

Coronat virtus cultores suos.

James H. Lindsley.

No. 45

La parole de Dieu est la règle
de la vie.

ARTHUR S. PHELPS HIS BOOKE

GOD GIVE HIM GRACE.

James H. Lindsey.

James H. Sinsley

Yale College. 1210

1841

Ἡ ΚΑΙΝΗ
ΔΙΑΘΗΚΗ.

NOVUM
TESTAMENTUM,

In quo

Tum selecti versiculi 1900, quibus omnes
Novi Testamenti voces continentur,
asteriscis notantur;

Tum omnes & singulae voces; semel vel
saepius occurrentes, peculiari nota
distinguuntur,

AUCTORE
IOHANNE LEUSDEN,

PROFESSORE.

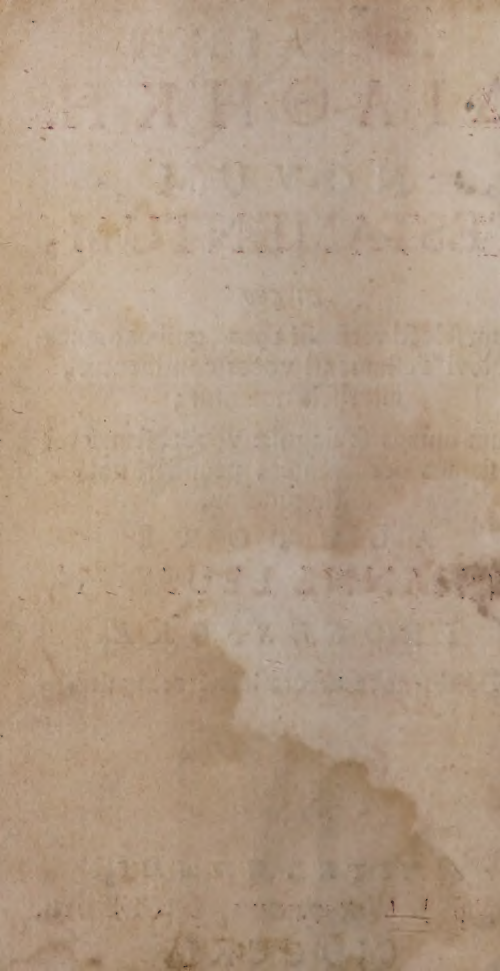
Editio nova accuratissime recognita.

AMSTELÆDAMI,

Apud J. WETSTENIUM, & G. SMITH.

M D C C X L.

JOHANNES

LEUSDEN

LECTORI BENEVOLO

Salutem.

DO tibi hic Novum Testamentum Græcum nitidissimè & correctissimè impressum, sine ullis litterarum compendiis, quæ vulgo abbreviaturæ dicuntur. Hæ sæpius Tyronibus, & quandoque etiam doctioribus, molestias facessere & remoram injicere solent.

Versibus *mille & nongentis* [1900], cum omnes versiculi Novi Testamenti sint *septies mille, nongenti & quinquaginta novem* [7959], præfixi Asteriscum: quia omnes & singulæ voces totius Novi Testamenti, quæ sunt *quater mille, nongentæ & quinquaginta sex* [4956] in annotatis versiculis continentur.

Omnibus & singulis illis vocibus Novi Testamenti, sive semel sive sæpius occurrentibus, distinctam notulam præposui. Vocibus unicâ vice, vel unico

tantum loco extantibus, quales in Novo Testamento occurrunt *mille*, *sexcenta* & *octuaginta-sex* [1686] præfixi talen notulam (†). Sed voces bis vel sæpius in Novo Testamento occurrentes, quales sunt *ter mille*, *ducentæ* & *septuaginta* [3270] tali notula (‡) ab aliis distinxī.

Præterea in fine singulorum Capitulum expressi duplices notulas numericas, quarum priores exprimunt in genere numerum vocum in illo Capite annotatarum & ibidem semel vel sæpius aliàs occurrentium; posteriores verò, quibus semper hæc notula (†) præponitur, denotant voces semel tantum in Novo Testamento, & quidem eo ipso capite extantes. Exempli gratia: In fine Capituli decimi-quinti Matthæi extant hæc notæ numericæ, 16. † 2. quod in illo Capite annotatæ sint voces sexdecim & inter has duæ, semel tantum in Novo Testamento atque hoc ipso loco, occurrentes.

Mediante hoc Testamento Græco quivis brevi tempore poterit percurrere omnes voces Novi Testamenti Græci.

Si petas harum omnium [4956] vocum, vel semel aut sæpius occurrentium,

tium, & in his *mille & nongentis* versibus annotatarum *analysin & resolutionem*, adeas COMPENDIUM nostrum GRÆCUM, in quo invenies omnium harum vocum, eodem ordine, quo sese in ipso textu Novi Testamenti sequuntur (in Nominibus) Nominativos, Genitivos & Genera; & (in Verbis) primas personas Præsentis Indicativi, Tempora & Modos; adeo ut aperiens juxta Te hoc Compendium, sine ulla molestia, imo sine Lexico, inventurus sis Nomina & Verba, eorumque Tempora & Modos.

Si hæc superiora desideres, & præterea etiam *Themata & significationem* omnium & singularum vocum, ut & *Loca* S. Scripturæ, in quibus quælibet vox extat, inspicere meum COMPENDIOLUM, quod jam simul cum Novo Testamento Græco, cum Græco-Latino & cum Græco-Belgico, iisdem typis Wetstenianis, & eadem forma in lucem emittitur.

Ut Eruditorum judicia de his Asteriscis & Notulis, Textui olim & jam additis, intelligerem, placuit Specimen aliquod talis Novi Testamenti publico Examini Academico subjicere, quod
die

die IX Nov. An. 1687. publicè defendit
 DANIEL VOETIUS, NICOLAI
 VOETII, Pastoris quondam Ultraje-
 ctini Filius, & Magni GISBERT
 VOETII Nepos.

Hæc editio optimè convenit cum Bi-
 bliis Hebraicis non punctatis, sub meo
 nomine, Francofurti, tum & postea
 Amstelædami eadem forma editis; adeo
 ut Vetus & Novum Testamentum ori-
 ginale simul in eodem nunc volumine
 commodè compingi possint. Vale Le-
 ctor Amice, & laboribus meis fruiere
 iisque fave.

Dabam Ultrajecti Ipsis Kal. Martii
 1698.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. 1.

ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβίδ, υἱοῦ Ἀβραάμ.

2 Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ· Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ.

3 Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρές καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαρές δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑτρώμ· Ἑτρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ.

4 Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναατσαν· Ναατσαν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών.

5 Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ ἐκ τῆς Ραχάβ· Βοὺζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀβηὶδ ἐκ τῆς Ρούθ· Ὀβηὶδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί.

6 Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβίδ τὸν βασιλέα· Δαβίδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου.

7 Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοβοάμ· Βοβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀτὰ.

8 Ἀτὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωταφάτ· Ἰωταφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίας.

9 Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑζεκίαν.

10 Ἑζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμὼν· Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν.

11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

12 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε

τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ.

13 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιοὺδ· Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑλιακείμ· Ἑλιακείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζῶρ.

14 Ἀζῶρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδῶκ· Σαδῶκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιοὺδ.

15 Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑλεάζαρ· Ἑλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ.

16 Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἀνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοὺς ὁ λεγόμενος Χριστός.

* 17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαβίδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαβίδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, ἡ γενεὰ ἡ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες.

18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γεννησιγενὴς οὕτως ἦν. Μνηστευθεὶς γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῇ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοῖς, εὗρεθι ἐν γαστρὶ ἔχοντα ἐκ πνεύματος ἁγίου.

* 19 Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν ἢ παραδειγματίσαι, ἔβουλήθη ἢ λάθρα ἢ ἀπολῦσαι αὐτήν.

* 20 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἔνθυμθέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' ἑνὸς ἢ ἐφ' αὐτῇ αὐτῇ λέγων· Ἰωσήφ υἱὲς Δαβίδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἁγίου.

21 Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΤΑΝ· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαόν.

Α

ΛΑΙΝ

λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

22 (Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος·

23 Ἴδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσονται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἙΜΜΑΝΟΥΗΛ· ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον, μετ' ἡμῶν ὁ Θεός.)

24 Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

25 Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱόν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΤ Ν. 10. † 0.

Κεφ. β'. 2.

1 ΤΟῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱερσόλυμα, λέγοντες·

2 Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἰσομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἄστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἠλθόμεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.

3 Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱερσόλυμα μετ' αὐτοῦ.

4 Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται.

5 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου·

* 6 Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, ἡ Ἰούδα, † οὐδαμῶς † ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς † ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ.

7 Τότε Ἡρώδης λάβρα καλῆσαι τοὺς μάγους, ἠκρίβωτε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἄστερος.

8 Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε· Πορευθέντες, ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὶ πάντας εὗρητε, ἀπαγγ-

γεῖλατέ μοι, ὅπως καὶ γὰρ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ.

9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἄσתר, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς, ἕως ἐλθὼν ἐπὶ ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον.

10 Ἴδόντες δὲ τὸν ἄστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.

11 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσαν αὐτῷ· καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ ὄσπρα, χρυσὸν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν.

12 Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ, λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ θεῦγε εἰς Αἴγυπτον· καὶ ὅτε ἐκεῖ εὖς ἀνέιπαι σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό.

14 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον·

* 15 † Καὶ ἦν ἐκεῖ † ἕως τῆς † τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

* 16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαύθη ὑπὸ τῶν μάγων, † ἐβουλόθη † λαόν· καὶ ἀποστείλας ἀνέβλεπε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ, καὶ ἐν πάσι τοῖς ἐρίοις αὐτῆς, ἀπὸ † διετούς καὶ † κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν † ἠκρίβωσε † παρὰ τῶν † μάγων.

17 Τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν ὑπὸ Ἰερემίου τοῦ προφήτου, λέγοντος·

* 18 † Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἀκούσθη, † θρήνος καὶ † κλαυθμός· καὶ † οὐκ ἔστιν ὁ

μὲς πολλοὺς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ οὐκ ἔβλεπε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσὶ.

19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ,

20 Λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνῆκατι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.

21 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχελάας βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν. χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας.

23 Καὶ ἐλθὼν κατακίησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζαρεὶος κληθήσεται. 17. † 6.

Κεφ. γ'. 3.

1 ἘΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς, κηρύττων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας,

2 Καὶ λέγων· Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

* 3 Οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθὲς ἐπὶ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου· ὅπως ποιήτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμνίου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφίν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἀγρίου.

5 Τότε ἰσχυροῦντο πρὸς αὐτὸν Ἰεροσόλυμοι, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου.

6 Καὶ ἐκπορεύοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ πρὸς αὐτόν, ἵνα μελοποιήσωσι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἔρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Γεννήματα ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ἐργασίας;

8 Ποιῆσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας.

9 Καὶ μὴ δόξετε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τοῦτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

10 Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἄξινη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

11 Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ἐπίσω μου ἔρχόμενος, ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί.

12 Οὗ· τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἁλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἑσβέσει.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὴν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ.

* 14 Ὁ δὲ Ἰωάννης † διεκώλυεν αὐτόν, λέγων· Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με;

15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἀφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπει ἐστὶν ἡμῖν πληροῦσθαι πάσαν δικαιοσύνην. Τότε ἄφηνεν αὐτόν.

16 Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἀνεωχθήσαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν, καὶ ἔρχόμενον ἐπ' αὐτόν.

17 Καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα. 2. † 1.

Α' 2

Κεφ.

λυτικούς· καὶ ἰθεράπευσεν αὐ-
τούς.

25 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ
ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἰε-
ροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου. 16. † 1.

ΚεΦ. ε'. 5.

† 1 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη
εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος
αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ.

2 Καὶ ἀνοίξας τὸ βῆμα αὐ-
τοῦ, ἐδίδασκεν αὐτούς, λέγων·

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ
πνεύματι· ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν.

4 Μακάριοι οἱ πενθοῦντες·
ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

5 Μακάριοι οἱ πραεῖς· ὅτι αὐ-
τοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.

6 Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ
διψῶντες τὴν δ. καιροσύνην· ὅτι
αὐτοὶ χορτασθήσονται.

7 Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· ὅτι
αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

8 Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρ-
δίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.

* 9 † Μακάριοι οἱ † εἰρηνο-
ποιοί· ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κλη-
θήσονται.

10 Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι
ὑνεκεν δικαιοσύνης· ὅτι αὐτῶν
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

11 Μακάριοι ἔσε' ὅταν διειδί-
σωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι, καὶ
εἰπωσι παν πονηρὸν ῥῆμα καθ'
Ὑμῶν, ψευδόμενοι, ἕνεκεν Ἰησοῦ.

12 Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε·
ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς
οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς
προφύτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

13 Τίμιος ἐστὶ τὸ ἄλλας τῆς
γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλλας μισανθῇ, ἐν
τῇ ἀληθείᾳ τίεται· εἰς οὐδὲν
ἰσχύει, ἐπὶ δὲ βλαβήσκει ἐξω·
καὶ κατακαταστρεφάται ὑπὸ τῶν ἀν-
θρώπων.

14 Τίμιος ἐστὶ τὸ Φῶς τοῦ κό-
σμου. (ὁ) ὁ κατακτείνῃς κρυβή-
ναι ἐπ' αὐτῷ, καὶ κηρύσσει.

15 Οὐδὲν κατεστὶ λυχνίον, καὶ
τίθεισιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μισθόν,

ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμ-
πει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.

16 Οὕτω λαμψάτω τὸ Φῶς ὑ-
μῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων,
ὥπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα,
καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν
τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

17 Μὴ νομίσῃτε ὅτι ἦλθον κα-
ταλύσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς προ-
φῆτας· οὐκ ἤλθον καταλύσαι,
ἀλλὰ πληρῶσαι.

* 18 † Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑ-
μῖν, ὥς ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς
καὶ ἡ γῆ, † ἔσται † ἐν † ἡ μία † κε-
ραία οὐ μὴ † παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ
† νόμου, ὥς ἂν πάντα γένηται.

19 Ὃς ἐὰν σὺν λύτῃ μίαν τῶν
ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων,
καὶ διδάξῃ οὕτω τὸς ἀνθρώπους,
ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν
ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας
κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν.

20 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν
μὴ περιστέυγῃ ἡ δικαιοσύνη ὑ-
μῶν πλεῖον τῶν Γραμματέων
καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε
εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἠκούσατε ὅτι ἐρεῖν τῷ
ἀρχαίῳ· Οὐ φοβούμαι· ὃς δ' ἂν
φοβούσῃ, ἔνοχος ἐστί τῇ κρίσει.

* 22 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι
πᾶς ὁ † ἐγγ. ζῶντες τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ † ἐκκ. ἔνοχος ἐστί τῇ κρί-
σει· ὃς δ' ἂν † ἐγγ. τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ † ῥακᾷ, ἔνοχος ἐστί τῷ
συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν ἐγγ. † μωρῇ,
† ἔνοχος ἐστί εἰς τὴν † γένεσιν
τοῦ † πυρός.

23 Ἐὰν σὺν προφῆρῃ τῷ δῶ-
ρόν σου ἐπὶ τὸ θυμιατήριον, καὶ οὐκ
μνησθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει
τὸ κατὰ σοῦ,

* 24 Ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου
ἔμπροσθεν τοῦ θυμιατηρίου, καὶ
ὑπάγε, πρῶτον † διαλλάγηθι τῷ
ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν
πρόσφερε τὸ † ὄψων σου.

* 25 Ἰσθὶ· | εὐνοῦν τῷ ἀντιπάλῳ
σου πταχ., ὥς ὅτι εἰ ἐν τῷ ὄψῳ
μετ' αὐτοῦ· μᾶλλον σε παρακλῇ
ὁ ἀντιπάλος τῷ † κριτῇ, καὶ ὁ

κριτής σε παραδῶ τῷ ὑπηρετῇ,
καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ.

26 Ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ
ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ἂν ἀποδῷς
τὸν ἑσχατον κοδωνήτην.

27 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς
ἀρχαίοις· Οὐ μοιχεύσεις.

28 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς
ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπι-
θυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη μοιχεύει αὐτήν
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

29 Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ
δεξιὸς σκανδαλίζῃ σε, ἔξελε αὐ-
τὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμ-
φέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἐν
τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ
σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν.

30 Καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ
σκανδαλίζῃ σε, ἔκκοψον αὐτήν,
καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ
σοι, ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν
σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου
βληθῇ εἰς γέενναν.

31 Ἐρρέθη δὲ ὅτι ὅς ἂν ἀπο-
λύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω
αὐτῇ ἀποσάτυρον·

32 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅς
ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ
αὐτήν μοιχεῖσθαι· καὶ ὅς ἂν
ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοι-
χεῖται.

* 33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι † ἐρ-
ρέθη τοῖς † ἀρχαίοις· Οὐκ † ἐπι-
ορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυ-
ρίῳ τοὺς ὅρκους σου.

34 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ
ὀμοσαι ἑλὼς· μὴτε ἐν τῷ οὐρα-
νῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ·

35 Μῆτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑπο-
πόδιον ἐστὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μή-
τε εἰς Ἱερουσόλυμα, ὅτι πόλις
ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως·

36 Μῆτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου
ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύναται μίαν τρί-
χα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι.

37 Ἐγὼ δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, Ναὶ
ναί, Οὐοὐ· τὰ ὅτι περιστὸν του-
τῶν, ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.

38 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη·
Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ
δόντα ἀντὶ δόντος.

39 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ

ἀντιζηῖναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ'
ὅστις σε βιάσῃ ἐπὶ τὴν δεξιάν
σου σιαγόνα, στήθεον αὐτῷ καὶ
τὴν ἄλλην·

40 Καὶ τῷ θέλοντί σοι κρηβί-
ναι, καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν,
ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον.

* 41 Καὶ † ὅστις σε † ἀγγα-
ρεύσει † μίλιον ἓν, ὑπάγε μετ'
αὐτοῦ δύο.

42 Τῷ αἰτοῦντί σε δίδου· καὶ
τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσα-
σθαι μὴ ἀποσραφῇς.

43 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη· Ἀ-
γαπήσεις τὸν πλησίον σου, καὶ
μισήσεις τὸν ἐχθρὸν σου.

44 Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγα-
πάτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλο-
γεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς,
καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας
ὑμᾶς, καὶ τότε υἱοὶ ὑπερ τῶν
ἐπιουρανίων ὑμᾶς καὶ δικούν-
των ὑμᾶς·

45 Ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ
πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι
τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ
πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέ-
χει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

46 Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς
ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μιστὸν
ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὰ
αὐτὰ ποιοῦσιν;

47 Καὶ ἂν ἀσπάσησθε τοὺς
ἀδελφούς ὑμῶν μόνον, τί πε-
ριστὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ
τελῶναι αὐτῶ ποιοῦσιν;

48 Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι,
ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς τέλειός ἐστι. 29. † 7.

Κεφ. 6. 6.

Ι ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ τὴν ἐλεημοσύ-
νην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἐμπρο-
σθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θα-
νῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μυστῶς μισθὸν
οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν
τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2 Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύ-
νην, μὴ σαλπίσκῃς ἐμπροσθεν
σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦ-
σιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν
ταῖς ἐκκλησίαις, ὥστε σὺ ἐκτεθῇς
ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

3 Σοῦ

3 Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γινώσκῃ ἄριζερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου·

4 Ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

5 Καὶ ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐξῆς προσεύχεσθαι, ὥπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπεχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

6 Σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ.

7 † Προσευχόμενοι δὲ μὴ † βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ † ἱερεῖς· † ἀκούσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ † πολυλογίᾳ αὐτῶν † εἰσακουσθήσονται.

8 Μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν, ἃν χρειάζεσθε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· ΠΑΤΕΡ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιαστῆτω τὸ ὄνομά σου·

10 Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ βεληννά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Τὸν ἄρτον ὑμῶν τὸν ἐπιούσιον δὲς ἡμῖν σήμερον.

12 Καὶ ἄφεσ ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν.

13 Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πειρασμοῦ· ὅτι, σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμὴν.

14 Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὀφείλει καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐρανός·

15 Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀν-

θρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε, ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί· ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὥπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπεχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν.

17 Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου λίψαι·

18 Ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ,

* 19 Μὴ † θησαυρίζετε ὑμῖν † θησαυροὺς ἐπὶ τῆς † γῆς, ὅπου † σὴ· καὶ † βρώσις † ἀφανίσει, καὶ ὅπου † κλέπται † διορυσσοῦσι καὶ † κλέπτουσι·

20 Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρώσις ἀφανίσει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορυσσοῦσιν οὐδὲ κλέπτουσιν.

21 Ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωταίνειν ἔσται.

23 Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πενιχρὸς ἦ, ὅλον τὸ σῶμα σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ, σκότος ἐστὶ, τὸ σκότος πόσον;

24 Οὐδεὶς δύναται δυοὶς κυρίοις δουλεῦειν· ἢ γὰρ τὸν ἑνὲ μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει· οὐ δύνασθε θεῷ δουλεῦειν καὶ μαμμωνᾷ.

25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίνητε· μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσθητε· οὐ γὰρ ἡ ψυχὴ πλεον ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ σώματος·

26 Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ στεί-

ρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συγκομίσουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά. οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;

27 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα;

* 28 Καὶ περὶ τῆς ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; † καταμάθετε τὰς κρίνας τοῦ ἀγροῦ † πῶς † αὐξάνει οὐ † κοπιᾷ, † οὐδὲ † νύθει.

29 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων.

* 30 Εἰ δὲ τὸν † χορτὸν τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα, καὶ † αὐριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς † οὕτως † ἀμφιένυσσιν, οὐ πολλὰ μᾶλλον ὑμεῖς, ὀλιγόπιστοι;

31 Μὴ οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες· τί φάγωμεν, ἢ τί πίωμεν, ἢ τί περιβαλώμεθα;

32 Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἷδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρηζέτε τούτων ἀπάντων.

33 Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

34 Μὴ οὖν μεριμνησητε εἰς τὴν αὐρίον· ἡ γὰρ αὐρίον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκεστὴν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία αὐτῆς. 29. † 3.

Κεφ. ζ'. 7.

2 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε.

2 Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

3 Τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὸν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς;

4 Ἡ πῶς ἑρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· Ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου;

* 5 † Ὑποκριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν † δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ † κάρφος ἐκ τοῦ ὀ-

φθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6 Μὴ δάτε τὸ ἅγιον τοῖς κυτῖ, μηδὲ βάλῃτε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων· μηποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τραφέντες ἐνέξουσιν ὑμᾶς.

7 Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρήσεται· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν.

8 Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.

9 Ἡ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ;

10 Καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ;

* 11 Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, † οἴδατε † δόματα † ἀγαθὰ δίδοναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτουμένοις αὐτόν;

12 Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὕτως γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

* 13 † Εἰτέλεθε διὰ τῆς † φωνῆς πύλης· ὅτι ἡ πύλη αἰὶν ἡ πύλη, καὶ † εὐρύχωρος ἡ † δόξος ἡ † ἀπάγουσα εἰς τὴν † ἀπωλείαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς.

14 Ὅτι φωνὴ ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ δόξος ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν.

15 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύματι προβάτων, ἐσωθεν δὲ εἰσὶ λύκοι ἄρπαγες.

16 Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγινώσκεσθε αὐτοὺς· μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σίκακα;

17 Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ.

18 Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν

θόν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποῦς καλοὺς ποιεῖν.

19 Πάν. δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκύπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

20 Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπικυλισθεὶς αὐτοῖς.

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιοῦν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

22 Πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ἐνὸματι προσφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ἐνὸματι θαυμάσια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ἐνὸματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;

23 Καὶ τότε ἐμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς. ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους, καὶ ποιεῖ αὐτοῖς, ἐμοὶ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου φρονίμως, ὅστις ἀκούσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν.

25 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοί, καὶ ἐπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· τεθεμελιώθη γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.

26 Καὶ τῶς δ' ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους, καὶ μὴ ποιοῦν αὐτοῖς, ἐμοὶ κτινίσσεται ὡς κτινίον, ὅστις ἐκκοσμήσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμου.

27 Καὶ ἡ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοί, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἔπεσε ἡ οἰκία ἐκείνη· καὶ ἔπεσε, καὶ οὐκ ἦν θεμελίωσις αὐτῆς.

28 Καὶ ἰδοὺ τὸ ὅτε συνετέλεστον ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἀποβήσονται οἱ ὄχλοι ἐπὶ τὴν βροχὴν αὐτοῦ.

29 Πᾶς γὰρ ὁ ἀκούων αὐτοῦς ἀποβήσεται ἐξ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. 22. 12.

καὶ 4 8.

ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΥ 9. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

αὐτῷ ὄχλοι πολλοί.

2 Καὶ ἰδοὺ λεπτὴς ἑλθὼν προσεκύνη αὐτῷ, λέγων· Κύριε, ἔλθ' ἐλθέ, θύνασαι με καθαρίσαι.

* 3 Καὶ ἔκτενας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θέλω, καθαρίσθῃ. Καὶ εὐθὺς ἔκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ ἰσχυρία.

* 4 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅρα μηδὲν εἶπες· ἀλλὰ ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσέειπεν τὸ δῶρον, ὃ ἔπρεπε ταῖς Μωσθεῖς, εἰς μαρτυρίαν αὐτοῖς.

5 Εἰσελθόντι δὲ τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοὺμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτόν,

6 Καὶ λέγων, Κύριε, ὁ παῖς μου βέβηλται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικῶς, δεινῶς βασανιζόμενος.

7 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν.

8 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσεέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.

9 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπος εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθῃ, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, ποιήσων τούτο, καὶ ποιεῖ.

10 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθούσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εἶδον.

11 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἔρχονται, καὶ ἀνακλινόμενοι μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

12 Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὴν σκίαν τῆς ἑσπερας· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν οὐδόντων.

13 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατόνταρχῳ· Ὑπάγε, καὶ ὡς ἐπίστως γενήσῃ σοι. Καὶ ἰαθὲν ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

14 Καὶ ἰδὼν δὲ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρεσσούσαν.

15 Καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

16 Ὅψιας δὲ γενομένης προσήγγικαν αὐτῷ διακονιζόμενους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν.

17 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν.

19 Καὶ προσελθὼν εἰς Γραμματεὺς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.

20 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ ἁλώπικες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ.

21 Ἄλλος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν, καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.

22 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

24 Καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ· ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτοὶ δὲ ἐκάθευδον.

25 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγείραν αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα.

26 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δεῖλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; Τότε ἐγερθεὶς ἐπέταξε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ· καὶ ἐγένε-

το γαλήνη μεγάλη.

27 Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες· Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

28 Καὶ ἰδόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσινῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν κτημενίων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης.

29 Καὶ ἰδοὺ ἐκραξαν, λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοι, Ἰησοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ; ἤλθες ἅδε πρὸ καιροῦ βατανίσαι ἡμᾶς;

30 Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη.

31 Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐτίμησον ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.

32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑπάγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ, ἔσμηκε πάντα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρηνοῦ εἰς τὴν θαλάσσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι.

33 Οἱ δὲ βόσκοντες ἐφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζόμενων.

* 24 Καὶ ἰδοὺ, πάντα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς τὸ συναντῆσαι τῷ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν, † παρεκάλεσαν ὅπως ‡ μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. 7. † 1.

Κεφ. θ'. 9.

1 **Κ**Αὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

2 Καὶ ἰδοὺ, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ τῇ κλινῇ· καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίσιν αὐτοῦ, εἶπε τῷ παραλυτικῷ· Ὁράς τι τοιοῦτον ἀφένται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου.

3 Καὶ ἰδοὺ, τινὲς τῶν Γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ.

4 Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐν-

θυμ-

προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ, Ναὶ Κύριε.

29 Τότε ἤψατο τῶν ἐφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων· Κατὰ τὴν πίσιν ὑμῶν γενήσεται ὑμῖν.

30 Καὶ ἀνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ἐφθαλμοί· καὶ ἐπεβρίμύσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρᾶτε μηδεὶς γινώσκέτω.

31 Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφώνησαν αὐτὸν ἐν ἑλῇ τῇ γῇ ἡκεῖνη.

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον.

33 Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύματα οἱ ὄχλοι, λέγοντες· Ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35 Καὶ περιῶγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ.

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐκκελυμένοι καὶ ἐξηιμμένοι ὥσπερ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα.

37 Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερисμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι·

38 Δεήσθε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὥπως ἐκβάλῃ ἔργατας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 23. † 1.

Κεφ. ι'. 10.

1 **Κ**Αὶ προκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευματικῶν ἐκκαίρειν, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν.

2 Τῶν δὲ δώδεκα ἀποσβλάν τὰ ἐνόματά ἐστι ταῦτα· πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐ-

τοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.

3 Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος·

4 Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ παρὰ τοὺς αὐτόν.

5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγεῖλας αὐτοῖς, λέγων· Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθιτε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρείτῶν μὴ εἰσέλθιτε·

6 Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.

7 Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε, λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

8 Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε.

9 Μὴ κτήσηθε χρυσὸν, μηδὲ ἀργύρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζῶνας ὑμῶν.

10 Μὴ φήραν εἰς ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑπόδηματα, μηδὲ ῥάβδον· ἅξιός γάρ ἐστις τῆς τροφῆς αὐτοῦ εἶναι.

11 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθιτε, ἐξετάσατε τις ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστι· καὶ κεῖ μέναιτε ὥς ἂν ἐξέλθιτε.

12 Εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀπτάσθε αὐτήν.

13 Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἁγία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἁγία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιγραφητω.

14 Καὶ ὅς ἐστι μὴ δέξεται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἡκεῖνης, ἐκτινάξτε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν.

15 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἡκεῖνη.

16 Ἰδοὺ, ἰγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μεσσηλίκῳ.

γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις,
καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί.

17 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς
ἐν συνέδριοις, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαρτυρῶσιν ὑμᾶς.

18 Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἑμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

19 Ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί ἀπαλήψετε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε.

20 Οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐξε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν, τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν.

21 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἐπαναζητούνται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατωσύνουσιν αὐτούς.

22 Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως ἃν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ.

* 25 Ἀρκετὸν τοῦ μαθητῆ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ· καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην βασιλεὺς βούλῃ ἐκέλευσεν, ἢ πόσω ἢ μᾶλλον τοὺς ἢ οἰκιακούς αὐτοῦ;

26 Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γὰρ ἔστι κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτόν, ὃ οὐκ γνωσθήσεται.

27 Ὁ λαὸς ὑμῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἐστὶν ἐν τῇ φωνῇ· καὶ ὁ εἰς τὴν σκοτίαν ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν ἰσχυμάτων.

28 Καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτείνοντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν οὐ δύναμενοι ἀποκτείνει· φοβηθῆτε δὲ μᾶλλον τὸν

δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γένει.

* 29 Οὐχὶ δύο ἢ τριουβία ἄσφαρίου ἢ πωλεῖται, καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πετεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἢ ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν;

30 Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσὶ.

31 Μὴ οὖν φοβηθῆτε· πολλῶν σκουβίων διαφέρετε ὑμεῖς.

32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

33 Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν.

* 35 ἢ ἦλθον ἢ γὰρ ἢ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ ἢ νόμφην κατὰ τῆς ἢ πενθερᾶς αὐτῆς.

36 Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου, οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.

37 Ὁ Φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ Φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.

38 Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.

39 Ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἑμοῦ, εὕρηται αὐτήν.

40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.

41 Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήψεται· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήψεται.

42 Καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων πατρῷον ἢ ψυχρῶν

μόνον, εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. 13. † 1.

Κεφ. ια'. 11.

1 **Κ**ΑΙ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσαν τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν, τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

3 Εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννῃ, ὅτι ἀκούετε καὶ βλέπετε·

5 Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται.

6 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί·

7 Τούτων δὲ πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;

8 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν.

9 Ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφήτην; καὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου.

10 Οὗτος γὰρ ἐστίν, περὶ οὗ γεγραπται· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸς σέ, καὶ κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἐμπροσθέν σου.

11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγύηγεται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστίν.

* 12 Ἀπὸ δὲ τῶν † ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ † Βαπτιστοῦ ἕως † ἄρτι ἢ † βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν

† βιάζεται, καὶ † βιάσεται † ἄρπαζουσιν αὐτήν.

13 Πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προσήτευσαν.

14 Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτὸς ἐστὶν Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι.

15 Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

16 Τίνι δὲ ὁμοιωσὴ τὴν γενεάν ταύτην; ὁμοία ἐστὶ παιδαρίοις ἐν ἀγοραῖς καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσι τοῖς ἐταίροις αὐτῶν,

17 Καὶ λέγουσιν· Ὑψήλας μὲν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὀρχηστασθε· ἐδρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψατε.

18 Ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίειν, μήτε πίνειν· καὶ λέγουσιν· Δαιμόνιον ἔχει.

19 Ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίειν καὶ πίνειν· καὶ λέγουσιν· Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς.

20 Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσαι δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετήνοιον.

21 Οὐαὶ σοὶ Χοραζὴν, οὐαὶ σοὶ Βηθσαϊδάν· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν.

22 Πλὴν λέγω ὑμῖν· Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν.

23 Καὶ σὺ Καπερναοὺμ· ὡς τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα, ὡς αἰδοῦ καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοὶ, ἔμελλαν ἂν μέγχι τῆς σήμερον.

24 Πλὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι γὰρ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοὶ.

* 25 Ἦν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· τὸ θεολογοῦμαί σοι, πατήρ· καὶ τὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς· ὅτι ὁ ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ τῶν σοφῶν

καὶ ἡ συνειδήσις, καὶ ἡ ἀπεκάλυψις αὐτὰ ἡ νηπίοις.

26 Καὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως γένητο εὐδοκία ἐμπροσθέν σου.

27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πατήρ· ὃς δὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὃς ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἡ ἀναπαύσις ὑμῶν.

29 Ἄρατε τὸν ζυγόν μου ὑφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἡ πραΰτης καὶ ἡ ταπεινότης τῆς καρδίας· καὶ εὐρήσετε τὴν ἀνάπαυσιν ταύτης τῆς ψυχῆς ὑμῶν.

30 Ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς, καὶ τὸ φορτίον μου ἥλαφρόν ἐστιν.

31. 2.

Κεφ. ιβ'. 12.

1. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπεινάσαν, καὶ ἤρξαντο τιλλεῖν στάχτας, καὶ ἐσθίειν.

2 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον αὐτῷ· Ἰδοὺ, οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεσι ποιεῖν ἐν σαββάτῳ.

3 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε ἐπεινάσεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ;

4 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἑρτοὺς τῆς προθέσεως ἐφαγεν, οὓς οὐκ ἔστιν ἡν αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις;

5 Ἡ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι τῶν σαββατιῶν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσι, καὶ ἀκαίριον ἐστίν;

6 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τοῦ ἱεροῦ μέγα ἐστὶν ἡ ἀρετή.

7 Ἦ οὐκ ἐρεσκετε τί ἐστιν ἡ ἐκτίσις τοῦ ἱεροῦ καὶ οὐ τὸ ἱερὸν, οὐκ ἂν ἱερὸν ὁ κτισμὸς τοῦ ἱεροῦ ἀκαίριος.

8 Καὶ ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ σαββατοῦ ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

9 Καὶ μετὰ τὴν ἐκτίσιν, ἤλθεν

εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν.

10 Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος ἦν τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες· Εἰ ἔξεσι τοῖς σάββασι θεραπεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τίς ἐσσι ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃς ἔχει πρόβατον ἓν, καὶ ἐὰν ἐμπίσῃ τοῦτο τοῖς σάββατιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ;

12 Πόσω οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; ὥστε ἔξεσι τοῖς σάββασι καλῶς ποιεῖν.

13 Τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἔξετεινε· καὶ ἀποκατεστάθη ὁ υἱός, ὥς ἡ ἄλλη.

14 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελεύοντες, ὥπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας.

16 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν.

17 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ Ἠσαίου τοῦ προφήτου, λέγοντος·

* 18 Ἰδοὺ, ὁ παῖς μου, ὃν ἔγρεται· ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου· ἥσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἁπαγγελεῖ.

* 19 Οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ κραυγάζει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

* 20 Κάλανον καὶ συντετριμμένον οὐ κατεσθίει, καὶ λῆνον καὶ τυφόμενον οὐ πιβέει· ἕως ἄν ἐκβάλῃ εἰς τὸν νίκος τὸν κρίσιν.

21 Καὶ ἐν τῷ ἐνόματι αὐτοῦ ἔσθῃ ἕλπιον.

22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτὸν, ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν.

23 Καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον· Μήτι οὕτως ἐστὶν ὁ υἱὸς Δαβὶδ;

24 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες

τες, εἶπον· Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει
τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελ-
ζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.

25 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐν-
θυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς·
Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα κατ'
ἐαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα
πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα κατ'
ἐαυτῆς, οὐ σαθήσεται.

26 Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σα-
τανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐ-
μερίσθη· πῶς οὖν ῥαθήσεται ἡ
βασιλεία αὐτοῦ;

27 Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοῦλ
ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑ-
μῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ
τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔσονται κριταί.

28 Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν πνεύματι Θεοῦ
ἐμβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔ-
φθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ.

* 29 Ἡ πῶς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ, καὶ τὰ ἐκείνου διαρπάσαι, ἂν μὴ πρῶτον δισητῇ τὸν ἰσχυρὸν, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει;

30 Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἔστι· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει.

31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· Πᾶ-
σα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἁ-
φεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις· ἡ δὲ
τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ
ἁφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις.

32 Καὶ ὅς ἐν εἰρη λόγον κατὰ
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· ἂφ' ἐντε-
ται αὐτῇ· ὅς δ' ἀνείπρη κατὰ τοῦ
πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἂφ-
εῖσεται αὐτῇ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ
αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

33 Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον
καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ
καλόν· ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον
σατρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ
σατρὸν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ
δένδρον γινώσκεται.

34 Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς
δοκιμῆς ἀγαθῆς λαλεῖν, ποικροὶ
ὄντες· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύμα-
τος τῆς καρδίας τὸ ῥῆμα λαλεῖ

35 Ὁ ἀγαθὸς ἀνθρώπος ἐκ τοῦ
ἀγαθοῦ θεσкуроῦ τῆς κατ' ἐκ

ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ· καὶ ὁ πον-
ρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ
σαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά.

36 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥ
μα ἄργον, ὃ ἐὰν λαλήσωσιν
ἄνθρωποι, ἀποδώτουσι περὶ α
τοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως·

37 Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου ἐκαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σκαταδικασθήσῃ.

38 Τότε ἀπεκρίθησαν τιν
τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων
λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομε
ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν.

39 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε
αὐτοῖς· Γενεὰ πονηρὰ καὶ μο-
χαλὶς σημείου ἐπιζητεῖ· κα-
ὶ σημείον οὐ δοθήσεται αὐτῇ,
μὴ τὸ σημείον Ἰωάννου τοῦ προ-
φήτου·

* 40* Ὡς περ γὰρ ἦν Ἰωάννης †
τῇ † κοιλίᾳ τοῦ † κήτους τρεῖς
ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας· οὕτω
ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ
καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ
τρεῖς νύκτας.

41 Ἄνδρες Νινευίται ἀναστῆ-
σαι ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γε-
νεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσι
αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὴν
κήρυγμα Ἰωάν· καὶ ἰδοὺ, πληροὶ
Ἰωάν ἄδε.

42 Βασίλισσα νότου ἐγερθή-
σεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γε-
νεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ
αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περὶ τῶν
τῆς γῆς ἀκουσαι τὴν σοφίαν, Σο-
λομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Σο-
λομῶντος ᾔδε.

43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνθρώπων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὐρίσκει.

44 Τότε λέγει Ἐπιστρέψετε
τὴν οἰκὸν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ
ἐλθόν, εὐρίσκει σκληροὺς καὶ
σπασμένους, καὶ κενότακτους.

45 Τότε πορεύεται, καὶ τὰ
 ραλάκια θάβει μετ' ἑαυτοῦ τὰ
 ἑτέρα πνεύματα ποικίλων
 ἑαυτοῦ, καλεῖται δὲ τὰ κρυφὰ
 ἐκεῖ καὶ γίνεται τὰ ὁρατὰ τοῦ

ἰσχύου ἐκείνου χεῖρονα τῶν
 ὄντων· οὕτως ἔσται καὶ τῇ γε-
 νῇ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.

46 Ἐτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος
 τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ
 ἡ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰσῆλθουσιν
 αὐτῷ λαλῆσαι.

47 Εἶπε δὲ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ
 μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω
 ἵκνῃσιν, ζητοῦντές σοι λαλῆσαι.

48 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ
 τόντῳ αὐτῷ· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ
 μου, καὶ τίνας εἰσὶν οἱ ἀδελφοί
 μου;

49 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα
 αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
 εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ
 ἀδελφοί μου·

50 Ὅστις γὰρ ἂν ποιῇ τὸ θέ-
 λημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐ-
 νانوίς, αὗτός μου ἀδελφός, καὶ
 ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ ἐστίν. 28. † 4.

Καθ. 19. 13.

ΕΝ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξε-
 λθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰ-
 κίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασ-
 σαν·

2 Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐ-
 τὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς
 τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι·
 καὶ τὰς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὴν αἰγια-
 λὸν εἰσῆκει.

3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολ-
 λαὶ ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰ-
 δοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεί-
 ρειν.

4 Καὶ ἐν τῷ πεῖρσιν αὐτὸν, ἡ
 γῆ ἐπέσπευεν πρὸς τὴν ὁδόν· καὶ
 ἔλαβεν τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφα-
 γον αὐτά.

5 Ἀλλὰ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πε-
 τρώδη, ἥτοι οὐκ εἶχε γῆν πολ-
 λήν· καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ
 τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς.

6 Ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος
 ἐκαυματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔ-
 χειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.

7 Ἀλλὰ ὁ σπείρων ἐπὶ τὰς ἀ-
 κάβας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκαν-
 θαι, καὶ ἀπέπνευσαν αὐτά.

8 Ἀλλὰ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν
 γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρ-
 πόν, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἐξήκον-

τα, ὁ δὲ τριάκοντα.

9 Ὁ ἔχων ὠτα ἀκούειν, ἀ-
 κούετω.

10 Καὶ προσελθόντες οἱ μα-
 θηταί, εἶπον αὐτῷ· Διατί ἐν
 παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;

11 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ-
 τοῖς· Ὅτι ὑμῖν δέδοται γινῶναι
 τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν
 οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται.

12 Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσε-
 ται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται·
 ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει,
 ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

13 Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς
 αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ
 βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες οὐκ
 ἀκούουσιν, οὐδὲ συνιοῦσι.

14 Καὶ ἀναπληροῦται ἐπ'
 αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἠσαΐου, ἡ
 λέγουσα· Ἀκοῇ ἀκούετε, καὶ
 οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέποντες
 βλέπετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε.

15 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία
 τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ
 βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφ-
 θαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μή-
 ποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ
 τοῖς ὠσὶν ἀκουσῶσι, καὶ τῇ καρ-
 δίᾳ συνιῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ
 ἰάσωμαι αὐτούς.

16 Τῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφ-
 θαλμοί, ὅτι βλέπουσι· καὶ τὰ
 ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει.

17 Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι
 πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπ-
 εθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ
 οὐκ εἶδον· καὶ ἀκούσαι ἃ ἀκούε-
 τε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν
 παραβολὴν τοῦ σπείροντος.

19 Παντὸς ἀκούοντος τὴν λό-
 γον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συν-
 ιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ
 ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ
 καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ
 τὴν ὁδὸν σπαρθεὶς·

20 Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπα-
 ρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὴν λόγον ἀ-
 κούων, καὶ εὐθέως μετὰ χαρᾶς
 λαμβάνων αὐτόν·

21 Οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυ-
 τῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι· γε-
 νομέ-

νομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται.

22 Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται.

23 Ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ συνιών· ὅς δὴ καρποφορεῖ, καὶ ποιεῖ, ὁ μὲν ἐκατὴν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὡμοιωθὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

25 Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἐσπείρε ζιζάνια ἀνὰ μεσον τοῦ σίτου· καὶ ἀπῆλθεν.

26 Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος, καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.

27 Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἐσπείρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει τὰ ζιζάνια;

28 Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς ἀνθρώπος τοῦτο ἐποίησεν. Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ· Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά;

29 Ὁ δὲ ἔφη· Οὐ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσῃτε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον.

* 30 † Αφετε † συναυξάνεσθαι ἀμφότερα † μέχρι τοῦ † θερισμοῦ· καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ † ἐρῶ τοῖς † θερισταῖς· † Συλλέξατε † πρῶτον τὰ † ζιζάνια, καὶ † δήσατε αὐτὰ † εἰς † δέσμας, πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά· τὸν δὲ † σῖτον † συναγάγετε εἰς τὴν † ἀποθήκην μου.

31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὡμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κίρκῳ συναπεσε, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἐσπείρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ.

32 Ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶ πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν δ' αὐξηθῇ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶ· καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἔλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοι αὐτοῦ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβούσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐξυμώθη ὅλον.

34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς.

* 35 Ὅπως πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· † ἐρεῦξομαι † κεκρυμμένα † ἀπὸ † καταβολῆς † κόσμου.

36 Τότε ἀφῆλς τοὺς ὄχλους, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς· καὶ προτῆλθεν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Φράστον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.

37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα, ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

38 Ὁ δὲ ἀγρὸς, ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια, εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.

* 39 Ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ, ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς, † συντέλεια τοῦ αἰῶνος ἐστίν· οἱ δὲ θερισταί, ἄγγελοι εἰσιν.

40 Ὡς περ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια, καὶ πυρὶ κατακαίεται· οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου.

41 Ἀποστείλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν.

42 Καὶ βαλῶσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν θούντων.

* 43 Τότε

* 43 Τότε οὐκ ἐδικαίωσεν ἑκλάμ-
ψιν, ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βα-
λεια τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Ὁ
ὧν ὅσα ἀκούειν, ἀκουέτω.

44 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι-
 λεία τῶν οὐρανῶν ὡς ταυτοῦ κε-
 ρυμμένου ἐν τῷ ἀγγρῷ, ὃν εὐδὼν
 ὁ θρῶπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς
 κεφαλῆ αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα
 ἃ αὐτὸς ἔχει, πωλεῖ, καὶ ἀγορά-
 ζει τὸν ἀγγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι-
 λεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώποις ἐμ-
 φανῶ, ζητοῦντι καλοὺς μαργα-
 ρίτας·

46 "Ὅς εὐρὺν ἕνα πολῦτιμον
καὶ ἀγρίαν, ἀπελθὼν, τέπρακε
πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν
αὐτόν.

* 47 † Πάλιν ‡ ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν † οὐρανῶν ‡ σκαγῆ-
ναι βληθεῖται εἰς τὴν θάλασσαν,
καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγα-
γούσθῃ.

48 Ἦν, † ὅτε πληρώθη, † ἀ-
βύσσοντες † ἐπὶ τὴν † αἰγια-
λὸν, καὶ καθίσταντες, συνέλεξαν
τὰ καλὰ εἰς † ἀγγεῖα, τὰ δὲ
† σαπρὰ ἔκω ἔβχλον.

49 Οὕτως ἔσαι ἐν τῇ συντε-
λειᾷ τοῦ αἰῶνος. ἔξελεύσονται
οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριῦσι τοὺς
πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων.

50 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς
τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται
ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
ἐδόντων.

51 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Συνήκατε ταῦτα πάντα; Λέ-
γουσιν αὐτῷ· Ναὶ Κύριε.

52 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ
τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθη-
τεύει εἰς τὴν βασίλειαν τῶν
οὐρανῶν. ἑμεῖς ἔσμ' ἀνθρώποι-
κοῦστί τε, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ
τοῦ σιταροῦ αὐτοῦ κλῆνὰ καὶ
πικλαίᾳ·

53 Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐπέλε-
σεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς
ταύτας, μετήρην ἐκείθεν·

* 54 Κκ. ἔλθων εἰς τὴν † πα-
τρίδα αὐτοῦ, ἵδῃσθαι αὐτοῦ
ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν· ὥστε

ἐκπληττεσθαι αὐτοὺς, καὶ λέ-
γειν· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὐ-
τῇ, καὶ αἱ δυνάμεις;

55 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκ-
τουος υἱός· οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
λέγεται Μαριὰμ, καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωσήφ,
καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας;

56 Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐ-
χὲν πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν
οὖν τοῦτω ταῦτα πάντα;

57 Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐ-
τῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Οὐκ ἔστι προφῆτης ἄτιμος, εἰ μὴ
ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ
οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58 Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυ-
νάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν
αὐτῶν. 36. † 6.

Κεφ. 18. 14.

1 ἘΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκου-
σεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης
τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ·

2 Καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐ-
τοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βα-
πτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν
νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἰδυνά-
μεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ.

3 Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας
τὸν Ἰωάννην, ἔθηκεν αὐτὸν,
καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρω-
διάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

4 Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· Οὐκ ἔξεξι σοι ἔχειν αὐτήν.

5 Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖ-
ναι, ἐφοβήθη τὸν ἄλλον, ὅτι ὡς
προφῆτην αὐτὸν εἶχον·

* 6 Γενεσίῳν δὲ ἀγεμένωων
τοῦ Ἡρώδου, † ἀρχίστατοι † θυ-
γάτηρ τῆς Ἡρώδιδος ἐν τῷ μέ-
σῳ καὶ ἦρετο τῷ Ἡρώδῃ.

7 Ὅθεν μετ' ὅρκου ὡμολόγη-
σεν αὐτῇ ὁρῶναι ὃ ἐὰν αἰτησθ-
ται.

* 8 'Η δὲ, † πρὸς βαπτίζεσθαι
ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι,
† φησὶν, † ἅδε ἐπὶ † πύνακι τὴν
κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

9 Καὶ ἐλυτήθη ὁ βασιλεὺς·
διὰ δὲ τοὺς ἔρκους καὶ τοὺς πυνα-
γακκειμένους, ἐκέλευτο δοῦναι.

10 Κα) πέμψας ἀπεκεφάλιτε τὸν

τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ.

11 Καὶ ἦνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἰδόθη τῷ κορασίῳ· καὶ ἠνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς.

12 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦσαν τὸ σῆμα, καὶ ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπηγγείλαν τῷ Ἰησοῦ.

* 13 Καὶ ἀκούσας δ' Ἰησοῦς, ἐνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, † ἠκολούθησαν αὐτῷ † περὶ ἀπὸ τῶν πόλεων.

14 Καὶ ἐξελθὼν δ' Ἰησοῦς, εἶδε πολὺν ὄχλον· καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἰεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν.

15 Ὅψις δὲ γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρεῖάν ἐχουσιν ἀπελθεῖν· δοτε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.

17 Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας.

18 Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε.

19 Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε· καὶ κλάσας, ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθήται τοῖς ὄχλοις.

20 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἔχορτάσθησαν. καὶ ἦσαν τὰ περισσεύον τῶν κλασμάτων δωδεκά κοφίνους πλήρεις.

21 Οἱ δὲ ἐσθιόντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν δ' Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ὥς οὐ

ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.

23 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. Ὅψις δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ.

24 Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσο τῆς θαλάττης ἦν, βασανίζομενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος.

25 Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῇ νυκτὶς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

26 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν βάλαντον περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν, λέγοντες· Ὅτι φάντασμα ἔστι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.

27 Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς δ' Ἰησοῦς, λέγων· Θαρσύνετε· ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.

28 Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σε ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα.

29 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιεπάτηεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.

30 Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν, ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με.

* 31 Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· † Ὁλιγόπιστε, εἰς τί † ἐδίδασκας;

32 Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.

33 Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱός εἶ.

34 Καὶ διαπεράσαντες, ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ.

35 Καὶ ἐπιβάντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας.

36 Καὶ παρεκάλεον αὐτὸν, ἵνα μόνον ἄφῃνται τῷ κακῷ τῶν τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ἰσοῦς ἤψκντο, διεσώθησαν. 11. 1

Κεφ.

Κεφ. 15.

Τότε προσέρχονται τῷ
Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύ-
μων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι,
λέγοντες·

* 2 Διὰ τὸ μαθηταὶ σου ἢ πα-
-ραδόντι τὴν ἢ παραδόντι τῶν
-ρεσιβυτέρων, οὐ γὰρ γίνονται
-εἰς χυλὸν αὐτῶν, ὅταν ἄρτον
-φάσιν.

3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαί-
νετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ
τὴν παράδοσιν ὑμῶν;

1. Ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο,
ἄνθρωπε· Τίμα τὸν πατέρα σου,
καὶ τὴν μητέρα· καὶ Ὁ κακο-
γυνὴς πατέρα ἢ μητέρα, θανά-
του τελευτάτω.

5 ἡμεῖς δὲ λέγομεν· Ὁς ἂν
τινὲς τῶ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Δὲ
οὐκ ἐάν ἐξ ἐμοῦ, ἀφ' ἡλότης· καὶ
οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐ-
τοῦ, ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ.

καὶ ἠκούσατε τὴν εὐτο-
λίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν παράδοσιν
αὐτοῦ.

7 Ὑποκριταί, καλῶς προσέ-
 χήτευστε περὶ ὑμῶν Ἰσαΐας,
 λέγων·

8 Ἐγγίξει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ
ὄματι αὐτῶν, καὶ τοῖς χεῖλεσιν
αὐτῶν ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρ-
ρω ἀπέγει ἀπ' ἐμοῦ.

9 Ματθην δὲ σέβονταί με, δι-
δάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλ-
ματα ἀνθρώπων.

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν
χλόν, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκούετε
καὶ συνίετε.

II Οὐ τὸ εἰσσερχόμενον εἰς τὸ
σῶμα κοινοῖ τὴν ἀνθρώπον· ἀλλὰ
τὸ ἐκπορεύμενον ἐκ τοῦ σώμα-
τος, τοῦτο κοινοῖ τὴν ἄνθρω-
πον.

12 Τότε προσελθόντες οἱ μα
θηταὶ αὐτοῦ, εἶπον αὐτῷ· Οἷ
μος, ἵπ. οἱ φαρισαῖοι διηκούσαν
τες τὸν λόγον, ἵστανθαλίσθη
σαν;

* 13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε
‡ Πᾶσα, φωνή σου οὐκ ‡ ἐφύ-
γε· σὺν ὁ πατὴρ μου ὁ ‡ οὐρά-

υἱος, ‡ ἐκριζωθήσεται.

* 14 "Αφετε αὐτούς· ὁδηγοὶ
εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν, τυφλὸς δὲ
τυφλὸν ἐκὼν ± ὁδηγῇ, ἀμφοτέρω
εἰς ± βόθυνον πεσοῦνται.

* 15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος,
εἶπεν αὐτῷ· † Φράσον ἡμῖν τὴν
† παραβολὴν ταύτην.

* 16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· † Ἀκ-
μήν καὶ ὑμεῖς ‡ ἀσύνετοί ἐστε·

17 Οὕτω νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ εἶμα, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφιδρώνα ἐκβάλλεται;

18 Τὰ δὲ ἐκπορεύμενα ἐκ τοῦ
σώματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται,
καὶ κεῖνα κοινὰ τὸν ἄνθρωπον.

19 Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρ-
χονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, Φό-
νοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί,
ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι.

20 Ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα
τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνέκτοισι
χερσὶ φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν ἄν-
θρωπον.

21 Καὶ ἐξελεύων ἐκεῖθεν ὁ Ἰη-
σοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη
τύρου καὶ σιδῶνος.

22 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ἐρίων ἐκείνων ἐξελεύ-
σα, ἐκραύγασεν, αὐτῇ λέγου-
σα· Ἐλέησόν με, Κύριε, οὗ ἐ Δα-
βὶδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαι-
μονίζεται.

23 Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγῳ. Καὶ προτεθέντες αὐτῇ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἡρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Ἀπίστου αὐτὴν, ὅτι κρείττει ὑπισθῆναι ἡμῶν.

24 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν
Οὐκ ἀπεσάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρό-
βατα τὰ ἀπολωλῶτα οἰκοῖ
Ἰσραὴλ.

25 Ἡ δὲ ἑλθοῦσα προσκύνει
αὐτῷ, λέγουσα· Κύριε, βοήθε
μοι.

* 26 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν
Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖ
† κυναρίοις.

27 Ἡ δὲ εἶπε· Ναὶ Κύριε
καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἰσθίει ἀπὸ
τῶ

τῶν ψυχῶν τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.

28 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ· Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίσις· γεννηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.

30 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, ἔχοντες μετ' ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλλοὺς, καὶ ἑτέρους πολλούς· καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἰθεράπευσεν αὐτούς.

31 Ὡστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὄντες, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήσεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶτιν ἐν τῇ ἔδῳ.

33 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσούτοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσούτον;

34 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πόσους ἄρτους ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ἑλιγὰ ἰχθύδια.

35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν.

36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύδας, εὐχαριστήσας, ἔκλασε, καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθηταὶ τῇ ὄχλῳ.

37 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ καὶ σπυρίδας πλήρεις.

38 Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνθρωποι, χωρὶς

γυναικῶν καὶ παιδίων.

39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά. Ἰ
† 2.

Κεφ. ις'. 16.

1 **Κ**ΑΙ προτελόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξαι αὐτοῖς.

* 2 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε αὐτοῖς· † Ὅψιας γενομένης λέγετε, † Εὐδία· † πυρρᾶζει γὰρ οὐρανός.

3 Καὶ πρῶτον, Σήμερον χειμῶν πυρρᾶζει γὰρ συγνάζων ὁ οὐρανός. Ἰσχυρίζεται, τὸ μὲν πρῶτον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε.

4 Γενεᾶ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοῦνται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάννου τοῦ προφήτου. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἀπῆλθε.

5 Καὶ ἰθὺντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοῦ εἰς τὸ πέραν, ἐπελάβοντο ἄρτους λαβεῖν.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Ὅρατε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζυμῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

7 Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλαβον.

8 Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλάβετε;

9 Οἷον νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἔλαβετε;

10 Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσους σπυρίδας ἔλαβετε;

11 Πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν, προσέχοντες ἀπὸ τῆς ζυμῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων;

12 Τότε συνήκαν, ἔτι οὐκ εἰπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζυμῆς τοῦ

ἀρ-

του, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδασχῆς
Φαρισαίων καὶ Σαδδου-
καίων.

23 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ
καὶ Καισαρείας τῆς Φιλίππου,
καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέ-
γει· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄν-
θρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἄν-
θρωπου;

24 Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν, Ἰωάν-
νην τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ,
Ἰωάννην ἑτεροῦ δὲ, Ἰερεμίαν, ἢ
ἐκ τῶν προφητῶν.

25 Λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ
τί με λέγετε εἶναι;

26 Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέ-
τρος, εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς
τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.

27 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς,
εἰς αὐτὸν· Μακάριος εἶ Σίμων
Πέτρος, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα
ἐπεκάλυψέν σοι, ἀλλ' ὁ πα-
τήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

28 Κἀγὼ δὲ σοι λέγω, ὅτι σὺ
Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέ-
τρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλη-
σίαν, καὶ πύλαι ᾧδου οὐ κατι-
στάουσιν αὐτῆς.

29 Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς
βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ
δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δε-
σμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ
λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λυ-
μένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

30 Τότε ἔειπεν αὐτοῖς μα-
κάριος αὐτοῦ, ἵνα μὴδὲν εἴπω-
ν· ὅτι αὐτὸς ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς.

31 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς
νύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱερο-
σόλῃμ, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ
πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων,
γραμματέων, καὶ ἀποκταν-
εῖν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερ-
θῆναι.

32 Καὶ προλαβόμενος αὐτὸν
τρεῖς ἡμέρας ἐπιτιμῶν αὐ-
τὸν λέγων· Ἰδοὺ σοι, Κύριε·
ἡ ἔσται τοι ταῦτα.

33 Οὗτος σαφὲς εἶπε τῷ Πέ-
τρῳ· ὅτι ὁ σατὰν μου Σατανᾶ,
ὁ μαλακὸν μου, ἐπὶ τοῦ Φρονεῖς
τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἄν-
θρωπων.

24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴ τις θέλει ὀπί-
σω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω
ἑαυτὸν, καὶ ἁράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι·

25 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐ-
τήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ ἐνεκεν ἐμοῦ, εὕρήσει
αὐτήν·

* 26 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄν-
θρωπος, ἔλαντὸν κόσμον ὅλον καρ-
πώσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζη-
μιώσῃ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἢ ἄντ-
ἀλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

27 Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἄν-
θρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἁγγέ-
λων αὐτοῦ· καὶ τότε ἀποδώσει ἐ-
κάστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσὶ τι-
νες τῶν ὧδε ἐσχηκότων, οἵτινες οὐ
μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἄν
ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρ-
χόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

4. † 1.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 **Κ**ΑΙ μετ' ἡμέρας ἕξ παρ-
ελθούσης λαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν
Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάν-
νην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ ἀνα-
φέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν
κατ' ἰδίαν.

2 Καὶ μετεμορφώθη ἔμπρο-
σθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ
δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ
ὡς τὸ φῶς.

* 3 Καὶ ἰδοὺ, ὠφθισαν αὐτοῖς
Μωσῆς καὶ Ἠλίας, μετ' αὐτοῦ
† συλλαλοῦντες.

4 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶ-
πε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλὸν ἐστὶν
ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιή-
σωμεν ὧδε τρεῖς σκηνὰς, σοὶ
μία, καὶ Μωσῇ μία, καὶ Ἠλίᾳ.

5 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ,
νεφέλη φαιεινὴ ἐπεκρίχεν αὐ-
τούς, καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῆς νε-
φέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ
υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐ-
δόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε.

6 Καὶ

6 Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταί, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.

7 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, ἤψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἐγέρθητε, καὶ μὴ φοβεῖσθε·

8 Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐντείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μηδενὶ εἰπῆτε τὸ ὄραμα, ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.

10 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταί αὐτοῦ, λέγοντες· Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν, ὅτι Ἥλιαν δεῖ ἔλθειν πρῶτον;

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἥλιος μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ ἀποκαταστήσει πάντα·

12 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἥλιος ἤδη ἦλθε· καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν· ἀλλ' ἔποιησαν ἐν αὐτῷ, ὅσα ἠθέλησαν· οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πασχεῖν ὑπ' αὐτῶν.

13 Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταί, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

14 Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος, γονυπετῶν αὐτῷ,

15 Καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιαζέται, καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ.

16 Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι.

17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὡ γένεα ἄπιστος καὶ διεσπασμένῃ, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέχομαι ὑμῶν; Φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε.

18 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον· καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταί τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶ-

πον· Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;

* 20 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἄπιστίαν ὑμῶν, μὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχη τις ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖ τῷ ὄρει τούτῳ· Μετάβηθι ἐντοθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· οὐδὲν ἢ ἀδυνατήσῃ ὑμῖν.

21 Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἔσται πορεύεται, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηθείᾳ.

22 Ἀνασρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.

23 Καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται· καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

* 24 Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν Καπερναοῦμ, προσῆλθον οἱ δίδραχμα λαμβάνοντες Πέτρω, καὶ εἶπον· Ὁ διδάσκαλός ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα;

* 25 Λέγει· Ναί. Καὶ ὁ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἥ προφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη, ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλοτρίων;

26 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Ἀπὸ τῶν ἄλλοτρίων. Ἐφῆ αὐτῷ Ἰησοῦς· Ἀραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί.

* 27 Ἴνα δὲ μὴ σκανδαλίτῃμεν αὐτοὺς, πορεύεις εἰς τὴν θάλασσαν, ἥ βάλε ἡ γκιγίρα καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθυῶν· καὶ ἀνοίξας τὸ ῥόμα αὐτοῦ· καὶ ἐκείνη ἡ γκιγίρα ἐκείνην λαβὼν, ὅς τις αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ κενώσῃ. 9. † 4.

Κεφ. ιη'. 18.

1 ἘΝ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταί τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· Τίς ὅρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν;

2 Καὶ προσκαλεσάμενος Ἰησοῦς παιδίον, ἕκαστον αὐτῶν μέσω αὐτοῦ,

3 Καὶ εἶπεν· Ὁ μὲν λέγω

μ.

ὡν, ἐὰν μὴ γραφῇτε, καὶ γέ-
νησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσ-
έλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν.

4 Ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυ-
τὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός
ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν.

5 Καὶ ὅς ἐάν δέξηται παιδίον
τοῦτον ἐν ἐπὶ τῇ ἐνέματι μου,
οὐδέ δεχεται.

6 Ὅς ὁ ἄν σκανδαλίτῃ ἵνα
μὴ μὴ μικρῶν τούτων, τῶν πισευόν-
των εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ,
καὶ κρεμασθῇ μύλος ἐνικὸς ἐπὶ
τὴν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ † κα-
ταποντισθῇ ἐν τῷ † πελάγει τῆς
ἐλάσσης.

7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν
σκανδάλων ἀνάγκη γὰρ ἔστιν
ἐλθεῖν τα σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ
τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ τὸ
σκάνδαλον ἔρχεται.

8 Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου, ἢ ὁ πούς
σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοπον
αὐτὰ, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν
ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν
κωλὴν ἢ κυλλὸν, ἢ δύο χεῖρας ἢ
ὅσα πόδας ἔχοντα, βληθῆναι εἰς
τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.

9 Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκαν-
δαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν, καὶ
βαλε ἀπὸ σοῦ καλὸν σοι ἐστὶ μο-
ναχισμὸς εἰς τὴν ζωὴν εἰσελ-
θεῖν, ἢ οὗς ὀφθαλμοὺς ἔχοντα
βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ
πύρου.

10 Ὡρᾶτε, μὴ καταφρονή-
τε τῶν μικρῶν τούτων· λέγω
ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν
οὐρανοῦς διὰ πάντες βλέπουσι
τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς μου, τοῦ
ἐν οὐρανοῖς.

11 Πῶς γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου σῶσαι τὸ σκάνδαλον.

12 Τί ὑμεῖς δοκεῖτε, ἐὰν γέ-
νηται τῷ ἀνθρώπῳ ἑκατὶν πρό-
βατα, καὶ πλανηθῇ ἐν ἑξ αὐ-
τῶν οὐχὶ λέγετε τα ἑννευήκον-
τα ἐννοεῖτε, ἵνα τα ἑρηπεύετε,
καὶ τὸ πλανημένον;

13 Καὶ ἂν γεννηταὶ εὐρεῖν
τὸ πλανημένον, λέγω ὑμῖν, ὅτι χαί-
ρει ἢ ἐννευήκοντα ἑννοεῖτε.

ρεῖ ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς
ἐννευήκοντα ἐννοεῖτε, τοῖς μὴ πε-
πλανημένοις.

14 Οὕτως οὐκ ἔστι θέλημα ἑμ-
προσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν, τοῦ
ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται εἰς τῶν
μικρῶν τούτων.

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ
ἀδελφός σου, ὑπάγε, καὶ ἔλεγ-
ξον αὐτὸν μεταξύ σου καὶ αὐ-
τοῦ μόνου· ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐ-
κέρδησας τὸν ἀδελφόν σου.

16 Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παρά-
λαβε μετὰ σοῦ ἑπτά ἢ δύο· ἵνα
ἐπὶ ῥήματος δύο μαρτύρων ἢ
τριῶν σταθῇ πᾶν ῥήμα.

* 17 Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐ-
τῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ
καὶ τῆς † ἐκκλησίας † παρακού-
σῃ, ἔσται σοι ὡς περὶ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ
τελῶνης.

18 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν
δήσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδε-
μένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἐὰν
λύσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυ-
μένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

19 Πάλιν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν
δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ
τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγμα-
τος, οὐ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσε-
ται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου,
τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

20 Οὐ γὰρ εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συν-
ηγμένοι εἰς τὸ ἑμὸν ὄνομα, ἐκεῖ
εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

21 Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ
Πέτρος, εἶπε· Κύριε, πρὸς ἅκας
ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός
μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως
ἑπτάκις;

* 22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Οὐ λέγω σοι, ἕως † ἑπτάκις, ἀλλ'
ἕως † ἑβδομηκοντακις † ἑπτά.

23 Διὰ τοῦτο ὁμοιωθῇ ἡ βα-
σιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βα-
σιλεῖ, ὅς ἔβλητε τοὺς δούλους λόγον
μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ.

* 24 † Ἀρξάμενου δὲ αὐτοῦ
† τοὺς δούλους, προσήλθεν αὐτῷ εἰς
† ὀφθαλμοὺς † μετὰ τὰς ἀλάντας.

25 Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀ-
ποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ
κύριος αὐτοῦ παραῆλθαι, καὶ τὴν

συναίκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα,
καὶ πάντα ὅσα εἶχε· καὶ ἀποδο-
θῆναι.

26 Πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσε-
κύνει αὐτῷ, λέγων· Κύριε, μα-
κροθύμητον ἐστὶ ἔμοι, καὶ πάντα
σοι ἀποδώσω.

* 27 Σπλαγχνισθεῖς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὰ ἴδιον ἀνείκειν ἀφῆκεν αὐτῷ.

28 Ἐξεληθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεί-
νος, εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐ-
τοῦ, ὃς ᾤφειλεν αὐτῷ ἕκαστην ἡ-
μερίαν· καὶ κρατήσας αὐτὸν ἐπι-
νευσε, λέγων· Ἀπόδος μοι, ὃ, τι ὀφεί-
λεις.

29. Περὶ οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτὸν, λέγων· Μακροθύμησον ἔτι ἔμοι, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι.

30 Ὁ δὲ οὐκ ἠθέλεν· ἀλλ' ἀ-
πελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλα-
κὴν, ἕως οὗ ἀποθῇ τὸ ἐφειλόμενον.

* 31 Ἰδόντες δὲ οἱ ἑπὶ σὺνδουλοὶ
αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυτρήσαν
σφῶρα· καὶ ἐλθόντες † διεσφη-
σαν τῇ ἑκ κυρίου αὐτῶν πάντα τὰ
γενόμενα.

32 Τότε προσκαλεσάμενος αὐ-
τὸν ὁ κύριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ·
δοῦλε πονηρὲ, πᾶσαν τὴν ἰφει-
λὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ
παρεκάλεισάς με·

33 Οὐκ ἔδει καὶ σε ἰλεῆσαι τὸν
σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σε
ἠλέησα;

* 34 Καὶ ὄργισθετε ὁ κύριος
αὐτοῦ † παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς
† βυτανιαῖς, ὥστε ὁ ἀποδῶ πᾶν
τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ.

35 Οὗτος καὶ ὁ πατήρ μου ὁ
ἐπουράσιος ποιήσει ὑμῶν, ἵαν μὴ
ἀφῆτε ἕκαστος τῶ ἀδελφῷ αὐτοῦ
ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ πα-
ραπτώματα αὐτῶν. 19. † 5.

Κεφ. 18. 19.

ΚΑΙ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλε-
σαν οἱ ἰησοῦς τοὺς λόγους
τούτους, † μετῴρεν ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαιας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς
Ἰουδαίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

2 Καὶ ἠκολούθησαν αὐτ
ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτοὺς ἐκεῖ.

3 Καὶ προσῆλθεν αὐτῷ οἱ Φα-
ρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, κα-
λέγοντες αὐτῷ· Εἰ ἔστιν ἄνθρω-
πος ἀπολύται τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
κατὰ πᾶσαν αἰτίαν;

* 4 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε, ὅτι ὁ ποιητὴς ἀπ' ἀρχῆς, † ἄρσεν καὶ † θήλυ ἐποίησεν αὐτούς;

5 Καὶ εἶπεν· Ἐνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκαλεθῆνται τῇ γυναίκι αὐτοῦ καὶ ἑσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν

6 "Ωστε οὐκ ἔτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ
σὰρξ μία ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνεξέ-
ξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

7 Λέγουσιν αὐτῷ· Τί οὖν Μα-
σῆς ἐνετείλατο σοῦναι βιβλί-
ον ἀπορραΐου, καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν;

* 8 Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι Μωσὶς
πρὸς τὴν † σκληροκαρδίαν ὑμῶν
† ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τ-
γοναϊκὰς ὑμῶν ἀπ' ἀρχῆς δι-
ἐγένονεν οὕτω.

9 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι ὅς ἂν
πολύτη τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήτη ἄ-
λην, μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπολε-
μένην γαμήτας, μοιχᾶται.

10 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθη-
 τὰυ· Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τ-
 οῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναῖκος,
 συμφέρε, γρηθήται.

11 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πάντες χωρεῖς. τὴν λόγον το-
τον, ἀλλ' οἷς δέδοται.

* 12 Εἰς γὰρ εὐνοῦχοι,
τινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεν-
νήσαν οὕτω· καὶ εἰπὶν εὐνοῦχ
οἵτινες ἔβουον, γέννησαν ὑπὸ τῶν
ἀνθρώπων· καὶ εἰπὶν εὐνοῦχ
οἵτινες εὐνοῦχταν ἐκ τοῦ
τῆν βατ. λείαν τῶν οὐρανῶν.
δυναίμενος χωρεῖν, χωρεῖτω

13. Τότε προσερχόνται αὐτὸν
παῖδια, ἵνα τὰς χεῖρας αὐτοῦ θύ-
σῃ, καὶ προσέειπεν· οἱ ὁδοι-
ποῖται ἐστὶν αὐτῶν αὐτὸς.

14 'Ο δὲ [ἄπο]ς εἰπὼν ᾠδὴν ᾗς ἄνθρωποι

τα παιδιά, καὶ μὴ κωλύετε
τὰ ἔλθεῖν πρὸς με· τῶν γαρ
ἐσιόντων ἐς τὴν βασιλείαν τῶν οὐ-
ρανῶν.

15 Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖ-
ρας, ἐπορεύθη ἑκείθεν.

16 Καὶ ἰδοὺ, εἰς προσελθὼν,
εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε ἀγαθέ,
ἐν ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν
αἰώνιον·

17 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί με
λέγεις ἀγαθόν; οὐδείς ἀγαθός,
ἐκτός, ὁ Θεός· εἰ δὲ θέλεις εἰσ-
έλθαι εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον
τὰς ἐντολάς.

18 Λέγει αὐτῷ· Ποίᾳς; Ὁ δὲ
ἀποκρίσας εἶπε· Τῶν· Οὐ φονεύσεις·
οὐ μοιχεύσεις· Οὐ κλέψεις·
οὐ ψευδομαρτυρήσεις·

19 Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ
τὸν μητέρα· καὶ· Ἀγαπήσεις
τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

20 Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος·
ἅπαντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ
παιδείας μου· τί ἔτι ὑστερῶ;

21 Ἐπεὶ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ θέ-
λεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε, πώλη-
σον τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δὸς
τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν
οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολουθεῖ μοι.

22 Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν
ῥῆγον, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν
γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι οὐ δύναται πλούσιος εἰσελθεῖν
εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐ-
ρανῶν.

24 Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, ἢ εὐ-
πρότερόν ἐστι ἢ κάμηλον ἢ διὰ
τὴν πυλινὰν εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασι-
λείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

25 Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, ἐξεπλήττοντο σφόδρα,
λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται σω-
θῆναι;

26 Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς,
καὶ τὸν ῥῆγον· Παρὰ ἀνθρώποις
οὐκ ἔστι δυνατόν ἐστι, παρὰ δὲ
Θεοῦ πάντα δυνατόν ἐστι.

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος,
εἶπεν αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφή-

καμεν πάντα, καὶ ἠκολούθησα-
μέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;

28 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οὐ
ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ πα-
λιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐ-
τοῦ, καθίσετε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ
δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς
δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ.

* 29 Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰ-
κίας, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς,
ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα,
ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν τοῦ
δούλου μου, ἢ ἑκατονταπλα-
σίονα λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώνιον
κληρονομήσει.

30 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι,
ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι, πρῶτοι.
13. † 2.

Κεφ. κ'. 20.

* 1 Ὁ Μωϋσῆς γὰρ ἐστὶν ὁ βασι-
λεὺς τῶν οὐρανῶν ἀν-
θρώπου οὐκ ὁδοσπότη, ὅστις ἔξῃλ-
θεν ἅμα πρῶτῃ ἢ μετὰ τὴν ἀνά-
στασιν εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ.

2 Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν
ἐργατῶν ἐκ δευτέρου τὴν ἡμέραν,
ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπε-
λῶνα αὐτοῦ.

3 Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην
ῥῆραν, εἶδεν ἄλλους ἐσώτας ἐν τῇ
ἀγορᾷ ἀργούς·

4 Καὶ κεινοῖς εἶπεν· Ὑπάγετε
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα· καὶ
ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον, δώσω ὑμῖν.

5 Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἐξε-
λθὼν περὶ ἑκτὴν καὶ ὣς αὐτὴν ῥῆραν,
ἐποίησεν ὡσαύτως.

6 Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ῥῆραν
ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἐσώτας
ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὅδε
ἐσθκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀρ-
γοί;

7 Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς
ἡμᾶς ἐμισθώσατο. Λέγει αὐτοῖς·
Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμ-
πελῶνα, καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον, λή-
ψεσθε.

8 Ὁ φύλας δὲ γενόμενης, λέγει ὁ
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρό-
πῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς ἐργά-
τας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὴν μι-

σθὲν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων, ἕως τῶν πρώτων.

9 Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ θηνάριον.

10 Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι, ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήφονται· καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ θηνάριον.

11 Λαβόντες δὲ ἐγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότης,

12 Λέγοντες· "Ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βασιῦσι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας, καὶ τὴν καύσωνα.

* 13 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν· † Ἐταῖρε, οὐκ † ἀδικῷ σε· οὐχὶ † θηνάριου † συνεφώνησάς μοι;

14 Ἄρον τὸ σὸν, καὶ ὕπαγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί.

15 "Ἡ οὐκ ἔξεσί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς, ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ἐστίν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι;

* 16 Οὕτως ἔχονται οἱ ἔσχατοι, πρῶτοι· καὶ οἱ πρῶτοι, ἐσχατοί· πολλοὶ γάρ εἰσι † κλητοί, ἐλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ἐσθῇ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς·

18 Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματέσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ·

19 Καὶ παραδόντες αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαρτυρεῖσθαι καὶ σκαρδεύειν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου, μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προκυνούσα, καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ.

21 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγει αὐτῇ· Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἰς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἰς ἐκ εὐωνύμων, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

22 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε· Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον, ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Λέγουσιν αὐτῇ· Δυνάμεθα.

23 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίστε, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐκ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' ὁ ἰτοίμασαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου.

24 Καὶ ἀκούσαντες αἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ὁ δὲ ἐλεεινῶν.

25 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, εἶπεν· Οἶδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν.

26 Οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγα γενέσθαι, ἔσω ὑμῶν διάκονος.

27 Καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσω ὑμῶν δούλος.

28 Ὡς περὶ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθε διακονῆσαι, ἀλλ' διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχῶ, ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς.

30 Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καὶ θύμενοι παρὰ τὴν ἐσθῶν, ἀκροάσασθαι ὅτι Ἰησοῦς παράγει· ἔκραξαν, λέγοντες· Ἰησὺ ἡμᾶς Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ.

* 31 Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμη αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ † μεῖζον † ἔκραζον, λέγοντες· Λήσον ἡμᾶς Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ.

32 Καὶ εἰς τὸν ὅραμα ὁ Ἰησοῦς ἐφώτισεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε· Τί θέτε ποιῆσαι ὑμῖν;

33 Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ἀνοιχθῶσιν.

34 Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν τῶν· καὶ εὐθέως ἀνεβλέψαν τῶν· οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ. 10. † 1.

Κεφ. κα. 21.

Κ αὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς βόθραγῃ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε τοὺς μαθητὰς, λέγων αὐτοῖς·

2 Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην,
καὶ ἀπέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθὺς
λήσετε ὄνον δεδεμένον, καὶ
ἀγνὸν μετ' αὐτῆς· λύσαντες
αὐτὴν μοι.

3 Καὶ ἰάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι,
λέγετε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρειᾶν
καὶ εὐθέως σε ἀποστελεῖ αὐτούς.

4 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα
πρωτῶν τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προ-
τερου, λέγοντος·

5 ἵππατε τῷ θυγατρὶ Σιών·
 6 ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται
 7 ἡπράως, καὶ ἡπιβεβηκώς ἐπὶ

15 Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταί,

7 ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὴν
τα ἱμάτια αὐτῶν, καὶ † ἐ-
κάθισαν † ἐπάνω αὐτῶν.

8 Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔβρωσαν
τοῦτων τὰ ἰμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι
δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν
θάμνων, καὶ ἔβρώννυσον ἐν τῇ ὁδῷ.
9 Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες
τοὺς οἱ ἀκολουθοῦντες, ἔκραζον,
ἔχοντες· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δα-
βὶδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν
τῇ ὑψίστῃ.

10 Κα. ἐπελόντος αὐτοῦ εἰς
στολίαν, ἐπειτὴ πᾶσα ἡ
λὸς ληροῦται τίς ἐσίνουτος;
11 Οἱ δὲ ἀρχαὶ ἔλεγον· Οὐ-
κ ἔστι ἱσθίος ὁ προφύτης, ὁ
Ναὺμαχὶ τῷ Παλ. λαίκοι.

4. 12 Καὶ ἐπὶ τοῦ θύλου τῆς ἐκ-
δοῦς τοῦ ἀποσώ, καὶ ἐξέρχεται
ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀ-
νίσταται ἐπὶ τὸ ἱεῖμα, καὶ τῆς
τῆς πόλεως τῆς ἐκ τοῦ θύλου
ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐκ τοῦ θύλου
ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐκ τοῦ θύλου

Κα. ἄρα, ἀπὸ τοῦ Γενναίου·
«Ο σίκος μου, σίκος προ-»

ευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐ-
τὴν ἐπεσχετε ἀπὸ λαοῦ ἀγαθοῦ.

14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυ-
φλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ
ἐθεοόπνευσεν αὐτούς·

* 15 † ἰδόντες δὲ οἱ † ἀρχιερεῖς καὶ οἱ † γραμματεῖς τὰ † θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς παῖδας κρίζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας, † Ὁσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγωνάκησαν.

* 16 Καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναὶ· ὁ δέποτε ἀνέγνωτε, ὅτι ἐκ σοματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον;

17 Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς,
ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βη-
θανιάν· καὶ ἡκολούθη ἐκεῖ.

18 Πρωίας δὲ ἱπανάγων εἰς
τὴν πόλιν, ἐπείνασε.

19 Καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ
τῆς ὁδοῦ, ἤλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ
οὐδὲν εἶρεν ἐν αὐτῇ· οὐ μὴ φύλλα
μόνον· καὶ λέγει αὐτῇ· Μικέτε
ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν
αἰῶνα. Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆ-
μα ἡ συκὴ.

20 Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταί, θαύμασαν, λέγοντες· Πῶς πα-
ραχρήμα ἐξηράνθη ἡ σικκῆ;

21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγουσιν,
ἐὰν ἔχητε πίσιν, καὶ μὴ διακρι-
βῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιή-
σετε, ἀλλὰ καὶ τῷ ὅρει τούτῳ
εἰπῆτε· Ἀφθίτι, καὶ βλήθητι
εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται.

22 Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτή-
σῃτε ἐν τῇ προτευχῇ, πιστεύον-
τες, λήψετε.

23 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὰ
ἱερὰ, προσῆλθεν αὐτῷ διδάσκων-
τες οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
τοῦ λαοῦ, λέγοντες· Ἐν τοῖς
ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς
σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς·
εἶπεν αὐτοῖς· Ἐκλήψατε ὑμᾶς
καὶ ἃ λογιζέσθε ὅτι ἐὰν εἰσιπτε
μοι, καὶ ἃ ὅρῃ ἰσχύει ποιεῖ
εὐσθία ταῦτα ποιεῖ.

25 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ἐὰν εἰπώμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἔρεϊ ἡμῖν. Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;

26 Ἐὰν δὲ εἰπώμεν, Ἐξ ἀνθρώπων· φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὴν Ἰωάννην ὡς προφήτην.

27 Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπον· Οὐκ οἶδαμεν. Ἐφῆ αὐτοῖ· καὶ αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποίω.

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄνθρωπος εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε· Τέκνον, ἰπαγε, σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου.

29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐ θέλω· ὕστερον δὲ μεταμελήσεις, ἀπήλθε.

30 Καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ, εἶπεν ὡσαύτως. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἐγὼ κύριε· καὶ οὐκ ἀπήλθε.

31 Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὁ πρῶτος· λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

32 Ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον, τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὠρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ ὠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν.

34 Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ.

35 Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἐν μὲν ἔδει-

σαν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλάβοδῃσαν·

36 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως.

37 Ὑστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· Ἐντραπήσουνται τὸν υἱόν μου.

38 Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ κατὰσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.

39 Καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἀπέκτειναν.

40 Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις;

41 Λέγουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἐς τὴν βασιλείαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

43 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὅτι ἁρῆσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἑτέροις ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

44 Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει.

46 Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήσαντο τοὺς ὄχλους· ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. 24. † 2.

Κεφ. κβ'. 22.

1 ΚΑὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς, λέγων·

2 Ὡμοιωθὴ ἡ βασιλεία τοῦ οὐρανοῦ ἄνθρωπῳ βασιλεῖ· ἐστι·

ἐποίησε

εἰσε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ·
3 Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους
τοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημέ-
νους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ ἦ-
λθον ἑλθεῖν.

* 4 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους
δούλους, λέγων· Εἰπάτε τοῖς
κεκλημένοις· Ἰδοὺ, τὰ ἄριστά
ἐκτίθηται, οἱ ἄρα ταῦτά μου
εἰ τὰ ἄσπιτα ἄσπιτα, καὶ
παντα ἔτοιμα· ἄρα εἰσε εἰς τοὺς
γάμους.

* 5 Οἱ δὲ ἄμελήσαντες, ἀπ-
ῆλθον· ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν,
ὁ δὲ εἰς τὴν ἔμπορίαν αὐτοῦ.

6 Οἱ δὲ λοιποὶ, κρατήσαντες
τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ
ἐκτείναν.

7 Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς
ἐκτίθη καὶ πέμψας τὰ στρατεύ-
ματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φο-
βηθέντας, καὶ τὴν πόλιν αὐ-
τοῦ ἐνέπρησε.

8 Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐ-
τοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ
κεκλημένοι οὐκ ἔρχονται.

9 Ὁ Πορευσθε ἄρα οὖν ἐν τῇ
ἐκδοῦς τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους
εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς
γάμους.

10 Καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι
εἰσὶν εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον
ἐκεῖ τὸν ὄχλον, ποιεῖν τε
καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γά-
μος ἀνακειμένων.

11 Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς
ἐκτίθη τοὺς ἀνακειμένους,
καὶ ἐκτίθη ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυ-
μένον ἑνδύμα γάμου·

12 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐταῖρε,
ὅπως εἰσέλθῃς ὅτι μὴ ἔχων ἑνδύ-
μα γάμου; Ὁ δὲ ἐφίμαίν.

13 Τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς
τοῖς διακονοῦσι· ἀφαιρῶντες αὐτοῦ
τὸν ἑνδύμα, καὶ ἵνα ἐκτινῇ
ἐν τοῖς σκότειν· καὶ ἐκτινῇ
ἐν τοῖς σκότειν· καὶ ἐκτινῇ
ἐν τοῖς σκότειν.

14 Πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοί,
ὅλιγοι δὲ ἑκλεκτοί.

* 15 Τότε παρεβύτησαν οἱ φα-
ρισαῖοι, καὶ οἱ γραμματεῖς
αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τῷ πνεύματι καὶ
ἐν τῇ ἀληθείᾳ·

16 Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ
τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν
Ἡρωδιανῶν, λέγοντες· Διδά-
σκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ,
καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ
διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ
οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσ-
ωπον ἀνθρώπων.

17 Εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δο-
κεῖ, ἔχεις δοῦναι κῆνσον Καίσα-
ρι, ἢ οὐ;

18 Γινούς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πο-
νηρίαν αὐτῶν, εἶπε· Τί με πει-
ράζετε ὑποκριταί;

* 19 Ἐπιθεῖξάτε μοι τὸ νό-
μισμα τοῦ κῆνσου· Οἱ δὲ προ-
σηνεύσαν αὐτῷ δηνάριον.

* 20 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος
ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;

21 Λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος.
Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπόδοτε οὖν
τὰ Καίσαρος, Καίσαρι, καὶ τὰ
τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ.

22 Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμα-
σαν· καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλ-
θον.

23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσ-
ῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέ-
γοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν· καὶ
ἐπηρώτησαν αὐτόν,

* 24 Λέγοντες· Διδάσκαλε,
Μωσῆς εἶπεν· Ἐάν τις ἀποθάνῃ
μὴ ἔχων τέκνα, ἡ ἐπιγαμβρεύσει
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ.

25 Ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ
ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος, γαμή-
σας ἑτελεύτησεν· καὶ μὴ ἔχων
σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐ-
τοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

26 Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ
ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ.

27 Τετάρτον δὲ πάντων ἀπέθανεν
καὶ ἡ γυνή.

28 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος
τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ
ἔσχον αὐτήν.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν αὐτοῖς· Πλατύνετε τὴν εἰ-
κόνα τοῦ γράφου, μὴ δὲ τὴν θυ-
γαμιν τοῦ Θεοῦ.

30 Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε

γαμοῦσιν, οὔτε ἐγκαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσι.

31 Περὶ δὲ τῆς ἀνάστασως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος·

32 Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς, Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.

33 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό.

35 Καὶ ἐπιρώτησεν εἰς ἐξ αὐτῶν νομικὸς, περὶ αὐτῶν, καὶ λέγων·

36 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου.

38 Αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολὴ.

39 Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

40 Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμονται.

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,

42 Λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ, τίνας υἱὸς ἐστὶ; λέγουσιν αὐτῷ, τοῦ Δαβὶδ.

43 Λέγει αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ; λέγων·

44 Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

45 Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ;

46 Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον· οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτησάμεν αὐτὸν οὐκέτι. 23. † 7.

Κεφ. κγ'. 23.

1 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,

2 Λέγων· Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέστηκεν ἡ ἐκτίσις οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι·

3 Πάντα οὖν ὅσα ἂν εἰπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι γὰρ, καὶ οὐ ποιοῦσιν.

4 Δεσμεύουσιν γὰρ Φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτίθενσιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινήσαι αὐτά·

* 5 Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ † θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. † πλατύνουσιν δὲ τὰ † φυλακτήρια αὐτῶν, καὶ † μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν.

* 6 † φιλοῦσι † τε τὴν † πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς † δείπνοις καὶ τὰς † πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς,

7 Καὶ τοὺς ἄσπασμους ἐν ταῖς ἡγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ῥαββί, ῥαββί.

8 Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί· εἰς γὰρ ἓστιν ὁ καὶ κληγὴς, ὁ Χριστός· πάντες δὲ ὑμεῖς, ἀδελφοί ἐστε.

9 Καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἰς γὰρ ἓστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν, δὲν τοῖς οὐρανοῖς.

* 10 Μὴδὲ † κληθῆτε † καθηγηταί· εἰς γὰρ ὑμῶν ἓστιν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός.

11 Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν, ἔστω ὑμῶν διάκονος.

12 Ὅστις δὲ ὑψώσῃ ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται· καὶ ὅστις ταπεινωθῇ, ὑψώσεται.

13 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ ἐμπροσθέν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσερχεσθε εἰς αὐτήν· οὐκ εἰσερχομενοὺς ἀλλ' οὐκ ἐκβαλόντες.

14 Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καταστρίβετε τὰς σίκυας τῶν χηρῶν καὶ

πρ.

ἀγει ἡ ἑνὴς τὰ ἑνὸς νοσσία ἐαυτῆς
ἡ ὑπὸ τὰς ἑνὸς πτέρυγας, καὶ οὐκ
ἠθέλησατε;

38 Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος
ὑμῶν ἔρημος.

39 Λέγω γὰρ ὑμῖν· Οὐ μὴ με
ἴδητε ἄπ' ἄρτι, ἕως ἄν εἴπητε·
Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό-
ματι Κυρίου. 43. † 7.

Κεφ. κδ'. 24.

ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύ-
ετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ· καὶ προσ-
ῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖ-
ξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.

2 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα; ἄ-
μην λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεῖν ἔσθαι
λίθος ἐπὶ λίθον, ὅς οὐ μὴ κατα-
λυθῇσεται.

3 Καθήμενου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ
ἔρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐ-
τῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέ-
γοντες· Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα
ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς
παρουσίας, καὶ τῆς συντελείας
τοῦ αἰῶνος;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶ-
πεν αὐτοῖς· Βλέπετε μὴ τις ὑ-
μᾶς πλανήσῃ·

5 Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ
τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ἐγὼ
εἰμι ὁ Χριστός· καὶ πολλοὺς πλα-
νήσουσι.

* 6 Μελλήσετε δὲ ἀκούειν
πολέμους, καὶ ἀκοὰς πολέμων.
ἡ ἔρατε μὴ ἡ θροεῖσθε· διὸ γὰρ
πάντα γενέσθαι· ἀλλ' οὔ· ἅτι
τὸ τέλος.

7 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ
ἔθνος· καὶ βασιλεία ἐπὶ βασι-
λείαν· καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοι-
μοί, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους.

8 Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ἰσθίων.

9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς
θλίψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς·
καὶ ἔσεσθεμισοῦμενοι ὑπὸ πάν-
των ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου.

10 Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται
πολλοί· καὶ ἀλλήλους πα-
ράδωσουσι, καὶμισήσουσιν ἀλ-
λήλους.

11 Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφη-
ταὶ ἐγερθήσονται, καὶ πλανή-
σουσι πολλούς.

* 12 Καὶ διὰ τὸ ἡ πληθυνθή-
ναι τὴν ἁνομίαν, ψυγήσεται
ἡ ἁγάπη τῶν πολλῶν.

13 Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος,
οὕτως σωθήσεται.

14 Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ
εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ
τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύριον πᾶσι·
τοῖς ἔθνεσι· καὶ τότε ἔξει τὸ τέλος.

15 Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέ-
λυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν
διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἐξῶς
ἐν τῷ αἰῶνι· (ὁ ἀναγινώσκων
νοεῖτω·)

16 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευ-
γέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη·

17 Ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ
καταβαίνετω ἑραὶ τι ἐκ τῆς οἰ-
κίας αὐτοῦ·

18 Καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἐπι-
σρεψάτω ὀπίσω ἑραὶ τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ.

19 Οὐκ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχού-
σαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐ-
κείναις ταῖς ἡμέραις.

20 Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ
γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος,
μηδὲ ἐν σαββάτῳ.

21 Ἐσται γὰρ τότε βλίψις με-
γάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἅπ' ἀρχῆς
κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ
γένηται.

* 22 Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβωθῇσαν
αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη
πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἑκλεκ-
τοὺς ἡ ἐκολοβωθῇσονται αἱ ἡμέραι
ἐκεῖναι.

23 Τότε ἴαν τις ὑμῖν εἶπῃ·
Ἰδοὺ, ἔσθαι ὁ Χριστός, ἡ ἔσθαι· μὴ
πιστεύετε.

24 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδό-
χριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ
θώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέ-
ρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνα-
τὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

25 Ἰδοὺ, προείρηκα ὑμῖν.

26 Ἐάν οὖν ἐπωπῇ ὑμῖν Ἰδοὺ,
ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶ μὴ ἐξελεῖται
Ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις· μὴ πι-
στεύετε.

27 Ὡς περ γὰρ ἡ ἀσραπὴ ἐξερ-
χεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαί-
νεται ὡς δυσμῶν, οὕτως ἔσθαι καὶ ὁ παρ-

παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

* 28 Ὅπου γὰρ ἔαν ᾗ τὸ † πτωμα, ἐκεῖ συναχθίσονται οἱ ῥαετοί.

29 Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθῆσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φεγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πτεροῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

30 Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ τότε κόψονται τὰ ἄστροι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὀφνύσονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

31 Καὶ ἀποξελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ τάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἀκρῶν οὐρανοῦ ἕως ἀκρῶν αὐτῶν.

32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἡδὴ ὁ κλάδος αὐτῆς γίνηται ἀπαλὺς, καὶ ἡ φύλλα ἐκφυῇ, γινώσκετε ὅτι ἔγγυς τὸ θέρος.

33 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἔγγυς ἐσὶν ἐπὶ θύραις.

34 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται.

35 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἀγγελοὶ τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος.

37 Ὡς περὶ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως ἐσὶ καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

38 Ὡς περὶ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὶ τοῦ κατακλύτου τοῦ τρωτικῆς καὶ τινότες, γαμίζοντες καὶ ἐκχυμίζοντες, ἀχρὶ τῆς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν ἀρκαὴν.

39 Καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἕως ἤλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἔφεν ἅ-

παντας· οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

40 Τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίσταται.

* 41 † Δύο † ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι· μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίσταται.

42 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ὥρα ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται.

43 Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἦδαι ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἴασε διαρυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.

44 Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι· ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

45 Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πεισὶς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῇ θεραπείᾳ αὐτοῦ, τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ;

46 Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὕρησεν ποιοῦντα οὕτως.

47 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πάντι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν.

48 Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονίζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν·

49 Καὶ ἄρξεται τύπτειν τοὺς συνδούλους, ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ τῶν μεθύοντων·

50 Ἦξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προτρεχῇ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει·

51 Καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 14. † 2.

Κεφ. κ'. 25.

1 Τότε ὁμοωθήσεται ἡ βασιλευσία τῶν οὐρανῶν ὅσῃς παρβένους, αἵτινες λαμβάνονται τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθοντες ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου.

2 Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ πέντε μωροί.

3 Αἵτινες μωροὶ, λαβοῦσαι

τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ ἔλαβον μὴ καὶ τὸν ἔλαιον.

4 Αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν.

5 Χρονίζοντος δὲ τοῦ νομφίου, ἐνυσκάν πασαι, καὶ ἐκάλυψον.

6 Μέρης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· Ἰδοὺ, ὁ νομφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.

7 Τότε ἠγέρθησαν πασαι αἱ σαρβένοι ἐκείναι, καὶ ἐκίστησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν.

8 Αἱ δὲ μαρὰ ταῖς φρονίμοις εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἔλαιου ὑμῶν· ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται.

9 Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι· Μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς.

10 Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, κλέεν ὁ νομφίος· καὶ αἱ στοιμοὶ εἰσπύλουν μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα.

11 Ὅτερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παύσαι, λέγουσαι· Κυριε, κυριε, ἀνοίξον ἡμῖν.

12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς.

13 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

14 Ὡς περ γὰρ ἀνθρώπος ἀποδημῶν ἐκάλυψε τοὺς ἰδῶντας δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ·

15 Καὶ ὡς μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ὡς δὲ δύο, ὡς δὲ ἓν· ἐκάτω κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν· καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως.

16 Πορεύεις δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, ἐργάσατο ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα.

17 Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἀκέρδης καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο.

18 Ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν, ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

19 Μετὰ δὲ χρόνον πολλὸν ἔρ-

χεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκεῖνων, καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον.

20 Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων· Κυριε, πέντε τάλαντα μοι παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδισα ἐπ' αὐτοῖς.

21 Ἐφη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἢς πισθὲς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

22 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν, εἶπε· Κυριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδισα ἐπ' αὐτοῖς.

23 Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἢς πισθὲς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

24 Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς, εἶπε· Κυριε, ἐγγινωσκεν ὅτι κληρὸς εἰς ἀνθρώπου ἐρείζον ὅπου οὐκ ἔσπερας, καὶ συναγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας·

25 Καὶ φοβηθεὶς, ἀπελθὼν ἔκρυψε τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε, ἔχεις τὸ σόν.

26 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὲς δοῦλε καὶ ἐκνηρὲ, ἡδὴ οἶς ὅτι ἐρείζον ὅπου οὐκ ἔσπερας, καὶ συναγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας·

27 † Ἐδει οὖν † σε βαλεῖν τὸ † ἀργύριόν μου τοῖς † τραπεζίταις· καὶ ἐλθὼν † ἐγὼ † ἐκομισάμην † ἐν † τῷ † ἐμῷ σὺν τόκῳ.

28 Ἀγαπᾷ οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ ὅτε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα.

29 (Τῷ γὰρ ἔχοντι ταῦτα δοθήσεται, καὶ περισσεύσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει, ἀρβύτεται ἀπ' αὐτοῦ.)

30 Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλλετε εἰς τὸ † σκοτεινόν τὸ † ἐξώτερον ἐκεῖ ἐσθὲ· καὶ ὁ † βρυγμὴς τῶν † ὀδόντων.

31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-

αὐτοῦ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ
αἱ γὰρ οἱ ἅγιοι ἀγγελοὶ μετ'
αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου
αὐτοῦ.

22 Καὶ συναχθήσεται ἑμ-
πρὸς αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη·
καὶ ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλή-
λων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει
τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων.

23 Καὶ † εἰσέσει, τὰ † μὲν
ἐξ αὐτῶν † εἰς τὴν βασιλίαν αὐτοῦ,
οὗ † ἐρίφους † εἰς τὴν εὐνομήν.

24 Τότε ἔρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς
ἐξ αὐτῶν· Δεῦτε οἱ εὐ-
νομήν τοῦ πατρὸς μου,
καὶ ἐννομήσατε τὴν ἑτοιμα-
σάν ὑμῖν βασιλίαν ἀπὸ κα-
τὰ ἁλῆς κόσμου·

25 Ἐπεινάσα γὰρ, καὶ ἰδὼ-
ντέ μοι φαγεῖν· ἰδίψησα, καὶ
οὐκ ἔπιπτε με· ξένος ἤμην, καὶ
οὐκ ἐνηγάγετέ με·

26 Γυμνὸς, καὶ περιεβάλετέ
με· ἡσθιένησα, καὶ ἐπισκέφα-
στέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ
ἐξέγαγετέ με πρὸς μέ.

27 Τότε ἀποκριθήσονται αὐ-
τοῖς δίκαιοι, λέγοντες· Κύριε,
ὅτε σε εἶδομεν πεινῶντα, καὶ
οὐκ ἔψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ
οὐκ ἐτίσαμεν;

28 Πότε δέ σε εἶδομεν ξένον,
καὶ οὐκ ἐνηγάγομεν; ἢ γυμνόν,
καὶ οὐκ περιεβάλομεν;

29 Πότε δέ σε εἶδομεν ἁσθενῆ,
ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἤλθομεν πρὸς σε;

30 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασι-
λεὺς, ἔρεῖ αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ὅσον ἐποιήσατε ἐν
τῶν τῶν ἀδελφῶν μου τῶν
ἐν ἁλῆς κόσμῳ, ἡμεῖς ἐποιήσαμεν.

31 Τότε ἔρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐνο-
μῆς· Πορεύεσθε ἀπ' ἡμεῶν οἱ
κατακείμενοι εἰς τὴν πυρὶν τὴν αἰ-
ώνιον, τοὺς ἑτοιμασμένους τῷ δια-
βόλῳ καὶ τοῖς ἀγγελοῖς αὐτοῦ·

32 Ἐπεινάσα γὰρ, καὶ οὐκ
ἐτίμαστέ με φαγεῖν· ἰδίψησα,
καὶ οὐκ ἐτίμαστέ με πίνειν·

33 Ἐξένος ἤμην, καὶ οὐκ ἐνη-
γάγετέ με· γυμνὸς, καὶ οὐκ ἐπε-
βάλετέ με ἱμάτιον· ἁσθενὴς καὶ ἐν φυ-
λακῇ, καὶ οὐκ ἐπισκέψαστέ με.

44 Τότε ἀποκριθήσονται αὐ-
τοῖς καὶ αὐτοὶ, λέγοντες· Κύριε,
πότε σε εἶδομεν, πεινῶντα, ἢ
διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ
ἁσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ
ἐνηγάγομεν σοι;

45 Τότε ἀποκριθήσεται αὐ-
τοῖς, λέγων· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐν τού-
τοις τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἡμεῖς
ἐποιήσαμεν.

46 Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι
εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι
εἰς ζωὴν αἰώνιον. 24 † 2.

Κεφ. κς'. 26.

1 **Κ**Αὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ
Ἰησοῦς πάντα τοὺς λόγους
τούτους, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ·

2 Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας
τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς
τὸ σταυρωθῆναι.

3 Τότε συνήχθησαν οἱ Ἀρ-
χιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ
οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν
αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγο-
μένου Καϊάφα.

4 Καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα
τὸν Ἰησοῦν κρατήσωσι δόλῳ,
καὶ ἀποκτείνωσιν.

5 Ἐλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορ-
τῇ, ἵνα μὴ ὀργισθῇ ὁ λαὸς ἐν
ταῖς λααῖς.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν
βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ
λεπροῦ,

* 7 Προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ
† ἀλαβαστρῶν † μύρου † ἔχουσα
† βαρυτίμου, καὶ † κατέχευεν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ † ἀνα-
κειμένου.

8 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ ἠγανάκτησαν, λέγοντες·
Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη;

9 Ἦδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύ-
ρον πωθῆναι πολλοῦ, καὶ δο-
θῆναι πτωχοῖς.

10 Γινὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν
αὐτοῖς· Τί κόπους παρέχετε
τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν
εἰργάσατο εἰς ἐμέ.

11 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς
ἔχετε

ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν· ἐμεῖ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.

12 Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν.

* 13 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη, εἰς † μνημόσυνον αὐτῆς.

14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς,

15 Εἶπε· Τί θέλετέ μοι δοῦναι, καὶ γὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; Οἱ δὲ ἔσταν αὐτῷ τρία κούνα ἀργύρια.

16 Καὶ ἀπὸ τότε ἐξήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῇ.

17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἡζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἐτοιμασμένον σοὶ φαγεῖν τὸ πᾶσχα;

18 Ὁ δὲ εἶπεν· † Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν † πρὸς τὸν † δεῖνα, καὶ εἰπάτε αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος λέγει· Ὁ καιρὸς μου ἐγγύς ἐστιν, πρὸς σε ποιῶ τὸ πᾶσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.

19 Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πᾶσχα.

20 Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα.

21 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰς ἕξ ὑμῶν παραδώσει με.

22 Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· Μήτι ἐγὼ εἰμι, Κύριε;

23 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός με παραδώσει.

24 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐκ ἐστὶν ἄνθρωπος ἐκεῖνον, δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

25 Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παραδίδους αὐτόν, εἶπε· Μήτι ἐγὼ εἰμι, φαββί; Λέγει αὐτῷ·

Τὸ εἶπας.

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, βῶν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ λογισάς, ἐκλάσας, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε· Λάβετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου.

27 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, γων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες.

28 Τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ αἱμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἅφραμαρτιῶν.

29 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ πῖω ἀπ' ἔρτι ἐκ τούτου τοῦ νήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πρὸς ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βαλίσκῃ τοῦ πατρός μου.

30 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπται γὰρ· Πατατὸν ποιμένα, καὶ διασκορπιστῇ τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς.

32 Μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναι προῆλθον ὑμεῖς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ, ἐγὼ οὐποτε σκανδαλισθήσομαι.

* 34 Ἐφῆ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἂν ἐκτορα φωτισθῇ, τρίς † ἀπαρνήσῃ με.

35 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Ἐάν με συν σοὶ ἀποθάνειν, οὐ σε ἀπαρνήσομαι. Ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· Καθίσατε αὐτοῦ, ἐγὼ οὐ ἀπελθὼν προσευξάμαι· ἐκεῖ.

* 37 Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἰσχυρῶς ἰσθῆναι·

38 Τότε λέγει αὐτοῖς· Παιδιά μου, ἐγὼ ἡ ψυχὴ μου ὡς ὕδατος· μένετε ἅδε, καὶ γυμνασθε μετ' ἐμοῦ.

Καὶ προσελθὼν μικρὸν, ἔπε-
πλὶ πρόσωπον αὐτοῦ, προσευ-
χόμενος, καὶ λέγων· Πάτερ μου,
ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.
Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μα-
θητάς, καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς κα-
κοψυχάς, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ·
ὡς οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν
ὑπομενεῖν μετ' ἐμοῦ;

Ὁ Γρηγορεῖτε καὶ προσεύ-
χου, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς
πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα
ἡμεῖς ἔχομεν, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

Ὁ Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελ-
πορηθεὶς, λέγων· Πάτερ
μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ
ἐν ἐμοὶ παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ, ἔλ-
θε· ὅτι πῶς, γεννηθήτω τὸ θέ-
λημα σου.

Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει αὐτοὺς
καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ
πολλοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι.
Καὶ ἀφείλες αὐτοὺς, ἀπελθὼν
ἐκ τῶν μαθητῶν, προσηύξατο ἐκ τρίτου,
αὐτὸν λόγον εἰπὼν.

Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς
μαθητάς αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐ-
τοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν, καὶ
καταύεσθε· ἰδοὺ, ἡγγικεν ἡ
ὥρα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πα-
ράσκει εἰς χεῖρας ἀμαρτωλῶν.
Ὁ Ἐγείρεσθε, ἀγώμεν· ἰδοὺ,
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρὰ τοῦ
πατρὸς ἐκείνου ἐρχεται μετ' ἐμοῦ.

Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,
ἰδοὺ ἑπτὰ ἄνδρες εἰσὶν ἐλ-
θόντες εἰς τὸν δώδεκα ἡμέ-
ρας, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς
μαθητῶν καὶ ξύλων, ἀπὸ
Ἱερουσαλὴμ καὶ πρεσβυτέρων
λαοῦ.

Ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν,
ἐν αὐτοῖς σημεῖον, λέγων·
Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς ἐστὶν· κρα-
τέστε αὐτόν.

Καὶ εὐθὺς προσελθὼν τῷ
Πέτρῳ, λέγει· Χαίρε· ἰσχυρὸς. Καὶ
ὁ Πέτρος ἀπεκρίθη·

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς ἐστὶν· κρα-
τέστε αὐτόν. Τότε προσ-
ελθὼν τὰς χεῖρας
αὐτοῦ, καὶ ἐκράτησεν

51 Καὶ ἰδοὺ, εἰς τῶν μετὰ Ἰη-
σοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀ-
πέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ·
καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρ-
χιερέως, ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον.

52 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ἀπόσρεψόν σου τὴν μάχαιραν
εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες
γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν
μάχαιρᾳ ἀπολοῦνται.

* 53 Ἡ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι
ἔρτι παρακαλέσασθαι τὴν πατέρα
μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους
ἢ δωδεκά· λεγεῖν δὲ ἀγγέλων;

54 Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γρα-
φαί, ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι;

55 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ
Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· Ὡς ἐπὶ λη-
σὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν
πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμενον
διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ
ἐκρατήσατέ με.

56 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαί τῶν προ-
φητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάν-
τες, ἀφέντες αὐτόν, ἐφυγον.

57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν
Ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς Καϊά-
φαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
συνήχθησαν.

58 Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐ-
τῷ ἀπὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς
τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν
ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρε-
τῶν, ἰδεῖν τὸ τέλος.

* 59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον
ὅλον ἐζήτουν· ψευδομαρτυρίαν
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν
θανατώσωσι·

* 60 Καὶ οὐχ εὖρον· καὶ πολ-
λὴν ψευδομαρτυρίαν προσελθόν-
των, οὐχ εὖρον.† Τετάρτον δὲ προσ-
ελθόντες δύο ψευδομαρτυρεῖς,

61 Εἶπον· Οὗτος ἔφη· Δύνα-
μαι καταλύσαι τὴν ναὸν τοῦ
Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰ-
κοδομῆται αὐτόν.

* 62 Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς,
εἶπεν αὐτῷ· Οὐδὲν ἀποκρίνη· τί
† οὐτοί σου ψευδομαρτυροῦσιν;

* 63 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα·
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶ-
πεν αὐτῷ· † Ἐξορκίζω σε κατὰ
τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν
εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς
τοῦ Θεοῦ.

64 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ
εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ’
ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς
δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ
τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

65 Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διεῖρήξε
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων· Ὅτι
ἐβλασφήμησε· τί ἐτι χρεῖαν ἔ-
χομεν μαρτύρων; ἴδε, νῦν ἠκού-
σατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ.

66 Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ ἀ-
ποκριθέντες, εἶπον· Ἐνοχὸς θά-
νάτου ἐστὶ.

* 67 Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐκολάφι-
σαν αὐτόν. οἱ δὲ † ἐβράβισαν.

68 Λέγοντες· Προφῆτευσαν ἡ-
μῖν Χριστὲ, τίς ἐσιν ὁ παῖτάς σε.

69 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν
τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία
παιδίτις, λέγουσα· Καὶ σὺ ἤσθα
μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.

70 Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν
πάντων, λέγων· Οὐκ οἶδα τί
λέγεις.

71 Ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς
τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη·
καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ· Καὶ οὗτος
ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου.

72 Καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετ’
ἄλλου· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.

* 73 Μετὰ † μικρὸν δὲ προσ-
ελθόντες οἱ ἄλλοι, εἶπον τῷ
Πέτρῳ· Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐ-
τῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου
† δῆλόν σε ποιεῖ.

* 74 Τότε ἤρξατο † κατανα-
θεματίζειν, καὶ † ἠμύσειν· Ὅτι
οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Καὶ
† εὐθέως † ἀλέκτωρ ἐφώνησε.

75 Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ
ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ, εἰρηκότος
αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φω-
νῆσαι, τρίς ἀπαρνήσῃ με. Καὶ
ἔξελθὼν ἔξω, ἔκλυσε πικρῶς.

26. † 4.

Κεφ. πζ'. 27.

1 Πρῶτας δὲ γενομένης, συμ-
βουλίον ἐλάβον πάντες
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥς
θανατῆται αὐτόν.

2 Καὶ δήσαντες αὐτόν, ἀπὸ
γαγόν, καὶ παρέδωκαν αὐτὸν
Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3 Τότε ἰδὼν Ἰουδᾶς ὁ παρὰ
διδούς αὐτόν, ὅτι κατεκρίθη
μεταμεληθεὶς, ἀπέσρεψε τὰ
τρίκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχι-
ρεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις,

4 λέγων· Ἡμαρτον, παρὰ
δοὺς αἷμα ἁθῶν. Οἱ δὲ εἶπον·
Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει.

* 5 Καὶ εἶπας τὰ ἀργύρια
τῷ ναῷ, † ἀνεχώρησε· καὶ
πελῶν, † ἀπήγαγετο.

6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες
τὰ ἀργύρια, εἶπον· Οὐκ ἔξε-
βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶ·
ἐπεὶ τιμὴ αἱματός ἐστι.

* 7 Συμβουλίον δὲ λαβόντες
† ἡγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὴν ἀγ-
τοῦ † κεραμέως, εἰς † ταφὴν τοῦ
† ξένοιο.

8 Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνός
ἀγρὸς αἱματος, ἕως τῆς σήμε-
ρας.

9 (Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥη-
διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφῆτου,
γοντος· Καὶ ἔλαβον τὰ τρι-
κοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν
τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσατο
ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ·

* 10 Καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς
ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, † καὶ
† συνέταξέ μοι Κεφαλαῖον.)

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐση ἡμπερὶ
τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπιμνησθεὶς
αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν, λέγων· Σὺ
βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ὁ
Ἰησοῦς ἐφί αὐτῷ· Σὺ λέγεις·

12 Καὶ ἐν τῷ καταγροῦ
αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ
πρεσβυτέρων, αὐτὸν ἀπεκρί-
ναι·

13 Τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἡγε-
μὼν· Οὐκ ἀκούεις πόσα τοῖς
ταμαρτυροῦσι.

14 Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη
πρὸς οὐδὲν ἐν ῥήματι, ὥς ἵνα
ζῇ τὸν ἡγεμόνα λίαν.

15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ
ἡγεμὼν ἀπολυσθαι ἓνα τῶν ὄχλων
δέσμιον, ὃν ᾔθελον.

16 Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπι-
σημῶν λεγόμενον Βαραββᾶν.

17 Συνηγμέναν οὖν αὐτῶν, εἶ-
πεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέ-
τε ἀπολυσθαι ὑμῖν; Βαραββᾶν,
ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;

18 Ἦδει γὰρ ὅτι διὰ φόβου
καρέδωκαν αὐτόν.

19 Καθήμενου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ
τοῦ βήματος, ἀπέσειλε πρὸς
τοὺς ἡγεμῶνας αὐτοῦ, λέγουσα·
Ἰδοὺ σοὶ καὶ τῶ δ. καὶ ὡς ἐκεί-
νους πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον
κατ' ὄναρ δὲ αὐτόν.

20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσ-
βυτεροὶ ἐπεισαν τοὺς ὄχλους,
ὅτι ἀπολύσονται τὸν Βαραββᾶν,
ὃν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν.

21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν,
εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέτετε ἀπὸ
τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; Οἱ δὲ
εἶπον, Βαραββᾶν.

22 Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος·
Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν, τὸν λε-
γόμενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐ-
τῷ· Πατάτω. Σταυρώσω.

23 Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη· Τί γὰρ
ἔστιν ἡγορευμένον; Οἱ δὲ περὶ τῆς
κρίσεως λέγοντες· Σταυρώσω.

24 Ὁ δὲ ὁ Πιλάτος, ὅτι
ᾔδει ὅτι ἀφελὲς, ἀλλὰ μᾶλλον
ὅτι φόβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ,
ἐποίησεν τὴν ἑορτήν· καὶ ἔδωκεν
ἀπὸ τοῦ ὄχλου, λέγων· Ἐγὼ
εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
βασιλέως τούτου· ὑμεῖς ὁφείδετε.

25 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς ὅλους,
εἶπε· Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς,
καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.

26 Τότε ἀπέλυσε αὐτοῖς τὸν
Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν φρα-
γέλωτος παρέδωκεν ἵνα σταυ-
ρωθῇ.

27 Τότε ἰσχυροῦνται τοῦ ἡγε-
μῶνος, παρὰ τοὺς ἡγεμῶνας τὸν Ἰη-
σοῦν ἐπὶ τὸν σταυρὸν, συνγα-
γὰς ἐπ' αὐτὸν ὅλους τὸν σπῆραν.

28 Καὶ ἔθηκεν αὐτῷ χλαμύδα κόκ-
κιναν.

* 29 Καὶ ἡ πλέξαντες ἡ ἐσφρα-
γίσαντες ἀκροῦν, ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ κάλαμον
ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ ἡ γονυ-
πετήσαντες ἐμπροσθεν αὐτοῦ,
ἡ ἐνέπαιζον αὐτῷ, λέγοντες·
Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

30 Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐ-
τόν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ
ἐτύπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

* 31 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ,
ἡ ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν ἡ χλαμύ-
δα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμά-
τια αὐτοῦ· καὶ ἀπήγαγον αὐτόν
εἰς τὸ σταυρῶσαι.

32 Ἐξερχόμενοι δὲ, εὗρον ἄν-
θρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι Σί-
μωνα· τοῦτον ἡγγάρευσαν ἵνα
ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λε-
γόμενον Γολγοθᾶ, ὅς ἐστι λεγό-
μενος κρανίου τόπος,

* 34 Ἐδώκαν αὐτῷ πιεῖν ἡ ἕλκος
μετὰ ἡ χολῆς ἡ μεμιγμένον· καὶ
ἡ γευσάμενος, οὐκ ἡ ᾔθελε πιεῖν.

35 Σταυρώσαντες δὲ αὐτόν,
διμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
βαλλόντες κλῆρον· ἵνα πλη-
ρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ προφῆτου·
Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου
ἐαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν
μου ἔβαλον κλῆρον.

36 Καὶ καθήμενοι, ἐτήρουν
αὐτὸν ἐκεῖ.

37 Καὶ ἐπέθηκεν ἐπάνω τῆς
κεφαλῆς αὐτοῦ τὸν ἀπὸ τοῦ
γεγραμμένον· Οὗτος ὁ βασι-
λεὺς τῶν Ἰουδαίων.

38 Τότε σταυροῦνται σὺν αὐ-
τῷ δύο λησταί· εἰς ἐκ δεξιῶν,
καὶ εἰς ἐκ εὐωνύμων.

39 Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐ-
βλασφήμουν αὐτόν, κινούμενοι
τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ,

40 Καὶ λέγοντες· Ὁ κατα-
λύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡ-
μέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυ-
τόν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατά-
βηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

41 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς,
ἐμπαίζοντες αὐτὸν μετὰ τῶν ἡγε-
μόνων καὶ πρεσβυτέρων, ἔλεγον·

42 Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστὶ, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιεῖσόμεν αὐτῷ.

43 Πέποιθέν· ἐπὶ τὸν Θεόν ῥυσάσθω νῦν αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν. εἶπε γάρ· Ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός.

* 44 Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ ἄνθρωποι αὐτῷ, ὡνείδιζον αὐτῷ.

45 Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἑννάτης.

46 Περὶ δὲ τὴν ἑννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς Φωνὴ μεγάλη, λέγων· Ἥλι, Ἥλι, λαμὰ σαβαχθανί; τοῦτ' ἐστὶ, Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες;

47 Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐσώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ὅτι Ἡλίου φωνεῖ οὗτος.

* 48 Καὶ εὐθέως δραμὼν εἰς ἕξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν ἄσπερον, πλήσας τε ἔθους, καὶ ἄνθρωποι περιβέει καλῶν, ἄνθρωποι ἐπὶ αὐτόν.

49 Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· Ἄφες, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλίας σώσων αὐτόν.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράξας Φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα.

51 Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἀνωθεν ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσεισθή· καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν.

52 Καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῳχθήσαν· καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἠγέρθη.

* 53 Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἡγέρσιν αὐτοῦ, ἐσῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν, καὶ ἔνεφανίσθησαν πολλοῖς.

54 Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὴν σεισμὴν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος.

55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαί, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, διακονοῦσαι αὐτῷ.

56 Ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζαβεδαίου.

* 57 Ὅψιας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλοῦσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἰσχυρὸς καὶ δίκαιος, καὶ αὐτὸς ἑβραϊστὴς καὶ ἰσχυρὸς ἐν τῷ ἔθνει.

58 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα.

59 Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα Ἰωσὴφ, ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρῇ.

60 Καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῇ καινῇ αὐτοῦ μνημεῖῳ, ὃ ἐλατμήσεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπήλθεν.

61 Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62 Τῇ δὲ ἑπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήθισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον,

63 Λέγοντες· Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκείνος ὁ πλάτης πεν, ἐτι ζῶν. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι.

64 Κέλευσον οὖν ἀσφαλίσθαι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας· μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς, κλέψωσιν αὐτόν, καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ· γένηται ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χεῖρων τῶν ἁγίων.

65 Ἐφῆ δὲ αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Ἔχετε κουστωδίας· ἀσφαλίσασθε ὥς οἴδατε.

* 66 Οἱ δὲ πορευθέντες ἔστησαν τὸν τάφον, καὶ σφραγίσαντες τὸν λίθον, μετὰ ἑαυτῶν κουστωδίας. 37. ὁ 6.

Κεφ. κη. 23.

13 () Ὅτι δὲ ταβιδάτων, τὰ περικλυτὰ εἰς μίαν βάρυν, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, εἰσελθόντες τὸν τάφον.

2 Καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου κατέβη ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀγκυλίσει τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θέρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.

* 3 Ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς
ἡσυχία, καὶ τὸ ἐνδύμα αὐτοῦ
λευκὸν ὡσεὶ χιῶν.

4 Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ
ἐκτίθησαν οἱ τιροῦντες, καὶ
ἐγένοντο ὡς νεκροί.

ἡ ἀποκρίσεις δὲ ὁ ἄγγελος,
ἔτετις γυναιξί· Μὴ φοβεῖσθε
ἐμείς· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν
ἀντιεικένον ζητεῖτε.

ὁ οὐκ ἔστιν ἡδε· ἡγάθη γὰρ,
καὶ εἶπε· δεῦτε, ἴδετε τὸν
πατέρα ὑμῶν ἑκείνου ὁ κύριος.

7 Καὶ ταχὺ πορεύεται, εἰ-
πὼς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι
πρὸς ἀπὸ τοῦ γενναίου καὶ

... , πρόχγει ὑμᾶς εἰς τὴν
βασιλείαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε·
... εἶπον ὑμῖν.

Καὶ ἐξελεύσασθαι ταχὺ ἀπὸ
μνημείου μετὰ φόβου καὶ
μεγάλης, ἕδραμον ἀπαγ-
εῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖ-
λαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰ-
δὲν Ἰησοῦς ἀπῆντιπτεν αὐταῖς,

καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ.

Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάρχετε,
περγυλισατε τοῖς ἀδελφοῖς

... ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γα-
λιλίαν, καὶ κεῖ με ὄψονται.
Ἡ Πορευομένων δὲ αὐτῶν,

ἰδοῦ, τινὲς τῆς κουστωδίας ἐλθόν-
τες εἰς τὴν πόλιν, ἐπήγγειλαν
τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ
γεγόμενα.

12 Καὶ συναχθέντες μετὰ
τῶν πρεσβυτέρων, συμβουλίον
τε λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ
ἔδωκαν τοῖς φρασιώταις,

13 Λέγοντες· Ἐπάτε, ὅτι οὐ
μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες
ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμημέ-
νων.

14 Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν, καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν.

15 Οἱ δὲ, λαβόντες τὰ ἀργύ-
ρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν.
Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος πα-
ρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον.

16 Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ
ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς.

17 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσ-
εκύλισαν αὐτῷ· οἱ δὲ ἰδί-ασαν.

18 Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς,
ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· Ἐδόθη
μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ
ἐπὶ γῆς.

19 Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος·

20 Διδάσκοντες αὐτοὺς τῆς
πάντα ὅσα ἐνετείλαμην ὑμῖν·
καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ μετ' ὑμῶν εἰμι πά-
σας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντε-
λείας τοῦ αἵωνος. Ἀμήν. 2. † 1.

ΤΟ' ΚΑΤΑ' ΜΑΡΚΟΝ

ΕΥ' ΑΓΓΕ' ΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. Ι.

ΑΡΧΗ τοῦ εὐαγγελίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ
Θεοῦ.

2 Ὡς γεγραπται ἐν τοῖς προ-
φήταις· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω

τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου
σου, ὅς κατασκευάσει τὴν ὁδόν
σου ἔμπροσθέν σου.

3 Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

4 Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύττων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

5 Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται· καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῇ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

* 6 Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ † ζώνην † δερματίνην περὶ τὴν † ἱστῶν αὐτοῦ· καὶ † ἱσθίων † ἀκρίδας καὶ † μέλι † ὕγριον.

* 7 Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων· Ἐρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ἐπίσω μου, οὐ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς † κύψας λῦσαι τὸν † ἱμάντα τῶν † ὑποδημάτων αὐτοῦ.

8 Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὴν Ἰορδάνην.

10 Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ Πνεῦμα ὡσεὶ περιφεραν, καταβαλὼν ἐπ' αὐτόν.

11 Καὶ Φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

12 Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἐρήμον.

13 Καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύττων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

15 Καὶ λέγων· Ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἡγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

* 16 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εὗρε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ βάλλοντας † ἄμφω βλῆστρον ἐν τῇ † θαλάσσῃ· (ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς.)

17 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε ἐπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων.

18 Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὸ δίκτυον αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτόν.

19 Καὶ προῶς ἐκείθεν· λίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοῖ· καταρτίζοντας τὰ δίκτυα.

20 Καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοῖ· μετὰ τῶν μισθῶν, ἀπῆλθον ἐπίσω αὐτοῦ.

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς ἑρμηνεύον· καὶ εὐθέως τοῖς σάββατον εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκε.

22 Καὶ ἐξεπλήρσαντο ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

23 Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι καθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε,

24 Λέγων· Ἐγώ, τί ἡμῖν σοὶ Ἰησοῦ Ναζαρενέ; ἦλθες πολεῖσαι ἡμᾶς· οἶδά σε τίς ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

25 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτὸν Ἰησοῦς, λέγων· Φιμώθητι, ἕξελθε ἐξ αὐτοῦ.

26 Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ἀνάστασις, καὶ ἔσαν Φωνὴ μεγάλη, ἕξηλθεν αὐτοῦ.

* 27 Καὶ ἠμαρτήσαντες, ὡς † τυφλοὶ· τὸ αὐτὸ λέγοντας· Τί ἐσ· τοῦτο δίδασκῃ ἡ καινὴ αὐτῇ, ὅτι ἐξουσίαν καὶ τοῖς τῶν ἁσάρτων ἀκαθάρτοις ἐπιτίττει, καὶ πακούουσιν αὐτῷ;

28 Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περιθεὶς τῆς Γαλιλαίας.

20 Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξεληθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.

30 Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος † κατέκειτο † πυρεσσοῦσα· καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς.

31 Καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρεθὺς εὐθέως· καὶ δὲκύνει αὐτοῖς.

32 Ὁσίας δὲ γενομένης, ὅτε ἦ ἡλίκας, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους.

33 Καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνεβλήθη ἦν πρὸς τὴν θύραν.

34 Καὶ ἐδράτευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβλεν, καὶ οὐκ ἦσιν λαλεῖν τὰ κακά, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν.

35 Καὶ † πρῶτ' † ἐννοχον αὐτὸν ἀναστὰς, ἐξῆλθε· καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, † καὶ προσήυχετο.

36 Καὶ † κατεδίωξαν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.

37 Καὶ εὐρόντες αὐτόν, λέγουσιν αὐτῷ Ὅτι πάντες ζητοῦσί σε.

38 Καὶ λέγει αὐτοῖς Ἀγωνεῖτε εἰς τὰς ἐχθράς † κωμώδεις, ἵνα κεν ἡ κηρυξὴ εἰς πᾶν τόπον γὰρ ἐκελήλυθα.

39 Καὶ ἦν κηρύσσω ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὕλην Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβαλλών.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν ὁ πῦρ, παρακαλῶν αὐτόν, καὶ ἀποπετῶν αὐτόν, καὶ λέγων αὐτῷ Ὅτι, ἂν βέλῃς, δύναται με καθαρίσαι.

41 Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ Ἦλθες, καὶ καθαρίσῃ.

42 Καὶ ἀποστρέφεται αὐτοῦ, εὐχόμενος ἀπὸ αὐτοῦ ἡ λέξις· καὶ ἐκείνη ἡ ὥρα.

43 Καὶ πάλιν ἀποστρέφεται αὐτοῦ, εὐχόμενος ἀπὸ αὐτοῦ ἡ λέξις· καὶ ἐκείνη ἡ ὥρα.

44 Καὶ λέγει αὐτῷ Ὅρα μη-

δὲν μηδὲν εἰπῆς· ἀλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱσραὴλ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, ὃ προτέταξε Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

* 45 Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ, καὶ † διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥς ἐκείνη αὐτὸν δύνασθαι † φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν· ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν † πανταχόθεν. 24. † 4.

Κεφ. β'. 2.

1 **Κ**αὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναεὺν ὁ 2^{ος} ἡμερῶν. καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι.

2 Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί· ὥς ἐκείνη χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον.

3 Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων.

* 4 Καὶ † μὴ † δύναμενοι † προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, † ἀπεστέγασαν τὴν † στέγην † ὅπου ἦν· καὶ † ἐκρυβάντες † χαλῶσι τὸν † κρέββατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο.

5 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίσιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ, Τέκνον, ἀφένονται σοι αἱ ἀμαρτίαι σου.

6 Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν·

7 Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφέναι ἀμαρτίας, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός;

8 Καὶ εὐθέως ἐπιγινώσκων ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ, ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν αὐτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

9 Τί ἔστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ Ἀφένονται σοι αἱ ἀμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν Ἐγείραι, καὶ ἄρῃ σου τὸν κρέββατον, καὶ περιπάτης;

10 Ἴνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἀμαρτίας· (λέγει τῷ παραλυτικῷ)

11 Σὺ λέγω, ἔγειραι, καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

12 Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐκαντίον πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, λέγοντας· Ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλατταν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς.

14 Καὶ παράγων εἶδε Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον· καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθε μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

16 Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐστῆντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἐλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει;

17 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχυρότεροι ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακίαι· ἔχοντες. οὐκ ἤλθον καλεῖσθαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν;

19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφίου μετ' αὐτῶν ἔσθαι, νηστεύειν; ὅσον χρόνον μετ' ἐαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν.

20 Ἐλεύθονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρβῇ ἅπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

* 21 Καὶ οὐδεὶς ἐπὶ βλάτῃ ῥάκουσ' ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ αἶρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ νὺν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρ σχίσμα γίνεται.

22 Καὶ οὐδεὶς βάλλει τὸ νέον εἰς ἄσκοὺς παλαιούς· ἐμὴ, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, οἱ ἄσκοι ἀπολοῦνται· ἀλλὰ τὸ νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητ.

23 Καὶ ἐγένετο παραποροῦσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασι τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν λόντες τοὺς σάχχους.

24 Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλθοντες αὐτῷ· Ἰδε, τί ποιοῦσιν ἐν σάββασι· οὐκ ἔξεσι;

25 Καὶ αὐτὸς ἐλέγεν αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐπὶ Δαβὶδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχε, ἐπεινάσεν αὐτὸς καὶ οἱ μετὰ τοῦ;

26 Πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ ἱερέως, καὶ τοὺς ἄρτους προθέσας ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι· ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὕτως.

27 Καὶ ἐλέγεν αὐτοῖς· Σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον γένητο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον.

28 Ὡς κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.
18. † 3.

Κεφ. γ'. 3.

1 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐξηρακμένην ἔχων χεῖρα.

2 Καὶ παρετήρουν αὐτὸν οἱ τοῖς σάββασι θεραπεύσαι αὐτὸν ἵνα κατηγορήσων αὐτοῦ.

3 Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἐξηρακμένην ἔχεις τὴν χεῖρα· ἐγείραι εἰς τὸ μέτρον.

4 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὅτι τὸ σάββατον ἡμετέρον ἐστίν· ἵνα κακοποιήσῃς καὶ φονεῖς σὺν ἀποκτείνῃς· οἱ δὲ ἐστὶν ἡμεῖς.

5 Καὶ περιβλεψάμενος αὐ-
τὸς μετ' ὁργῆς, † συλλυπούμε-
νος ἐπὶ τῇ † πωρῶσει τῆς † καρ-
δίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἄνθρωπῳ·
ἔκτεινον τὴν χειρὰ σου· καὶ ἐξέ-
σθαι· καὶ ἀποκατεσάβη ἡ χεὶρ
τοῦ υἱοῦ ὡς ἡ ἄλλη·

6 Καὶ ἐξελεύσιντες οἱ Φαρισαῖοι,
ἔρχονται μετὰ τῶν Ἡεροδωτῶν
ἐβουλεύοντο ἐποιοῦν κατ' αὐτοῦ,
ὥς αὐτὸν ἀπολέτωσι.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε
ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς
τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆ-
θος τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθη-
σάν τῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ
ἐκ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ πέραν
τῆς Ἰερδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρον
καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀ-
πέσταντες ὅσα ἐποίει, ἦλθον
πρὸς αὐτόν.

8 Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ· ἵνα πλοιάριον προσκατεργῇ
αὐτῷ, ὅπως τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ
ἀποθάνῃ αὐτόν.

9 Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν·
ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐ-
τὸν ἅψανται, ὅσοι εἶχον μαθήματα.

11 Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀ-
κατάστατα, ὅταν αὐτὸν ἴδωσι,
ἐκτρέπονται αὐτῷ, καὶ ἰκνάζου-
νται· ὅτι τὸ εἶδος τοῦ Θεοῦ.
12 Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐ-
τοῦ, ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν
ποιῇ.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος,
καὶ προσκαλεῖται εἰς ἑαυτὸν
τὸν Ἰωάννην καὶ ἀτῆλθον πρὸς αὐτόν.

14 Καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα
μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀπο-
στείλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν,

15 καὶ ἔχουσιν ἐξουσίαν βρα-
βεῖν τὰς νότους, καὶ ἐκβάλ-
λῃ τὰ δαιμόνια.

16 Καὶ ἐπέθηκε τῷ Σίμωνι
καὶ Πέτρῳ·

17 καὶ Ἰακώβον τὸν τοῦ Ζε-
βεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελ-
φόν τοῦ Ἰακώβου (καὶ ἐπέθηκε
αὐτοῖς τὸν ὄνομα τὸ Βαρεθγίς,
ὃ ἐστὶν, ὁ βραχὺς·)

18 καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιπ-
πον,

καὶ Βερθολομαῖον, καὶ
Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου,
καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν
Κανανίτην,

19 καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην,
ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν· καὶ
ἔρχονται εἰς οἶκον.

20 Καὶ συνέρχεται πάλιν
ὁ ὄχλος, ὥς μὴ δυνασθαι αὐτοὺς
μήτε ἄρτον φαγεῖν.

21 Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ'
αὐτοῦ, ἐξηλθὼν κρατῆται αὐ-
τόν· ἔλεγον γάρ· Ὅτι ἐξέσθι.

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ
Ἱεροσολύμων καταβάντες, ἔλε-
γον· Ὅτι Βεελζεβούλ ἔχει, καὶ,
ὅτι ἐν τῷ ἔρχοντι τῶν δαιμο-
νίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

23 Καὶ προσκαλεσάμενος αὐ-
τοὺς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν
αὐτοῖς· Πῶς δύναται σατανᾶς
σατανᾶν ἐκβάλλειν;

24 Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυ-
τὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆ-
ναι· ἢ βασιλεία ἐκείνη·

25 καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν
μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι· ἢ
οἰκία ἐκείνη·

26 καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέσθι ἐφ'
ἑαυτὸν καὶ μεμερίσθαι, οὐ δύνα-
ται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει.

27 Οὐ δύναται οὐδὲς τὰ σκεῦος
τοῦ ἰσχυροῦ, εἰτελέσθαι εἰς τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπάσθαι, ἐὰν μὴ
πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δέσῃ· καὶ
τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἀμαρτή-
ματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων,
καὶ βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασ-
φημήσωσιν·

29 Ὅς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς
τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει
ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἐνδο-
χείας ἐστὶν αἰωνίου κρίσεως.

30 Ὅτι ἔλεγον· Πνεῦμα ἀ-
κάθαρτον ἔχει.

31 Ἐρχονται οὖν οἱ ἀδελφοὶ
καὶ ἡ μητὴρ αὐτοῦ· καὶ ἔξω
ἑστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν,
φωνοῦντες αὐτόν.

32 Καὶ ἐκώλυτο ὁ ὄχλος περὶ
αὐ-
τοῦ.

αὐτόν· εἶπον δὲ αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε.

33 Καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων· Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου;

34 Καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους, λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

35 Ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστί.
4. †. 1.

Κεφ. δ'. 4.

¶ **Κ**ΑΙ Πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολλός, ὥςτε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον, καθύπαικται ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν.

2 Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰς, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·

3 Ἀκούετε· Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι.

4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτό.

* 5 Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πετρώδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ εὐθὺς ἔξηρανται, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς·

6 Ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.

7 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκάνθαι, καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε.

8 Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν· καὶ ἐδίδου καρπὸν αἰκμαίνοντα καὶ αὐξάνοντα· καὶ ἔφερεν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατὸν.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὁ ὄψων ὅσα ἀκούειν, ἀκούετω.

10 Ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν εὖν τοῖς ὁμοκατὰ τὴν παραβολήν.

11 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τμῖν

δέδοται γινῶναι τὸ μυστήριον βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἐκεῖ δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς πάντα γίνεται·

12 Ἴνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσι· καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶσι· μή τις ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῇ αὐτὸν τὰ ἁμαρτήματα.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ ὀφείδετε τὴν παραβολὴν ταύτην καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γινώσκεσθε;

14 Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει.

15 Οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσῃ, εὐθέως χεῖται ὁ σατανᾶς, καὶ αὐτὸν τὸν λόγον τὴν Ἰσπαρμένον ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

16 Καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίῳ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπείρομενοι· ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐμετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν.

17 Καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί· εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ μὲν διὰ τὸν λόγον, εὐθέως σφαλίζονται.

18 Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὰς ἀκάνθας σπείρομενοι, οὗτοι εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες·

19 Καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἵματος τοῦ σώματος, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ κόσμου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ μέριμναι ἐσπορευόμεναι συμπνίοντες τὸν λόγον, καὶ ἀκαρπῆς γίνεται.

20 Καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπείροντες, οὗτοι ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ καρπὸν ἀνέχονται· καὶ καρποσίν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑκατὸν.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὁ λύχνος ἐστὶν ὁ λόγος, ἵνα ὅπου ὁ λύχνος τίθεται, ἡ φανέρωσις τοῦ λόγου τοῦ αἵματος τοῦ σώματος, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ μέριμναι ἐσπορευόμεναι συμπνίοντες τὸν λόγον, καὶ ἀκαρπῆς γίνεται.

* 22 Οὐ γὰρ ἐστὶν τὸ μυστήριον τοῦ βασιλείας τοῦ Θεοῦ κρυφόν, ἀλλ' ὅτι κρυφόν ἦν τοῖς σοφοῖς καὶ τοῖς ἁγίοις τοῦ κόσμου, καὶ ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτει τὰ κρυφά τοῖς ἁπλοῖς.

23 Ἴνα τις ἔχη ὅσα ἀκούετω.

24 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέτρω μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προσεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν.

25 Ὅς γὰρ ἂν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ καὶ ὅς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρῆσεται ἀπ' αὐτοῦ.

26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἔαν ἄνθρωπος βαλῇ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς,

* 27 Καὶ κατεύδῃ, καὶ ἐγείνηται νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ὁ σπόρος ἢ βλαστῇ, καὶ ἢ μολοιται, ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός.

* 28 Ἡ αὐτομάτῃ γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἔπειτα ἄνθος, εἰτα πλήρη σπένδον ἐν τῷ ἄρῳ.

29 Ὅταν δὲ παραδῇ ὁ καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

30 Καὶ ἔλεγεν· Τίνι ἑμοιωσώμεθα τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ ποία παραβολὴ παραβάλωμεν αὐτήν;

31 Ὡς κόκκῳ σινάπεως, ὅς, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς.

32 Καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥς ἐδύνασθαι ἐπὶ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν.

34 Χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἔλαλε αὐτοῖς· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅφιας γενομένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.

36 Καὶ ἐξελθόντες τὴν ὄχλον παρακαλεσάμενοι αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἕλλα δὲ πλοῖον ἡμεῖς κατ' αὐτοῦ.

37 Καὶ ἐκίπησαν λαίλαψ ἀνέμου καὶ κυμάτων τὰς ἡμέρας ἐπέβλητο ὁ πλοῖον, ὥστε οὐκ ἔμενεν ἡμερῆσαι.

* 38 Καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον ἢ καθεύδων· καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;

* 39 Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ· Ἡσυχάτω, καὶ ἡσυχάστω· Καὶ ἢ ἐκόπασεν ὁ ἀνεμὸς, καὶ ἐγένετο ἡ γαλήνη μεγάλη.

40 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί δειλοὶ ἐσεσθε οὕτω; πῶς οὐκ ἔχετε πίεσιν;

41 Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἀνεμὸς καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ; 16. † 2.

Κεφ. ε'. 5.

1 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν.

2 Καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ.

* 3 Ὅς τὸν κατόικητιν εἶχεν ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ οὔτε ἀλύσει οὐδεὶς ἠδύνετο αὐτὸν δῆσαι.

4 Διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πείδαις καὶ ἀλύσει δεδεσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις, καὶ τὰς πείδας συντετρίφθαι· καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι.

* 5 Καὶ διαπαντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς ὄρεσι, καὶ ἐν τοῖς μνημασιν ἦν κράζων, καὶ ἢ κατὰκόπτων ἑαυτὸν ἢ λίθοις.

6 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

7 Καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπε· Τί ἔμοι καὶ σοὶ Ἰησοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν Θεόν, μὴ με βασανίσῃς.

8 (Ἐλεγε γὰρ αὐτῷ· Ἐξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου.)

9 Καὶ ἐπιρώτα αὐτὸν· Τί σοι ὄνομα; Καὶ ἀπεκρίθη, λέγων· Λεγεὼν ὄνομά μοι· ὅτι πολλοὶ ἐσμεν.

C

10 Καὶ

10 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας.

11 Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη.

12 Καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.

* 13 Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· Καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦταν δὲ ὡς † δισχίλιοι) καὶ † ἐπνίγαντο ἐν τῇ θαλάσσῃ.

14 Οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξήλθον ἰδεῖν τί ἐστὶ τὸ γεγονός.

15 Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον, καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχιζόμενον τὸν λεγεῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν.

16 Καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων.

17 Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὄρων αὐτῶν.

18 Καὶ ἰμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθείς, ἵνα ᾖ μετ' αὐτοῦ.

19 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἄφῃκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς, καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς, ὅσα σοι ὁ Κύριος ἐποίησε, καὶ ἡλεήσει σε.

20 Καὶ ἀπήλθε, καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21 Καὶ διαπεράτουντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ τάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος πολλὸς ἐπ' αὐτόν· καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.

22 Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει

πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ.

* 23 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων· Ὅτι τὸ † θυγάτριόν μου † ἐσχάτως ἔχει· ἐν ἑλθὼν ἐπιβῆς αὐτῇ τὰς χεῖρας ὅπως σωθῇ· καὶ ζήσεται.

24 Καὶ ἀπήλθε μετ' αὐτοῦ καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολλός, καὶ συνέβλεβον αὐτόν.

25 (Καὶ γυνὴ τις οὔσα ἐρύσει αἵματος ἔτη δώδεκα,

26 Καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα·

27 Ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ἔπαισεν, ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·

28 Ἐλεγε γάρ· Ὅτι κὰν τὸ ἱματίον αὐτοῦ ἄψωμαι, σωθήσομαι.

29 Καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἐγενήθη τῷ σωματι, ὅτι ἰάται ἀπὸ τῆς μαριγρᾶς.

30 Καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπ' αὐτῆς ἐν ἑαυτῇ τὴν ἐξ αὐτῆς δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιγραφεῖν ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε· Τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων;

* 31 Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μεθισταί αὐτοῦ· † βλέπεις τὸν ὄχλον † συνδιδόντά σε, καὶ λέγεις· Τίς μου ἥψατο;

32 Καὶ περιεβλέπετο ἰδοὺ τὴν τοῦτο ποιήσασαν.

33 Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεὶς καὶ τρέμουσα, εἰδούσα ὅ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

34 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θέτερ, ἡ πίστις σου σέσωκε σε· πάγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἰσθὶ ὄχι ἀπὸ τῆς μάστιγος σου.)

* 35 Ἦτι· αὐτοῦ λαλοῦντες ἔρχονται ἀπὸ τοῦ † ῥοχισμοῦ γαγγου, λέγοντες· Ὅτι ἡ γάτη σου ἀπέθανε· τί † † σκύλλεις τὸν διδάσκαλον;

36 Ὁ δὲ Ἰησοῦς, κούσας τὴν λέγον λαλοῦμε

λέγει τῷ ἀρχιτυναγῶνι· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.

37 Καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ συνακολουθεῖν, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰακώβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.

38 Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιτυναγῶντος, καὶ θεωρεῖ τοὺς δούλους, κλαίοντας καὶ ἀλαλῶντας πολλὰ.

39 Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.

40 Καὶ † κατεγέλων αὐτοῦ· Ὁ δὲ, ἐμβαλὼν ἅπαντας, ἀρχαλιμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται αὐτοῦ ἢν τὸ παιδίον ἀνακείμενον.

* 41 Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ· Τυχλὶὰ † κοῦμι· ὅ ἐστι † μεμνηνόμενον· Τὸ † κοράσιον (τοῦ λέγω) † ἔγειραι.

42 Καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἡλικίας δώδεκα· καὶ ἐξέστησαν ἐκείνοι μετὰ αὐτήν.

43 Καὶ διετείλατο αὐτοῖς πολλὰ, ἵνα μηδεὶς γινῶ τοῦτο· καὶ εἶπε δοῦναι αὐτῇ φαγεῖν. ὁ † 6.

Κεφ. ς. 6.

ΚΑὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2 Καὶ γενομένου σαββάτου ἔξηκετο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐπλήσσοντο, λέγοντες· Πόθεν τοῦτο ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτῷ, ὅτι καὶ ἐν δυνάμει τοιαῦτα διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται;

* 3 Οὗτοι οὗτοι ἐσιν ὁ † τέκνον μου, ὁ υἱός μου Μαρίας, ἀδελφός μου Ἰακώβου καὶ Ἰωσή καὶ Ἰουδα καὶ Σαμαρείας; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὡς πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἰσχυρολογεῖτο ἐν αὐτῇ.

+ 4 Ἐλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·

Ὅτι οὐκ ἐστὶ προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

5 Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας, ἰθεράπευσε.

6 Καὶ θαύμαζε διὰ τὴν ἀπισίαν αὐτῶν. Καὶ περιήγε τὰς κώμας κύκλῳ, διδάσκων.

7 Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο· καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.

8 Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν.

* 9 Ἄλλ' † ὑποδεδεμένους † σανδάλια· καὶ μὴ ἐνδύσασθαι δύο χιτῶνας.

10 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου ἐλθὼν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἃν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν.

* 11 Καὶ ὅσοι ἀνμὴ δεξωνται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, † ἐκτιναξάτε τὸν † χροῖν τὸν † ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς † μυχρὸν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, † ἀνεκτότερον ἔσται σοδομοῖς ἢ Γομορρῶν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

12 Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυττον, ἵνα μετανοήσωσι·

13 Καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον· καὶ ἤλειπον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους, καὶ ἰθεράπευον.

14 Καὶ ἤκουεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, (Φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ) καὶ ἔλεγεν· Ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.

15 Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι Ἡλίας ἐστίν· Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Ὅτι προφήτης ἐστίν, ἢ ὡς εἰς τῶν προφητῶν.

16 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης,

εἶπεν· Ὅτι ἂν ἰγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὐ-ὅς ἐστιν, αὐτὸς ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν·

17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης, ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν.

18 Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ· Ὅτι οὐκ ἔχεις σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.

19 Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἠθέληεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο·

20 Ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἀνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ συνετήρει αὐτόν· καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἐποίει, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε.

21 Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γεγενημένοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστάτοις αὐτοῦ, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας,

22 Καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ἐρχισαμένης, καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἰτήσόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοί.

23 Καὶ ἤρτισεν αὐτῇ· Ὅτι ὃ ἐὰν με αἰτήσῃς, δώσω σοί, ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου.

24 Ἡ δὲ ἐξελεύσασα, εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε· Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

25 Καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ἠτήτατο, λέγουσα· Θέλω ἵνα μοι δῷς ἕξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

26 Καὶ περίλυτος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀπειθῆσαι.

* 27 Καὶ εὐθέως † ἀποστείλας ὁ † βασιλεὺς † σπεκουλάτορα, † ἐπέταξεν † ἐνεχθῆναι

τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

* 28 Ὁ δὲ ἀπελθὼν † ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς.

29 Καὶ ἀκούσκοντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον καὶ ἔραν πτώμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν τῷ μνημείῳ.

30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.

* 31 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ † ἀναπαύεσθε ὀλίγον· Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί· καὶ οὐδε φάγεῖν † ἠνέκαῖρουν.

32 Καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν.

33 Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι· καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοί· καὶ περὶ αὐτῶν τῶν πόλεων συνέδραμοντες ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτοὺς, καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν.

34 Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολλὸν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἠρέστο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά.

35 Καὶ ἦδη ὥρας πολλῆς γενομένης, προτελόντες αὐτὸν μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν· Ἡ ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα πολλή.

36 Ἀπόλυσον αὐτοὺς, ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύματα καὶ κύμας, ἀγοράσαι ἑαυτοῖς ἄρτους· τί γὰρ φάγοντες οὐκ ἔχουσιν.

37 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν· Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Εἰσὶν ὀκτώκιστον ἄνθρωποι ἄρτους, καὶ μὴ αὐτοῖς φαγεῖν.

38 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Στοιχεῖτε ἄρτους ἔχετε, ὑπάρχει· καὶ ἴδετε· Καὶ γνόντες, γὰρ

γούσι· Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας.

* 39 Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλίνειν πάντας τὰς συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ ἁλῶ· χωρὶς τῶν.

* 40 Καὶ ἡ ἀνέπεσον τὰς πρᾶσαι πρᾶσαι, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ κτλ πεντήκοντα.

41 Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραδώσιν αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι.

42 Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ χορτάσθησαν.

43 Καὶ ἦσαν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων.

44 Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, ὥστε πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

45 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ ἕρπον πρὸς Βηθσαϊδάν, ἕως αὐτὸς ἀπολύσει τὸν ὄχλον.

46 Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσευχάσθαι.

47 Καὶ ὁψίας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μετῴ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς.

48 Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· (ἦν γὰρ ὁ ἀνεμὸς ἐναντίος αὐτοῖς)· καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς.

* 49 Οἱ δὲ, ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐδόξαν ἢ φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραγον.

50 (Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, καὶ ἐταράχθησαν.) Καὶ εὐθέως ἐβῆκε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγων αὐτοῖς· Ὁρατεῖτε, ἐγὼ εἰμὶ ἐν τῇ γῇ, καὶ οὐκ ἐστὶν φόβος.

51 Καὶ μετὰ τοὺς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκίβησεν ὁ ἀνεμὸς· καὶ ἦσαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἡσυχαστοί, καὶ ἠγαπήμαζον.

52 Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη.

* 53 Καὶ ἡ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γενησαρέτ· καὶ ἡ προσωρμίσθησαν.

54 Καὶ ἐξεληθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἐπιγινόντες αὐτὸν,

* 55 ἡ περιδραμόντες ἡ ὄλην τὴν ἡ περίχωρον ἡ ἐκείνην, ἡρξάντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἔστι.

56 Καὶ ὅπου ἂν εἰσπορεύετο εἰς κῆμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἁσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κῆν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἤπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο. 27. ἡ 5.

Κεφ. ζ'. 7.

1 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν Γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων.

* 2 Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἡ κοιναῖς χερσὶ (τοῦτ' ἔστιν ἡ ἀνίπτοις) ἐσθίουσας ἄρτους, ἡ ἐμέμψαντο.

* 3 (Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἡ ἂν μὴ ἡ πυγμῇ ἡ νύψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τῆς παραδόσιν τῶν πρεσβυτέρων.)

* 4 Καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἡ ἂν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἡλλα πολλά ἔστιν, ἡ ἡ παρελαβὼν ἡ κρατεῖν, ἡ βαπτισμοὺς ἡ ποτηρίων καὶ ἡ ξεσῶν καὶ ἡ χαλκίων καὶ ἡ κλινῶν.)

5 Ἐπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς· Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἡλλα ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον;

6 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι καλῶς προσεφύητεσιν Ἠσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν ὡς γέγραπται· Ὁστος ὁ λαὸς τῆς χειλεσὶ με τιμᾷ, ἡ

δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.

* 7 † Μάτην δὲ † σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων.

8 Ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς ἑσῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Καλῶς ἀβετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήτε.

10 Μωσῆς γὰρ εἶπε· Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου· καὶ· Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτᾷ.

11 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· Κορβάν (ὃ ἐστίν, ὄψρον) ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς.

12 Καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν εὐθὺς ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

* 13 Ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν, ἣ παρεδώκατε· καὶ † παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

14 Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀκούετε μου πάντες, καὶ συνέετε.

15 Οὐδὲν ἐστὶν ἑξῶθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον.

16 Εἴ τις ἔχει ὕδα ἀκούειν, ἀκουέτω.

17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς.

18 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἄσύνετοί ἐστε· οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἑξῶθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι·

* 19 Ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν· καὶ εἰς τὸν † ἀφροῦνα † ἐκπορεύεται, καθά-

ρίζον πάντα τὰ βρώματα.

20 Ἐλεγε δὲ, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

21 Ἔσθωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι,

* 22 † Κλοπαὶ, † πλεονεξίαι, † πονηρίαι, † ὄλος, † ἀσελγεια, ὁφθαλμοὶς πονηρὸς, † βλασφημία, † ὑπερηφανία, † ἀφροσύνη.

23 Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσθωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

* 24 Καὶ ἐκείθεν ἀναστὰς ἐπὶ ἡλθεν εἰς τὰ † μετόρια Τύρου· καὶ Σιδῶνος· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, οὐδένα ἠέλεε γινῶναι· καὶ οὐκ ἠδυνήθη † λαβεῖν.

25 Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ.

26 (Ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς· Συροφοίνισσα τῇ γένει) καὶ ἡ πρώτη αὐτὴν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκ βάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.

27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ἀφες πρῶτον χωρτασθῆναι τὸ τέκνον· Οὐ γὰρ καλὸν ἐστὶ λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις.

28 Ἡ δὲ ἀπεκρίθη, καὶ λέγει αὐτῷ· Καὶ Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐτθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παδίων.

29 Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπάγε· ἐξεληλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου.

30 Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρε τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς, καὶ τὴν θυγατέρα βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλινῆς.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὄρων Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθεν πρὸς τὴν θάλατταν τῆς Γαλιλαίας, ἀπὸ μέτρου τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως.

* 32 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ † κωφὸν † μογιλάλον· καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν, ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα.

33 Καὶ ἀπελαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδα αὐτοῦ· καὶ πτύσας ἔθηκετο τῆς γλώσσης αὐτοῦ.

34 Καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐξέλαβε, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐφφάτα, ὅτι, δίδωσι χεῖρα.

35 Καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἄκοαί· καὶ ἐλύθη ὁ ἥλιος τῆς γλώττης αὐτοῦ, καὶ ᾤκεν ἡ ἀκοή.

36 Καὶ διεξέειπε αὐτοῖς ἵνα μὴ ἐνὲν εἰσώσιν· ὅτι οὐδὲ αὐτοῖς διετίλλετο, μᾶλλον περὶ σότερον ἐκέρυσσεν.

* 37 Καὶ † ὑπεπερισσῶς † ἐπεπλησσοντο, λέγοντες· Καλῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς ἀφθοῦς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ τοὺς κωφὰς λαλεῖν. 38. † 6.

Κεφ. ν'. 8.

1. **Ε**Ν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, † παμπόλλου ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ ἔχοντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος δ' Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς.

2 Στλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι νῦν ἡμέρας τρεῖς προσμένουσ· μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσι.

* 3 Καὶ ἔδωκεν ἀπολύσιν αὐτοῖς· καὶ νήσεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθίσκοντα ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἦκουσι.

4 Καὶ ἐπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν τούτους ἀνήσκειται τις ὧδε χορτάσαι ἡμῶν ἐπ' ἐρημίας;

5 Καὶ ἐπαύσατο αὐτοῖς· Πόθεν ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ εἶπον· Ἰπτά.

6 Καὶ παύσας αὐτοὺς τὸν ὄχλον ἐπετίμη, ἐπὶ τὸν ὄχλον· καὶ λαβὼν τοὺς ἄρτους, εὐχαριστῶν ἐκέλευε, καὶ ἐβόου τοῖς μαθηταῖς· κατεῖναι ἵνα παραδώσιν αὐτῷ· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ.

* 7 Καὶ εἶχον † ἑξήκδια ὀλίγα· καὶ † εὐλογῆσας, εἶπε παραθεῖναι καὶ αὐτά.

8 Ἐφαγόντες δὲ, καὶ ἔχρησάν· καὶ ἔσαν περιττωματα κλασμάτων, ἑπτὰ σποριάς.

9 Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες, ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπελύσεν αὐτούς.

10 Καὶ εὐθέως ἐββάς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουβά.

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειραζόντες αὐτόν.

* 12 Καὶ ἀνταναστήσας τῷ πνεύματι αὐτοῦ, † λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον † ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον.

13 Καὶ ἀφείκε αὐτοῖς, ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν.

14 Καὶ ἐπελθόντες λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἔνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ.

15 Καὶ διεξέειπε αὐτοῖς, λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἰερουσαλὴμ.

16 Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν.

17 Καὶ γινώσκει δ' Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οἷον νοεῖτε, οὐδὲ συνίετε, ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν;

18 Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε; καὶ ὅτι ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ μνημονεύετε;

19 Ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλατα εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσοις κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἤρατε; Λέγουσιν αὐτῷ· Δύο.

20 Ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσῳ σπορίῳ πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἐπτά.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς οὐ συνίστε;

22 Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται.

* 23 Καὶ † ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, † ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ † πύσας εἰς τὰ † ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιβίβας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, † ἐπηρώτα αὐτὸν εἰ τι βλέπει.

24 Καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε· Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα περιπατοῦντας.

* 25 Εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέπειν· καὶ † ἀποκατεστάθη καὶ † ἐνέβλεψε † τηλαυγῶς † ἅπαντας.

26 Καὶ ἀπέσειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων· Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθης, μηδὲ εἰπῆς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ.

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἰς μαθητὰς αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καφαρναίας τῆς Φιλιππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;

28 Οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν· καὶ ἄλλοι, Ἡλίου· ἄλλοι δὲ, ἕνα τῶν προφητῶν.

29 Καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς· Τί μετ' ἐμοῦ λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστός.

30 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μηδεὶς λέγωνσι περὶ αὐτοῦ.

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι· καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι.

32 Καὶ παρήντια τὸν λόγον ἔλαλει· Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ.

33 Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ, λέγων· Ὁτι παγε ἐπίτω μου σατανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Ὅστις θέλει ἐπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὴν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.

35 Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ζήσκειν ἐμοῦ καὶ τοῦ ευαγγελίου, οὗτος σῶται αὐτήν.

36 Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ἅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;

37 Ἡ τί δώσει ἄνθρωπος ἂν τάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

38 Ὃς γὰρ ἂν ἐπαίτχουθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεῇ ταύτῃ τῇ κοιχαλίδι καὶ ἀμαρτανῇ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαίτχουθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. 16. † 4.

Κεφ. 9. 9.

1 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμήν· λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες οὗτων ὧδε ἐσθκότων, οἵτινες οὐ μὴ γενησονται βασιλεῖς, ἕως ἃ ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθόταν ἐν δυνάμει.

2 Καὶ μετ' ἡμέρας ἐξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρε ὕψιστον κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν.

* 3 Καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο † εἰς λευκὰ ὥς † χιών, † ὅσα γὰρ ἔσται τῆς γῆς οὐ δύναται † λευκαῖναι.

4 Καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωσεῖ· καὶ ὤσαν σιλλὰ λαῶντες τῷ Ἰησοῦ.

5 Καὶ ἀποκαίβας ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ῥαββί, καὶ

ἔς

ἔσιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιή-
σωμεν σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν,
καὶ Μωσεὶ μίαν, καὶ Ἡλίας
μίαν.

6 Οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ·
ἦσαν γὰρ ἐκφοβοί.

7 Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπι-
σκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ ἦλθε
φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγου-
σα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀ-
γαπητός, αὐτοῦ ἀκούετε.

* 8 Καὶ † ἐξάπινά † περι-
βλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα
εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον
καὶ ἑαυτῶν.

9 Καταβαίνόντων δὲ αὐτῶν
ἐκ τοῦ ὄρους, διεσείλατο αὐ-
τοῖς, ἵνα μηδὲν διηγήσωνται
τῷ ἔθνει, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ.

10 Καὶ τὸν λόγον ἐκρατήσαν
πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες τί
εἴη τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.

11 Καὶ ἐπληρώτων αὐτὸν, λέ-
γοντες· Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμ-
ματεῖς, ὅτι Ἡλίας δεῖ ἐλθεῖν
πρὸς τὸν;

* 12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν
αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶ-
τον, ἀποκαθίσθαι πάντα· καὶ
τότε γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ,
καὶ † ἐξουθενώσῃ.

13 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι καὶ
Ἡλίας ἐλθούσης, καὶ ἐποίησαν
τῷ ὅτι ᾔσκησαν, καθὼς γέ-
γραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μα-
θητάς, εἶπε· Ὅχλον πολὺν περὶ
ἐμοῦ, καὶ γραμματεῖς συζη-
τοῦντας αὐτοῖς.

15 Καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος
ἐκινῶν αὐτὸν † ἐξέταμβύθη, καὶ
προστρέχοντες † ἠσπάζοντο
αὐτόν.

16 Καὶ ἐ-ἠρώτητε τοὺς
μαθητάς· Τί συζητεῖτε πρὸς
ἐμοῦ;

17 Καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἓκ τοῦ
ὄχλου, εἶπε· Διδάσκου, ἡ-
μεῖς καὶ τὸ ἔθνος σου πρὸς σε, ἵ-
να τα πνεῦμα ἀλλοιῇ.

18 Καὶ ἔπειτα αὐτὸν κα-

ταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ
ἀφρίξει, καὶ † τρίξει τοὺς ὀδόν-
τας αὐτοῦ, καὶ † ξηραίνεται·
καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου καὶ
αὐτὸ ἐκβάλλωσι, καὶ οὐκ ἰσχυ-
σαν.

19 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῶν,
λέγει· Ὡς γενεὰ ἄπιστος, ὥς
πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ὥς
πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε
αὐτὸν πρὸς με.

* 20 Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν
πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτόν,
εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν
αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς,
† ἐκυλίετο † ἀφρίζων.

* 21 Καὶ ἐπληρώτησε τὸν πα-
τέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστίν,
ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ
εἶπε· † Παροῦσέν.

22 Καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ
εἰς πυρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα,
ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἰ τί
δύναται, βοηθήσων ἡμῖν, σπλαγ-
χνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
Τὸ, εἰ δύναται πιεῖται, πάντα
δυνατὰ τῷ πισεύοντι.

24 Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πα-
τήρ τοῦ παιδίου, μετὰ θακρῶν
ἔειπε· Πιστεύω Κύριε· Βοήθει
μου τῇ ἀπιστίᾳ.

* 25 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι
† ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπιστί-
μησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρ-
τῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ
† ἀλλοῖον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοι
ἐπιτατῶ· Ἐξέλθε ἐξ αὐτοῦ,
καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.

26 Καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ
σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε· καὶ
ἐγένετο ὥστε νεκρὸς, ὥστε πολ-
λοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν.

27 Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας
αὐτόν τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐ-
τόν· καὶ ἀνέστη.

28 Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς
οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπληρώ-
των αὐτὸν κατ' ἰδίαν· Ὅτι ἡ-
μεῖς οὐκ ᾔσκησάμεν ἐκβαλεῖν
αὐτό;

29 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦ-
το τὸ γένος ἐν οὐδεὶ δύναται

ἐξελεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νητείᾳ.

30 Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ.

31 Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

32 Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτόν ἐπερωτῆσαι.

33 Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναοὺμ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος, ἐκηρώτα αὐτούς· Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε;

34 Οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων.

35 Καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἑσχατος, καὶ πάντων διάκονος.

36 Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔσησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ, εἶπεν αὐτοῖς.

37 Ὃς ἂν ἐν τῶν τριούτων παιδίων δεξταὶ ἐπὶ τῷ ἐνὸματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38 Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, λέγων· Διδάσκας, εἰδομένῃ τινι ἐν τῷ ἐνὸματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὅς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν.

39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γὰρ ἐστὶν ὃς ποιῇτι δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με.

40 Ὃς γὰρ οὐκ ἔστι κατ' ἡμῶν, ἐπεὶ ἡμῶν ἐστιν.

41 Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέτῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

* 42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων ἐμὲ, καλὸν ἐστὶν αὐτῷ μᾶλλον· εἰ περικείται λίθος· μολυβδῆος περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν.

* 43 Καὶ ἂν σκανδαλίξῃ ὁ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν σοι ἐστὶν καὶ ὁ κενὸς εἶναι τῇ ζωῇ εἰσελεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα, ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον.

* 44 Ὃπου δὲ σκώληξ αὐτοῦ οὐκ ἐστὶν τελευτᾶ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

45 Καὶ ἂν ὁ ποὺς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶ σοι εἰσελεῖν εἰς τὴν ζωὴν ὀκλύον, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον.

46 Ὃπου δὲ σκώληξ αὐτοῦ οὐκ ἐστὶν τελευτᾶ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

* 47 Καὶ ἂν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίξῃ σε, ἐκβάλε αὐτόν· καλὸν σοι ἐστὶν καὶ ὁ μονόφθαλμος εἰσελεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ τοὺς δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τὴν πυρρὴν.

48 Ὃπου δὲ σκώληξ αὐτοῦ οὐκ ἐστὶν τελευτᾶ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

* 49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθῇται· καὶ τὰσα καὶ βυστία καὶ ἄλυσθῃται.

* 50 Καλὸν τὸ ἅλας· ἂν τὸ ἅλας καὶ ἀναλον γινῇται, καὶ αὐτὸ καὶ ἀρτυσθεὶς ἔχετε ἑαυτοῖς ἅλας, καὶ ὁ σῶμα ἂν ἄλληλοις. 38 | 10.

Κεφ. 1. 10.

* 1 καὶ Κ ἀκούει ἀναστὰς ἐρχεῖται εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Ἰουδαίου διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ συμπορευοῦνται πάλιν χλοὶ πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ ἄνθρωπος, πάλιν ἰδοῦναι αὐτόν.

2 Καὶ προσελθόντες αἱ Φαρισαῖοι, ἐπηρώτησαν αὐτόν· Ἐξίστην ἀνδρὶ γυναικα ἀπολύει πειράζοντες αὐτόν.

3 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωσῆς;

* 4 Οἱ δὲ εἶπαν· Μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον, ἃ ἀποστατοῦ ἢ γράφαι, καὶ ἀπολῦσαι.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην·

6 Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός.

7 Ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ·

8 Καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκετι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ.

9 Ὁ οὖν ὁ Θεὸς ἢ συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

10 Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐκράτησαν αὐτόν.

* 11 Καὶ λέγει αὐτοῖς· ὅς ἐστιν ἀπολύτη τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήτη ἄλλην, ἢ μοιχεύεται ἐπ' αὐτήν.

12 Καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύτῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμήτῃ ἄλλω, μοιχεύεται.

13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδεία, ἵνα ἀφίται αὐτῷ· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπιτίμων τοῖς προφῆταις.

14 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤγανάκτησε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἄγετε τὰ παιδεία ἔρχεσθαι πρὸς ἐμὲ, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

15 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

* 16 Καὶ ἢ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ, τῶνδε τὰς χεῖρας ἐπιτιθεῖσάς, εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

17 Καὶ ἢ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ, τῶνδε τὰς χεῖρας ἐπιτιθεῖσάς, εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί περὶ τούτων ἐλάλῃς κληρονομῆσαι;

18 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς, ὁ Θεός.

19 Τὰς ἐντολάς οἶδας· Μὴ μοιχεύῃς· Μὴ φονεύῃς· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· Μὴ ἀποσερήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.

20 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.

21 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἦν τοι υἱερεῖ· ἵπαγε, ὅσα ἔχεις πώλητον, καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολουθεῖ μοι, ἄρας τὸν θάνατόν σου.

* 22 Ὁ δὲ, ἢ συντάξας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθε λιπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων ἢ κτηνὰ πολλὰ.

23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσὶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται;

* 24 Οἱ δὲ ἢ μαθηταὶ ἢ θαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς· Τέκνα, πῶς ἢ δύσκολόν ἐστι τοῖς πτωχοῖς ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν;

25 Ἐυκοπωτέρον ἐστὶν καμῆλον διὰ τῆς τρυμαλῆος τῆς ἀφίδος διελθεῖν, ἢ πλοῦτιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

26 Οἱ δὲ περισσῶς ἐξοπλήσονται, λέγοντες πρὸς αὐτούς· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;

27 Ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγει· Παρὰ ἄνθρωποις ἀδύνατον, ἀλλὰ οὐ παρὰ τῷ Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατόν ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ.

28 Καὶ ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφίκαμεν πάντα, καὶ ἐκολομήσαμεν σοι.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφίκεται οἰκίαν, ἢ ἀδελφοῦς ἢ ἀδελφῆς, ἢ πατέρα ἢ

μητέρα, ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου,

30 Ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατοντά-
πλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τού-
τῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφούς καὶ
ἀδελφάς, καὶ μητέρας καὶ τέκ-
να, καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν,
καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ
ζωὴν αἰώνιον.

31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶ-
τοι, ἔσχατοι· καὶ οἱ ἔσχατοι,
πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀνα-
βαίνοντες εἰς Ἱερουσόλυμα· καὶ
ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολου-
θεῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παρα-
λαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρ-
ξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλον-
τα αὐτῷ συμβαίνειν.

33 Ὅτι ἰδοὺ, ἀνέβαίνομεν
εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς
ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμμα-
τεῦσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν
θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐ-
τὸν τοῖς ἔθνεσι.

34 Καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ,
καὶ μαζιγώσουσιν αὐτὸν, καὶ
ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀπο-
κτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

* 35 Καὶ † προσπορεύονται
αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ
υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες· Δι-
δάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν
αἰτήσωμεν ποιῇσιν ἡμῖν.

36 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέ-
λετε ποιῆσαι με ὑμῖν;

37 Ὁ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς ἡ-
μῖν ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ
εἰς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν
ἐν τῇ δόξῃ σου.

38 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τοῖς· Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε·
θύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ
πίνω; καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ
βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι;

39 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δυνα-
μεθα· Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω,
πίετε· καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ

βαπτίζομαι, βαπτισθῆτε.

40 Τὸ δὲ καίεται ἐκ δεξιῶν
μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου, οὐκ
ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡ-
τοίμαξαι.

41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα,
ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰα-
κώβου καὶ Ἰωάννου.

* 42 Ὁ δὲ Ἰησοῦς † προσκα-
λεσάμενος αὐτοὺς, λέγει αὐ-
τοῖς· Οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες,
† ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν, † κατακυ-
ριεύουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ μεγά-
λοι αὐτῶν, † κατεξουσιάζουσιν
αὐτῶν.

43 Οὐχ' οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν
ἀλλ' ὅς ἐστι θελή γενέσθαι μέγα-
ρον ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὁ μὲν.

44 Καὶ ὅς ἐστι θέλη ὁ μὲν γε-
νέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντα
δοῦλος.

* 45 Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆναι,
ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ † λύτρον ἅν-
τι πολλῶν.

* 46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱε-
ριχὸν καὶ ἐκτορευομένου αὐτοῦ
ἀπὸ Ἱεριχῶ, καὶ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, υἱ
Τιμαίου Βαρτιμαῖος ὁ τυφλὸς
ἐκαίετο παρὰ τὴν ὁδὸν † προσ-
αιτῶν.

47 Καὶ αὐτὸς ὅτι Ἰησοῦς
Ναζωραῖος ἐστίν, ἤρξατο κραῖεν
καὶ λέγειν· Ὁ υἱὸς Δαβὶδ Ἰη-
σοῦ, ἐλέητόν με.

48 Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολ-
λοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλὰ
μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαβὶδ, ἐ-
λέητόν με.

49 Καὶ ὅτε ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν
αὐτὸν Φωνηθῆναι· καὶ φωνοῦ-
σιν τὸν τυφλόν, λέγοντες αὐτῷ·
Θάρσει, ἔγχεμα· Οὐνεὶ σε.

50 Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμά-
τιον αὐτοῦ, ἀναστὰς ἦλθε πρὸς
τὸν Ἰησοῦν.

51 Καὶ ἀποκριθεὶς, λέγει αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί θέλεις ποιῆ-
σαι; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ·
Ῥαββονί, ἵνα ἀναβλέπω.

52 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·

παγε· ἡ πίσις σου σέσωκέ σε.
καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἤκου-
σέ τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ. 21. † 2.

Κεφ. ια'. II.

ΚΑΙ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱε-
ρουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴν
καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν
ελαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ,

2 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπά-
γετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέ-
στυς ὑμῶν· καὶ εὐθέως εἰσπο-
ρεύμενοι εἰς αὐτήν, εὐρήσετε
πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς
ἐκάθισεν· καὶ ἀποσπᾶτε τὸν
πῶλον αὐτόν.

3 Καὶ ἐὰν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί
ποιεῖτε τοῦτο; εἰπατέ· Ὅτι ὁ
κύριός αὐτοῦ χρειᾶν ἔχει· καὶ
ὁ κύριός αὐτὸν ἀποστείλει ὡς.

4 Ἀπῆλθόν δὲ καὶ εὗρον τὸν
πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν βύ-
βιν ἐξω ἐκ τοῦ ἁμφοδίου, καὶ
κατήγαγον αὐτόν.

5 Καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐξηκόν-
των ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε
αὐτοὺς τὸν πῶλον;

6 Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς
εἰρήνευσε ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆ-
κεν αὐτούς.

7 Καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον
εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπέβαλον
ἐπ' αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ
ἔθηκεν ἐπ' αὐτῶν.

8 Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐ-
τῶν ἔφρυναν εἰς τὴν ὁδόν· † ἄλ-
λοι δὲ † φοβεράδας ἐκοπτον ἐκ
τῶν ὁδῶν, καὶ † ἐφρώνονον
εἰς τὴν ὁδόν.

9 Καὶ οἱ προάγοντες, καὶ οἱ
ἐπιστρέφοντες ἔκραζον, λέγον-
τες· Ὡσαννὰ· εὐλογημένος ὁ
κύριος ἐν δυνάμει Κυρίου.

10 Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐν ὀνόματι Κυρίου,
ὁ πατήρ υἱοῦ Δαβὶδ· Ὡ-
σαννὰ ἐν τῇ ὁδοῖ.

11 Καὶ ἐπιστρέψαντες εἰς Ἱεροσό-
λυμας, καὶ εἰς τὸ ἱε-
ρόν, καὶ ἰδόντες τὸν πῶλον
καὶ τὸν ἄρκαλον τῆς ἡμέρας,
καὶ ἰδόντες τὸν ἄρκαλον τῆς ἡμέρας
καὶ τὸν ἄρκαλον τῆς ἡμέρας μετὰ τῶν
ἄλλων.

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελην-
των αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπεί-
νασε.

13 Καὶ ἰδὼν συκὴν μακρόθεν
ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰς αὐτήν·
καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν, οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ
φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων.

14 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς
τὸν αἰῶνα οὐδεὶς καρπὸν φάγοι·
καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσό-
λυμας· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς
εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν
τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζον-
τας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέ-
ζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ τὰς
καθέδρας τῶν πωλοῦντων τὰς
περιστεράς κατέστρεψε.

16 Καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διε-
νέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ.

17 Καὶ ἐδίδασκε, λέγων αὐ-
τοῖς· Οὐ γέγραπται· Ὅτι ὁ οἶ-
κός μου, οἶκος προσευχῆς κλη-
θήσεται· πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; ὑ-
μεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπή-
λαιον λησῶν.

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμμα-
τεῖς καὶ οἱ ἱερεῖς, καὶ ἐξή-
κουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν·
ἐφοβούντο γὰρ αὐτὸν, ὅτι πᾶς
ὁ ὄχλος ἐξεταλίσσεται ἐπὶ τῇ
διδασκῇ αὐτοῦ.

19 Καὶ ὅτε ἐφθ ἐγένετο, ἐξε-
πορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ πρῶτ' ἡσυχάζοντες
νοῦ, εἰδὼν τὴν συκὴν ἐξηραμ-
μένην ἐκ ῥιζῶν.

21 Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος,
λέγει αὐτῷ· Ῥαββί, ἴδε, ἡ
συκὴ ἣν κατήρατο, ἐξηράνεται.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς,
λέγει αὐτοῖς· Ἐχετε πίστιν Θεοῦ.

23 Ἀμὲν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅς
ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· Ἀρῇθι,
καὶ βλήθῃ εἰς τὴν θάλατταν·
καὶ μὴ ἀντιστῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ, ὅτι· καὶ λέγει
γίνεται· ἔσται αὐτῷ ὅ ἃν εἴπῃ.

24 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν,
πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι
αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβά-
νεται.

βάνετε καὶ ἔσαι ὑμῖν.

25 Καὶ ὅταν ζηκίτε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἰ τι ἔχετε κατὰ τινος· ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

26 Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι.

28 Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν, ἵνα ταῦτα ποιῇς;

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς καὶ γὰρ ἓνα λόγον· καὶ ἀποκριθήτε μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

30 Τὸ βᾶπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκριθήτε μοι.

31 Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες· Ἐὰν εἰπώμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἔρεῖ· Διατί οὖν οὐκ ἐπεκτετατε αὐτῷ;

32 Ἀλλ' ἔὰν εἰπώμεν· Ἐξ ἀνθρώπων· ἐφοβούντο τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἰχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὡς τις προφήτης ἦν.

33 Καὶ ἀποκριθέντες, λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· (Ὁὐκ οἶδαμεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς·) Ὅθεν ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. 7. † 2.

Κεφ. 13. 12.

* 1 **Κ**Αὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· † Ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε † φραγμὴν, καὶ † ὠρυξεν † ὑπολήμιον, καὶ † ἐκοδόμηκε † πύργον, καὶ † ἐτέτοτο αὐτὸν † γεωργοῖς· καὶ ἀπεδήμησε.

2 Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργούς τῷ καιρῷ δούλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λαβῇ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος.

3 Οἱ δὲ, λαβόντες αὐτὸν, δειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν.

* 4 Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δούλον· † καὶ κενὸν λιθοβολήσαντες † ἐκέλευσαν, καὶ ἀπέστειλαν † ἡττωμένον.

5 Καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· καὶ κενόν ἀπέκτειναν· πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν ἔροντες, τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες.

6 Ἐτι οὖν ἓνα υἱὸν ἔχων γαμητὲν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἐσχατολέγων· Ὅτι ἐντραπήσανται τὸν υἱόν μου.

7 Ἐκείνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἰς πρὸς ἑαυτούς· Ὅτι οὗτός ἐστι κληρονόμος· δαυτε, ἀποκτενωμεν αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἔσται κληρονομία.

8 Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἀπέκτειναν, καὶ ἐξέβαλον ἐκ τοῦ ἀμπελῶνος.

9 Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος ὁ ἀμπελῶνος; ἰδεύσεται· καὶ πολέσει τοὺς γεωργούς, δάσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.

10 Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε; Λίθον οὖν ἀπέδωκαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗ ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.

11 Παρὰ Κυρίου ἐγενετο ἡ τῇ· καὶ ἔτι θαυμασὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήσαν τὸν ὄχλον· ἐγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς παραβολὴν εἶπε· καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπήλθον.

* 13 Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, † ἵνα αὐτὸν † ἀγρεύσωσι † λόγῳ.

14 Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἶδαμεν ἄλλόθεν εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι τοῦ θανάτου· οὐ γὰρ βλέπεις τὸν πύργον ἡμετέρον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ἐσθὴν τοῦ θεοῦ δάσκεις· ἢ ἔσται κληρονόμος σου αὐτοῦ, ἢ οὐ; ἀπρίστου, ἢ οὐ;

15 Ὁ δὲ, εἰσὼς αὐτῶν

ἀποκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς· Τί με πειράζετε; Φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω.

16 Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Καίσαρος.

17 Καὶ ἀποκρίθεις ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος, Καίσαρι· καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ, τῷ Θεῷ. Καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ.

18 Καὶ ἐρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτὸν, οἵτινες λέγουσιν· Μήδεστιν μὴ εἶναι· καὶ ἐπιρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες.

19 Διδάσκαλε, Μωσὴς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἔσῃ, ἡ ἀδελφὴ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐκγοναίστῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

20 Ἐπτά οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ τὸν ἐκείνου οὐκ ἔσχε σπέρμα.

21 Καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἔσχε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὁμοίως.

22 Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ ἔσχεσαν σπέρμα· ἐσχάζον πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

23 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῇ, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή, οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

24 Καὶ ἀποκρίθεις ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ αὐτοῦτο πλατύνετε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς, καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ.

25 Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, καὶ οἷτε καὶ γαμοῦσιν, οὐ καὶ γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

26 Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι κρίνονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ Γραφῇ, Μωσέως, ἐπὶ τῆς βέβου, ὅτι εἶπεν αὐτῷ· Θεέ, λέγων·

Ὁ Θεός· Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ;

27 Οὐκ ἔστιν ὁ Θεός νεκρῶν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ζώντων· ὑμεῖς οὖν οὐκ ἐπίστευτε.

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ἀκουσας αὐτῶν συζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπιρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν ἐντολῇ;

29 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ· Ὅτι πρώτη πασῶν τῶν ἐντολῶν· Ἀκούε Ἰσραὴλ, Κύριος, ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς-ἓς.

30 Καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου· αὕτη πρώτη ἐντολή.

31 Καὶ δευτέρα ὁμοία, αὕτη· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι.

32 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπας, ὅτι εἷς-ἓς Θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ.

33 Καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, πλεόν ἐστι πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν.

34 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι ἠμερόνυχος καὶ ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· Οὐ καὶ μακρὰν εἰ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκ ἐτί θόλημα αὐτὸν ἐπερωτῆται.

35 Καὶ ἀποκρίθεις ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς ἐστὶ Δαβὶδ;

36 Αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἵνα ἀνθ' ὧν τοῖς ἐχθροῖς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

37 Αὐτὸς οὖν Δαβὶδ λέγει αὐτὸν κύριον· καὶ τίς ἐστὶν αὐτοῦ υἱός; Καὶ ὁ πολλὸς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἰδοὺς.

38 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμ-

γραμματούχων, τῶν βελόντων ἐν
ἐσχαίς περιπατεῖν, καὶ ἀσπα-
σμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

39 Καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν
ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτο-
κλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.

40 Οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰ-
κίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει
μακρὰ προτευχόμενοι· οὗτοι
λήφονται περισσότερον κρίμα.

* 41 Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς
† κατέναντι τοῦ † γαζοφυλα-
κίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βέλ-
λει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλά-
κιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔ-
βαλλον πολλὰ.

* 42 Καὶ ἐλθούτα μία † χήρα
πτωχὴ ἔβαλε † λεπτὰ δύο, ὅ
ἔστι † κοδράντης.

43 Καὶ προσκαλεσάμενος
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐ-
τοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ
χήρα αὕτη ἢ πτωχὴ πλεῖον
πάντων βέβληκε τῶν βαλόντων
εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.

44 Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισ-
σεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ
ἐκ τῆς ὑπερήσεως αὐτῆς πάντα
ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον
αὐτῆς. 25. † 6.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 **Κ**Αὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ
τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἰς
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκα-
λε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ πο-
ταπαὶ οἰκοδομαί.

2 Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτῷ· Βλέπεις ταύτας
τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ
ἀφεῖν λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ
καταλυθῇ.

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς
τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι
τοῦ ἱεροῦ, ἐπιρωτῶν αὐτὸν κατ'
ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ
Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας·

4 Εἰπὲν ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται,
καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ
πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι;

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς
αὐτοῖς, ἤρξατο λέγειν· Βλέπετε
μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ.

6 Πολλοὶ γὰρ ἔλουσονται ἐπὶ

τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ὁ
τι ἐγὼ εἰμι· καὶ πολλοὺς πλ-
νήσουσιν.

7 Ὅταν δὲ ἀκούσῃτε πολ-
μοὺς καὶ ἀκοὰς πολέμων, μ-
θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι· ἀλ-
οὔπω τὸ τέλος.

8 Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος
ἐθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασι-
λείαν· καὶ ἔσονται σεισμοὶ καὶ
τὰ τέπουσ, καὶ ἔσονται λιμοὶ
καὶ ταραχαί.

9 Ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτ.
Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς· π-
ραδῶσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συν-
θρία καὶ εἰς συναγωγὰς· σαρ-
σεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων κ-
βατιλέων σταθίσεσθε ἕνεκεν
μοῦ, εἰς μαρτυρίαν αὐτοῖς.

10 Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ὁ
πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγ-
λιον.

* 11 Ὅταν δὲ ἀγάγωσιν
μᾶς παραδιδόντες, μὴ † προμ-
ριμνᾶτε τί λαλήσετε, μὴ
† μελετᾶτε· ἀλλ' ὅ ἐάν τις
ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦ
λαλεῖτε· οὐ γὰρ ἔστι ὑμεῖς
λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα
ἁγίον.

* 12 Παραδώσει δὲ ἀδελφ-
ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πα-
τέρον· καὶ † ἐπαναστήσου-
ν τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ † θαν-
τώσουσιν αὐτούς.

13 Καὶ ἵστασθε μιτούμενοι
τὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου·
δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὐ
συνήσεται.

14 Ὅταν δὲ ἴδῃτε τὸ βδέλυ-
μα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν
πρὸ Δαυιδ τοῦ προσφύτου, ἐ-
σπου οὐ δεῖ, (ὃ ἀναγνωστέ-
νοεῖτω) τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
Φευγέτωσαν εἰς τὰ ἔρη.

15 Ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ ὄρους
μὴ καταβῆτω εἰς τὴν οἰκίαν·
μηδὲ εἰσελθὲτω ἅραι τι ἐκ τῆς
οἰκίας αὐτοῦ.

16 Καὶ ὁ εἰς τὸν ἄγρον
μὴ ἐπιστρέψατω εἰς τὸ ὄπισθεν
ἅραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.

17 Οὐκ δὲ ταῖς ἐν γ-
13

βούσαις, καὶ ταῖς βηλαζούσαις
ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

18 Προσεύχεσθε δὲ, ἵνα μὴ
ῥηται ἡ † φυγὴ ὑμῶν. † χει-
νός.

19 Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι
ῥῖναι θλίψις, οἷα οὐ γέγο· ε
αὐτὴ ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως, ἥς
ῥισεν ὁ Θεός, ἕως τοῦ νῦν,
οὐ μὴ γένηται.

20 Καὶ εἰ μὴ Κύριος ἐκολόβω-
τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη
τα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκ-
τοὺς, οὓς ἐξελέξατο, ἐκολό-
βη τὰς ἡμέρας.

21 Καὶ τότε ἔάν τις ὑμῖν εἴπῃ·
ῥα, ὦδε ὁ Χριστός· ἢ· Ἰδοὺ
μὴ πεισυτήτε.

22 Ἐγερῶνται γὰρ † ψευ-
μοι καὶ ψευδοπροφῆται·
αὐτοὺς σημεῖα καὶ † τέρα-
πρὸς τὸ † ἀποπλανᾶν, εἰ
κτὼν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

23 Ὅτι οἱ δὲ βλέπετε· Ἰδοὺ,
ῥηκα ὑμῖν πάντα.

24 Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡ-
μαίς, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκεί-
νη, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ
ἡ σελήνη οὐ δώτει τὸ φέγγος
αὐτῆς.

25 Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ
ῥται ἐκτίττοντες, καὶ αἱ
αἰετὶς αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς κί-
νῶνται.

26 Καὶ τότε ὕφονται τὸν υἱὸν
ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νε-
φέλῃ μετὰ δυνάμεως πολλῆς
καὶ δόξης.

27 Καὶ τότε ἀποσελεῖ τοὺς
αἰετοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνά-
τῶς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν
σέκρων ἀνέμων, ἀπ' ἀκροῦ
τοῦ ἀκροῦ οὐρανοῦ.

28 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μέ-
την παραβολὴν· ὅταν αὐ-
τήθῃ ὁ κλάδος † ἀπαλῶς γέ-
νηται, καὶ † ἐκφυτῇ † Φιλιζαί-
α, καὶ ῥα καὶ ὅτι † ἐγγὺς τὸ † θέ-
λειν.

29 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν
τε ἴδῃτε γινόμενα, γινώ-
σκετε ἵνα ἔγγυς ἔσιν ἐπὶ θύραις.

30 Ἀμὲν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ

μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέ-
χρις οὐ πάντα ταῦτα γένηται.

31 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρ-
ελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ
μὴ παρέλθωσι.

32 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκεί-
νης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν,
οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ,
οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ.

33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ
προσεύχεσθε· οὐκ οἶδατε γὰρ
πότε ὁ καιρὸς ἔσιν.

* 34 Ὡς ἄνθρωπος † ἀπόδη-
μος ἀφῆλς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν
ἐξουσίαν, καὶ ἐκῶν τὸ ἔργον
αὐτοῦ, καὶ τῷ † θυρωρῷ ἐνε-
τείλατο ἵνα † γρηγορῇ·

* 35 Γρηγορεῖτε οὖν, (οὐκ οἶ-
δατε γὰρ † πότε ὁ κύριος τῆς
οἰκίας ἔρχεται, † ὅψις, ἢ † με-
σονυκτίου, ἢ † ἀλεκτοροφωνίας,
ἢ πρωΐ.)

36 Μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης, εὕρῃ
ὑμᾶς καθεύδοντας.

37 Ἀ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι
λέγω· Γρηγορεῖτε. 21. † 3.

Κεφ. ιδ'. 14.

1 ἮΝ δὲ τὸ πάτχα καὶ τὰ
ἄστυμα μετὰ δύο ἡμέρας·
καὶ ἐζητοῦν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ
κρετύναντες ἀποκτείνωσιν.

2 Ἐλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἱερῇ,
μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.

* 3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βη-
θανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σιμωνος τοῦ
† λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ,
ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβασρον
μύρου, † νάρδαρος † πισικῆς † πο-
λυτελοῦς· καὶ συντρίψασα τὸ
ἀλάβασρον, κατέχευεν αὐτοῦ
κατὰ τῆς κεφαλῆς.

4 Ἦσαν δέ τινες ἀγανακ-
τοῦντες πρὸς αὐτοὺς, καὶ λέ-
γοντες· Εἰς τί ἡ ἀπάλεια αὕτη
τοῦ μύρου γέγονεν;

5 Ἠδύνατο γὰρ τοῦτο πρα-
βεῖναι ἑκατὼ τριακοσίων δηνά-
ριων, καὶ δοῆναι τοῖς πτωχοῖς.
Καὶ ἐνεβοοῦντο αὐτῇ.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἀφετε
αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέ-
χετε;

χετε ; καλὸν ἔργον εἰργάσατο εἰς ἐμέ.

7 Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν βέλῃτε, δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐγὼ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.

* 8 Ὁ εἶχεν αὕτη, ἐποίησε· † προέλαβε † μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν † ἐνταφιασμόν.

9 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη, λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10 Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν δώδεκα, ἀπηλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς.

11 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἠχάρισαν· καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἐζητεῖ πῶς εἰκαίρως αὐτὸν παραδῶ.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἑξῶμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθουον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα ;

13 Καὶ ἀποσέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βασιλάων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ.

14 Καὶ ὅπου ἂν εἰτέλθῃ, εἰπατε τῷ οἰκοδεσπότη· Ὅτι ὁ διδάσκων λέγει· Ποῦ ἔστι τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω ;

15 Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώγειον μέγα ἐξωμένον, ἐτοιμόν· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν.

16 Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς· καὶ ἠτοίμασαν τὸ πάσχα.

17 Καὶ ὥσπας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.

18 Καὶ ἀνκειμένων αὐτῶν, καὶ ἐσθίωντων, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ.

19 Οἱ δὲ ἠρέξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς καὶ Μὴ τι ἐγώ ; καὶ ἄλλος· Μὴ ἐγώ ;

* 20 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἰς αὐτοῖς· Εἰς ἐκ τῶν δωδεκα· † ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ τὸ † τραβλίον.

21 Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γεγραπται· καὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ κείνῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἀνθρώπος· κείνος.

22 Καὶ ἐσθίωντων αὐτῶν, βῶν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλόησας ἔκλασε· καὶ ἔδωκεν τοῖς, καὶ εἶπε· Λάβετε, φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου.

23 Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς· ἔπιον ἐκ αὐτοῦ πάντες.

24 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καὶ διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν χυνόμενον.

25 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐτι οὐ μὴ πίνω ἐκ τοῦ γεννητοῦ τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς μέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸς καίνῃ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς.

26 Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ σοῦς· Ὅτι πάντες σκανδάλισθεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γεγραπται· τὰξω τὸν ποιμένα, καὶ σκορπισθήσεται τὰ πρόβατα.

28 Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθεὶς με, προῶξω ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν.

29 Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ.

30 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ ἁλέκτορα φωνῆσαι, τρίς σκανδαλισθήσῃς με.

31 Ὁ δὲ ἐκ περιστοῦ ἠνέχθη· Ἐάν με δεῖ σκανδαλισθῆναι ;

εἶν σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔσονται.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ· καὶ λέγουσιν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Καθίστε ὧδε ἕως προσεύξωμαι.

33 Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην μετ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρξατο καταβιβασθῆναι καὶ ἀδημονεῖν.

34 Καὶ λέγει αὐτοῖς· Πέρι τίνος ἐσίν ἡ ψυχὴ μου ὥς θάνατον· μένιντε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε.

35 Καὶ προελθὼν μικρὸν, ἔειπεν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ προσήύκατο· ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρήσῃ ἑπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα.

36 Καὶ ἔλεγεν· ἡ Ἀββᾶ δὲ ἦν, πάντα δυνατὰ σοι· κατέχευε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ.

37 Καὶ ἔρχεται, καὶ εὗρίσκει αὐτὸν καθεύδοντα· καὶ λέγει Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; Ἰσχυσας μίαν ὥραν γρηγορεῖν;

38 Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχετε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς ἁγασθῆναι· τὸ μὲν πνεῦμα πρόκειται, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενεῖ.

39 Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσεύκατο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. Καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας, (ἡ γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βαρύνονται) καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτὸν ἀποκριθῶσι.

40 Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ τρίτον καὶ ἀναπαύεσθε· ἡ δὲ σὰρξ ἡλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παρῇ ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν δόξαν τῶν υἱοῦντων.

41 Ἐγείρεσθε, ἀγρυπνεῖτε· ἰδοὺ, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται μετ' ἑαυτοῦ.

42 Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσκαριώτη, καὶ μετ' αὐτοῦ ἔρχεται πολὺς μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρ-

χιερῶν καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.

* 44 Ἐπελθὼν δὲ ὁ παραδίδους αὐτὸν ὁ σύσσημον αὐτοῖς, λέγων· Ὁν ἂν φιλήσω, αὐτὸς ἐστίν· κρατήσατε αὐτὸν, καὶ ἀπαγάγετε ἡσυχάως.

45 Καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ, λέγει· Ῥαββί, Ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.

46 Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.

47 Εἰς δὲ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔπαισε τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον.

48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς ἐπὶ λησῆν ἐξήλθετε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων συλλαβεῖν με;

49 Καὶ ἡμέραν ἡμῖν πρὸς ὁμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.

50 Καὶ ἀφέντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον.

51 Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδὼνα ἐπὶ γυμνοῦ· καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι.

52 Ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδὼνα, γυμνὸς ἐφυγεν ἀπ' αὐτῶν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς.

54 Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθει αὐτῷ ἕως ἔσσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς.

55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ζητοῦν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὗρισκον.

56 Πολλοὶ γὰρ ἔψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ· καὶ ἴσαι αὐτὰς μαρτυρίας οὐκ ἔσσαν.

57 Καὶ τινες ἀναξάντες, ἔψευ-

Ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες·

* 58 Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν κυτοῦ λέγοντος· Ὅτι ἐγὼ κα-
ταλύσω τὸν καὶ ναὸν τοῦτον τὸν
καὶ χειροποιήτον, καὶ διὰ τριῶν
ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποιήτον
οἰκοδομήσω.

59 Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ
μαρτυρία αὐτῶν.

60 Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς
τὸ μέσον, ἐπηρώτητε τὸν Ἰη-
σοῦν, λέγων· Οὐκ ἀποκρίνη οὐ-
δέν; τί οὗτοί σου καταμαρτυ-
ροῦσιν;

61 Ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ οὐδὲν
ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς
ἐπηρώτα αὐτὸν, καὶ λέγει αὐ-
τῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ
εὐλογητοῦ;

62 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγὼ
εἰμι· καὶ ὅψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν
τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον
μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.

63 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς, διακέρ-
ξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ, λέγει·
Τί ἐτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων;

64 Ἦκούσατε τῆς βλασφη-
μίας· τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ δὲ
πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι
ἐνοχον θανάτου.

* 65 Καὶ ἤρξαντό τινες καὶ ἐμ-
πτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύ-
πτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ
καὶ κολαφίζειν αὐτὸν, καὶ λέγειν
αὐτῷ· Προφύτευτον. καὶ οἱ ὑ-
πηρέται καὶ ραπίτμασιν αὐτὸν ἑ-
βαλλον.

66 Καὶ ὅντος τοῦ Πέτρου ἐν
τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία
τῶν παιδίσκῶν τοῦ ἀρχιερέως.

67 Καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον
θερμαινόμενον, ἐμβλέψατα αὐ-
τῷ, λέγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ
Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦσθα.

* 68 Ὁ δὲ ἠρνήσατο, λέγων·
Οὐκ οἶδα, οὐδὲ ἐπισημαί τι σὺ
λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν καὶ ἔξω εἰς
τὸ καὶ προαύλιον· καὶ ἀλέκτωρ
ἐφώνησε.

69 Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα
αὐτὸν πάλιν, ἤρξατο λέγειν

τοῖς παρεστηκόσιν· Ὅτι οὗτος
αὐτῶν ἐστίν.

* 70 Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Ἐ-
μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεσ-
τῆς ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· καὶ Ἀληθῶς
αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος
καὶ ἡ καὶ λαλιά σου ὁμοιάζει

71 Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεμι-
ζειν καὶ ὀμνύειν· Ὅτι οὐκ οἶ-
δὲν τὸν ἀνθρώπον τοῦτον, ὃν
λέγετε.

72 Καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκ-
τε φώνησε· καὶ ἀνεμνήσθη ὁ
Πέτρος τοῦ ῥήματος αὐτοῦ εἶπεν αὐ-
τῷ· Ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι πρὶν ἀλέκ-
τε φωνῆσαι δις, ἀπαρνήσῃ με τρίς.
Καὶ ἐπιβαλὼν, ἔκλαιε. 27. †

Κεφ. ιε'. 15.

1 **Κ**Αὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρῶτον
βούλιον ποιήσαντες οἱ
ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων
καὶ γραμματέων, καὶ ὅλων
συνέδριον, δῆσαντες τὸν Ἰη-
σοῦν ἀπήνεγκαν, καὶ παρέδωκαν
Πιλάτῳ.

2 Καὶ ἐπιηρώτησεν αὐτὸν
Πιλάτος· Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς
Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτῷ· Σὺ λέγεις.

3 Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ
ἀρχιερεῖς πολλὰ.

4 Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐ-
πηρώτησεν αὐτὸν, λέγων· Οὐκ
ἀποκρίνη οὐδέν; Ἴδε πόσα
καταμαρτυροῦσιν.

5 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐτι
ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν
Πιλάτον.

6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέ-
λυσεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὃν πε-
τούντο.

* 7 Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος
βαρῆθας· μετὰ τῶν ἄλλων
ἐστὶν δεδεμένος, ὅτινες ἐ-
κράσαντο φόνον πεποιήκεισαν.

8 Καὶ ἀναβάντας ὁ
Ἰησοῦς αἰτεῖσθαι, καὶ ὁ
ἐποίησε αὐτοῖς.

9 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀ-
πέλυσεν αὐτοῖς, λέγων· Θέλετε,
λύσω ὑμῖν τὸν Βασιλεῖα
Ἰουδαίων.

10 (Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι

νον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἱερεῖς.)

11 Οἱ δὲ ἄρχιερεῖς ἀνέστεισαν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βασιλέα ἀποκτείνωσι αὐτοῖς.

12 Ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς, εἰπὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τί οὖν θέτε ποιῆσω ὃν λέγετε βασιλέα ὑμῶν Ἰουδαίων;

13 Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταυρώσον αὐτόν.

14 Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; ὅτι δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν· σταυρώσον αὐτόν.

15 Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος ἔχων τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, λύσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν παραγελλόμενος, ἵνα σταυρωθῇ.

16 Οἱ δὲ κρατιῶνται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅτι κριτήριον· καὶ συγκαλοῦσάν τινες τὴν σπεῖραν.

17 Καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφυρᾶν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ χυμὸν ἀκάνθινον σέφανον.

18 Καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· Χαῖρε βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων.

19 Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ ἐνέβησαν αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ χεῖρά του ἐπ' αὐτῷ.

20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἔβησαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐβένδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια· δια· καὶ ἐξάγουσιν αὐτόν, ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.

21 Καὶ ἀγαγερῶσιν παρά τινος Σίμωνος Κυρηναίου, ὁ ὢν ἀπ' ἀγροῦ, τὸν παρὰ Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου πατέρα τὸν σκυρὸν αὐτοῦ.

22 Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν τόπον· ὅ ἐστι μεθερμηνημένον, κρανίου τόπος.

23 Καὶ ἐκείθεν αὐτῷ πιεῖν κρασί· ἀλλ' αὐτὸς οὐκ ἠθέλησεν.

24 Καὶ σταυρώσαντες αὐτόν, ἐκέντησαν τὴν ἡμίστιν αὐτοῦ, καὶ ἔκρινον τὸ αἷμα· καὶ ἔκρινον καὶ τὸν ἄλλον πότον, καὶ οὐκ ἠθέλησεν.

25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ σταυρώσαν αὐτόν.

26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤῶΝ ἸΟΥΔΑΙΩΝ.

27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο λησᾶς· ἓνα ἐκ δεξιῶν, καὶ ἓνα ἐξ ἐναντιῶν αὐτοῦ.

28 Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.

29 Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφῆμουν αὐτόν, κιννοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες· Ὁὐκ, ὁ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν.

30 Σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.

31 Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἄρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλεγον· Ἀλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι.

32 Ὁ Χριστὸς δὲ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πισύσωμεν. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ἀνείδιζον αὐτόν.

33 Γενομένης δὲ ὥρας ἑκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ὥς ὥρας ἑννάτης.

34 Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἑννάτῃ ἔβηκεν ὁ Ἰησοῦς φωνὴν μεγάλην, λέγων· Ἐλωὶ· Ἐλωὶ· λαχμὴν σαββαθάνι· ὅ ἐστι μεθερμηνευσμένον· Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες;

35 Καὶ τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ἰδοὺ, Ἠλίαν φωνεῖ.

36 Δραμὼν δὲ εἰς, καὶ γεμίτας σπόγγον ὄρου, περιβέβηκε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων· Ἄφες· ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν.

37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείλες φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε.

38 Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἀνωθεν ὥς κάτω.

* 39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ ἑστηκὸς

παρεσηκώς ἐξ ἑναντίας αὐτοῦ, ὅτι οὕτω κριθεὶς ἔξέπνευσεν, εἶπεν· Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν Θεοῦ.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ, καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ Σαλώμῃ.

41 Αἱ καὶ, ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβῆσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

* 42 Καὶ ἡδὴ θψίας γενομένης, (ἥ ἔπει ἦν ἡ παρασκευὴ, ὅ ἐστι ἡ προσάβατον.)

* 43 Ἦλθεν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἡ εὐσχήμων ἡ βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον, καὶ ᾔτησάτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

44 Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν, εἰ ἡδὴ τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπρωτίσεν αὐτὸν, εἰ πάλαι ἀπέθανε.

45 Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐθάρησάτο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ.

* 46 Καὶ ἀγοράσας σινδῶνα, καὶ κατέλυν αὐτὸν ἡνεύχθησε τῇ ἡμερᾷ καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν ἡ λελατομημένον ἐκ ἡμέρας καὶ πέτρης καὶ ἡ προτεκλίστη λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.

47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. 22. ὁ 5.

Κεφ. 15. 16.

2 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμῃ ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθούσαι ἀλείψωσιν αὐτόν.

3 Καὶ λίαν πρῶτῃ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου.

3 Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς·

Τίς ἀποκυλίσαι ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;

4 Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκυλίσαι ὁ λίθος ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.

5 Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον θήμενον ἐν τοῖς δεξιόις, περιβλημένον ὅλην λευκὴν· ἐξέθαμβήθησαν.

6 Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· ἐκθάμβεῖσθε· Ἰησοῦς ζητεῖ τὸν Ναζαρενὸν τὸν ἐσταυρωμένον ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὡς ἰδοὺ τόπος ὅπου ἔθηκεν αὐτόν.

7 Ἀλλ' ὑπάγετε, εἰπὲν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸς ψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν.

8 Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ, ἐγὼ γὰρ ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ τὴν τρέμον καὶ ἔκστασιν· καὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο.

9 Ἀναστὰς δὲ πρῶτῃ σαββάτου, ἔφανε πρῶτον ῥίκα τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς βεβλήκει ἑπτὰ ὀκλήματα.

10 Ἐκείνη πορευθεῖσα ἀγγεῖλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γενοῖς, πένθοῦσι καὶ κλαίουσιν.

11 Καὶ αὐτοὶ, ἀκούσαντες ὅτι καὶ ἐθαύμαζον ὑπ' αὐτῆς, ἡπίστησαν.

12 Μετὰ δὲ ταῦτα οὗτοι αὐτὸν περιπατοῦσιν ἰφάνει ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένου ἀγρόν.

13 Καὶ αὐτοὶ ἀπελθόντες πῆλυναν τοῖς λοιποῖς· ἐκείνοις ἐπίστευσαν.

14 Ἰστέον, ἀνακειμένοις τοῖς τοῖς ἡμέραις ὡς εἶδον τὴν ἀπίστην αὐτῶν σκληροκαρδίαν· ὅτι τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐξηγερέμενοι ἐπίστευσαν.

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ θέντες εἰς τὸν κόσμον· ἐπεὶ κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον παντὶ κτίσει.

16 Ὁ πᾶσι καὶ ὑμῖν σὺν, στείλει ὑμᾶς ὡς ἀποστόλους· καὶ ἐκείνοις ἐκείνους.

Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσι
τα παρακολουθεῖτε· Ἐν τῷ
κατὰ μου καιρῷ ἐκβαλόν-
τες λαοὺς λαλήσουσι καινὰς·
18 † Ὅφεις ἄροῦσθε· † καὶ
ἀνάσιμόν † τι † τίνουσιν, οὐ μὴ
οὐδὲ † βλάψει· ἐπὶ † ἀβρώσους
αὐτῶν † ἐπιθήσουσι, καὶ † κα-
τέξουσιν.

19 Ὁ μὲν οὖν Κύριος μετὰ τὸ
λαλήσαι αὐτοῖς, ἀνεληφθὴ εἰς
τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δε-
ξιῶν τοῦ Θεοῦ.
20 Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐ-
κήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου
συνεργούντος, καὶ τὸν λόγον
βεβαιούντος διὰ τῶν ἐπακολου-
θούντων σημείων. 9. † 1.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

ΕΤ' ΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. 1.

ΕΠΕΙΔΗ ΠΕΡ πολλοὶ
† ἐπεχείρησαν
† ἀνατάξασθαι † διή-
κουον περὶ τῶν † πεπληροφορη-
μένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων,
Καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ
καχῆς † αὐτόπται καὶ † ὁ-
ντες † γενόμενοι τοῦ λόγου·
† ὁδοὺς κῆμοι, παρακολου-
θῶντες ἀπὸ πάντων ἀκριβοῶς,
ἥς σοι γράψαι, κράτιστε
Λε.

ἵνα ἐπιγνώῃς περὶ τῶν κατη-
γμένων τὴν ἀσφάλειαν.

ΕΓΕΝΕΤΟ ἔν ταῖς ἡμέραις
Ἡρώδου τοῦ βασιλέως
Ἰουδαίας, ἱερῆς τις οὐδὲ
Ζαχαρίας, ἐξ ἰσημερινῆς
καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ
ἐγγυατέρων Ααρῶν, καὶ τὸ
ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ.

Ἰσταν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι
ἰσταν τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι
ἐν ταῖς ἐντολαῖς καὶ δι-
καιαῖς τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι.
Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον,
ἡ Ἑλισάβετ ἦν στείρα,
ἀμφοτέροι προγεβηκότες ἐν
ἡλικίᾳ αὐτῶν ἦσαν.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ † Ἰσρα-
ὲλ αὐτῶν, ὅτι ἡ τῆς
ἐκείνης ἡλικίας ἐναντι τοῦ

Κατὰ τὴν ἡλικίαν τῆς † Ἰερα-
ίας † ἡλικίας τοῦ † θυμιάται,
ἐν εἰς τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου.

10 Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ
λαοῦ ἦν προτευχόμενον ἔξω τῇ
ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος.

11 Ὡς δὲ αὐτῇ ἄγγελος
Κυρίου, ἐξῶς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυ-
μιατηρίου τοῦ θυμιάματος.

12 Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας
ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ'
αὐτόν.

13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγ-
γελος· Μὴ φοβοῦ Ζαχαρία·
διότι εἰσηκούσθῃ ἡ δέησίς σου·
καὶ ἡ γυνὴ σου Ἑλισάβετ γεν-
νήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην.

14 Καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ
ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ
† γεννήσει αὐτοῦ † χαρήσονται.

15 Ἐσται γὰρ μέγας ἐν ὕπνῳ
τοῦ Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ † σί-
κερα οὐ μὴ τῆς· καὶ πνεύματος
ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοί-
της μητρὸς αὐτοῦ.

16 Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν
Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον
τὸν Θεὸν αὐτῶν.

17 Καὶ αὐτὸς προελεύσεται
ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ
δυνάμει Ἠλίου, ἐπιστρέψαι καρ-
δίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ
ἀποθεῖς ἐν Φρονήσει δικαίων,
ἐτοιμάται Κυρίῳ λαὸν κατε-
σκευασμένον.

18 Καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς
τὸν ἄγγελον· Κατὰ τί γνώσο-
μαι τοῦτο; ἐγὼ γὰρ εἰμι πρεσ-
βυ-

βύτης, καὶ ἡ γυνὴ μου προβε-
βηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.

19 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος,
εἶπεν αὐτῷ· Ἐγὼ εἰμι Γαβριήλ
ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ·
καὶ ἀπεσάλην λαλήσαι πρὸς σε,
καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα.

20 Καὶ ἰδοὺ, ἔση σιωπῶν, καὶ
μὴ δυνάμενος λαλήσαι, ἄχρι ἧς
ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ'
ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις
μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς
τὸν καιρὸν αὐτῶν.

21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν
τὸν Ζαχαρίαν· καὶ ἐθαύμαζον
ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ.

* 22 Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο
λαλήσαι αὐτοῖς· καὶ † ἐπέγνω-
σαν ὅτι † ἐπτασίαν ἑώρακεν ἐν
τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν † διανεύων
αὐτοῖς· καὶ † διέμενε κωφός.

23 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθη-
σαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας
αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ.

* 24 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡ-
μέρας συνέλαβεν Ἑλισάβετ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ· καὶ † περιέκρυβεν
ἐαυτὴν † μῆνας † πέντε, λέ-
γουσα·

* 25 Ὅτι οὕτω μοι πεποίη-
κεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς † ἐπ-
εῖδεν † ἀφελεῖν τὸ † ὄνειδός μου
ἐν ἀνθρώποις.

26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἔκτῳ
ἀπεσάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ
ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γα-
λιλαίας ἧς ὄνομα Ναζαρέτ,

27 Πρὸς παρθένον μεμνησεν-
μένην ἀνδρὶ ὃ ὄνομα Ἰωσήφ,
ἐξ οἴκου Δαβὶδ· καὶ τὸ ὄνομα
τῆς παρθένου, Μαριάμ.

28 Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος
πρὸς αὐτήν, εἶπε· Χαῖρε κεχα-
ριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ·
εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν.

* 29 Ἡ δὲ ἰδοῦσα † διετα-
ράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ· καὶ
† δειλοχίζετο † ποταπὸς εἴη ὁ
† ἀσπασμὸς οὗτος.

30 Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐ-
τῇ· Μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὖρες
γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.

31 Καὶ ἰδοὺ, συλλήψῃ ἐν
σπέρμῳ, καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ κ-
σεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

32 Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ
ὕψιζον κληθήσεται· καὶ ὁ
αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν θ-
ραβιδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

33 Καὶ βασιλεύσει ἐπὶ
οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰ-
ῶνες καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
ἔσται τέλος.

34 Εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς
τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται τοῦτο,
ἄνδρα οὐ γινώσκω;

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγ-
γελος εἶπεν αὐτῇ· Πνεῦμα ἅγιον
λεύσεται ἐπὶ σε, καὶ δύ-
ς ὕψιζον ἐπισκιάσει σοι· δι-
τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἄγ-
κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ.

* 36 Καὶ ἰδοὺ, Ἑλισά-
βετ συγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ
εἰληφύῖα υἱόν ἐν † γήρα α-
καὶ οὗτος μὴν ἔκτος ἐστὶν
τῇ καλουμένῃ † φείρα.

37 Ὅτι οὐκ ἀδυνατήσῃ
τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα.

38 Εἶπε δὲ Μαριάμ· Ἡ
δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι
τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπῆλθεν
αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39 Ἀναστὰς δὲ Μαρι-
αμίς ἡμέραις ταύταις, ἐπ-
εἰς τὴν θρεινὴν μετὰ σπ-
εἰς πόλιν Ἰούδα.

40 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν
Ζαχαρίου, καὶ ἡσπάσατο
Ἑλισάβετ.

* 41 Καὶ ἐγένετο ὡς ἡ
Ἑλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν
Μαριάς, † ἐσκτισετὶ †
ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐ-
πνεύματος ἁγίου ἡ Ἑλισά-
βετ.

* 42 Καὶ † ἀποφώνησ-
† μεγάλη, καὶ εἶπεν· Ἡ
μένῃ σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ ε-
μενος ὁ κατὰ τὸν κοιλί-
αυτοῦ.

43 Καὶ ἡ Μαριάμ
ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τῆς
πρὸς με.

44 Ἰδοὺ, ἡ
Φωνὴ τῆς
ὡτά μου, ἐστὶν ἡ

αἵται τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ σου.

* 45 Καὶ μακαρία ἡ ἢ πνεύματι σου ὅτι ἐσὶ καὶ τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.

46 Καὶ εἶπε Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον·

47 Καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου·

48 Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινότην τῆς δούλης αὐτοῦ· ὅτι ὁ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαρίτιστέ με πάντα αἱ γενεαί.

49 Ὅτι ἢ ἐποίησέ μοι ἢ με-
γαλύνει ὁ Θεός σου, καὶ ἄγιον ὄνομα αὐτοῦ.

50 Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

51 Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· διεσκόρπισεν ὑπερήφανους διὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ.

52 Καθεῖλε θυνάσκει ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς.

53 Ποιῶντας ἐνέπλησεν πτωχῶν, καὶ ἢ πλουτοῦντας ἐκπέφθελε κενούς·

54 ἢ Ἀντελαβέτο Ἰσραὴλ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, ἀντιπύλαι εἰσέεισε,

55 (Καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς ἑταίρους ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ, καὶ τῷ Ἰσραὴλ αὐτοῦ) εἰς αἰῶνα.

56 Ἦμειν δὲ Μαριάμ σὺν τῇ ὥτει μῆνας τρεῖς· καὶ ὕψωσεν εἰς τὸν οἶκόν αὐτῆς.

57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἔπλησεν ἡ καρδία τοῦ τοκεῖν αὐτήν· καὶ ἠνέστη ὡς ἐν ἡμέρᾳ.

58 Καὶ ἠκούσαν οἱ ἢ περίουσι καὶ ὁ συγγενὴς αὐτῆς, ὅτι ἦν ἡλικία· καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς καὶ ἢ συνέχευεν αὐτήν.

59 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτῇ· καὶ ἦν ἡλικία αὐτῆς· καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐλεησὶς αὐτῆς.

60 Καὶ ἀπεκρίθη ἡ μήτηρ αὐτοῦ, λέγουσα· ἄλλα

κληθήσεται Ἰωάννης.

61 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν· Ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου, ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ.

* 62 Ἐνένευσεν δὲ τῷ ἢ πατρί αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν.

* 63 Καὶ ἢ αἰτήσας ἢ τινα κίδιον, ἔγραψε, λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ ἐβαύματαν πάντες.

64 Ἀνεμύχθη δὲ τὸ ἔλεος αὐτοῦ παραχρήμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ ἐλάλε, εὐλογῶν τὸν Θεόν.

* 65 Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας ἢ φόβος τοῦ ἢ τερμακοῦντος αὐτοῦ· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἢ σφραγίσθαι τῆς ἢ Ἰουδαίας· ἢ διαλαλεῖτο πάντα τὰ ἢ ῥήματα ταῦτα.

66 Καὶ ἐγένετο πάντες οἱ ἀκούοντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες· Τί ἔστι τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ Χρὶς Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ.

67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἔπλησθη πνεύματος ἁγίου· καὶ προφῆτευσεν, λέγων·

68 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ· ὅτι ἐπέκρίψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῇ λαῷ αὐτοῦ.

69 Καὶ ἡγεῖρε κέρας σωτηρίας ἡμῶν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ·

70 Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ,

71 Σωτηρίαν ἐκ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς.

72 Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ·

73 Ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν,

74 Ἀφραὰμ, ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυτθέντας, λατρεύειν αὐτῷ,

75 Ἐν ἐπιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐναντίον αὐτοῦ, τὰς τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

76 Καὶ οὐ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προτοσεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἑτοιμάται ὁδοὺς αὐτοῦ,

77 Τοῦ δοῦναι γινῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν,

78 Διὰ σπλέγχνα ἑλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

* 79 Ἐπιφάναι τοῖς ἐν σκῶτι καὶ σκιά θανάτου καθημένοις, τοῦ ἡμετεῖν τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

* 80 Τὸ δὲ ἡμετεῖν ἡμετεῖν καὶ ἡμετεῖν ἐκραταιοῦτο πνεύματι· καὶ ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις ὡς ἡμέρας ἡμετεῖν ἀναδείξας αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ. 65. † 19.

Κεφ. β'. 2.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Λεύγου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.

2 (Αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.)

3 Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρετ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαβὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεὲμ, (διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ἐξ οἴκου καὶ πατρίδος Δαβὶδ,)

* 5 ἡμετεῖν ἀπογράψασθαι ἡμετεῖν Μαριάμ τῇ ἡμετεῖν μεμνησθεμένη αὐτῇ γυναικί, οὕση ἡμετεῖν ἐγκύω.

6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ εἰναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν.

* 7 Καὶ ἔτεκε τὴν υἱὴν αὐτῆς τὴν πρωτότοκον, καὶ ἡμετεῖν ἐσπαργάνωσεν αὐτήν, καὶ ἡμετεῖν ἀνέκλινεν αὐτήν ἐν τῇ ἡμετεῖν Φάτιν· διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῇ ἡμετεῖν καταλύματι.

* 8 Καὶ ἡμετεῖν ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ ἡμετεῖν χώρα τῇ αὐτῇ ἡμετεῖν ἀγραυλοῦντες, καὶ ἡμετεῖν φυλάττοντες ἡμετεῖν φυλακὰς τῆς ἡμετεῖν νυκτὸς ἐπὶ

τὴν ἡμετεῖν ποιμνὴν αὐτῶν.

9 Καὶ ἰδοὺ, ἡμετεῖν ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς· καὶ ἡμετεῖν ἐβύβησαν φόβον μέγαν.

10 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ.

11 Ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ὃς ἔστι Χριστὸς Κύριος ἐν πόλει Δαβὶδ.

12 Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ ἡμετεῖν Φάτιν.

13 Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανόφωτος, αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων·

* 14 Δόξα ἐν ἡμετεῖν ὑψίστοις Θεοῖς καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις ἡμετεῖν εὐδοκία.

15 Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθεν ἀπὸ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διελθώμεν δὴ ὡς Βηθλεὲμ, καὶ ἰδώμεν τὸ ῥήμα τοῦτο τὸ γεγνημένον, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν.

16 Καὶ ἡλύον σπεύσαντες καὶ ἀνεῦρον τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ ἡμετεῖν Φάτιν.

* 17 Ἰδόντες δὲ ἡμετεῖν διεγνώσαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λεχθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.

18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμαζον περὶ τῶν λεχθέντων ὑπὲρ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτοὺς.

19 Ἡ δὲ Μαριάμ πάντα συνέτηρει τὰ ῥήματα ταῦτα, σκεπτόμενη ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

20 Καὶ ἐπέσπευσαν οἱ ποιμένες, ἀναζητοῦντες καὶ αἰνούντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τὰς ἡμέρας αὐτὰς· καὶ εἶδον, καθὼς ἐλάλησεν αὐτοῖς.

21 Καὶ ὅτε ἐπληρώθησαν οἱ ποιμένες ἐκ τῆς πληροφορίας τῆς αὐτοῦ λόγου, καὶ ἐκλήθησαν οἱ ποιμένες τοῦ Ἰησοῦ, τῆς κληθῆναι αὐτοὺς

ἐκ γέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι
αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ
ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν,
κατὰ τὸν νόμον Μωσέως, ἀνή-
γαγον αὐτὸν εἰς Ἱερουσόλυμα,
παράσῃσαι τῷ Κυρίῳ,

23 (Καθὼς γέγραπται ἐν νό-
μῳ Κυρίου· Ὅτι πᾶν ἄρτεν δα-
κτύλου μητρὸν, ἅγιον τῷ Κυρίῳ
κληρονομεῖται.)

* 24 Καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν,
κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ Κυ-
ρίου, † ζῆλος † τρυφάνων, ἡ δὲ οὐ-
νοσποῦς † περιζερῶν.

25 Καὶ ἰδοὺ, ἦν ἄνθρωπος ἐν
εἰρουταλῇ ᾧ ὄνομα Συμεὼν·
καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ
ἀνυπόκριτος, προσδεχόμενος παρά-
κλησιν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ πνεύ-
μα ἁγίον ἦν ἐπ' αὐτόν.

26 Καὶ ἦν αὐτῷ μετρηματί-
νον ὅτι τοῦ πνεύματος τοῦ
θεοῦ, μὴ ἵδεν βέλτον πρὶν ἢ
εἶναι τὸν Χριστὸν Κύριον.

27 Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύ-
ματι εἰς τὸ ἱερὸν. καὶ ἐν τῷ εἰς-
αγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παῖδιον
αὐτοῦ, τοῦ ποιῆσαι αὐτοῦς
κατὰ τὸ † εἰρησμένον τοῦ νό-
μου περὶ αὐτοῦ,

* 28 Καὶ αὐτὸς ἐξέβατο αὐ-
τὸν πρὸς τὴν ἀγκυράν αὐτοῦ, καὶ
λόγητε τὸν ὄνον, καὶ εἰπτε·

29) Νῦν ἐπιλύσεις τὴν δοῦλόν
σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά
σου, ἐν εὐφρονίᾳ.

30 Ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου
σωτήριον σου,

31 Ὁ ἡτοίμασας κατὰ προσ-
τάξιν πάντων τῶν λαῶν·

32 ὅτε εἰς ἀποκάλυψιν ἰδούων,
καὶ ὅραν λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ.

13 Καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ βασιμαζόντες ἐπὶ τοῖς
ἐκλουμένοις τοῦ αὐτοῦ

4 Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Σα-
ταναῖον, καὶ οὐκ ἐπὶ τὴν Μαριὰμ τὴν
ἡγεμένην αὐτῶν Ἰσοὺς οὗτος κεῖ-
τε εἰς πύλιν καὶ ἀνάστην
ἡλὼν ἐν τῇ ἱερῇ, καὶ εἰς
τὴν εἶον ἀντ. λ. γ. ἡμενον

25 (Κα) εὖ οὖν αὐτῆς τὴν

ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία·)
ὅπως ἂν ἀποκαλυφῶσιν ἐκ
πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

* 36 Καὶ ἦν Ἄννα † προφῆτις,
θυγάτηρ Φανουὴλ, ἐκ † φυλῆς
Ἀσὺρ· αὕτη † προβλεβηκυῖα ἐν
ἡμέραις πολλαῖς, ζήτασα ἑστη
μετὰ ἀνδρὸς ἐκτὸς ἀπὸ τῆς
† παρθενίας αὐτῆς.

37 Καὶ αὕτη χεῖρα ὡς ἐστὼν
ἐγερσέντα τετάρτην, ἡ οὐκ ἀφ-
ίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νικηθεὶς
καὶ δεύτεται λατρεύοντα νύκτα
καὶ ἡμέραν·

* 38 καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
ἐπιστάτα † ἀνθρωπολογεῖτο τῷ
Κυρίῳ, καὶ † ἐλάλει περὶ αὐ-
τοῦ πᾶσι τοῖς † προσεχόμενοις
† λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα
τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπ-
ἔβρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ.

40 Τὸ δὲ παιδίον ἤρξε, καὶ
ἐκ τῆς αὐτῆς πνεύματι, πλη-
ρούμενον σοφίας καὶ χάρις Θεοῦ
ἦν ἐπ' αὐτό.

41 Καὶ ἰσχυρεύσονται οἱ γονεῖς
κατὰ τὸν λόγον τοῦ ἑσθίου εἰς ἰσχυροτά-
την τὴν ἐκείνην τοῦ πατρὸς.

42 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώ-
δεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς
Ιερουσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς
οἰκτιῆς·

43 Καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποσχεθῆναι αὐτοῖς, πέμψεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν ἑσταλάμῃ· καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

* 44 † Νομίσαντες δὲ αὐτὸν
 ὡς τῇ ἑσπερίᾳ εἶναι, ἤλθον
 πρὸς αὐτὸν καὶ ἠρώσαντες
 αὐτὸν ἐν τοῖς ἑσπερίοις καὶ
 ἐν τοῖς ἡμέτεροις.

45 Καὶ μὴ εὐρόντες αὐτὸν,
πέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, ζη-
τοῦντες αὐτόν.

46 Καὶ ἵστατο, μεθ' ἡμέρας
πέντε εὐρον αὐτὴν ἐν τῷ ἱερῷ κα-
θεζομένην ἐν μεσότητι διδασκα-
λῶν, καὶ ἀκούοντα αὐτῆν, καὶ
πρωτῶντα αὐτοῖς.

* 47 † ἤξισαντο δὲ πάντες οἱ
D 2 ἀκούον-

ἀκούοντες αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ συνέσει
καὶ ταῖς † ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ.

48 Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλά-
γησαν. Καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ
αὐτοῦ εἶπε· Τέκνον, τί ἐποίη-
σας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου
καὶ γὰρ ὁδυνώμενος ἐζητοῦμέν σε.

49 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί
ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ἴδετε ὅτι
ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς μου δεῖναι
με;

50 Καὶ αὐτοὶ οὐ συνήκαν τὸ
ῥῆμα, ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς.

51 Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν,
καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦν
ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ
μήτηρ αὐτοῦ διετίθει πάντα
τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτῆς.

52 Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σο-
φία καὶ ἡλικία, καὶ χάριτι πα-
ρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώποις. 41. † 10.

Κεφ. γ'. 3.

* 1 **Ε**Ν ἔτει δὲ † πεντεκαίδε-
κάτῳ τῆς † ἡγεμονίας
Τιβερίου Καίσαρος, † ἡγεμονεύον-
τος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰου-
δαίας, καὶ † τετραρχούντος τῆς
Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου
δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρ-
χούντος τῆς Ἰουδαίας καὶ Τρα-
χηνιτίδος χώρας, καὶ Λυσανίου
τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχούντος,

2 **Ε**π' Ἀρχιερέων Ἀννα καὶ
Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ
ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τοῦ Ζαχαρίου
υἱόν, ἐν τῇ ἐρήμῳ.

3 Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν
περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κη-
ρυσσὼν βάπτισμα μετανοίας εἰς
ἀφεσιν ἁμαρτιῶν.

4 Ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ
λόγων Ἠσαΐου τοῦ προφῆτου,
λέγοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν
Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρί-
βους αὐτοῦ.

* 5 Πᾶσα † φάραγξ † πλη-
ρωθήσεται, καὶ πᾶν † ὄρος καὶ
† βουνὸς † ταπεινωθήσεται· καὶ
ἐξαιτὰ † σκολιὰ εἰς εὐθείαν, καὶ
αἶ † τ. καχεῖα, εἰς ὄρους † λείας·

* 6 Καὶ ὀφεται πᾶσα σὰρξ

τὸ † σωτήριον τοῦ Θεοῦ.

7 Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευο-
μένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ἐν
αὐτοῦ· Γεννήματα ἐχθρῶν, τί
ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς
μελλούσης ὁργῆς;

8 Ποιῆσατε οὖν καρποὺς ἀ-
ξίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ ἄρ-
ξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατή-
ρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγου-
ντες γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ Θεὸς
ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι
τέκνα τῷ Ἀβραάμ.

* 9 † Ἦδη δὲ καὶ ἡ † ἀξί-
ος τὴν † ρίζαν τῶν δένδρων
† κείται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ
ποιῶν καρπὸν καλόν, ἐκκοπτε-
ται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπιρώτων αὐτὸν οἱ
ὄχλοι, λέγοντες· Τί οὖν ποιή-
σομεν;

11 Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐ-
τοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας, με-
ταδώτω τῷ μὴ ἔχοντι· καὶ ὁ ἔ-
χων βρώματα, ὁμοίως ποιείτω.

12 Ἦλθον δὲ καὶ τελῶνες
βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐ-
τόν· Διδάσκαλε, τί ποιήσομεν;

13 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Μὴδὲν πλέον παρὰ τὸ διατε-
ταγμένον ὑμῖν πράττετε.

* 14 Ἐπιρώτων δὲ αὐτὸν καὶ
στρατευόμενοι, λέγοντες· Καὶ
ἡμεῖς τί ποιήσομεν; Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτούς· † Μηδένα † δια-
σείσητε, † μηδὲ † συκοφαντή-
σητε· καὶ † ἀρκεῖσθε τοῖς † ὀφει-
νίοις ὑμῶν.

15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ
καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν
ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τῆς
Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη
Χρῆς,

16 Ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης
ἀπασιν λέγων· Ἦν δὲ μὲν ὁδε
βαπτίζω ὑμᾶς· ἐρχεται δι-
σχυροτέρος μου, οὗ οὐκ ἐ-
ἵκανός εἰμι λῦσαι τὴν ἵμαντά
αὐτοῦ· αὐτὸς αὐτὸς
μᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι
καὶ πυρί.

* 17 Οὐ τὸ † πτωχὸν ἐν τῇ χε-
αὐτοῦ, καὶ † ἀποκρίσας αὐτόν·
† ἀ

* 9 Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐξήσεν αὐτὸν ἐπὶ τῷ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εἰ δὲ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω.

* 10 Γέγραπται γάρ· † Ὅτι τοῖς † ἀγγέλοις αὐτοῦ † ἐντελείται περὶ σου, τοῦ † διαφυλάξαι σε·

11 Καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἁροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

12 Καὶ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι εἰρήται· Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.

13 Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

14 Καὶ ὑπέσχεσαν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθεν κατ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξάζομενος ὑπὸ πάντων.

16 Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος· καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, εἰς τὴν συναγωγὴν· καὶ ἀνέζη ἀναγνῶναι.

* 17 Καὶ † ἐπεδόθη αὐτῷ † βιβλίον Ἰσαίου τοῦ προφήτου· καὶ † ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον·

* 18 Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμὲ, οὗ † ἔνεκεν † ἐχρίσέ με· † εὐαγγελισθῆναι † πτωχοῖς· ἀπειθαλμέ με, † ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, † κηρύξαι † αἰχμαλώτοις † ἄφεσιν, καὶ † πᾶσι † ἀναγγεῖν, ἀποστείλαι † τεθραυσμένους ἐν ἄφῃ·

19 Κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν.

* 20 Καὶ † πτύξας τὸ βιβλίον, ἀποθροῦς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισεν· καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν † αὐτὸν, ζήοντες αὐτῷ·

21 Ἦρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐ-

τούς· Ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν.

22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ θαυμάζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ;

23 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταυτην· Ἰατρὲ, βράπτει σου σεαυτὸν· ὅτι ἡκούσαμεν γε νόμον ἐν τῇ Καπερναοὺμ, ποιῆσον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου.

24 Εἶπε δέ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ.

25 Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλὰ χεῖρα ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραὴλ· ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἑπτὰ καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν·

26 Καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῷ ἐπέμφθη Ἡλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνος, πρὸς γυναικα χεῖραν.

27 Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοῦ προφήτου· καὶ οὐδεὶς αὐτῷ ἐκαθάρισθη, εἰ μὴ Ναεμὰν Σύρος.

28 Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμῷ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα.

* 29 Καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ † ἤγαγον αὐτὸν ἕως τῆς † ὥφης τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτοῦ ὠκοδόμητο, εἰς τὸ † κατακρῖναι αὐτόν.

30 Αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

31 Καὶ κατήλθεν εἰς Καπερναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τῷ σάββατι.

32 Καὶ ἐξεπλάσσοντο ἐπὶ τῇ διδασκῇ αὐτοῦ· ὅτι ἐν ἑαυτῷ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα ἀκα-

του ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε
φωνῇ μεγάλῃ.

* 34 Λέγων· † Ἐὰν, τί ἡμῖν
καὶ σοὶ Ἰησοῦ † Ναζαρινέ; ἡλ-
θες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς
ἐστὶν ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.

35 Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς, λέγων· Φυλάττει, καὶ
ἐλθέ εἰς αὐτοῦ. Καὶ ἔβαν αὐτὸν
ἐκ θαλάσσης ἐν τῷ μέσῳ, ἐξῆλθεν
ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν.

36 Καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ
πάντας· καὶ συνελάλουν πρὸς
ἀλλήλους, λέγοντες· Τίς ὁ λό-
γος οὗτος, ὅτι ἐν ἑξουσίᾳ καὶ δυ-
ναμεί πτασσομεθα ἀκαθάρτοις
ἐκ τῆς θαλάσσης; καὶ ἐξουσιάζει;

37 Καὶ ἔτασαν αὐτὸν ἡχοῦ περὶ
αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς πε-
νήθου.

38 Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συνα-
γωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν
Σίμωνος· ἡ πενήθερά δὲ τοῦ Σίμωνος
ἦν συνεχωρήνῃ πυρετῷ με-
γάλῳ· καὶ ἠρώτησάν αὐτὸν περὶ
τῆς.

39 Καὶ ἰσχυρὰ ἐπάειν αὐτῆς,
εἰπαιντες τῷ πυρετῷ, καὶ ἀ-
νέκεν αὐτήν. Παύσας ἡμᾶς δὲ
ἡμεῖς διηκόνει αὐτοῖς.

* 40 Ἐλθόντες δὲ τοῦ ἡλίου,
ἔλθοντες εἰς τὴν ἀσθενεῖν τῆς
ἐκείνης ποικίλαις, ἤγαγον αὐ-
τὴν πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ
τῶν τῆς χειρὸς ἐπιθεὶς, ἐθε-
ραποίησεν αὐτήν.

41 Ἐννοήσαντο δὲ καὶ δαιμόνια
πολλῶν, κράζοντα καὶ λέ-
γοντα· Ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμᾶν οὐκ εἶχεν
αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν
κύριον αὐτὸν εἶναι.

42 Γενόμενος δὲ ἡμέρας ἐξ-
ἑξῆς ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τό-
πον, καὶ εὐχολοῖ ἐξέρχον αὐ-
τὸν, καὶ πολλοὶ ἦσαν αὐτοῦ· καὶ
ἐτίμησεν αὐτὸν τὸ μὴ πορεύε-
σθαι ἀπ' αὐτῶν.

43 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·
τί καὶ ταῖς ἑτέραις πόλετιν
ἀγγελλομέναις με δεῖ τὴν βα-
πτισμῶν τοῦ ὕδατος; ὅτι εἰς τοῦ-
του ἀποσταλμαι.

44 Καὶ ἦν κηρύττων ἐν ταῖς συν-
αγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας. 31. † 9.

Κεφ. ε'. 5.

1 Ὁ γένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ἔχλου
ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀ-
κοῦειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ
αὐτὸς ἦν ἐξῆς παρὰ τὴν λίμνην
Γεννησαρέτ·

* 2 Καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἐξῶτα
παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ † ἄλιεῖς
† ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν † ἀπέ-
πλυναν τὰ † δίκτυα.

3 Ἐμβὰς δὲ εἰς ἐν τῶν πλοίων,
ὅν τινος τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐ-
τὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἵππαστασεῖν
ἐλθόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν
ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.

* 4 Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλεῖν,
εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· † Ἐπαι-
νάγωγε εἰς τὸ † βάθος, καὶ χα-
λάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς
† ἄγρην.

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων, εἶ-
πεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης
τῆς νυκτὸς κοπιήσαμεν, οὐ-
δὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ ᾧ τῷ ῥήματί
σου χαλάσω τὸ δίκτυόν.

* 6 Καὶ τοῦτο ποιήσαντες,
† συνεκλείψαν † ἰχθύων † πλη-
θος πολὺ· διερρήγγυντο δὲ τὸ δι-
κτυον αὐτῶν.

* 7 Καὶ † κατένευσαν τοῖς
† μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ
πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντος συλλα-
βεῖν αὐτοῖς καὶ ἡλίον, καὶ
ἐπλησαν ἀσφύτα τὰ πλοῖα,
† ἄγε † βιβλίσματα αὐτά.

8 Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος, προσ-
έπεσε τοῖς γόνατι τοῦ Ἰησοῦ,
λέγων· Ἐξέλε εἰς ἡμῶν, ὅτι
ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε·

* 9 † Θάμβος γὰρ † περιέ-
σχει αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς
συν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν
ἰχθύων ἢ συνέλαβον·

10 Ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον
καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου,
οἵ ἦσαν καὶ αὐτοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ
εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς·
Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἄνθρω-
πος ἐστὶς Ζαχάρῃ.

11 Καὶ καταγαγόντες τὰ
πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀβύσσους

παιδούνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν
Φαρισαίων· οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι
καὶ πίνουσιν;

34 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νομ-
φίλου, ἐν ᾧ ὁ νομφίλος μετ' αὐ-
τῶν ἐστὶ, ποιῆσαι νηστεύειν;

35 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ
ἔσταν ἀπαρβή ἀπ' αὐτῶν ὁ νομ-
φίλος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκεί-
ναις ταῖς ἡμέραις.

36 Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν
πρὸς αὐτούς· Ὅτι οὐδεὶς ἐπί-
σημα ἱματίου καινοῦ ἐπιθήλ-
κει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ
ᾤκησεν, καὶ τὸ καινὸν σχίζει,
καὶ τῇ παλαιᾷ οὐ συμφωνεῖ
ἐπιβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ.

37 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον
εἰς ἀσκὸς παλαιός· εἰ
δὲ μήγε, ρήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς
ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσε-
ται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται.

38 Ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσ-
κὸς καινοὺς βλητέον· καὶ ἀμ-
ύτεροι συντηροῦνται.

39 Καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν,
ὥως θέλει νέον· λέγει γάρ· Ὁ
παλαιὸς χρηστότερος ἐστίν. 29. 4.
Κεφ. 5. 6.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ σαββάτῳ
† δευτεροπρωτῇ † δια-
κρινεῖσθαι αὐτὴν διὰ τῶν † προ-
φητῶν καὶ πολλῶν οἱ μαθηταί
τοῦ τοῦ εὐαγγελιστοῦ, καὶ ἡ-
γῶν, † ψυχούσας ταῖς χερσὶ.

2 Τίνας δὲ τῶν Φαρισαίων, εἰ-
πόν αὐτοῖς· 71 ποιεῖτε ὃ οὐκ
ἐστὶ ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι;

3 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐ-
τοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ τοῦ-
τοι ἀγνοοῦτε ὅτι ἐποίησε Δαβὶδ,
ὅτε † ἐπεινάτεν αὐτὸς καὶ
μετ' αὐτοῦ ὄντες;

4 Ὡς εἰπὼν αὐτοῖς τὴν οἰκον
τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἀποστόλους
ἐκείνους· καὶ φησὶ, καὶ ἐγώ
καὶ οἱ μαθηταί μου μετ' αὐτοῦ
οὐκ ἐστὶν ἡμεῖς, εἰ μὴ μο-
ρφοῦμεθα.

5 Καὶ εἰπὼν αὐτοῖς· Ὅτι
ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἐν τῇ σαββάτῳ.

6 Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ
σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς
τὴν συναγωγὴν, καὶ διδάσκειν·
καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ
χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά.

7 Παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ
Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι· εἰ
ἐν τῇ σαββάτῳ θεραπεύεται ἡ
ῥωσὶς κατηγορίαν αὐτοῦ.

8 Αὐτὸς δὲ ἵδεν τοὺς διαλο-
γισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε τῷ
ἀνθρώπῳ τῇ ξηρᾷ ἔχοντι τὴν
χεῖρα· Ἐγείραι, καὶ στήθι εἰς
τὸ μέσον. Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη.

9 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς
αὐτοὺς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς τι·
Ἐξέστι τοῖς σάββατιν ἀγαθο-
ποιεῖται, ἢ κακοποιεῖται; ψυ-
χὴν σῶσαι, ἢ ἀπολέσται;

10 Καὶ περιβλεψάμενος πάν-
τας αὐτοὺς, εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ·
Ἐκτείνον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ
ἐποίησεν οὕτως καὶ ἀποκατεσά-
βη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη.

11 Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀ-
νοίας· καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλή-
λους, τί ἔν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.

* 12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ταύταις, ἐβόλουν εἰς τὸ ἕρος
προσευξάσθαι, καὶ ἦν † δευτεροπρω-
την ἐν τῇ προτευχῇ τοῦ Θεοῦ.

13 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προ-
εβόλητε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ
ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς,
ὅς καὶ ἀποστόλους ἀνέστη.

14 (Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε
Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάν-
νην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον·

15 Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Ἰά-
κωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σί-
μωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν.

16 Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ
Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐ-
γένετο προδότης·)

* 17 Καὶ καταβὰς μετ' αὐ-
τῶν, ἔστη ἐπὶ † τόπου † πεδινοῦ·
καὶ πολλοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ
πλῆθος τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῆς γαλι-
λῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ,
καὶ τῆς † παραλίου Τύρου καὶ Σι-
δῶνος, οἱ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ,
καὶ ἵνα ἰσχύσιν αὐτὸν ἰσχυρῶς.

18 Καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· καὶ θεραπεύονται.

19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζητεῖ ἄπτεσθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο, καὶ ἴατο πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔλεγε· Μακάριοι οἱ πτωχοί· ὅτι ὑμετέρας ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν· ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν· ὅτι γελάσετε.

22 Μακάριοι ἐξ ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ἐνεδίωξαι, καὶ ἐκβάλλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν, ὡς πονηρὸν, ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

23 Χαίrete ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποιοῦν τοῖς προφῆταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις· ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν.

* 25 † Οὐαὶ ὑμῖν οἱ † ἐμπεπλησμένοι· ὅτι πεινᾶσθε. Οὐαὶ ὑμῖν οἱ † γελῶντες † νῦν· ὅτι † πενθήτετε καὶ † κλαύσετε.

25 Οὐαὶ ὑμῖν ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἰπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποιοῦν τοῖς ψευδοπροφῆταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

27 Ἀλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· Ἀγαπήτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς·

28 Εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν· καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπιηρεαζόντων ὑμᾶς.

* 29 Τῷ † τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν † σιαγόνα, † παρέχε καὶ τὴν ἄλλην· καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς.

30 Παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου· καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος σὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει.

31 Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα

ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.

32 Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπήσας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπᾶσι.

33 Καὶ ἐὰν ἀγαποποιῇτε τοὺς ἀγαποποιῶντας ὑμᾶς, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι.

34 Καὶ ἐὰν δανεῖξτε παρὰ ἂν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποῖα ὑμῖν χάρις ἐστὶ; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς δανεῖξουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα.

* 35 † Πλὴν † ἀγαπᾶτε τοὺς † ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ † ἀγαποποιεῖτε, καὶ † δανεῖξτε † μὴδὲ † ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ ὑψίστου· ὅτι αὐτοὶ † χρεῖστές ἐστιν ἐπὶ τοὺς † ἀχαρίστους καὶ † πονηροὺς.

36 Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστὶ.

37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ μὴ κριθῆτε· μὴ καταδικάζετε καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε· ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε.

* 38 Δίδετε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· † μέτρον καλὸν, † πιπτεμένον καὶ † σεσαλευμένον καὶ † ὑπερεκχυνόμενον ὡς οὐσὸς εἰς τὸν † κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ, ᾧ † μετρεῖτε † ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

39 Εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· Μήτις δύναται τυφλὸς τὸν φλὸν δηγεῖν; οὐχὶ ἀμφοτέρω εἰς βόθυνον πεσοῦνται;

40 Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὁ ὑπὲρ τοῦ διδάσκαλου αὐτοῦ· κατὰ τὸν κανόνα δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

41 Τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφον τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφου σου· τὴν δὲ δοκὴν τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς;

42 Ἡ πᾶς δοκεῖται λέγειν ἀδελφῷ σου· Ἀδελφε, ἔφερα βαλὼν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου· αἵ τίς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου;

μῶ σου δοκὸν οὐ βλέπων; Ἐποκρίτῃ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῇ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

43 Οὐ γὰρ ἔστι δένδρον καλὸν, ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν, ποιοῦν καρπὸν καλόν.

44 Ἐκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰοῦ καρποῦ γινώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκαθάρτων συλλέγουσι ἕλκα, οὐδὲ ἐκ βάρτου τρυγῶσι σφυλὴν.

* 45 Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ ἰσχυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἡ προφέρει τὸ ἄγαθόν· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ βισαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ σῶμα αὐτοῦ.

46 Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε, Κύριε· καὶ οὐ ποιεῖτε ὡς λέγω;

47 Πᾶς ἑρχόμενος πρὸς με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ ποιῶν αὐτοὺς, ὑποδείξω ὑμῖν τὴν πόλιν ἡμετέραν.

* 48 Ὁμοίως ἔστιν ἄνθρωποι οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὅς ἢ ἐκκαψέ καὶ ἰβάνονε, καὶ ἔθηκε ἡ θεμελίον ἐπὶ τὴν πέτραν· ἡ πλημμελέας δὲ θεμελίως, ἡ προτερέθηκεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε σπλεῦναι αὐτήν· τετεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.

* 49 Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὁμοίως ἔστιν ἄνθρωποι οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμην χωρὶς θεμελίου· ἡ προτερέθηκεν ὁ ποταμὸς· καὶ εὐθέως ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ἥγμα ἐκείνης οἰκίας· καὶ ἐκείνη μετὰ. 47. | 13.

Κεφ. ζ'. 7.

Ἐπὶ δὲ ἐπληρώσῃ πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς πόλεις τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Ἰεριχὸν.

2 Ἐκιστὸν τῶν ἀρχόντων δὲ τινος τοῦ λαοῦ κατέειπεν, ὅτι ἔμελλε εἰσελθεῖν, ὅς ἦν αὐτῷ ἔντιμος.

3 Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτᾶν αὐτὸν, ὥπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ.

4 Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες, ὅτι ἄξιός ἐστιν ὃ παρέχει τοῦτο· ἡ πόλις σου.

5 Ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ἀκοδόμησεν ἡμῖν.

6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς· ἡ δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἐκατόνταρχος φίλους, λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν σέγγην μου εἰσεέλθῃς.

7 Διδὼς δὲ ἑμαυτὸν ἡξίωσεν πρὸς σε ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.

8 Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν ταπεινός, ἔχων ὑπὲρ ἑμαυτὸν κρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ· Παρεύθιτι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλω· Ἐρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου· Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ.

9 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, θαυμάσεν αὐτόν· καὶ σφραγίσας, τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῇ Ἰερουσαλὴμ τοσαύτην πίσιν εὐρον.

10 Καὶ ὑποσρέφαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὴν οἰκὴν, εὐρον τὴν ἀσθενοῦντα δούλον ὑγιαίνοντα.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἐξῆς, ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναὶν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολὺς.

* 12 Ὡς δὲ ἤγγισεν τῇ πόλει τῆς πόλεως, καὶ ἰδὼν, ἡ ἐξομίζετο ἡ τεθνηκυῖα, ἡ οὐδὲ ἡ μονογενὴς τῇ ἡμιτελει αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ χήρα· καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ.

13 Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἐπὶ τὴν ἀπὸ τῆς πόλεως εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖς.

Δε

* 14. Κεφ

* 14 Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς † σοροῦ, (οἱ δὲ βασιάζοντες ἔζησαν) καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι.

15 Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρξατο λαλεῖν. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

16 Ἐλαβε δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες· Ὅτι προφήτης μέγας ἐγγύγεται ἐν ὑμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

17 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.

19 Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης, ἐπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

20 Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες, εἶπον· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σε, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;

21 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ ὁσίων καὶ μαγίαν καὶ πνευμάτων πονηρῶν· καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννῃ ἃ εἶδετε, καὶ ἤκουσατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πταχοὶ εὐαγγελίζονται.

23 Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

24 Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν εἰς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον βλέπεσθαι; κήρυκτον ὑπὸ ἀνέμου ταπεινῶμενον;

* 25 Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν † μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἴδου,

οἱ ἐν ἱματισμῷ † ἐνδόξῳ καὶ † τρυφῇ ὑπάρχοντες, ἐν τοῖς † βασιλείοις εἰσιν.

26 Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; προφήτην; καὶ λαλῶ ὑμῖν, καὶ περισσώτερον προφήτου.

27 Οὗτός ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸς προσηκούσου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.

* 28 Λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν † γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδεὶς ἐστίν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστίν.

29 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἰδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου.

30 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἐαυτοὺς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

31 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Τίνι οὖν ὁμοιωσάτω τοὺς ἄνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνι εἰσὶν ἵμοι;

32 Ὅμοιοί εἰσι πατέροις ταῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ λέγουσιν· Ἠδμήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀρχήτατί· ἠθηνύσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαυσάτο.

33 Ἐλθούσης γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μίτε ἄρτον ἐτίθων, μίτε οἶνον πίνων· καὶ λέγετε· Δαιμόνιον ἔχει.

34 Ἐλθούσης δὲ οὗτος τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ λέγετε· Ἰδοὺ, ἄνθρωπος † φάγος καὶ † οἰνοπότης, † τελωνῶν φίλος καὶ † ἁμαρτωλῶν.

35 Καὶ ἐδικαίωσεν τοὺς ἀπὸ τῶν τελωνῶν αὐτοῦ πάντων·

36 Ἡρώτα δὲ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου, ἀνεκλήθη.

37 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἐστὶ τῆς πόλεως, ἥτις ἦν ἁμαρτωλὴς, ἐπορεύσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ πόλει.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΑΥΤῆς ἈΦΕΣΤΙΚῆς
ΑΙΜΑΡΤΙΚῆς.

10 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὅτιν δέδοται
νῦν αἱ τὰ μυζηρία τῆς βασι-
λείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς
ν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες
ἢ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ
υὺνῶσιν.

11 Ἐξί δὲ αὕτη ἡ παραβολή·
 Ὁ σπέρρος, ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.

12 Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν, εἰσὶν οἱ ἀκούοντες· εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν.

13 Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται.

* 14 Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσὼν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ † πλούτου καὶ † ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι † συμπνύγονται, καὶ οὐ † τελεσφοροῦσι.

15 Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας, καλύπτει αὐτὸν σκεύει, ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθεισιν· ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθεισιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς.

17 Οὗ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται· οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ.

18 Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς γὰρ ἂν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

* 19 Παραγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο † συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον.

20 Καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, λεγόντων· Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐξήκασιν ἔξω, ἰδεῖν σε θέλοντες.

21 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε πρὸς αὐτούς· Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες, καὶ ποιῶντες αὐτόν.

22 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐβῆ εἰς πλοῖον, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ

καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Διέλμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης· καὶ ἀνήχθησαν.

* 23 † Πλεόντων δὲ αὐτῶν φύπνωσε· καὶ κατέβη † λαίλα ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην· καὶ οἱ πληροῦντο, καὶ † ἐκινδύνεον.

24 Προσελθόντες δὲ διήγουν αὐτὸν, λέγοντες· Ἐπιστάτα, πικράτα, ἀπολλύμεθα. Ὁ ἐγεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἄνδρι καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο λήνη.

25 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ποῦ ἡ πίσις ὑμῶν; φορηθέντες ὁ θαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὕτως ἐστὶν καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

* 26 Καὶ † κατέπλευσαν τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἐστὶν † ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας.

27 Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπὸ τῆς πόλεως, ὅς εἰχεθαίμην ἐκ χρόνων ἰκανῶν, καὶ ἰματισμὸς οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἡμέτεροις.

28 Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνακράξας, προσέτεσεν αὐτῷ καὶ Φωνῇ μεγάλη εἶπε· Τί καί σοι, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ ὑψίστου; δέομαί σου μὴ μεσανίσσης.

* 29 Παιδύγγιστε γὰρ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξ ἡμῶν τοῦ ἀνθρώπου· πολλοὶς χρόνοις † συνηπάκει αὐτὸν † δεσμεῖτο † ἀλυσετο καὶ ὁσας φυλασσόμενος· καὶ † ῥήσων τὰ † δεσμὰ, † ἡλατῶντο ὑπὸ τοῦ † δαίμονος εἰς τὰς μέμους.

30 Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν Ἰησοῦς, λέγων· Τί σοί ἐστιν ἡμαί; Ὁ δὲ εἶπε· Λεγεών· ὅτι ἡμαί· πολλὰ εἰσὶν ἡμαί.

31 Καὶ παρεκάλεi αὐτὸν μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν βυσσον ἀπελθεῖν.

32 Ἴδὼν δὲ ἡμεῖς ἁγίαν χ...

οὖν βοσκομένους ἐν ταῖς ὄρεσι
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπι-
βῇ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελ-
θεῖ. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς.

83 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμό-
 ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθεν
 τοὺς χοίρους· καὶ † ὥρμησεν
 ἁμέλη κατὰ τοῦ † κρηματοῦ
 γὴν λίμνην· καὶ ἀπεπνύγη.¹
 † Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες
 τεγενημένον, ἔφυγον· καὶ
 λέοντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν
 καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς.

Ἐξήλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγο-
καὶ ἡλόν πρὸς τὴν Ἰησοῦν,
εὖρον καθήμενον τὸν ἄνθρω-
, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξελη-
, † ἱματισμένον καὶ † σω-
ζόντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ
† καὶ ἐφοβήθησαν.

Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ
οἱ ἄλλοι, πῶς ἐσώθη ὁ δαίμο-
νης.

καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν ἅπαν
τοῦτος τῆς περιχώρου τῶν
ερμητῶν, ἀπελθεῖν ἀπ' αὐ-
τοῦ, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνεί-
χετο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ
πλοῖον, ὑπέστρεψεν.

Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ,
ἵνα ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια,
συν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ
ὁ Ἰησοῦς, λέγων·

Ἐπέστρεψε εἰς τὴν οἰκὴν
καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησεν
Θεός. Καὶ ἀπήλθε, καθ'
τὴν πόλιν κηρύττων ὅσα
ᾤκουσεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑπόσφαι-
 ρῳ ἱστοῦν, ἀπεδείξατο αὐ-
 τῷ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες
 δοκῶντες αὐτόν.

Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἄνθρωπος
ἰσχυρὸς, καὶ αὐτὸς ἀρχῶν
τοῦ αἵματος ὅπου ἔκειτο· καὶ
ἔλαβεν τὸν πόδα τοῦ Ἰη-
σοῦ, καὶ αὐτὸν εἰσελάσας
ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ·

[illegible]

13 Кн) гуиѣ оушѣ ѣн ± русѣ

αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἥτις
εἰς † ἰατροὺς † προσαναλώσασα
ὅλον τὸν † βίον, οὐκ ἴσχυσεν ὑπ'
οὐδενὸς θεραπευθῆναι.

44 Προσελθούσα ὅπισθεν, ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παραχρῆμα ἔζη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς.

* 45 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς
δ' ἀψάμενός μου; Ἀρρουμένων δὲ
πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ
μετ' αὐτοῦ· † Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι
συνέχουσί σε καὶ † ἀποθλίβουσι·
καὶ λέγεις· Τίς δ' ἀψάμενός μου;

46 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἠψα-
τό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγγυον δύ-
ναμιν ἐξεληούσαν ἀπ' ἐμοῦ.

47 Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαβε, τρέμουσα ἦλθε, καὶ προσπετοῦσα αὐτῇ, δι' ἣν αἰτίαν ἤφατο αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν αὐτῇ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰσθὶ παραχρῆμα.

48 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει
 θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε·
 πορεύου εἰς εἰρήνην.)

49 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων αὐτῷ· Ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλε τὸν διδάσκαλον.

50 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπε-
κρίθη αὐτῷ, λέγων· Μὴ φοβοῦ·
μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται.

51 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν,
οὐκ ἄφῃκεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, εἰ
μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ
Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς
παιδὸς καὶ τὴν μητέρα.

52 Ἐκλαίον δὲ πάντες καὶ
ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε·
Μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν,
ἀλλὰ καθεύδει.

53 Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ,
εἰπότες ὅτι ἀπέθανεν.

54 Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω
πάντα· καὶ κρατῖστας τῆς χει-
ρὸς αὐτοῦ, ἔφωνητε, λέγων·
Ἡ παῖς, ἐγείρου.

55 Καὶ ἐπέσρεψε τὸ πνεῦμα
αὐτοῦ, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα·
καὶ οἰστάξεν αὐτῇ δοῦναι φα-
γεῖν.

56 Καὶ ἐξέβρισαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὲν εἰπεῖν τὸ γεγονός. 38. † 12.

Κεφ. β'. 9.

1 ΣΥγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν.

2 Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας.

3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν αἰρετέ εἰς τὴν ὁδὸν, μήτε ῥαβδούς, μήτε πέραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον· μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν.

4 Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε.

5 Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκεῖνης, καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε, εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς.

6 Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

7 Ἦκουτε δὲ Ἡρώδης ὁ τετραρχῆς τὰ γινόμενα ἐπ' αὐτοῦ πάντα· καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινῶν, ὅτι Ἰωάννης ἀγῆγερται ἐκ νεκρῶν.

8 Ὑπὸ τινῶν δὲ, ὅτι Ἠλίας ἐφάνη· ἄλλων δὲ, ὅτι προφήτης εἰς τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.

9 Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ ἐμὲ οὕτως περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ ἐζητεῖ ἰσθῆναι αὐτόν.

* 10 Καὶ ὑποσρέψαντες οἱ ἀπόστολοι, ἀνηγνάντο αὐτῇ ὥστε ἐπορεύσαν· καὶ παραλαβὸν αὐτοὺς, † ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς τοπὸν ἑρῆμον πόλεως καλουμένου Βηθσαῦδα.

11 Οἱ δὲ ὄχλοι γινόντες, ἤκολούθησαν αὐτῷ· καὶ δεξιόμενος αὐτοὺς, ἰλάσκει αὐτοὺς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας ἰάτο.

* 12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο † καὶ

νεὺν προσελθόντες δὲ οἱ δῶκα, εἶπον αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, καταλύσωσι, καὶ εὐρυσιν † ἐπισιτισμόν· ὅτι ὥδε ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.

13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Δὲν αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ εἶπεν· Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεον ἢ πένητοι καὶ δύο ἰχθύες, εἰ μὴ πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα.

* 14 Ἦσαν γὰρ † ὡσεὶ † ἄνδρες † πεντακισχίλιοι· εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· † τακλῖνατε αὐτοὺς † κλισίαι· † ἀνὰ πεντήκοντα.

15 Καὶ ἐποίησαν οὕτως· ἀνεκλιναν ἅπαντας.

* 16 Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε τοὺς καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, † ναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, † λόγησεν αὐτοῦς· καὶ † κατέκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ.

17 Καὶ ἔφαγον, καὶ ἔχορτσθησαν πάντες· καὶ ἦρθη περισσεύσαν αὐτοῖς κλασμάτων, κόφινοι ὀκτώδεκα.

* 18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον † κατὰ κώμας, † συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· Τίνα με λέγουσιν ὁχλοὶ εἶναι;

19 Οἱ δὲ ἀποκριθέντες, εἶπεν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν ἄλλοι δὲ Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.

20 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Τιμωρεῖτε τὴν μελέτην τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐ τὴν ἀνθρώπου· ὅτι ὁ Πέτρος, εἶπε· Τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ.

21 Ὁ δὲ ἐπιταχίσας αὐτοῖς, παρήγγειλε μηδεὶν εἰπεῖν τοῖς ἀνθρώποις.

22 Ἐπὶ τὴν ὥσπερ εἶπεν ὁ Θεὸς πολλὰ καὶ ἄλλα σημεῖα καὶ ὄραματα ἐποίησεν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔρχομαι.

Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας· Εἴ
ἔλπει ἐπίσω μου ἔλθεῖν, ἀπ-
οστάθῃ ἐαυτὸν, καὶ ἁράτω
καρδίαν αὐτοῦ κατ' ἡμέραν,
ἀκολουθεῖτω μοι.

Ὅς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν
ὑποσῆται, ἀπολέσει αὐτήν·
ὃ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει
αὐτήν.

Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρω-
πος κερδίσας τὸν κόσμον ὅλον,
τὴν δὲ ἀπολέσας, ἢ ζημιω-
θῇ;

Ὅς γὰρ ἂν ἐπαιτηχυνθῇ με-
τὰ τοὺς ἐμούς λόγους, τοῦτον δὲ
τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθή-
ται· ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ
καὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τῶν
ἀγγέλων.

Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶ
ἐν ταῖς ὡδὲ ἐσθιόντων, οἱ οὐ
γνωστοὶ ὑμῖν, ὅσοι ἂν
τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ.

Ἦγενετο δὲ μετὰ τοὺς λό-
γους αὗτους ἡμεραι οὐκ ὡς
παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ
Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη
ἐπὶ ὄρος τισπεύσασθαι.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσ-
εῖναι αὐτὸν, πρὸς εἶδος τοῦ
ὄρους αὐτοῦ, καὶ ὁ
ὄρος αὐτοῦ λευκὸς, ἐξ-
εστῆς.

Καὶ ὁρᾷ αὐτὸς δύο συν-
κλινέντας αὐτῷ, οἱ τινες ἦσαν
Ἰσὴρ καὶ Ἠλίας.

Οἱ ὁφείλοντες ἐν οὐρᾷ, ἔλε-
γον αὐτῷ αὐτοῦ, ἡν ἡμελ-
ησάν ἐν τῷ προσεῖναι.

Ὁ δὲ ἰσχυρὸς καὶ οἱ οὐκ ὄν-
τες αὐτῷ, ὁ δὲ βασιλευσὶς ὑμῶν
ἐφ' ἡμῶν, τίς οὐ εἶδον τὴν
ἀνάστασιν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἀν-
θρώπων τοῦ προσεῖναι αὐτῷ.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἰδεῖν αὐ-
τὸν αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ,
ὁ ἰσχυρὸς πρὸς τὸν Ἰησοῦν
ἔειπεν, καὶ ὁ βασιλεὺς ὑμῶν ἰδε-
ῖν καὶ τοὺς δύο ἀνθρώπων
τοῦ προσεῖναι, καὶ Ματθεῖ
καὶ μίαν Ἠλῆξ· μὴ εἶδῃς
αὐτοὺς.

34 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγον-
τος, ἐγένετο νεφέλη, καὶ ἐ-
πεσκίασεν αὐτοὺς· ἐφοιτήθησαν
δὲ ἐν τῷ ἐκείνους εἰτελεῖν εἰς
τὴν νεφέλην.

35 Καὶ Φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς
νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν
ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, αὐτοῦ
ἀκούετε.

36 Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν
Φωνὴν, εὐρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος·
καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδὲν
ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡ-
μέραις οὐδὲν ὧν ἰωράκασιν.

37 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἐξῆς ἡ-
μέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ
τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ
ὄχλος πολὺς.

38 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ
ὄχλου· ἀνέβητε, λέγων· Δι-
δάσκαλε, ἡ δέομαί σου, ἡ ἐπί-
βλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτε
μονογενὴς ἐστὶ μοι.

39 Καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμ-
βάνει αὐτὸν, καὶ ἡ ἐξαίφνης
κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν
μετὰ ἰσχύος, καὶ ἡ μόγις ἡ ἀ-
ποχρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντρίβον
αὐτόν.

40 Καὶ ἰδεήθη τῶν μαθητῶν
σου, ἵνα ἐκβαλλωσιν αὐτὸ, καὶ
οὐκ ἠδυνήθησαν.

41 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν· Ὁ γὰρ ἀπίστος καὶ οὐκ
ἐπισταμμένος, ὅπως πίστευσεν πρὸς
ὑμᾶς, καὶ ἀνεθάρμησεν; Προσ-
αγγίζετε αὐτὸν τὸν υἱόν σου.

42 Ἐπεὶ δὲ προσερχομένου
αὐτοῦ, ἡ ἐρήμην αὐτοῦ τὴν ὁμι-
λίαν, καὶ ἡ συνεπαίξιον·
ἡ ἐτετίμητε δὲ ὁ ἰσχυρὸς τῷ
πνεύματι τῷ ἡ ἀκατακτάτῳ, καὶ
ἡ ἰάτατο τὸν παῖδα· καὶ ἀπελ-
κέν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.

43 Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες
ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ κυρίου.
πάντων δὲ θαυμάζοντων ἐπὶ πάν-
σιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·

44 Θεσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὅσα ὁ
κύριος τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ
κύριος τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παρα-
διδόσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.

* 45 Οἱ

ης, ἐπαναπαύσεται ἐπ' ἡ εἰρήνῃ ὑμῶν· εἰ δὲ μή-
 ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει.
 Ἐναυτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε,
 ντες καὶ πίνοντες τὰ παρ'
 ἑν· ἄξιός γάρ ἐστι γαστρὸς τοῦ
 αὐτοῦ ἐστίν. Μὴ μεταβαί-
 ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.
 Καὶ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρ-
 γε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς,
 τε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν.
 (καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐ-
 θενεῖς, καὶ λέγετε αὐ-
 τῷ· ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βα-
 ρύτης τοῦ Θεοῦ.
 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρ-
 γε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς,
 ντες εἰς τὰς πλατείας αὐ-
 εἰπάτε·
 αὶ Καὶ τὸν † κονιορτὸν τὸν
 κληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πό-
 ὑμῶν, † ἀπομασσομένοθα
 πλὴν τοῦτο γινώσκετε,
 ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασι-
 τοῦ Θεοῦ.
 Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Σοδό-
 ν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτό-
 ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.
 Οὐαὶ σοὶ Χοραζίν, οὐαὶ σοὶ
 εἰδᾶ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ
 ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ
 αἰ. ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν
 καὶ σποδῶ καθήμεναι
 ἔσαν.
 Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκ-
 ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν.
 5 Καὶ σὺ Καπερναοὺμ ἢ
 οὐρανοῦ † ὑψωθείσα, ἕως
 οὐ † καταβιβασθῇ.
 Ο ἀκούων ὑμῶν, ἑμοῦ ἀ-
 καὶ ὁ ἀβετεῶν ὑμᾶς, ἑμεῖ
 δὲ ὁ δὲ ἑμεῖ ἀβετεῶν, ἀβετεῖ
 τοσέτιστα ὑμῖν.
 Τέτρεψαν δὲ οἱ ἑβδομή-
 α μετὰ χαίρας, λέγοντες·
 καὶ τὰ ὑμῶν ὑποτάσσ-
 ἡμῖν ἐν τῷ δυνάμει σου.
 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρου
 σταν, ὡς ἀγραπὴν, ἐκ
 οὐρανοῦ πετόντα.
 Ἰδοὺ, δίδωμι ὑμῖν τὴν
 αὐτοῦ πατρὸς ἐπάνω ὑ-
 καὶ σκροπῶν, καὶ ἐπὶ
 τὴν σκεπὴν τοῦ ἰσχυροῦ·

καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ.

20 Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαί-
 ρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῶν
 ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ μάλ-
 λον, ὅτι τὰ δυνάμεις ὑμῶν ἐγρά-
 φη ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλ-
 λιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς,
 καὶ εἶπεν· Ἐξομολογοῦμαί σοι,
 πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ
 τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα
 ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ
 ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ
 ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο
 εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.

22 Καὶ γραφεὶς πρὸς τοὺς μαθη-
 τας, εἶπε· Πάντα παρεδόθη μοι
 ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου· καὶ οὐδεὶς
 γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱός, εἰ μὴ
 ὁ πατήρ· καὶ τίς ἐστιν ὁ πατήρ,
 εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ὁ ἐὰν βούλη-
 ται ὁ υἱός ἀποκαλυφθῇ.

23 Καὶ γραφεὶς πρὸς τοὺς
 μαθητάς, κατ' ἰδίαν εἶπε· Μα-
 κάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες
 ἃ βλέπετε.

24 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολ-
 λοι προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέ-
 λησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε,
 καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκούσαι ἃ
 ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

25 Καὶ ἰδοὺ, νομικὸς τις ἀ-
 νέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν, καὶ
 λέγων· Διδάσκαλε, τί ποιήσας
 ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω;

26 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν·
 Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται;
 πῶς ἀναγινώσκεις;

27 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν·
 Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου
 ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ
 ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ
 ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ
 ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν
 πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

* 28 Εἶπε δὲ αὐτῷ· † Ὁρθῶς ἀ-
 ποκρίθης· τοῦτο ποιεῖ, καὶ ζήτη·

29 Ὁ δὲ, θέλων δικαιοῦν ἑαυ-
 τὸν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Καὶ
 τίς ἐστὶ μου πλησίον;

* 30 † Τπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς,
 εἶπεν· Ἀνθρώπος τις κατέβαι-
 νεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱερουσόλ.,
 καὶ

καὶ † λησταῖς † περιέπεσεν· οἱ καὶ
ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς
ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες
† ἡμιθανῆ † τυγχάνοντα.

* 31 Κατὰ † συγκυρίαν δὲ
† ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁ-
δῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, † ἀν-
τιπαρήλθεν.

32 Ὁμοίως δὲ καὶ Λευΐτης,
γενόμενος κατὰ τὸν τρόπον, ἐλ-
θὼν καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρήλθεν.

* 33 Σαμαρείτης δὲ τις † ὁ-
δεύων, ἦλθε κατ' αὐτὸν, καὶ
ἰδὼν αὐτὸν, † ἐπ' αὐτὸν ὤκνησεν.

* 34 Καὶ προσελθὼν † κατέ-
δησε τὰ † τραύματα αὐτοῦ,
† ἐπιχέων † ἔλαιον καὶ οἶνον·
† ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ
† ἵδιον † κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς † πανδοχεῖον, καὶ † ἐπεμε-
λήθη αὐτοῦ.

* 35 Καὶ ἐπὶ τὴν αὐρίον ἐξελθὼν,
ἐκβαλὼν οὗο δηνάρια ἔδωκε τῷ
† πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐ-
πιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὁ, τι ἂν
† προτάξῃ σοι, ἐγὼ ἐν τῷ †
ἐπανέρχασθαι με ἀποδοῦναι σοι.

36 Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν
δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τοῦ
ἐμπροσθέντος εἰς τοὺς ληστας;

37 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ
ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ
σύ ποίει ὁμοίως.

38 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύε-
σθαι αὐτοῦς, καὶ αὐτοὺς εἰσηλθὲν
εἰς κώμην τινά· γυνὴ δὲ τις
δυνάματ. Μακάριος εὐχάτο αὐτὸν
εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

* 39 Καὶ † τῆδε ἦν ἀδελφὴ κα-
λουμένη Μαρία, ἥ καὶ † παρακα-
λῶσα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰη-
σοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ.

* 40 Ἡ δὲ Μάρθα † περισπᾶ-
το περὶ πολλὴν † διακονίαν·
† ἐπιμαρτυρῶσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ
† μέλει σοι ὅτι ἡ † ἀδελφὴ μου
† μοι γὰρ † κατέλειπε † διακον-
εῖν; εἶπε οὖν αὐτῇ ἰνα μοι
† συναντληθῇται.

* 41 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐ-
τῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα Μάρθα,
† μεριμνᾷς καὶ † τυρβάζεαι περὶ
πολλά.

42 Ἐνδὲς δὲ ἐστὶ χρεία. Μα-
ρὴ δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέ-
το, ἣτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται
αὐτῆς. 45. † 14.

Κεφ. ια'. ιτ.

Ι ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι
τὸν ἐν τῷ τῷ τῷ τῷ
χόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἰπὶ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν·
Κύριε, διδάξον ἡμᾶς τροφεύ-
σθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐ-
δάξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὅταν πρὸς
εὐχισθε, λέγετε· ΠΑΤ-
ῆρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγ-
σθέντω τὸ ὄνομά σου· ἔλθῃ
βασιλεία σου· γεννηθῶ τὸ
λημμά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ,
ἐπὶ τῆς γῆς.

* 3 Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν †
οὐσίον δίδου ἡμῖν τὴν καθ' ἡμέ-
ραν.

4 Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀρ-
τίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀρ-
μεν παντὶ ὑφειλόντι ἡμῖν·
μὴ εἰσενέγκῃς ἡμῶς εἰς τεμ-
νὸν, ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ
πονηροῦ.

* 5 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
ἐξ ὑμῶν ἔχει φίλον, καὶ πο-
σεται πρὸς αὐτὸν μετονικ-
καὶ εἰπὶ αὐτῷ· Φίλε, † χρε-
μοί † τρεῖς † ἄρτους·

6 Ἐπειδὴ φίλος μου ταρ-
νετο ἐξ ἰδοῦ πρὸς με, καὶ
ἔχω ὁ παραθήσασθαι αὐτῷ.

7 Κηρύσσας ἰσχυρῶς ἄποκρι-
εἶπεν· Μὴ μοι κόπους πάρε-
ῖν ἢ θύρα κλείσαι, καὶ
παρὰ μοι μετ' ἐμοῦ εἰς
κοίτην εἰσὶν· οὐ δύναμαι
εἰς δοῦναι σοι.

* 8 Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ ὁ
σε αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ
αὐτοῦ φίλον· διὰ † γε τὸν
καὶ αὐτὸν αὐτῷ ἐπαύσατο
αὐτῷ ὅταν χρεῖται.

9 Κηρύσσας ἰσχυρῶς· Λί-
καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι· ἔτι
καὶ εὐχισθε· καὶ οὐκ
νοιγῆσθαι ὑμῖν.

10 Πᾶς γὰρ † αὐτῷ λα-
νεῖ καὶ ὁ ἔτι † αὐτῷ
τῷ κρουσθῇ ἀποκρίσθαι.

Τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα, σὺν ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ὄψει αὐτῶ; εἰ καὶ ἰχθὺν, ὑπὲρ ἰχθύος ὄφιν ἐπιθάλπει;

12 Ἡ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ τὸν υἱόν, τιδώσει αὐτῶ σκορπίον;

Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρτετε, ὁρίσατε ἀγαθὰ δόματα καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πῶς ὁ πατήρ ὁ ἐκ οὐρανοῦ, πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτουμένοις;

Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνια καὶ αὐτὸς ἦν κωφόν· ἐγένετο τοῦ δαιμονίου ἐξεληθόντος, ἤσεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμαζον ὅχλοι.

Τινὲς δὲ ἐκ αὐτῶν εἶπον· Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμόνων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

Ἄλλοι δὲ πειράζοντες, ἔλεγον παρ' αὐτοῦ ἐξήτουν ἐξ ὧν.

Αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν διανοήματα, εἶπεν αὐτοῖς· Ἡ βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν περιθεῖσθαι ὑμῖν δοῦναι, καὶ ἐπὶ οἶκον πίπτει.

Εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς ἐαυτοῦ βασιλεὺς αὐτοῦ, ἔτι ἔσται ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια.

Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ὀλώ τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ κρίται ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται.

Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ὀλώ τὰ δαιμόνια, ἄρα ἐν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία Θεοῦ.

Ὅταν δὲ ἡ ἰσχυρὸς κατεπλήθυνεν φυλάσσει τὴν ἐαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐσὶ τὰ χυόντα αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ ὁ ἰσχυρότερός τοι ἐπελθὼν νικῆσιν τὸν πειραστικὸν αὐτοῦ· ὁ δὲ ἵπταται, καὶ τὰ αὐτοῦ διασπείρει.

Ὁ μὴ ἔχων μετ' ἐαυτοῦ κατ' ἐλπίδα καὶ μὴ συναγων μετ' ἐλπίδα σκορπίζει.

24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ἐρχεται δι' ἀνδρῶν τίτων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν· καὶ μὴ εὐρίσκον, λέγει· Ὑποσρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον.

25 Καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει πεσπαρμένον καὶ κεκοσμημένον.

26 Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἐπτά ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χειρόνα τῶν πρώτων.

27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπέραιτά τις γυνὴ Φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας.

28 Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μειοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυλάσσοντες αὐτόν.

* 29 Τῶν δὲ ὄχλων ἑπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν· Ἡ γενεὰ αὕτη πονηρὰ ἐστὶ· σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάννου τοῦ προφήτου.

30 Καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωάννης σημεῖον τοῖς Ναζαρεθαῖς, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεῇ ταύτῃ.

31 Βατίλισσα νότου ἐγεγνήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Σολομῶντος ᾤδε.

32 Ἄνδρες Ναυεὺ ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινουσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωάννου· καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωάννου ᾤδε.

* 33 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας, εἰς τὴν κρυπτὴν τίθησιν, οὐδὲ ὑπὲρ τὸν μέδον, ἀλλὰ ἐπὶ τὴν φεγγίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν.

* 34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστίν·

ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυ-
ταται ἐπὶ τῶν θυμάτων.

Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις
· Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀ-
πεινόντων τὸ σῶμα, καὶ με-
γαῦτα μὴ ἔχόντων περισσό-
ν τι ποιῆσαι.

5 † Τροφεῖω δὲ ὑμῖν τίνα
θῆθῃτε· φοβήθητε τὸν μετὰ
ἀποκτεῖναι, μὴ ἐκουσίαν ἔχον-
τα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν·
λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε.
Οὐχὶ πέντε σροῦβία πωλεῖ-
σασαρίων δύο, καὶ ἐν ἑξ
ς. οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον
τι τοῦ Θεοῦ;

7 Ἀλλὰ καὶ αἱ † τρίχες τῆς
κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι † ἡριθμῶν-
ται, οὐδ' οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν
λίγων † διαφέρετε.

Λέγω δὲ ὑμῖν· Πᾶς ὃς ἂν
ῥησὶ ἐν ἐμοὶ ἐμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που λογιῇται ἐν αὐτῷ ἐμπρο-
σθῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ.

Ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώ-
πτιον ἀνθρώπων, ἀπαρνήσει
ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ

Καὶ πᾶς ὃς ἔρει λόγον εἰς
τὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθή-
ται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον
μαρτυροῦνται οὐκ ἁ-
ρτῇ.

Ὅταν δὲ προφέρωσιν ὑμᾶς
καὶ συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρ-
κὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ με-
τα πῶς ἢ τί ἀπολογήση-
ται· τί ἐπείτε·

Τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα δι-
δάσκει ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἃ
ἐπείτε.

Εἶπε δὲ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ
· Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἁ-
γίῳ μου μερίσασθαι μετ' ἐ-
μὴν κληρονομίαν.

14 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἀν-
θρώπου· τί καὶ· κατέχευται † δι-
νῇ † μερίσθην ἐφ' ὑμᾶς;

Ἐπεὶ τοὺς αὐτοὺς· Ὁρᾶτε
ὅτι ἀλλοτρίως ἀπὸ τῆς πλειο-
πλησίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισ-
σῶν τινὲς ἢ ζῶν αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ

τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

* 16 Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς
αὐτοὺς, λέγων· Ἀνθρώπου τι-
νὸς πλουτίου † εὐφρόνησεν ἡ χόρα·

17 Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ,
λέγων· Τί ποιήσω; ὅτι οὐκ ἔχω
ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου.

18 Καὶ εἶπε· Τοῦτο ποιήσω·
καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ
μείζονας οἰκοδομήσω· καὶ συνά-
ξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά
μου, καὶ τὰ ἀγαθὰ μου·

19 Καὶ ἔρω τῇ ψυχῇ μου·
Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κεί-
μενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου,
φάγε, πίε, εὐφραίνου.

* 20 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός·
† Ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν
ψυχὴν σου † ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ
σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τί νῦν ἔχει;

21 Οὕτως ὁ θεσαυρίζων ἐαυ-
τῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν.

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθη-
τάς αὐτοῦ· Διὰ τοῦτο ὑμῖν λέ-
γω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ
ὑμῶν, τί φάγητε· μηδὲ τῷ σῶ-
ματι, τί ἐνδύσθητε.

23 Ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς
τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα, τοῦ ἐν-
δύματος.

* 24 † Κατανοήσατε τοὺς
† κόρακας, ὅτι οὐ † σπεύρουσιν,
οὐδὲ † θερίζουσιν· οἷς οὐκ ἔστι
† ταμείον, οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ
Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσω μᾶλ-
λον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετει-
νῶν;

25 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν
δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡ-
λικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἑνα;

26 Εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύ-
νασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν με-
ριμνᾶτε;

27 Κατανοήσατε τὰ κρίνα,
πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ
νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σο-
λομὼν ἐν πάτῃ τῇ ὁρῇ αὐτοῦ
περιβάλετο ὡς ἐν τούτων.

28 Εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ
ἄγρῳ σήμερον ὅντα, καὶ αὔριον
εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ
Θεὸς οὕτως ἀμφόβησιν, πόσω
μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι;

* 29 Καὶ

* 54 Ἐλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις·
Ὅταν ἴδῃτε τὴν νεφέλην ἀνα-
ελλοῦσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως
εἰπότε· † Ὁμβρός ἐρχεται· καὶ
ἵνεται οὕτω.

55 Καὶ ὅταν νότον πνέοντα,
εἰπότε· Ὅτι καύσων ἔσται· καὶ
ἵνεται.

56 Ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον
ὑμῶν γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἶδατε
ἐκμιμάζειν· τὸν δὲ καιρὸν τοῦ-
του πῶς οὐ δοκιμάζετε;

57 Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ
δοκιμάζετε τὸ δίκαιον;

* 58 Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ
τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα,
καὶ τῇ δδῶ δὸς ἐργασίαν ἀπηλ-
θῆναι ἀπ' αὐτοῦ· † μήποτε
κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν,
καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῶ τῷ
πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε
παραδῶ εἰς φυλακὴν.

59 Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς
ἐκεῖθεν, ἕως οὗ καὶ τὸ εἶσχατον
ἀπὸ δόξης. 39 † 12.

Κεφ. ιγ. 13.

¶ Ἦσαν δὲ τινες ἐν αὐτῷ
τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες
τῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὅτι
αἶμα Πιλάτος ἔμιξε μετὰ
τὸν θυσιῶν αὐτῶν.

2 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶ-
πεν αὐτοῖς· Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γα-
λιλαῖοι οὗτοι ἀμαρτωλοὶ παρὰ
ἄλλους τοὺς Γαλιλαίους ἐγένον-
το, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασι;

3 Οὐχὶ, λέγω ὑμῖν· ἀλλ'
ὅτι μετανόητε, πάντες ὡς
καὶ οὗτοι.

* 4 Ἡ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ἐκτὼ,
οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ
ἔσχατῳ, καὶ ἀπέκτεινεν αὐ-
τοὺς, δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ἰσχυροὶ
ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀν-
θρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν
Ιερουσαλὴμ;

5 (Ὁ Χρῆστος λέγει ὑμῖν· ἀλλ' ἵδαν
ὡς ἐπεσεν ὁ πύργος· πάντες ὡμοίως
ἐγένοντο.)

6 Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν πα-
ροίαν· Σκοπεῖτε τὰς ἐν τῷ
ἔσχατῳ αὐτοῦ πολεμιζομένην
ἰσχυρίαν· καὶ τὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ,
ὅχι εὕρῃ.

* 7 Εἶπε δὲ πρὸς τὸν † ἀμπε-
λουργόν· Ἰδοὺ, τρία ἔτη ἐρχο-
μαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ
ταύτῃ, καὶ οὐχ εὕρισκω· † ἐκ-
κοψον αὐτήν· † ἵνατί καὶ τὴν
γῆν † καταργεῖ;

* 8 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐ-
τῷ· Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦ-
τό τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω πε-
ρὶ αὐτήν, καὶ βάλω † κοπρίαν·

9 Κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν· εἰ
δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκό-
ψεις αὐτήν.

10 Ἦν δὲ δ. δάσκων ἐν μιᾷ τῶν
συναγωγῶν ἐν τοῖς σαδδαταῖ.

* 11 Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἡν πνεῦ-
μα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτι δέκα
καὶ † ἑκτὼ· καὶ ἦν † συγκυπτου-
σα, καὶ μὴ δυναμένη † ἀνακύ-
ψαι εἰς τὸ † παντελές.

12 Ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς,
προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ·
Γυναί, ἀπολέλυται τῆς ἀσθε-
νείας σου.

13 Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς
χεῖρας· καὶ παρακρήμα ἀνωρ-
θῆναι, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν.

14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυν-
άγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ
σαδδαταῖ ἐβράβευσεν ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν τῷ ὄχλῳ· Ἰδὲ ἡμέρας εἰ-
σὶν, καὶ οὐκ ἐστὶν ἐξουσία ἐν ταύ-
ταις· οὐδὲ ἡμεῖς δεσποτεύομεν,
καὶ μὴ τὸ ἡμεῖς τοῦ σαδδαταῖ.

15 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύ-
ριος, καὶ εἶπεν· Ὑποκριτὰ, ἔ-
καστος ὑμῶν τῷ σαδδατῷ οὐ λύει
τὸν βδυν αὐτοῦ, ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ
τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν πο-
τίζει;

16 Ταύτην δὲ, θυγατέρα Ἀ-
βραάμ ὅταν, ἢν ἔσχηεν ὁ σα-
τανας τοῦ θεοῦ δέκα καὶ ἐκτὼ ἔτη,
οὐκ εἶδεν λυθῆναι ἀπὸ τοῦ βδυν
τουτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαδδαταῖ;

17 Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐ-
τοῦ, κατήσχυνοντο πάντες οἱ
ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ
ὄχλος ἐχαίρει ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐν-
δόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ἐλεγε δὲ· Τίνοι ὅμοια ἐστὶν
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνοι
ὁμοιωσάμενοι αὐτήν;

Ε

19 Ὁμοίᾳ

19 Ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ ἤξητε, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατετκήνυσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20 Καὶ πάλιν εἶπε· Τίνι δομοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ;

* 21 Ὁμοία ἐστὶ † ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ † ἐνέκρυψεν εἰς † ἀλεύρου † σάτα τρία, ἕως οὗ † ἐξυμῶθη ὅλον.

22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν ποιοῦμενος εἰς Ἱερουσαλήμ.

23 Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἐλίγοι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·

24 Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πυλῆς· ὅτι πολλοὶ, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύουσιν.

* 25 Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ † οἰκοδεσπότης, καὶ † ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξῃσθε ἔξω ἔσταναι, καὶ κρούειν τὴν θύραν, λέγοντες· Κύριε, Κύριε, ἀνοίξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς, † πόθεν ἐσεῖ.

26 Τότε ἄρξεσθε λέγειν· Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου, καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.

27 Καὶ ἐρεῖ· Λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐσεῖ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας.

28 Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὀφῇσθε Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ἡμεῖς δὲ ἐκβυλλομένους ἔξω.

29 Καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου· καὶ ἀνακληθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

30 Καὶ ἰδοὺ, εἰσὶν ἔσχατοι, οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶ πρῶτοι, οἱ ἔσονται ἔσχατοι.

31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθόν τινες Φαρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ· Ἐξελθε, καὶ πορεύου ἐντεῦθεν·

ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι.

32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορεύθέντες εἰπάτε τῇ ἀλίπῃ ταύτῃ· Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια· καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι.

* 33 Πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ † ἐνδέχεται † προφήτῃ † ἀπολέσθαι· ἔξω Ἱερουσαλήμ.

* 34 Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλητα ἐπισυναῖξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις τῇ ἑαυτῆς † νοσσίαν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησάτε;

35 Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος· ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν· ὅτι οὐ μὴ με ἴδῃτε, ἕως ἂν ἦτε ὅτε εἰπῇτε, Ἐυλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. 21. 15

Κεφ. ιδ'. 14.

1 **Κ**Αὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔλθει αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαβᾶτω φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατιροῦμενοι αὐτόν.

* 2 Καὶ ἰδοὺ, ἀνθρώπος τις † ὑδρωπικὸς ἐμπροσθέν αὐτοῦ.

3 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων· Εἰ ἔξεσι τὰ σαβᾶτω θεραπεύειν;

* 4 Οἱ δὲ † ἠσύχασαν. Καὶ ἐπιλαβόμενος ἄσπετον αὐτόν, καὶ ἀπέλυσε.

* 5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς τοὺς, εἶπε· Τίνος ὁ μὲν ἰνοβοῦς εἰς Φρέαρ ἐμπεσέται, καὶ οὐκ εὐθέως † ἀναστῆται αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;

6 Καὶ οὐκ ἰσχύουσιν ἀνταπεκρίθηναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

7 Πλεονεξοῦν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων τὰς πρωτοκλιτίας ἐξελεγον τὰς λέγων πρὸς αὐτούς·

8 Ὅταν κληθῇς ὑπὸ τινος ἐγγάμου, μὴ κατακλιθεὶς εἰς τὴν πρωτοκλιτίαν· μητοτι ἐντιμωτέρου σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ.

9 Καὶ ἐλθὼν δὲ σὲ καὶ αὐτὸν
καλίσας, ἐρεῖ σοι· Δὲς τούτῳ
τόπον· καὶ τότε ἔρξῃ μετ' αἰ-
σχύνῃς τὸν ἔσχατον τόπον
κατέχειν.

* 10 Ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πο-
ρευθεὶς ἀνάπεσον εἰς τὸν ἔσχα-
τον τόπον· ἵνα ὕταν ἐλθὼν ὁ κε-
κληκώς σε, εἴπῃ σοι· Φίλε,
προσνάβηθι ἡμῖν ἄνωγον· τό-
σον ἔσται τοι δόξα ἰσχυρίων τῶν
συνανακειμένων σοί.

11 Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν,
καταπεινωθήσεται· καὶ ὁ ταπει-
νῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

* 12 Ἐλεγε δὲ καὶ τῷ κεκλη-
μένῳ αὐτῷ· Ὅταν ποιῇς ἔρπον ἢ
δείπνον, μὴ ἡμίση τοὺς ἡμίσητους
καὶ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ
τοὺς συγγενεὺς σου, μηδὲ
τοὺς γείτονας ἡμίσητους· μήποτε
καὶ αὐτοὶ σε ἡμισηθῶσι,
καὶ γένηται σοι ἡμίσητος.

13 Ἀλλ' ὅταν ποιῇς ἡμίσητον
καὶ δάκρυον, καλεῖ πτωχοὺς, ἡμίσητους
καὶ ἀνθρώπους, χωλοὺς, τυφλοὺς·

14 Καὶ μακάριος ὁ ἡμίσητος· ὅτι οὐκ
ἀποδοῖται αὐτῷ· καὶ οὐκ ἀποδοῖται
αὐτῷ· καὶ οὐκ ἀποδοῖται αὐτῷ· καὶ οὐκ
ἀποδοῖται αὐτῷ· καὶ οὐκ ἀποδοῖται αὐτῷ·

15 Ἀκούσας δὲ τιστῶν συνα-
κειμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ·
Μακάριος ὁς φάγεται ἔρπον ἐν
βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

16 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἀνθρώ-
ποις ἐποίησε δάκρυον μέγα,
καὶ οὐκ ἀποδοῖται αὐτῷ.

17 Καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον
αὐτοῦ τῷ ὄρκῳ τοῦ δάκρυου εἰπεῖν
τοῖς κεκλημένοις· Ἐρχεσθε, ὅτι
ἔτοιμά ἐστι πάντα.

18 Καὶ ἔρξαντο ἅπτεσθαι μιᾶς πα-
ρτίδος πάντες. Ὁ πρῶτος
αὐτῷ· Ἀγρὸν ἡγύρασα,
καὶ οὐκ ἔλαβον ἡμίσητον, καὶ
οὐκ ἔλαβον ἡμίσητον, καὶ οὐκ ἔλαβον ἡμίσητον.

19 Καὶ ἄλλος εἶπε· Ζεύγη
ἡγύρασα τὰ ζεύγη, καὶ οὐκ ἔλαβον ἡμίσητον,
καὶ οὐκ ἔλαβον ἡμίσητον, καὶ οὐκ ἔλαβον ἡμίσητον.

20 Καὶ ἄλλος εἶπε· Γυναῖκα
ἡγύρασα, καὶ οὐκ ἔλαβον ἡμίσητον,
καὶ οὐκ ἔλαβον ἡμίσητον, καὶ οὐκ ἔλαβον ἡμίσητον.

21 Καὶ παραγενόμενος ἰδοὺ-
λος ἐκείνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ
αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ἐργασθεὶς ὁ
οἰκοδομητής εἶπε τῷ δούλῳ αὐ-
τοῦ· Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς
πλατείας καὶ βύμας τῆς πό-
λεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ
ἀνατῆρους καὶ χωλοὺς καὶ τυ-
φλοὺς εἰσάγαγε ὧδε.

22 Καὶ εἶπεν ὁ δούλος· Κύριε,
γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι
τόπος ἐστίν.

23 Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν
δούλον· Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ
φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκαστον εἰσ-
ελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκος μου.

24 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς
τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν κεκλη-
μένων γεύσεται μου τοῦ δείπνου.

25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὁ-
δοὶ πολλοί· καὶ γραφεὶς εἶπε
πρὸς αὐτούς·

26 Εἰ τις ἔρχεται πρὸς με, καὶ
οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ
τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα,
καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελ-
φούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ
καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύ-
ναται μου μαθητὴς εἶναι.

27 Καὶ ὅστις οὐ βαρύνει τὸν
σακεν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ἐπί-
σω μου, οὐ δύναται μου εἶναι
μαθητὴς.

* 28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλω
πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶ-
τον καθίσας ἡμίσητον τὴν ἡμίσητον
καὶ τὴν ἡμίσητον, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἡμίσητον
ἀπαρτισμόν;

29 ἵνα μήποτε, θέντες αὐτοῦ
θεμέλιον, καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκ-
τελεῖται, πάντες οἱ θεμελιῶντες
ἀρτύνονται ἐμπαίξουσιν αὐτῷ,

* 30 Λέγοντες· Ὅτι οὗτος ὁ
ἀνθρώπος ἔρχατο οἰκοδομεῖν, καὶ
οὐκ ἔκτισεν ἡμίσητον ἐκτελεῖσαι.

31 Ἡ τίς βασιλεὺς πορευόμε-
νος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ
εἰς πόλεμον, οὐχὶ καθίσας πρῶ-
τον βουλευέται εἰ δυνατός ἐστιν
ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τοῖς
ἐν δέκα χιλιάσιν ἐρχομένοις
ἐπ' αὐτόν;

32 Εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πρῶ-
τον

ἔω ὄντος, πρεσβεῖαν ἀποστείλας, ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην.

33 Οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὅς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής.

34 Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁρτυθῆσεται;

35 Οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετὸν ἐστίν· ἔξω βάλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν, ἀκούτω. 19. † 5.

Κεφ. 16. 15.

1 **Ἦ**σαν δὲ ἐγγιζόντες αὐτῷ πάντες οἱ τελευνῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἀκούειν αὐτοῦ.

2 Καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες. Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται, καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.

3 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων·

4 Τίς ἀνὴρ ποιεῖ ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἑννεηκονταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἕως εὕρῃ αὐτό;

* 5 Καὶ εὕρῃ ἐπιτίθουσιν ἐπὶ τοὺς † ὄμους ἑαυτοῦ χαίρων;

6 Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς· Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός.

7 Λέγω ὑμῖν, ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἑννεηκονταεννέα δίκαιοις, οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας.

* 8 **Ἦ** τίς γυνὴ, δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ † δραχμὴν μίαν, † οὐχὶ † ἕττι † λύχνον, καὶ † σαροῦ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ † ἐπιμελῶς, ἕως † ὅτου εὕρῃ;

9 Καὶ εὗροῦσα συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα· Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν, ἣν ἀπώλεσα.

10 Οὕτω, λέγω ὑμῖν· χαρὰ

γίνεται ἐν ὁπῖον τῶν ἁγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

11 Εἶπε δέ· Ἀνδρὸς τις εἶχε δύο υἱούς.

12 Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διέδωκεν αὐτοῖς τὸν βίον.

* 13 Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς, † ἀπεδήμησεν εἰς χώραν † μακράν· καὶ ἐκεῖ † διεσκόρπισε τὴν † οὐσίαν αὐτοῦ, † ζῶν † ἀσωτῶς.

14 Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκεῖνην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑπερεῖσθαι.

15 Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκεῖνης· καὶ ἐπεμφεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους.

* 16 Καὶ ἐπεθύμει † γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν † κερατιῶν, ὧν ἡσθίον εἶ † χοῖροι· καὶ οὐδεὶς εἰδὼν αὐτόν.

17 Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν, εἶπε· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρὸς μου περισσεύουσιν ἔργων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι;

18 Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ· Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐνώπιόν σου·

* 19 Καὶ οὐκέτι εἰμὶ † ἄξιος κληθεῖναι υἱὸς σου· πείντὸν μοι ὥς ἕνα τῶν † μισθίων σου.

20 Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἦν δὲ αὐτὸς μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτόν· ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνισθὲν· καὶ δραμὴν ἐπέπεσε ἐπὶ τὸν τραχήλον αὐτοῦ, καὶ κατεφιλήτεν αὐτόν.

21 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἡμάρτον εἰς τὸν οὐρανόν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθεῖναι υἱὸς σου.

* 22 Εἶπε σὺ πατὴρ τριῶν δούλων αὐτοῦ † ἡμεῖς ἔχαμε τὴν † σολὴν τὴν πρατίν, καὶ ἐδύσατε ἡμῖν, καὶ ὅτε † θαυ

τύλι

τόλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας.

* 23 Καὶ ἐνέγκαντες τὸν ἥμωσχος τὸν ἥμιτευτόν ὑστάς· καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν.

24 Ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἠρέξαντο εὐφραίνεσθαι.

* 25 Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἠγγίσει τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε ἡ συμφωνίας καὶ ἡ χορῶν.

26 Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παιδῶν ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα.

27 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἦκει· καὶ ἔβυσεν ὁ πατήρ σου τὸν ἥμωσχος τὸν σιτευτὸν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν.

28 Ὁργίσθη δὲ, καὶ οὐκ ἠθέλην εἰσελθεῖν· ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐβόλῳ παρεκάλει αὐτόν.

* 29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· Ἰδοὺ, τοιαῦτα ἐστὶν οὐλοῦν σοι, καὶ οὐδέποτε ἐνταλὴν σου παρήλιον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἥμιφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ.

30 Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ ποικίλῃ, καὶ ἔβυσας αὐτῷ τὸν ἥμωσχος τὸν σιτευτὸν.

31 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἔμαθες, ὅτι εἶμι.

32 Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἰδοὶ, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη. 27. ἡ β.

Κεφ. 16. 16.

* 1 Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἄνθρωπος τις ἦν πλούσιος, ὁ ὅστις ἔσχευεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος ἦν βλάστης αὐτοῦ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.

* 2 Καὶ φωνήσας αὐτόν, εἶπεν αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα κυρίου πρὸς σοὶ· καὶ ἀπέπεσε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐκ τῆς οἰκουμένης σου· οὐ γὰρ δύνασθαι ἐστὶν τοιοῦτον.

* 3 Εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἡ ἐπαιτεῖν ἡ αἰσχύνομαι.

4 Ἐγὼν τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασθῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.

5 Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν ὀφειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ἔλεγεν τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου;

* 6 Ὁ δὲ εἶπεν· ἥμιφον καὶ ἡ βλάστης σου τὸ γράμμα, καὶ καθίσας ταχέως γράφον πεντήκοντα.

* 7 Ἐπειτα ἑτέρῳ εἶπε· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν· ἥμιφον καὶ ἡ βλάστης σου τὸ γράμμα, καὶ γράφον ἡμιδοῦκοντα.

* 8 Καὶ ἡ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἡμιδικίας, ὅτι ἡ φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός εἰς τὴν γενεάν τὴν αὐτῶν εἰσι.

9 Καὶ γὰρ ὑμῖν λέγω· Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνῆ τῆς ἡμιδικίας· ἵνα ὅταν ἐκλίπηται, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

10 Ὁ πῖσος ἐν ἡλαχίσῳ, καὶ ἐν πολλῷ πῖσος ἐστὶν· καὶ ὁ ἐν ἡλαχίσῳ αἰσχος, καὶ ἐν πολλῷ ἡμιδικός ἐστιν.

11 Εἰ οὖν ἐν τῷ ἡμικῳ μαμωνῆ πῖσος οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πισεύσει;

12 Καὶ εἰ ἐν τῷ ἡμικῳ πῖσος οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἡμιτέρον τίς ὑμῖν δώσει;

* 13 Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυεῖς κυρία δοῦλα εἶναι· ἡ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἡ ἓν ἀποδοῖ, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθαι οὖν ἡμιδοῦκον καὶ ἡμιφον.

14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὑπάρχοντες· καὶ ἐβουλόμην αὐτόν.

15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἔσεσθε οἱ δίκαιοι ἑκαστοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐσιν.

16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται.

17 Εὐκοπώτερον δὲ ἐστὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν.

18 Πᾶς δ' ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμῶν ἐτέραν, μοιχεύει· καὶ πᾶς δ' ἀπολειμμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχεύει.

* 19 Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἔνεδιδύσκετο ἑορφαῖαν καὶ βύσσον, ἑοφραϊνόμενος καθ' ἡμέραν ἑορφαῖως.

* 20 Πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλικωμένος.

* 21 Καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ.

* 22 Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἔταψεν.

23 Καὶ ἐν τῷ ᾧ ἡμέρᾳ τοὺς ἐφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπαρχόν ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ.

* 24 Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βῇ πρὸς τὸ ἕκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.

25 Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὁδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυῖσαι.

* 26 Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μετὰ τὸ ὑμῶν καὶ ὑμῶν ἡμέρας, καὶ ἐξήρξεται, ὅπως οἱ βέλοντες διαβῇναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς, μὴ ὀδυῖνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ὑμᾶς διαπερῶσιν.

27 Εἶπε δὲ· Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου.

28 Ἐχω γὰρ πέντε ἀδελφοὺς, ὅπως διαμαρτυρηταὶ αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἐλθῶσιν εἰς τὸν τόπος τοῦτον τῆς βασάνου.

29 Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἐχουσι Μωσέα καὶ τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.

30 Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐὰν τις ἀπὸ νεκρῶν πορεύῃ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν.

31 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωσῆς καὶ τὰ προφῆτὰ οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐὰν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται. 39. ἱ. 11.

Κεφ. 18. 17.

* 1 Εἴτε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἱ. 11. Ἀνένδεκτόν ἐστι μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐκ ἔστι δὲ οὐ ἔρχεται.

* 2 Ἁρσικτελεῖ αὐτῷ, εἰ μύλος ὀνίξ περιέσεται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων.

3 Προσέχετε ἑαυτοῖς. Ἐὰν δὲ ἁμάρτη εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμητον αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ.

4 Καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμάρτη εἰς σὲ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπὶ σε, λέγων· Μετανοῶ· ἄφες αὐτῷ.

5 Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· Πρόσθες ἡμῖν πῖσιν.

* 6 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Εἰ εἰχετε πῖσιν ὥς ἑλκὸς καὶ σινάπεως, ἐλέγετε ἅν τῃ σινάπεως ταύτῃ· Ἐκκλῆσητι, καὶ φυτεύσῃ ἐν τῇ θύλακτῃ· καὶ ὑπάρκουσεν ἅν ὅλην.

7 Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν διούλον ἔχων ἀροτριῶνται, ἢ ποιμαίνονται, ὃς

εἰσελ-

εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἔρεϊ εὐ-
θέως· Παρελθὼν ἀνάπεσαι;

8 Ἀλλ' οὐχὶ ἔρεϊ αὐτῷ· Ἐ-
τοίμασον τί δειπνήσω, καὶ πε-
ριζωσάμενος διακόνει μοι, ὥς
φάγω καὶ πίνω καὶ μετὰ ταύ-
τα φάγεται καὶ πίνεται σύ;

9 Μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ
ἐκείνῳ ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχ-
θέντα αὐτῷ; οὐ δοκῶ.

* 10 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν
ποιήσητε πάντα τὰ διαταχ-
θέντα ὑμῖν, λέγετε· Ὅτι δοῦ-
λοι ἡμετέρων ἐσμ'· ὅτι ὁ ὀφεί-
λομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύε-
σθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ
αὐτὸς διήρχετο διὰ μετῶν Σα-
μαρείας καὶ Γαλιλαίας.

12 Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ
εἰς τινὰ κώμην, ἀπήντησαν
αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ
ἔστησαν πόρρωθεν.

13 Καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν,
λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐ-
λθέτω ἡμεῖς.

14 Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· Πο-
ρεύσιντες ἐπιστάτα ἐατέρας
ταύτης ἱερεῖσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν.

15 Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι
λάλη, ὑπέσχετο, μετὰ φωνῆς
μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν.

16 Καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον
παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχα-
ριζῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σα-
μαρείτης.

* 17 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρί-
σθησαν; οἱ δὲ ἥ ἐννέα ποῦ;

* 18 Οὐχὶ ἐβρέθησαν ὑποσέ-
ψαντες δοῦναι σὺν αὐτῷ Θεῷ,
εἰ μὴ ὁ ἅλλογενὴς οὗτος.

19 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀναστὰς
πορεύου· ἡ τίς σου τίς καὶ σὺ.

* 20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ
τῶν Φαρισαίων τότε ἰσχυεῖται ἡ
βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη
αὐτοῖς, καλεῖται· Οὐκ ἔρχεται
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ
ἡμῶν παρὰ τοῦτος.

* 21 Οὐδὲ μοῦσιν· Ἰδοὺ ὧδε,
ἢ, ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ, ἡ βασι-

λεία τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ὅρῳ ὑμῶν ἐστίν.

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθη-
τάς· Ἐλεύσονται ἡμέραι, ὅτε
ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ
οὐκ ὕψετε.

23 Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ὧ-
δε, ἢ, ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ ἀπέλθῃ-
τε, μηδὲ διώξετε.

24 Ὡς περ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἡ
ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν,
εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει· οὕ-
τως ἔσαι καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.

25 Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολ-
λὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆ-
ναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

26 Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς
ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσαι
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου.

27 Ἦσθιον, ἔπινον, ἐγά-
μου, ἐξογαμίζοντο, ἄχρι ἥς
ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κι-
βωτὴν· καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσ-
μὸς, καὶ ἀπώλετο ἅπαντας.

28 Ὅμοιως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν
ταῖς ἡμέραις Λώτ· Ἦσθιον, ἔπι-
νον, ἠγόραζον, ἐπύλουν, ἐφύ-
τευον, ἀκοδόμουν·

29 Ἡ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθε Λώτ
ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ
θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλε-
σεν ἅπαντας·

30 Κατὰ ταῦτα ἔσαι ἡ ἡμέ-
ρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκα-
λύπτεται.

31 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἔ-
σαι ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ
σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ
καταβάτω ἄραι αὐτά· καὶ ὁ ἐν
τῇ ἀγρῷ, ἡμεῖς μὴ ἐπιστρέψα-
τω εἰς τὰ ὀπίσω.

32 Μνημονεύετε τῆς γυναι-
κὸς Λώτ.

33 Ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσκει αὐτήν·
καὶ ὅς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, σω-
θήσεται αὐτή.

34 Λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκ-
τὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς·
ὁ εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ
ἕτερος ἀφαιρεθήσεται.

35 Δύο ἔσονται ἀλήθουςαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ· ἡ μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφευθήσεται.

36 Δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἰς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφευθήσεται.

37 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί. 13.†6.

Κεφ. ιθ'. 18.

1 Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι, καὶ μὴ ἐκκακεῖν,

2 λέγων· Κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπομενος·

3 Χίρα δέ τις ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ· καὶ ἔρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα· Ἰουδικόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιπάλου μου.

4 Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρέον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβούμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι,

5 Διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χίραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν· ἵνα μὴ εἰς τέλος ἔρχομένη ὑπωπιάξῃ με.

6 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει·

7 Ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βονῶντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς·

8 Λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει· πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθων ἄρα εὐρήσῃ τὴν πίσιν ἐπὶ τῆς γῆς·

9 Εἶπε δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποισθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενούντας τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην·

10 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι· ὁ εἰς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης·

11 Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήχετο· Ὁ

Θεὸς, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης.

12 Νησεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι.

13 Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐσθὼς οὐκ ἠθέλην οὐδέ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἱστᾶραι· ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων· Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

14 Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἄπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς.

16 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ, εἶπεν· Ἀφετε τὰ παιῖτα ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

17 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐάν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

18 Καὶ ἐπληρώθησέ τις αὐτὸν ἄρχων, λέγων· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;

19 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς, ὁ Θεός.

20 Τὰς ἐντολὰς οἶδας· Μὴ μοιχεύσης· Μὴ φονεύσης· Μὴ κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσης· Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου.

21 Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.

22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· Ἐτι ἐν σοὶ λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι.

23 Ὁ δὲ, ἀκούσας ταῦτα, περί-

περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.

* 24 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς † περίλυπον γενόμενον, εἶπε· Πῶς † δευτέλωσιν εἰ τὰ † χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

* 25 Εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶ κἀμῶν οὐκ † περιβαλεῖν ῥαβδίον εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

26 Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;

* 27 Ὁ δὲ εἶπε· Τὰ † ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατὰ ἐστὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ.

28 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι.

29 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,

* 30 Ὅς οὐ μὴ ἀπολάβῃ † πενταπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἔρχομένῳ ζῶν αἰώνιον.

31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα, καὶ τελεσθήσεται τὰ πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν, τῷ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

32 Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμταρτήσεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπτυσθήσεται·

33 Καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται.

34 Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν· καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἑγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὺν, τυφλὸς τις ἐκαθίητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσκλιτῶν.

36 Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπερυσμένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο.

37 Ἀτήγγευσεν δὲ αὐτῷ,

ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παύρεται.

38 Καὶ ἐβόησε, λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

39 Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· Τίς Δαβὶδ, ἐλέησόν με.

40 Στάθεις δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἅλξαι· πρὸς αὐτόν· ἑγγισταῖς δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν,

41 Λέγων· Τί σοι θέλεις ποιῆσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.

42 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

43 Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθη· αὐτῷ δευτέρων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ. **Ο. † 1.**

Κεφ. 19. 19.
1 Καὶ εἰσελθὼν εἰσῆρχετο εἰς Ἱεριχὺν.

* 2 Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἐνόματι καλούμενος Ζακχαῖος· καὶ αὐτὸς ἦν † ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος.

3 Καὶ ἐζήτησε ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστὶ· καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν.

* 4 Καὶ † προσδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ † σικομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι δι' ἐκείνης ἡμέλλε εἰσῆρχεσθαι.

5 Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῇ οἰκῇ σου δεῶμεν· μέναι.

6 Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων.

* 7 Καὶ ἰδόντες ὅπαντες † διεγύγυσαν, λέγοντες· Ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῶν ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι.

* 8 Στάθεις δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ, τὰ † ἡμισὴ τῶν † ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἰ τις τι ἐσκόφανται, καὶ ἐπιτιμῶμαι.

ἀποδίδωμι † τετραπλοῦν.

9 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν·

10 Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολλωλός.

11 Ἀκούοντων δὲ αὐτῶν ταῦτα, προσέειπε παραβολὴν, διὰ τὸ ἐγγυὲς αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλὴμ, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι.

12 Εἶπεν οὖν· Ἀνθρώπος τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποσρέψαι.

* 13 Καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· † Πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι.

* 14 Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ † ἐμίσησαν αὐτὸν, καὶ ἀπέσειλαν † πρεσβείαν † ἐπὶ τῷ αὐτοῦ, λέγοντες· Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς.

* 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους, εἰς ἃς ἔδωκε τὸ ἀργύριον· ἵνα γνῶ τίς τίς † διεπραγματεύσατο.

* 16 Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων· Κύριε, ἡ † μνᾶ σου † προσεργάσατο δέκα μνᾶς.

17 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εὖ ἀγαθὲ δοῦλε· ὅτι ἐν ἐλαχίσῳ πισθὲς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων.

18 Καὶ ἦλθεν ὁ δεῦτερος, λέγων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς.

19 Εἶπε δὲ καὶ τούτῳ· Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων.

20 Καὶ ἕτερος ἦλθε, λέγων· Κύριε, ἰδοὺ, ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ.

21 Ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αἰσθηρὸς εἶ· αἶψα ὁ οὐκ ἐθήκας, καὶ θερίζεις ὁ οὐκ ἐσπείρας.

* 22 Λέγει δὲ αὐτῷ· Ἐκ τοῦ σόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε· ἤδεις ὅτι ἐγὼ † ἄνθρωπος † αἰσθηρὸς εἰμι, αἶψαν ὁ οὐκ ἐθήκα, καὶ θερίζων ὁ οὐκ ἐσπείρα.

23 Καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τοκῷ αὐτῷ ἐπραξα αὐτό;

24 Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι.

25 Καὶ εἶπον αὐτῷ· Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.

26 Λέγων γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὁ ἔχει, ἀρῇσεται ἀπ' αὐτοῦ.

* 27 Πλὴν τοὺς ἑχθρούς μου ἐκείνους, τοὺς μὴ βελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς, ἀγάγετε ὧδε, καὶ † κατασφάξατε ἐμπροσθέν μου.

28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπρεσβεύετο ἐμπροσθεν, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

29 Καὶ ἐγένετο ὥς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,

30 Εἰπὼν· Τηράγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην· ἐν ἣ εἰσπορευόμενοι εὕρησθε πῶλον ὄσδε μένον, ἐφ' οὗ οὐδεὶς πωποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε.

31 Καὶ εἰάν τις ὑμᾶς ἑρατῇ, διὰ τί λύετε; Οὕτως ἑρεῖτε αὐτῷ· Ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειαν ἔχει.

32 Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπειθαρχήσαντες, εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς.

33 Λύοντων δὲ αὐτὸν τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· Τί λύετε τὸν πῶλον;

34 Οἱ δὲ εἶπον· Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειαν ἔχει.

35 Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἐπιβάντες ἱκνῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον,

λον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν.

* 36 Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, † ὑπερῶνυσεν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ.

* 37 Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ † καταβασεὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πάντων ἃν εἶδον δυνάμεων,

38 Λέγοντες· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνῃ ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξῃ ἐν ὑψίστοις.

39 Καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου.

40 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσῃσιν, οἱ λίθοι κεκραξήσονται.

41 Καὶ ὡς ἡγγίσεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ,

42 Λέγων· Ὅτι εἰ ἔγνων καὶ σὺ, καὶ γεῖν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου· νῦν δὲ κρυφθὲν ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου.

* 43 Ὅτι ἡξοῦσιν ἡμέραι ἐπὶ σε, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου † χάρακά σοι, καὶ † περικυκλωσὺν σὲ, καὶ συνεξουσί σε ‡ πάντοθεν·

* 44 Καὶ † ἐδαφισύσῃ σε, καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί· καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ· ἀλλ' ἂν οὐκ ἔγνων τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκδιλλεῖν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας,

46 Λέγων αὐτοῖς· Γέγραπται· Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς ἔστιν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποίησατε σπύλαιον λαοῦ.

47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ κατ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐξέτουν αὐτὸν ἀπολεσθαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ·

* 48 Καὶ οὐχ εὗρισκον τὸ τί πονοῦντι· ὅτι ἅπας † ἐξουσιασμένος αὐτοῦ ἦεν. 24. † 13.

Κεφ. κ'. 20.

1 ΚΑὶ ἐγενετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέσεισαν αἱ ἀρχιερεῖς· καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις.

2 Καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

3 Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἐρωτήτω ὑμεῖς καὶ γὰρ ἓνα λόγον· καὶ εἰπάτέ μοι·

4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἢν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων;

* 5 Οἱ δὲ † συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες· Ὅτι ἐὰν εἰπώμεν· Ἐξ οὐρανοῦ· ἑρεῖ, Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιζητούμε αὐτόν;

* 6 Ἐὰν δὲ εἰπώμεν· Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς † καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γὰρ ἔστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι.

7 Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν.

8 Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

9 Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἀνθρώπος τις ἐφύτευσεν ὁμιτελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς.

10 Καὶ ἐν καιρῷ ἀπέσειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσῃ αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτόν, ἐξαπέστειλαν κενόν.

11 Καὶ προσέθετο πέμψαι ἕτερον δοῦλον· οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν.

12 Καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον.

* 13 Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· † ὥστε τοῦτον ἰδόντες ‡ ἐντραπήσονται.

14 Ἰδόντες δὲ αὐτόν οἱ γεωργοὶ

γῶν, διελογίζοντο πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία.

15 Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος;

16 Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ ὀώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον· Μὴ γένοιτο.

17 Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶπε· Τί οὖν ἐστὶ τὸ γεγραμμένον τούτου· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

* 18 Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον, ἢ συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, ἢ λικμήσει αὐτόν.

19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γάρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπε.

* 20 Καὶ ἢ παρατηρήσαντες ἀπέσειλαν ἢ ἐγκαθέτους, ἢ ὑποκρινομένους αὐτοὺς δικαίους εἶναι· ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἑξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος.

21 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε, οἰδαμεν ὅτι ὁρίεις λέγειν καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ἐξουσίαν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.

22 Ἐξέσιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ οὐ;

23 Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί με πειράζετε;

24 Ἐπιδείξατέ μοι δηνάριον· τίνας ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; Ἀποκριθέντες δὲ εἶπον· Καίσαρος.

25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.

26 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβεῖσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν.

27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, (οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάσσειν μὴ εἶναι,) ἐπηρώτησαν αὐτόν,

* 28 Λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν· Ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἢ ἄτεκνος ἢ ἀποθάνῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἢ ἐκανακτήῃ ἢ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.

29 Ἐπτά οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος.

30 Καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος.

31 Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν· ὁσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ· καὶ οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον.

32 Ὑστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

33 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίς τῶν αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

34 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἐγκαταμίσχονται.

* 35 Οἱ δὲ καταξιώθεντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν, καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὐτὶς γαμοῦσιν, οὔτε ἐγκαταμίσχονται.

* 36 Οὔτε γὰρ ἀποθάνουσιν ἐτιθέμενοι ἢ ἰσχυροὶ, γὰρ ἐστὶ καὶ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, τῆς ἢ ἀναστασεως υἱοὶ ὄντες.

37 Ὅτι δὲ ἐγκαταμίσχονται οἱ νεκροὶ, καὶ Μωσῆς ἐκάνυσεν ἐπὶ τῆς βράβου, ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεόν· Ἀρεαμί, καὶ τὸν Θεόν Ἰταμί, καὶ τὸν Θεόν Ἰακίμ.

38 Θεοὶ οὐδὲν ἐκ νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.

39 Ἀποκριθέντες οἱ αἱρετικοὶ τῶν γραμματέων εἶπον· Διδάσκαλε, κἀλλῶς εἰπες.

40 Οὐκ ἔτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαβὶδ εἶναι;

42 Καὶ αὐτὸς Δαβὶδ λέγει ἐν βιβλῷ ψαλμῶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;

44 Δαβὶδ οὖν Κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς οὖν αὐτοῦ ἔστιν;

45 Ἀκούοντος δὲ πάντος τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·

46 Προέχετε ἀπὸ τῶν γραμμάτων τῶν βελόντων περιπατεῖν ἐν σοφαῖς, καὶ φιλοῦντων ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθέριας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.

47 Οἱ κατεστῆρῃσι τὰς οἰκίας τῶν χριστῶν, καὶ προφαιτε μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα. 16. † δ.

Κεφ. κβ. 21.

1 **Α**ναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ ὄπλα αὐτῶν εἰς τὸ γὰρφυλακίον πλουτίους.

* 2 Εἶδε δὲ καὶ τινὰ χίρην † πενιχρὰν βάλλουσάν ἐκεί· δύο λεπτά.

3 Καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χίρα ἡ πτωχὴ αὐτῇ πλεῖον πάντων ἔβαλεν·

4 Ἀπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περιττεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ ὄπλα τοῦ Θεοῦ· αὐτῇ δὲ ἐκ τοῦ εσπερίματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον οὐ εἶχεν ἔβαλε.

* 5 Καὶ τινὰν λεγόντων περὶ τοῦ Ἰεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ † ἀναθήματι κεκόσμηται, εἶπεν·

6 Ταῦτα ἂν θεωρεῖτε, ἐλεύσονται καιροὶ ἐν αἷς οὐκ ἀφελήματα· λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὅς οὐ καταλείβει τι.

— Ἰππικιστὴν δὲ αὐτὸν, λέγοντες· Διωσκάλε, πότε οὖν

ταῦτα ἔσαι; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι;

8 **Ο** δὲ εἶπε· Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὄνματί μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγὼ εἰμι· καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε· μὴ οὖν πορευθῆτε ἐπίτω αὐτῶν.

9 Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον· ἀλλ' οὐκ οὕτως τὸ τέλος.

10 Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν·

* 11 † Σεισμοὶ τε μεγάλοι κατὰ τόπους, καὶ λιμοὶ, καὶ † λοιμὸς ἔσονται, † φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσαι.

12 Πρὸ δὲ τούτων ἀπάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χειρὰς αὐτῶν, καὶ διώξουσιν, παραδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακὰς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου.

13 Ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον.

* 14 Θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, μὴ † προμελετᾶν † ἀπολογισθῆναι

15 Ἐγὼ γὰρ δότω ὑμῖν σοφίαν καὶ σοφίαν, ἥ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν, οὐδὲ ἀντισηνῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν.

16 Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γυνέων, καὶ ἀδελφῶν, καὶ συγγενῶν, καὶ φίλων· καὶ θανάτωσουσιν ἑξ ὑμῶν·

17 Καὶ ἐστὼτε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομα μου.

18 Καὶ ἔτις ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπολήται.

19 Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

* 20 Ὅταν δὲ ἴδητε † κυκλουμένην ὑπὸ † φακτοτέρας τὴν Ἰερουσαλὴμ, τότε γινώτε ὅτι † ἤγγικεν ἡ † ἐρήμωσις αὐτῆς.

* 21 Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ἔρη· καὶ οἱ

ἐν μέσῳ αὐτῆς, † ἐκχωρεῖτωσαν· καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν.

22 Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσι, τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα.

23 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσιν, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσαι γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὄργη ἐν τῷ λαῷ τούτῳ.

24 Καὶ πεσοῦνται σόματι μαχαίρας, καὶ ἀχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη· καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσαι πατούμενη ὑπὸ ἐθνῶν, ἕχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν.

* 25 Καὶ ἔσαι σημεῖα ἐν ἡλίῳ, καὶ σελήνῃ, καὶ ἄστροις· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς † συνοχὴ ἐθνῶν ἐν † ἀπορίᾳ, † ἡχούσης θαλάσσης καὶ † σάλου.

* 26 † Ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ † προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

27 Καὶ τότε ὕψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

28 Ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν· διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολυτρωτικὴ ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς· Ἰδοὺ τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα·

* 30 Ὅταν † προβάλωσιν ἡδὴ, βλέποντες ἅφ' ἑαυτῶν γινώσκετε, ὅτι ἤδη ἐγγύς τὸ τέλος ἐστίν·

31 Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδωτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε, ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

32 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἃν πάντα γένηται.

33 Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρέλευσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι.

34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς,

μήποτε † βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν † κραιπάλῃ, καὶ † μέθῃ, καὶ † μερίμναις † βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἔφ' ὑμᾶς ἐπιῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη·

35 Ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

36 Ἀγρυπνεῖτε οὖν, ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι, ἵνα καταξιώθῃτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἐμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

* 37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων· τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος † ἡλιζέτο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἰλκaiών.

* 38 Καὶ πᾶς δ' ἄνθρωπος † ὤρριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ. 27. † 11.

Κεφ. κβ'. 22.

1' **Η** Γράψε δὲ ἡ ἐορτὴ τῶν ἀξούμων, ἡ λεγομένη πᾶσχα·

2 Καὶ ἐξήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὸ, πῶς ἀνέλυσιν αὐτόν· ἐφοροῦντο γὰρ τὸν λαόν.

3 Εἰσῆλθε δὲ ὁ σατανᾶς εἰς Ἰουδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριωτὴν, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα·

4 Καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματέσι, τὸ, πῶς αὐτὸν παραδῶ αὐτοῖς.

5 Καὶ ἐχάρησαν· καὶ συνέβεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι·

* 6 Καὶ † ἐξωμολόγησε· καὶ ἐξήτει ἡ συνδικριὴν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς † ἅτοι ὄχλου.

7 Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀξούμων, ἐν ᾗ ἔδει θυεῖν τὸ πᾶσχα·

8 Καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπὼν· Πορεύεσθε ἐτοιμασάτε ἡμῖν τὸ πᾶσχα, ἵνα φάγωμεν.

9 Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν;

* 10 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν

ῥαββί·

πόλιν, † συναντήσῃ ὑμῖν ἀν-
θρώπος † κεράμιον ὕδατος † βα-
ψάξον· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ εἰσπορεύεσθαι.

11 Καὶ ἔρεῖτε τῷ οἰκοδεσπό-
τῃ τῆς οἰκίας· Λέγει σοι ὁ δι-
δάσκαλος· Ποῦ εἰς τὸ κατάλυ-
μα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν
μαθητῶν μου φάγω;

* 12 Κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει
† ἀνέγειν μέγα ἑστρωμένον· ἐκεῖ
ἑτοιμασάτε·

13 Ἀτελλόντες δὲ εὗρον κα-
θὼς εἶρηκεν αὐτοῖς· καὶ ἑτοίμα-
σαν τὸ πάσχα.

14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα,
ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπό-
στολοι σὺν αὐτῷ.

15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Ἐπιθίμια ἐστέον ἡμεῖς τοῦτο τὸ
πάσχα φαγεῖν μετ' ὑμῶν πρὸ
τοῦ με παθεῖν.

16 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐκ-
ήτις οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ, ἕως
ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ Θεοῦ.

17 Καὶ δεξιόμενος ποτήριον,
εὐχαριστήσας εἶπε· Λάβετε τοῦ-
το, καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς·

18 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ
πίω ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς
ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ.

19 Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχα-
ριστήσας ἔκλασε· καὶ ἔδωκεν
αὐτοῖς, λέγων· Τοῦτό ἐστι τὸ
σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδο-
μενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν
ἐμὴν ἀνάμνησιν.

20 Ὡς αὐτὸς καὶ τὸ ποτή-
ριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέ-
γων· Τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ και-
νὴ διαθήκη ἐν τῷ αἱματί μου,
τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον.

21 Πλὴν ἰδοὺ, ἡ χεὶρ τοῦ
παρεδίδοντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ
τῆς τραπέζης.

22 Καὶ ὁ μὲν εἷς τοῦ ἀνδρά-
που παρεστέτατο κατὰ τὸ ὀρισμέ-
νον· πλὴν οὐκ αὐτῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι' αὐτοῦ παρεδίδετο.

23 Καὶ αὐτοὶ ἠρξάντο συζη-
τεῖν πρὸς ἑαυτοὺς, τὸ, τίς ἔρα

εἶν ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων
πράττειν.

* 24 Ἐγένετο δὲ καὶ † φιλο-
νεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς αὐ-
τῶν δοκεῖ εἶναι † μείζων.

* 25 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ
βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν † κυριεύουσιν
αὐτῶν· καὶ οἱ † ἐξουσιάζοντες
αὐτῶν, † εὐεργέται καλοῦνται.

26 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλ'
ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γενέσθω ὡς ὁ
νεώτερος· καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς
ὁ διακονῶν.

27 Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακεί-
μενος, ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ
ἀνακείμενος; ἐγὼ δὲ εἰμι ἐν
μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν.

28 Ὑμεῖς δὲ εἰς οἱ διαμεμε-
νηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πει-
ρασμοῖς μου.

29 Κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν,
καθὼς ἔδωκετό μοι ὁ πατήρ μου·
βασιλείαν·

30 ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε
ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ μου, καὶ καθίσηθε ἐπὶ
θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκκ
φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ.

* 31 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σί-
μων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ † σατα-
νᾶς † ἐξητήσατο ὑμᾶς, τοῦ
† σιναῶσαι ὡς τὸν σίτον·

32 Ἐγὼ δὲ ἰδεῖθην περὶ σοῦ,
ἵνα μὴ ἐκλείπῃ ἡ πίστις σου· καὶ
σύ ποτε ἐπιστρέψας, στήριξον
τοὺς ἀδελφούς σου.

33 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε,
μετὰ σοῦ ἑτοιμός εἰμι καὶ εἰς
φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πα-
ρεστέταται.

34 Ὁ δὲ εἶπε· Λέγω σοι, Πέ-
τρε, οὐ μὴ φωνήσῃ σήμερον ἡ
λέκτωρ, πρὶν ἢ τρίς ἀπαρνήσῃ
μὴ εἰδέναι με.

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτε
ἀπειρεῖς ὑμᾶς ἄτερ βλαπτικῆς,
καὶ πήρας, καὶ ὑποδημάτων,
μὴ τινος ὑπερήσατε; Οἱ δὲ εἶ-
πον· Οὐδένος.

36 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς· Ἀλλὰ
νῦν, ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀρά-
τω, ὁμοίως καὶ πήραν· καὶ ὁ
μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμά-
τιον

τιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μά-
χαιραν.

37 Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἔτι
τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τε-
λεσθῆναι ἐν ἐμοί, τὸ· Καὶ με-
τὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. Καὶ γὰρ
τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει.

38 Οἱ δὲ εἶπον· Κύριε, ἰδοὺ
μάχαιραι ὅδε δύο. Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· Ἰκανόν ἐστι.

39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κα-
τὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑ-
λαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ
καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

40 Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τό-
που, εἶπεν αὐτοῖς· Προσεύχε-
σθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν.

* 41 Καὶ αὐτὸς † ἀπεσπᾶσθαι
ἐπ' αὐτῶν ὥσει λίθου † βολῆν,
καὶ βεῖς τὰ γόνατα προσήυ-
χετο,

42 Λέγων· Πάτερ, εἰ βού-
λει παρενεγκεῖν τὸ ποτήριον
τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ
θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γε-
γένηται.

43 Ὡφθῆ δὲ αὐτῷ ἄγγελος
ἐκ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν.

* 44 Καὶ γενόμενος ἐν † ἀγω-
νίᾳ, † ἐκτενέστερον προσήυχε-
το. Ἐγένετο δὲ ὁ † ἰδρῶς αὐτοῦ
ὥστε † θρόμβοι αἵματος κατα-
βαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.

45 Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσ-
ευχῆς, ἰδὼν πρὸς τοὺς μαθη-
τάς αὐτοῦ, εὗρεν αὐτοὺς κοι-
μωμένους ἀπὸ τῆς ληθῆς.

46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί κα-
θεύδετε; ἀναστάντες προσεύ-
χεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς
πειρασμόν.

47 Ἐτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος,
ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος
Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα, προ-
ήρχετο αὐτῶν, καὶ ἠγγίσε τῷ
Ἰησοῦ φιλοῦντα αὐτόν.

48 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδως;

49 Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν
τὸ ἐσόμενον, εἶπον αὐτῷ· Κύ-
ριε, ἐπικατέμεν ἐν μάχαιραις;

50 Καὶ ἐπικατέμεν εἰς τις ἐξ

αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιε-
ρέως, καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ σὺν
τῷ δεξιόν.

51 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν· Ἐὰν τις τοῦτου. Καὶ
ἀφάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ, ἔ-
σκατο αὐτόν.

52 Εἶπε δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς
παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρ-
χιερεῖς, καὶ γραττηγοὺς τοῦ ἱε-
ροῦ, καὶ πρεσβυτέρους· Ὡς ἐπ' ἡ-
μεῶν ἐξεληλύθατε μετὰ μα-
χαιρῶν καὶ ξύλων;

53 Καὶ ἡμέραν ὅλος μου
μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ ἐξε-
τείνετε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ·
ἀλλ' αὕτη ὑμῶν ἐστὶν ἡ ὥρα, καὶ
ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἡ-
γαγον, καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν
εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως.
Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρο-
θεν.

55 Ἀφάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ
τῆς αὐλῆς, καὶ συγκαθίταν
τῶν αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος
ἐν μέσῳ αὐτῶν.

56 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη
τις καθήμενος πρὸς τὸ φῶς, καὶ
ἀνενίσασα αὐτῷ, εἶπε· Καὶ
οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν.

57 Ὁ δὲ ἠρώτατο αὐτὸν
λέγων· Γυναί, οὐκ οἶδα αὐ-
τόν.

58 Καὶ μετὰ βραχυῦ ὕπερο-
ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη· Καὶ σὺ ἐν
αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν·
Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί.

59 Καὶ διασάσης ὥσει ὥρα
μιάς, ἄλλος τις διίσχυρίζετο
λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὐ
τος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλι-
λαῖός ἐστιν.

60 Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἄν-
θρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ
παραχρήμα, ἔτι λαλοῦντος αὐ-
τοῦ, ἐφώτισεν ὁ ἀλέκτωρ.

61 Καὶ γραφένον ἐκ Κερίου ἐν
βίβλῃ τῷ Πέτρῳ καὶ ὅτι
μνηστὴν ὁ Πέτρος τοῦ ἀρχιερέως τοῦ
Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ· Ὁ-
πλὴν ἀλέκτορα φωνήσας, ἀπα-
νήστη με τρίς.

* 62 Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε ἡ πικρῶς.

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν, ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέροντες.

64 Καὶ περικαλύφαντες αὐτὸν, ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον· καὶ ἐπιρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Προφήτευσον, τίς ἐσὶν ὁ παῖτάς σε.

65 Καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνέγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν,

67 Λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός; εἶπε ἡμῖν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πισεύσητε·

68 Ἐὰν δὲ καὶ ἑρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι, ἢ ἀπολύσητε.

69 Ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσαι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.

70 Εἶπον δὲ πάντες· Σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· Τμεῖς λέγετε, ὅτι ἔχω εἶμι.

71 Οἱ δὲ εἶπον· Τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ ῥήματος αὐτοῦ. 22. † 9.

Κεφ. κγ'. 23.

1 **Κ**αὶ ἀναστὰς ἅπαντες πλῆθος αὐτῶν, ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον.

2 Ἦρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ, λέγοντες· Τοῦτον εὗρομεν διατρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόβους δίδναι, λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλεῖα εἶναι.

3 Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπιρώτησεν αὐτὸν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν· Σὺ λέγεις.

4 Ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας· Οὐδεὶς εὗρεται ἡμῖν ἁγίον ἐν τῷ ἁνθρώπῳ τούτῳ.

* 5 Οἱ δὲ † ἐπίσχυον, λέγοντες· Ὅτι ἡ ἀναστασίς τὸν λαόν, διδάσκων κατ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ἄδε.

6 Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν, ἐπιρώτησεν, εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι.

7 Καὶ ἐπιγινούς ὅτι ἐκ τῆς ἰερουσαλῆμ ἦρῶδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταῖς ταῖς ἡμέραις.

8 Ὁ δὲ Ἡρώδης, ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτόν, διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ ἠλπίζε τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον.

9 Ἐπιρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ.

10 Εἰζήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ.

11 Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ.

12 Ἐγένοντο δὲ φίλοι 8, τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἁλλήλων· προὔπῃρχον γὰρ ἐν ἐχθρᾷ ὄντες πρὸς ἑαυτοὺς.

13 Πιλάτος δὲ, συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὸν λαόν,

14 Εἶπε πρὸς αὐτούς· Προσυνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποσρέφοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ εὗρον ὁμῶς ἀνακρίνας, οὐδὲν εὔρον ἐν τῷ ἁνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον, ὃν κατηγορεῖτε κατ' αὐτόν.

15 Ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης· ἀνέπεμψα γὰρ ὁμᾶς πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ.

16 Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.

17 Ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτήν· ἣν

* 18 † Αἰέ.

* 18 † Ἀνέκραξαν δὲ † παμπλήθει, λέγοντες· Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββάν·

19 Ὅσιν ἦν διὰ χάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει, καὶ φόνον, βεβλημένος εἰς φυλακὴν.

20 Πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος προσεφώνησε, θέλων ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν.

* 21 Οἱ δὲ † ἐπεφώνουν, λέγοντες· Σταύρωτον, σταύρωτον αὐτόν.

22 Ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐδὲν αἰτιον θανάτου εὑρον ἐν αὐτῷ· παιδεύτας οὖν αὐτὸν ἀπολύτω.

* 23 Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις, αἰτοῦμενοι αὐτὸν σταυρώσθαι· καὶ † κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἄρχιερέων.

* 24 Ὁ δὲ Πιλάτος † ἐπέκρισε γενέσθαι τὸ † αἷμα αὐτῶν.

25 Ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν διὰ χάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, ὃν ᾔτουοντο· τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν.

26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτὸν, ἐπικαθόμενοι Σίμωνις τινος Κυρηναίου τοῦ ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκεν αὐτῷ τὸν σταυρὸν, φέρειν ὑποστῆν τοῦ Ἰησοῦ.

27 Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν· αἱ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐβόων αὐτόν.

28 Στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμὲ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τῷ τέκνῳ ὑμῶν·

29 Ὅτι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· Μακάριαί αἱ στήθαί, καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν.

30 Τότε ἀκούονται λέγειν τοῖς ὄρεσι· Πότετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ τοῖς βουνοῖς· Καλύψατε ἡμᾶς.

* 31 Ὅτι εἰ ἐν τῷ † ὄρει· ἐξύλω ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται;

32 Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δούλοι κακούργοι σὺν αὐτῷ ἀναρעבְּהֵנָּא·

* 33 Καὶ ὅτε † ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον † Κρανίον, † ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς † κακούργους· ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ † ἄριστε ρῶν.

34 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· Πάτερ, ἔφεες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι. Δικαιολογούμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον.

* 35 Καὶ † εἰζήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. † Ἐξεμυκτιρίζον δὲ καὶ † ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς, λέγοντες· Ἄλλους ἔταξε, σὺ σάτω ἑαυτὸν, εἰ οὐτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός.

36 Ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οὐ φρονοῦντες, προτερχόμενοι, καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ,

37 Καὶ λέγοντες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτὸν.

38 Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτοῦ γραμματικῶς Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς· Οὗτο εἶστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

39 Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφῆμαί αὐτόν λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.

40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ φοβῶ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ;

41 Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως ἀξία γὰρ ἔνδοξα καὶ ἀπολαύβανμεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε.

42 Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ Μικτόβρι μοι, Κύριε, ὅτι ἐλθὼς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.

43 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀμὲν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44 Ἦν δὲ ὥστε ἴρα ἐκτι,
καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην
τὴν γῆν, ὡς ὥρας ἐννέκτης.

45 Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος,
καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα
τοῦ ναοῦ μέσον.

46 Καὶ φωνήσας φωνῇ με-
γάλῃ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Πάτερ,
ἐκ χειρὸς τοῦ παραλήτομαι τὸ
πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν
ἐξέπνευσεν.

47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἐκπύονταρχος
τὸ γενόμενον, ἐδόξασε τὸν
Θεόν, λέγων· Οὕτως ὁ ἄνθρω-
πος οὗτος δίκαιος ἦν.

* 48 Καὶ τιντες οἱ συμπα-
ρασκευαστοὶ ὄχλοι ἐπὶ τὴν
† θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες
τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἑαυ-
τοὺς, τὰ † εἰρήνη † ὑπέσχεον.

* 49 Εἰσήκεισαν δὲ πάντες
οἱ ἄνθρωποι αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ
γυναῖκες αἱ † συνακολουθήτα-
σαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας,
ἐρῶσαι ταῦτα.

50 Καὶ ἰσοῦ, ἄνθρωπος ἐνόματι
Ἰησοῦ, βουλευτὴς ὑπάρχων,
ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ δίκαιος,

* 51 (Οὗτος οὐκ ἦν † συγ-
κατατεθειμένος τῇ † βουλῇ καὶ
τῇ † πρᾶξιν αὐτῶν) ἀπὸ Ἀρι-
μαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων·
ὁ καὶ προτεδέχετο καὶ αὐτὸς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

52 Οὗτος προσελθὼν τῷ Πι-
λάτῳ, ἠτήσασκε τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ.

* 53 Καὶ † κατέβη αὐτὸς
† ἐπετίθει αὐτὸ σινδόνι, καὶ
† ἐθηκεν αὐτὸ ἐν † μνήματι
† λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν † εὐθέπω
οὐδεὶς κείμενος.

* 54 Καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευῇ,
καὶ σάββατον † ἐπέφωσκε.

55 Κατακολουθήσασκε δὲ καὶ
γυναῖκες, αἱ τινες ἦσαν συνε-
ληλυθίσαι αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλι-
λαίας, ἐλθόντες τὸ μνημεῖον,
καὶ ὡς ἰδοὺ τὸ πῆμα αὐτοῦ.

56 Ὑποκατακαίοντες ἡτοίμα-
σαν ἀρώματα καὶ οὕτως καὶ τὸ
μὲν σάββατον ἡσυχίας κατὰ
τὴν ἐντολήν. 34. | 7.

Κεφ. κδ'. 24.

1 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων,
ἡ ὁρθροῦ βαθείας ἦλθον ἐπὶ τὸ
μνήμα, φέρονται 2 ἡτοίμασαν
ἀρώματα· καὶ τινες σὺν αὐ-
ταῖς.

* 2 Εὗρον δὲ τὸν λίθον † ἀπο-
κεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου.

3 Καὶ εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗρον
τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

* 4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δια-
πορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου,
καὶ ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐπέστησαν
αὐταῖς ἐν † ἐσθήσεσιν † ἀστραπ-
τούσαις·

5 Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐ-
τῶν, καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσω-
πον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐ-
ταῖς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ
τῶν νεκρῶν;

6 Οὐκ ἐσιν ὧδε, ἀλλ' ἡγέρ-
θη. Μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑ-
μῖν, ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,

7 λέγων· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς
χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν,
καὶ σταυρωθῆναι· καὶ τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.

8 Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ρη-
μάτων αὐτοῦ.

9 Καὶ ὑποσρέψασαι ἀπὸ τοῦ
μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα
πάντα τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσι
τοῖς λοιποῖς.

10 Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ
Μαρία, καὶ Ἰωάννα, καὶ Μαρία
Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν
αὐταῖς, αἱ ἔλεγον πρὸς τοὺς
ἀποστόλους ταῦτα.

* 11 Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον
αὐτῶν ὥστε † λῆρος τὰ ῥήματα
αὐτῶν, καὶ † ἠπίσθουν αὐταῖς.

12 Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδρα-
μεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ πα-
ρακυψας βλέπει τα ῥήματα κεί-
μενα μόνα· καὶ ἀπήλθε, πρὸς
ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

13 Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν
ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ
ἡμέρᾳ εἰς κορινθίαν ὅτε χροῦσαν
στασίους ἐβήκοντα ἀπὸ Ἱερουσα-
λὴμ, ἡ ὁδοῦ Ἑμμαῶς.

14 Καὶ αὐτοὶ ὁμίλουν πρὸς
ἀλλή-

ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων.

15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς.

16 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγινῶναι αὐτόν.

* 17 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς † ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ ἔσε ‡ σκυθρωποί;

* 18 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς· ὦ ὄνομα Κλεόπας, εἶτε πρὸς αὐτόν· Σὺ μόνος ‡ παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;

19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῇ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ.

20 Ὅπως τε παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἀρχόντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐξαύρωσαν αὐτόν·

21 Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε σὺν πᾶσι τούτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον, ἅφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο.

* 22 Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐκ ἡμῶν ἐξέσησαν ἡμᾶς, γενόμεναι † ἑβραῖαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον·

23 Καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι καὶ ἰπταταῖαν ἀγγελίαν ἐρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτόν ζῆν.

24 Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω κατὰς καὶ αἰγιατὸς εἶπον· αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον.

25 Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς· Ὡς ἀνῆτοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πικρεῖν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται.

26 Οὐχὶ κέλευα ἰσοῦ παθεῖν

τὸν Χριστὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;

27 Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐκ πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ αὐτοῦ.

* 28 Καὶ ἤγγισα· εἰς τὴν κλινὴν οὐ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς † προσεποιεῖτο ‡ πορρωτέρω πορεύεσθαι.

29 Καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν λέγοντες· Μείνον μεθ' ἡμῶν ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ, καὶ κλιεῖν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθον αὐτοῦ μέναι σὺν αὐτοῖς.

30 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθεῖν αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς.

* 31 Αὐτῶν δὲ ‡ διανοήσαντες οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς † ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν.

32 Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιρομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὥς ἐλάλει ἡμῖν τῇ ὁδῷ, καὶ ὥς ἀνῆνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;

33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐρον συνηθροισμένους τοὺς ἑαυτῶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς.

34 Λέγοντας· Ὅτι ἡγέρθη Κύριος ὁντως, καὶ ἠφῆθη Σίμων.

35 Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὸ ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ὥς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλιτῇ τοῦ ἄρτου.

36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλοῦντων, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔξηλθὼν αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὡς ἡμῖν.

* 37 ‡ Πτολίεῖς δὲ καὶ ἱεροῦσολυμίται· οἱ ἐδόκουν πνεῦμα ἔχειν.

38 Καὶ εἰπὼν αὐτοῖς· Τί ταράχοντο καὶ ὡς τί διαλογισμοὶ ἀναμάρτιους ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

39 Ἰδοὺ τις χεῖρας μου καὶ ποδοῦς μου· ἐπεὶ ἐγὼ εἰμι· ψηλασθεύετε· καὶ ἴσατε ὅτι πνεῦμα ἰσχύος καὶ ἐξουσίας ἐστὶν ἐν ἐμοί.

οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα.

40 Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδει-
ξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς
πῶδας.

* 41 Ἐτι δὲ ἀπιστούντων αὐ-
τῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς, καὶ θαυ-
μαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐχε-
τέ τι † βρώσιμον ‡ ἐνθάδε;

* 42 Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ
ῥῆθρον † ἑτοῦ ‡ μέρου, καὶ ἀπὸ
† μελισσίου ‡ κηρίου.

43 Καὶ λαβὼν, ἐνώπιον αὐ-
τῶν ἔφαγεν.

44 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ
λόγοι, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς
ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρω-
θῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν
τῷ νόμῳ Μωσέως, καὶ προφή-
ταις, καὶ ψαλμοῖς καὶ ὑμνοῖς.

45 Τότε δὴ ποιεῖν αὐτῶν τὴν
βούλην, τοῦ συνιδῆναι τὰς γραφάς·

46 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι
οὕτω γέγραπται, καὶ οὕτως ἔ-
δει παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ ἀνα-
στῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,

47 Καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ
ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ
ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ
ἔθνη, ἀρχαίμενον ἀπὸ Ἱερουσα-
λὴμ.

48 Ὅτι οἱ δὲ ἔξε μάρτυρες
τούτων.

49 Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω
τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς μου
ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίστατε ἐν
τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ, ἕως οὗ
ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους.

50 Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω
ἕως εἰς Βηθανίαν· καὶ ἐπάρας
τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν
αὐτούς.

51 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλο-
γεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, διέξη ἀπ'
αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὴν
οὐρανόν.

52 Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαν-
τες αὐτὸν, ὑπέσβεσαν εἰς Ἱε-
ρουσαλὴμ μετὰ χαίρας μεγάλης.

53 Καὶ ἦσαν διαπαντός ἐν τῷ
ἱερῷ, αἰνούντες καὶ εὐλογούντες
τὸν Θεόν. Ἀμήν. 21. † 10.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. α'. 1.

1 **Ε**Ν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ
ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θε-
όν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος.

2 Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν
Θεόν·

3 Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο·
καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ
ἓν ὁμοιωμένον.

4 Ἐν αὐτῷ ἦν ἡ ζωὴ καὶ ἡ ζωὴ
ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων·

5 Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ
φαίνει· καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ
κατέλαβεν.

6 Ἦν ἡ ζωὴ ἐν τῷ Θεῷ, καὶ ἡ
ζωὴ ἐκείνη ἦν ἡ ζωὴ τοῦ
Ἰωάννου.

7 Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν,

ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός,
ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ.

8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς,
ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ
φωτός.

9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ
φωτίζει πάντα τὸν κόσμον, ἐρχο-
μενον εἰς τὸν κόσμον.

10 Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ
κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ ὁ
κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.

11 Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ
ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.

12 Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτὸν,
ἔδωκεν αὐτοῖς ἰουδαίαν τιμὴν
Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν
εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ·

13 Οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

* 14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· καὶ † ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐθεατάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς πατρὸς,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε, λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον· Ὁ ἐπίσω μου ἐρχόμενος, ἐμπροσθέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν.

16 Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος.

17 Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

* 18 Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε † πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος † ἐξηγήσατο.

19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐκ Ἱερουσαλὴμ ἱερεῖς καὶ λευίτας, ἵνα ἐρατύσωσιν αὐτόν· Σὺ τίς εἶ;

20 Καὶ ἀπεκρίθη, καὶ οὐκ ἠρώτησε· καὶ ἀπολόγηται· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός.

21 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; Καὶ λέγει· Οὐκ εἰμὶ. Ὁ προφῆτης εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρίθη· Οὐ.

22 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισιν ὁμιῶν τοῖς πέμψατιν ἡμᾶς· τί λεγόμεν περὶ σεαυτοῦ;

23 Ἐφ' ἧ· Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου· καθὼς εἶπεν Ἠσαΐας ὁ προφῆτης.

24 Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.

25 Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστός, οὔτε Ἠλίας, οὔτε ὁ προφῆτης;

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης· Λέγων· Ἐγὼ βαπτίζω ἐν

ὕδατι· μέτος δὲ ὑμῶν ἐστὶν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε·

27 Αὐτός ἐστιν ὁ ἐπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἐμπροσθέν μου γέγονεν· οὐ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ υποδήματός.

28 Ταῦτα ἐν Βηθαβαρᾷ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.

29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει· Ἰδοὺ ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἵρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

30 Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· Ὁπίσω μου ἐρχεται ἀνὴρ ὃς ἐμπροσθέν μου γέγονεν· ὁ πρῶτός μου ἦν.

31 Καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ· διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων.

32 Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων· Ὅτι τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμεινεν ἐπ' αὐτόν.

33 Καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτό· ἀλλ' ὁ πῦρ φασ με βαπτίζων· ὕδατι, ἐκείνος με εἶπεν· Ἰδοὺ ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύμα ἁγίῳ.

34 Καὶ γὰρ ἑώρακα, καὶ μαρτύρηκα, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἶσιν ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο.

36 Καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι· λέγει· Ἰδοὺ ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.

37 Καὶ οἱ δύο οὗτοι οὐκ ᾔδειν τὸν αὐτοῦ λόγον· καὶ ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

38 Στὴν ἑξῆς ἡμερᾶς, ὅτε ἦν Ἰωάννης ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων, ἦν Ἰησοῦς ἐκεῖ.

39 Τὸν αὐτὸν λόγον εἶπεν Ἰωάννης· Ἰδοὺ ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.

40 Οἱ δύο οὗτοι οὐκ ᾔδειν τὸν αὐτοῦ λόγον· καὶ ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

σκαλε) † τοῦ μινει;

40 Λέγει αὐτοῖς· Ἐρχεσθε καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶδον τοῦ μένει· καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα δὲ ἦν ὡς δεκάτῃ.

41 Ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου, καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ.

42 Εὐρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ· Εὐρήκαμεν τὸν Μετσίαν, ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον, ὁ Χριστός·

43 Καὶ ἡγάγεον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ εἰ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάν· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.

44 Τῇ ἑταυρίῳ ἠβέλυσεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ ἐδίτκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ μοι.

45 Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαιᾶ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου.

46 Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Οὐ ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.

47 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ναθαναὴλ· Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἐρχου καὶ ἴδε.

48 Ἦν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτις, ἐν ᾧ οὐδὲ οὐκ ἔστι.

49 Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε φωνάζειν· οὐκ ἔστι, οὐτα ὑπὸ τῇ τρεφῇ σου.

50 Ἀπ' οὗ τὸν Ναθαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· ὦ ἄνθρωπε, τί εἶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· τί εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ;

51 Ἀπεκρίθη αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὦ ἄνθρωπε, τί εἶ δὲν σε φωνάζει· τί εἶ δὲν σε φωνάζει; καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ

52 Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ἀπ' ἄρτι ὀφείσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωρότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. β. † ο.

Κεφ. β'. 2.

1 **Κ**ΑΙ Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ.

2 Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον.

3 Καὶ ὑσερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ ἔχουσι.

4 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου.

5 Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνουσιν· Ὅ, τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιῆτε.

* 6 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ † ὑδρίαὶ † λίθιναι † εἰς, κείμεναι κατὰ τὸν † καθάριστὸν τῶν Ἰουδαίων· † χωροῦσαι ἅνὰ † μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς.

7 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἅνω.

* 8 Καὶ λέγει αὐτοῖς· † Ἀντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τὰς † ἀρχιτρικλῖνας. Καὶ ἤνεγκαν.

9 Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον, (καὶ οὐκ ᾔδει τί ἐστιν· οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ·) φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος,

10 Καὶ λέγει αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.

11 Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐκατένευσε τὴν δοξάν αὐτοῦ· καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, αὐτὸς καὶ ὁ μῆτρος αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,

καὶ

καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

* 14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας † βόας καὶ πρόβατα καὶ περιζεράς, καὶ τοὺς † κερματιζὰς καθημένους.

* 15 Καὶ ποιήσας † φραγέλιον ἐκ † σχοινίου, πᾶντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ † κέρμα, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε·

* 16 Καὶ τοῖς τὰς περιζεράς πωλοῦσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦτα ἔντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον † ἐμπορίου.

17 Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με.

18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ· Τί σημεῖον δεῖκνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς;

19 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε τὸν ναὸν τούτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἔγερῶ αὐτόν.

20 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἔγερεις αὐτόν;

21 Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

22 Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς· καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν Ἱεροσολέμοις ἐν τῷ πάτχῃ ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα, ἃ ἐποίει.

24 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἐαυτὸν αὐτῷ, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας·

25 Καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν ἔχεν, ὥστε τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἄν-

θρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. 14. † 5.

ΚεΦ. γ'. 3.

1^η **Η**Ν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτοῦ, ἀρχὼν τῶν Ἰουδαίων.

2 Οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν, ἢ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἡ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.

3 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀμὲν ἀμὲν, λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

* 4 Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι † γέρον ὢν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον, εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι;

5 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

6 Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, σὰρξ ἐστίν· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος, πνεῦμά ἐστι.

7 Μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι· Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.

8 Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις· ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ πνεῦμα ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος.

9 Ἀπεκρίθη Νικόδημος, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι;

10 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶς ὁ οἰσάκωντος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα γινώσκεις;

11 Ἀμὲν ἀμὲν λέγω σοι ὅτι ὁ οἰσάκωντος τὸν κόσμον, ὁ ἰσράκωντος τὸν κόσμον, τὴν μαρτυρίαν, καὶ τὴν λαμνῶντες.

12 Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· πῶς, ἔάν εἰπω ὑμῖν τὰ οὐρανόδια, πιστεύσετε;

13 Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.

14 Καὶ καθὼς Μωσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθηναὶ δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου·

15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

16 Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

17 Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ.

18 Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἡδὴ κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

19 Αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος· ἢ τὸ φῶς· ὅτι γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα.

20 Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων, μισεῖ τὸ φῶς· καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

21 Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἠγάπηται τὸ φῶς, ὅτι φῶς· καὶ φανερὰ εἶπαι τὰ ἔργα, ὅτι ἐν φωτὶ εἰς ἐλογισμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰωάννης· καὶ ἐκείνην ὥρην αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰουδαϊσμόν· καὶ ἀπὸ ἐκεῖθεν ἦλθεν κατὰ τὴν ἰσραήλ.

23 Ἦν καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν ἑρμῇ· καὶ ἐρχόμενοι πρὸς αὐτὸν ἐβαπτίζοντο· καὶ ἰσχυρότερος καὶ ἰσχυρότερος

24 Οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ·

26 Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὃ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε, οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.

27 Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲν, ἔάν μὴ· δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

28 Αὐτοὶ οὖν μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου.

29 Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἐστηκὼς, καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρὰ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται.

30 Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστίν, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. Ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν.

32 Καὶ ὁ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει.

33 Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἐτφράσσειν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστίν.

34 Οἱ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὰ ρήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα.

35 Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

36 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱόν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν. ι. † ι.

Κεφ. 3. 4.

ι. Ως οὖν ἐγὼ ὁ κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι, ὅτι

†

†

Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἡ Ἰωάννης,

2 (Καί τοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·)

3 Ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4 Ἐδεῖ δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας.

* 5 Ἐρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Σιχάρ, † πλησίον τοῦ χωρίου, ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ.

6 Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. ὥρα ἦν ὥστε ἕκτη.

7 Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν.

8 (Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφᾶς ἀγοράσωσι.)

* 9 Λέγει οὖν αὐτῇ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ἂν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὗτης γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος; οὐ γὰρ † συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις.

10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι· Δός μοι πιεῖν· σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν ἅν σοι ὕδωρ ζῶν.

* 11 Λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὐτε † ἀντλήμα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· τίθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν;

* 12 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ † θρέμματα αὐτοῦ;

13 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψᾷ πάλιν.

14 Ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος, σὺ ἐξ ὃ ὁρίστω αὐτῷ, οὐ μὴ διψῇ ἕως τὴν αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ ὁρίστω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῇ πηγὴ ὕδατος

ἀλλομένου εἰς ζῶν αἰῶνιον.

15 Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.

16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἦπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθέ ἐνθάδε.

17 Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας· Ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω.

18 Πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἐστὶ σου ἄνθρωπος· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας.

19 Λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ.

20 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ τῷ ὅρει προσκυνήσαν· καὶ ὁμοίως λέγετε, ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν.

21 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, πίσευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὅρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί.

22 Ἰμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.

* 23 Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ † ἀληθῆνοὶ † προσκυνῇτε † ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν.

24 Πνεῦμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.

25 Λέγει αὐτῇ ἡ γυνὴ· Οἶδά γε ὅτι Μεσσίας ἐρχεται, ὃς λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἐλθῇ ἐπιστάς, ἀναγγελεῖ καὶ πάντα.

26 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος.

27 Καὶ ἔτι πρὸς αὐτὴν λέγον· οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐκείθεν ἦσαν· ὅτι μετὰ τὴν ἐκτίμησιν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ ἐκείθεν ἦσαν· καὶ οὐδεὶς μὲν τὴν ἐκτίμησιν αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἔγνω.

28 Ἀφῆκεν οὖν τὴν γυναῖκα αὐτὴν καὶ τὴν πόλιν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

μεῖον ἐποίουν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν
ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν. 13. † 7.

Κεφ. ε'. 5.

1 Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν
Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ
Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

* 2 Ἐς ἐν τοῖς Ἱεροσολύ-
μοις ἐπὶ τῇ † προβατικῇ † κο-
λυμβήθρᾳ, ἣ † ἐπιλεγομένη
‡ Ἑβραϊσὶ Βηθεσδα, πέντε † φο-
αὶς ἔχουσα.

* 3 Ἐν ταύταις κατέκειτο
πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων,
τυφλῶν, χωλῶν, κηρῶν, ἐκδε-
χομένων τὴν τοῦ ὕδατος † κί-
νησιν.

* 4 Ἀγγελος γὰρ κατὰ και-
ρὸν κατέβαινον ἐν τῇ κολυμβή-
θρᾳ, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ
οὖν † πρῶτος † ἐμβὰς μετὰ τὴν
‡ ταραχὴν τοῦ ὕδατος, † υἱὸς
ἐγένετο, † † δὴποτε † κατείχε-
το † νοσήματα.

5 Ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ
τριάκοντά ἐκτὼ ἐτὶ ἔχων ἐν τῇ
ἀσθενείᾳ.

6 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κα-
τακείμενον, καὶ γινούς ὅτι πο-
λὸν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει
αὐτῷ· Θέλεις υἱὸς γενέσθαι;

7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν·
Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα,
ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ
με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ
ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ
καταβαίνει.

8 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐ-
γείραι, ἄρον τὸν κράββατόν
σου, καὶ περιπάτει.

9 Καὶ εὐθέως ἐγένετο υἱὸς ὁ
ἄνθρωπος· καὶ ἔρπτον κράββατον
αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. ἦν δὲ
σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

10 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι
τῷ τεταρατευμένῳ· Σάββατόν
ἐστί, οὐκ ἔξεστὶ σοὶ ἄραι τὸν
κράββατον.

11 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Ὁ ποι-
ῆσάς με υἱόν, ἐκείνός μοι εἴ-
πεν· Ἄρον τὸν κράββατόν σου,
καὶ περιπάτει.

12 Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· Τίς

ἐστίν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοὶ
Ἄρον τὸν κράββατόν σου, καὶ
περιπάτει;

13 * Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τὸν
ἐστίν· ὁ γὰρ † Ἰησοῦς † ἐξένευσε
ὁ χλοῦ ὄντος ἐν τῇ τόπῳ.

14 Μετὰ ταῦτα εὐρίσκει αὐ-
τὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ, καὶ
εἶπεν αὐτῷ· Ἴδε, υἱὸς γέ-
νης· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ
χρεῖν τι σοὶ γένηται.

15 Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ
ἀνῆγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι
Ἰησοῦς ἐστίν ὁ ποιήσας αὐτὸν
υἱόν.

16 Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν
Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζη-
τοῦν αὐτὸν ἀποκτείνειν, ὅτι
ταῦτα ἔποιε ἐν σαββάτῳ.

17 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο
αὐτοῖς· Ὁ πατήρ μου ὥς ἄρ-
α ἐργάζεται, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι.

18 Διὰ τοῦτο οὖν μάλλινον
ἐζητοῦν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀπο-
κτείνειν, ὅτι οὐ μόνον ἔλεγε
σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέ-
ρ ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἐ-
αυτῷ τὸν ποῖον τῷ Θεῷ.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν ἀμ-
λησάτωσαν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι οὐ
ποιοῦν ἅφ' ἐαυτοῦ οὐδέν, ἔαν
τι βλεπῇ τὸν πατέρα ποιοῦν-
τά· γὰρ ὃν ἐκείνος ποιῇ, ταῦτα
καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.

20 Ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν
υἱόν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐ-
τῷ· καὶ αὐτὸς ποιεῖ· καὶ μηδὲ
τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα
ὅμοιως θαυμάζητε.

21 Ὡς περ γὰρ ὁ πατήρ ἐγεί-
ρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ,
οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζῶ-
ποιεῖ.

22 Οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρί-
νει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πε-
ρὶ πάντων δίδωκε τῷ υἱῷ.

23 ἵνα πάντες τιμωσιν τὸν
υἱόν, καθὼς τιμῶσι τὸν πα-
τέρα· ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱόν, οὐ
μὴ τὸν πατέρα τὸν ποῦντα αὐτόν.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν·

ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

25 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται.

26 Ὡς περ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν αὐτῷ, οὕτως ἔσθωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν αὐτῷ.

27 Καὶ ἔξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν·

28 Μὴ θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τῇ σαρκοῦ ἀκούονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ·

29 Καὶ ἰκπορεύονται οἱ τὰ ἐν τῇ σαρκὶ περσάντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ Φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἅπ' ἑμαυτοῦ οὕτως, καὶ οὐκ ἔχω κρίνω· καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δίκαια ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ βέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός.

31 Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἐστίν ἀληθής.

32 Ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία, ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

33 Ὅτι οἱ ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ.

34 Ἐγὼ δὲ οὐ παρέα ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ ταῦτα λέγω, ἵνα πιστεύετε.

35 Ἰκανὸν ἦν ὁ λόγος ὁ καὶ ἐκείνου καὶ ἐμὸν· ὅμοιος θεὸς ἐβλάστησεν ἀπὸ τοῦ ὕδατος πρὸς ὅραν καὶ τὸ πνεῦμα κατέβη.

36 Ἐγὼ δὲ οὐκ εἶπα τὴν μαρτυρίαν καὶ περὶ ἑμαυτοῦ· ταῦτα γὰρ ἔγραψα ὑμῖν, ἵνα πιστεύετε, ὅτι ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱὸς ἀλλοι.

37 Καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ· οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑώρακατε.

38 Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὕτως ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν· ὅτι ὃν ἀπεσταλὲν ἐκεῖνος, τοῦτο ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.

39 Ἐρευνάτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖνοι εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ.

40 Καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με, ἵνα ζωὴν ἔχητε.

41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω·

42 Ἀλλ' ἐγνώκα ὑμᾶς, ὅτε τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

43 Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὄνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετε μοῖ· ἐὰν ἄλλος ἐλθῇ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψετε.

44 Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πισθεῖσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε;

45 Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἐστίν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν, Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλείκατε.

46 Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωσῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.

47 Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασι οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε; 15. † 5.

Κεφ. 5. 6.

1 **Μ**ετα ταῦτα πηλὸν εἰς Ἰησοῦς· πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος.

2 Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.

3 Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

4 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἐορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

5 Ἐκάρταν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς Ἰουδαίους.

ὀφθαλμοὺς, καὶ θεατόμενος ἔτι πολλὸς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον· Πόθεν ἀγοράζομεν ἄρτους, φάγωσιν οὗτοι;

6 (Τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ἤδει τί ἐμελλε ποιεῖν.)

7 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· Διακοσίων θιναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκεῖσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βράχυν τι λάβῃ.

8 Λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας δὲ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου·

* 9 Ἐστὶ παιδάριον ἐν ᾧδε, ὃ ἔχει πέντε ἄρτους καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἔσιν εἰς τοσούτους;

10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολλὸς ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἄριθμὸν ὥσπερ πεντακισχίλιοι.

11 Ἐλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον.

12 Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται.

* 13 Συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα † κοφίνους † κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν † κριθίνων, ἃ † ἐπερίσσευσεν τοῖς † βεβρωκόσιν.

14 Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.

15 Ἰησοῦς οὖν γινώσκων ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι, καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν, ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀπεχωρήσας πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν.

17 Καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσ-

σης εἰς Καπερναοὺμ, καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει· καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.

18 Ἡ τε θάλασσα, ἀνέμου μεγάλου πνέοντος, διηγεῖτο.

19 Ἐληλακότες οὖν ὡς σαδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον· καὶ ἐφοβήθησαν.

20 Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.

21 Ἠθέλον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐσηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδοὺ ὅτι πλοιᾶριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ, εἰ μὴ ἐν ἐκείνῳ εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ σκεπτόμενος τὸς μαθηταὶς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιᾶριον· ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον·

23 Ἀλλὰ δὲ ἦλθε πλοιᾶριον ἐκ Τιβεριαῆδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου.

24 Ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνεβήτην καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

25 Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί, τίτε ᾧδε γέγονας;

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ζητοῦτέ με ἀρχὴν ἀπὸ τῆς σήμεως, ἀλλὰ ἐγὼ ἐξῆλθον ἐκ τῶν ἄρτων, καὶ ἐχρηστέην.

27 Ἐργαζομένη μὲν ἐν βρώτῃ τὴν ἀπολλομένην, ἀλλὰ ἐβρώσκειν τὴν μὴ ἀπολλομένην, ἵνα οὐ τι ἀπολέωμαι ὅσα ἐστὶν τούτου γὰρ· ταῦτα ἐσφράγισεν, ὥστε·

28 Ἰδοὺ οὖν πέραν αὐτῶν· τοῖσιν, ἵνα ἐργαζώμεθα τὸ θεῖον τοῦ Θεοῦ,

29 Ἀπεκρίθη δ' Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἑκείνος.

30 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ;

31 Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐστρεψεν αὐτοῖς Φαγεῖν.

32 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀλλ' ἐγὼ ἐστὶν λεγόμενός· Οὐ μὴ σῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν.

33 Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζῶν διδοὺς τῷ κόσμῳ.

34 Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.

35 Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἦν ἔγωγε ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς με οὐ μὴ πεινᾷ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

36 Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐνθάδε με, καὶ οὐ πεινεῖτε.

37 Πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἔχει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ πεινᾷ.

38 Ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν· ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

39 Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶς ὁ θέλων τὴν ζωήν, καὶ τὴν ἐσχατὴν ἡμέραν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναθήτω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχατῇ ἡμέρᾳ.

40 Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶς ὁ θέλων τὴν ζωήν, καὶ τὴν ἐσχατὴν ἡμέραν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναθήτω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχατῇ ἡμέρᾳ.

41 Ὁ γὰρ ἄρτος ὁ ἀληθινός ἐστι ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

42 Εἰς τὴν ἡμέραν· Οὐχ ο.τ.ς

ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; Πῶς οὖν λέγει οὗτος· Ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα;

43 Ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων.

44 Οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτὸν, καὶ ἐγὼ ἀναθήσω αὐτὸν τῇ ἐσχατῇ ἡμέρᾳ.

45 Ἐστὶ γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· Καὶ ἔσονται πάντες διδασκοὶ τοῦ Θεοῦ· Πᾶς οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρὸς με.

46 Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ· οὗτος ἑώρακε τὸν πατέρα.

47 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

48 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς.

49 Οἱ πατέρες ἡμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον.

50 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ.

51 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐὰν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὴν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος ὁ ἐν ἐγὼ ἀπέθανον, ἡ ψυχή μου ἐστὶν, ἣν ἐγὼ δίδωμι, ἵνα πᾶς ὁ θέλων τὴν ζωήν, καὶ τὴν ἐσχατὴν ἡμέραν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναθήτω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχατῇ ἡμέρᾳ.

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν;

53 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίνετε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν αὑτοῖς.

54 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἐγὼ ἀναθήσω αὐτὸν τῇ ἐσχατῇ ἡμέρᾳ.

55 Ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις.

56 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ.

57 Καθὼς ἀπέσειλέ με ὁ ζῶν πατήρ, καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων με, καὶ κείνος ζήσεται δι' ἐμέ.

58 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες· ὑμῶν τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τούτον τὸν ἄρτον, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδάσκων ἐν Καπερναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπον· Σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκοῦειν;

61 Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει;

62 Ἐάν οὖν θεωρεῖτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον;

63 Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποι-οῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν. τὰ ρήματα, ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωὴ ἐστιν.

64 Ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύοντες. ὅσοι γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τινες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν.

65 Καὶ ἔλεγε· Διὰ τοῦτο εἰ-ρηκὰ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἀνίσταται ἔλθειν πρὸς με, ἐάν μὴ ἡ δεδομέ-νον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς μου.

66 Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλ-θον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ἑπίτω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιπατοῦν.

67 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;

68 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, πρὸς τί καὶ ἀπο-λευσόμεθα; ρήματα ζωῆς αἰ-ωνίου ἔχεις·

69 Καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν καὶ ἐγνωκαμεν, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῴοντος.

70 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-σοῦς· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώ-δεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εἰς διάβολος ἐστίν;

71 Ἐλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν Σί-μωνος Ἰσκαριωτὴν· οὗτος γὰρ ἡμελλεν αὐτὸν παραδόναι, εἰς ὧν ἐκ τῶν δώδεκα. β. † 1.

Κεφ. ζ'. 7.

1 **Κ**ΑΙ περιπατεῖ ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλι-λαίᾳ· οὐ γὰρ ἠθέληεν ἐν τῇ Ἰου-δαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐξήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνειν.

* 2 Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ ἑβδομηκονταστή.

3 Ἦν οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀ-δελφοὶ αὐτοῦ· Μετάβηθι ἐντευ-θεν, καὶ ὑπάγε εἰς τὴν Ἰουδαί-αν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεω-ρήσωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς·

4 Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρ-ρησίᾳ· οὐκ εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ.

5 Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐ-τοῦ ἐπίσεινον εἰς αὐτόν.

6 Λέγουσιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πάρεστιν· ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτε ἐστίν ἑτοιμος.

7 Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ ταῦτά ἐστιν.

8 Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορ-τὴν ταύτην· ἐγὼ οὐκ ἀναβαί-νω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πεπλήρωται.

9 Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

10 Ὅτι δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελ-φοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέ-βη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐ φανερῶς ἀλλ' ὅς ἐν κρυπτῷ.

11 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ᾄδοντες αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ λέγον· Πού ἐστιν οὗτος;

12 Καὶ γογγύζοντες πολλοὶ περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τῇ ἑορτῇ· οἱ μὲν ἔλ-γον, ὅτι ἁγίος ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι ἄλλος τλάσας τὸν ὄχλον.

13 Οὐδείς μέντοι παρήσκει
ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν
φόντον τῶν Ἰουδαίων.

* 14 Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς † με-
σούσης, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ
ἱερὸν, καὶ † ἐδίδασκεν.

15 Καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι,
λέγοντες· Πῶς οὗτος γράμμα-
τα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς;

16 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδασχὴ οὐκ
ἐστὶν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός
με.

* 17 Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα
αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ
τῆς διδασχῆς, † πότερον ἐκ τοῦ
Θεοῦ ἐστίν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ
λαλῶ.

18 Ὁ ἀφ' ἐαυτοῦ λαλῶν, τὴν
δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζη-
τῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος
αὐτὸν, οὗτος ἀληθὴς ἐστίν, καὶ
ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.

19 Οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν
τὸν νόμον, καὶ οὐδείς ἐξ ὑμῶν
ποιεῖ τὸν νόμον; τί με ζητεῖτε
ἀποκτεῖναι;

20 Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ
εἶπε· Διατίθειν ἔχεις· τίς σε
ζητεῖ ἀποκτεῖναι;

21 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν ἔργον ἐποίη-
σα, καὶ πάντες θαυμάζετε.

22 Διὰ τοῦτο Μωσῆς δέδωκεν
ὑμῖν τὴν περιτομήν, (οὐχ ὅτι
ἐκ τοῦ Μωσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ
τῶν πατέρων, καὶ ἐν σαββάτῳ
περιτέμνετε ἄνθρωπον.

* 23 Εἰ περιτομὴν λαμβάνει
ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ
λύθῃ ὁ νόμος Μωσέως, ἐμεῖ † χρο-
λάτε, ὅτι ὁλον ἀνθρώπου υγιῇ ἐ-
ποιεῖται ἐν σαββάτῳ;

24 Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ
τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν κίνησιν.

25 Ἰδοὺ ἐγὼ οὐκ εἶμι ἐκ τῶν
Ἰουδαίων καὶ οὐκ οὗτος ἐστίν,
ὃν ζητεῖτε ἀποκτεῖναι.

26 Καὶ οὐκ ἐστὶν ἡμεῖς λαλεῖν,
καὶ οὐκ ἐστὶν ἡμεῖς ἀποκτεῖναι· μὴ-
ποτε ἀλλήλων ἀποκτεῖναι ἔχον-
τες; τί οὗτος ἐστὶν ἀληθὴς ὁμο-
ψῆς;

27 Ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πό-
θεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχη-
ται, οὐδείς γινώσκει πόθεν ἐστίν.

28 Ἐκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ
διδάσκων ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγων·
Κἀμε οἶδατε, καὶ οἶδατε πόθεν
εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλή-
λυθα, ἀλλ' ἐστὶν ἀληθινὸς ὁ πέμ-
ψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε.

29 Ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτὸν, ὅτι
παρ' αὐτοῦ εἰμι, καὶ κεῖνός με
ἀπέστειλεν.

30 Ἐξήτουν οὖν αὐτὸν πιά-
σαι· καὶ οὐδείς ἐπιβαλέν ἐπ'
αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐκ ᾔδη-
λύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

31 Πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου
ἐπίβουλον εἰς αὐτὸν, καὶ ἔλε-
γον· Ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ,
μήτι πλείονα σημεῖα τούτων
ποιήσει, ὢν οὗτος ἐποίησεν;

32 Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ
ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ
ταῦτα· καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρι-
σαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας,
ἵνα πιάσωσιν αὐτόν.

33 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἐτι μικρὸν χρόνον μετ' ὑμῶν εἰ-
μι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμ-
ψαντά με.

34 Ζητήσετε με, καὶ οὐχ
εὑρήσετε· καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ,
ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν.

* 35 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς
ἐαυτοὺς· Ποῦ οὗτος μέλλει πο-
ρεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσο-
μεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν † δια-
σπορὰν τῶν † Ἑλλήνων μέλλει
πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς
Ἕλληνας;

36 Τίς ἐστίν οὗτος ὁ λόγος ὃν
εἶπε· Ζητήσετε με, καὶ οὐχ
εὑρήσετε· καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ,
ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν;

37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ
τῇ μεγάλῃ τῆς ἐορτῆς εἰσέκει
ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων·
Ἦδὲν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με,
καὶ πινέτω.

* 38 Ὁ τιςθεὶς εἰς ἐμεῖ, κα-
θὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ἐκ
τῆς κοιλίας αὐτοῦ † ρεῖουσιν
ὕδατος ζῶντος.

39 (Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ πνεύματος, οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν πνεῦμα ἔχον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.)

40 Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης.

41 Ἄλλοι ἔλεγον· Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;

42 Οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαβὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται;

43 Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν.

44 Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν· ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας.

45 Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διὰ τί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν;

46 Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὥς οὗτος ὁ ἄνθρωπος.

47 Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε;

48 Μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων;

49 Ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπικατάρατοί εἰσι.

50 Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν·

51 Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ γινῶ τί ποιεῖ;

52 Ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἀγίνεται.

53 Καὶ ἐπορεύθη Ἰησοῦς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 9. † 5.

Κεφ. η'. 8.

1 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν.

2 Ὁρβρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς.

3 Ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατειλημμένην· κατήσαντες αὐτήν ἐν μέσῳ,

* 4 Λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ † κατελήφθη † ἐκ παυτοφώρῳ † μοιχευομένη·

5 Ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λίθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις;

6 Τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχῃσι κατηγορεῖν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.

* 7 Ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς· † Ὁ † ἀναμάρτητος ὁμῶν, πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτὴν βαλέτω.

8 Καὶ πάλιν κάτω κύψας, ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν.

9 Οἱ δὲ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς καὶ εἰς, ἀρχάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἐστῆτα.

10 Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μὴδένα θεατῶμενος πλὴν τῆς γυναίκος, εἶπεν αὐτῇ· Ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου; οὐδεὶς σε κατέκρινεν;

11 Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐδεὶς, Κύριε. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ δὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πορεύου καὶ μὴκέτι ἀμάρτανε.

12 Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλητε, λέγων· Ἰησοῦς εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ἀκολουθεῖν μοι οὐ μὴ τεύχητε ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔσται τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἐστὶν ἀληθής.

14 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Καὶ ἐγὼ μαρτυρῶ.

π.

περὶ ἑμαυτοῦ, ἀληθὴς ἐστίν ἡ μαρτυρία μου· ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἰδατε πόθεν ἔρχομαι, καὶ ποῦ ὑπάγω.

15 Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα.

16 Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθὴς ἐστίν· ὅτι μόνος οὐκ εἰμὶ, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ.

17 Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῶ ὑμετέρῳ γέγραπται, ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθὴς ἐστίν.

18 Ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἑμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ.

19 Ἐλεγον οὖν αὐτῶ· Ποῦ ἐστίν ὁ πατήρ σου; Ἀπεκρίθη δ' Ἰησοῦς· Οὔτε ἐμὲ οἶδατε, οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ᾔδειτε ἄν.

20 Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλητεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, ὁ δ' ἄρτι κεν ἐν τῷ ἔρῳ· καὶ οὐδεὶς ἐπίστανεν αὐτὸν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητεῖτέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθάνετε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.

22 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν, ὅτι λέγει· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;

23 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐκ τῶν κατὰ ἐξέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμὶ· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.

24 Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθάνετε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν ἡμεῖς πιστεύσωμεν ὅτι ἐγὼ εἰμὶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ ἐστέ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν;

25 Εἰπεν οὖν αὐτῶ· Σὺ τίς εἶ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Τὸν ἀρχὴν εἶμι, καὶ λαλῶ ὑμῖν.

26 Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ' ὁ πέμψας

με ἀληθὴς ἐστίν· καὶ γὰρ ὁ ἔκ μου παρ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον.

27 Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὴν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν.

28 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψώσῃτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαχέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ.

29 Καὶ ὁ πέμψας με, μετ' ἑμοῦ ἐστίν. οὐκ ἠφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρετὰ αὐτοῦ ποιῶ πάντοτε.

30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστανον εἰς αὐτόν.

31 Ἐλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῶ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθὴς μαθήταί μου ἐστέ·

* 32 Καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἢ ἐλευθερώσει ὑμᾶς.

33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῶ· Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδεὶς δεδουλεύκαμεν ποπότε· πῶς σὺ λέγεις· Ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε;

34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας.

35 Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὴν αἰῶνα· ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

36 Ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, οὕτως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.

37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστέ· ἀλλὰ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.

38 Ἐγὼ ὁ ἐώρακα παρὰ τῷ πατρί μου, λαλῶ, καὶ ὑμεῖς οὖν ὁ ἐώρακατε παρὰ τῷ πατρί ὑμῶν, ποιεῖτε.

39 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῶ· Ὁ πατήρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἴ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἵποιετε ἄν.

40 Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι,

κτείναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν.

41 Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννημέθα· ἓνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.

42 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπάτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἤκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκ τῆς με ἀπέστειλε.

43 Διὰ τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν.

* 44 Ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐσθε, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἐκεῖνος ἄνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἔσηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλήσῃ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· ὅτι ψεύστης ἐστὶ, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

45 Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι.

46 Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι;

47 Ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐσθε.

48 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι Σαμαρείτης εἰ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις;

* 49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἄτιμάζετε με.

50 Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων.

51 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἴαν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, διατατοὺς οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

52 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.

53 Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς;

54 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐάν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτὸν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ἐν ὑμῖν λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστίν.

55 Καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν· καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὡμοῖος ὑμῶν, ψεύστης· ἀλλ' οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ.

56 Ἀβραὰμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν· καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη.

57 Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· Πεντήκοντα ἐτι οὐκ ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἐσκακας;

58 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμι.

59 Ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν. Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ παρήγεν οὕτως. 8. † 2.

Κεφ. 9.

* 1 ΚΑὶ παραγὰν εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ τῆς γενεῆς.

2 Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Ὑψίστι, τίς ἡμάρτεν, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ;

3 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἡμάρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν τούτῳ.

4 Πρὸς τὸν ἄνθρωπον, σὺ ἔργα τοῦ πεμφαντός με ἵνα τυφλὸς εἴης· ἔρχεται νῦν, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι.

5 Ὅταν

5 Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἴμι τοῦ κόσμου.

* 6 Ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσε † χαμαὶ, καὶ ἐποίησε † πηλὸν ἐκ τοῦ † πτύσματος, καὶ † ἐπέχριτε τὴν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ.

7 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε, νύφαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, (ὃ ἐρμηνεύεται, ἀπεσαλμένος.) Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνύφατο, καὶ ἦλθε βλέπων.

8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσκλιτὴν;

9 Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν ἄλλος, ὅς τις· ἡμεῖς αὐτῷ ἐσιν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν· Ὅτι ἐγὼ εἴμι.

10 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνεώχθησάν σοι οἱ ὀφθαλμοί;

11 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχριστέ μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶπέ μοι· Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, καὶ νύφαι. Ἀπελθὼν δὲ καὶ νύφάμενος, ἀνέβλεψα.

12 Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Ἀγύει· Οὐκ οἶδα.

13 Ἀγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν·

14 Ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς.

15 Πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πάλιν ἐποθήκεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνύφαμαι, καὶ βλέπω.

16 Ἄλλοι δὲ ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινες· Οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἐστὶν παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιοῦτον σημεῖον ποιεῖν; Καὶ οὐχ ἓξ ἑκατὶ αὐτοῖς.

17 Ἀπεκρίθη δὲ τὸ τυφλὸν πάλιν· Σαπφ. λέγει τὸ πρῶτον αὐτοῦ, ὅτι ἀνέωξεν τοὺς τοῦ ὀφθαλμούς; Ὁ δὲ ἀπεκρίθη· Ὅτι τρεῖς ἡμέρας ἐσιν.

18 Οὐκ ἐπιζητοῦντων οὖν οἱ Ἰου-

δαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν, καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ἄτου ἐφωνήσαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος.

19 Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει;

20 Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη.

21 Πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἡνοίξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει.

* 22 Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβούντο τοὺς Ἰουδαίους· ἥδη γὰρ † συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ἐμολογήται Χριστὸν, † ἀποσυνάγωγος γένηται.

23 Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον· Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.

24 Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον, ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὲς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλὸς ἐστιν.

25 Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Εἰ ἁμαρτωλὸς ἐσίν, οὐκ οἶδα· ἐν οἷα, ὅτι τυφλὸς ἦν, ἄρτι βλέπω.

26 Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἡνοίξεν σου τοὺς ὀφθαλμούς;

27 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· Εἶπον ἐμῷ ἡδὴ, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκοῦειν, μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μακάριον γενέσθαι;

28 Ἐκλιθόμην οὖν αὐτὸν, καὶ εἶπον· Πῶς εἰ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσῆος ἐσμὲν μαθηταί.

29 Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσῆς λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν.

30 Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐν γὰρ πύτοι

θαυμαζόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶδατε πόθεν ἐστὶ, καὶ ἀνέωξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς.

* 31 Οἶδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις † θεοσεβῇς ἢ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει.

32 Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἤκουσθῃ ὅτι ἠνοίξε τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου.

33 Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν.

34 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὄλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35 Ἦκουσεν δ' Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω· καὶ εὐρών αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

36 Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· Τίς ἐστίν, Κύριε, ἵνα πισεύσω εἰς αὐτόν;

37 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν.

38 Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τούτον ἦλθον· ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται.

40 Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν;

41 Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε· Ὅτι βλέπομεν· ἢ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει. 8. † 3.

Κεφ. ι. 10.

* 1 Ἄμην ἄμην λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων † ἀλλοχόθεν, ἐκεῖνος κλεπτής ἐστὶ καὶ ληστής.

2 Ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας, ποιμὴν ἐστὶ τῶν προβάτων.

3 Τούτῳ δ' θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ

τὰ πρόβατα τῆς Φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει· καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά.

4 Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ, ἐμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται· καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

5 Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ· ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἄλλοτρίων τὴν φωνήν.

6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἡ ἐλάλει αὐτοῖς.

7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

8 Πάντες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον, κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα.

9 Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται· καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὕρήσει.

10 Ὁ κλεπτής οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ δύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι, καὶ περιστὴν ἔχωσιν.

11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθισιν ὑπὲρ τῶν προβάτων.

* 12 Ὁ † μισθωτὸς δὲ, καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα.

13 Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστίν, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.

14 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γνωσκὶν τὴν ἐμὴν, καὶ γνωσκισαί με τῶν ἐμῶν.

15 Καθὼς γνωσκεί με πατὴρ, καθὼς γνωσκω τὸν πατέρα· καὶ τὴν ψυχὴν με

τίθιμι ὑπὲρ τῶν προβάτων.

16 Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, καὶ οὐκ ἐστὶν ἐκ τῆς αὐτῆς ταυτῆς· καὶ κείνα με δεῖ ἀγαγεῖν· καὶ τῆς Φωνῆς μου ἀκούσουσι· καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν.

17-Διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθιμι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.

18 Οὐδεὶς αἶρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' ἐγὼ τίθιμι αὐτὴν ἀπ' ἐαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου.

19 Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους.

20 Ἐλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει, καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε;

21 Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἐστὶ δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν;

* 22 Ἐγένετο δὲ τὰ †ἐγκαίρια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμῶν ἦν.

23 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ ἐσχάτῃ τοῦ Σολομῶντος.

24 Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἐκός πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἵρεις; εἰ σὺ εἰ ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν παρήσῃα.

25 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

26 Ἀλλ' οὐδέτε οὐ πιστεύετε· οὐ γὰρ ἐστὶ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν.

27 Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς Φωνῆς μου ἀκούει, καὶ γινώσκω αὐτὰ, καὶ ἀκούουσίν μοι·

28 Καὶ γὰρ ζῶντι αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὴν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἀρπάσσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.

29 Ὁ πατήρ μου, ὃς δέδωκε μοι, μείζων πάντων ἐστὶ· καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάξαι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς μου.

30 Ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἓν ἐσμεν.

31 Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν.

32 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρὸς μου· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάσετε με;

33 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν, ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν.

34 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἐστὶ γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν· Ἐγὼ εἶπα, θεοὶ ἐστε;

35 Εἰ ἐκείνους εἶπε θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφὴ·

36 Ὁνὸ πατήρ ἡγάγετε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε· Ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι;

37 Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε μοι.

38 Εἰ δὲ ποιῶ, καὶ ἡμεῖς μὴ πιστεύετε, τοῖς ἔργοις πιστεύσατε· ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἡμῶν ὁ πατήρ, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

39 Ἐξήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν πιάσαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

40 Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων· καὶ ἐμείνει ἐκεῖ.

41 Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον· Ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐθέν· πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τοῦτου, ἀληθὴ ἦν.

42 Καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν. 3. † 2.

Κεφ. ια'. II.
17 ἮΝ δὲ τις ἀπὸ τῶν Λαζάρους ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κα-

της Μαρίας, καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.

2 (Ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρω, καὶ ἐκμάκασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς· ἥς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἡστένευ.)

3 Ἀπέσειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν, λέγουσαι· Κύριε, ἴδε, ὃν φλεῖς, ἁστένει.

4 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ ἁστένεια οὐκ ἐστὶ πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.

5 Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον.

6 Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἁστένει, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπω δύο ἡμέρας.

7 Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἀγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.

8 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· Ῥαββί, νῦν ἐξήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;

9 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκά εἰσιν ὧραι τῆς ἡμέρας; ἐὰν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκóπτει· ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τοῦτου βλέπει.

10 Ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκóπτει· ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἐστὶν ἐν αὐτῷ.

* 11 Ταῦτα εἶπε· καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα † ἐξυπκίσω αὐτόν.

12 Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθήσεται.

* 13 Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς † κοιμήσεως τοῦ ἁγίου λέγει.

14 Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρήρησά· Λάζαρος ἁπέθανε·

15 Καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς (ἵνα πιστεύσητε) ὅτι οὐκ ἦμην ἐκεῖ.

ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.

* 16 Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς † συμμαθηταῖς· Ἀγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἡσυχοντα ἐν τῷ μνημείῳ.

18 (Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγυὸς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σαδίκου δικάπεντε.)

19 Καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθῶνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.

* 20 Ἦ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, † ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ † ἐκαθέζετο.

21 Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ ἦς ἄνθρωπος, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἔτεθνήκει·

22 Ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ἴσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεόν, ὅσπερ σοὶ ὁ Θεός.

23 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.

24 Λέγει αὐτῇ Μάρθα· Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστασει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

25 Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καὶ ὁ ἀποθάνων, ζήσεται.

26 Καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;

27 Λέγει αὐτῷ· Ναί, Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

28 Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἀτήληθε, καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λέγουσα· εἰπύτα· (Ὁ δὲ ἀσκητικὸς παρῆν, καὶ φωνεῖ σε.

29 Ἐκεῖνη ὡς ἤκουσεν, ἤγειρεται ταχὺ, καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν.

30 (Οὕτω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν κομμόν· ἀλλ' ἦν ἐν τῇ πόλει ἱκανὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ πόλει.)

σεν αὐτῇ ἡ Μάρθα.)

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες
μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκῇ καὶ πα-
ραμυθούμενοι αὐτὴν, ἰδόντες
τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη
καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐ-
τῇ, λέγοντες· "Ὅτι ὑπάγει εἰς
τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαιῇ ἐκεῖ.

32 Ἡ οὖν Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός.

33 Ἰησοῦς οὖν, ὡς εἶδεν αὐ-
τὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελ-
βόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίον-
τας, εἰπὼν· μακάριοι τῇ πνευμα-
τι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν·

34 Καὶ εἶπε· Προῦ τεδείξατε
αὐτόν; Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε,
ἔρχου καὶ ἴδε.

35. † Ἐδάκρυσεν δ' Ἰησοῦς·

36 Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι·
Ἰδε πῶς ἐφίλει αὐτόν.

οὐκ ἠδύνατο οὕτως, ὁ ἀνοίξας
τοὺς ἑφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ,
ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ απο-
θάνῃ;

38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβρι-
μώμενος ἐν αὐτοῖς, ἔρχεται εἰς
τὸ μνημεῖον. Ἦν δὲ σπήλαιον,
καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ.

* 39 Λέγει ὁ Ἰησοῦς· Ἄρα-
τε τὴν λατρίαν, καὶ ἐμὴν καὶ
ἀδελφὴν τοῦ πενήτου, Μάρθαν·
Καὶ ἡ Μαρία ἐξέλεξε τὸν καλὸν
καὶ οὐ μετενεστήθη.

40 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ
ἐστὶν σοὶ ὅτι ἐστιν τι σπουδαίον, ἢ φε-
ρὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;

41. Ἦν ἀνὸν τὸν λίβον, οὗ ἦν
ὁ τέρνικος κείμενος. Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς ἐπὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ,
καὶ εἶπε· Ἦν ὁ τέρνικος τοῦ
Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἦν.

μετά από την επίσκεψή μου στην Αθήνα, την οποία
χρησιμοποίησα για να
πιστοποιήσω ότι το μέγεθος
λειτουργεί.

43 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνή

μεγάλη ἐκκλύγετε • Λάζαρε, δεῦρδ' ἔξω.

* 44 Καὶ ἐξηλθεν ὁ τεθνηκώς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας † χειρίαις· καὶ ἡ † ὄψις αὐτοῦ σουδαρίω † περιεδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύσατε αὐτὸν, καὶ ἀφετε ὑπάγειν.

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων
οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν,
καὶ δεκτάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ
Ἰησοῦς, ἐπίστευαν εἰς αὐτόν.

46 Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον
πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον
αὐτοῖς ὅτι ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς.

47 Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον· Τί ποιοῦμεν; ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ.

48 Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὴν οὕτως,
πάντες πιεϋθουσιν εἰς αὐτόν·
καὶ ἐλευθούται οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ
ἀρῶσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ
τὸ ἔθνος.

49 Εἰς δὲ τις ἐξ αὐτῶν Καϊά-
Φας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυ-
τοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑ-
μεῖς οὐκ οἰδατε οὐδέν·

50 Οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι
 συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἰς ἄνθρωπος
 ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ
 ὅλον τὸ ἔθνος ἀπολατῇ.

51 Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν· ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐκλεκτοῦ ἐκ Ἰσραὴλ, προσέειπεν· ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους·

52 Καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους
μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα
τοῦ Θεοῦ τὰ ἀδοκίμαστα
συναγάγῃ εἰς ἓν.

53 Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλευσάντο, ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.

54 Ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παρή-
σας περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαί-
οις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς
τὴν χώραν ἑγγὺς τῆς ἑρήμου,
εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν·
καὶ οὐκ ἐστράψεν μετὰ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ.

55 Ἦν δὲ ἐγγυς τὸ πάσχαι

τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱερουσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἀγνίστωσιν αὐτούς.

56 Ἐξήκοντον οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἱερηκότες· τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;

57 Δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἐντολὴν, ἵνα ἐάν τις γινῶ πού ἐστι, μνηστῆρ, ὥπως πιάσωσιν αὐτόν.
11. † 8.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 Οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.

2 Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ διήπτιον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μαρία ἀμύμνη· ὃ δὲ Λάζαρος εἰς ἣν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ.

* 3 Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα † λίτραν μύρου νάρσου τιμικῆς † πολυτίμου, † κλειψέ τοῦ ποδῶς τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαζε ταῖς θρῆνι αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου.

4 Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σιμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν πικρῶς δέναι·

* 5 Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἔπ' ἡμετέρας ἀναρίων, καὶ οὐκ ἡμετέρας;

6 Εἶπε δὲ τοῦτό, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ κομισθένον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν.

7 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τιτήνηκεν αὐτή.

8 Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μετ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.

9 Ὁ γινώσκων ὅχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι· καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.

10 Ἐβρουλευσαντο δὲ οἱ ἄρχιε-

ρεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν·

11 Ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπήγον τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἑπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκουσάντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱερουσόλυμα,

* 13 Ἐλαβον τὰ † βαίβα τῶν † φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς † ὑψάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

* 14 Εὐδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς † ἐν ἑαυρίον, ἐκάθην ἐπ' αὐτὸ, καί τις ἐστὶ γεγραμμένον·

15 Μὴ φοβοῦ θυγάτηρ Σιών· ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.

16 Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἔποιον· καὶ τῷ.

17 Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφύθησαν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

18 Λοιπὸν τοῦτο καὶ ὑπῆρτεγεν αὐτῷ ὄχλος· ὅτι καὶ τοῦτο αὐτὸν πεποιθήκεναι τὸ σημεῖον.

19 Οἱ οὖν φαρισαῖοι εἶπον πρὸς αὐτούς· Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ὅτι ὁ κόσμος ἐπίστω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.

20 Ἦσαν οὖν τινες ἑλλήνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων εἰς τὸν ἑορτήν.

21 Οὗτοι οὖν προσήλθον φιλιππῶ τῷ ἀπὸ Βερύκων τῆς Παλαιστίνης, καὶ ἤρπασαν αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, θέλωμεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν.

22 Ἐρχεται φιλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ καὶ παλιν Ἀνδρέας καὶ φιλιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, λέγων· Ἰληλυθέν·

ἄρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἔάν μὴ δόξῃς τοῦ σίτου πεσῶν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μένος μένει· ἔάν δὲ ἀποθάνῃ, πολλὸν καρπὸν φέροι.

25 Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ μισθὸν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φησὶν αὐτῇ.

26 Ἐάν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμὲ ἀκολουθεῖτω· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος δέμος ἔσται· καὶ ἔάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμησὶ αὐτὸν ὁ πατήρ.

27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται· καὶ τί εἶπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· ἀλλὰ οὐκ οὕτως ἔστιν εἰς τὴν ὥραν ταύτην.

28 Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ εὐχαρίστω, καὶ πάλιν δοξάσω.

29 Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐξῶς καὶ ἁκούσας, ἔλεγε βροντὴν γινώσκειν. Ἄλλοι ἔλεγον· Ἀγγέλους αὐτοῦ λελάληκεν.

30 Ἀπεκρίθη δ' Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Οὐδὲ ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

31 Νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκδιώκεται ἐξ αὐτοῦ.

32 Καὶ γὰρ, ἔάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν.

* 33 (Τοῦτο δὲ ἔλεγε, ἥ σημαίνει τὸν θάνατον ἡμελλεν ἀποθνήσκειν.)

34 Ἀποκριθὲν αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νομοῦ ὅτι· ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὴν αἰῶνα· καὶ τίς τοῦ λέγει· ὅτι δεῖ ὑψοῦν καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

35 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ Φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστίν· περπατεῖτε ἕως τὸ Φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν

τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει.

36 Ἔως τὸ Φῶς ἔχετε, πεισεύετε εἰς τὸ Φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.

37 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

* 38 Ἴνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ, ὃν εἶπε· Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν, καὶ ὁ ἥ βραχίον Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;

39 Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας·

40 Τετύφλωκεν αὐτοὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ πεπρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν· ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ νοήσωσι τὴν καρδίαν, καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰασηται αὐτοὺς.

41 Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ.

42 Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ' ὠμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυναγώγοι γένωνται.

* 43 Ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μάλλον ἢ ἢ περὶ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πισεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με.

45 Καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.

46 Ἐγὼ Φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ.

47 Καὶ ἔάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων, καὶ μὴ πισεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν. Οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον.

48 Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματα μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρίνει αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

49 Ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλητα· ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ, αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε τί εἰπω καὶ τί λαλήσω.

50 Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν· ἃ οὖν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς εἰρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτω λαλῶ. 12. † 4.

Κεφ. ιγ'. 13.

1 Πρὸ δὲ τῆς ἐορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα, ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.

2 Καὶ δεῖπνου γενομένου, (τοῦ διαβόλου ἥδη βεβληκέντος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου, ἵνα αὐτὸν παραδῇ.)

3 Εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει·

4 Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δεῖπνου, καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια· καὶ λαβὼν λέντιον, διέζωσεν ἑαυτόν.

* 5 Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν ἰκτιῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἑκμύσσειν τῷ ἰκτινίῳ ὃ ἦν διεζωσμένος.

6 Ἐρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;

7 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα.

8 Λέγει αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἵμα· Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἰδοὺ μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχῃς μέρος μετ' ἐμοῦ.

9 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν.

10 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λελουμένος οὐ χρεῖαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔτι κακάρις ὢλος· καὶ ὑμεῖς καθά-

ροί ἐσθε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.

11 Ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν· Οὐχὶ πάντες καθάροι ἐσθε.

12 Ὅτε οὖν ἐνίψα τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν;

13 Ὑμεῖς φωνεῖτε με· Ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος· καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ.

14 Εἰ οὖν ἐγὼ ἐνίψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας.

15 Ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καὶ ὡς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῇτε.

16 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δούλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν.

17 Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοι ἐσθε ἂν ποιῇτε αὐτά.

* 18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὖς ἐξελέξανται· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἑπλήρην ἐπ' ἐμὲ τὴν ἰκτινίαν αὐτοῦ.

19 Ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸς τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γενήται, πιστεύητε ὅτι ἐγὼ εἰμι.

20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ὁ λαμβάνων, ἂν τινα τῶν ὀνόματι, ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε, καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παροῦστέ με.

22 Ἐβλέπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει.

23 Ἦν δὲ ἀνακείμενος εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἰσχυρὸς τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰσκαριώτης.

24 Νέσκει οὖν τοῦτο Σακκὴν Πέτρος πυθέσθαι τίς ἦν ὁ ἐπὶ οὗ λέγει.

25 Ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ σῆμα τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς εἶμι;

26 Ἀποκρίνεται δὲ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνος εἶμι ὃς ἐγὼ βράβυς τὸ ψωμίον ἐπιδώτω. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ.

27 Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ ποιεῖς, ποιητὸν τάχιστα.

28 Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἐτακκεμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ.

* 29 Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ὥστε τὸ \dagger γλαυτοδόκιμον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀχόρατον ἂν κρατῶν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν· ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τὶ δώῃ.

* 30 Λαβὼν οὖν τὸ \dagger ψωμίον ἐκεῖνος, εὐθέως ἐξῆλθεν· ἢν οὐκ ᾔδει.

31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ.

32 Εἰ δὲ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐδὲς δοξάσει αὐτόν.

33 Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσατέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις· Ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν· καὶ ὑμῖν λέγω ἔτι.

34 Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἡ ἀγάπη ὑμᾶς, ἵνα καὶ μετὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

35 Ἐν τούτῳ γνώσκονται πάντες ὅτι ἀπὸ μαθητῶν ἐστε, ἐὰν γὰρ ἡ ἀγάπη ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, τοῦ ὑπαγεῖν· Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅπου παρῶ, οὐ παρῶ· καὶ ὁὖν ἀκολουθήσαί μοι.

37 Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, ὅτι οὐ δύναμαι σοὶ ἀκο-

λουήσθαι ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σου θήσω.

38 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ· ὥς οὐ ἀπαρνήσῃ με τρίς. 8. \dagger 2.

Κεφ. 15. 14.

1 ΜΗ' ταρυστέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πιθεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιθεύετε.

2 Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλάί εἰσιν· εἰ δὲ μὴ, εἶπον ἂν ὑμῖν· πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν.

3 Καὶ ἐὰν πορευθῶ, καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον, παλιν ἔρχομαι, καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν· ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ᾔητε.

4 Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε.

5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δύναμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;

6 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωὴ. οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.

7 Εἰ ἐγνώκετέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκετε ἂν· καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτόν, καὶ ἑωράκατε αὐτόν.

8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.

9 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τόσουτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἐγνώκας με; Φίλιππε, ὁ ἑωρακὴς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν πατέρα· καὶ πῶς σὺ λέγεις· Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα;

10 Οὐ πιθεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· ἐστὶ τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα.

11 Πιθεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτῇ πιθεύετε μοι.

12 Ἀμὴν

12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, καὶ κείνός ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι.

13 Καὶ ὁ, τι ἂν αἰτήσῃτε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω· ἵνα ὁδοῦσῃ ὁ πατήρ ἐν τῷ υἱῷ.

14 Ἐάν τι αἰτήσῃτε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω.

15 Ἐὰν ἀγαπᾷτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε.

16 Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον ἑσται ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

17 Τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται.

18 Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὁρφάνους· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.

19 Ἐτι μικρὸν, καὶ ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε.

20 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν.

21 Ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου, καὶ τηροῦν αὐτάς, ἐκείνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὃ δὲ ἀγαπᾷ με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.

22 Λέγει αὐτῷ Ἰουδᾶς (οὗχ ὁ Ἰσκαριώτης)· Κύριε, τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μελλοῖς ἐμφανίζειν σεαυτόν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;

* 23 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει· καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν ἐλευσόμεθα, καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ πατήρ ποιήσομεν.

24 Ὁ μὲν ἀγαπῶν με, τοὺς

λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρὸς.

25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων.

26 Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ υπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν.

* 27 Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, οὗ καθὼς ὁ κόσμος οἰστικν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ἡ ταραττίστω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ ἡ δειλιάτω.

28 Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Τπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Εἰ ἠγαπᾷτέ με, ἐχαρήτε ἂν ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ μου μεζων μου ἐστίν.

29 Καὶ νῦν εἰρήκα ὑμῖν πρὸν γενέσθαι· ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύετε.

30 Οὐκ ἔτι πολλὰ λελάησα μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου τούτου ἀρχὸν, καὶ ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν.

31 Ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετειλάτό μοι ὁ πατήρ οὕτω ποιῶ· ἐξηίρεσθε, ἀγαπᾷ ἐντεῦθεν. 3. † 1.

Κεφ. 15. 15.

1 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀμπέλος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου γεωργός ἐστι.

* 2 Πᾶν ἡ κλήμα ἐν ἐμοί μὴ φέρων καρπὸν, αἵρε· αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, ἡ καὶ αὐτὸ, ἵνα τλεσται καρπὸν φέρῃ.

3 Ἦν ὑμεῖς κτήματα ἐξ ἐμοῦ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν.

4 Μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐμῖν· καθὼς τὸ κλήμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἢ ἐὰν μὴ μένῃ ἐν τῷ ἀμπέλω· οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοί μένητε.

5 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀμπέλος, καὶ ὑμεῖς τὰ κλήματα· ὁ μετὰ ἐμὴν

ἔμοι, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος
Φέρε. καρπὸν πολὺν· ὅτι χωρὶς
ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν.

6 Ἐὰν μὴ τις μένῃ ἐν ἐμοί,
ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλήμα, καὶ
ξηρανθή· καὶ τυνάγουσιν αὐ-
τὰ, καὶ εἰς πῦρ βάλλουσι, καὶ
καίεται.

7 Ἐὰν μένητε ἐν ἐμοί, καὶ
τὰ ἐθήματα μου ἐν ὑμῖν μένῃ,
ὁ ἐγὼ ἐλεήτε αἰτήσεσθε, καὶ
γενήσεται ὑμῖν.

8 Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πα-
τήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέ-
ρῃτε· καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μα-
ρίται.

9 Καὶ οὐκ ἠγάπητέ με ὁ πατήρ,
κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μένετε
ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ.

10 Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τη-
ρεῖτε, μένετε ἐν τῇ ἀγάπῃ
μου· καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς
τοῦ πατρὸς μου τητήρηκα, καὶ
μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

11 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν
ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μένῃ,
καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ.

12 Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ,
να ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς
ἀγάπησα ὑμᾶς.

13 Μείζονα ταύτης ἀγάπην
οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ ᾗ ὑπὲρ τῶν φίλων
αὐτοῦ.

14 Ὅτι οἱ φίλοι μου ἐστὶν, ἐὰν
ποιῇτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑ-
μῖν.

15 Οὐδέτι ὑμᾶς λέγω δο-
ύλος, ὅτι ὁ δούλος οὐκ οἶδε τί
ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ
ἀγαπᾶ φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἡ-
γάπησα παρὰ τοῦ πατρὸς μου,
ἐκένωσα ὑμῖν.

16 Οὐκ ὑμεῖς με ἐξελέξαθε,
ἀλλ' ἐγὼ ἐξελέξαμαι ὑμᾶς, καὶ
ἀγάπησα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγη-
τε, καὶ ὅπου θέλητε, καὶ ὁ
πατήρ μου ἐν τῇ ἀγάπῃ
ἐκένωσεν ὑμᾶς.

17 Ταῦτα λέγω ὑμῖν, ἵνα
ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

18 Ἢ ὁ κόσμος, ὑμᾶς μισεῖ,

γινώσκειτε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν
μεμισήκεν.

19 Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κό-
σμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ
ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστὶν, ἀλλ' ἐγὼ
ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου,
διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

20 Μνημονεύετε τοῦ λόγου
οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ ἐστὶ δού-
λος μερίζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Εἰ
ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξου-
σιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν,
καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν.

21 Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιῇ-
σονται ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομα μου,
ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά
με.

22 Εἰ μὴ ἦλθον, καὶ ἐλάλη-
σα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον·
νῦν δὲ προφασίν οὐκ ἔχουσιν περὶ
τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.

23 Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν
πατέρα μου μισεῖ.

24 Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν
αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίη-
κεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν
δὲ καὶ ἐδικαίωκα, καὶ μεμιση-
κασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα
μου.

25 Ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λό-
γος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ
αὐτῶν· (ὅτι ἐμίσησαν με δω-
ρεάν).

26 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παρακλη-
τός, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ
τοῦ πατρὸς, (τὸ πνεῦμα τῆς ἀ-
ληθείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς
ἐκπορεύεται) ἐκεῖνος μαρτυρή-
σει περὶ ἐμοῦ.

27 Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε,
ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἔσθε. 2. 10.
Κεφ. 15. 16.

1 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα
μὴ σκανδαλισθῆτε.

2 Ἀποσυναγώγους ποιήσου-
σιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ἡρα,
ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνῃ ὑμᾶς,
ὅτι ἡ λατρείαν προσφέρειν τῷ
Θεῷ.

3 Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὑ-
μῖν, ὅτι οὐκ ἐγνώσαν τὸν πα-
τέρα, οὐδὲ ἐμὲ.

4 Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα
ὑμῖν.

ἔμιν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύετε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ἑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μετ' ὑμῶν ἦμην.

5 Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἑρωτᾷ με· ἰδοὺ ὑπάγεις·

6 Ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελαλήκα ἐμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν.

7 Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, δὲ παράκλητος οὐκ ἐλευθεύεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

8 Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος, ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως.

9 Περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ·

10 Περὶ δικαιοσύνης δὲ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με·

11 Περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι δ' ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

12 Ἐτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύναται βασιλεὺς ἄρτι.

13 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ἐδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλεῖται ὑφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

14 Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήφεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

15 Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ. ἐμάρτυρε· δὲν τοῦτο εἶποι ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήφεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

16 Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθε με· ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα.

17 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αἰτεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους· Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν

μικρὸν, καὶ ὄψεσθε με· καὶ· Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα;

18 Ἐλεγον οὖν· Τοῦτο τί ἐστὶν ὃ λέγεις, τὸ μικρὸν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ.

19 Ἐγὼ οὖν δ' Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἑρωτᾶν, καὶ εἶπε αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον· Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθε με;

* 20 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι κλαύσετε καὶ ἡ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρῆται· ὑμεῖς δὲ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται.

21 Ἡ γυνὴ ὅταν τίκῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

22 Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην φέτε· νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρῆται ὑμῶν καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ὑφ' ὑμῶν.

23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐρ- οὐκ ἑρωτήσετε οὐδέν. Ἀμὴν· μὴν λέγω ὑμῖν; ὅτι ὅσα ἂν ἀ- τήσητε τὸν πατέρα ἐν τῇ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν.

24 Ἦτος ἔρχομαι, οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήψετε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἡ πεπληρωμένη.

25 Ταῦτα ἐν παρρησίᾳ λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχεται ἡ ὥρα ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παρρησίᾳ λελάληκα ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ· ὅτι τὸν πατέρα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

26 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτεῖτε καὶ λήψετε ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἑρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν.

27 Ἀπὸ τῆς ὥρας τῆς πατρὸς Φίλος ὑμῶν, ὅτι ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πεπληρωμένος ἐστὶν παρὰ τοῦ ἐκείνου ἐν χάριτι.

28 Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρός

καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίμι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἰδὲ, νῦν παρήτεια λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις.

30 Νῦν δίδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτῇ. ἐν τούτῳ πι-
στεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.

31 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἀρτί πιστεύετε;

32 Ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκοπισθῇτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφίητε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστίν.

33 Ταῦτα λελαλήκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἑαυτῷ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ ὀλίγον ἔχετε· ἀλλὰ θαρτέετε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον. 2. † 0.

ΚεΦ. 17. 17.

1 Ταῦτα εἰλάλητεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶ-
πε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δέξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱὸς σου δοξάσῃ σε·

2 Καίτις ἐσθλας αὐτῷ ἐρου-
σίαν πάτης σαρκός, ἵνα πᾶν ὁ
σθλας αὐτῷ, ὅσῃ αὐτοῖς
ζῶν αἰώνιον.

3 Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀ-
ληθινόν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας
Ἰησοῦν Χριστόν.

4 Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς
γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὃ δέ-
δωκάς μοι ἵνα ποιήσω.

5 Καὶ νῦν δέξασόν με σὺ πά-
τερ παρὰ ταῦτα τῇ δόξῃ ᾗ εἶ-
χον, πρὶν τοῦ τὸν κόσμον εἶναι,
παρὰ σοί.

6 Ἐφανερώσα σου τὸ ὄνομα
τὸ ἀληθινόν, ὃ δέδωκάς μοι
ἐκ τοῦ κόσμου· σὺ ἦσθαι, καὶ
ἐμοὶ αὐτοῖς δέδωκάς, καὶ τὸν
λόγον σου γένησθαι.

7 Νῦν γινώσκω ὅτι πάντα,
ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ τοῦ πατρὸς
ἐστίν.

8 Ὅτι τὰ ῥήματα α δέδωκάς

μοι, δέδωκά αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ
ἐλάβον, καὶ ἐγνώσαν ἀληθῶς
ὅτι παρὰ τοῦ ἐξῆλθόν, καὶ ἐπί-
στευσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

9 Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ
περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ
περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ
εἰσιν.

10 Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ
ἐστίν, καὶ τὰ σὰ ἐμὰ· καὶ δεδό-
ξασμαι ἐν αὐτοῖς.

11 Καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ ἐν τῷ
κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ
εἰσὶ, καὶ ἐγὼ πρὸς σε ἐρχομαι.
Πάτερ ἄγιε, τήρισον αὐτοὺς ἐν
τῷ ὀνόματί σου, οὐς δέδωκάς
μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς.

12 Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν
τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτίθειν αὐτοὺς
ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὐς δέδωκάς
μοι· Ἰουδαῖα, καὶ οὗτοι ἐξ αὐ-
τῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς
ἀπαλείας· ἵνα ἡ γραφὴ πλη-
ρωθῇ.

13 Νῦν δὲ πρὸς σε ἔρχομαι,
καὶ ταῦτα λαλήσιν ἐν τῷ κόσμῳ,
ἵνα ἐχῶσι τὴν χάριν τὴν ἐμὴν
πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

14 Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν
λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμί-
σησεν αὐτοὺς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ
τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ
ἐκ τοῦ κόσμου.

15 Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἔρῃς αὐτοὺς
ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρή-
σῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.

16 Ἐπ' τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ,
καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ
εἰμὶ.

17 Ἀγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀ-
ληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλή-
θειά ἐστι.

18 Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς
τὸν κόσμον, καὶ ἐγὼ ἀπέστειλα
αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον.

19 Καὶ ὅπερ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιά-
ζω ἐμαυτὸν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἁ-
γιάσων ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ
μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πι-
στεύόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτοῦ
εἰς ἐμὲ.

21 ἵνα πάντες ἐν ᾗσιν, καθὼς

σὺ, πᾶτερ, ἐν ἑμοί, καὶ γὰρ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν· ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

22 Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν, ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· ἵνα ὧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν ἔσμεν.

23 Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἑμοί, ἵνα ὧσι τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ με ἀπέστειλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς, καθὼς ἐμὲ ἡγάπησας.

24 Πάτερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, καὶ κεῖνοι ὧσι μετ' ἑμοῦ· ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου.

25 Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνω, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.

26 Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἡγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ᾗ, καὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς.

Κεφ. ιη'. 18.

* 1 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε τὸν ποτὶς μαθηταῖς αὐτοῦ † πέραν τοῦ † χειμάρρου τῶν † κέδρων, ὅπου ἦν † κήπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

2 Ἦιδει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδούς αὐτὸν, τὸν τόπον· ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

* 3 Ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπιῆραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ † φανῶν καὶ † λαμπάδων καὶ ὅπλων.

4 Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα ζητεῖτε;

5 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ εἰμι. Εἰσάγει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν.

6 Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀπήλθον εἰς τὰ ὑπόστα, καὶ ἔπεσον χακμί.

7 Πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε· Τίνα ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.

8 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τοὺτους ὑπάγειν.

9 Ἴνα πληρωθῇ ὁ λόγος, ὃν εἶπεν· Ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα.

10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν, εἰλκυτεν αὐτήν, καὶ ἔκαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν· ἣν δὲ ἵνεμα τῷ δούλῳ Μάλχος.

* 11 Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν † θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πίνω αὐτό;

12 Ἡ οὖν σπιῆρα, καὶ ὁ χιλιάρχος, καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν αὐτόν.

* 13 Καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἀνναν πρῶτον· ἣν γὰρ † πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὅς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου.

14 Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει ἵνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

* 15 Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ † συνεσῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως.

16 Ὁ δὲ Πέτρος εἰσάγει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔσω· εἰσῆλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος, ὅς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῇ θυρωρῇ, καὶ εἰσῆγαγε τὸν Πέτρον.

17 Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Λέγει ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμί.

18 Εἰσῆκειταν δὲ οἱ δοῦλοι, καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνδρακτῶν πεποιηκότες, ὅτι ψυχὰς ἦν, καὶ ἐδερμαίνοντο· ἣν δὲ μετ' αὐτῶν

τῶν δὲ Πέτρος ἐς ὧς καὶ θερμαινόμενος.

19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτητε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ.

20 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παρήσυχ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ, ὅπου πάντοθεν οἱ Ἰουδαῖοι-σύν-έρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν.

21 Τί με ἐπερωτᾷς; ἐπερώτητον τοὺς ἀκηκόοντας, τι ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε, οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ.

22 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἰς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκώς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπών· Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ;

23 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;

24 Ἀπέσειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Κχιάφαν τὸν ἀρχιερέα.

25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐς ὧς καὶ θερμαινόμενος, εἶπον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἠνῆσατο ἔκαίνος, καὶ εἶπεν· Οὐκ εἰμί.

* 26 Λέγει εἰς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς αὐτοῦ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ φέρον· Οὐκ ἐγὼ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;

27 Πάλιν οὖν ἠνῆσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

* 28 Ἀγρουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Κχιάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ φημί πρῶτα· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ φημί πραιτώριον, ἵνα μὴ φημί μωροῦσιν, ἀλλ' ἵνα φημί τὸ πάσχα.

* 29 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε· φημί Τίνα φημί κατηγορεῖτε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;

30 Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον

αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιός, οὐκ ἂν σοι παρεδοκαμεν αὐτόν.

31 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἐξέστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα.

32 Ἰνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ, ὃν εἶπε, σημαίνων ποῖα θανάτῳ ἠμελλεν ἀποθνήσκειν.

33 Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν· καὶ εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;

34 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀφ' ἐαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ;

35 Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας;

36 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οὐ ὑπῆρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδεδῶ τὸς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἐστὶν ἐντεῦθεν.

* 37 Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· φημί Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σὺ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι ἐγώ· ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· Πᾶς ὃς ὦν ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς φωνῆς.

38 Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Τί ἐστὶν ἀλήθεια; Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὕρισκω ἐν αὐτῷ.

39 Ἔτι δὲ συνήθεια ὑμῶν· ἵνα ὑμῶν ἀπολύτῳ ἐν τῷ πάσχα βούλεσθε οὖν ὑμῶν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;

40 Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες, λέγοντες· Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν· ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής. 16. † 6.

Κεφ. 19. 19.

1 **Τ**ότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαρτύρωσε.

2 Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν·

3 Καὶ ἔλεγον· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ραπίσματα.

4 Ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε, ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γινώτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω.

* 5 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, † φορῶν τὸν † ἀκανθίνον στέφανον, καὶ τὸ † πορφυροῦν ἱμάτιον. Καὶ λέγει αὐτοῖς· † Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.

6 Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν, λέγοντες· Σταύρωσον, σταύρωτον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.

7 Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἐαυτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐποίησεν.

8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη.

9 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτωριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἰ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπάκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ.

10 Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε;

11 Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν περὶ ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἔ-

νωθεν. διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς με σοὶ μείζονα ἀμαρτίαν ἔχει.

12 Ἐκ τούτου ἐξήτει ὁ Πιλάτος ἀπολύσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραζον, λέγοντες· Ἐάν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.

13 Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιβόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ.

14 Ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάτχα, ὥρα δὲ ὥστε ἔκτι· καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν.

15 Οἱ δὲ ἐκραύγασαν· ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα.

16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον.

17 Καὶ βασάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ.

18 Ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν.

19 Ἐγραφε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. ἦν δὲ γεγραμμένον· ἸΗΣΟΥΣ Ὁ ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤῶΝ ἸΟΥΔΑΙΩΝ.

* 20 Τοῦτον οὖν τὸν † τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, † Ἑλληνιστὶ, † Ῥωμαϊστὶ.

21 Ἐλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφῃ· Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀλλ' ὅτι ἐκ τοῦ εἶπε· Βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων.

22 Ἀπε

22 Ἀπεκρίθη δὲ Πιλάτος· Ὁ γέγραφα, γέγραφα.

* 23 Οἱ οὖν γρατιῶται, ὅτε ἐξαυρώσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, (καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάτω γρατιῶτη μέρος) καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ ὁ ἄχιτων ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου.

24 Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλὰ λάχουμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἕται. ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα· Διμερίσαντο τὰ ἱμακτῖά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱμακτῖόν μου ἕβαλον κλῆρον· Οἱ μὲν οὖν γρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

25 Εἰσῆκτισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ.

26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα, ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γυναίκα, ἰδοὺ ὁ υἱός σου.

27 Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια.

28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς δὲ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεστα, ἵνα τελεωθῇ ἡ γραφὴ, λέγει· Διψῶ.

29 Σκεῖος οὖν ἔκειτο ἔξους μεσον· οἱ δὲ, πλήτταντες στόγον ἔξους, καὶ ὑσώπων περιβέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ σῶματι.

30 Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Τετέλεστα· καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

* 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνειν τοῦ σταυροῦ τὰ τεμάχια ἐν τῷ σταυρῷ, ἐτεῖ παρασκευὴν, (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ σαββάτου) ἠρτυήσαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεργαστῇ αὐτῶν τὰ ἄσπελα, καὶ ἀρρώσιν.

32 Ἦλθον οὖν οἱ γρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέεξαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἑλλοῦ τοῦ συζευρωθέντος αὐτῷ.

33 Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθυνηκότα, οὐ κατέεξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη.

* 34 Ἀλλ' εἰς τῶν ἄλλων γρατιῶτων λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἐνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξηλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ.

35 Καὶ ὁ ἑωρακὴς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία· κακεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα ὑμεῖς πισεύσητε.

36 Ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὅσοῦν οὐ συντριβήτετα αὐτοῦ.

37 Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει· Ὅψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, (ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος διὰ τὴν φόβον τῶν Ἰουδαίων) ἵνα ἔρη τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπετρέψεν ὁ Πιλάτος· ἦλθεν οὖν καὶ ἤρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

* 39 Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος (ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νοκτὸς τὸ πρῶτον) φέρον τὸ μύγμα ἄμυνης καὶ ἄλκιος ὡσεὶ λίθου ἑκατόν.

* 40 Ἐλθόντων οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν ὀνόματι μετὰ τῶν ἄρωματων, καὶ καθὼς ἔθος ἐστὶ τῶν Ἰουδαίων ἐνταφιάζειν.

41 Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ἐσταυρώθη, κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέβη.

42 Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἕως ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκεν τὸν Ἰησοῦν. 25. ἄ. 6.

Κεφ. κ'. 20.

1 Τῇ δὲ μετὰ τῶν ταββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶτον, σκοτίας ἐστὶ οὕσης,

εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ βλέπει τὸν λίθον ἡρμένον ἐκ τοῦ μνημείου·

2 Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν, ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς· καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἥσαν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.

3 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.

* 4 † Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο † ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμε † τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον.

5 Καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ἱθόνια· οὐ μέντοι εἰσῆλθεν.

6 Ἐρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ἱθόνια κείμενα·

7 Καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ἱθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τύπον.

8 Τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν.

9 Οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.

10 Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί.

11 Μαρία δὲ εἰσήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα ἔξω· ὥς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον·

12 Καὶ θεωρεῖ δύο ἄγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

13 Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἑκεῖνοι· Γύναι, τί κλαίεις; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι ἤρην τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.

14 Καὶ ταῦτα εἰπούσα, ἐξέρχεται εἰς τὰ ἑπίτω, καὶ θεωρεῖ

τὸν Ἰησοῦν ἐσῶτα· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστὶ.

* 15 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; Ἐκείνη, δοκοῦσα ὅτι ὁ † κηπουρὸς ἐστὶ, λέγει αὐτῇ· Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ αὐτὸν ἔθηκες· καὶ γὰρ αὐτὸν ἄρῶ.

16 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μαρία. Στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ· Ῥαββουνι, ὃ λέγεται, διδάσκαλε.

17 Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μὴ μου ἄπτου· οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν.

18 Ἐρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς, ὅτι ἑώρακε τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

19 Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνῃ ὑμῖν.

20 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον.

21 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνῃ ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς.

* 22 Καὶ τοῦτο εἰπὼν, † ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε πνεῦμα ἅγιον.

23 Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίσινται αὐτοῖς· ἂν τινων κρατῆτε, κενράτηνται.

24 Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν ὀνόδευκα, ὁ λεγόμενος Διδυμοσ, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς.

* 25 Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· Ἐωρακαμέν τὸν Κύριον·

Κύριον· Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν ἥτον τῶν ἡλῶν, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν ἥτον τῶν ἡλῶν, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευράν αὐτοῦ, οὐ μὴ πισεύσω.

26 Καὶ μετ' ἡμέρας ὁκτὼ πά-
λαι ἦσαν ἐπὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχε-
ται δ' Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισ-
μένων, καὶ ἔση εἰς τὸ μέσον,
καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν.

27 Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέ-
ρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ
ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν
χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν
πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄ-
πιστος, ἀλλὰ πιστός.

28 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς,
καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου,
καὶ ὁ Θεός μου.

29 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὅτι ἰδού με, Θωμά, πε-
πίστευκας· μακάριοι, οἱ μὴ ἰ-
δόντες, καὶ πιστεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα
σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώ-
πιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ
ἐφ' ἡγεγραμμένα ἐν τῇ βιβλίῳ
τούτῳ.

31 Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα
πιστεύσῃτε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ
Χριστός ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα
πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῇ
δυνάμει αὐτοῦ. 7. † 3.

Κεφ. κα'. 21.

1 **Μ**ΕΤὰ ταῦτα ἐφανερώσεν
ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς
τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσ-
σης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανερώσε
δὲ οὕτως.

2 Ἦσαν ἑμοῦ Σίμων Πέτρος,
καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Διδυ-
μός, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κα-
νᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ
Ζαβδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ δύο.

3 Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέ-
τρος· Ὑπαγε ἡμεῖς ἀλλοῦ· Λέ-
γουσιν αὐτῷ· Ἐρχίμεθα καὶ
ἡμεῖς σὺν σοι. Ἰεσοῦς, καὶ
ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς,

καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν
οὐδέν.

4 Πρωτὰς δὲ ἡδὴ γενομένης
ἔση ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν·
οὐ μέντοι ἤδεισαν οἱ μαθηταί,
ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶ.

* 5 Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Παιδίᾳ, μὴ τι † προσφάγιον
ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ·
Οὐ.

6 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε
εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ
δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. Ἐβα-
λον οὖν, καὶ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἐλ-
κῦσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλή-
θους τῶν ἰχθύων.

* 7 Λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖ-
νος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέ-
τρῳ· Ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων οὖν
Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός
ἐστι, τὸν † ἐπεκρίθη· καὶ εἶ-
πε· Ὁ Κύριός μου, καὶ ὁ Θεός μου.

* 8 Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ
† πλοικῶν ἦλθον, (οὐ γὰρ ἦ-
σαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ'
ὡς ἀπὸ περὶ πηχῶν διακοσίων) σύ-
ροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

* 9 Ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν
γῆν, βλέπουσιν † ἀνθρώκιν
κειμένην, καὶ † ὀψάριον † ἐπι-
κείμενον, καὶ ἄρτον.

10 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Ἐνέγκτε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ἃ
ἐπιάσατε νῦν.

* 11 Ἀνέβη Σίμων Πέτρος,
καὶ † εἴλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ
τῆς γῆς, μετὸν ἰχθύων μεγάλων
ἑκατὸν πεντηκοντατρίκιν· καὶ
τοσούτων ὄντων οὐκ ἔσχισεν
τὸ δίκτυον.

* 12 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Δεῦτε, ἀρσέντατε. Οὐδεὶς δὲ
† ἐτόλμα τῶν μαθητῶν † ἐξελ-
θεῖν αὐτῶν· Σὺ τίς εἶ; εἰδότες
ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν.

13 Ἐρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς,
καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ
δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον
ὁμοίως.

14 Τοῦτο ἡδὴ τρίτον ἐφανε-
ρώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

15 Ὅτε οὖν ἠρίξισαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖον τούτων; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Βόσκει τὰ ἄρνια μου.

16 Λέγει αὐτῷ πάλιν δευτέρου· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου.

* 17 Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· † Βόσκει τὰ πρόβατά μου.

* 18 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, † ἐξῶννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὑποῦ ἡβελος· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσῃ, καὶ οἴσῃ ὑποῦ οὐ θέλεις.

19 Τοῦτο δὲ εἶπε, σημαίνων πῶς θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει αὐτῷ· Ἀκολουθεῖ μοι.

20 Ἐπιγραφείς δὲ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ θείῳ ἐπὶ τὸ σῆθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Κύριε, τίς ἐσιν ὁ παραδιδούς σε;

21 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τίς;

22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σε; σὺ ἀκολουθεῖ μοι.

23 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει, καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει· ἀλλ', Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σε;

24 Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

* 25 Ἐς δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ, ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἄτινα ἂν γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐτὸν ἴσμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλ. α. Ἀμὴν. 17. † 5.

Π Ρ Α Ξ Ε Ι Σ Τ Ω Ν Ἀ Γ Ι Ω Ν

Ἀ Π Ο Σ Τ Ο Λ Ο Ν.

Κεφ. α'. 1.

1 ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον ἐποιήσάμην περὶ πάντων, ᾧ Θεόφιλε, ὃν ἤξετο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν,

2 Ἀχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου, οὓς ἐξελεῖξαι, ἀνελήφθη.

* 3 Οἱς καὶ παρέσχισεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς † τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαρῶντα † ἑπτανό-

μενος αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

* 4 Καὶ † συναλιζόμενος † παρήγγειλεν αὐτοῖς ἅπλ' ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ † περιμένειν τὴν † ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, ἣν ἠκούσατέ μου·

5 Ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὗ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

6 Οἱ μὲν οὖν συνεβούτεας, ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε,

Κυριε,

Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθίστανεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ;

7 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ.

8 Ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

9 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλέπόντων αὐτῶν ἐπὶ τὴν οὐρανὴν, καὶ νεφέλῃ ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

10 Καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο παρεισέκεισαν αὐτοῖς ἐν ἱσθμῇ λευκῇ·

11 Οἱ καὶ εἶπον· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐβλέπατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος δ' Ἰησοῦς ὁ ἀνακληθεὶς ἐφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται ὁν τρόπον ἐθεάτασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.

* 12 Τότε ὑπέσχεσαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὅρους τοῦ καλουμένου † Ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγυὲς Ἱερουσαλὴμ, σαββαίου ἔχον ὁδόν.

* 13 Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ † ὑπερώϊον, οὗ ἦσαν † καταμένοντες, ὅ, τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰσκαριὸς Ἀλφαίου καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτής, καὶ Ἰουδας Ἰσκαριώτης.

14 Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκατεσθῆναι ὁμιθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει, σὺν ἑκατέρῳ καὶ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν, εἶπεν· Ἐν τε ὅχλῳ ἐνομαστῶν καὶ τῷ κύτῳ

ὡς ἑκατὸν εἰκοσίν.)

16 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαβὶδ περὶ Ἰουδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν Ἰησοῦν.

* 17 Ὅτι † καθιριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὴν κληρὸν τῆς διακονίας ταύτης.

* 18 Οὗτος μὲν οὖν † ἐκτίτατο † χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας· καὶ † πρηνὴς γενόμενος † ἐλάκησε μέσος, καὶ † ἐξεχύθη πάντα τὰ † σπλάγχνα αὐτοῦ.

19 Καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν, Ἀκκλησίᾳ, τοῦτέστι, χωρίον αἱματος.

* 20 Γέγραπται γὰρ ἐν † βίβλῳ † ψαλμῶν· Γεννηθήτω ἡ † ἐκπαλις αὐτοῦ † ἡμῶν, καὶ μὴ ἔσω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ. Καί· Τὴν † ἐπισκοπὴν αὐτοῦ † λάβοι ἕτερος.

21 Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσῆλθες καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς,

22 Ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνεληφθὲν ἐφ' ἡμῶν μαρτυρεῖ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων.

23 Καὶ ἔφησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρθαθάμ, ὃς ἐπεκλήθη Ἰούδας, καὶ Ματθαῖον.

* 24 Καὶ προσευξάμενοι εἶπον· Σὺ Κύριε † καρδιάς ἡμῶν πάντων, † ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα ὃν † ἐξελέξω.

25 Λαβὼν τὸν κληρὸν τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρεῖχε Ἰουδᾶ πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον.

* 26 Καὶ ἐβόων κληροῦς αὐτῶν, καὶ † ἔστην ὁ † κληρὸς ἐπὶ Ματθαῖον, καὶ † περιέβαλεν αὐτὸν μετὰ τῶν ὁμοκαταστάτων αὐτοῦ.

Κεφ. β'. 2.

1 **Κ**αὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό.

* 2 Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ † ἦχος † ὥσπερ φερομένης † πνοῆς † βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι.

3 Καὶ ὠφθισαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶτται ὥτε πυρρῶς, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν.

4 Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέροις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι.

5 Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς, ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

6 Γενόμενης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος, καὶ συνεχύθη· ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλοῦντων αὐτῶν.

7 Ἐξίσαντο δὲ πάντες καὶ θαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἄλλλους· (ὅτι τοῦ πᾶντος οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;

8 Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν, ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν;

9 Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν,

* 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπισημοῦντες † Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι,

11 Κρήτες καὶ Ἀραβες, ἀκούομεν λαλοῦντων αὐτῶν ταῖς ἑμετέροις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ.

12 Ἐξίσαντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι;

* 13 Ἄλλοι δὲ † χλευάζοντες ἔλεγον· Ὅτι † γλεῦκους † μεμεσῶμένοι εἰσὶ.

* 14 Σταθεῖς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς † ἑνδεκά, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ † ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς· Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γινώσκω, καὶ † ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματα μου.

15 Οὐ γὰρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν· ἐστὶ γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας·

16 Ἀλλὰ τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ·

* 17 Καὶ ἔσαι ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, (λέγει ὁ Θεός) ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα· καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ἔραται· ἴφονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν † ἐνύπνια † ἐνυπνιασθήσονται.

* 18 Καί γε ἐπὶ τοὺς † δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς † δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις † ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ † πνεύματός μου, καὶ † προφητεύσουσι.

19 Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἡμῶν, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα κατιού.

* 20 Ὁ ἥλιος μεταστραφῆσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα, † πρὶν ἢ ἔλθειν τῇ ἡμέρᾳ Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ † ἐπιφανῇ.

21 Καὶ ἔσαι, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται.

22 Ἄνδρες Ἰερουσαλὴμ, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· Ἰησοῦ τὸν Ναζωραίου, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποκριθῆναι εἰς ὅρας δυναμει καὶ τέρασιν καὶ σημείοις οἷς ἔποιε δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἶδατε.

* 23 Τοῦτον τῷ ὄρι σμενν βουλῇ καὶ † παρωκῶσι τοῦ Θεοῦ † ἐκδοτὸν λαβόντες, διαχρίσαντες ἑαυτοὺς ἡμέρας

† ἀνέμων † προσπήξαντες † ἀνείλετε.

24 "Ον ὁ Θεὸς ἀνέστη, λύσας τὰς ᾠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ.

25 Δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν· Προωρωμὴν τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ πάντας, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐσίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.

* 26 Διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδίᾳ μου, καὶ † ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου † κατασκηνώσει ἐπ' † ἐλπίδι.

27 "Οτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδου, οὐδὲ ὠθεῖς τὸν ὁσὶόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.

28 Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς· πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.

29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὲν εἰπεῖν μετὰ παρήχτικας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβὶδ, ὅτι καὶ ἑτελεύτησε καὶ ἑτάφη, καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ ἐσίν ἐν ἡμῶν ἀχει τῆς ἡμέρας ταύτης.

30 Προφῆτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ἔρχομαι ἐπὶ αὐτὸν ὁ Θεός, ἐκ καρποῦ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστόν, καθῆσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ,

31 Περὶ οὖν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ἄδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν.

32 Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὐ πάντες ἡμεῖς ἴσμεν μάρτυρες.

33 Τῷ δὲξάμην οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψώσαντι, τὴν τε ἰσαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς, ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε.

34 Οὗ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς· λέγει δὲ αὐτός· Ἦσαν ὁ Κύριός τῷ Κυρίῳ μου· Καθὼν ἐκ δεξιῶν μου,

35 Ἔως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

36 Ἀσφαλῶς οὖν γινώσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσαυρώσατε.

* 37 Ἀκούσαντες δὲ † κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί;

38 Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς· Μετανοήτατε, καὶ βαπτισθῆτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος·

39 Ὅτιν γὰρ ἐσίν ἡ ἰσαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσῃται Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν.

40 Ἐτέροις τε λόγοις πλείοσι διεμαρτύρετο, καὶ παρεκάλει· λέγων· Σιθῆτε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σχολιᾶς ταύτης.

* 41 Οἱ μὲν οὖν † ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ, † ἐβαπτίσθησαν· καὶ προστεθήσαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχὰς ὡσεὶ τρισχίλιαι.

* 42 Ἦσαν δὲ † προσκατεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ † κλάσει τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς προσευχαῖς.

43 Ἐγένετο δὲ πάση ψυχῇ φόβος· πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο.

44 Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά.

* 45 Καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς † ὑπαρξίας ἐπίπραττον, καὶ διμερίζον αὐτὰ πᾶσι, † καθὼς ἂν τις † χρεῖαν εἶχε.

* 46 † Καθ' ἡμέραν τε προσκατεροῦντες ἱερούμενον ἐν τῷ ἱερῷ, † κλυντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν † ἀγαλλίασει καὶ † ἀφελότητι καρδίας,

47 Ἀίνοντες τὸν Θεόν· καὶ ἔχοντες

ἔχοντες χάριν πρὸς ἅλόν τὸν λαόν. Ὁ δὲ Κύριος προστείνει τοὺς σωζομένους καὶ ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ. 44. † 11.

Κεφ. γ'. 3.

1 Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐννάτην.

2 Καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ἐμβαλέετο ὃν ἐτίθουν καὶ ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ἰερικίαν, τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν.

3 Ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν.

4 Ἀτενίτας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπε· Βλέψον εἰς ἡμᾶς.

5 Ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν.

6 Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι· Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειραι καὶ περιπατεῖ.

* 7 Καὶ † πιάσας αὐτὸν τῆς † δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· † παραχρήμα δὲ † ἐξερῶθισαν αὐτοῦ αἱ † βάσεις καὶ τὰ † σφυρά.

* 8 Καὶ † ἐξαλλόμενος ἔστη, καὶ περιεπάτει· καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν, περιπατῶν καὶ † ἀλλόμενος, καὶ † αἰνῶν τῷ Θεῷ.

9 Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν.

10 Ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθύμενος ἐπὶ τῇ ὀικίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπληθύσαν δάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῇ συμβεβηκότι αὐτῷ.

* 11 Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος † χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, † συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ ᾠῇ τῇ

καλουμένῃ Σολομῶντος, † ἑμβαμβοί.

12 Ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες Ἰσραηλίται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε, ὥς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐτελείᾳ πεποιηκόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν;

13 Ὁ Θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐδόξατε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὁμεῖς ταρεθώκατε, καὶ ἠρνύσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν.

14 Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνύσασθε, καὶ ἡτίσασθε ἄνθρωπον Φινέα χαριτῆναι ὅμῃν.

15 Τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν.

* 16 Καὶ ἐπὶ τῇ πίσει τοῦ δυνάμετος αὐτοῦ, τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἰδατε, ἐσφρένατε τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἡ πίσις ἡ δὲ αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν † δόκληρίαν ταυτην ἀπέναντι πάντων ὁμῶν.

17 Καὶ νῦν, ἄδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὁμῶν.

18 Ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγειλε διὰ σφύματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν τὸν Χριστὸν, ἐπλήρωσεν οὕτω.

* 19 † Μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὴν ἐλεησθῆναι ὁμῶν τὰς ἁμαρτίας· ὅπως ἂν ἐλάβωσι καίρι· † ἀναστρέψας ἀπὸ προσηλύτου τοῦ Κορίνθου,

20 Καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον ὁμῶν Ἰησοῦν Χριστόν,

* 21 Ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δεξασθαι ἕως χρίων † ἀποκαταστάσεως πάντων· ὃν ἐλαλήτεν ὁ Θεὸς διὰ σφύματος πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αἰῶνος.

22 Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν· Ὅτι προφητὴς ὁμῶν ἀναστήσει Κύριος· ὁ Θεὸς ὁμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὁμῶν. ἃς ἡμεῖς

ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούετεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήτῃ πρὸς ὑμᾶς·

* 23 Ἐσθαι δὲ, πᾶσα ψυχὴ, ἣτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφῆτου ἐκείνου, † ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.

24 Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ προκατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας.

* 25 Ὑμεῖς ἐσε υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἥς † διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· Καὶ τῷ σπέρματί σου † ἐνευλογηθήσονται πάντα αἱ † πατριαὶ τῆς γῆς.

26 Ὑμῖν πρῶτον ὁ Θεὸς ἀναστήσας τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστείλειν ἑκαστὸν ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν. 20. † 9.

Κεφ. δ' 4.

Ι ΑΛΟΟΥΝΤΩΝ δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ γραμματεὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι,

2 Διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν.

3 Καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπερα ἡσθ.

4 Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ ἐγενήθη ὁ συνέθετο πῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χίλιαι τετα.

5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλὴμ·

* 6 Καὶ ἦσαν τὸν ἀρχιερέα καὶ Καϊάφην καὶ Ἰωάννην καὶ Ἀλεξάνδρον, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ † γένους Δαυὶδ κατὰ τὸν νόμον.

7 Καὶ στάντες αὐτοὶ ἐν τῷ μέσῳ, ἐπυνόησαν· ὅτι πῶς εὐδοκασαί ᾗ ἐν τῷ ὀνόματι ἐπειράτε τοῦτο ὑμεῖς;

8 Τότε Πέτρος πληθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἀρχόντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ,

* 9 Εἰ ἡμεῖς σήμερον † ἀνακρινόμεθα ἐπὶ † εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωται·

10 Γνωστὸν ἔσω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐξανόματε, ὃν ὁ Θεὸς ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέσθηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.

11 Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας.

12 Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία· οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὲρ τὸν οὐρανὸν τῷ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

* 13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι † ἀγράμματοί εἰσι καὶ † ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν·

* 14 Τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἐξῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον † ἀντειπεῖν.

15 Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους,

16 Λέγοντες· Τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερὸν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνῆσθαι·

* 17 Ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον † διανευθῇ εἰς τὸν λαόν, † ἀπειλῶ † ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτ'· λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦτου μηδενὶ ἀνθρώπων.

* 18 Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ † καθόλου μὴ † φθιγγεῖσθαι μηδὲ † δάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ.

19 Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς, εἶπον· Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε·

20 Οὐδυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἃ εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν.

* 21 Οἱ δὲ † προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτοὺς, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς † κολάσονται αὐτοὺς, διὰ τὸν λαόν· ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι·

* 22 Ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος, ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ † σημεῖον τοῦτο τῆς † ἰάσεως.

23 Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον.

24 Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ἤραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπον· Δέσποτα, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς·

* 25 Ὁ διὰ σῶματος Δαβὶδ τοῦ παιδός σου εἰπών· Ἴνα τί † ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά·

26 Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.

27 Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος, σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ.

28 Ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γενέσθαι.

29 Καὶ τὰ νῦν Κύριε ἐπίδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ ἔδωκε τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου,

30 Ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ.

31 Καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι· καὶ ἐπλήγηται ἀπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

32 Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιεσυσάντων ἦν ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία· καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά.

33 Καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτοὺς.

* 34 Οὐδὲ γὰρ † ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ † κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πηρασκομένων,

35 Καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδοτο δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.

36 Ἰωσῆς δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὑπὲρ τῶν ἀποστόλων, (ὃ ἐστὶ μετερμηνεύμενον, ὁὗτος παρακλησέως) Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει,

37 Ὑπάρχοντος αὐτοῦ ἀγροῦ, πωλῆτας ἠνεγκε τὸ γίψμα, καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων. 19. † 8.

Κεφ. ε'. 5.

1 ἌΝῆρ δέ τις Ἀνακίας διόματι, τὸν Σατφεικὴ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώληκε κτῆμα·

* 2 Καὶ † ἐνοσφίστατο ἀπὸ τῆς † τιμῆς, † συνειδήσεως καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καὶ ἐνέγκας μέροσ τι, παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν.

3 Ἦτε δὲ Πέτρος· Ἀνακία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὸν κατήναν σου, ψευσταῖά σοι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου;

4 Οὐχὶ μένον, σοὶ ἕμεινε, καὶ πρᾶξεν ἐν τῇ σὲ ἰστορίᾳ ὑπῆρχε; τί ἔτι ἔσθι ἐν τῇ καρδίᾳ;

δία σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο· οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ.

5 Ἀκούων δὲ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξε· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

6 Ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέσειλαν αὐτὸν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν.

* 7 Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρῳν τριῶν † διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός ἐισῆλθεν.

8 Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος· Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἔπεδосθε; Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, τοσούτου.

9 Ο δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν· Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα Κυρίου; Ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν βαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσί σε.

10 Ἦκουσε δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξηλικάντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά· (καὶ ἦσαν ἰσχυροὶ πάντες ἐν τῇ σοφίᾳ Σολομῶντος.

13 Τῶν δὲ λαμπρῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολληθῆαι αὐτοῖς· ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός.

14 Μικρὸν δὲ προστεθέντο πρεσβύτεροι τῷ Κυρίῳ, (πλήθι ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.)

* 15 Ὡς κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρουσι τὸν ἄσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κρεβάτιων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κῆν ἢ † σκιά † ἐπισκιάσῃ τινι αὐτῶν.

* 16 † Συνήρχετο † δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν † περικύβλων εἰς

Ἱερουσαλὴμ, φέροντες ἄσθενεῖς καὶ † ἐχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, (ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων) ἐπλήττησαν ζήλου·

* 18. Καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν † τηρήσει † δημοσίᾳ.

19 Ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς· ἐξαγαγὼν τε αὐτούς, εἶπε·

20 Πορεύεσθε, καὶ καθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης.

* 21 Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν † ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, † συνεκάλεσαν τὸ † συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν † γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἀπέσειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἀχθῆναι αὐτούς.

22 Οἱ δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν,

* 23 Λέγοντες· Ὅτι τὸ μὲν † δεσμωτήριον εὗρομεν † κεκλεισμένον ἐν πάτῃ † ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς † φύλακας ἔσω ἐσώτας † πρὸ τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες δὲ, ἔσω οὐδένα εὗρομεν.

24 Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ, τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο.

25 Παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, λέγων· Ὅτι ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐσώτες, καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν.

26 Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις, ἤγαγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας. (ἰφροβούτο γὰρ τὸν λαὸν ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.)

27 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔ-
στησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ ἐπη-
ρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς,

28 Λέγων· Οὐ παραγγελία
παρηγγειλαμεν ὑμῖν μὴ διδά-
σκεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ
ἰδοὺ, πεπληρώκατε τὴν ἱερου-
σαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ
βουλευσθε ἵπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς
τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.

29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος
καὶ οἱ ἀπόστολοι, εἶπον· Πει-
θαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀν-
θρώποις.

30 Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν
ἡγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διε-
χειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ
ξύλου.

31 Τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν
καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ
αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν τῷ
Ἰσραὴλ, καὶ ἴφασιν ἁμαρτιῶν.

32 Καὶ ἡμεῖς ἔσμεν αὐτοῦ
μάρτυρες τῶν ἡμεμάτων τούτων,
καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ
ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν
αὐτῷ.

33 Οἱ δὲ ἀκροάσαντες δια-
πρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο ἀνε-
λεῖν αὐτούς·

34 Ἀναστὰς δὲ τις ἐν τῷ συν-
εδρίῳ φαρισαῖος, ὀνόματι Γα-
μαλιλᾶ, νομοδιδάσκων, τί-
μιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐπέλευσεν
ἔξω βραχὺ τι τοὺς ἀποστόλους
ποιῆσαι·

35 Εἶπέ τε πρὸς αὐτούς· Ἄν-
δρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε
ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τού-
τοις, τί μέλλετε πράττειν.

* 36 Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡ-
μερῶν ἀνέστη Θεοδῶς, λέγων
εἶναί τινα ἑαυτὸν, ὃς οὐ προσε-
κολληθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀδελφοῦ
τετρακοσίων· ὃς ἀνῆρέθη, καὶ
πικρίας ὅσοι ἰπεύοντο αὐτῷ,
† διελύθησαν, καὶ ἐγένοντο εἰς
οὐδέν.

* 37 Μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰού-
δας ὁ Γαλιλαῖος, ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις τῆς ἀποστασίας, καὶ ὁπ-
τίεσε λαὸν Ἰκανὸν ἐπίσω αὐ-
τοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ

πάντες ὅσοι ἰπεύοντο αὐτῷ,
δισεκορπίσθησαν.

38 Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν,
ἀποζητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τού-
των, καὶ ἑάσατε αὐτούς· ὅτι
ἐὰν ὃ ἐξ ἀνθρώπων ἢ βουλὴ αὐτῇ
ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθή-
σεται·

* 39 Εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἔσιν, οὐ δύ-
νασται καταλῆσθαι αὐτὸ, μήτο-
τε καὶ † θεομάχοι εὐρεθῇτε.

40 Ἐπεισθήσαν δὲ αὐτῷ· καὶ
προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστό-
λους, δείξαντες παρηγγεῖλαν
μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐ-
τούς.

41 Οἱ μὲν οὖν ἵπαρεύοντο χαί-
ροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνε-
δρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
αὐτοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμα-
σθῆναι·

42 Πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ
ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἱπαύον-
το διδάσκοντες καὶ εὐαγγελι-
ζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν. 27.
† 6.

Κεφ. ε'. 6.

* 1 ἘΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ταύ-
ταις πληθύνοντων τῶν
μαθητῶν, ἐγένετο † γογγυσμὸς
τῶν † Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς
† Ἑβραίους, ὅτι παρεθεροῦντο
ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθ' ἡμέραν
αἱ χῆραι αὐτῶν.

* 2 Προσκαλεσάμενοι δὲ ἐπὶ
δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν,
εἶπον· Οὐκ ἔστιν ἔτι ἡμᾶς
καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, διακονεῖν τραπέζαις.

3 Ἐπισκεψάσθε οὖν, ἀδελ-
φοί, ἀνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρο-
μένους ἐπὶ τῷ πνεύματι καὶ λόγῳ,
οἱ καὶ ταπεινωθῶσιν ἐπὶ τῇ χρείᾳ τῇ
ταύτῃ.

4 Ἡμεῖς δὲ τῷ προσευχῇ καὶ
τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προ-
σκατευόμεθα.

5 Καὶ ἤρεσεν ὁ Λογιστὴς
παντὸς τοῦ συνάγματος· καὶ ἐ-
λέχθητο Στεφάνος, ὁ ὄνομα πλά-
ρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου·

καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχωρον,
καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ
Παρμενῶν, καὶ Νικέλαον προσ-
ήλυτον Ἀντιοχείᾳ.

6 Οὗς ἔξησαν ἐνώπιον τῶν
ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι
ἵστηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξα-
νε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἄριθμός
τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ
σφόδρα· πολὺς τε ὄχλος τῶν
ἑβραίων ὑπνέουσι τῇ πίσει.

8 Στέφανος δὲ πλήρης πί-
σεως καὶ δυνάμεως ποιεῖ τέρα-
τα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῇ
λαῷ.

9 Ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ
τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης
Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων,
καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ
Κιλικίας καὶ Ἀσίας, συζη-
τοῦντες τῷ Στεφάνῳ.

10 Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιση-
ναί τῃ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι,
ὃ ἐλάλει.

* 11 Τότε ὑπέβαλον ἄνδρας
λέγοντας, ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ
καλοῦντος ῥήματα βλάστημα
εἰς Μωσῆν καὶ τὸν Θεόν.

* 12 † Συνεκίνησάν τε τὸν
λαόν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ
τοὺς γραμματεῖς· καὶ ἐπιστάν-
τες συνήρπασαν αὐτὸν, καὶ ἡ-
γαγόν εἰς τὸ συνέδριον.

13 Ἐστάν τε μάρτυρες ψευ-
δεῖς, λέγοντας· Ὁ ἄνθρωπος
οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλασ-
φημεῖ λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου
τοῦ ἁγίου τούτου καὶ τοῦ νομοῦ.

14 Ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ
λέγοντος, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζω-
ραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τό-
πον τούτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη,
ὃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς.

15 Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐ-
τὸν ἅπαντες οἱ καθέζομενοι ἐν
τῷ συνέδριῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ ὥστε πρόσωπον ἁγγέλου.

8. † 4.

Κεφ. ζ'. 7.

1 Ἐπεὶ δὲ ὁ ἀρχιερεὺς· Εἰ ἄρα
ταῦτα οὕτως ἔχει,

2 Ὁ θεὸς ἐφη· Ἄνδρες ἀδελ-

φοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε· Ὁ
Θεὸς τῆς δόξης ὡφείη τῷ πατρὶ
ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Με-
σοποταμίᾳ, πρὶν ἢ κατοικήσας
αὐτὸν ἐν Χαρράν·

3 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐξ-
ελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς
συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς
γῆν, ἣν ἂν σοι δείξω.

4 Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλ-
δαίων, κατωκίτηεν ἐν Χαρράν.
Κέκεϊθεν, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν
τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετακίτηεν
αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταυτην, εἰς
ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε.

5 Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κλη-
ρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα
ποδός· καὶ ἐπηγγέλατο αὐτῷ
δοῦναι εἰς κατασχεσιν αὐτὴν,
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ'
αὐτὸν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου.

6 Ἐλαλήσει δὲ οὕτως ὁ Θεός·
Ὅτι ἔσαι τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάρ-
οικον ἐν γῇ ἁλλοτρία, καὶ δου-
λωσουσιν αὐτῷ καὶ κακώσουσιν
ἐτη τετρακόσια.

7 Καὶ τὸ ἔθνος, ὃ ἐὰν δου-
λευσῶσι, κρινῶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ
Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύ-
σονται, καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν
τῷ τόπῳ τούτῳ.

8 Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην
περιτομῆς· καὶ οὕτως ἐγέννησε
τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐ-
τὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐγδόῃ· καὶ ὁ
Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰα-
κώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.

9 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώ-
σαντες, τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο
εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς
μετ' αὐτοῦ·

10 Καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ
πατρῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν
ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰ-
γύπτου, καὶ κατέστηεν αὐτὸν
ηγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ
ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.

* 11 Ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ' ἡ-
λην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ
Χαναὰν, καὶ θλίψις μεγάλη·
καὶ οὐχ εὗρισκον † χορτάσμα-
τα οἱ πατέρες ἡμῶν.

12 Ἀκού-

12 Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄν-
τα σίτα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέ-
σειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶ-
τον.

* 13 Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ † ἀ-
νεγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελ-
φοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγέν-
ετο τῷ Φαραῶ τὸ γένος τοῦ
Ἰωσήφ.

* 14 Ἀποσεύλας δὲ Ἰωσήφ
‡ μετεκαλέσματο τὸν πατέρα
αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν
‡ συγγένειαν αὐτοῦ, ἐν ψυχαῖς
‡ ἐβδομήκοντα πέντε.

15 Κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς
Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐ-
τὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν.

* 16 Καὶ μετετέθησαν εἰς
Συχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ
μνήματι, ὃ † ὠνίστατο Ἀβραάμ
τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν
Ἐμμέρ τοῦ Συχέμ.

17 Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρό-
νος τῆς ἐπαγγελίας, ἥς ὤμοσεν
ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἤρξησεν ὁ
λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύ-
πτῳ,

18 Ἀχρὶς αὖ ἀνέστη βασιλεὺς
ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ.

* 19 Οὗτος † κατασοφισάμε-
νος τὸ γένος ἡμῶν, ‡ ἐκάκωσε
τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν
‡ ἐκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς
τὸ μὴ ‡ ζωογονεῖσθαι.

20 Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μω-
σῆς, καὶ ἦν ἀσέιος τῷ Θεῷ, ὃς
ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴ-
κῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

21 Ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν, ἀ-
νείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φα-
ραῶ, καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν
ἐαυτῇ εἰς υἱόν.

22 Καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς πά-
ση σοφίᾳ Αἰγυπτίων· ἦν δὲ δυ-
νατὴς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ
τεσσαρακονταετὴς χρόνος, ἀ-
νέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ
ἐπισκεψάσθαι τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.

* 24 Καὶ ἰδὼν τινα ἀδικού-
μενον, † ἠμύνετο, καὶ ἐποίη-
σεν ‡ ἐκούσιν τῷ ‡ καταπα-

νομένῳ, ‡ πατάξας τὸν ‡ Αἰ-
γύπτιον.

25 Ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς διὰ
χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς
σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συνήκαν.

* 26 Τῇ δὲ ‡ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ
ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ
‡ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς ‡ εἰρή-
νην, εἰπὼν· Ἄνδρες, ἀδελφοί
ἐσθε ὑμεῖς· ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλ-
λήλους;

27 Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον,
ἀπώτατο αὐτὸν, εἰπὼν· Τίς σε
κατέστηεν ἄρχοντα καὶ δικα-
σὴν ἐφ' ἡμᾶς;

28 Μὴ ἀνелеῖν με σὺ θέλεις,
ὃν τρόπον ἀνείλες χθὲς τὸν Αἰ-
γύπτιον;

29 Ἐφυγε δὲ Μωσῆς ἐν τῷ
λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πά-
ροικος ἐν γῇ Μαδιὰμ, οὐ ἐγέν-
νησεν υἱοὺς δύο.

30 Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν
τεσσαράκοντα, ὤφθη αὐτῷ ἐν
τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελ-
ος Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βᾶ-
ντου.

31 Ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν, ἐθαύ-
μασε τὸ ὄραμα· προσερχομένου
δὲ αὐτοῦ κατανοῆται, ἐγένετο
φωνὴ Κυρίου πρὸς αὐτόν·

32 Ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων
σου, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ
Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ.
Ἐντρομος δὲ γενόμενος Μωσῆς
οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι.

33 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος
Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν
σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἔστηκας,
γῆ ἁγία ἐστίν.

* 34 Ἰδὼν εἰδὼν τὴν † κάκωσιν
τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ,
καὶ τοῦ στανγμοῦ αὐτῶν ἡκου-
σα, καὶ κατεβὴν ‡ ἐξελεῖσθαι
αὐτούς· καὶ νῦν ‡ σεβρο, ἀπο-
σελῶ σε εἰς Αἰγύπτον.

* 35 Τοῦτον τὸν Μωσῆν ἔ-
ἠρησαντο, εἰπόντες· Τίς σε
κατέστηεν ἄρχοντα καὶ δικα-
σὴν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα
καὶ † λυσιπτόν ἀπεσελάνει ἐν
χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ἐφέντος
αὐτόν.

αὐτῶ ἐν τῇ † βάτῳ.

36 Οὗτος ἐξηγάγεν αὐτοὺς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάττῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἕτη τεσσαράκοντα.

37 Οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰ-
κὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ· Προφή-
την ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς
ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς
ἐμέ· αὐτοῦ ἀκουσεσθε.

38 Οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν
πῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ
τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐ-
τῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ τῶν
πατέρων ἡμῶν, ὅς ἐδέξατο λό-
για ζῶντα, δοῦναι ἡμῖν.

* 39 Ωὖ οὐκ ἠθέλησαν ὑπὸ-
κοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν,
ἀλλ' † ἀπώσαντο, καὶ † ἐσρά-
φισαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς
Αἴγυπτον,

* 40 Εἰπόντες τῷ Ἀαρών·
Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ † προπο-
ρεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς
οὗτος, ὃς ἐξηγάγεν ὑμᾶς ἐκ γῆς
Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέ-
γονεν αὐτῷ.

* 41 Καὶ † ἐμωσχοποίησαν ἐν
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀ-
νέγαγον βυστίαν τῷ εἰδῶλι, καὶ
εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν
χειρῶν αὐτῶν.

* 42 Ἐρεφε δὲ ὁ Θεὸς, καὶ
παρέδωκεν αὐτοῖς † λατρεύειν
τῇ † σφατῇ τοῦ οὐρανοῦ· καθὼς
γεγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προ-
φητῶν· Μὴ † σφάζετε καὶ βυ-
στίας προστινευκατέ μοι ἕτη
τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἱ-
κος Ἰσραὴλ;

* 43 Καὶ † ἀνελάβετε τὴν
σκηνὴν τοῦ Μολᾶχ, καὶ τὸ
† ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν,
τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσ-
κυβεῖν αὐτοῖς· καὶ † μετοικίω
ὑμᾶς † ἐτεκεῖνα Παβυλῶνος.

44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου
ἦν ἐν τοῖς πατέρεσιν ὑμῶν ἐν τῇ
ἐρήμῳ, καθὼς οἰκίσθη ὁ λα-
λῶν τῷ Μωϋσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν
κατὰ τὸν τύπον, ὃν ἐώρακε.

* 45 Ἦν καὶ † εἰσέγαγον

† διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν
μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ † κατασχέ-
σει τῶν ἰθύνων, ὧν † ἔξωσεν ὁ
Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέ-
ρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δα-
βίδ·

46 Ὅς εὗρε χάριν ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ, καὶ ἤτήσατο εὐρεῖν
σκήνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ.

47 Σολομῶν δὲ ὠκοδόμησεν
αὐτῷ οἶκον.

48 Ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν
χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ,
καθὼς ὁ προφήτης λέγει·

* 49 Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ
δὲ γῆ † ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
μου. Ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ
μοι, λέγει Κύριος· ἡ τίς τόπος
τῆς † καταπαύσεώς μου;

50 Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησε
ταῦτα πάντα;

* 51 † Σκληροτράχηλοι, καὶ
† ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ
τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς † ἀεὶ τῷ Πνεύ-
ματι τῷ ἁγίῳ † ἀντιτίπτετε,
ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς.

* 52 Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ
ἐδίδωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ
ἀπέκτειναν τοὺς † προκαταγ-
γείλαντας περὶ τῆς † ἐλευθερίας
τοῦ δικαίου, οὐ νῦν ὑμεῖς προ-
δότες καὶ φοβεῖς γεγέννησθε·

53 Οἵτινες ἐλάβετε τὸν νό-
μον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ
οὐκ ἐφυλάξατε.

* 54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα,
† διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐ-
τῶν, καὶ † ἔβρυχον τοὺς ὀδόν-
τας ἐπ' αὐτόν.

55 Ἰπάρχων δὲ πλήρης πνεύ-
ματος ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν
οὐρανὸν, εἶδε δόξαν Θεοῦ, καὶ
Ἰησοῦν ἐξῆτα ἐκ δεξιῶν τοῦ
Θεοῦ·

56 Καὶ εἶπεν· Ἴδοῦ, θεωρᾷ
τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, καὶ
τὴν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν
ἐξῆτα τοῦ Θεοῦ.

57 Κράξαντες δὲ φωνῇ με-
γάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα αὐ-
τῶν, καὶ ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν
ἐπ' αὐτόν.

58 Καὶ ἐκβηλόντες ἔξω τῆς
πύ-

πόλεως, ἐλιθοβόλουν· καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου,

59 Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· Κυριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου.

60 Θὺς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κυριε, μὴ ῥήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη. 48. † 18.

Κεφ. ἡ. 8.

* 1 Σαῦλος δὲ ἦν συννευθεὶς ὃν τῇ † ἀναιρέσει αὐτοῦ.

Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες τε † διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων.

* 2 † Συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες † εὐλαβεῖς, καὶ ἐποίησαντο ἱκοπετὴν μέγαν ἐπ' αὐτῷ.

* 3 Σαῦλος δὲ † ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρεδίδου εἰς φυλακὴν.

4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διήλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον.

5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυττον αὐτοῖς τὸν Χριστόν.

6 Προσεῖχόν τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοβυβάδιν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα, ἃ ἐποίει.

7 Πολλῶν γὰρ τῶν ἔχόντων πνευματικὰ ἀκάθαρτα, βόωντα μεγάλῃ φωνῇ, ἔκρυσσεν· πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἔθεραπεύθησαν.

8 Καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

* 9 Ἄνὴρ δὲ τις ἐνόματι Σίμων, † προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει † μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος

τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναι τινα ἐκείτῃν μέγαν.

10 Ὁ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη.

* 11 Προσεῖχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἰκανῶς χρεῖσθαι ταῖς † μαγείαις ἐξετακέναι αὐτοῖς.

12 Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζόμενῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἐνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, βαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.

13 Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσηλυτῶν τῷ Φιλίππῳ· θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινόμενας, ἐθαύμαζε.

14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι συνέστηκε ἡ Σαμαρεία τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέξειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην.

15 Οἵτινες καταβάντες προσήλθον πρὸς αὐτῶν, ὅπως λαβῶσι πνεῦμα ἅγιον.

16 (Οὐκ γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιτεπωκὸς, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.)

17 Τότε ἐπιτίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον.

18 Θεασάμενος δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ἅγιον, προσήγγειν αὐτοῖς χρήματα,

19 Λέγων· Δότε κἄ μοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἵνα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον.

20 Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Τὸ ἀργυρίον σου σὺν σοὶ ἐλθὲ εἰς ἀπάλειαν, ὅτι τὴν δυνάμει τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι.

21 Οὐκ ἐστὶ σοὶ μετὰ οὐκλήρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· γὰρ καρδία σου οὐκ ἐστὶν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

* 22 Μ

* 22 Μετανέητον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφένεται σοι ἡ ἱ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου.

23 Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας, καὶ συνδυσμον ἀδικίας ἐρῶ σε ἵνα.

24 Ἀποκρίσεις δὲ ὁ Σίμων εἶπε· Δευθήτε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ὥπως μὴδὲν ἐπιλόγῃ ἐπ' ἐμὲ ἂν εἰρήκατε.

25 Οἱ μὲν οὖν, διαμαρτυράμενοι, καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέσρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ, πολλὰς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο.

26 Ἀγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον, λέγων· Ἀνάστη καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γαζαν· αὕτη ἐστὶν ἑρμείας.

* 27 Καὶ ἀναστὰς πορεύθη· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ κενὸς τοῦ εὐνοῦχος, ἡ δυνάμεις Κανθακίης τῆς βασιλείας Λιβύων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς ἡ γῆς αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήτων εἰς Ἱερουσαλὴμ.

* 28 Ἦν τε ὑποσρέφων, καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἡ ἅρματος αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἠσαΐαν.

29 Εἶπε δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Φιλίππου· Πρότελθε, καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ.

30 Προσέταμνον δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἠσαΐαν, καὶ εἶπεν· Ἀρά γε γινώσκεις ἡ ἀναγινώσκεις;

31 Ὁ δὲ εἶπε· Πῶς γὰρ ἂν δύναίμην, ἰὰν μή τις ὁδηγήσῃ με; Παρακαλέσέ τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα κάθισαι σὺν αὐτῷ.

* 32 Ἡ δὲ ἡ περιοχὴ τῆς γραμμῆς, ἣν ἀνεγίνωσκεν, ἦν αὕτη· Ὡς προβατὸν ἐπὶ σφαγὴν ἡχθῇ· καὶ ὡς ἡ ἀμνὸς ἡ ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἡ ἄφρονος, οὕ-

τως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

33 Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἡρμήτην δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται; ἔτι αἰρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

34 Ἀποκρίσεις δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ, εἶπε· Δέσμαιός σου, περὶ τίνας ὁ προφήτης λέγει τούτο; περὶ ἑαυτοῦ, ἡ περὶ ἑτέρου τινός;

35 Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρχάμενος ἀπὸ τῆς γραμμῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν.

36 Ἦς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδὸν, ἤλθον ἐπὶ τι ὕδωρ· καὶ φησὶν ὁ εὐνοῦχος· Ἰδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι;

37 Εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεσιν. Ἀποκρίσεις δὲ εἶπε· Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

38 Καὶ ἐκέλευσε σῆναι τὸ ἅρμα· καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ, τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος· καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν.

39 Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα Κυρίου ἡρπάσας τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων.

40 Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἄζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας, ὥς τοῦ ἰλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν. 22. † 9.

Κεφ. 8. 9.

* 1 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἡμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόβου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προτελῶν τῷ ἀρχιερεῖ,

2 Ἠιτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιβολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὥπως ἰάν τινας εὐρῇ τῆς ὁδοῦ οὕτως ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἡ γάγγ' εἰς Ἱερουσαλὴμ.

3 Ἐν δὲ τῇ πορείᾳ, ἐγένετο

νετο αὐτὸν ἐγγίξειν τῇ Δαμασκῷ· καὶ ἐξαίφνης περιέστραψεν αὐτὸν Φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ·

4 Καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις;

5 Εἶπε δέ· Τίς εἰ, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις· σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν.

6 Τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε· Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; Καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιεῖν.

* 7 Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ ἑταῖροι συνοδεύοντες αὐτῷ, εἰσῆκεισαν ἑταῖροι, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδὲνα δὲ θεωροῦντες.

8 Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς· ἀνεωγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲνα ἑβλεπε· χειραγωγοῦντες δὲ αὐτόν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν.

9 Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων· καὶ οὐκ ἔφαγεν, οὐδὲ ἐπινεν.

10 Ἦν δὲ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ Κύριος ἐν ὁράματι· Ἀνανία· Ὁ δὲ εἶπεν· Ἰδοὺ ἐγὼ, Κύριε.

11 Ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεΐαν, καὶ ζήτητον ἐν οἰκίᾳ Ἰουδᾶ Σαῦλον ὀνόματι, Ταρτέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται.

12 Καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν εἰσελθόντα, καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὥπως ἀναβλέψῃ.

13 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας· Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἱερουσαλὴμ·

14 Καὶ ὥδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου.

15 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Κύ-

ριος· Πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαπτισαί τὸ ὄνομά μου ἐν ὕδατι τῶν ἑθνῶν, καὶ βασιλέων, υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ.

16 Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ, ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος μου παθεῖν.

17 Ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθέντις ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας εἶπε· Σαοὺλ ἀδελφε, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με (Ἰησοῦς ὁ ὀφθαλμοῦ σου ἐν τῇ ὁδοῦ ἣν ἔρχου) ὥπως ἀναβλέψῃς, καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου.

* 18 Καὶ εὐθέως ἠπάπεστο ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥσπερ ἑταῖροι, ἀνέβλεψέ τε παραχρῆμα· καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη.

* 19 Καὶ λαβὼν τροφὴν ἔκτισεν· Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς.

20 Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐλάλει τὴν Χριστιανίαν· ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

21 Ἐξίσαντο δὲ πάντες ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον· Οὐ οὗτος ἐστὶν ὁ πορθέας ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους ὄνομα τοῦτο· καὶ ὥδε εἰς τοιοῦτον ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς.

22 Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατακοῦντας Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι τὸς ἔστιν ὁ Χριστός.

23 Οὗτος δὲ ἐπληροῦντο ἡμέρας ἱκανὰς, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν.

* 24 Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαῦλ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν· παρέστη δὲ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὥπως αὐτὸν ἀνέλασιν.

25 Λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ ῥωμαῖοι νυκτὶς καθῆκαν διὰ τῶν τειχῶν, χαλάσαντες ἐν σιρίδι.

26 Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐπειρώκει τοὺς μαθητάς·

πάντες ἐφοβούτο αὐτὸν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητὴς.

27 Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαγγέλισατο ἐν τῷ ὄνματι τοῦ Ἰησοῦ.

28 Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὄνματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

29 Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχειροῦν αὐτὸν ἀνελεῖν.

30 Ἐπιγινόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν.

31 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ἑκαστῆς τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Συμαρείας εἶχον ἡγούμενον, οἰκοδομοῦμεναι καὶ κτισθῆναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνοντο.

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων, κατελεγεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδαν.

33 Εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπον τινα Λύδιαν ὀνόματι, ἡ ἑστὴν κατὰ κράτος ἐπὶ τοῦ καυκάμινου, ὃς ἦν παραλελυμένος.

34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Λύδια, ἰδοὺ σε Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς ἀνέστη, καὶ στήθον σε ἔκλυε. Καὶ ἐξήλθε ἀνέστη.

35 Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδαν καὶ τὸν οἶκον, οἵτινες ἐπέσπευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

36 Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθητρία ὀνόματι Ταβέθα, ἡ διεκρινευσμένη λέγεται Δορκεῖς, ἥτις ἦν πλῆρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὡς ἐποίησεν.

37 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνέστησαν αὐ-

τὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ.

* 38 Ἐγγὺς δὲ οὐσῆς Λύδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὴν, παρακαλοῦντες μὴ ἵκνῆσθαι διελθεῖν ὥς αὐτῶν.

39 Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνήλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνέγαγον εἰς τὸ ὑπερώϊον· καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι καλοῦσαι, καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίησε μετ' αὐτῶν οὐσα ἡ Δορκείας.

* 40 Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος, βεβηκὼς τὰ γόνατα προσήυκατο· καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ πνεῦμα, εἶπε· Ταβέθα, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἠνείκεσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἔκτεθη.

41 Δοὶς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν.

42 Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης· καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

* 43 Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἑκατὸς μένειν αὐτὴν ἐν Ἰόππῃ παρὰ τινὶ Σίμωνι ἢ Βυρσεῖ. 13. † 7.

Κεφ. ι. 10.

† Ὁ ἄνθρωπος δὲ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπειρῆς τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς,

* 2 ἢ Εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τοῖς λαοῖς, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ ἢ διακονῶν.

3 Εἶδεν ἐν ὁράματι φανερώς, ὥστε ὄραν ἐν ἑσπέρῃ τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε.

4 Ὁ δὲ ἀνέβησας αὐτῷ, καὶ ὄψας γενόμενος, εἶπε· Τί ἐγὼ Κύριε; Εἶπε δὲ αὐτῷ· Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

5 Καὶ νῦν πέμφον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος.

6 Οὗτος ξενίζεται παρὰ τινὶ Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν· οὗτος λαλήσει σοὶ τί σε δεῖ ποιεῖν.

7 Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος δὲ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, Φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ κρατιώτην εὐσεβῇ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ,

8 Καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς πάντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.

* 9 Τῇ δὲ ἑπαύριον ἡδοικοπορούντων ἐκείνων, καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἑκτὴν.

* 10 Ἐγένετο δὲ ἡ πρόσπεινος, καὶ ἤθελε γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἑκστασις.

11 Καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκεῦός τι ὡς ἐθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον, καὶ καθιεμένον ἐπὶ τῆς γῆς.

* 12 Ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἔρπετα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.

13 Καὶ ἐγένετο Φωνὴ πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε.

* 14 Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· Ἥ Μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον.

15 Καὶ Φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, Ἄ ὁ Θεὸς ἑκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου.

16 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς· καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦός εἰς τὸν οὐρανόν.

* 17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ ἡ διηπόρει ὁ Πέτρος, τί ἂν εἴη τὸ ἄδραγμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου, ἡ διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα.

18 Καὶ Φωνήσαντες ἔπυνον· εἰς Σίμωνα δὲ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται.

19 Τοῦ δὲ Πέτρου ἐνδυμένου περὶ τοῦ δράματος, ἔπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα· Ἰδοὺ ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσίν σε.

20 Ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰβη καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μὴ διακρινόμενος· διότι ἐγὼ ἀπεσταλκὴς αὐτούς.

21 Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπεσταλμένους ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου πρὸς αὐτόν, εἶπεν· Ἰδοὺ, ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία, ἣν πάρεσε;

22 Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι σε εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματος παρὰ σοῦ.

* 23 Ἐἰσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἡ ἐξένισε. Τῇ δὲ ἑπαύριον ὁ Πέτρος ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν πρὸ τῆς Ἰόππης συνήλθον αὐτῷ.

24 Καὶ τῇ ἑπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοῦ συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαστούς.

25 Ὡς δὲ ἐγένετο εἰσελθόντων Πέτρον, συναντήσας αὐτὸν ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοῖς πόδαίς, προσκύνητεν.

26 Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε, λέγων· Ἀνάστη· κἀγὼ ἄνθρωπος εἰμι.

* 27 Καὶ ἡ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθε, καὶ εὗρίσκει συνασθῆναι πολλοὺς.

* 28 Ἐφῆ τε πρὸς αὐτοὺς· Τί μετὰ ἐπίστασθε ὡς ἡμεῖς ἔσιν ἄνθρωποι Ἰουδαῖοι κολλᾶσθαι πρὸς ἑαυτοὺς ἡ ἀλλοφυλίαν ἡμεῖς ὁ Θεὸς ἐδίδαξε μὴ δύνανται ἡ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον.

* 29 Δὲ καὶ ἡ θύκντ. ἡμέρας
ἐλθόν ἡ μεταπολιτεία. Ποιῶ-
νται οὖν, τὴν λόγῳ μετεπέμ-
ψασθέ με;

30 Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· Ἀ-
πὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύ-
της τῆς ὥρας ἡμῶν νησεύων,
καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσευ-
χόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ
ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν
ἐσθῇτι λαμπρᾷ,

31 Καὶ φησὶ· Κορνήλιε, εἰσ-
ηκούσθι σου ἡ προσευχὴ, καὶ
αἱ ἐλπίμοσύνη σου ἐμνήσθηται
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

32 Πέμφον οὖν εἰς Ἰόππην,
καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα, ὃς
ἐπικαλεῖται. Πέτρος· οὗτος ξε-
νίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρ-
σέως παρὰ θάλασσαν· ὃς πα-
ραγεύμενος λαλεῖ σοι.

33 Ἐκούσας οὖν ἐπεσάμεν πρὸς
σε· σύ τε καλῶς ἐποιήσας πα-
ραγεύμενος· οὖν οὖν πάντες
ἡμεῖς ἐκπύου τοῦ Θεοῦ πάρεμ-
πον, ἀκούσθαι πάντα τὰ προ-
τεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

* 34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὴν
θύραν, εἶπεν· Ἐπὶ ἀληθείας
καταλαβάνομαι ὅτι, οὐκ ἔστι
† προσωπολήπτης ὁ Θεός·

35 Ἀλλ' ἐν παντὶ ἔδνει ὁ
Οὐβούμενος αὐτὸν, καὶ ἐργα-
ζόμενος δικαιοσύνην, δεκτὴς αὐ-
τῷ ἔστι.

36 Τὸν λόγον οὖν ἀπέστειλε
τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζό-
μενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
οὗτός ἐστι πάντων Κύριος.

37 Τίθετε οὖν ὡς τὸ γενόμε-
νον ἔσχατον καὶ ὅλος τῆς Ἰου-
δαίας, ἀφ' ἑαυτῶν ἀπὸ τῆς Γα-
λιλαίας, μετὰ τὴν βάπτισμα ὁ
ἐκείνου Ἰησοῦ.

* 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζα-
ρετ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεός
Ποιῶνται ἔργα καὶ θανάμει,
ὃς διήλθεν ἡ εὐεργετῶν καὶ ἰω-
μενος πάντας τοὺς ἡ καταδυνα-
στεύοντες ὑπὸ τοῦ ἡ διαβολίου,
ὅτι ὁ Θεός ἐν μετ' αὐτοῦ.

39 Καὶ ἡμεῖς ἴσμεν μάρτυ-
ρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν τε

τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν
Ἱερουσαλὴμ· ὃν ἀνέστησαν κρεμά-
σαντες ἐπὶ ξύλου.

40 Τοῦτον ὁ Θεός ἡγειρεν τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐ-
τὸν ἐμφανῆ γενέσθαι.

* 41 Οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλ'
ἀλλ' ἡ μάρτυσι τοῖς ἡ προκεχει-
ροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡ-
μῖν, οἵτινες ἡ συνεφάγομεν καὶ
† συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀ-
ναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

42 Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν
κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρ-
τυροῦνται ὅτι αὐτὸς ἔστιν ὁ ὠρι-
μένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζών-
των καὶ νεκρῶν.

43 Τοῦτω πάντες οἱ προφῆται
μαρτυροῦσιν, ἡφετιν ἀμαρτιῶν
λαβεῖν ὁ αὐτοῦ νόματος αὐτοῦ
πάντα τὸν πιστευόντα εἰς αὐτόν.

44 Ἐτι λαλοῦντος τοῦ Πέ-
τρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέ-
πεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ
πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λό-
γον.

45 Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περι-
τομῆς πικροὶ ὅσοι συνῆλθον τοῦ
Πέτρου, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ
δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκ-
κέχυται.

46 Ἦκουον γὰρ αὐτῶν λα-
λοῦντων γλώτταις, καὶ μεγα-
λυνόντων τὸν Θεόν. Τότε ἀπε-
κρίθη ὁ Πέτρος·

47 Μήτι τὸ ὕδωρ κωλύσαι
δύναται τις τοῦ μὴ βαπτισθῆ-
ναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ
ἡμεῖς;

48 Προτέταξέ τε αὐτοὺς βα-
πτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ
Κυρίου. Τότε ἡρώτησαν αὐτὸν
ἐπιμαρτυροῦναι ἡμέρας τινας. 25. † 12.

Κ Φ ια. 11.

1' Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι
καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες
κατὰ τὴν Ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ
ἔθνη ἐδόξαντο τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ.

2 Καὶ ἔτε ἀνέβη Πέτρος εἰς
Ἱερουσαλὴμα, διακρινόντο πρὸς
αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς,

3 Λέγοντες· Ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυσζῶν ἔχοντες εἰσ-
ῆλθες, καὶ συνέφαγες αὐτοῖς.

4 Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος, ἔξετίθετο αὐτοῖς καθέξῃς, λέ-
γων·

* 5 Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόπ-
πῃ προσευχόμενος· καὶ εἶδον
ἐν ἱκκαίᾳ ὄραμα, καταβαῖνον
σκευὸς τι ὡς † ὁδὸν μεγάλην,
τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἁ-
χρὶς ἐμοῦ·

6 Εἰς ἣν ἀτενίσας κατενό-
ουν· καὶ εἶδον τὰ τετράποδα
τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ
ἔρπετα, καὶ τὰ πετεινά τοῦ
οὐρανοῦ.

7 Ἦκουσα δὲ φωνῆς λεγού-
σης μοι· Ἀναστὰς, Πέτρε, θύ-
σον καὶ φάγε.

8 Εἶπον-δὲ· Μηδαμῶς, Κύ-
ριε· ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκαθάρτον
εὐθέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ σῶμα
μου.

9 Ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ
δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Ἄ δ
Θεὸς ἱκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου.

10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς·
καὶ πάλιν ἀνεπαύσθη ἅπαντα
εἰς τὸν οὐρανόν.

11 Καὶ ἰδοὺ, ἑξαυτῆς τρεῖς
ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰ-
κίαν, ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι
ἀπὸ Καισαρείας πρὸς με.

12 Εἶπε δέ μοι τὸ πνεῦμα
συνελθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν δια-
κρινόμενον. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ
καὶ οἱ ἑξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ
εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
ἀνδρός.

13 Ἀπήγγειλέ τε ἡμῖν πῶς
εἶδε τὸν ἀγγελὸν ἐν τῷ οἴκῳ αὐ-
τοῦ καθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ·
Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας,
καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν
ἐπικαλούμενον Πέτρον,

14 Ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς
σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ
οἶκός σου.

15 Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με
λαλεῖν, ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, ὥσπερ

καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ.

16 ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήμα-
τος Κυρίου, ὡς ἔλεγεν· Ἰωάν-
νης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑ-
μεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύ-
ματι ἁγίῳ.

17 Εἰ οὖν τὴν ἴσιν δωρεὰν
ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡ-
μῖν, πιεῦσάσιν ἐπὶ τὸν Κύριον
Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἡ-
μῖν δυνατὸς καλῶται τὸν Θεόν;

18 Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡ-
σύχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν
Θεόν, λέγοντες· Ἀρα γε καὶ
τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετά-
νοιαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν.

19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες
ἀπὸ τῆς ἐλπίσεως τῆς γενομένης
ἐπὶ Στεφάνῳ, διήλθον ἕως Φοι-
νίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιο-
χείας, μηδὲν λαλοῦντες τὸν
λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις.

20 Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν
ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι,
οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιό-
χειαν, ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλ-
ληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸ
Κύριον Ἰησοῦν.

21 Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ'
αὐτῶν· πολλοὺς τε ἀριθμῶς πι-
σεύστας ἰπέσρεψεν ἐπὶ τὸν Κύ-
ριον.

22 Ἦκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς
τὰ ὅσα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν
Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν· καὶ
ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν δευτέρον
ἕως Ἀντιοχείας.

23 Ὃς παραγενόμενος, καὶ
ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐ-
χαρή, καὶ παρεκάλει πάντα
τῇ προέβσει τῆς καρδίας προσ-
μένειν τῷ Κυρίῳ.

24 Ὅτι ἦν ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ
πληρὴς πνεύματος ἁγίου καὶ
πίστεως, καὶ προστετέθη ὄχλῳ
Ἰκανὸς τῷ Κυρίῳ.

25 Ἐβῆλε δὲ εἰς Ταρσὺν
Βαρνάβας ἀναζητῆται. Σαῦλον
καὶ εὐρὼν αὐτὸν, ἤγαγεν αὐτὸν
εἰς Ἀντιόχειαν.

26 Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐν
αὐτῷ ὅλῳ συναχθῆναι ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ὅχλον
ἐν

ἱκανὸν, χρηματίζειν τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.

27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν.

28 Ἀναστὰς δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐνόματι Ἀγαθός, ἐτήμανε διὰ τοῦ πνεύματος, λίμνὴν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅς τις καὶ ἐγένετο ἀπὶ Κλαυδίου Καίσαρος.

* 29 Τῶν δὲ μαθητῶν, καθὼς † ὑπορεῖτό τις, † ὤρισαν † ἑκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν τεμῆαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς.

30 Ὁ καὶ ἐποίησαν, ἀποσείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβαν καὶ Σκύλου. 4. † 1.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 **Κ**ΑΤ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶταί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.

2 Ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον, τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου, μαχχαίρα.

3 Καὶ ἰδὼν ὅτι ἄεσόν ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον· (ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν Ἀζύμων·)

* 4 Ὅν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδούς τέσσαρσι † τετραθίοις στρατιωτῶν φυλάττειν αὐτόν· βουλούμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ.

* 5 Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· † προσευχῇ δὲ ἦν † ἐκτενὴς γινόμενη ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ.

6 Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἡκούθη ἡν ὁ Πέτρος καμώμενος μεταρῶ οὗ στρατιωτῶν, ὅδεσμενος ἀλυτεσι αὐτῷ, φύλακές τε καὶ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν.

* 7 Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη, καὶ † φῶς † ἐλαμβόν ἐν τῇ † αἰκίᾳ· πκτάξας

δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων· Ἀνάστα ἐν † τάχει. Καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν.

8 Εἶπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· Περιῶσαι, καὶ ὑπόσῃσαι τὰ στανδάλιά σου. Ἐποίησε δὲ οὕτω. Καὶ λέγει αὐτῷ· Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι.

9 Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἄγγελου· ἰδῶκει δὲ ὄραμα βλέπειν.

† 10 Διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλιν τὴν † σιδηρὰν. τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτῃ ἡνοίχθη αὐτοῖς· καὶ ἐξελθόντες † προῆλθον † ῥύμην μίαν· καὶ εὐθέως † ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ.

11 Καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε· Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου, καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.

12 Συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου, τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι.

13 Κρούσαντος δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, προσῆλθε παιδίτις ὑπακοῦσαι, ἐνόματι Ῥόδη·

* 14 Καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν Φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χάριτος οὐκ ἠνόξε τὸν πυλῶνα, † εἰσδραμοῦντα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστῆναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος.

* 15 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον· Μαίνη. Ἡ δὲ † διατρυφεύετο οὕτως ἔχειν. Οἱ δ' ἔλεγον· Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστίν.

16 Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενο κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν,

17 Κατατείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν, διηγῆσάτο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς Φυλακῆς· εἶπε δέ· Ἀπαγγεῖλατε Ἰακωβῷ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. Καὶ ἐξελεύσθω ἔπορεύθῃ εἰς ἕτερον τόπον.

* 18 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν ἡ τάραχος οὐκ ὀλίγη ἐν τοῖς στρατιωταῖς, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο.

19 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν, καὶ μὴ εὗρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι· καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν, διέτριβεν.

* 20 Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης ἡθυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ἐμεινυμένον δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ πείσαντες Βλάσων τὸν ἐπὶ τοῦ ἰουδαίου βασιλέως, ἡτοῦντο εἰρήνην· διὰ τὸ τρέφειν αὐτὸν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.

* 21 Ἡ δὲ τακτὴ δὲ ἡμέρα ὁ Ἡρώδης ἐνθουσάμενος ἡ ἱστορία ἡ βασιλικήν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἡ ἐξημεγόρει πρὸς αὐτούς.

22 Ὁ δὲ ὄμιλος ἐπεφώνει· Θεοῦ Φωνή, καὶ οὐκ ἀνθρώπου.

* 23 Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἐν ᾧ ὡς οὐκ ἔδωκε τὴν δέξαν τῷ Θεῷ. καὶ γενόμενος ἡ σκωληκόβρωτος ἡ ἐξέφυγεν.

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἡύξανε καὶ ἐπληθύνετο.

25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ἐπέσρεψαν ἐξ Ἱερουσαλὴμ, πληρωσάντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

22. ὁ 8.

Κεφ. 12. 13.

* 1 Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὐσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ, τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μακκὴν τε Ἡρώδου τοῦ ἡ τετράρ-

χου ὁ σύντροφος, καὶ Σαῦλος.

* 2 Ἡ δὲ λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηφεύοντων, εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Ἀπορίσκατε ἡ δὲ μοι τὸν τε Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς.

3 Τότε νηφεύσαντες καὶ προσευξάμενοι, καὶ ἐπ.θέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.

4 Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, κατήλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον.

5 Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμίνι, κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην.

6 Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗρον τινὰ μάγο ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ὃν ὀνομαζομένην Βαρνιούαν.

7 Ὁς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ οὗτος προσκαλιστῆμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον, ἐπεζητήσας ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

8 Ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλμας ὁ μάγος, (οὗτω γὰρ μεθεμνέσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ζητῶν διατρέχει τὸν ἀντιπ. τον ἀπὸ τῆς πίστεως.

9 Σαῦλος δὲ (ὁ καὶ Παῦλος) πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν,

* 10 Εἶπεν· ὁ ὧς ἡ πλῆρης πάντῃς δόλου καὶ πάσης ἡ δ. διουργίας, ὡς διαβόλου, ἡ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃς διμαρτέων τὰς ἰδού Κυρίου τ. εὐθείας;

* 11 Καὶ νῦν ἰδοὺ, χεῖρ Κυρίου ἐπὶ σε· καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἡ καιροῦ. Παραχρῆμα δὲ ἡ πεσεν ἐπ' αὐτὸν ἡ ἀχλὺς τ. σκότος· καὶ περιμαγνὼν ἐξ. ἡ χειμαρυνγούς.

12 Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθυπάτος γεγόνος, ἐπίστευεν, ἐκκλησ. μένος ἐπὶ τῇ διδασκ. τοῦ Κυρ.

13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱερουσόλυμα.

14 Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παραγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ ἐσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν.

15 Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχιτυναγχοὶ πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες· Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε.

16 Ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ, εἶπεν· Ἄνδρες Ἰσραηλίται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε.

17 Ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαόν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ τὸ ἀρχιερεὺς Ὀφηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς.

* 18 Καὶ ὡς ἡ τεσσαράκοντα ἐτὴς ἔστροφον αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.

* 19 Καὶ καταλὼν ἦν ἐπὶ τὰ ἐν γῇ Χαναάν, ἡ κατεκληροδόνηται αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν.

20 Καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πενήκοντα ὅπως κριτὰς ὡς Σαμουὴλ τοῦ προφῆτου.

21 Κῆκετόν ἡτήσαντο βασιλεῖα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαουλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ Βενιαμὴν, ὅτι τεσσαράκοντα ἐτὴς.

22 Καὶ μιταξήσας αὐτὸν, γέμειν αὐτοῖς τὸν Δαβὶδ εἰς Ἰσραὴλ, ὃ καὶ εἶπε μαρτυρίας· Εὗρον Δαβὶδ τὸν τοῦ Ἰσραὴλ, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ βέλφηρά μου.

23 Τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγειρε τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν,

* 24 ἡ Προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς ἑκείνου αὐτοῦ βαπτίσματα μετάνοιας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ.

25 Ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγε· Τίνα μὴ ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἐγώ, ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετ' ἐμοῦ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἀξίος τὸ ὑποδήμα τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

26 Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν δὲ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη.

27 Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες, ἐπλήρωσαν·

28 Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες, ἡτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν.

29 Ὡς δὲ ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες αὐτὸν τοῦ ξύλου ἐθήκαν εἰς μνημεῖον.

30 Ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

* 31 Ὡς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλὴμ, οἵτινες εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν.

* 32 Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελίζομεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἡμεῖς ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῶν, ἀναστὰς Ἰησοῦν·

33 Ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δαυιδικῷ γέγραπται· Ὁ Θεὸς ἐστὶν, ἐγὼ σήμερον γεγεννημένος.

34 Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μνηστὴρ πολλοὶ ὁπορεύοντες εἰς σιμόν, οὕτως

εἰρηκεν· Ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὄ-
σια Δαβὶδ τὰ πικρά.

35 Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λόγῳ·
Οὐ δύνασθε τὸν ὄντα σου ἰδεῖν
διαφθοράν.

* 36 Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γε-
νεᾷ ἢ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ
βουλῇ, ἢ ἐκοιμήθῃ, καὶ ἢ προσ-
ετέβῃ πρὸς τοὺς πατέρας αὐ-
τοῦ, καὶ εἶδε ἢ διαφθοράν·

37 Ὅν δὲ ὁ Θεὸς ἡγείρεν, οὐκ
εἶδε διαφθοράν.

38 Γνωστὸν οὖν ἔσω ὑμῖν, ἄν-
δρες ἄδελφοί, ὅτι διὰ τούτου
ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγ-
γέλλεται·

39 Καὶ ἀπὸ πάντων, ὧν οὐκ
ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως
δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ
πιστεύων δικαιούται.

40 Βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ
ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς
προφῆταις·

* 41 Ἴδετε οἱ ἢ καταφρονη-
ται, καὶ ἢ θαυμάσατε, καὶ ἄφα-
νίσθητε· ὅτι ἔργον ἰγὼ ἐργάζο-
μαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔρ-
γον ὃ οὐ μὴ πισεύσητε, ἕάν τις
ἐκδιηγῇται ὑμῖν.

42 Ἐξιόντων δὲ ἐκ τῆς συνα-
γωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρε-
κάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ
σαββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ
ῥήματα ταῦτα.

43 Λυθείσης δὲ τῆς συναγω-
γῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν
Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων
προσηλυτῶν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ
Βαρνάβᾳ· οἵτινες προσλαλοῦν-
τες αὐτοῖς, ἐπειθόν αὐτοὺς ἐπι-
μένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ.

44 Τῷ δὲ ἱερομένῳ σαββά-
τῳ σχοῶν πᾶσα ἡ πόλις συν-
ήρθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ.

45 Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι
τούς ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζή-
λου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ
τοῦ Παύλου λεγομένοις, ἀντι-
λέγοντες καὶ βλασφημοῦντες.

* 46 ἢ Παρῆσιασάμενοι δὲ ὁ
Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας, εἶπον·
Τμὴν ἣν ἀναγκαῖον πρῶτον λα-

ληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ·
ἢ ἐπειδὴ δὲ ἢ ἀπαθείσθε αὐτὸν,
καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς
τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ, σφεδ-
μαθα εἰς τὰ ἔθνη.

47 Οὕτω γὰρ ἐντέταλται ἡ-
μῖν ὁ Κύριος· Τέθεικά σε εἰς
Φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἰναί σε εἰς σω-
τηρίαν ἕως ἰσχύατος τῆς γῆς.

48 Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔ-
χαριον, καὶ ἰδοὺ ἔχον τὸν λόγον
τοῦ Κυρίου· καὶ ἐπίστευσαν ὅ-
σοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν
αἰώνιον.

49 Διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ
Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας.

* 50 Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἢ παρώ-
τρυναν τὰς σεβομένας γυναῖ-
κας καὶ τὰς εὐσχήμονας, καὶ
τούς πρῶτους τῆς πόλεως, καὶ
ἢ ἐπήγειραν ἢ διωγμὸν ἐπὶ τὸν
Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ
ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρίων
αὐτῶν.

51 Οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν
κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπὶ
αὐτοὺς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον.

52 Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦν-
το χάριτος καὶ πνεύματος ἁγίου.
29. ἢ 10.

Κεφ. ιδ'. 14.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ, καὶ
τὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐ-
τοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν
Ἰουδαίων, καὶ λαλῆται οὕτω
ὥς πισεύσαι Ἰουδαίων τε καὶ
Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος.

2 Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι
ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὴν
ψυχὴν τῶν ἐθνῶν κατὰ τὸν
ἀδελφῶν.

3 Ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέ-
τριψαν παρῆσιαζόμενοι ἐπὶ τῷ
Κυρίῳ τῇ μαρτυροῦντι τῇ λόγῳ
τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ διδόν-
τες σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ
τῶν χειρῶν αὐτῶν.

4 Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς
πόλεως· καὶ οἱ μὲν ἦσαν σ-
τοιῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ συν τοῖς
ἀποστόλοις.

5 Ὡς δὲ ἐγένετο ἡμῶν τὸ
ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων οὖν τῶν

ἀρχοῦσιν αὐτῶν, ὑβρίζαι καὶ
λιθοβολῆσαι αὐτοὺς,

6 Συνιδόντες κατέφυγον εἰς
τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύ-
στραν καὶ Δέρβην, καὶ τὴν πε-
ρίχωρον.

7 Ὥκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμε-
νοι.

8 Καὶ τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις
ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο,
χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ
ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιε-
πεπατήκει.

9 Οὗτος ἤκουε τοῦ Παύλου
λαλοῦντος ὡς ἀνένιπας αὐτοῦ,
καὶ ἰδὼν ὅτι πίσις ἔχει τοῦ σω-
θῆναι,

10 Εἶπε μεγάλη τῇ φωνῇ·
Ἀνδρῶν, ἐπὶ τοὺς πόδας σου ἐρ-
θῶ. Καὶ ἠλλετο, καὶ περιεπάτει.

11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐ-
ποίητον ὁ Παῦλος, ἐπύρην τὴν
φωνὴν αὐτῶν, Λυκαονίσι λέ-
γοντες· Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀν-
θρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς.

12 Ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βερ-
νάβαν, Δία· τὸν δὲ Παῦλον,
Ἑρμῆν· ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡ-
γαγόμενος τοῦ λόγου.

* 13 Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ † Διὸς
τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐ-
τῶν, ταύρους καὶ † γέμματα
ἐπὶ τοὺς πελάγους ἐνέγκας, σὺν
τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν.

* 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπὸ-
στολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος,
διὰρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν
† ἐπετίθησαν εἰς τὸν ὄχλον,
κράζοντες,

15 Καὶ λέγοντες· Ἄνδρες,
τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς
ἰσχυροῦμεν ἵσταναι ὑμῶν ἄνθρω-
ποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἐπὶ
τούτων τῶν κατὰ τὴν ἐπιτέφειν
ἐπὶ τὴν θύειν τὰ ζῷα, ὡς ἐ-
ποίητον τὸν ὄχλον καὶ τὴν γῆν
καὶ τὴν ἰσχυρίαν, καὶ πάντα
τὰ ἐν αὐτοῖς.

* 16 Ὡς ἐν ταῖς † παραχῆ-
μέναις γυναικαῖς † εἰσπνεύματα
τὰ ἐν αὐτοῖς ποιεῖται ταῖς ἰδοῖς
αὐτῶν.

* 17 Καὶ † τοῖς οὐκ ἰσχυρί-
ταις.

τοὺς ἑαυτῶν ἀφῆκεν, ἀγαθα-
ποιῶν, † οὐρανὸν ἡμῶν † ὑε-
τοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς † καρ-
ποφόρους, † ἐμπιπλῶν τροφῆς
καὶ † εὐφροσύνης τὰς καρδίας
ἡμῶν.

18 Καὶ ταῦτα λέγοντες, μό-
λις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους
τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.

19 Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιο-
χείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι,
καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ
λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυ-
ρον ἐξ αὐτοῦ τὴν πόλιν, νομίσαντες
αὐτὸν τεθνάναι.

20 Κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν
τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν
εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύ-
ριον ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρνάβῃ εἰς
Δέρβην.

21 Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν
πόλιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύ-
σαντες ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς
τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ
Ἀντιόχειαν.

* 22 † Ἐπισηρίζοντες τὰς
ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακα-
λοῦντες † ἐμμένειν τῇ πίσει,
καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ
ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βαπτι-
σμίαν τοῦ Θεοῦ.

23 Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς
πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν,
προτοφύλακον μετὰ νηστῶν,
παρέθετο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ, εἰς
ὃν πιστεύουσιν.

24 Καὶ διελθόντες τὴν Πισι-
δίαν, ἦλθον εἰς Παμφυλίαν.

25 Καὶ λαλήσαντες ἐν Πέρ-
γῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς
Ἀττάλειαν.

26 Ὥκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς
Ἀντιόχειαν· ὅπου ἦσαν παρα-
δομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς
τὸ ἔργον, ὃ ἐπλήρωσαν.

27 Παραγενόμενοι δὲ καὶ
συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν,
ἀνέγνωσαν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς
μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς
ἐθνέσι θύρας πίστεως.

28 Διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον
ὀκταήμιον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

14. † 5.

Κεφ. ιε. 15.

1 **Κ**ΑΙ ΤΙΝΕΣ ΚΑΤΕΛΘΥΝΤΕ· ΑΠΟ
τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον
τοὺς ἀδελφούς· Ὅτι ἐὰν μὴ
περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωυσέως,
οὐ δύνασθε σωθῆναι.

2 Γενομένης οὖν εἰσεως καὶ
συζητήσεως οὐκ εὐλόγως τῷ Παύ-
λῳ καὶ τῷ Βαρνάβῃ πρὸς αὐ-
τοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦ-
λον καὶ Βαρνάβαν καὶ τινὰς
ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀπο-
στόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱε-
ρουσαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος
τούτου.

* 3 Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες
ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο
τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν,
† ἐκδηγοῦμενοι τὴν † ἐπισκοπὴν
τῶν ἐθνῶν· καὶ ἐποιοῦν χαρὰν
μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς.

4 Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱε-
ρουσαλὴμ, ἀπεδέχονταν ὑπὸ
τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστό-
λων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀ-
νῆγγεϊλάν τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίη-
σε μετ' αὐτῶν.

5 Ἐξανέστησαν δὲ τινες τῶν
ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαί-
ων πεπιστευκότες, λέγοντες·
Ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς·
παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν
νόμον Μωυσέως.

6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστο-
λοι καὶ ἐπισβυτέροι· ἰδεῖν περὶ
τοῦ λόγου τούτου.

7 Πολλῆς δὲ συζητήσεως γε-
νομένης, ἀνέσχετο Πέτρος εἰπε-
ν πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοί,
ὑμεῖς ἐπιστάτε· ὅτι ἂν ἰμερῶν
ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐπέλε-
ξατο ἅπα τοῦ σώματος μου ἀκού-
σαι τὰ ῥήματα τὴν λόγον τοῦ εὐαγ-
γελίου, καὶ πιστεῦσαι.

8 Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς
ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, ὅτι αὐ-
τοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, κα-
θὼς καὶ ἡμῖν·

9 Καὶ οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ
ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίσει
καταλείπειν τὸν καρπὸν αὐτῶν.

10 Νῦν οὖν τί παραγγέλλετε τὸν
Θεόν, ἐπιτίθειν ζυγὸν ἐπὶ τὸν

τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὐ-
τε οἱ πατέρες ἡμῶν, οὔτε ἡμεῖς
ἐσχύσαμεν βαρύναι;

11 Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύομεν
σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον κα-
κεῖνοι.

12 Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆ-
θος, καὶ ἤκουον Βαρνάβαν καὶ
Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίη-
σεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα
ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν.

13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐ-
τοὺς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέ-
γων· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκού-
σατέ μου.

14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς
πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπισκέψατο λα-
βεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματι αὐτοῦ·

15 Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν
οἱ λόγοι τῶν προφητῶν· καθὼς
γέγραπται·

* 16 Μετὰ ταῦτα ἀνασρέψω,
καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν
Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ
† κατεσκαμμένα αὐτῆς † ἀνοι-
κοδομήσω, καὶ ἀνορθώσω αὐτήν·

* 17 Ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν
οἱ † κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων
τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη,
ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά
μου ἐπ' αὐτούς· λέγει Κύριος ὁ
ποῶν ταῦτα πάντα.

18 Γνωστὸν ἂν αἰῶνός ἐστι τῷ
Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.

* 19 Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ † παρ-
εσχέσθαι τοὺς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν
ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν.

* 20 Ἀλλὰ † ἐπιτεῖλαι αὐ-
τοῖς τοῦ † ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν
† ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων
καὶ τῆς † πορνείας καὶ τοῦ
† πνικτοῦ καὶ τοῦ † αἵματος.

21 Καὶ ἐπεὶ ἡμεῖς οὐκ ἔχομεν ἀρ-
χαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσ-
σοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συν-
αγωγαῖς κατὰ τὰν παρὰ τοὺς
ἀποστόλους ἐντολήν.

22 Τότε εὐχόμενοι τῷ Θεῷ ἀποστά-
λοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἐπέ-
λεξαν τινὰς ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν
ὄντων ἐξ αὐτῶν πομπὰν ποιεῖν
τὴν χεῖρα

ταρχαν τὸν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβῃ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἀνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς.

23 Γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοί, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἑθνῶν, χαίρειν.

* 24 Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν, ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξεlebόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, † ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέμνεσθαι, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οὗ οὐ διεστείλαμεθα.

25 Ἐδοξεν ἡμῖν γονομένους ἐμοῖς καὶ, ἐκλογισέντες ἡμῖν περὶ τούτων, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾶ καὶ Παύλῳ,

26 Ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

27 Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς ἀμὲν λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτῶν.

* 28 Ἐδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι, ἢ τὸ ἀναγεῖν τῶν † ἐπάναγκας τούτων.

* 29 Ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ σαρκεῖας· ἐξ ὧν † διατηρεῦντες ἑαυτοὺς, † εὐ πράξετε. † Ἐβρίετε.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολειπόντες ἡλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὸν ὑμῶν λόγον.

31 Καὶ ἀναγνώσαντες αὐτοὶ ἐκράησαν εἰς τὴν παρακλήσει.

32 Ἰούδας δὲ καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ ἡμεῖς ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρακάλεικα τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐπεσφίξαν.

33 Πρωτὰντες δὲ χρόνον, ἀπελθόντες μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους.

34 Ἐδοξε δὲ τῷ Σίλῃ ἐπιμεῖναι αὐτοῖς.

35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διεταβῶν ἐν Ἀντιόχειᾳ, διδάσκοντες καὶ ἐδιδάχοντες· οἱ μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

36 Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας εἰπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· Ἐπιτρέψαιτες δὴ ἐπιστοφώμεθα τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν κατὰ πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι.

37 Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμπαρελθεῖν τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μάρκον.

38 Παῦλος δὲ ἡξίου, τὸν ἀποστείλαν ἀπ' αὐτοῦ ἀπὸ Περσουλᾶς, καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαρελθεῖν αὐτοῖς.

39 Ἐγένετο οὖν παροξυσμὸς· ὅτι ἀποχωρήτηναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων· τὸν τε Βαρνάβαν παρελαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπέμψαι εἰς Κύπρον.

40 Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξῆλθε, παροδοῦν τῇ χαρτὶ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν.

41 Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπισφίζων τὰς ἐκκλησίας. 18. † 7.

Κεφ. 15. 16.

1 **Κ**ΑΤΗΡΤΕΤΕ ΔΕ ΟΙ ΑΝΤΙΟΧΕΙΝΟΙ ΚΑΙ ΛΥΣΤΡΑΙΝΟΙ ΚΑΙ ΙΔΟΟΙ, ΜΑΚΗΤΗΣ ΤΙΣ ΉΝ ΕΚ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ ΤΩΝ ΜΟΒΕΟΣ, ΥΙΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΤΙΝΟΣ Ἰουδαίας πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἑλληνα.

2 Ὅς μαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστραις καὶ Ἰκονίᾳ ἀδελφῶν.

3 Τούτων ἡμελίσαν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν· καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· οἵ τινες γὰρ ἀπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτε Ἕλληνα ὑπῆρχεν.

4 Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδόσαν αὐτοῖς φελάστειν τὰ ὀνόματα τὰ κεκηρυγμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ

τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

5 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐξερεοῦντο τῇ πίσει, καὶ ἐπερίσσευσον τῷ ἁρίθμῳ καθ' ἡμέραν.

6 Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,

7 Ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν, ἐπείραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἰασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα.

8 Παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τρωάδα.

9 Καὶ ὄραμα διὰ τῆς νυκτὸς ἑφάνη τῷ Παύλῳ· Ἄνθρωπος ἦν Μακεδὼν ἐσὼς, παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ λέγων· Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν βροθήσῃς ἡμῖν.

10 Ὡς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελίσταί τε αὐτοὺς.

11 Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος, εὐευδρομήσαμεν εἰς Σαρδικίην, τῇ τε ἐπιουῇ εἰς Νεάπολιν·

* 12 Ἐκεῖθεν τε εἰς Φιλίππους, ἧτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις, † κολώνια. ἡμεῖς δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει † διατρίβοντες ἡμέρας τινάς.

13 Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν, οὗ ἑνομιζέτο προσευχὴ εἶναι· καὶ καθίσαντες ἐλάλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξιν.

* 14 Καὶ τις γυνὴ δνόματι Λυδία, † πορφύρεπωλὴς πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν, ἤκουεν· ἥς ὁ Κύριος ἀνήνοιξε τὴν καρδίαν, προσέχεν τοῖς λαλομένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου.

* 15 Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλει, λέγουσα· Εἰ κεκήκατέ με πείσῃν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, κείνα-

τε. Καὶ † παρεβιάσατο ἡμᾶς.

* 16 Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν, παιδικὴν τινα ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος, † ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἧτις ἐργασίαν πολλὴν παρέχετοῖς κυρίως αὐτῆς, † μαντεύεσθαι.

* 17 Αὕτη † κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζε, λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι, δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσιν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ὑμῖν ἔθνη σατυρίας.

* 18 Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας· † διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας, τῷ πνεύματι· εἶπε· Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ δνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.

19 Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, εἰλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοῦ ἀρχόντος.

* 20 Καὶ † προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς † στρατηγοῖς, εἶπον· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι † ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες·

21 Καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη καὶ οὐκ ἔξουσιν ἡμῖν παραδέχεσθαι, οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαῖοι οὗτοι.

* 22 Καὶ † συνεπέσει ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ † περιμήξαντες αὐτοὺς ταῖς ῥήμασι, ἐκέλευον † ραβδίσειν.

23 Πολλὰς τε ἐπισημασθεὶς αὐτοὺς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγέλλοντες τῷ στρατοφύλακι ἡσφαλῆς τηρεῖν αὐτούς.

24 Ὡς παραγγέλλαν τοιαύτην εὐχρίνην, ἔβαλον αὐτοὺς εἰς τὴν ἐν ταύτῃ φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσαντες εἰς τὸ ξύλον.

* 25 Κατὰ δὲ τὸ μετ' οὗκτις Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι † ὑμνοῦν τὸν Θεόν· † ἐπικυροῦν

μικροῦντο δὲ αὐτῶν οἱ † δέ-
σμοι.

26 Ἀφ' ὧν δὲ σεισμὸς ἐγένετο
μέγας, ὥς τε σαλευθῆναι τὰ θε-
μέλια τοῦ θεμελίου· ἀνεβί-
χθησαν τε παραχρῆμα αἱ δοκαί
πάνται, καὶ πάντων τὰ δεσμά
ἀνέστη.

27 † Ἐξυπνός δὲ γενόμενος
δ † δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀ-
νευγμένους τὰς δοκὰς τῆς φυ-
λακῆς, σπασάμενος † μάχαι-
ραν, ἐμελλεν αὐτὸν ἀνακτεῖν,
καί τινες ἐκτεφευγόντες τοὺς δε-
σμούς.

28 Ὁφύνητε δὲ Φωκὴ μεγάλη
ὁ Παῦλος, λέγων· Μηδὲν
πράξας σκοποῦ κακόν· ἅπαντες
γὰρ ἴσμεν ἰνδάζει.

29 Αἰτήσας δὲ Φῶτι εἰσεπή-
δου, καὶ ἐπ' αὐτὸν γενόμενος
προτετέτε τῇ Παύλῳ καὶ τῷ
Σίλῳ.

30 Καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς
ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ
ποιεῖν ἵνα σωθῶ;

31 Οἱ δὲ εἶπον· Πίσευσον ἐπὶ
τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ
σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου.

32 Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν
λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ πᾶσι
τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

33 Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς
ἐν ἑκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός,
ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν· καὶ
ἐβρατίσεν αὐτοὺς καὶ οἱ αὐτοῦ
πάντες παραχρῆμα.

34 Ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε
τραπέζην, καὶ ἠγαλλήσατο
καὶ περισσευκῶς τῷ Θεῷ.

35 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπ-
εβίβαν οἱ στρατοὶ τοὺς ῥαβ-
δούλους, λεγόντες· Ἀπέλυ-
σον τοὺς ἀνδράσιν ἰκόνους.

36 Ὁ δὲ Παῦλος ἐπὶ τῷ δεσμο-
φύλῳ τῶν ῥαβδούλων αὐτοῦ
τὸν Παῦλον ὁ ἀποφυλακτικὸν
οἱ στρατοὶ, ἵνα ἀπολυθῇτε.
νῦν γὰρ ἀφελόντες, πορεύεσθε
ἐν εἰρήνῃ.

37 Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς
αὐτούς· Διευκρινεῖς κριθεῖς ὁμο-

σίᾳ, ἀκατακρίτους, ἀνδρότους
ῥωμαίους ὑπαρχοντας, ἔβαλον
εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάτρε-
ῖς ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ·
ἀλλὰ ἰδόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξα-
γαγέτωσαν.

* 38 † Ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς
στρατηγοῖς οἱ † ῥαβδούχοι τὰ ῥή-
ματα ταῦτα· καὶ ἐπαρτίσθησαν
ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι.

39 Καὶ ἰδόντες παρεκάλε-
σαν αὐτοὺς, καὶ ἑξαγαγόντες
ἡρώτων ἐλεεῖν τὴν πόλιν.

40 Ἐξελεθόντες δὲ ἐκ τῆς φυ-
λακῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν αὐδαίαν·
καὶ οὖντες τοῖς ἀδελφοῖς παρ-
εκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξήλ-
θον. 24. † 9.

Κεφ. 17. 17

1 Διδεικνύοντες δὲ τὴν Ἀμφί-
πολιν καὶ Ἀπολλωνίαν,
ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου
ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων.

2 Κατὰ δὲ τὸ εἰσὼδες τῷ Παύ-
λῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ
ἐπὶ σάββατα τρία ὁμιλεῖτο
αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν.

3 Διανοήσαν καὶ παρατιθέ-
μενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔχει πα-
τεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν,
καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς Ἰη-
σοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω
ὑμῖν.

* 4 Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπεεί-
σισαν, καὶ † συνεκλήθη-
σαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλῳ,
τῶν τε περιβόητων Ἰλλυρίων
πολλῶν, γοιτακῶν τε τῶν
πρώτων οὐκ ὀλίγων.

* 5 † Ζηλώσαντες δὲ οἱ † Ἀ-
μαθείας Ἰουδαίαι, καὶ ἑταί-
ραί τινες τῶν † ἀσέβων τι-
νῶν Ἰουδαίων ποιητῶν, καὶ † ἐ-
χθροὶ τῆς ἀληθείας, † ἐκείνους
τὸν οἶκον ἐπείρασεν ὡς τῇ
ἐκκλησίᾳ ἰσχυροῦς, ὡς αὐτοὺς
ἀγαγεῖν εἰς τὴν † δῆμον.

6 Μὴ οὖν ἔχοντες αὐτοὺς,
ἀπέστην τὸν οἶκον καὶ τὸν
ἀσελφούς ἐπὶ τοὺς † πολιτάρ-
χους, ὡς δοκίματον ὅτι οὗτος
οἶκος ἐστὶν ἰσχυρὸς πάντες, οὐκ
οἱ καὶ οἱ ἄλλοι τῆς πόλεως.

* 7 Οὗς † υποδέδεται Ἰά-
σων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναν-
τι τῶν † δογμάτων † Καίσαρος
πράττουσι, βασιλέα λέγοντες
ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν.

8 Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον
καὶ τοὺς πολ. τάρχους ἀκούοντας
ταῦτα·

9 Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν
παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοι-
πῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

* 10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως
διὰ τῆς νυκτὸς † ἐξήγαγον τὸν
τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς
Βεροίαν· οἵτινες παραγερόμε-
νοι, εἰς τὴν † συναγωγὴν τῶν
Ἰουδαίων † ἀπήεσαν.

* 11 Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι
τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὅτινες
ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πά-
σης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν
ἀνακρίνοντας τὰς γραφὰς, εἰ
ἔχοι ταῦτα οὕτως.

* 12 Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐ-
τῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν † Ἑλ-
ληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχη-
μόνων, καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι.

* 13 Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ
τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι, ὅτι
καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη
ὁ † τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ,
ἦλθον καθεὶ σαλεύοντες τοὺς
ὄχλους.

* 14 Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦ-
λον ἐξαπέσειλαν οἱ ἀδελφοὶ
πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν· ὑπέμενον δὲ ὁ, τέ Σίλας
καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ.

* 15 Οἱ δὲ καθισῶντες τὸν
Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως
Ἀθηνῶν· καὶ λαβόντες ἐντολὴν
πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον,
ἵνα ὡς † τάχις ἔλθωσι πρὸς
αὐτὸν, ἐξήεσαν.

* 16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις † ἐκ-
δεχομένου αὐτοῦ τοῦ Παύλου,
† παρωφύετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ
ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι † κατείδω-
λον οὖσαν τὴν πόλιν.

* 17 † Διελέγετο μὲν οὖν ἐν
τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ
τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ † ἀ-
γορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς

τοὺς † παρατυγχάνοντας.

* 18 Τινὲς δὲ τῶν † Ἑπικου-
ρείων καὶ τῶν † Στωϊκῶν † Φιλο-
σόφων † συνέβαλλον αὐτῷ· καί
τινες ἔλεγον· Τί ἂν θέλοι ὁ
† σπερμαλόγος οὗτος λέγειν; Οἱ
δὲ· Ἐπὶ παντομίαν δοκεῖ † κα-
ταγγελεῖς εἶναι· ὅτι τὸν Ἰη-
σοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς
ἐδηγγελίζτο.

* 19 Ἐπιλαβόμενοι τε αὐτοῦ,
ἐπὶ τὸν Ἀρείον πάγον ἤγαγον,
λέγοντες· Δυνάμεθα γινῶναι τίς
ἡ καὶνὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλου-
μένη διδαχὴ;

* 20 Ἐνιζόντα γάρ τινα εἰσ-
φέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. βου-
λόμεθα οὖν γινῶναι τί ἂν θέλοι
ταῦτα εἶναι.

* 21 (Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ
οἱ ἐπιδημοῦντες ἔξένοι εἰς οὐδὲν
ἕτερον εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ
ἀκούειν καινότερον.)

* 22 Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν
μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου, ἔφη·
Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάν-
τα ὡς † δεισιδαιμονεσέβρους ὑμᾶς
θεωρῶ.

* 23 Διερχόμενος γὰρ καὶ
† διαθεοῦν τὰ † τελεσμάτια
ὑμῶν, εὗρον καὶ † βωμὸν, ἐν ᾧ
† ἐπεγέγραπτο· † Ἀγνώστῳ
Θεῷ. Ὅν οὖν ἄγνωστον † εὐ-
σεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ † καταγ-
γελλῶ ὑμῖν.

* 24 Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσ-
μον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὐ-
ρανὸς οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύριος ὁ
πάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις
ναοῖς κατοικεῖ·

* 25 Οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώ-
πων θεραπεύεται, † προσδεόμενος
τινος, αὐτὸς δίδως πνοὴν
ζωῆν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα.

* 26 Ἐποίησέ τε ἐξ ἑνὸς αἵ-
ματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κα-
τοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πᾶσιππον τῆς
γῆς, ὁρίσας † προτεταγμένοι
καιροὶ, καὶ τὰς † ὁροθεσίας
τῆς † κατοικίας αὐτῶν·

* 27 Ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρ-
γε ψηλασθήσονται αὐτὸν καὶ εἰ-
βοῖεν· καὶ τοὶ γε οὐ μακρὰν ἀ-
πό-
ειν·

ἐνδὲς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα.

28 Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ κινούμεθα, καὶ ἔσμεν· ὥς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι· Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἔσμεν.

29 Γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράσσειν τέχνης καὶ ἐνδομήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὁμοίον.

* 30 Τοὺς μὲν οὖν χρένους τῆς ἀγνοίας † ὑπεριδὼν ὁ Θεός, τῶν παρατηρηλατῶν ἀνθρώπων πασι πανταχοῦ μετανοεῖν.

31 Διότι ἔσκησεν ἡμέραν, ἐν ᾗ μὲν λαὸς κτίσεν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ δὲ ὤρισε, πίσιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον· Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου.

33 Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν.

34 Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ, ὁπίσταντο· ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμωρις, καὶ ἑτεροὶ σὺν αὐτοῖς. 46. † 19.

Κεφ. ιθ'. 18.

1 **Μ**ετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηναίων, ἦλθεν εἰς Κόρινθον.

* 2 Καὶ εὗρων τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, † Ποντικὸν τῷ γένει, † προσφάτως ἑληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, (οἵα τὸ † διατεταχέναι Κλαύδιον χρεώσασθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης) προσῆλθεν αὐτοῖς.

3 Καὶ διὰ τὸ † δυνάτεχνον εἶναι, ἐμνησθῆσαν αὐτοῖς, καὶ ἐκινῶντο ἵνα γὰρ † σκηνοποιεῖν τὴν τέχνην.

4 Διελεγόμενοι ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ τὴν σάββατον, ἐπειθὲς οἱ Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνας.

5 Ὡς δὲ κατήλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὁ, τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος· συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

6 Ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, ἐκτίναξάμενος τὰ ἱμάτια, εἶπε πρὸς αὐτούς· Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγὼ, ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι.

* 7 Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς οἶκον τινος ὀνόματι Ἰουστῷ, σεβομένου τὸν Θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν † συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ.

8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευσαν, καὶ ἐβαπτίζοντο.

9 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ὄραματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ· Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιωπήσεις·

10 Διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαι σε· διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολλὸς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.

11 Ἐκάθισέ τε ἐνικυτὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

* 12 Γαλλίωνος δὲ † ἀνθυπατεύοντος τῆς Ἀχαΐας, κλητοποίησαν ἀμφὶ τοῦ Παύλου τῷ Παύλῳ, καὶ ἡγάγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα,

* 13 Λέγοντες· Ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος † ἀναπειθεὶ τοὺς ἀνθρώπους σέβασθαι τὸν Θεόν.

* 14 Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀναισθεῖν τὸ πόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Εἴ μὲν οὖν ἦν † ἀδικημὰ τι ἢ † βλαδιούργημα πονηρὸν, ὡς Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον αὐτῷ † ἡνεσχόμεν ὁμᾶν.

15 Εἰ δὲ ζήτημὰ ἔσσι περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ κατ' ὕμνον, ὀφείθε αὐτοῖς κριτῆς

γὰρ ἰγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι.

* 16 Καὶ † ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ † βήματος.

17 Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἄρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ ἔμελεν.

* 18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι † προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς † ἀποταξάμενος, † ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν· καὶ οὖν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς· εἶχε γὰρ † εὐχήν.

19 Κατήντισε δὲ εἰς Ἐφεσον, καὶ κείνους κατέλιπεν αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις.

* 20 Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μέναι παρ' αὐτοῖς, οὐκ † ἐπένευσεν·

21 Ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς, εἰπὼν· Δεῖ με πάντως τὴν ἐσπέρην τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακίμαψα πρὸς ὁμᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος. Καὶ ἀνέχθη ἀπὸ τῆς Ἐφῆσου.

22 Καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς, καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.

23 Καὶ ποιήσας χρόνον τινα, ἐξῆλθε, διαχόμενος καθέξῃς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, ἐπισκερίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

* 24 Ἰουδαῖοι δὲ τινες Ἀπολλῶς ἐνόματι, Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ † λόγιος, κατήντισεν εἰς Ἐφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς.

25 Οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ἑδδὴν τοῦ Κυρίου· καὶ ζῶν τῷ πνεύματι, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου.

26 Οὗτος τε ἤρξατο παρρη-

σιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ ἑδδὴν.

* 27 Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, † προτρέψαμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποσταλῆναι αὐτὸν· ὅς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς χάριτος.

* 28 † Εὐτόνως γὰρ τοῖς † Ἰουδαίοις † διακατιλέγχετο † δημοσίᾳ, ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν, εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. 27. † 14.

Κεφ. 19.

* 1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ τὴν Ἀπολλοδωρεῖν ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον ἐλθόντα τὰ † ἀσκητικὰ μέρη, ἐλθεῖν εἰς Ἐφεσον· καὶ εὗρον τινὰς μαθητάς,

2 Εἶπε πρὸς αὐτούς· Εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· Ἀλλ' οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἅγιον ἴσιν, ἠκούσαμεν.

3 Εἶπέ τε πρὸς αὐτούς· Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον· Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.

4 Εἶπε δὲ Παῦλος· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων, εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτοῦ ἡμετις βαπτίσωσι, τούτέστιν, εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

5 Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

6 Καὶ ἐπιβάντες αὐτοὶ τοῦ Παύλου τὰς γὰρας, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς· ἐλάλην τοῖς γυναισὶν, καὶ προσετίθει.

7 Πάντες οὖν οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ νεκροί.

8 Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐταπείνωσε τοὺς ἰσχυροὺς τοῦ κόσμου, καὶ κατεῖλεν τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

* 9 Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ὑπεύθουν, † κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν, † ἀφώρισε τοὺς μαθητὰς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ ἰσχυρῇ Τυράννου τινός.

10 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο· ὥς πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας.

11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχεύοντας ἐποίησεν ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου·

* 12 Ὡς καὶ ἐπὶ τοὺς † ἀσθενούντας † ἐπ' ἐφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ † χειρὸς αὐτοῦ † σουδάριον ἢ † στικκίνδιον, καὶ † ἀπαλλάττεσθαι. ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τὰ τε πνευματικὰ τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν.

* 13 Ἐπεχειρίσαν δέ τινες ἀπὸ τῶν † περιερχομένων Ἰουδαίων † ἱεροκιστῶν † ἐνομάζουσιν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες· † Ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει.

14 Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπὶ τῷ, οἱ τοῦτο ποιοῦντες.

15 Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ πονηρῷ, εἶπε· Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ;

* 16 Καὶ † ἐφαλλόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ κατακείμενος αὐτῶν, ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥς γυμνοῦς καὶ † τετραποματιτῶντες † ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.

17 Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἔφεσον· καὶ ἐπέτετε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ·

18 Πολλοὶ τε τῶν πεπιστευκότων ἔρχοντο· ἱεροκλισμοὶ καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις καὶ τὰς

* 19 Ἰκανοὶ δὲ τῶν τὰ περὶ ἐργα πραξάντων, συνενέγκοντες τὰς βίβλους, κατέκαιον † ἐνώπιον πάντων· καὶ † συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε.

20 Οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἡύξανε καὶ ἴσχυεν.

21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔβητο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν· Ὅτι μετὰ τῷ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν.

22 Ἀποσείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἐπέστρεψε χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ἐλάχιστος περὶ τῆς ὁδοῦ.

* 24 Δημήτριος γάρ τις ἐνδοματι, † ἀργυροκόπος, ποίων ναοὺς † ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ἐλίγην.

* 25 Οὗς † συναθροίσας, καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν· Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς † ἐργασίας ἡ † εὐπορία ἡμῶν ἐστίν·

26 Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ῥέφeson, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι.

* 27 Οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέγεθος εἰς † ἀπειγμὴν ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τὴν μεγάλην θεὰν Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λειψῆναι, μέλαινα τε καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.

28 Ἀκούσαντες δὲ, καὶ γινόμενοι πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον, λέ-

λέγοντες· Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων.

* 29 Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη † συγχύσεως· ὤρμησάν τε † δημομαχῶν εἰς τὸ † θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίστων Μακεδόνας, συνεκόη- μους τοῦ Παύλου.

30 Τοῦ δὲ Παύλου βουλομέ- νου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί.

* 31 Τινὲς δὲ καὶ τῶν † Ἀσιαρχῶν ὄντες αὐτοῦ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν, παρε- καλοῦν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον.

32 Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκεν συνε- λελύθησαν.

33 Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβί- βασαν Ἀλέξανδρον, προβαλ- λόντα αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, κατασεισας τὴν χεῖρα, ἤβηλεν ἀπολογεῖ- σθαι τῷ δῷμῳ.

34 Ἐπιγινόντων δὲ ὅτι Ἰου- δαῖός ἐστι, Φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὥς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων· Μεγάλη ἡ Ἄρτε- μιν Ἐφεσίων.

* 35 Καταστείλας δὲ ὁ Γραμ- ματεὺς τὸν ὄχλον, Φισίν· Ἄν- δρες Ἐφέσιοι, τίς γὰρ ἔστιν ἄν- θρωπος, ὃς οὐκ γινώσκει τὴν Ἐφε- σίων πόλιν † νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης ἑστέρας Ἀρτεμιδος, καὶ τοῦ † Διοπετοῦς;

* 36 † Ἀναντιρρήτων οὖν ὄν- των τούτων, † δέον ἐστὶν ὑμῶς † κατεσταλμένους † ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν † προπετὲς † πράτ- τειν·

* 37 Ὑπάγετε γὰρ τοὺς ἄν- δρας τούτους, οὔτε † ἱεροσύ- λους, οὔτε † βλασφημοῦντας τὴν † θεὰν ὑμῶν.

* 38 Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ τὸν αὐτοῦ τεχνοῦντες πρὸς τινα λόγον ἔχουσιν, ἀγροατοὶ ἀγρον- ται, καὶ † ἀνθύπατοί εἰσιν, † ἐγκαλεῖσθαι ἄλλήλοις·

* 39 Εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖται, ἐν τῷ † συνεκτι- κησίᾳ † ἐπιλυθήσεται.

40 Καὶ γὰρ κηδεύμενον ἑγ- καλεῖσθαι εἰσεσσεῖν περὶ τῆς σή- μερον, μηδὲν αἰτίου παρεχόν- τος περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀπο- δοῦναι λόγον τῇ συνέλευσι τῆς. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν. 44. † 16.

Κεφ. κ'. 20.

1 Μὲν γὰρ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν ὄρουρον, προσκαλε- σάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθη- τὰς καὶ ἀσπασάμενος, ἐξη- ἔτε πορεύεσθαι εἰς τὴν Μακεδο- νίαν.

* 2 Διελθὼν δὲ τὰ μέν ἐκεῖ- να, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν † Ἑλλάδα.

3 Ποῦσας τε μῆνας τρεῖς, γινομένης αὐτοῦ ἐπιβουλῆς ἐπὶ τῶν Ἰουδαίων μέλλειν ἀναγε- σθαι εἰς τὴν Σίριαν, ἐγένετο γινῆναι τοῦ παρεμθεῖν δια Μακεδονίας.

* 4 † Συνείτετο δὲ αὐτοῦ ἄ- χρι τῆς Ἀσιας Σαταταρὸς Πε- ροαῖος· Θεσσαλονικεῖν δὲ, Ἀ- ρισαρχῆς καὶ Σεκούνδος καὶ Γάιος Δερβανίος καὶ Τημόλεος· † Ἀσιακοὶ δὲ, Τυχικός καὶ Τρόφιμος.

5 Οὗτοι παρελθόντες ἔμενον ἡμέρας ἐν Τρακῇ.

6 Ἦσαν δὲ ἑξαπλείταραι μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἄλλων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἠλόισαν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρακῆα ἄχρι ἡμερῶν πέντε, οὐ διε- τρήσαν ἡμέρας ἑπτά.

* 7 Ἐν δὲ τῇ μετὰ τὴν σαβ- βάτῃ, συναχθέντων πάντων τῶν τοῦ κλήρου ἐκείνου, ὁ Παῦ- λος διελογισάμενος αὐτοὺς, μὴ ἄλλο εἶναι τὴν ἑστέραν· παρε- τέθεικε τὴν λαοὶ μέγα με- σοκτίτου.

8 Ἦσαν δὲ λαοκτίτες ἱκανοὶ ἐν τῷ ὑπερῷ οὐρανῷ συ- ηγμένοι.

* 9 Κωδούμενος δὲ τις † νεκ

νίας ἢ ἐνόματι Εὐτυχος ἐπὶ
τῆς ἑαυτοῦ, ἢ καταφερόμενος
ἢ ἐπὶ ἑαυτοῦ, ἢ βαθεί, διαλεγόμενου
τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατε-
νεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσεν
ἀπὸ τοῦ τριζέγγου κατὰ καὶ
ἤρθη νεκρός.

* 10 Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος
ἐπέτετεν αὐτῷ, καὶ ἡ συμπε-
ριλαβὼν εἶπε· Μὴ θορυβεῖσθε·
ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
ἔστιν.

* 11 Ἀναβὰς δὲ, καὶ κλά-
σας ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ'
ἰκανὸν τε ἢ ὀμιλῆσας ἄχρις
ἡμέρας, οὕτως ἐξῆλθεν.

* 12 Ἦγαγον δὲ τὸν παῖδα
ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ
ἡμεῖς.

* 13 Ἡμεῖς δὲ προσελθόντες
ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνῆχθημεν εἰς
τὴν Ἀστυν, ἐκείθεν μελλόντες
ἀναλαυβάμεν τὸν Παῦλον· οὐ-
τὼ γὰρ ἦν διατεταγμένος,
μέλλων αὐτὸς ἡμεῖς.

14 Ὡς δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς
τὴν Ἀστυν, ἀναλαβόντες αὐ-
τὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην.

* 15 Κἀκεῖθεν ἡμεῖς ἀποπλεύσαν-
τες, τῇ ἑπομένῃ κατηντήκα-
μεν ἡμεῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· τῇ δὲ ἐπεί-
τα ἡμεῖς παρεβάλομεν εἰς Σάμον·
καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλλίᾳ,
τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μί-
λητον.

* 16 Ἐκρίνε γὰρ ὁ Παῦλος
ἡμεῖς ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἢ ὅπως
μὴ γένηται αὐτῷ ἡμεῖς ἡμε-
ροτριβῆται ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἡμεῖς
γὰρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐ-
τῷ, τὴν ἡμέραν τῆς ἑπομένης
ἡμεῖς ἡμεῖς.

17 Ἀπὸ οὗ τῆς Μιλήτου
πέμψατο εἰς Ἐφεσον, μετὰ κα-
λῶν τοῖς πρεσβυτέρους τῆς
ἐκκλησίας.

18 Ὡς δὲ παρεγένοντο τοῖς
αὐτοῖς, αὐτοὶ αὐτοῖς· τῷ δὲ
ἐπιστάτῃ, ἐπὶ τοῖς ἡμεῖς
ἡμεῖς ἡμεῖς τῇ Ἀσίᾳ,
πᾶσι τοῖς ἐν τῇ παλαιᾷ χρό-
νῳ ἡμεῖς.

19 Διαλεξὼν τῷ Κυρίῳ μετὰ

πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ
πολλῶν δακρύων καὶ πειρασ-
μῶν, τῶν συμβάντων μοι ἐν
ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων.

* 20 Ὡς οὐδὲν ἡμεῖς ὑπεξε-
λαμβάνων, τοῦ μὴ
ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι
ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους·

21 Διαμαρτυρόμενος Ἰουδαί-
οις τε καὶ Ἕλλησι τὴν εἰς τὸν
Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πρὸς τὴν
εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
Χριστόν.

22 Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ δεδε-
μένος τῷ πνεύματι, πορεύομαι
εἰς Ἱερουσαλὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ
συναντήσονται μοι μὴ εἰδώς·

23 Πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτυρε-
ται, λέγον ὅτι δεσμά με καὶ
ἐλπίεις μένουσιν.

24 Ἀλλ' οὐδενὸς λόγον ποι-
οῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν
μου τιμίαν ἑαυτοῦ, ὥς τε-
λειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ
χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν, ἣν
ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,
διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον
τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

25 Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ οἶδα
ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν
μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διήλ-
θον κηρύττων τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ.

26 Διὰ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν
τῇ σὺν μου ἀγάπῃ ὅτι κατὰ
ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων.

27 Ὡς γὰρ ὅτι ἐλαμβάνω τοῦ
μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν ταῦτα τὴν
βουλήν τοῦ Θεοῦ.

28 Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς,
καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ
ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο
ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκ-
κλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιποιή-
σατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος.

* 29 Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο,
ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν
ἡμεῖς ἡμεῖς μετὰ τὴν
ὑμᾶς, μὴ ἡμεῖς
ἡμεῖς τοῦ
ἡμεῖς.

30 Καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀνα-
στήσονται ἄνδρες λαλοῦντες ὑμῖν
ἐν τῇ

εραμμένα, τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ἐπίτω αὐτῶν.

* 31 Διδὺ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι † τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ † ἐπαυσάμεν μετὰ † θακρύνων νοσητῶν ἕνα ἕκαστον.

32 Καὶ ταυῖν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐπικκοδομῆται καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πάντι.

33 Ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ ἢ ἱμιτισμοῦ οὐδενὸς ἐπέθυμῃσα.

34 Αὐτοὶ δὲ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὗτι μετ' ἐμοῦ ὑπηρετήσαν αἱ χεῖρες αὐταί.

35 Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· Μακάριόν ἐστι διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν.

36 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θείας τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύχαστο.

37 Ἰκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων· καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουσιν αὐτόν·

38 Ὁδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσι τὸ πρότερον αὐτοῦ θεωρεῖν· πρότερον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον. 34. † 14.

Κεφ. κἀ. 21.

* 1 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, † εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, καὶ κειθέντες εἰς Πάταρα·

2 Καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνέχθημεν.

* 3 † Ἀναφανέντες δὲ τὴν Κύπρον, καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ † κατήχθημεν εἰς Τύρον· † ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ † πλοῖον

† ἀποφορτιζόμενον τὸν † γόμον.

* 4 Καὶ † ἀνευρόντες τοὺς μαθητὰς, † ἐπεμείναμεν † αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ· εἰτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος, μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

5 Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐκερτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναίξϊ καὶ τέκνοις, ὥς ἔξω τῆς πόλεως· καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, προσηυξάμεθα.

6 Καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον· ἐκεῖνοι δὲ ὑπέσρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

* 7 Ἡμεῖς δὲ τὸν † πλοῦν † διανύσαντες, ἀπὸ Τύρου κατηντήταμεν εἰς Πτολεμαῖδα· καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφούς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς.

8 Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν· καὶ ἐσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, (τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ) ἠμείναμεν παρ' αὐτοῦ.

9 Τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρβέναι τέσσαρες προφητεύουσαι.

10 Ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κατῆλθέ τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφῆτης ἐνόματι Ἀγαθός·

11 Καὶ ἔλθων πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου ὤσας τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, εἶπε· Τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Τὸν ἄνδρα, οὗ ἐσιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δέησουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ παραδόσθουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν.

* 12 Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμᾶς τε καὶ οἱ † ἐντότιοι τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

* 13 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος· Τί ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν· ἐγὼ γὰρ οὐ μέλει οὐδὲναι, ἀλλὰ

κα

καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ
† ἐτοιμῶς ἔχω ὑπὲρ τοῦ ἐνό-
ματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

14 Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ,
ἡσυχάζαμεν, εἰπόντες· Τὸ θέ-
λημα τοῦ Κυρίου γενέσθω.

* 15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύ-
τας † ἀποσκευαζόμενοι † ἀνε-
βαίνομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ.

16 Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μα-
θητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡ-
μῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ Φενισθῶ-
μεν, Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ,
ἀρχαίῳ μαθητῇ.

17 Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς
Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐδέξαν-
το ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί.

18 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆει δ
Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκω-
βον· πάντες τε παρεγένοντο οἱ
πρεσβύτεροι.

19 Καὶ ἀπατάμενος αὐτοὺς,
ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ὧν
ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι
διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ.

20 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξα-
ζον τὸν Κύριον· εἰπόν τε αὐτῷ·
Θεωρεῖς, ἀδελφε, πόσαι μυ-
ριάδες εἰπὶν Ἰουδαίων τῶν πε-
πιστευκότων· καὶ πάντες ζηλω-
ταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι.

21 Κατηχήθησαν δὲ περὶ
σοῦ, ὅτι ἀποστατίαν διδάσκεις
ἀπὸ Μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη
πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ
περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα,
μηδὲ τοῖς ἵεσι περιπατεῖν.

22 Τί οὖν ἐσι; πάντως δεῖ
πληθεῖς συναλεῖν· ἀκούσονται
γὰρ ὅτι ἐλήλυθας.

23 Τοῦτο οὖν ποίησον ὅ σοι λέ-
γομεν· ἵστην ἡμεῖς ἄνδρες τέστα-
ρις εὐχὸν ἔχοντες ἐπ' ἑαυτῶν.

24 Τοὺτους παραλαβὼν, ἀ-
γαστήρι· σὺν αὐτοῖς· καὶ θαπά-
νητον ἐπ' αὐτοὺς, ἵνα ἐκρήσυν-
ται τὰ κεφάλαια· καὶ γυνῆτι
πάντας ὅτι οὐ κατήχηται πε-
ρὶ σοῦ οὐδὲν ἐσιν, ἀλλὰ σοι-
χεῖς καὶ αὐτοὶ τὸν νόμον φυ-
λάττων.

25 Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκό-
των ἡμῶν ἡμεῖς ἐπεφειλαμεν,

κρίναντες μηδὲν τοιοῦτον τη-
ρεῖν αὐτοὺς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι
αὐτοὺς τὸ, τε εἰδωλόθυτον, καὶ
τὸ αἷμα, καὶ πνικτὸν, καὶ
πορνείαν.

* 26 Τότε δὲ Παῦλος παραλα-
βὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ
ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς † ἀγνισθεῖς
† εἰσῆει εἰς τὸ † ἱερὸν, † διαγ-
γέλλων τὴν † ἐκπλήρωσιν τῶν
ἡμερῶν τοῦ † ἀγνισμοῦ, ἕως οὗ
προσηνέχθῃ ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου
αὐτῶν ἢ προσφορά.

* 27 Ὡς δὲ ἐμελλον αἱ ἐπτὰ
ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ
τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμε-
νοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, † συνέ-
χεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ
ἐπέβαλον τὰς χειράς ἐπ' αὐ-
τόν,

28 Κράζοντες· Ἄνδρες Ἰσ-
ραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν
ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ
καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου
τούτου πάντας πανταχοῦ δι-
δάσκων· ἔτι τε καὶ Ἑλλήνας
εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ κε-
κοίνωκε τὸν ἅγιον τόπον τοῦ-
τον.

* 29 Ἦσαν γὰρ † προεωρα-
κότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν
τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμι-
ζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν
ὁ Παῦλος.)

* 30 † Ἐκινήθη τε ἡ πόλις
ὅλη, καὶ ἐγένετο † συνδρομὴ
τοῦ λαοῦ· καὶ ἐτιλαβόμενοι τοῦ
Παύλου, † εἶλκον αὐτὸν ἔξω
τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθέως ἐκλείσθη-
σαν αἱ θύραι.

* 31 Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἐ-
ποκτεῖναι, ἀνέβη † Φάτις τῷ
† χιλιάρχῳ τῆς † σπείρης, ὅτε
ὅλη † συσκέχεται Ἱερουσα-
λὴμ.

* 32 Ὃς † ἐξαυτῆς παραλα-
βὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρ-
χους, † κατέδραμεν ἐπ' αὐ-
τούς. Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χι-
λιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας,
ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦ-
λον.

33 Τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος
ἔπεα·

ἀπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δεῖναι ἀλύσει· δυσὶ καὶ ἐπυνθάνετο τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐς πεποιηκώς.

34 Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμενος δὲ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν.

35 Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοῦς ἀναβαθμοὺς, συνέβη βιασάσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν κρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου.

36 Ἡκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, κράζον· Αἴρε αὐτόν.

* 37 Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ Παῦλος, λέγει τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ ἔξεσί μοι εἰπεῖν τι πρὸς σε; Ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὴ γινώσκεις;

* 38 Οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ ταύτων τῶν ἡμερῶν καὶ ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς πατρισχιλίους ἄνδρας τῶν σιναίτων;

* 39 Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἄσημον πόλεως καὶ πολίτης. δέομαι δέ σου, ἐπιτρεψόν μοι λαλήσαι πρὸς τὸν λαόν.

* 40 Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἐξῆς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, καὶ προτεφόντες τῇ ἑβραϊσῇ καὶ ὁμιλετικῇ, λέγων· 45. † 13.

Κεφ. κβ'. 22.

1^ο Ἄνθρωποι Ἰουδαῖοι καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀπολογίας·

2 (Ἰακώβουτος δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον ταπεινὸν ἡσυχίαν· καὶ φησιν·)

* 3 Ἐγὼ μὲν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, καὶ ἀνατετραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ πρὸς τοὺς πόδας Γαμαλιήλ, καὶ πε-

παιδευμένος κατὰ τὴν ἀκριβείαν τοῦ πατρῷου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐσθε σήμερον·

* 4 Ὅς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, καὶ δεσμεύων καὶ παραδίδους εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας·

* 5 Ὅς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· καὶ ὧν καὶ ἐπιστάτης δεξιμένος πρὸς τοὺς ἀσεβεῖς, εἰς δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἔξω καὶ τοὺς ἐκείσε ὄντας, δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν.

* 6 Ἐγένετο δὲ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγιζόντι τῇ δαμασκῷ περὶ καὶ μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ περιεσφάψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ.

* 7 Ἐπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι· Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις;

8 Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς εἶ, Κύριε; Εἶπέ τε πρὸς με· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις.

9 Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἰδεάσαντο, καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο· τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι.

10 Εἶπον δέ· Τί ποιήσω, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπε πρὸς με· Ἀναστὰς πορεύου εἰς δαμασκόν· καλεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων, ὧν τέτακται σοι τοῦ Θεοῦ.

11 Ὅς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον, ἀπὸ τῆς σιγῆς τοῦ φωτὸς ἐκείνου, καὶ χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν τεινόντων μοι, ἦλθον εἰς δαμασκόν.

12 Ἀναίξας δὲ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὴν νύκτα, μαρτυρούμενος ὑπὸ τῶν τεινόντων κατωκιστῶν Ἰουδαίων,

13 ἦλθον πρὸς με, καὶ ἐτίσας εἶπέ μοι· Σαούλ, Σαούλ, ὅπως βλέπεις; Κἀγὼ αὐτῷ τῇ ὁρᾷ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν.

14 Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προσχωρίτατό σε γυνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκούσαι φωνὴν ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

15 Ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν ἐώρηκας καὶ ἤκουσας.

16 Καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς· βάπτισαι, καὶ ἀπολογηταὶ τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου.

17 Ἐγένετο δὲ μοι ὑποσρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ προειρημένου μου ἐν τῇ ἑρῳ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει.

18 Καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· Σπεῦσον, καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλὴμ· διότι οὐ παραστέθεται τοῦ τὴν μαρτυρίαν τῇ ἐμοῦ.

19 Κἀγὼ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ ἐπιστανται· ὅτι ἐγὼ ἤμην ἑρμηνεύων καὶ ἑρῶν κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πειθευόντας ἐπὶ σε.

20 Καὶ ὅτε ἐξερχεῖτο τὸ αἶμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρος σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεσῶς, καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν.

21 Καὶ εἶπε πρὸς με· Πορεύου· ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὴν ἐκτασσάμενος.

22 Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες· Λίαν ἀπὸ τῆς χάριτος τὴν τοιοῦτον· οὐ γὰρ ἔκαθεν αὐτὸν ζῆν.

23 Κραυγαζήντων δὲ αὐτῶν, καὶ ἰππεύοντων τὰ ἵακτια, καὶ κινεῶντων βαλλόντων εἰς τὸν αἶμα.

24 Ἐκέλευται αὐτὸν ὁ χιλιάρχος ἡγῆσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, αὐτὸν μάλιστα ἀνταγιστάμενον αὐτοῖς, ἵνα ἐπιγνώσῃ ἢ ἢν αἰτίαν οὕτως ἐπαφώνουν αὐτῷ.

25 Ὡς δὲ ἔπαυον αὐτὸν τοῖς ἱματίοις, εἶπε πρὸς τὸν

ἐξῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἄκατήκρτον ἔχειν ἐμὴν ἄμαρτίαν;

26 Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων· Ὅρα τί μέλλας ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι.

27 Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ· Λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖός εἰ; Ὁ δὲ εἶπε· Ναί.

28 Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος· Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαιοῦ τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπε· Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι.

29 Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἑλεῖν· καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδικώς.

30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γυνῶναι τὸ ἀτφάλες, τὸ, τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυθεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευθεν ἰλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ καταγγέλλειν τὸν Παῦλον, ἔστηθεν εἰς αὐτούς· 21. † 5.

Κεφ. κγ'. 23.

1 Ὁ δὲ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ, εἶπεν· Ἄδελφοι, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας.

2 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐτέταξε τοὺς παρεσῶντες αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ σῶμα.

3 Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε· Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, ἵνα τοῖς κεκοινιαμένοις καὶ σὺ καθὼς κρίνῃς με κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἵνα παρανομιῶν κελεύεις με τύπτεσθαι;

4 Οἱ δὲ παρεσῶτες εἶπον· Τὸν ἀρχιερεῖα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς;

5 Εἶπε τε ὁ Παῦλος· Οὐκ ἦδειν, ἄδελφοι, ὅτι ἐστὶν ἄρχιερα

χιερεύς· γέγραπται γάρ· Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.

6 Γνωὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι.

7 Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσας, ἐγένετο εἰς τὴν Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων· καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος.

8 Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον, μήτε πνεῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα.

* 9 Ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη· καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων † διεμάχοντο, λέγοντες· Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ, ἢ ἄγγελος, μὴ † θεομαχῶμεν.

* 10 Πολλῆς δὲ γενομένης † εἰρήνης, † εὐλαβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ † διατπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ εἰσέλθαι καταβὰν ἄρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.

* 11 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε· † Θάρσει, Παῦλε· ὥς γὰρ διαμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.

* 12 Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων † συκοφῶν, † ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πίνειν ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον.

* 13 Ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν † συνωμοσίαν πεποιηκότες.

14 Οἵτινες προτελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, εἶπον· Ἀναθέμετι ἡνεθε-

ματίσαμεν ἑαυτοὺς, μηδὲν γευσάσθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον.

15 Νῦν οὖν ὁμοῦς ἐμφανίσαστε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως αὐτὸν αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὥς μέλλοντα διαγινώσκειν ἀκριβέστερον περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ, πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν, ἑτοιμοὶ ἐσμε τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν.

16 Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν παραγγελλόμενος καὶ εἰτελῶν εἰς τὴν παρεμβολήν, ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ.

17 Προσκαλεσάμενος δὲ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων· εἶπε· Τὸν νεανίαν τούτον ἡπαγάγε πρὸς τὸν χιλιάρχον· ἔχ γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ.

18 Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον· καὶ φησιν· Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησε τούτον τὸν νεανίαν ἵνα γαγείν πρὸς σε, ἔχοντά τι λαλῆσαι σοι.

19 Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν, ἐπυθάνετο· τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι μοι;

20 Εἶπε δέ· Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε, πῶς αὐρίον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν Παῦλον, ὥς μέλλοντές τι ἀκριβέστερον πυθῆσθαι περὶ αὐτοῦ.

21 Σὺ οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πίνειν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν· καὶ νῦν ἑτοιμοὶ εἰσι, πρὸς δεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἱπαγμένην.

* 22 Ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγελλόμενος μὴδεὶ † ἐκλαλήσθαι ταῦτα ἐνεφάνιτας πρὸς με.

* 23 Καὶ προσκαλεσάμε

δοι τινὰς τῶν ἱκατοντάρχων, εἶπεν· Ἐτοιμασάτε γρατῆρας διακοσίους, ὥπως παρευδῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ † ἱππεῖς ἑβδομήκοντα, καὶ † δεξιοτάτους † διακοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός·

24 Κτήνη τε παρασῆται, ἵνα ἐπιβιβάζαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φηλικὸν τὸν ἡγεμόνα.

25 Γράψας ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον·

26 Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φηλικί χαίρειν.

27 Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφέντα ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν, ἐτίσας τὸν τῷ στρατευματι ἐξελεῖσθαι αὐτὸν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι.

28 Βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐσεκάλουσιν αὐτῷ, κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν.

29 Οὐ εὖρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἀξίον βιαιότητος ἢ δεσφῶν ἐκκλησιαστικῶν.

30 Μνησθεὶς δὲ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνθρωπον μέλλειν ἐστῆναι, ὑπὲρ τῶν Ἰουδαίων, ἑαυτὸς ἔπειρα πρὸς τοὺς ταχισταίους καὶ τοὺς κατηγόρους ἔχειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ.

31 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, ἐγκαλύψαντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτός εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.

32 Τῇ δὲ ἑπαύριον ἔλσαντες τοὺς ἰπποὺς παρευδῶσι σὺν αὐτῷ, ὑπέβρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

33 Οὔτινες ἐπελθόντες εἰς τὴν Καισαρείαν, καὶ † ἀναβύ-
ντες τὴν † ἐπιστολὴν τοῦ ἡγεμόνου, τρέψαντες καὶ τὸν Παῦλον ἐπὶ τῷ.

34 Ἀναγνόντες δὲ ὁ ἡγεμὼν, καὶ ὑπερωπῆσας ἐκ τούτου ἐπαρ-
χίας ἐπὶ, καὶ πυνθόμενος ὅτι ἐκ Κιλικίας·

* 35 † Διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου πα-
ραγένωνται. Ἐκέλευσέ τε αὐ-
τὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώ-
δου φυλάττεσθαι. 18. † 2.

Κεφ. κδ'. 24.

* 1 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ † ῥήτορος Τερτύλλου τινὸς, οὔτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου.

2 Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρ-
ξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος, λέγων·

* 3 Πολλῆς εἰρήνης τυγχά-
νοντες διὰ σοῦ, καὶ † κατορθω-
μάτων γινομένων τῷ ἔθνει τού-
τῳ διὰ τῆς † σῆς † προνοίας,
† πάντῃ τε καὶ † πανταχοῦ
† ἀποδεχόμεθα, † κράτιζε Φη-
λιξ, μετὰ πάσης † εὐχαρι-
σίας.

* 4 Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν
σε † ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀ-
κούσθαι σε ἡμῶν † συντόμως τῇ
σῇ † ἐπιεικειᾷ.

* 5 Εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα
τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινεῶντα
εἶσιν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς
κατὰ τὴν οἰκουμένην, † πραι-
τωράτην τε τῆς τῶν † Ναζω-
ραίων αἰρέσεως·

* 6 Ὃς καὶ τὸ ἱερὸν † ἐπέι-
ρασε † βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐ-
κρατήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡ-
μετέρον νόμον ἠδελυσάμεν κρί-
νειν.

7 Παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χι-
λιάρχος, μετὰ πολλῆς βίας ἐκ
τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀτήγαγε·

8 Κελεύσας τοὺς κατηγόρους
αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ· παρ' οὗ
δομήτῃ αὐτοῦ ἀνακρίνας περὶ
παντῶν τούτων ἐτηγνῶναι ὡς
ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.

9 Συνέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰου-
δαῖοι, φασκόντες ταῦτα οὕτως
ἔχειν.

* 10 Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος,
† νεύσας τὸς αὐτοῦ τοῦ ἡγεμόνος
λέγειν· Ἐκ πολλῶν ἰσθῶν ὄντας
σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐτίσά-
μενος·

μενος, † εὐθυμότερον τὰ περὶ
ἑμαυτοῦ ἀπολογεῖται.

* 11 Δυναμένου σου γινῶναι
ὅτι οὐ πλείους εἰσὶ μοι ἡμέραι
ἢ † δεκάδου, ἀφ' ἧς ἀνέβην
προσκυνήτων ἐν Ἱερουσαλὴμ.

12 Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐ-
ρὺν με πρὸς τινὰ διαλεγόμενον,
ἢ ἐπισύσασιν ποιοῦντα ὄχλου,
οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε
κατὰ τὴν πόλιν.

13 Οὔτε παραζηῆσαι δύνανται
περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσί μου.

14 Ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι,
ὅτι κατὰ τὴν ἑδδν, ἣν λέγου-
σιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω
τῷ πατρίῳ Θεῷ, πιστεύων
πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ
ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμέ-
νοις.

15 Ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν
Θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσ-
δέχονται, ἀνέσταν μὲλλειν
ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ
ἀσίκων.

* 16 Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς
† ἀσικῶ, † ἀπρόσκοπον † συνεί-
δησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεόν καὶ
τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός.

17 Δι' ἐτῶν δὲ πλειόνων παρ-
εγενόμην ἐλεημοσύνας ποιή-
σων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσ-
φοράς.

18 Ἐν οἷς εὐρὺν με ἡγωνισμέ-
νον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου,
οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς ἀπὸ
τῆς Ἀσιακῆς Ἰουδαίας.

19 Οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι,
καὶ κατηγορεῖν εἰ τι ἔχοιεν
πρὸς με.

20 Ἡ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτω-
σαν, εἰ τι εὖρον ἐν ἑμοὶ ἀδίκη-
μα, θάνατος μου ἐπὶ τοῦ συνε-
δρίου.

21 Ἡ περὶ μιᾶς ταύτης Φω-
νῆς, ἧς ἔκματα ἐστὶν ἐν αὐ-
τοῖς. Ὅτι περὶ ἀναστάσεως νε-
κρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ'
ὑμῶν.

* 22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα δ
Φηλιξ † ἀνέβηλετο αὐτοὺς,
† ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς
ἐδοῦ, εἰπών. Ὅτῃν Δυσίας δ

χιλίαρχος καταβῆ, † δια-
νοομαι τὰ κατ' ὑμᾶς.

23 Διαταξάμενός τε τῷ ἐκ-
τοντάρχη τηρεῖσθαι τὸν Πα-
υλον, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μὴ
δένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτῷ
ὑπηρετεῖν, ἢ προσέρχεσθαι
αὐτῷ.

24 Μετὰ δὲ ἡμέρας τι-
παραγενόμενος δ Φηλιξ ὁ
Δρυσίλλης τῇ γυναίκὶ αὐ-
τοῦ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο
τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐ-
τοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως.

25 Διαλεγόμενου δὲ αὐ-
τοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατε-
ίας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλ-
τος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμε-
νος δ Φηλιξ ἀπεκρίθη. Τὸ νῦν ἐγὼ
πορεύου· καθὼν δὲ μεταλαβὼν
μετακαλέσεται σε.

26 Ἀμα δὲ καὶ ἐλπίζων
χρήματα σοφίσσεται αὐτῷ
τοῦ Παύλου, ὥπως λύσῃ αὐτὸν
διὰ καὶ πικνότερον αὐτὸν με-
πεμπόμενος, ὥμίλει αὐτῷ.

* 27 † Διετίας δὲ πληρωθεὶς
ἔλαβε † διάδοχον δ Φηλιξ Γ-
κιου Φῆσον· δεύων τε χάριν
καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις.
Φηλιξ, κατέλιπε τὸν Παῦ-
λον δεδεμένον. 27. † 9.

Κεφ. κβ. 25.

* 1 Φῆσον οὖν ἐπαρὰ τῇ
ἀρχῇ, μετὰ τῇ
ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱερουσόλ-
αμ ἀπὸ Καισαρείας.

2 Ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ οἱ
χιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν
δαίων κατὰ τοῦ Παύλου,
παρεκάλουν αὐτόν,

* 3 Αἰτούμενοι χάριν
αὐτοῦ, ὥπως μεταπέμψῃ
αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ. †
ἔδραν ποιοῦντες ἀνελθῖν αὐ-
τὸν κατὰ τὴν ἑδδν.

4 Ὁ μὲν οὖν Φῆσον ἀπε-
τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν
σφαίρᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν
τάχει ἐκπορεύεσθαι.

* 5 Οἱ οὖν δοκτοὶ ἐν
Φησί, ἰσχυροὶ καὶ ἰσχυροὶ
τε εἰσιν ἐν τῷ ἄνθρωπῳ τοῦ

κατηγορεύωσαν αὐτοῦ.

6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθύψαις ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσε τὸν Παῦλον ἀχρῆναι.

* 7 † Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, † περιέσκηταν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ † βαρέα † αἰτιάματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ὃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι.

8 Ἀπολογουμένου αὐτοῦ· Ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς Καισάρᾳ τι ἡμικτον.

9 Ὁ Φῆζος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θίλων χάριν καταθέσθαι, ἀποκρίθεις τῷ Παύλῳ εἶπε· Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβᾶς, ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ;

10 Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἐξῶς εἰμι, οὐ με δεῖ κρίνεσθαι· Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκητα, ὡς καὶ τὸ κάλλιον ἐπιγινώσκεις.

11 Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, καὶ ἔξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ὃ οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χάρισθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι.

12 Τότε δὲ Φῆζος, συλλαλήτας μετὰ τοῦ θυμβουλίου, ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκληται; ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.

13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν, ἀσπατόμενοι τὸν Φῆζον.

14 Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας ἐπέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆζος τῷ βασιλεὶ ἀνέβητο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λεγὼν· Ἀνὴρ τις ἐστὶ καταλειμμένος ὑπὸ Φήλικος ἱσμιος,

15 περὶ οὗ, γενομένου μου Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ χιρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι

τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην.

* 16 Πρὸς οὓς ἀπεκρίθην, ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους, τόπον τε † ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ † ἐγκλήματος.

* 17 Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, † ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιητάμενος, τῇ ἐξῆς καθύψαις ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀχρῆναι τὸν ἄνδρα.

* 18 περὶ οὗ φασκότες οὐ † κατήγοροι οὐδεμίαν † αἰτίαν ἐπέφερον ὧν † ὑπενδύουν ἐγώ.

* 19 † Ζητήματα δὲ τινα περὶ τῆς ἰδίας † δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν † ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν.

20 Ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, κακεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων.

* 21 Τοῦ δὲ Παύλου † ἐπικαλεσαμένου † τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ † Σεβαστοῦ † διαγνώσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν, ὥς οὐ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.

22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆζον ἔφη· Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσθαι· Ὁ δέ· Ἀῦριον, Φησὶν, ἀκουσθαι αὐτοῦ.

* 23 Τῇ οὖν ἐπαύριον ἔλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς † φαντασίας, καὶ ἐσελθόντων εἰς τὸ † ἀκροατήριον σὺν τε τοῖς χιλιάρχοις, καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' † ἐκροχὴν οὔσι τῆς πόλεως, καὶ κελευσαντος τοῦ Φῆζου, ἦρχθη ὁ Παῦλος.

* 24 Καὶ Φησὶν ὁ Φῆζος· Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ † συμπρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τούτον, περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων † ἐνέ-
I τυχόν.

τυχόν μοι ἐν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, † ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι.

25 Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μὴδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πετραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ὑπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν.

* 26 Περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ Κυρίῳ οὐκ ἔχω. διδὼν προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάστιγα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς † ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τι γράψαι.

27 Ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημάναι. 27. † 11.

ΚεΦ. κς'. 26.

1 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. Τότε δὲ Πικῦλος ἀπειλογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα·

2 Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγῆμαι ἑμαυτὸν μακάριον μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον·

* 3 † Μάστιγα † γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων. διδὼν δέομαί σου, † μακροθύμως ἀκούσαί μου.

* 4 Τὴν μὲν οὖν † βίωσίν μου τὴν ἐκ † νεότητος, τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις, † ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι·

* 5 Προγινώσκοντες με ἄνωγνεν, (ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν,) ὅτι κατὰ τὴν † ἀκριβεστάτην † αἵρεσιν τῆς † ἡμετέρας † θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος·

6 Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἐσημακρινόμενος·

* 7 Εἰς ἃν τὸ † δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν † ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῖον ἐλπίζει κατενθῆναι· περὶ ἧς ἐλπίδος

ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων.

8 Τί; ἥπισον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ δὲ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει;

9 Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι.

* 10 Ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις· καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς † κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν· ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα † ψῆφον·

* 11 Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις † τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, † περισσῶς τε † ἐμμανόμενος αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις.

* 12 Ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ † ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων,

* 13 Ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἰδοὺς βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν † λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν με φῶς, καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους.

* 14 Πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσά με φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με, καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ· Σαούλ, Σαούλ, τί με διακούς; † σκληρόν σοι πρὸς † κέντρα † λακτίζειν.

15 Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς εἰ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις.

* 16 Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθ' ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὠφθῆν σοι, † προχειρίσθαι σε ὑπὸ ἡγετὴν καὶ † μάρτυρα ὧν τε εἶδες, ὧν τε ὠφθῆσαι καί σοι·

17 Ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὗς νῦν σε ἀποστέλλω,

18 Ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αἰσθῆναι τῶν, τοῦ ἐπιτρέψαι ἀπὸ σκ

τους εἰς Φῶς, καὶ τῆς ἐκουσίας
τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ
λαβεῖν αὐτοὺς ἀφεσιν ἁμαρτιῶν,
καὶ κληρὸν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις,
τίθει τῇ εἰς ἐμέ.

19 Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίπ-
τα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ
ὀφειλῇ ὀπτασίᾳ·

20 Ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ
πρῶτον καὶ ἱεροτολύμοις, εἰς
ἅσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰου-
δαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγ-
αλλον μετανοεῖν, καὶ ἐπιστρέ-
ψεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἅξια τῆς
ἐτανοίας ἔργα πράττοντας.

* 21 † Ἐνεκα τούτων με οἱ
Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ
ὄντι, † ἐπειρῶντο † διαχειρίσαι-
ναι.

* 22 † Ἐπικουρίας οὖν τυχὼν
ἐκ παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἕχρι τῆς
ῥήμας ταύτης ἔζηκα, μαρτυ-
ρούμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ,
ὅτι ἐκ τῶν λέγων ὧν τε οἱ
προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων
ἐκτελεσθαι, καὶ Μωσῆς·

* 23 Εἰ † παθητὸς ὁ Χριστὸς,
πρῶτος ἐκ ἀναστάσεως νεκρῶν
ὅς μέλλει καταγγέλλειν τῷ
κόσμῳ καὶ τοῖς ἔθνεσι.

* 24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολο-
υμένου, ὁ Φῆσος μεγάλη τῇ
ἐμῇ ἔφη· Μαίνῃ, Παῦλε·
πολλά σε † γράμματα εἰς
μανίαν † περιτρέπεις.

25 Ὁ δέ· Οὐ μάνομαι, Φη-
κράτης φῆξε, ἀλλ' ἀληθεύς
ἡ σωφροσύνης ῥήματα ἀπο-
γγύομαι.

26 Ἐπίσταται γὰρ περὶ τού-
του ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ
ῥητίζομενος λαλῶ. λαμβάν-
ων γὰρ αὐτῷ τι τούτων οὐ
δοξαί οὐδέν· οὐ γάρ ἐσιν ἐν
ἐμῇ πεπραγμένον τοῦτο.

27 Πιστεύεις βασιλεῦ Ἀγρίπ-
τα τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι
πίστευεις.

28 Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν
Παῦλον ἔφη· Ἐν ὀλίγῳ με
εἰς Χριστιανὸν γενέσθαι.

29 Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν· Εὐ-
δοκίαν ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν

ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον
σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς
ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέ-
σθαι τοιοῦτους ὁποῖος καὶ ἐ-
μι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τού-
των.

* 30 Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐ-
τοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ
ἡγεμὼν, ἡ τε Βερνίκη, καὶ οἱ
† συγκαθήμενοι αὐτοῖς.

31 Καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλά-
λουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες·
Ὅτι οὐδὲν θανάτου ἔχουν ἡ δεσ-
μῶν πράττει ὁ ἄνθρωπος οὗ-
τος.

32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φῆσῳ
ἔφη· Ἀπολεσθῆναι ἐδύνατο ὁ
ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεμέ-
κλητο Καίσαρα. 36. † 13.

Κεφ. κζ'. 27.

* 1 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀπὸ
πλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν
Ἰταλίαν, παρεδίδουν τὸν τε
Παῦλον καὶ τινες ἑτέρους † δεσ-
μώτας † ἑκατοντάρχῃ, ὀνό-
ματι Ἰουλίῳ, σπείρης † Σεβα-
στῆς.

2 Ἐπιβάντες δὲ πλοῖον Ἀ-
δραμυττηνῷ, μέλλοντες πλεῖν
τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους,
ἀνῆχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν
Ἀριστάρχου Μακεδόνης Θεσσα-
λονικέως.

* 3 Τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν
εἰς Σιδῶνα. † Φιλανθρώπως τε ὁ
Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρητάμενος,
ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς φίλους πε-
ρευθέντα † ἐπιμελείας τυχεῖν.

4 Κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπε-
πλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ
τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναν-
τίους.

* 5 Τῷ τε πέλαγος τὸ κα-
τὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυ-
λίαν † διαπλεύσαντες, † κα-
τήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυ-
κίας.

* 6 Κἀκεῖ εὐρὼν ὁ ἑκατόν-
ταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρίνου
πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, † ἐνε-
βίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό.

* 7 Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις
† βραδυπλοοῦντες, καὶ μόλις
γενέ-

γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ † προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, † ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμῶννῃν.

8 Μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινα καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ἧ ἐγγυὲς ἦν πόλις Λαφαία.

* 9 † Ἰκανοῦ δὲ χρόνου † διαγενομένου, καὶ ὄντος ἤδη † ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοῦς, διὰ τὸ καὶ τὴν νησίαν ἤδη παρεληλυθέναι, † παρήνθει δὲ Παῦλος.

* 10 Λέγων αὐτοῖς· Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ † ὕβρεως καὶ πολλῆς † ζημίας οὐ μόνον τοῦ † φόρτου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν.

* 11 Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος τῶ † κυβερνήτῃ καὶ τῷ † ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις.

* 12 † Ἀνευθέτου δὲ τοῦ † λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς † παραχειμασίαν, οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι κειῖθεν, εἴπως δυναιτο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμαῖσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ † Λίβαν καὶ κατὰ † Χῶρον.

* 13 † Ὑποπνεύσαντος δὲ Νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες † Ἀσπον † παρελέγοντο τὴν Κρήτην.

* 14 Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβρισκε κατ' αὐτῆς ἄνεμος † τυφωνικός, ὃ καλούμενος † Εὐροκλύδων.

* 15 Συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου † ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ, † ἐπιθόντες ἐφερόμεθα.

* 16 † Νησίον δὲ τι † ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαύδην, † μόλις ἰσχύσαμεν † περικρατεῖς γενέσθαι τῆς † σκάφης.

* 17 Ἦν ἄραντες, † βοηθεῖν † ἐχρῶντο, † ὑποζωννύντες

τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν † Σύρτιν † ἐκπέσωσι, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο.

* 18 † Σφοδρῶς δὲ † χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἐξῆς † ἐκβολὴν ἐποιούντο.

* 19 Καὶ τῇ τρίτῃ † αὐτὸς χεῖρας τὴν † σκευὴν τοῦ πλοίου † ἐρρίψαμεν.

20 Μῆτε δὲ ἡλίου, μήτε ἄστρον ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρείτο πᾶσα ἐλπίς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς.

* 21 Πολλῆς δὲ † ἀτιτίας ὑπαρχούσης, τότε εἰθεὶς δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἶπεν· Ἔδει μὲν, ὦ ἄνδρες, † πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ † ἀνάγχεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερᾶσαι τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν.

22 Καὶ τανῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν, ἀποβολὴ γὰρ ψυχῇ οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου.

23 Παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ οὗ εἰμι, ἧ καὶ λατρεύω,

24 Λέγων· Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παρασῆναι καὶ ἰδοῦ, κεχαρίσαι σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλείοντας μετ' σοῦ.

25 Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες· πιεῖσθε γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληται μοι.

26 Εἰς νῆσον δὲ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.

27 Ὡς δὲ ἐπισταρεσκαίεν κατὴ νύξ ἐγένετο, διαφορομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, καὶ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν ναῦται προτάγειν τινὰ αὐτῶν Χῶραν.

* 28 Καὶ † βολίσαντες, ἑρποντὶ ἐργυίας † εἴκοσι· † βραχὺ δὲ † διασχίσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὖρον ἐργυίας † καπνύτε.

29 φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωσιν, ἐκ πρυμνῆς ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, ἤρχοντο ἡμέραν γενέσθαι.

30 Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει ὡς ἐκ πύρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν,

31 Εἶπεν δὲ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις· Ἴδὲν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.

32 Τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἵλταν αὐτὴν ἐκπετεῖν.

33 Ἀχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει δὲ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς, λέγων· Ἐγὼ Τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες, ἤσπιτοι ἠδικητε, μὴδὲν προσλαβόμενοι.

34 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν θρῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πιεῖται.

35 Εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησε τῷ κυρίῳ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν.

36 Ἐὐθύμοι δὲ γενόμενοι πάντες, καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς.

37 Ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἰετᾶσαι ψυχὰς, διακόσιαι ἐβδόμηκονταίχ.

38 Ἐκφεύγοντες δὲ τροφῆς, ἠκούοντες τὸ πλοῖον, ἐβαλλόμενοι τὸν σῆτον εἰς τὴν θάλασσαν.

39 Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, ἦν γῆν οὐκ ἐπεγινώσκον· κόλουν δὲ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, ἵνα δύναιτο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον.

40 Καὶ τὰς ἄγκύρας περὶ αἰγιαλὸν εἶπον εἰς τὴν θάλασσαν,

σαν, ἔμα ἄνεντες τὰς ἄγκυρας τῶν ἄρτεμονων καὶ ἐπαρantes τὸν ἄρτεμονον τῇ πνεύσῃ, κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν.

41 Περιπεσόντες δὲ εἰς τὸ πλοῖον διέβλασσαν ἑπὶ τοὺς ναῦν· καὶ ἡ μὲν πύρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων.

42 Τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμούςτας ἀποκτείνωσι, μήτις ἐκκολληθῆναι τὸ πλοῖον.

43 Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος, βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκέλευσε τοὺς δεσμομένους κορυμβᾶν, ἀπορρίψαιτας πρῶτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξίεναι.

44 Καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ τῇ ναυτίᾳ, οὓς δὲ ἐπὶ τῇ ναυτίᾳ τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου, καὶ οὕτως ἐγένετο πάντα διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν. 92. ἡ 47.

Κεφ. κη. 28.

1 Καὶ διαταθέντες, τότε ἐπὶ ἐγγύσας ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται.

2 Οἱ δὲ βαρβάροι παρεῖχον αὐτὴν τοχοῦσαν φιλανθρωπικὴν ἡμῖν. ἀναγκαστὴς γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐφεσώτα, καὶ διὰ τὸ ψύχος.

3 Συσρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου τῶν Φρυγῶν πλῆθος, καὶ ἐπιόντος ἐπὶ τὴν πυρὰν ἔχοντα ἐκ τῆς ἑρμῆς ἐβελούσα καὶ καθύπερ τῆς χειρὸς αὐτοῦ.

4 Ὡς δὲ εἶδον οἱ βαρβάροι κρεμῶμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Ἐπὶ πάντως ὁ Θεὸς ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος οὗτος, ὃν διασώζοντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ θείκη ζῆν οὐκ εἴασεν.

5 Ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἐπαύειν οὐδὲν κακόν.

* 25 † Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀπελύοντο, εἰπόντες τοῦ Παύλου ῥῆμα ἐν, ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλητε διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,

26 Λέγον· Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ εἰπέ· Ἀκοῇ ἀκούετε, καὶ οὐ μὴ συνίητε· καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε.

* 27 † Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου· καὶ τοῖς † ὥσὶ † βαρέως † ἤκουσαν καὶ τοὺς † ὀφθαλμοὺς αὐτῶν † ἐκάμυσαν· μήποτε ἴδωσι τοὺς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὦσιν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ

ἰάσωμαι αὐτούς.

28 Γνωστὸν οὖν ἔσω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ, αὐτοῖς καὶ ἀκούσονται.

* 29 Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς † συζήτησιν.

* 30 Ἐμείνε δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ † μισθώματι· καὶ † ἀπεδέχετο πάντας τοὺς † εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν·

* 31 Κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας, † ἀκωλύτως. 52. † 18.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟ'Σ ῬΩΜΑΙΟΥΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α'. 1.

1 ΠΑΥΛΟΣ δούλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφορισμένος εἰς εὐαγγελίον Θεοῦ,

* 2 (Ὁ † προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις,)

3 Περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, (τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα·

4 Τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ πνεῦμα ἀγγελίου, ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν) Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

* 5 (Δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ † ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πάντοτε τοῖς ἔθνεσιν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

6 Ἐν ᾧ ὅς ἐστι καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ·)

7 Πάντε τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ, ἡγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη

ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῃ τῇ κόσμῳ.

9 Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ Θεός, ὃ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου, ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνησὶν ὑμῶν ποιοῦμαι·

* 10 Πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος, εἰ † πως ἤδη ποτὲ † εὐδαυνώσωμαι ἐν τῷ † θελήματι τοῦ Θεοῦ, ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς.

11 Ἐπιτοῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικόν, εἰς τὸ σφριχθῆναι ὑμᾶς·

* 12 Τοῦτο δέ ἐστι, † συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διαθήκῃ ἐν ἀληθείᾳ πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.

13 Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεβήμην ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, (καὶ ἀκωλύθη ἄχρι τοῦ δεῦρο,) ἵνα καρπὸν τινα σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἐβνεσιν.

14 Ἑλλησι τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις φιλεῖτης εἰμί.

* 15 Οὕτω τὸ κατ' ἐμὲ ἢ πρὸς ὑμῶν καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.

16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· δύναμις γὰρ Θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι.

17 Δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίσιν· καθὼς γέγραπται· Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.

18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὁργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πάντας ἀσεβείαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων.

* 19 ἢ Διότι τὸ ἢ γινώσκον τοῦ Θεοῦ, ἢ Φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὃ γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφανερώτε.

* 20 Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἐπὶ κτίσεως κόσμου, τοῖς ἢ ποιήματι ἢ νοούμενα ἢ καθορᾶται, ἢ τε ἢ αἰδῶς αὐτοῦ δύναμις καὶ ἢ θεϊότης· εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἢ ἀναπολογήτους.

* 21 Διότι γινόντες τὸν Θεόν, οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν, ἢ εὐχαρίστησαν· ἀλλ' ἢ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς ἢ διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἢ ἐσκοτίσθη ἢ ἀσυνετοῦ αὐτῶν καρδίᾳ.

22 Φάσκοντες εἶναι σοφοί, ἐμωράνθησαν.

23 Καὶ ἢ ἠλλάξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιωματι εἰκότος φάρτου ἀνθρώπου, καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν.

24 Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἢ κακίαν,

τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς.

* 25 Οἱ τινες ἢ μετέλλαξαν τὴν ἢ ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἢ ψεύδει, καὶ ἢ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὃς ἐστὶν ἢ εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάσῃ ἀτιμίας· αἱ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετέλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν.

* 27 Ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέντες τὴν ἢ φυσικὴν ἢ χρῆσιν τῆς ἢ θηλείας, ἢ ἐξεκωλύθησαν ἐν τῇ ἢ ὁρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἢ ἄρρενες ἐν ἄρρεσι τὴν ἢ ἀσχημοσύνην ἢ κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἢ ἀντιμισθίαν, ἣν ἔδει, τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες.

28 Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἢ δόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ ἢ καθήκοντα.

* 29 Πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ· μεσοδὸς ἢ πόνου, ἢ φόβου, ἢ εἰδός, δόλου, ἢ κακοηθείας.

* 30 ἢ ψιθυρίδας, ἢ κατάλαλους, ἢ θεοσυγείας, ἢ ὕβρις, ὕπερηφάνους, ἢ ἀλαζυνείας ἢ θεουετῆς κακῶν, γονεῦσι ἀπειθεῖς,

* 31 ἢ ἀσυνέτους, ἢ ἀσυνήτους, ἢ ἀσώργους, ἢ ἀσπόνδους, ἢ ἀνελεημονεῖς.

32 Οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγινόντες, (ὅτι αἱ τὰ τοιαῦτα πράττοντες ἢ ἐξέτι θανάτου εἰσιν) οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦν τοῖς πράττουσι. 46. ἢ 17.

Κεφ. β. 2.

1 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ἢ ἄνθρωπε· πᾶς ὁ κρίνων ἐν ἢ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον σεαυτὸν κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράττεις ἢ κρίνων

2 Οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστὶ κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας.

3 Λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὡ ἀνδραπε δὲ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας, καὶ ποιῶν αὐτὰ, ὅτι σὺ ἐκφύεξαι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ;

* 4 Ἡ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ, καὶ τῆς ἁννοχῆς, καὶ τῆς μακροθυμίας ἁ κατὰ φρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ ἁ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιαν σε ἄγει;

* 5 Κατὰ δὲ τὴν ἁ σκληρότητά σου καὶ ἁ μετανόητον καρδίαν, βιταυρίζεις ἁ σεαυτῷ ἔργῳ ἐν ἡμέρᾳ ἁ ἐργῆς καὶ ἁ ἀποκαλυφθεὶς ἁ δικαιοκρίσις τοῦ Θεοῦ.

6 Ὅς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

7 Τοῖς μὲν κατ' ὑπομενὴν ἔργοι ἀγαθοῦ, δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρτίαν ζητοῦσι, ζῶν ἀιώνιον.

8 Τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθόμενοι δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή.

9 Θλίψις καὶ ξενοχωρία ἐπὶ πάνταν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακὸν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνο.

10 Δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι.

* 11 Οὐ γὰρ ἐστὶ ἁ πρωτοκλησία παρὰ τῷ Θεῷ.

* 12 Ὅσοι γὰρ ἁ ἀνόμως ἡμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἡμαρτον, διὰ νόμου κρινόμενοι.

13 (Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται.

14 Ὅταν γὰρ ἔβη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὕτω νόμον μὴ ἔχοντες, αὐτοῖς εἰς νόμος.

* 15 Οἵτινες ἁ ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου ἁ γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ἁ συμμαρτυροῦσις αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ ἁ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν ἁ λογισμῶν ἁ κατηγορούντων, ἡ καὶ ἀπολογουμένων.)

16 Ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

17 Ἰδὲ, σὺ Ἰουδαῖος ἁ ἐπιουμάζῃ, καὶ ἁ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ,

18 Καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου.

19 Πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδῶν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει,

20 Παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκων νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἐν τῷ νόμῳ.

21 Ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον, σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις;

* 22 Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις; ὁ ἁ βδελυστόμενος τὰ ἁ εἰδῶλα, ἁ ἱεροσυλεῖς;

23 Ὅς ἐν νόμῳ καυχᾶται, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις;

24 Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς γέγραπται.

25 Περιτομή μὲν γὰρ ὡφελῇ, ἐὰν νόμον πράσσης· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν.

26 Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάττῃ, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθῆται;

27 Καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τηλοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου.

28 Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν· οὐδὲ ὁ ἐν τῷ φανερῷ, ἐν τερνῇ, περιτομῇ.

29 Ἄλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας, ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι· οὐ δ' ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ. 22. † 8.

Κεφ. γ'. 3.

† **Τ**ί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου; ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς;

2 Πολὺ, κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ.

3 Τί γὰρ, εἰ ἠπίσθησάν τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίσιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει;

4 Μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύξης· καθὼς γέγραπται· Ὅπως ἂν δικαιοῦσῃς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

5 Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν; μὴ ἀδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐκφέρων τὴν ἰσχύϊν; (κατὰ ἀνθρώπον λέγω.)

6 Μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρίνεις ὁ Θεὸς τὸν κόσμον;

* 7 Εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ † ψεύματι ἐσπερίσσεισεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἐτι καὶ γὰρ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι;

8 Καὶ μὴ (καθὼς βλασφημοῦμεθα, καὶ καθὼς Φασί τινες ἡμᾶς λέγειν,) ἔτι ποιῶμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὅν τὸ κρίμα ἐνδεδυμένοι ἐσσι.

* 9 Τί οὖν, † προσχόμεθα; Ὁὐ πάντως· † προσηλασμέθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὅφ' ἁμαρτίαν εἶναι·

10 Καθὼς γέγραπται· Ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδὲ εἷς·

11 Οὐκ ἔστιν ὁ συνίων, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν.

* 12 Πάντες † ἤξεκλιναν, ἄμα † ἡχρησθήσαν· οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.

* 13 Τάφος † ἀνερωμένος ὁ † λάρυγξ αὐτῶν· ταῖς γλώτταις αὐτῶν † ἐδολοῦσαν· † ἰδὲ † ἀσπίδων ὑπὸ τὰ † χεῖλη αὐτῶν.

* 14 Ὡν τὸ εἶδος † ἀρᾶς καὶ † πικρίας γέμει·

15 Ὅξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκ χέαι αἵμα.

* 16 † Σύντριμμα καὶ † τάλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.

17 Καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.

18 Οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπεναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

* 19 Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα νόμος λέγει, τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ· ἵνα πᾶν εἶδος φραγῇ καὶ † ὑπόδικος γένηται πᾶς κόσμος τῷ Θεῷ.

20 Διότι ἐξ ἔργων νόμου δικαιοῦσεται πᾶσα σὰρξ ἐν πόνῳ αὐτοῦ· διὰ γὰρ νόμου ἐπγνωσὶς ἁμαρτίας.

21 Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται· μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν.

22 Δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ ὁπίσθεν τῆς πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάσας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας· οὐ γὰρ ἐστὶ διαστολή·

23 Πάντες γὰρ ἡμαρτον, καὶ ὑπερβύονται τῆς ὁξέως τοῦ Θεοῦ·

24 Δικαιοῦμενοι δωρεὰν τὸ αὐτοῦ χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

* 25 Ὁν † προέθετο ὁ Θεὸς † ἱλασθῆναι διὰ τῆς πίστεως τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς † ἐνδειξὴν τῆς † δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν † πάρεσιν τῶν † πηγευμένων † ἁμαρτημάτων·

26 Ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ πρὸς ἐνδειξὴν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, ἐν τῷ νῦν καιρῷ· ἐπὶ τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον, καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ.

27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἐν ἐκλείσει· Διὰ τοῦτον νόμου τῶν ἔργων; Οὐχί· ἀλλὰ διὰ τοῦτον νόμου πίστεως.

28 Λογίζομεθα οὖν, πῶς δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου.

29 Ἡ ἰουδαίων ὁ Θεὸς μ

νον; οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν; Καὶ καὶ ἐθνῶν.

* 30 † Ἐπεὶ περ εἰς ὁ Θεὸς, ὅς † δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίσεως, καὶ † ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίσεως.

31 Νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίσεως; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ἱσχυόμεν. 26. † 13.

Κεφ. δ'. 4.

1 **Τ**Ι οὖν ἐροῦμεν Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρημέναι κατὰ σάρκα;

2 Εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἰδικαιώθη, ἔχει καὶ χρέμα, ἀλλ' αὐτὸς πρὸς τὸν Θεόν.

3 Τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐπίστευτε δὲ Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

* 4 Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ † μισθὸς οὐ † λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ τὸ † ὀφείλημα.

5 Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιούντα τὴν ἀτενῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην.

* 6 † Καθάπερ καὶ Δαβὶδ λέγει τὸν † μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων.

* 7 Μακάριοι ὧν ἐφθέησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν † ἱπεκαλύφθησαν αἱ † ἀμαρτίαι.

8 Μακάριος ἄνθρωπος ὃς οὐ μὴ λογισθῇ Κύριος ἀμαρτιῶν.

9 Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος, ἐπὶ τὴν περιτομήν, ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; Λέγομεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην.

10 Πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντ., ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ.

11 Καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς, σφραγίσθαι τῆς δικαιοσύνης τῆς πίσεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ· εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην.

12 Καὶ πατέρα περιτομῆς, τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς φοιχοῦσι τοῖς ἰχνεσι τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ πίσεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ, ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίσεως.

14 Εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου, κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις, καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία.

15 Ὁ γὰρ νόμος ἐργλὴν κατεργάζεται· οὐ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος· οὐδὲ παράβασις.

16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίσεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίσεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστι πατὴρ πάντων ἡμῶν,

17 (Καθὼς γέγραπται· Ὅτε πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικται) κατέναντι οὐ ἐπίστευσε Θεοῦ, τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκρούς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα.

18 Ὅς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον· Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα του.

* 19 Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει, οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ † σῶμα ἡδὴ † νεκρωμένον, † ἑκατονταέτης † που ὑπάρχων, καὶ τὴν † νεκρῶσιν τῆς † μήτρας Σάρρας.

20 Εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ.

21 Καὶ πληροφορήσεις, ὅτι ὁ ἐπηγγελται, δυνατός ἐστι καὶ ποιῆται.

22 Διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

23 Οὐκ ἔγραψεν δὲ δι' αὐτὸν μένεν, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ.

24 Ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς

μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πίσεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν,

* 25 Ὅς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἡγέρθη διὰ τὴν † δικαίωσιν ἡμῶν. 14. † 2.

Κεφ. ε'. 5.

1 **Δ** Ικτωθέντες οὖν ἐκ πίσεως, εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 2 Δι' οὗ καὶ τὴν † προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίσει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἐσχήκαμεν, καὶ † καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

3 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν· εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται.

4 Ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα.

5 Ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύρει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν.

6 Ἐτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἁσεβῶν ἀπέθανε.

7 Μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθάνειται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαστοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν.

8 Συνίσχισι δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἵπ. ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε.

9 Πολλῷ οὖν μᾶλλον, δικαιοθεύοντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς.

* 10 Εἰ γὰρ ἔχθροὶ ὄντες † καταλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέμεντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.

11 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

12 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἡμαρτον.

13 Ἀχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ· ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου.

14 Ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωσέως, καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ἁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδὰμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος.

15 Ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευε.

* 16 Καὶ οὐχ' ὡς δι' ἐνὸς ἁμαρτήσαντος, τὸ δῶρημα· τί μιν γὰρ † κρίμα ἐξ ἐνὸς εἰς † κατάκριμα· τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν † παραπτωμάτων εἰς † δικαίωμα.

17 Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἐνὸς, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσεῖαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18 Ἄρα οὖν ὡς δι' ἐνὸς παραπτώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους, εἰς κατάκριμα· οὕτω καὶ δι' ἐνὸς δικαιώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους, εἰς δικαίωσιν ζωῆς.

19 Ὡς γὰρ ἡ ἐκ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεσκήσαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς δίκαιοι κατασκήσονται οἱ πολλοί.

* 20 Νόμος δὲ παρετέθη ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα.

ὅ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία,
 ὥστε ὑπερεπερίστευσεν ἡ χάρις.
 21 ἵνα ὡς περ ἐβασίλευσεν ἡ
 ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω
 καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δι-
 καιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ
 τοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
 6. † 0.

Κεφ. 6. 6.

ΤΙ οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμενου-
 μεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ
 χάρις πλεονασῇ;

12 Μὴ γένοιτο· οἵτινες ἀπε-
 νουνοῦμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἐτι-
 ῃτομεν ἐν αὐτῇ;

3 * Ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβα-
 πτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν,
 εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτί-
 σθημεν·

4 συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ
 τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνα-
 τον· ἵνα ὡς περ ἠγέρθη Χριστὸς
 ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πα-
 τρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότη-
 τητι ζωῆς περιπατήσωμεν.

* 5 Εἰ γὰρ † σύμφυτοι γεγό-
 νημεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανά-
 του αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνα-
 στήσεως ἐσόμεθα.

6 Τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ
 θάνατος ἡμῶν ἀνθρώπος συνε-
 κυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶ-
 μα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι
 δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ.

7 Ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίω-
 νται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας.

8 Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χρι-
 στῷ, πῶς ζήσομεν ὅτι καὶ συζήτο-
 υμεν αὐτῷ·

9 Εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἠγέρθη ἐκ
 νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνή-
 σκει· θάνατος αὐτοῦ οὐκ ἐτι-
 μενεῖται.

* 10 Ὁ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁ-
 μαρτίᾳ ἀπέθανεν † ἐφ' ἧς· ὁ
 ζῇ, ζῇ τῷ Θεῷ.

11 Οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζε-
 στε, ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι
 τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ
 Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ
 ἡμῶν.

12 Μὴ οὖν βατιλευέτω ἡ ἁ-
 μαρτία ἐν τῷ ἐννητῷ ὑμῶν ὡς ἐν

ματι, εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ
 ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ·

13 Μὴδὲ παριστάνετε τὰ μέ-
 λη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁ-
 μαρτίᾳ· ἀλλὰ παραστήσατε ἐ-
 αυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν
 ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν
 ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ.

14 Ἀμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ
 κυριεύσει· οὐ γὰρ ἔξε ὑπὸ νό-
 μον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.

15 Τί οὖν; ἁμαρτήσομεν, ὅτι
 οὐκ ἐσμεν ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑ-
 πὸ χάριν; Μὴ γένοιτο.

* 16 Οὐκ οἶδατε ὅτι ὡς † παρ-
 ιστάνετε ἑαυτοὺς δούλους· εἰς
 ὑπακοήν, δούλοι ἐξε ὡς ὑπακού-
 ετε, † ἦτοι ἁμαρτίας εἰς θά-
 νατον, ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιο-
 σύνην;

17 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ, ὅτι ἦτε
 δούλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκού-
 σατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρε-
 δόθητε τύπον διδασχῆς.

18 Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ
 τῆς ἁμαρτίας, ἐδουλώθητε τῇ
 δικαιοσύνῃ.

* 19 Ἀνθρώπινον λέγω, διὰ
 τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν.
 ὡς περ γὰρ παρεστήσατε τὰ † μέ-
 λη ὑμῶν † δούλα τῇ † ἀκαθαρ-
 σίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνο-
 μίαν· οὕτω νῦν παραστήσατε τὰ
 μέλη ὑμῶν δούλα τῇ δικαιοσύνῃ
 εἰς ἁγιασμόν.

20 Ὅτε γὰρ δούλοι ἦτε τῆς
 ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ
 δικαιοσύνῃ.

21 Τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε
 τότε, ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχυνε-
 σθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων, θά-
 νατος.

22 Νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες
 ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δουλωθέντες
 δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν
 ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν· τὸ δὲ τέ-
 λος, ζωὴν αἰώνιον.

23 Τὰ γὰρ ἐφ' ὧν τῆς ἁμαρ-
 τίας, θάνατος· τὸ δὲ χάρισμα
 τοῦ Θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος ἐν Χρι-
 στῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. 7.
 † 3.

Κεφ. ζ'. 7.

1^η **Η** ἀγνοεῖτε ἀδελφοί (γινώσκουσι γὰρ νόμον λαλῶ) ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ;

* 2^η **Η** γὰρ † ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός.

3 Ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρός μοιχαλὶς χρηματίζει, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἑλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα, γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ.

4 Ὡς, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ· εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ.

5 Ὅτε γὰρ ἡμεῖς ἐν τῇ σαρκί, τὰ καθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνῆργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, εἰς τὸ καρποφορήσαι τῷ θανάτῳ.

* 6 Νυνὶ δὲ κατεργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντος ἐν ᾧ κατειχόμεθα· ὥς δουλεύειν ἡμᾶς ἐν † καινότητι πνεύματος, καὶ οὐ † παλαιότητι γραμματος.

7 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὁ νόμος ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνωμεν εἰ μὴ διὰ νόμου. τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν· Οὐκ ἐπιθυμῶσις.

8 Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία, διὰ τῆς ἐντολῆς, κατεργάσατο ἐν ἡμῶν πάσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά.

9 Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτὲ· ἰλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν.

10 Ἐγὼ δὲ ἀπέθανον· καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζῶν, αὕτη εἰς θάνατον.

11 Ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν

λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς, ἐκπατίσεν με, καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν.

12 Ὡς δὲ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή.

13 Τὸ οὖν ἀγαθόν, ἡμῶν γέγονε θάνατος; Μὴ γένοιτο· ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία· ἵνα φανῇ ἡ ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον, ἵνα γένηται κατ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.

14 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας.

15 Ὁ γὰρ κατεργάζομαι, οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ βέλω, τοῦτο πράττω, ἀλλ' ὁ μισῶ, τοῦτο ποίω.

* 16 Εἰ δὲ ὁ οὐ βέλω, τοῦτο ποίω, † συμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός.

17 Νυνὶ δὲ οὐκ ἔτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οὐ κοῦσα ἐν ἡμῶν ἁμαρτία.

18 Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἡμῶν (τούτέστιν ἐν τῇ σαρκί μου) ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλει παράκειταί μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλόν, οὐκ ἐπίσχω.

19 Οὐ γὰρ ὁ βέλω, ποίω δὲ ἀγαθόν· ἀλλ' ὁ οὐ βέλω κακόν· τοῦτο πράττω.

20 Εἰ δὲ ὁ οὐ βέλω ἐγὼ τοῦτο ποίω, οὐκ ἔτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ' ἡ οὐ κοῦσα ἐν ἡμῶν ἁμαρτία.

* 21 Εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμῶν ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμῶν τὸ κακόν † παρὰ κείται.

* 22 † Συνήδουμαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν † ἐκ ἀνθρώπων.

* 23 Βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσιν μου † ἀντιστατέον τῷ νόμῳ τοῦ νοῦ μου, καὶ † αἰχμαλωτίζομαι με τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας.

όντι ἐν τοῖς μέλεσί μου.

24 Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;

25 Εὐχαρισῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῦ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ· τῇ δὲ σαρκὶ, νόμῳ ἁμαρτίας. 9. † 5.

ΚεΦ. ή. 8.

1 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατὰκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.

2 Ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἔλευσέν με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

3 Τὸ γὰρ ἐδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκὸς, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς καὶ ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί.

4 ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.

5 Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦν· οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα, τὰ τοῦ πνεύματος.

* 6 Τὸ γὰρ † φρόνημα τῆς σαρκὸς, † θάνατος· τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη.

7 Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς, ἔχθρα εἰς Θεόν· τῷ γὰρ ὁμῶς τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται· οὐδὲ γὰρ δύναται.

8 Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες, Θεῷ εἶναι οὐ δύνανται.

9 Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἰπερ πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος καὶ ἐστὶν αὐτοῦ.

10 Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ ἐν σῶμα νεκρὸν δι' ἁμαρτίαν τὸ πνεῦμα, ζωὴ διὰ δικαιοσύνην.

11 Εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἁγίου ἐν ὑμῖν, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν, οὐκ ἐστὶν ἁμαρτία ἐν ὑμῖν, ὁ δὲ Θεὸς ἐν ὑμῖν, ὁ δὲ Θεὸς ἐν ὑμῖν, οὐκ ἐστὶν ἁμαρτία ἐν ὑμῖν.

καὶ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγαίρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν, ζωοποιήσεται καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ ἐνοικούντος αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν.

12 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφείλεται ἐσμεν οὐ τῇ σαρκί, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν.

13 Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζήτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ πνεύματι· τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε.

14 Ὅσοι γὰρ πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ.

15 Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κρᾶζομεν, Ἀββὰ ὁ πατήρ.

16 Αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμεν τέκνα Θεοῦ.

* 17 Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· † κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, † συγκαληρονόμοι δὲ Χριστοῦ· † εἰπερ † συμτάτχομεν, ἵνα καὶ † συνδοξασθῶμεν.

18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἔβια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς.

19 Ἡ γὰρ ἀποκαρτερικὴ τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἐπεκδέχεται.

* 20 Τῇ γὰρ † ματαιότητι ἡ † κτίσις † ὑπεταγῇ, οὐχ' ἰκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα.

21 Ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ.

* 22 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις † συζευάζεται καὶ † συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν.

23 Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενοχωροῦμεν, υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολυτρώσιν τοῦ σώματος ἡμῶν.

24 Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν, ἐλπίς δὲ βλεπομένη, οὐκ ἐστὶν ἐλπίς.

ἐλπίς· ὃ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλπίζει; 1

25 Εἰ δὲ ὁ οὐ βλέπομεν, ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα.

* 26 Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα ἢ καὶ δεῖ, οὐκ οἶδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἢ ὑπερεντυγχάνει ἢ ὑπὲρ ἡμῶν ἢ σαναγοῖς ἢ ἀλαλήτοις.

27 Ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας, οἶδε τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ Θεὸν ἐν-τυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων.

28 Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεόν, πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν.

29 Ὅτι οὖς προέγνω, καὶ προώρισε συμμέρφους τῆς εἰκό-
νος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς.

30 Οὖς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε· καὶ οὖς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὖς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδό-
ξασε.

31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦ-
τα; εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καὶ ἡμῶν;

32 Ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάν-
των παρέδωκεν αὐτὸν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται;

33 Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκ-
λεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαίων.

34 Τίς ὁ κατακρίνων; Χρι-
στος ὁ ἀποθανὼν, μᾶλλον δὲ καὶ ἡγερθεὶς, ὃς καὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν.

35 Τίς ἡμᾶς ἢ χωρίσει ἀπὸ
τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλί-
ψις, ἢ ἢ σενωχρία, ἢ ὀλιγωρία,
ἢ λιμὸς, ἢ γυμνότης, ἢ κινδύ-
νος, ἢ μάχαιρα;

36 (Καθὼς γέγραπται· Ὅτι
ἕνεκα σου θανατούμεθα ὕλην
τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς
πρόβατα σφαγῆς.)

* 37 Ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν
ἢ υπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπή-
σαντος ἡμᾶς.

38 Πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε
θάνατος, οὔτε ζωὴ, οὔτε ἄγ-
γελοι, οὔτε ἀρχαί, οὔτε ду-
νάμεις, οὔτε ἐνεστώτα, οὔτε
μέλλοντα,

* 39 Οὔτε ἢ ὕψωμα, οὔτε
βάθος, οὔτε τις κτίσις ἑτέρα
δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ
τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν
21. ἢ 6.

Κεφ. θ. 9.

1 Ἀλλήλων λέγω ἐν Χριστῷ
οὐ ψεύδομαι, (συμμαρ-
τυροῦσιν μοι τῆς συνειδήσεω-
 μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ,)

2 Ὅτι λύπη μοι ἐστὶ μεγάλη
καὶ ἀδιέλειπτος ἐδόνη τῇ καρ-
δίᾳ μου.

3 Ἡ ὁχλὸν γὰρ αὐτὸς ἐγὼ
ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ
ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν
συγγενῶν μου κατὰ σάρκα·

* 4 Οἱ τινὲς εἰσιν Ἰσραηλι-
ται, ὧν ἢ ἢ υἱοθεσία καὶ
δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἢ ἢ νο-
μοθεσία καὶ ἢ ἢ λατρεία καὶ
αἱ ἐπαγγελίαι·

5 Ὡν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν
ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν
ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς ε.
τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

6 Οὐχ οὖν δὲ ὅτι ἐκπέπτω-
κεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οὐ γὰρ
πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, οὗτοι
Ἰσραὴλ·

7 Οὐδ' ὅτι εἰσὶ σπέρμα Ἀ-
βραὰμ, πάντες τέκνα· ἀλλ'
ἐν Ἰσραὴλ κληθήσεται σοι σπέρ-
μα.

8 Τούτέστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς
σαρκὸς, ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ·
ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελ-
σίας, λογιζέται εἰς σπέρμα.

9 Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος
οὗτος· Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ-
το ἐλευσόμεναι, καὶ ἐσθαι τῇ Σάρ-
κιν.

10 Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ
ῥεβέκηκα, ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχο-
σα

α, Ἰσακ τοῦ πατρὸς ἡμῶν.

11 Μήπω γὰρ γεννηθέντων, κηδὲ πραξάντων τί ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Θεοῦ πρόθεσις μένη, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦν-

12 Ἐρρήθη αὐτῇ· Ὅτι ὁ μεί-
ζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι.

13 Καθὼς γέγραπται· Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἰσακ ἠμίσησα.

14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδι-
κία παρὰ τῷ Θεῷ; Μὴ γέ-
νοιτο.

* 15 Τῷ γὰρ Μωσῇ λέγει·
Ἐλέησω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτεί-
ρῃσω ὃν ἂν † οἰκτείρω.

16 Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλον-
τος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλ-
λὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ.

17 Λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ
Ἰακώβ· Ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο
ἐξηγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι
ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ
ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν
πάσῃ τῇ γῇ.

18 Ἄρα οὖν ὃν θέλει, ἐλεεῖ·
ὃν δὲ θέλει, σκληρύνει.

19 Ἐρεῖς οὖν μοι· Τί ἔτι
μέμφεται; τῷ γὰρ βουλήματι
αὐτοῦ τίς ἀντέστηκε;

20 † Μενοῦνγε, ὦ ἄνθρωπε,
σὺ τίς εἶ ὁ † ἀνταποκρινόμενος
τῷ Θεῷ; Μὴ ἔρεῖ τὸ † πλάσμα
τῷ † πλάσαντι· Τί με ἐποίη-
σας οὕτως;

* 21 Ἡ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ
κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ
αὐτοῦ † φυράματος ποιῆσαι,
ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς
ἄτιμίαν;

22 Εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδεί-
ξασθαι τὴν ὀργὴν, καὶ γνωρί-
σαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ, ἠνεγκεν
ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀρ-
γῆς καθηρτισμένα εἰς ἀπω-
λειαν;

23 Καὶ να γνωρίσῃ τὸν πλοῦ-
τον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευῇ
λείους, ἀ προητοίμασεν εἰς δό-
ξαν;

24 Οὕς καὶ ἐκάλεσεν ἡμεῖς,

οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ
καὶ ἐξ ἐθνῶν.

25 Ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέ-
γει· Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου,
λαόν μου· καὶ τὴν οὐκ ἠγαπη-
μένην, ἠγαπημένην.

26 Καὶ ἔσαι, ἐν τῷ τόπῳ οὗ
ἐρρήθη αὐτοῖς· Οὐ λαός μου ὑ-
μεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ
Θεοῦ ζῶντος.

* 27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ
τοῦ Ἰσραὴλ· Ἐὰν ἡ ὁ ἀριθμὸς
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὥς ἡ ἕμμος
τῆς θαλάσσης, τὸ † κατὰλειμ-
μα † σωθήσεται.

* 28 Λόγον γὰρ † συντελῶν
καὶ † συντέμνων ἐν δικαιοσύ-
νῃ, ὅτι λόγον συντετμημένον
ποιῆσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.

29 Καὶ καθὼς προεῖρηκεν Ἡ-
σαΐας· Εἰ μὴ Κύριος Σαβαώθ
ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὥς
Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὥς
Γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν.

30 Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὅτι ἔθνη
τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην,
κατέλαβε δικαιοσύνην, δικαιο-
σύνην δὲ τὴν ἐκ πίσεως·

31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον
δικαιοσύνης, εἰς νόμον δικαιο-
σύνης οὐκ ἔφθατε.

32 Διατί· Ὅτι οὐκ ἐκ πί-
σεως, ἀλλ' ὥς ἐξ ἔργων νόμου.
προτέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ
προσκόμματος·

33 Καθὼς γέγραπται· Ἴδου,
τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμ-
ματος, καὶ πέτραν σκανδά-
λου· καὶ πᾶς ὁ πισεύων ἐπ'
αὐτῇ, οὐ καταεισχυιῖται.

13. † 5.

Κεφ. ι. 10.

1 Ἀ Δεσφῶν, ἡ μὲν εὐδοκία
τῆς ἐμῆς καρδίας, καὶ
ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεόν, ὑπὲρ
τοῦ Ἰσραὴλ ἔστιν εἰς σωτη-
ρίαν.

2 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι
ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ
κατ' ἐπίγνωσιν·

3 Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ
Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν
ἐθελὺν δικαιοσύνην ζητοῦντες ἐγ-
καί,

σαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ
οὐχ ὑπετάγησαν.

4 Τέλος γὰρ νόμου Χριστός,
εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πι-
σεύοντι.

5 Μωσῆς γὰρ γράφει τὴν
δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου,
ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος,
ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

6 Ἡ δὲ ἐκ πίσεως δικαιοσύ-
νη οὕτω λέγει· Μὴ εἴπῃς ἐν
καρδίᾳ σου· Τίς ἀναβήσεται
εἰς τὸν οὐρανόν; Τοῦτ' ἐστὶ Χρι-
στὸν καταγαγεῖν.

7 Ἡ· Τίς καταβήσεται εἰς
τὴν ἄβυσσον; Τοῦτ' ἐστὶ Χριστὸν
ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν.

8 Ἀλλὰ τί λέγει; Ἐγγύς
σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ σώμα-
τί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου.
τοῦτ' ἐστὶ τὸ ῥῆμα τῆς πίσεως
ὃ κηρύσσομεν·

9 Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν
τῷ σώματί σου Κύριον Ἰησοῦν,
καὶ πισεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου
ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἡγείρεν ἐκ νε-
κρῶν, σωθήσῃ.

10 Καρδίᾳ γὰρ πισεύεται εἰς
δικαιοσύνην· σώματι δὲ ὁμολο-
γεῖται εἰς σωτηρίαν.

11 Λέγει γὰρ ἡ γραφή· Πᾶς
ὁ πισεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ καται-
σχυνθήσεται.

12 Οὐ γὰρ ἐστὶ διαβολὴ Ἰου-
δαίου τε καὶ Ἑλλήνου· ὁ γὰρ
αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν
εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους
αὐτόν.

13 Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέ-
σῃται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθή-
σεται.

14 Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς
ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δὲ πισεύ-
σουσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; Πῶς δὲ
ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος;

15 Πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ
ἀποσταλῶσι; Καθὼς γέγραπται·
Ὡς ὥρατοι οἱ πόδες τῶν εὐαγ-
γελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐ-
αγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ.

16 Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκου-
σαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας
γὰρ λέγει· Κύριε, τίς ἐπίστευσε
τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;

17 Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς· ἡ
δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Θεοῦ.

18 Ἀλλὰ λέγω· Μὴ οὐκ ἤ-
κουσαν; Μενεῦνγε εἰς πᾶσαν
τὴν γῆν ἐξηλθεν ὁ φθόγγος αὐ-
τῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς
οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

19 Ἀλλὰ λέγω· Μὴ οὐκ ἔ-
γνων Ἰσραὴλ; Πρῶτος Μωσῆς
λέγει· Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς
ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέ-
τῳ παροργισῶ ὑμᾶς.

* 20 Ἡσαΐας δὲ † ἀποτολ-
μᾷ, καὶ λέγει· Εὗρέθην τοῖς
ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, † ἐμφανῆς
ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερω-
τῶσι.

* 21 Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέ-
γει· Ὅλην τὴν ἡμέραν † ἐξε-
πέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς
λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ † ἀντιλέ-
γοντα. 4. † 2.

Κεφ. ια'. 11.

1 Λέγω οὖν· Μὴ ἀπώσατο ὁ
Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ
γένετο. καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραη-
λίτης εἰμι, ἐκ σπέρματος Ἀβ-
ραάμ, Φυλῆς Βενιαμίν.

2 Οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν
λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. Ἡ οὐκ
οἶδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γρα-
φή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ
κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, λέγων·

* 3 Κύριε, τοὺς προφῆτας
σου ἀπέκτειναν, καὶ τὰ θυσια-
στήρια σου κατέσκαψαν· † καὶ γὰρ
† ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζη-
τοῦσι τὴν ψυχὴν μου.

* 4 Ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ
† χρηματισμός; Κατέλιπον
† ἑμαυτῷ † ἑπτακισχιλίους
ἀνδρας οἵτινες οὐκ † ἔκαμψαν
† γόνυ τῇ Βάαλ.

* 5 Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν
καιρῷ † λεῖμμα κατ' † ἐκλογὴν
χάριτος γέγονεν.

6 Εἰ δὲ χάριτι, οὐκ ἔτι ἐκ
ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκ ἔτι
γίνεται χάρις. εἰ δὲ ἐκ ἔργων
οὐκ ἔτι ἐστὶ χάρις. ἐπεὶ τὸ ἔρ-
γον οὐκ ἔτι ἐστὶν ἔργον.

* 7 Τί οὖν; Ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσ-
ραὴλ, τοῦτου οὐκ ἐπιτελεῖται·

ἡ ο

ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ
 † λοιποὶ † ἐπωρώθησαν.

* 8 (Καθὼς γέγραπται· Ἐδω-
 κεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα † κατα-
 νύξας, ὁφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέ-
 πειν, καὶ ἴτα τοῦ μὴ ἀκούειν,)
 ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

* 9 Καὶ Δαβὶδ λέγει· Γενη-
 θήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς πα-
 γίδα, καὶ εἰς † θήραν, καὶ εἰς
 σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδα-
 μα αὐτοῖς.

* 10 Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφ-
 θαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν·
 καὶ τὸν † νῦτον αὐτῶν διαπαν-
 τος † σύγκαμψον.

* 11 Λέγω οὖν, μὴ † ἔπται-
 σαν ἵνα πέσωσι; Μὴ γένοιτο.
 ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι
 ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ
 † παραζηλώσαι αὐτούς.

12 Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐ-
 τῶν πλοῦτος κόσμος, καὶ τὸ
 ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἔθνῶν,
 πόσω μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐ-
 τῶν;

13 Ὅτι γὰρ λέγω τοῖς ἔθ-
 νεσιν, ἵφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ
 ἔθνῶν ἀπόστολος· τὴν δικοनीαν
 μου δοξάζω·

14 Εἰ πως παραζηλώσω μου
 τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ
 αὐτῶν.

* 15 Εἰ γὰρ ἡ † ἀποβολὴ αὐ-
 τῶν, † καταλλαγὴ κόσμου·
 τίς ἡ † πρόσληψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ
 νεκρῶν;

16 Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία,
 καὶ τὸ φύσκιμα· καὶ εἰ ἡ ρίζα
 ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι.

* 17 Εἰ δὲ τινες τῶν † κλά-
 δων † ἐτεκλάσθησαν, σὺ δὲ † ἀ-
 γριελαῖος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν
 αὐτοῖς, καὶ † συγκοινωνὸς τῆς
 κρίσεως καὶ τῆς † πότητος τῆς
 † ἑλαίας ἑγένου,

18 Μὴ κατακαυχῶ τῶν κλά-
 δων. εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ
 τὴν ρίζαν βασιλεύεις, ἀλλ' ἡ
 ρίζα σὺ.

19 Ἡρεῖς οὖν· Ἐτεκλάσθη-
 γαν οἱ κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεν-
 τρισθῶ.

20 Καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἐξε-
 κλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει
 ἔζηκας· μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλ-
 λά φοβοῦ.

21 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ
 φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο,
 μήπως οὐδὲ σοῦ φείσεται.

* 22 Ἴδὲ οὖν χρηστότητα καὶ
 ἀποτομίαν Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς
 πεσόντας, † ἀποτομίαν· ἐπὶ
 δὲ σε, χρηστότητα· ἔαν ἐπιμεί-
 νῃς τῇ χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ
 ἐκκοπήσῃ.

23 Καὶ ἐκεῖνοι δὲ, ἔαν μὴ
 ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεν-
 τρισθήσονται· δυνατὸς γὰρ ἐστιν
 ὁ Θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐ-
 τοὺς.

* 24 Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ
 φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου, καὶ
 παρὰ φύσιν † ἐνεκεντρίσθης εἰς
 † καλλιέλαιον, πόσω μᾶλλον
 οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν, ἐγκεν-
 τρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἑλαίᾳ;

25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀ-
 γνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον
 τοῦτο, (ἵνα μὴ ἦτε παρ' ἑαυ-
 τοῖς φρόνιμοι) ὅτι πῶρως ἀπὸ
 μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν,
 ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἔθ-
 νῶν εἰστέλθῃ.

26 Καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ
 σωθήσεται, καθὼς γέγραπται·
 Ἦξει ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος, καὶ
 ἀποσρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰα-
 κώβ.

27 Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ'
 ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμας
 τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

28 Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον,
 ἰχθῆροι δι' ὑμᾶς· κατὰ δὲ τὴν
 ἐκλογὴν, ἀγαπῆτοὶ διὰ τοὺς
 πατέρας.

29 Ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ
 χαρίσματα καὶ ἡ κλήσις τοῦ
 Θεοῦ.

* 30 Ὡς περ γὰρ καὶ ὑμεῖς
 ποτε ἠπειθήτατε τῷ Θεῷ, νῦν
 δὲ † ἠλεήθητε τῇ τούτων † ἀ-
 πειθείᾳ·

31 Οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπεί-
 βησαν τῷ ὑμετέρῳ ἱλέει, ἵνα
 καὶ αὐτοὶ ἐληθῶσι.

32 Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθείαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσει.

* 33 Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ· ὡς † ἀνεξερευνήτα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ † ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

* 34 Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς † σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;

* 35 Ἡ τίς † προέδωκεν αὐτῷ, καὶ † ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;

36 Ὅτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. 36. † 15.

Κεφ. ιβ'. 12.

† ΠΑΡΑΚΑΛῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παρασῆσαι τὰ σῶματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν.

2 Καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ· ἀλλὰ μεταμόρφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἄγαθόν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

* 3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι. ἐν ὑμῖν, μὴ † ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν· ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστω ὡς ὁ Θεὸς † ἐμέρισε μέτρον πίσεως.

4 Καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρῆξιν·

* 5 Οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶματι ἔσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ † καθ' εἷς, ἀλλήλων μέλη.

* 6 Ἐχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθείσαν ἡμῖν † διάφορα, εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν † ἀναλογίαν τῆς πίσεως·

7 Εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ· εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ·

* 8 Εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ † μεταδίδους, ἐν ἀπλότητι· ὁ † προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ· ὁ ἐλεῶν, ἐν † ἰλαρότητι.

* 9 Ἡ ἀγάπη, † ἀνυπόκριτος. † Ἀποσυνοῦντες τὸ πονηρὸν, κολλώμενοι τῷ ἁγαθῷ.

* 10 Τῇ † φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους † φιλόδοργοι. Τῇ τιμῇ ἀλλήλους † προηγούμενοι.

* 11 Τῇ † σπουδῇ μὴ † ἐκνηροί. Τῷ πνεύματι † ζέοντες. Τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες.

12 Τῇ ἐλπίδι χαίροντες. Τῇ θλίψει ὑπομένοντες. Τῇ προσευχῇ προσηκροῦντες.

13 Ταῖς χρεαίαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες. Τὴν φιλοξενίαν διώκοντες.

14 Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς· εὐλογεῖτε, καὶ μὴ καταρᾶσθε.

15 Χαίρειν μετὰ χαιρόντων, καὶ κλαίειν μετὰ κλαιδόντων.

16 Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες. Μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς.

* 17 Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδοῦντες· † Προνοοῦμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων.

18 Εἰ δυνατόν τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες.

19 Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπᾶσθαι· ἀλλὰ ὅτε τόποι τῇ ὀργῇ· γέγραπται γάρ· Ἐμοὶ ἐκδίκησις· ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος.

* 20 Ἐάν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, † ψωμίσεις αὐτόν· ἐάν † διψᾷ, πότιζες αὐτόν. τοῦτο γὰρ ποῦν, † ἀνδρακας πυρὸς † σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

21 Μὴ νικᾷς ὑπὲρ τοῦ κακοῦ· ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἁγαθῷ τὸ κακόν. 21. † 8.

Κεφ. ιγ'. 13.

Π Ἄσχε ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω. οὐ γὰρ ἐστὶν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν.

* 2 Ὡς δὲ ἄντιταστούμενος τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ τοῦ Θεοῦ ἡ διαταγή ἄντιέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες, ἑαυτοῖς κρίμα λήφονταί.

3 Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ, καὶ ἐξεῖς ἐπαινῶν ἐκ αὐτῆς.

4 Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστι σοὶ τὸ ἀγαθόν. Ἐάν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φόβου· οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχικραν φορεῖ. Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἐκδίκος εἰς ὀργὴν αὐτῷ τὸ κακὸν πράσσοντι.

5 Διὰ ἀνάγκη ὑποτάσσεται, οὐ μόνον διὰ τὴν ἔργην, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν.

6 Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους ἐλαίτε· λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰναι εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες.

* 7 Ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς· τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον· τῷ τὸ τέλος, τὸ τέλος· τῷ τὸν φόβον, τὸν φόβον· τῇ τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν.

8 Μηδὲν μὴδὲν ὀφείλετε, μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· ὃ ἐκ ἀγαπᾶν τὸν ἕτερον, νόμον πληρῶκε.

* 9 Τὸ γὰρ· Οὐ μοιχεύσεις· οὐ φονεύσεις· οὐ κλέψεις· οὐ ψευδομαρτυρήσεις· οὐκ ἐπιθυμήσεις· καὶ εἰ τις ἑτέρα ἐντολὴ, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.

10 Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται. πληρῶμα νόμου ἡ ἀγάπη.

* 11 Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν νόμον, ὅτι ὥστε ἡμᾶς ἡδη δε

ὑπνοῦ ἐγερθῆναι. νῦν γὰρ ἔγχευότερον ἡμῶν ἢ σωτηρία ἡ ὅτε ἐπιστεύσαμεν.

12 Ἡ νῦν προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἡγγικεν. ἀποδώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός.

* 13 Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, ἡ εὐσχημόνως ἡ περιπατήσωμεν· μὴ ἡ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ ἡ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἐριδὲ καὶ ζήλῳ.

14 Ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίαν. 19. † 2.

Κεφ. ιδ'. 14.

ΤΟΝ δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει, προτλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν.

2 Ὡς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει.

3 Ὁ ἐσθίων, τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω. ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο.

4 Σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ἰδίῳ κυρίῳ σῆκει ἢ πίπτει. σιθιστάται δὲ· δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεὸς σῆσαι αὐτόν.

5 Ὡς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὅς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοὶ πληροφορεῖσθω.

6 Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ οὐ φρονεῖ. ὁ ἐσθίων, Κυρίῳ ἐσθίει. εὐχαρισεῖ γὰρ τῷ Θεῷ. καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαρισεῖ τῷ Θεῷ.

7 Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει.

8 Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκωμεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν.

9 Εἰς

9 Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἐπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέστησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.

10 Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες γὰρ παρασησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ.

11 Γέγραπται γάρ· Ὁ ὁ Θεὸς, λέγει Κύριος· ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶττα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.

12 Ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ.

13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν. ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τίβναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ, ἢ σκάνδαλον.

14 Οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν καινὸν δι' ἑαυτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τὸ κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν.

15 Εἰ δὲ διὰ βρώμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκ ἔτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. μὴ τῷ βρώματί σου ἐκείνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανε.

16 Μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν.

17 Οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρώσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη, καὶ εἰρήνη, καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

18 Ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεύων τῷ Χριστῷ, εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις.

19 Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους.

20 Μὴ ἐνεκεν βρώματος κατὰ λυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν καθαρά· ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι.

21 Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν οἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ ἐκπαλιζέται ἢ ἀσθενεῖ.

22 Σὺ πῖσιν ἔχεις· κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει.

23 Ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ, κατακρίνεται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως. πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν.

Κεφ. 15.

* 1 Ὁ φείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἁσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βασιλεύειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.

2 Ἐκαστος γὰρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν.

3 Καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται· Οἱ ὀνειδιζομένοι τῶν ὀνειδιζόντων σε, ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ.

4 Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη· ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν, τὴν ἐλπίδα ἐχωμεν.

5 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶκε ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις, κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν.

6 Ἴνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ ᾧ ἑαυτοῖς δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Διὰ πρὸς λαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελαχέτο ἡμᾶς εἰς ὃς ἐγενήθη ὁ Θεός.

8 Λέγων δὲ Ἰησοῦν Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῇ, ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων.

9 Τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάζουσι τὸν Θεόν· καθὼς γεγραπται· Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσεται σοι ἐν ἔθνεσι, καὶ τὸ ὄνοματί σου ψαλλῶ.

10 Καὶ πάλιν λέγει· Εὐφρανέητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

11 Καὶ πάλιν· Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἡ

καίνεσθε αὐτὸν πάντες οἱ
αἱ.

12 Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέ-
ει· Ἐφαι ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσσαί,
καὶ ὁ ἀνιστόμενος ἀρχεῖν ἐν ἡν-
ὲν αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν.

13 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος
ληρώσας ὑμᾶς πάσης χαρᾶς
καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πνεύματι, εἰς
περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλ-
πίδι, ἐν δυνάμει πνεύματος
ἰσχύου.

* 14 Πόπεισμαι δὲ, ἀδελφοί
μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν,
καὶ αὐτοὶ ἡμεῖς ἐπεὶ ἡμεῖς ἀγα-
πῆς, πεπληρωμένοι πάσης
ἀγαπῆς, δυνάμενοι καὶ ἀλλή-
λους νοουθετεῖν.

15 Ἡμεῖς ὑμῶν δὲ ἔγρα-
ψαμεν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέ-
ρους, ὡς ἡμεῖς ἐπαναμνησκων-
ομεθα διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖ-
ναι ὑμῖν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ,

* 16 Εἰς τὸ εἶναι με
λεῖτον Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ
ἅγια, ἡμεῖς ἐργαζόμενοι τὸ
εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται
εὐφροσύνη τῶν ἁγίων ἐν ὑμῖν
ἐν τῷ πνεύματι.

7 Ἐχω οὖν καύχησιν ἐν
τῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς Θεόν.

8 Ὅθεν γὰρ τοιμήσω λαλεῖν
ἐν οὐ κατειργάτατο Χριστὸς
ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν,
καὶ ἔργα,

9 Ἐν δυνάμει σημείων καὶ
ἐν δυνάμει πνεύματος
ἵνα ὡς με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ
κύκλω μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ
ληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον
Χριστοῦ.

10 Οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον
ἐργαζέσθαι, οὐχ ὅπου ἡ-
μεῖς Χριστὸς, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλ-
ιον θεμέλιον οἰκοδομῶ.

* Ἀλλὰ, καθὼς γέγραπ-
ται· Οἱ οὐκ ἀνηγγέλη περὶ
τοῦ, ὅφονται· καὶ οἱ οὐκ
ἔσονται, τὸν ἵνα.

Διὰ καὶ ἐνεκοπτόμενη τὰ
ἐν τοῦ ἔλθαι πρὸς ὑμᾶς.

23 Νυνὶ δὲ ἡμεῖς ἡμεῖς

ἔχων ἐν τοῖς ἡμεῖς κλίματι τοῦ-
τοις, ἡμεῖς ἐπιπορεύειν δὲ ἔχων τοῦ
ἔλθαι πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν
ἡμεῖς.

24 Ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν
Σπανίαν, ἐλευτομαι πρὸς ὑ-
μᾶς. ἐλπίσω γὰρ διαπορευόμε-
νος θεάτατάι ὑμᾶς, καὶ ὅπως
ὑμῶν προτεμφθῆναι ἐκεῖ· ἐὰν
ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμ-
πλησθῶ.

25 Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς
Ἱερουσαλὴμ, διακονῶν τοῖς ἁ-
γίοις.

26 Εὐδόκησαν γὰρ Μακεδο-
νία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ
ποιήσαται. εἰς τοὺς πτωχοὺς
τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ.

27 Εὐδόκησαν γὰρ, καὶ ὁ-
φείλεται αὐτῶν εἶπαι. εἰ γὰρ
τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοι-
νήσανται τὰ ἔθνη, ὁφείλουσι
καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργ-
ῆσαι αὐτοῖς.

28 Τοῦτο οὖν ἐπιτελέτας,
καὶ σφραγιζόμενος αὐτοῖς τὴν
καρπὴν τοῦτον, ἀπελεύτομαι
δὲ ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν.

29 Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος
πρὸς ὑμᾶς, ἐν πληρώματι εὐ-
λογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χρι-
στοῦ ἐλευτομαι.

* 30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγά-
πης τοῦ πνεύματος ἡμεῖς συναγω-
νίσασθαι, μη ἐν ταῖς προσευχαῖς
ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν.

31 ἵνα ἡμεῖς ἀπὸ τῶν ἀπει-
θουντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· καὶ ἵνα
ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσα-
λὴμ εὐπρόσδεκτος γένηται τοῖς
ἁγίοις.

* 32 ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς
ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ
ἡμεῖς συναναπαυσωμαι ὑμῶν.

33 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης με-
τὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. 12. ἡμεῖς.

Κεφ. 15. 16.

1 ΣΤΥΓΝΙΣΜΙ ΔΕ ὑμῶν ΦΟΙΒΗΝ
τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὐ-
σαν διακονοῦν τῆς ἐκκλησίας
τῆς ἐν Κερχρεαῖς.

* 2 ἵνα

* 2 ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρῆσι πράγματι· καὶ γὰρ αὐτῇ † προσέτις πολλῶν ἐγενήθη, καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ.

3 Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

4 (Οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν· οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαρισῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν.)

5 Καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητὸν μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν.

6 Ἀσπάσασθε Μαριὰμ, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς.

* 7 Ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου, καὶ συναίχμαλῶτους μου· οἵτινες εἰσιν † ἐπίσημοι ἐν τοῖς † ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν ἐν Χριστῷ.

8 Ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν Κυρίῳ.

9 Ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου.

10 Ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν, τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ· Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου.

11 Ἀσπάσασθε Ἡρωδίουνα τὸν συγγενὴ μου. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ.

12 Ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶταν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἣτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ.

13 Ἀσπάσασθε Ροῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ.

14 Ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμᾶν, Πατρόβαν, Ἑρμῆν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἑδελφούς.

15 Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους.

16 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.

17 Παρακαλᾷ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιῶντας· καὶ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν.

* 18 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ὁ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ· καὶ διὰ τῆς † χρηστολογίας καὶ εὐλογίας † ἐξαπατῶσας καρδίας τῶν † ἀκάκων.

* 19 Ἡ γὰρ ὑμῶν † ὑπακοὴ εἰς πάντα † ἀφίκετο. Καίρι οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν· θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθὸν ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν.

20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ' ὑμῶν. Ἀμήν.

21 Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμθεὸς ὁ συνεργός μου, καὶ Λοκίος καὶ Ἰάκτων καὶ Σωσίπατρις οἱ συγγενεῖς μου.

22 Ἀσπάζομαι ὑμᾶς Ἐγέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ.

23 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Γάιος ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἐρατορίστου ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κάρκτος ὁ ἀδελφός.

24 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

25 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς ἐξελθεῖν κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυηρίου χρονοῦς αἰωνίοις σεσηγημένου.

26 Φανερωθέντος δὲ νῦν τε γραφῶν προφητικῶν, καὶ

ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίστεως, εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος.

27 Μόνω σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς

αἰῶνας. Ἀμήν. 8. † 3.

Πρὸς Ῥωμαίους ἐγγράφη ἀπὸ Κορινθίου διὰ Φοίβης τῆς διακόνου τῆς ἐν Κεγχρεαῖς ἐκκλησίας.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ Ἀποστόλου

ἥ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

Κεφ. α'. γ.

ΠΑΥΛΟΣ κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ θεληματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένους ὁ ἀδελφός,

2 Τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ ᾗ ὦσθ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιατμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἀγίοις, σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλούμενοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν.

3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

5 Ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ γνώσει.

6 Καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἰβεβαιώθη ἐν ὑμῖν.

7 Ὡς ὑμεῖς μὴ ὑσερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχόμενοι τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Ὅς καὶ βεβαιώσεται ὑμεῖς ὡς τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἐμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

9 Πίστες δὲ Θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμεῖς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὰ αὐτὰ λέγητε πάντες, καὶ ἡ ἡ ἐν ὑμῖν σχίσματικα, ἥτε

δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.

11 Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἐρίδες ἐν ὑμῖν εἰσι.

12 Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ.

13 Μεμέριζαι δὲ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσαυρωθῇ ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε;

14 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτε οὐδὲν ὑμῶν ἰβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον.

15 Ἴνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἡμῶν ὄνομα ἰβάπτισα.

16 Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφάνῳ σίλον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἰ τινα ἄλλον ἰβάπτισα.

17 Οὐ γὰρ ἀπέσειλέ με Χριστός βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελιζεσθαι· οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ καιρὸς τοῦ Χριστοῦ.

18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σαυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μαρρία ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστὶ.

19 Γέγραπται γάρ· Ἀπολλῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν συνεσίαν τῶν συνετῶν ἀντήσω.

* 20 Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεὺς; Ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἡμερανεν ὁ Θεός τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου;

Κ

21 Ἐπει-

21 Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας.

22 Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν.

23 Ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσαυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν.

24 Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν.

25 Ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ, σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ· καὶ τὸ ἄσθενές τοῦ Θεοῦ, ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ.

* 26 Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ ἐυγενεῖς.

27 Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνη· καὶ τὰ ἄσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά.

* 28 Καὶ τὰ ἄγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ.

29 Ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ.

30 Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐσε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις.

31 Ἴνα, καθὼς γέγραπται· Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω. β. † 2.

Κεφ. β'. 2.

1 **Κ**αὶ γὰρ ἔλθων πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτυριον τοῦ Θεοῦ.

2 Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χρι-

στὸν, καὶ τοῦτον ἐσαυρωμένον.

3 Καὶ ἐγὼ ἐν ἁσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς.

* 4 Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν ἰπείδοις ἢ ἀνθρωπίνῃς σοφίᾳς λόγοις, ἀλλ' ἐν ἰσχυροτάτῃ πνεύματος καὶ δυνάμει.

5 Ἴνα ἡ πίσις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ.

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις· σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων.

7 Ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προῤῥισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν.

8 Ἦν οὐδαὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσαύρωσαν.

9 Ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· Ἄ ἐφθάλμους οὐκ εἶδε, καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

10 Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ.

11 Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδαὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

12 Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν.

* 13 Ἄ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν ἰσχυροτάτῃ ἀνθρωπίνῃς σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος ἁγίου· πνευματικῶς πνευματικῶς συγκρίνοντες.

* 14 Ψα

* 14 Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται.

15 Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑποδεδυγμένος ἀνακρίνεται.

16 Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ἢ συμβιβάσεται αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ οὖν Χριστοῦ ἐχόμεν. 8. † 2.

Κεφ. γ'. 3.

Καὶ ἐγὼ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκί-
οις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ.

2 Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, καὶ βρῶμα· οὕτω γὰρ ἠδύνασθε· ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε.

3 Ἐτι γὰρ σαρκικοί ἐσε. ὁ-
τε γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἐρις καὶ διχορασαίαι, οὐχὶ σαρκί-
οι ἐσε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον ἐριπατεῖτε;

4 Ὅταν γὰρ λέγῃ τις· Ἐγὼ ἐν εἰμι Παύλου· ἕτερος δὲ γὰρ Ἀπολλῷ· οὐχὶ σαρκικοί

ἐσίν;

5 Τίς οὖν ἐστὶ Παῦλος, τίς Ἀπολλῶς, ἀλλ' ἡ διακονία ἣν ἐπιτεύστατε, καὶ ἐκαστῷ ὁ Κύριος ἔδωκεν;

6 Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν· ἀλλ' ὁ Θεὸς ἡύ-
ξην.

7 Ὡς οὔτε ὁ φυτεύων ἐστίν, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ ἐξάνων Θεός.

8 Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ πο-
τίζων ἔν εἰσιν· ἕκαστος δὲ τὸν ἑαυτοῦ μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἑαυτοῦ κόπον.

9 Θεοῦ γὰρ ἔσμεν ἄντι συνερ-
γοῦ· Θεοῦ † γεώργιον, Θεοῦ κτῆμα ἐσμεν.

10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοκίμασάν μοι, ὡς σο-
φίαν ἐκ χηλικτῶν θεμέλιον ἔκτισα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ· ὁ ἑκάστου δὲ βλεπέτω πῶς ἐποι-
κοδομεῖ.

11 Θεμελίον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς μεταβάλλει παρὰ τὸν κείμε-
νον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

* 12 Εἰ δέ τις † ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὴν θεμέλιον τοῦτον, χρυ-
σόν, † ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, † καλὰ μὲν·

13 Ἐκαστος τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώ-
σει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτε-
ται. καὶ ἐκαστος τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι, τὸ πῦρ δοκιμάσει.

14 Εἴ τις τινος τὸ ἔργον μένει· ὁ ἐπικαθήμενος, μισθὸν λήψεται·

15 Εἴ τις τινος τὸ ἔργον κατακαίηται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

16 Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐσε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν;

17 Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τούτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐσε ὑμεῖς.

18 Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατά-
τω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γέννηται σοφός.

* 19 Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κό-
σμου τούτου, † μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν. γεγραπται γάρ· Ὁ † δραστήσιμος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ † πανουργίᾳ αὐτῶν.

20 Καὶ πάλιν· Κύριος γι-
νώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι.

21 Ὡς μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν·

22 Εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεσῆτα, εἴτε μέλλοντα· πάντα ὑμῶν ἐστίν·

23 Ὑμεῖς δὲ, Χριστοῦ· Χριστὸς δὲ, Θεοῦ. 10. † 4.

Κεφ. δ'. 4.

Ι Ὅτις ἡμᾶς λογίζεσθω ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρετάς Χριστοῦ, καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ.

2 Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστὸς τις εὑρεθῇ.

Κ 2

3 Ἐκαστὸς

3 Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακρίθῃ, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἔμαυτὸν ἀνακρίνω.

4 Οὐδὲν γὰρ ἔμαυτῷ σύνοι-
δα· ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδι-
καίωμαι· ὁ δὲ ἀνακρίνων με,
Κύριός ἐστιν.

5 Ὡς μὴ πρὸ καιροῦ τι κρί-
νετε, ὥς ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος· ὃς
καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ
σκότους, καὶ φανερώσει τὰς
βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε
ὁ ἐπαινος γενήσεται ἐκαστῷ ἀπὸ
τοῦ Θεοῦ.

6 Ταῦτα δὲ, ἀδελφοί, με-
τετχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ
Ἀπολλῶν, δι' ὑμᾶς· ἵνα ἐν ἡμῖν
μάθῃτε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγρα-
πται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ
τοῦ ἐνδὲς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ
ἐτέρου.

7 Τίς γὰρ σὺ διακρίνει; Τί
δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; ἢ δὲ
καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς
μὴ λαβών;

8 Ἦδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἡ-
δὴ ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν
ἐβασιλεύσατε· καὶ ὀφελὸν γε
ἐβασιλεύσατε· ἵνα καὶ ἡμεῖς
ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.

* 9 Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡ-
μᾶς τοὺς ἀποστόλους ἰσχύτους
ἡ ἀπίσκειν ὡς ἰερεῖς, ὅτι
θεάτρον ἐγενήθημεν τῷ κό-
σμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώ-
ποις.

10 Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστὸν,
ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡ-
μεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυ-
ροί· ὑμεῖς ἐνδόξοι, ἡμεῖς δὲ
ἄτιμοι.

* 11 Ἀχρὶ τῆς ἄρτι ὥρας καὶ
πεινώμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ
† γυμνητούμεν, καὶ κολαφι-
ζόμεθα, καὶ † ἀστατούμεν.

12 Καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζό-
μενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδο-
ρούμενοι, εὐλογοῦμεν, διωκό-
μενοι, ἀνεχόμεθα.

* 13 Βλασφημούμενοι, πα-
ρκαλεῶμεν· ὡς † περικαλύρ-
ματι τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν,

πάντων † περιψήμα ὥς ἄρτι.

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γρά-
φω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου
ἀγαπητὰ νούβητό.

15 Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδα-
γωγοὺς ἔχῃτε ἐν Χριστῷ, ἀλλ'
οὐ πολλοὺς πατέρας. ἐν γὰρ
Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγε-
λίου ἔγωγ ὑμᾶς ἐγέννησα.

16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μι-
μηταί μου γίνεσθε.

17 Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν
Τιμόθεον, ὃς ἐστὶ τέκνον μου
ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ,
ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ἐδοῦ-
μένους μου ἐν Χριστῷ, καθὼς παν-
ταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ δι-
δάσκω.

18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου
πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώησάν τινες

19 Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως
πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελή-
σῃ· καὶ γνώσομαι οὐ τὴν λό-
γον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλ'
τὴν δύναμιν.

20 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασι-
λεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνά-
μει.

21 Τί θέλετε; Ἐν βλάβῃ
ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ
πνευματικῆς πραότητος; 7. † 5.

Κεφ. 6. 5.

1 Ὡς ἀκούεται ἐν ὑμῖν
πορνεία, καὶ τοιαῦτα
πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθ-
νεσιν ὀνομάζεται, ὥς ἡ γυναῖκα
τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν.

2 Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμέ-
νοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπει-
θήσατε, ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσ-
σων ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποι-
σας;

3 Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὸν τ-
σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι
εἰμι, ἡδὴ κέκρικα ὡς παρὼν, τί
οὗτω τοῦτο κατὰ γὰτάμενον.

4 Ἐν τῷ ἐνέματι τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, σι-
αχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐν
πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χ-
ριστοῦ,

5 Παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον

πατανα εἰς ὁλεθρον τῆς σαρκος, ἵνα τὸ πνεῦμα τῷ ἔν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζυμὴ ὅλον τὸ φύρμα ζυμοῖ;

7 Ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζυμην, ἵνα ἦτε νέον φύρμα, καθὼς ἐξε ἄζυμοι· καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐθύθη, Χριστός.

* 8 Ὡς ἐξορτάζωμεν, μὴ ζυμὴ παλαιὰ, μηδὲ ἐν ζυμῇ κικίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἄζυμοις ἡ εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.

9 Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις.

10 Καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονέκταις, ἢ ἄρπαξιν, ἢ ὁλοκάτραις· ἐπεὶ ἐφίλετε ἑαυτὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελεσθῆναι.

11 Νυνὶ δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, ἵαν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος, ἢ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοῖδορος, ἢ μέθυρος, ἢ ἄρπαξ· τῷ ποιοῦντι μὴδὲ συνιστῆσθαι.

12 Τί γὰρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνετε; Οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε;

* 13 Τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρίνει. Καὶ ἡμεῖς ἐξεραῖτε τὸν πονηρὸν ἐκ ὑμῶν αὐτῶν. 4. ὁ 1.

Κεφ. 5. 6.

Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρῶτον ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι. ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων;

* 2 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινούσι; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἡμεῖς ἐξε κριτηρίων ἐλαχίστων;

3 Οὐκ οἶδατε ὅτι ἄγγελους κρινούμεν. καὶ τι γὰρ ὁμοιωθήσεται;

4 Βλαπτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἔχοντες, τοὺς ἐξουθενούμεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους ἀβίζετε.

5 Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω.

οὕτως οὐκ ἔστιν ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἰς, ὃς δυνήσεται διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ;

6 Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων;

* 7 Ἦδη μὲν οὖν ἡμεῖς ὅλως ἡττημαῖεν ὑμῖν ἐστίν, ὅτι κρίματα ἔχετε μετ' ἑαυτῶν. διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; ἢ διατί οὐχὶ μᾶλλον ἡποσερεῖσθε;

8 Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἡποσερεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελφοί.

9 Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι ἡδικαί βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι; Μὴ πλανᾶσθε· οὕτως πόρνοι, οὕτε εἰδωλολάτραι, οὕτε μοιχοί, οὕτε μαλακοί, οὕτε ἄρσενοκοῖται,

* 10 οὕτε κλέπται, οὕτε ἡποσερεῖσθαι, οὕτε ἡμέθυσοι, οὐ ἡ λοῖδοροι, ἢ οὐχ ἡ ἄρπαγες, βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι.

* 11 Καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἢ ἀλλὰ ἡ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιασθήτε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

12 Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος.

13 Τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργεῖ. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι.

* 14 Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἡγεῖται, καὶ ὁ Θεὸς ἡμεῖς ἐξεγερῶμεν διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

15 Οὐκ οἶδατε, ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν, μέλη Χριστοῦ ἐστίν; Ἄρα οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ, ποιῶσι πορνείας μέλη. Μὴ γένοιτο.

16 Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ, ὃν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γὰρ, φησὶν, αἱ

οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

17 Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ, ἐν πνεύματι ἔστι.

18 Φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιῇσιν ἄνθρωποι, ἐκτὸς τοῦ σώματος ἔστιν· ὁ δὲ πορνεύων, εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει.

19 Ἡ οὐκ οἶδατε, ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν, ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἔστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὶ ἁυτῶν;

20 Ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἃτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ. 15. † 1.

Κεφ. ζ'. 7.

1 Περὶ δὲ ὧν ἐγράφατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπων γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι.

2 Διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχειτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχειτω.

3 Τῇ γυναικὶ ὁ ἄνθρωπος τὴν ἐφειλομένην εὐνοίαν ἀποδίδωτω· ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἄνδρι.

4 Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή.

* 5 Μὴ ἀποσερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μὴ τι ἂν ἐκ τῆ συμφωνου πρὸς καιρὸν, ἵνα ἡ σκολάζητε τῇ ἡμετέρᾳ καὶ τῇ προσευχῇ· καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχεσθε, ἵνα μὴ πειράξῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.

* 6 Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ τὴν συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγήν.

7 Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἑμαυτόν· ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὅς μὲν οὕτως, ὅς δὲ οὕτως.

8 Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς

ἔστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ γώ.

9 Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμήσατωσαν· κρεῖσσον γὰρ ἔστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι.

10 Τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω οὐκ ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι.

11 Ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἀγαμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω· καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι.

12 Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ Κύριος· Εἰ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέντω αὐτήν·

13 Καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέντω αὐτόν.

14 Ἡγιασται γὰρ ὁ ἄνθρωπος ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικὶ· καὶ ἡγιασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἄνδρι. ἐπεὶ ἡμεῖς τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστι· νῦν δὲ ἁγιαζέσθαι.

15 Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωρίζεσθω. οὐ δεδουλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμεῖς ὁ Θεός.

16 Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; Ἡ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;

17 Εἰ μὴ ἐκάστῳ ὡς ἐμέρισεν ὁ Θεός, ἕκαστος ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος, οὕτω περιπατεῖτω· καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.

* 18 Περιτετμημένος τις ἐκλήθη; μὴ τὴν ἐπιστάθω. Ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη; μὴ περιτεμνέσθω.

19 Ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἔστι, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἔστιν, ἀλλὰ τῆς ἐντολῆς Θεοῦ.

20 Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει ἡ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω.

21 Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σο μελέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δυνασθε ἐλεύθεροι γενέσθαι, μάλλον χρῆσθαι.

* 22 Ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, † ἀπελευθερὸς Κυρίου ἐσίν· ὁμοίως καὶ ὁ ἐλευθερὸς κληθεὶς, δοῦλός ἐστι Χριστοῦ.

23 Τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων.

24 Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενετω παρὰ τοῦ Θεοῦ.

25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω· γνώμην δὲ δίδωμι ὥς ἡλεημένος ἐπὶ Κυρίου πιστὸς εἶναι.

26 Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεσῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι.

* 27 Δέδεσαι γυναικί; μὴ ζῆτε † λύσιν. Δέλυσαι ἀπὸ γυναικὸς; μὴ ζῆτε γυναικα.

28 Ἐὰν δὲ καὶ γήμης, οὐχ ἡμαρτες· καὶ ἐὰν γήμη ἡ παρθένος, οὐχ ἡμαρτε, θλιψὶν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι. ἀγὰρ δὲ ὑμῶν φείδομαι.

* 29 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι ὁ καιρὸς † συνεσταλμένος τὸ λοιπὸν ἐσίν· ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας, ὥς μὴ ἔχοντες ὣς.

30 Καὶ οἱ κλαίοντες, ὥς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίροντες, ὥς μὴ χαίροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὥς μὴ κατέχοντες.

31 Καὶ οἱ χρώμενοι τᾷ κόσμῳ τούτῳ, ὥς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.

* 32 Θέλω δὲ ὑμᾶς † ἀμεριμνῶντας εἶναι· ὁ † ἀγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρέσει τᾷ Κυρίῳ.

33 Ὁ δὲ γαμήσιος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῇ γυναικί.

34 Μεμέρισται ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος· ἡ ἀγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρὶ.

* 35 Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον λέγω· οὐχ ἵνα

† βρώχον ὑμῖν ἐπιβάλλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον καὶ † εὐπρόσδεον τᾷ Κυρίῳ † ἀπερισπάσως.

* 36 Εἰ δέ τις † ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν † παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἢ † ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ἰφθαίμει γίνεσθαι· ὁ θέλει ποιεῖτω, οὐχ ἁμαρτάνει· γαμείτωσαν.

37 Ὃς δὲ ἔσηκεν ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ.

* 38 Ὡς καὶ ὁ † ἐγκαμίζων, καλῶς ποιεῖ· ὁ δὲ μὴ ἐγκαμίζων, † κρεῖσσον ποιεῖ.

39 Γυνὴ δέδεσται νόμῳ ἑφ' ἑσὺν χρέον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλευθέρη ἐσίν ᾧ θέλει γαμηθῆναι· μόνον ἐν Κυρίῳ.

40 Μακαριωτέρα δὲ ἐσίν ἐὰν οὕτω μένῃ, κατὰ τὴν ἱμῆν γνώμην· δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν. 18. † 10.

Κεφ. ἡ. 8.

1 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκουσιν ἔχομεν. ἡ γινῶσις φυσιοῦ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.

2 Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέ τι οὐδὲν ἔγνωκε καθὼς δεῖ γινῶναι.

3 Εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ.

4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδωλὸν ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς.

5 Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῷ, εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς· (ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοὶ, καὶ κύριοι πολλοί.)

6 Ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν· καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.

7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πάσιν ἡ γινῶσις.

εις. τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδῶλου ἕως ἄρτι, ὡς εἰδωλῶτον ἐσθίουσι, καὶ ἡ συνειδήσις αὐτῶν ἀσθενῆς οὕτω μολύνεται.

8 Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίσχει τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν Φάγω-μιν, περισσεύομεν· οὔτε ἐὰν μὴ Φάγωμεν, ὑστερούμεθα.

9 Βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἔξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γέ-νεται τοῖς ἀσθενούσιν.

* 10 Ἐὰν γὰρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν, ἐν τῇ εἰδωλείᾳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνειδή-σις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκο-δομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλό-θута ἐσθίειν;

11 Καὶ ἀπολείπεται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν;

12 Οὕτω δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνειδήσιν ἀσθενού-σαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε.

* 13 † Διόπερ εἰ † βρῶμα † σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ † Φάγω † κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. 6. † 1.

Κεφ. 8. 9.

1 Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; Οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν εἶδρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἔσε ἐν Κυρίῳ;

2 Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπό-στολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἡμῆς ἀποστο-λῆς ὑμεῖς ἐσε ἐν Κυρίῳ.

3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν, αὕτη ἐστίν·

4 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν Φαγεῖν καὶ πιεῖν;

5 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν ἀδελφὸν γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ Κηφᾶς;

6 Ἡ μόνος ἔγω καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;

7 Τίς κρατεῖται ἰδίοις ἔψω-

νίοις ποτέ; Τίς Φυτεύει ἄμπε-λῶνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐ-τοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαί-νει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γά-λακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐ-σθίει;

8 Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἡ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει;

9 Ἐν γὰρ τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπται· Οὐ Φιμώσεις βοῦν ἁλοῦντα. Μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ;

* 10 Ἡ δὲ ἡμᾶς πάντως λέ-γει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὁφείλει ὁ † ἀροτριῶν ἀροτριᾶν· καὶ ὁ † ἁλοῦν, τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν, ἐπ' ἐλπίδι.

11 Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευ-ματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερί-σομεν;

* 12 Εἰ ἄλλοι τῆς ἔξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἔξουσίᾳ ταύτῃ· ἀλλὰ πάν-τα † ἐργασαμένον, ἵνα μὴ † ἐγκο-πῇν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ.

* 13 Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ † ἐρὰ † ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν; Οἱ τῷ † θυτὰ κηρίῳ † προσεσφύοντες, τῷ θυ-σιαστικῷ † συμμερίζονται;

14 Οὕτω καὶ ὁ Κύριος διέ-ταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον κατ-αγγέλλουσιν, ἐκ τοῦ εὐαγγε-λίου ζῆν.

15 Ἰσὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησά-μην τούτων. Οὐκ ἐγραψα δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτω γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γὰρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ.

16 Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζω-μαι, οὐκ ἐστὶ μοι καύχημα· ἀνάγκη γὰρ μοι ἐπικεῖσθαι. οὐδὲ δε μοι ἐστὶν ἐὰν μὴ εὐαγγελί-ζωμαι.

* 17 Εἰ γὰρ † εἶδον τοῦτο πρῶτον, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ † ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι.

* 18 Τίς

* 18 Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μι-
σθός ; ἵνα εὐαγγελιζόμενος
† ἀδάπανον θῇσω τὸ εὐαγγέλιον
τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ † κατα-
χρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν
τῷ εὐαγγελίῳ.

19 Ἐλευθέρος γὰρ ὢν ἐκ πάν-
των, πᾶν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα,
ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω.

20 Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰου-
δαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰου-
δαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νό-
μον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ
νόμον κερδήσω·

21 Τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος,
(μὴ ὢν ἄνομος Θεῷ, ἀλλ' ἔν-
·νομος Χριστῷ) ἵνα κερδήσω ἀνό-
μους.

22 Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν
ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς
κερδήσω. τοῖς πᾶσι γέγονα τὸ
πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω.

23 Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ
εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς
αὐτοῦ γένωμαι.

24 Οὐκ οἶδατε, ὅτι οἱ ἐν
καρδίῳ τρέχοντες, πάντες μὲν
τρέχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει
τὸ βραβεῖον ; οὕτω τρέχετε,
ἵνα καταλάβετε.

* 25 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος,
πάντα † ἐγκρατεῖται. ἐκεῖνοι
μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν σῶμα
λάβωσιν· ἡμεῖς δὲ, ἀφθαρ-
τον.

* 26 Ἐγὼ † τοίνυν οὕτω τρέ-
χω, ὡς οὐκ † ἀδήλων· οὕτω
† πυκτεύω, ὡς οὐκ † ἀέρα δέ-
ρων.

* 27 Ἀλλ' † ὑπωπιάζω μου
τὸ σῶμα καὶ † δουλαγωγῶ,
μήπως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς
ἐδόκιμος γένωμαι. 20. † 8.

Κεφ. ι'. 10.

Γ. Οὗτοί εἰσι πάντες ἀγαποῦν,
ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες
ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν
ἦσαν· καὶ πάντες διὰ τῆς βα-
λάσσης διήλθον·

2 Καὶ πάντες εἰς τὴν Μωσῆν
βαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ
ἐν τῇ θαλάττῃ·

3 Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα

πνευματικὸν ἔφαγον.

4 Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα
πνευματικὸν ἔπιον, ἔπινον
γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολου-
θούσης πέτρας· ἡ δὲ πέτρα ἦν
ὁ Χριστός.

* 5 Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείο-
σιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός.
† κατεσφύθησαν γὰρ ἐν τῇ † ἐ-
ρήμῳ.

* 6 Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν
ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι
ἡμᾶς † ἐπιθυμητὰς κακῶν, κα-
θὼς καὶ ἐκεῖνοι ἐπιθυμητὰν.

* 7 Μηδὲ εἰδωλολάτραι γί-
νεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν· ὡς
γέγραπται· Ἐκάθισεν ὁ λαὸς
φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ † ἀνέ-
στηκαν † παίζειν.

8 Μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς
τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ
ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς
χιλιάδες.

* 9 Μηδὲ † ἐκπειράζωμεν τὸν
Χριστόν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν
ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὕψων
ἀπώλοντο.

* 10 Μηδὲ † γογγύετε, κα-
θὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυ-
σαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ
† ὀλοφρευτοῦ.

11 Ταῦτα δὲ πάντα τύποι
συνέβαινον ἐκείνοις· ἐγράφη δὲ
πρὸς νοῦθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ
τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν.

12 Ὡς δὲ δικῶν ἐξάναι,
βλεπέτω μὴ πέσῃ.

13 Πειρατμὸς ὑμᾶς οὐκ εἰ-
ληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιεῖς
δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς
πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε,
ἀλλὰ τοῦτο τὸν τὸ πειρασμὸν
καὶ τὴν ἔκβατιν, τοῦ δύνασθαι
ὑμᾶς ὑπερνεγκεῖν.

14 Διόπερ, ἀγαπητοί μου,
σευγέτε ἀπὸ τῆς ἐπιδοκίμα-
σεως.

15 Ὡς φρονίμοις λέγω· κρί-
νατε ὑμεῖς ὁ φημι.

16 Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας
ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία
τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν·
τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ
καὶ

κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἔσιν;

17 Ὅτι εἴς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἔσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.

18 Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας, κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσὶ;

19 Τί οὖν Φημι; ὅτι εἰδῶλον τί ἔσιν; ἢ ὅτι εἰδωλόθυτον τί ἔσιν;

20 Ἄλλ' ὅτι ἂ θύει τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει, καὶ οὐ Θεῷ· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι.

21 Οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου μετέχειν, καὶ τραπέζης δαιμονίων.

22 Ἡ παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἔσμεν;

23 Πάντα μοι ἔξοισιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξοισιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.

24 Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἔκαστος.

* 25 Πᾶν τὸ ἐν † μακέλλῳ σιλωμένον ἰσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν.

26 Τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ ὃ πλῆρωμα αὐτῆς.

27 Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἐπίστων, καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἰσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν.

* 28 Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ· Τοῦτο † εἰδωλόθυτόν ἐστι, μὴ ἰσθίετε, οἱ ἐκεῖνον τὸν † μηνύσαντα, καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ † πλῆρωμα αὐτῆς.

29 Συνείδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου. ἵνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;

30 Εἰ δὲ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλατφμεῖμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;

31 Εἴτε οὖν ἰσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε.

32 Ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλήσι καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ.

33 Καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἑαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι. 12. † 5.

Κεφ. ια. 11.

1 Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ Χριστοῦ.

2 Ἐπαινᾷ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρεδωκα ὑμῖν, τὰς παραδίσεις κατέχετε.

3 Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὶς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστι· κεφαλὴ δὲ γυναικὶς, ὁ ἀνὴρ· κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ, ὁ Θεός.

4 Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεῶν κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

* 5 Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητευστα † ἀκατακαλύπτῃ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς· ἐν γὰρ ἔστι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξουρημένῃ.

* 6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνὴ, καὶ κειρασθῶ. εἰ δὲ † αἰσχροὺς γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ † ἐκράσθαι, † κατακαλυπτέσθω.

7 Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν.

8 Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ ἐκ ἀνδρός.

9 Καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα.

10 Διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἑξουσίαν ἔχειν ὡς τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἄγγελους.

αἱ Πλὴν

11 Πλὴν οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς, οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρός, ἐν Κυρίῳ.

12 Ὡςπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε, πρέπον ἐς γυναικᾶ ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προτευχέσθαι;

14 Ἡ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν·

* 15 Γυνὴ δὲ ἐὰν ἢ κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστίν, ὅτι ἡ ἱερώς ἀντὶ ἡμῶν περιβολαίου δέδοται αὐτῇ;

* 16 Εἰ δέ τις δοκεῖ ἱερός εἶναι, ἡμεῖς ἢ τοιαύτην ἢ συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ.

17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον συνέρχεσθε.

18 Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν· καὶ μέρος τι πιεσθῶ.

19 Δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν.

20 Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἔστι Κυριακὴν δεῖπνον φαγεῖν.

21 Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν πεινᾷ, ὅς δὲ μεθύει·

22 Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ κατατρώετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί οὖν εἰπω; ἐπαινέσω ὑμᾶς; Ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ.

23 Ἰδὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο, ἔλαβεν ἄρτον·

24 Καὶ εὐχαριστήσας ἔκλυτε, καὶ εἶπα· Λάβετε, φαγετε·

τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλάμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

25 Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε ὡς ἂν πίνετε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

26 Ὅσάκις γὰρ ἀνέσθιετε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἕως οὗ ἂν ἔλθῃ.

* 27 Ὡς δὲ ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον, ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἢ ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου.

28 Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω.

29 Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου.

30 Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.

31 Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διακρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα.

32 Κρινόμενοι δὲ, ὑπὸ Κυρίου παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.

33 Ὡς, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.

34 Εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι. 11. † 2.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.

2 Οἴδατε ὅτι ἔβη ἡγε, πᾶσι τὰ εἰδωλὰ τὰ ἄφωνα, ὡς ἂν ἡγεσθε, ἀπαγεμένοι.

3 Διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἐν πνευματικῷ Θεοῦ λαλῶν, λέγει ἀνθέμα Ἰησοῦν, καὶ οὐ-

δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

* 4 † Διαίρέσεις δὲ † χαρισμάτων εἰσι, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα.

5 Καὶ διαίρέσεις διακονιῶν εἰσι, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος.

6 Καὶ διαίρέσεις ἐνεργημάτων εἰσιν, ὁ δὲ αὐτὸς ἐστὶ Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

7 Ἐκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανερώσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.

8 Ὡς μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα.

9 Ἐτέρῳ δὲ πίσις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλω δὲ χαρίσματά ἱαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι.

* 10 Ἄλλω δὲ † ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω δὲ προφητεία, ἄλλω δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ † ἑρμηνεία γλωσσῶν.

* 11 Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, † διαιροῦν † ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστὶ, καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἐνός, πολλά ὄντα, ἐν ἐστὶ σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός.

13 Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν· εἴτε Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι, εἴτε ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἐν πνεῦμα ἐποτίσθημεν.

14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλά.

15 Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεὶρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος;

16 Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος;

* 17 Εἴτε ὁ ὤφθαλμος, εἴτε ἡ ἀκοή, εἴτε ὁ ὤφθαλμος, εἴτε ἡ ἀκοή, εἴτε ἡ ὀσφρησις;

18 Νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἑκάστῳ αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν.

19 Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα;

20 Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα.

21 Οὐ δύναται δὲ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χεὶρὶ· Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω. ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσὶ· Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω.

22 Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον, τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά ἐστι.

* 23 Καὶ ἃ δοκοῦμεν † ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τοῦτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν· καὶ τὰ † ἀσχήμονα ἡμῶν † εὐσχημοσύνην † περισσοτέραν ἔχει.

24 Τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν, οὐ χρεῖαν ἔχει· ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκράσε τὸ σῶμα, τῷ ὅσῃ ῥεῖντι περισσοτέραν δοῦς τιμὴν.

25 Ἴνα μὴ ἡ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη.

26 Καὶ εἴτε πᾶσχει ἐν μέλος, συμπᾶσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη.

27 Ὅτι εἴτε ἐξε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους.

* 28 Καὶ οὐς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, † δεύτερον προφῆτας, τρίτον διδασκάλους, ὅσοις δυνάμεις, εἴτα χαρίσματα † ἱαμάτων, † ἀντιληψεις, † κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν.

29 Μὴ πάντες, ἀπόστολοι; μὴ πάντες, προφῆται; μὴ πάντες, διδασκαλοι; μὴ πάντες, δυνάμεις;

30 Μὴ πάντες χαρίσματά ἔχουσιν ἱαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύουσι;

31 Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κριττονα, καὶ ἐτι καὶ ὑπεροβλὴν ὅθεν ὑμῖν δοίεναι. 15. 16.

Κεφ.

ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.

13 Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσση, προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.

14 Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται· ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι.

15 Τί οὖν ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσείξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοῖ.

16 Ἐπεὶ ἔὰν εὐλογήσῃς τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου, πῶς ἔρεῖ τὸ ἄμην ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἑπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε.

17 Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαρισεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.

18 Εὐχαρισῶ τῷ Θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν.

19 Ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοῦς μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ.

* 20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν· ἀλλὰ τῇ κακίᾳ † νηπιάζετε, ταῖς δὲ † φρεσὶ ‡ τέλειοι γίνεσθε.

* 21 Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται· Ὅτι ἐν † ἑτερογλώσσοις, καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέροις, λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται μου, λέγει Κύριος.

22 Ὡς αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖον εἰσιν, οὐ τοῖς πιθεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις· ἢ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιθεύουσιν.

23 Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες γλωσσαῖς λαλῶσιν, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιώται, ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἔροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;

24 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δὲ τις ἄπιστος, ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται. ὁ πρὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων·

25 Καὶ οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς

καρδίας αὐτοῦ φανερά γίνονται· καὶ οὕτω πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστίν.

26 Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει γλώσσαν ἔχει, ἀποκαλύψιν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω.

27 Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο, ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά μέρος· καὶ εἰς διερμηνεύετω.

* 28 Ἐὰν δὲ μὴ ἢ † διερμηνευτῆς, ‡ σιγᾷ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἑαυτῷ δὲ λαλεῖτω καὶ τῷ Θεῷ.

29 Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.

30 Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ καθιμένῳ, ὁ πρῶτος σιγᾷ.

31 Δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσι, καὶ πάντες παρακαλῶνται.

32 Καὶ πνεύματα προφητῶν ὑποτάσσεται.

33 Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀκατασσίαις ὁ Θεὸς, ἀλλ' εἰρήνης, ὥς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

34 Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγατώσιν· οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν· ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει.

35 Εἰ δὲ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν κύρῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἡγερωτάτωσαν· αἰσχρὸν γὰρ ἐστὶν γυναῖκιν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν.

36 Ἡ ἁφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθεν; ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;

37 Εἰ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικὸς, ἐπιγινώσκέτω & γράφω ὑμῖν, ὅτι τε Κύριος εἰσὶν ἰντελαί.

38 Εἰ δὲ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖτω.

39 Ὡς, ἀδελφοί, ζηλοῦτ

τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν
γλώσσαις μὴ κωλύετε.

40 Πάντα εὐσχημόνως καὶ
κατὰ τάξιν γινέσθω. 23. † 8.

Κεφ. ιε'. 15.

1 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί,
τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγε-
λισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε,
ἐν ᾧ καὶ ἐζήκατε.

2 Δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι
λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ
κατέχετε· ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκὴ
ἐτιςεῖτατε.

3 Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώ-
τοις ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χρι-
στὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν
ὑμῖν, κατὰ τὰς γραφάς·

4 Καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι
ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,
κατὰ τὰς γραφάς·

5 Καὶ ὅτι ὥσθι Κηφᾶ, εἴτα
τοῖς δώδεκα.

6 Ἐπειτα ὥσθι ἐπάνω πεν-
τακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ,
ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως
ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθη-
σαν.

7 Ἐπειτα ὥσθι Ἰακώβω· εἴ-
τα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν.

* 8 † Ἐσχατον δὲ πάντων,
† ὥσπερ ἐν τῷ † ἐκτρώματι,
† ὥσθι † καὶ μοί.

9 Ἐγὼ γὰρ εἰμι ὁ ἐλάχισ-
τος τῶν ἀποστόλων· ὅς οὐκ εἰμι
ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος,
διότι ἰδίῳξα τὴν ἐκκλησίαν
τοῦ Θεοῦ.

10 Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὃ εἰ-
μι· καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς
ἐμὲ, οὐ κενὴ ἔγενθη, ἀλλὰ
περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐ-
κοπίσθη· οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ
χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί.

11 Εἴτε οὖν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖ-
νοι, οὕτω κηρύσσομεν, καὶ οὕ-
τως ἐτιςεύσκατε.

12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται
ἔτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς
λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν, ὅτι ἁ-
νάσσεις νεκρῶν οὐκ ἔσιν;

13 Εἰ δὲ ἁνάσσεις νεκρῶν
οὐκ ἔσιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγε-
ρται.

14 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγε-
ρται, κενὸν ἔρα τὸ κήρυγμα
ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίσις ὑ-
μῶν.

15 Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευ-
δομάρτυρες τοῦ Θεοῦ· ὅτι ἐμαρ-
τυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι
ἠγειρε τὸν Χριστόν· ὃν οὐκ ἠ-
γειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ
ἐγείρονται.

16 Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγεί-
ρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται·

17 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγε-
ρται, ματαία ἡ πίσις ὑμῶν· ἔτι
ἔσθ' ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν·

18 Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν
Χριστῷ, ἀπώλονται.

19 Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἡλ-
πικότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ μόνον,
ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων
ἐσμὲν.

20 Νυνὶ δὲ, Χριστὸς ἐγήγερται
ἐκ νεκρῶν· ἀπαρχὴ τῶν κεκοι-
μημένων ἐγένετο.

21 Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου
ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου
ἁνάσσεις νεκρῶν.

* 22 Ὡς περ γὰρ ἐν τῷ Ἀ-
δὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν,
οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες
† ζωοποιηθήσονται.

* 23 Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ
† τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστὸς,
ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ
παρουσίᾳ αὐτοῦ.

24 Εἴτα τὸ τέλος, ὅταν πα-
ραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ
καὶ πατρί· ὅταν καταργήσῃ
πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξου-
σίαν καὶ δύναμιν.

25 Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεῦσιν
ἄχρις οὗ ἂν βῇ πάντας τοὺς
ἐχθρούς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.

26 Ἐσχατος ἐχθρὸς καταρ-
γεῖται ὁ θάνατος.

27 Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ
τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ
εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτάσσεται,
δήλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαν-
τος αὐτῷ τὰ πάντα.

28 Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ
τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ
υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτά-
ξαντι
ἑαυτοῦ

ἐκτινὶ αὐτῶ τὰ πάντα, ἵνα ἢ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι.

29 Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν;

30 Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν;

* 31 Καθ' ἡμέραν ἀποθνῄσκω, † νῆ τὴν † ὑμετέραν † καύχησιν, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

* 32 Εἰ κατὰ ἄνθρωπον † ἐθνηριμάχησα ἐν Ἑφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος, εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίνωμεν· αἰῶριον γὰρ ἀποθνῄσκομεν.

* 33 Μὴ πλανᾶσθε· † φθείρουσιν † ἡδὴ Χρῆσθ' † ἐμιλίαι κακαί.

* 34 † Ἐκνήψατε † δικαίως, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· † ἀγνωσίαν γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσι. πρὸς † ἐντροπὴν ὑμῶν λέγω.

35 Ἀλλ' ἐρεῖ τις· Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποῖω δὲ σῶματι ἔρχονται;

36 Ἀφρον, σὺ ὁ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται, ἵαν μὴ ἀποδάνη.

37 Καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι, σίτου, ἢ τινος τῶν λοιπῶν.

38 Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῶ δίδωσι σῶμα καθὼς ἠθέλησε, καὶ ἐκάσῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα.

* 39 Οὐ πᾶσα σὰρξ, ἡ αὐτὴ σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ † πτηνῶν.

40 Καὶ σῶματα ἐπουράνια, καὶ σῶματα ἐπίγεια· ἄλλ' ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων.

41 Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἄστὴρ διαφέρει ἐν δόξῃ.

* 42 Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστα-

σις τῶν νεκρῶν· σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν † ἀφθαρσίᾳ.

43 Σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει.

44 Σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. ἔστι σῶμα ψυχικόν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν.

45 Οὕτω καὶ γέγραπται· Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδάμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδάμ εἰς πνεῦμα ζωοποιούν.

46 Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν.

47 Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός· ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος ἐκ οὐρανοῦ.

* 48 Οἷος ὁ χοϊκός, † τοιοῦτοι καὶ οἱ † χοϊκοί· καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι.

49 Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου.

50 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ.

51 Ἴδου, μυσῆριον ὑμῶν λέγω· Πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα.

* 52 Ἐν † ἀτόμῳ, ἐν † ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἰσχάτι σάλπιγγι, † (σαλπύσει γὰρ) καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερῆνται· ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.

53 Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδυσθῆναι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδυσθῆναι ἀθανασία.

54 Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδυσθῆται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδυσθῆται ἀθανασία, τότε γεννησεται ἡ ἀθάνατος ὁ γεγραμμένος· Κατε-

τόση δ θάνατος εἰς νῆκος.

55 Ποῦ σου, θάνατε, τὸ
κέντρον; Ποῦ σου, ἀδὴ, τὸ
ἴκρο;

56 Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανά-
του, ἡ ἁμαρτία· ἡ δὲ δύναμις
τῆς ἁμαρτίας, ὁ νόμος.

57 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ δι-
 ούτι ἡμῶν τὸ νῦν, διὰ τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 58 Ὡς, ἀδελφοί μου ἀ-
γαπῆται, † εὐχαρίστων γίνεσθε,
ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες
ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου † πάν-
τα, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑ-
μῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.
8. † 11.

Κεφ. 15'. 16.

ἰ ΠΑΡ ΔΕ ΤΗΣ ἑΛΟΥΣ ΤΗΣ
 ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΚΑΤΕΡ
 ΕΙΤΑΡΑ ΤΑΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙΣ ΤΗΣ
 ΠΑΛΑΤΙΑΣ, ΟΥΤΩ ΚΑΙ ΟΜΕΙΣ
 ΕΙΤΑΡΕΤΕ.

ε Κατὰ μέγαν ταββάτων ἔ-
χτος ὁμοῦν παρ' ἐκείτῃ πύλῃ,
ἵπταρχον ὅ, τι ἂν εὐρεσθῇται·
καὶ μετ' αὐτὸν ἔλθω, τότε λογιζο-
μένωνται.

3 Ὅταν δὲ παραγένωμαι,
ἡς ἐὰν δοκιμάσῃτε δι' ἐπισκο-
πῶν, τοῦτοις τέλει ἀπονεύ-
σιν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερου-
ζαλὴμ.

4 Ἐάν δὲ ἡ ἄξιον τοῦ καμὲ
φρευσίαι, τὸν ἐμοὶ πορευτον-
τι.

5 Ἠλεόστομα· ὁ δὲ πρὸς ὑμᾶς
τὴν Μακρυονίαν δ. λδω· (Μα-
κρυονίαν γὰρ διέλεγοντο.)

* 6 Πρὸς ὑμᾶς δὲ † τυχεῖν
παραρτῶ, ἢ καὶ παραχει-
ῶ, καὶ ὁμῶς με ‡ προπέμ-
ψτε † οὐ καὶ παρρησιαί.

* 7 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι
† παρῶν ἰδεῖν· ἔλτιξεν δὲ
ῥῶνον τινὰ ἐπιμαῖναι πρὸς ὑ-
μᾶς, ἵνα ὁ Κόριος ἐπιτρέπῃ.

8 Ἰπ. μιν δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως
ἑς πεντηχοστής.

9 Ὁ Θεὸς γὰρ μοι ἀνέβη με-
τὰ καὶ ἐνεργῆς, καὶ ἀντι-
στάς. πολλοί.

10 Ἐάν ὁ δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,

βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται
πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου
ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ.

II Μήτις οὖν αὐτὸν ἐξουθενή-
σῃ· προέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν
εἰρήνῃ, ἵνα εἰλῇ πρὸς με· ἐκδέ-
χουμαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἁ-
δελφῶν.

12 Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἁ-
 θελοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα
 αὐτὸν .να ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς με-
 τὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως
 οὐκ ἦν βέλημα ἵνα νῦν ἔλ-
 θῃ· ἐλεύτεται δὲ ὅταν εὐκαι-
 ρήσῃ.

* 13 Γρηγορεῖτε, ‡ σήκετε ἐν
τῇ πίσει, † ἀνδρίζεσθε, κρα-
ταιοῦσθε.

14 Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ
γινέσθω.

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀ-
δελφοί· οἴθατε τὴν οἰκίαν Στε-
φανά, ὅτι ἐστὶν ἀρχὴ τῆς
Ἀρχαίας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς
ἀγίοις ἔταξαν ἑαυτοὺς·

16 ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσ-
σησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ πνε-
υμῇ τῇ συνεργοῦντι καὶ κοπι-
ῶντι.

17 Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφάνου καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀρχαίου, ὅτι τὸ ὁμῶν ὑπερήμα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.

18 Ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν
πνεῦμα καὶ τὸ ὁμῶν. ἐπιγινώ-
σκετε οὖν τοὺς ποιούτους.

19 Ἀσπάζονται ἑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζονται ἑμᾶς ἐν Κορίνθῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.

20 Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀ-
δελφοὶ πάντες. Ἀσπάταίτε
ἀλλήλους ἐν φιλόματι ἀγίῳ.

21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ
Παύλου.

* 22 Ἦ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ἦτω ἡ ἀγάπημα, † μακρὰν ἀνάμνησιν.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

24 Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν. ιο. † 4.

Πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐγρά-

φη ἀπὸ Φιλίππων διὰ Στεφάνου, καὶ Φουρτουάτου, καὶ Ἀχαικοῦ, καὶ Τιμοθέου.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Κεφ. α. ι.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὕτῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ.

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν, καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως.

4 Ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.

5 Ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν.

6 Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν.

7 Εἰδότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοὶ ἐσθε τῶν παθημάτων, οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως.

8 Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι κατ' ὑπερβολὴν ἐβαρύνθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν.

* 9 Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ † ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποινθίτες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς.

10 Ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς, καὶ ῥύεται· εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται.

* 11 † Συνυπουργοῦντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστήσῃ ὑπὲρ ἡμῶν.

12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστὶ, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ εὐκρινείᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσotέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς.

13 Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε, ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε· ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγινώσθε.

14 Καθὼς καὶ ἐπέγνωντε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

15 Καὶ ταύτῃ τῇ πεποινθίσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον, ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε.

16 Καὶ δεῖ ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν.

* 17 Τοῦτο οὖν † βουλευόμε-

νός,

νος, † μήτι † ἄρα τῇ † ἐλαφρίᾳ
ἐχρησάμην; ἢ ἂ βουλευόμαι,
κατὰ σάρκα βουλευόμαι, ἵνα
ἔπαρ' ἔμοι τὸ ναὶ ναὶ, καὶ τὸ
οὐ οὐ;

18 Πισθὲς δὲ ὁ Θεὸς, ὅτι ὁ
λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ
ἐγένετο ναὶ καὶ οὐ.

19 Ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ υἱὸς Ἰη-
σοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν
κηρυχθεὶς, δι' ἑμοῦ καὶ Σιλουα-
νοῦ καὶ Τιμοθέου οὐκ ἐγένετο
ναὶ καὶ οὐ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ
γέγονεν.

20 (Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι
Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ, καὶ ἐν
αὐτῷ τὸ ἀμὲν) τῷ Θεῷ πρὸς
δόξαν δι' ἡμῶν.

21 Ὁ δὲ βεβαιοῦν ὑμᾶς σὺν
ἐμῇ εἰς Χριστὸν, καὶ χρίσας
ἡμᾶς, Θεός.

22 Ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡ-
μᾶς, καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα
τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν.

23 Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν
ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυ-
χὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν, οὐκ-
έτι ἦλθον εἰς Κόρινθον.

24 Οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν
τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσ-
μεν τῆς χάριτος ὑμῶν· τῇ γὰρ
πίσει ἐσῆκατε. 6. † 3.

Κεφ. β'. 2.

1 ἘΚρινα δὲ ἑμαυτῷ-τοῦτο,
τὸ μὴ πάλιν ἔλθειν ἐν
λύπῃ πρὸς ὑμᾶς.

2 Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς,
καὶ τίς ἐστί ὁ εὐφραίνων με, εἰ
μὴ ὁ λυπούμενος δι' ἑμοῦ;

3 Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο
κεῖτ' ὅ, ἵνα μὴ ἔλθων λύπην ἔχω
ἐφ' ἧν ἔδει με χαίρειν· πεποι-
σθὲς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ
μὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν.

4 Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως
καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα
ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ
ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγά-
πην ἵνα γνώτε ἧν ἔχω περισσο-
τέρως εἰς ὑμᾶς.

5 Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ
ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλ' ἀπὸ μέ-

ρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας
ὑμᾶς.

* 6 Ἰκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ
† ἐπιτιμία αὐτῇ ἢ ὑπὸ τῶν
πλειόνων.

* 7 Ὡς † τοῦναντίον μᾶλ-
λον ὑμᾶς † χαρίσασθαι, καὶ
παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισ-
σοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοι-
οῦτος.

8 Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶ-
σαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην.

9 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα,
ἵνα γνώτε τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ
εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε.

10 Ως δέ τι χαρίζεσθε, καὶ
ἐγὼ· καὶ γὰρ ἐγὼ εἰ τι κεχά-
ρισμαι, ὡς κεχάρισμαι, δι' ὑ-
μᾶς, ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, ἵνα
μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ
Σατανᾶ.

11 Οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα
ἀγνοοῦμεν.

12 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα
εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,
καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν
Κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα ἀνεσιν
τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ
εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν
μου.

13 Ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐ-
τοῖς, ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

14 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάν-
τοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ
Χριστῷ, καὶ τὴν ἐσμὴν τῆς
γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι'
ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ.

15 Ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἴσμεν
τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σαρκιμένοις καὶ
ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις.

16 Οἷς μὲν, ὁσμὴ θανάτου
εἰς θάνατον· οἷς δὲ, ὁσμὴ ζωῆς
εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς
ἱκανός;

* 17 Οὐ γὰρ ἴσμεν, ὥς οἱ
πολλοὶ, † καπηλεύοντες τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὥς δι'
εὐδικρινείας, ἀλλ' ὥς ἐκ Θεοῦ,
κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ
λαλοῦμεν. 4. † 3.

Κεφ. γ'. 3.

* 1 ἈΡΧόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς
συνιστάνειν; Εἰ μὴ
† χρεῖ·

† χρήζομεν, ὡς τινες, † συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν;

2 Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἔστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων.

* 3 Φανερούμενοι ὅτι ἐστὶ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, † ἐγγεγραμμένη οὐ † μέλανι, ἀλλὰ πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν † πλαξὶ λιθίναις, ἀλλὰ ἐν πλαξὶ καρδίας † σαρκίναις.

4 Πεποιήσιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν.

* 5 Οὐχ ὅτι ἱκανοὶ ἴσμεν ἡφ' ἑαυτῶν λογίσασθαι τι, ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ † ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ.

* 6 Ὅς καὶ † ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος, ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

* 7 Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν, † ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωσέως, διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην.

8 Πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ;

9 Εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως, δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ.

10 Καὶ γὰρ οὐδὲ δεδοξασαι τὸ δεδοκασμένον, ἐν τούτῳ τῷ μέρει, ἔσκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης.

11 Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ δόξης· πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δόξῃ.

12 Ἐχοντες οὖν τοιαύτην ἔλπίδα, πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα.

13 Καὶ οὐ καθάπερ Μωσῆς

ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου.

14 Ἀλλ' ἐπαρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτέμενον, ὃ, τι ἐν Χριστῷ καταργεῖται.

15 Ἀλλ' ἔως σήμερον, ἡνίκα ἀναγινώσκεται Μωσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται.

* 16 † Ἡνίκα δ' ἂν † ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαιρεῖται τὸ † κάλυμμα.

17 Ὁ δὲ Κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὐ δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία.

* 18 Ἡμεῖς δὲ πάντες † ἀνακαλυμμένοι προσημασίᾳ τῆς δόξης Κυρίου † κατοπτριζόμενοι, τὴν αὐτὴν † εἰκόνα † μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου πνεύματος.

17. † 5.

Κεφ. δ'. 4.

1 Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν.

* 2 Ἀλλ' † ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτά τῆς † αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ † δουλοῦντες τὴν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ † Φανεραῖ τῆς ἀληθείας † συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πάντας συνείδουσιν ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

3 Εἰ δὲ καὶ ἔτι κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐκ τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ κεκαλυμμένον.

* 4 Ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου † ἐτυφλωσε τὰ † νοήματα τῶν † ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ λαμβάνειν αὐτοὺς τὴν † φωτισμὴν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ.

5 Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύττομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον ἑαυτοῦς ἐκ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν.

6 Ὅτι

6 Ὅτι δ' Θεὸς δ' εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὅς ἐλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν δοξακίνοις σκευεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἡ τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν.

* 8 Ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ φενοχωρούμενοι· φενορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι.

9 Διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλείπόμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι.

10 Πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ.

11 Αἰ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες, εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν.

12 Ὡς δ' μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ἡμῖν.

13 Ἐχόντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον· Ἐπίστευσά, διδὲ λαλήτα· καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διδὲ καὶ λαλοῦμεν.

14 Εἰδότες ὅτι δ' ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει ὅν ὡμῖν.

15 Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα, διὰ τῶν κλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

16 Διδὸν οὐκ ἐκκακοῦμεν· ἀλλ' ἡ καὶ ὁ ἕξ ἡμῶν ἄνθρωπος ἀφθεύρεται, ἀλλ' ὁ ἐσθλὸς ἀνακκινεῖται ἡμέρα καὶ ἡμέρα.

* 17 Τὸ γὰρ φενορούμενα ἡμῶν, ἀφ' ὑπερβολῆς εἰς ὑπερβολὴν, ἰσχυρὸν βῆρος δόξης κατεργάζεσθαι ἡμῖν.

18 Μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ

βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλέπόμενα· τὰ γὰρ βλέπόμενα, πρόσκαιρα· τὰ δὲ μὴ βλέπόμενα, αἰώνια. 16. † 4.

Κεφ. ε. 5.

1 Οἶδαμεν γὰρ, ὅτι, εἰάν ἡ ἐπιγείος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκηνῶν καταλυθῇ, οἰκοδομῆν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

* 2 Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ σενάζομεν, τὸ φενοκτίριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ φενοδύσασθαι ἐπιποθοῦντες.

3 Εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι, οὐ γυμνοὶ εὑρεθίσμεθα.

* 4 Καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ φενοκτίριῳ φενοκτίζομεν βαρούμενοι· ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ φενοκτίριον ὑπὸ τῆς ζωῆς.

5 Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, Θεός· ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἄρραβῶνα τοῦ πνεύματος.

6 Θαρρῶντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι, ἐκδημοῦμεν ὑπὸ τοῦ Κυρίου.

7 (Διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἰδους.)

8 Θαρρῶμεν δὲ, καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆται ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημῆται πρὸς τὸν Κύριον.

* 9 φενοκτίριον καὶ φενοκτίζομεθα, εἴτε φενοκτίζομεν, εἴτε φενοκτίζομεν, φενοκτίζομεν αὐτῷ εἶναι.

10 Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἐπράξεν, εἴτε ἀγαθὰ, εἴτε κακὰ.

11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, ἀνθρώπους πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερωμένοι ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι.

12 Οὐ γὰρ πάλιν αὐτοὺς

εὐα-

συνισάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν· ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους, καὶ οὐ καρδία.

13 Εἰ τε γὰρ ἐξέζημεν, Θεῷ· εἰ τε σωφρονούμεν, ὑμῖν.

14 Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς·

15 Κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἕρα οἱ πάντες ἀπέθανον· καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι.

16 Ὡς ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστὸν, ἀλλὰ νῦν οὐκ ἔτι γινώσκομεν.

17 Ὡς εἰ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρήλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα.

18 Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς·

19 Ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάττων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παρὰ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, καὶ βέβαιος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.

20 Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν προσβέβουμεν, ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντες δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ.

21 Τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῇ.

10. † ο.

Κεφ. 5. 6.

1 ΣΤΕΡΓΟΥΝΤΕΣ δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὴν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δεξασθαι ἡμᾶς.

* 2 Λέγει γάρ· Καίρῳ † δεκτῷ † ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας † ἐβοήθησά σοι. ἰδοὺ

νῦν καιρὸς † εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας.

* 3 † Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες † προσκοπὴν, ἵνα μὴ μωμῇ ἡ διακονία·

4 Ἀλλ' ἐν παντὶ συνισῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι· ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν βλίψειν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν ξενοχωρίαις·

5 Ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηξείαις·

* 6 Ἐν † ἀγνότητι, ἐν γνῶσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ·

7 Ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν·

* 8 Διὰ δόξης καὶ † ἀτιμίας, διὰ † δυσφημίας καὶ † εὐφημίας· ὡς πλάνοι, καὶ † ἀληθεῖς·

9 Ὡς ἀγνοούμενοι, καὶ ἐπιγινωσκόμενοι· ὡς ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδοὺ ζῶμεν· ὡς παιδεύόμενοι, καὶ μὴ θανατούμενοι·

10 Ὡς λυπούμενοι, ἀεὶ δὲ χαίροντες· ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες· ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες.

11 Τὸ σῶμα ἡμῶν ἀνέωγε πρὸς ὑμᾶς, Κορινθιοί, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται.

12 Οὐ ξενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν· ξενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς πληγυχοῖς ὑμῶν.

13 Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω· Πλατύνετε καὶ ὑμεῖς.

* 14 Μὴ γίνεσθε † ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις. Τίς γὰρ † μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομίας· τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς τὸ σκότος·

* 15 Τίς δὲ † συμφωνητικὸς Χριστῷ πρὸς βελίαν· ἢ τίς † μερὶς πίστεως μετὰ ἀπίστου·

* 16 Τίς δὲ † συγκατάθεσις νεκρῷ Θεοῦ μετὰ εἰδωλῶν· ὑμεῖς γὰρ

ἄρ ναὶς Θεοῦ ἔσε ζῶντος· καὶ οὗτος εἶπεν ὁ Θεός· Ὅτι· † ἐνοι- κήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ † ἐμπερι- πατήσω· καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι υἱοί.

* 17 Διδ' ἐξέλθετε ἐκ μέσου τῶν, καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος· καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄ- ττεσθε· καὶ γὰρ † εἰσδέχομαι ὑ- μᾶς.

18 Καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πα- τῆρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει Κύ- ριος παντοκράτωρ. 19. † 11.

Κεφ. ζ'. 7.

1 ΤΑῦΤΑΣ οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοὶ, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παν- τὸς † μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύ-ματος, † ἐπιτιλοῦντες † ἀγιω-σύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ.

2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἐκέχημεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεοικετήταμεν.

* 3 Οὐ πρὸς † κατάκρισιν λέ- γω· προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἔσε εἰς τὸ † συν-ποθεῖν καὶ † συζῆν.

4 Πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑ- μῶν· πεπλήρωμαι τῇ πα- ρακλήσει, ὑπερπεριστεύομαι τῇ ἀγάπῃ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡ- μῶν.

5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν Μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἔ- ηκεν ἄνεσιν ἢ σαρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι· ἔξω- ν μάχαι, ἔσθθεν φόβοι.

6 Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς τεινοὺς, παρεκάλειεν ἡμᾶς Θεός, ἐν τῇ παρουσίᾳ Τί- του.

7 Οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρου-σίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἢ παρακλήτῃ ἱφ' ἡμῶν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ἐν ἐπιτίμῃ, τὴν ὑμῶν ἐν τῇ ἐλπίδι, τὴν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ· ὥς με μᾶλλον χαρή-σθαι.

8 Ὅτι ἐγὼ καὶ ἰλύπητα ὑμᾶς

ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλο-μαι, εἰ καὶ μετεμελόμην. βλέ-πω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὦραν, ἐλύπησεν ὑ-μᾶς.

9 Νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυ-πήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν.

* 10 Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν † ἀμε-ταμέλητον κατεργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατ-εργάζεται.

* 11 Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πό-σῃν κατεργάσατο ὑμῖν σπουδὴν· ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ † ἀγα-νάκτητιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ † ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν· Ἐν παντὶ συνεζήσα-τε ἑαυτοὺς ἄγνωους εἶναι ἐν τῇ πράγματι.

12 Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος· ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ἡμῶν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

13 Διὰ τοῦτο παρακεκλήμε-θα ἐπὶ τῇ παρακλήσει ὑμῶν· περιστοτέρως δὲ μᾶλλον ἰχα-ρήμεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀνατίπταται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν.

14 Ὅτι εἰ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑ-μῶν κεκαύχημαι, οὐ κατῃ-σχούην· ἀλλ' ὥς πάντοι ἐν ἀ-ληθείᾳ ἐλαλήταμεν ἑμῖν, οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου, ἀλήθεια ἐγενήθη.

15 Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περιστοτέρως εἰς ὑμᾶς ἔειν, ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν· ὥς μετὰ φό-βου καὶ τρόμου ἐδέξατθε αὐ-τόν.

16 Χαίρω οὖν ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν. 9. † 2.

Κεφ. ή. 8.

1 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας.

2 Ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν, καὶ ἡ κατὰ βάθος πτωχεία αὐτῶν ἐπερίστευσεν εἰς τὸν πλοῦτον τῆς ἀπλότητος αὐτῶν.

3 Ὅτι κατὰ δύναμιν (μαρτυρῶ) καὶ ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι.

4 Μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, δέξασθαι ἡμᾶς.

5 Καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἐαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ καὶ ἡμῖν, διὰ θελήματος Θεοῦ.

6 Εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο, οὕτω καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην.

7 Ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίσει, καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύετε.

8 Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς, καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων.

* 9 Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἡμεῖς ἔπαυσε πλούσιος ὢν· ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου ἢ πτωχεῖα πλουτήσητε.

* 10 Καὶ ἢ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, ὅτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν ἢ προενήρξατο ἀπὸ ἢ πέφυκε.

11 Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε· ὥπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν.

12 Εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρό-

κειται, καθὼς ἐὰν ἔχη τις, εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὼς οὐκ ἔχει.

* 13 Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἢ ὑμεῖς, ὑμῖν δὲ ὀλίγῃς· ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τῶν ὑμῶν ἢ περισσεύματα εἰς τὸ ἐκείνων ὑξέρημα.

14 ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περισσεύμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑξέρημα, ὥπως γένηται ἰσότης.

* 15 Καθὼς γέγραπται· Ὁ τὸ πολὺ, οὐκ ἢ ἐπλεόνασεν· καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἢ ἡλαττώσῃ.

16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ δίδοντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου,

* 17 Ὅτι τὴν μὲν παρακλήσιν ἔδεδέξατο· ἢ σπουδαιότερον δὲ ὑπάρχων, ἢ αὐθαίρετος ἐξ ἠλθε πρὸς ὑμᾶς.

18 Συνεπέμφαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῇ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν.

* 19 (Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ἢ χειροτονήσετε ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν ἢ συνεκδήμας ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὸ αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δέξαν καὶ ἢ προθυμίαν ὑμῶν.)

* 20 ἢ στελλόμενοι τοῦτο μή τις ἡμᾶς ἢ κομμήτῃ· τῇ ἢ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν.

21 Προνοούμενοι καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων.

* 22 ἢ συνεπέμφαμεν αὐτοῖς τὸν ἀδελφόν ἡμῶν, ἢ ἐδοκίμασαμεν ἐν πολλοῖς πλάκῃς σπουδαῖον οὗτο, νυνὶ πολὺ σπουδαιότερον, ἢ πεπθῆσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς.

23 ἢτε ὑπὲρ Τίτου, καὶ νῦν ἐμὲ καὶ εἰς ὑμᾶς συγγός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀποστολὰ ἐκκλησιῶν, δόξα τοῦ Θεοῦ.

24 Τὴν οὖν ἐνδεῖαν τῇ ἀγάπῃ ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καὶ χάρ

χρεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε, καὶ εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν. 21. † 3.

Κεφ. θ'. 9.

1 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσὴν μοι ἐστὶ τὸ γράφειν ὑμῖν.

12 Οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρσκευάσαι ἀπὸ πέρουσι· καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζήλος ἠρέβετε τοὺς πλείονας.

3 Ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ὑμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενώῃ ἐν τῷ μέρει ταύτῳ· ἵνα (καθὼς ἔλεγον) παρσκευασμένοι ᾖτε.

* 4 † Μὴ πως ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες, καὶ εὐρωπὶν ἡμεῖς † ἀπαρσκευάστους, κατασχυνθῶμεν ἡμεῖς (ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς) ἐν τῇ ὑποστάτει ταύτῃ τῆς καυχήσεως.

* 5 † Αναγκάζον οὖν † ὑγιήσασθαι παρακαλεῖται τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ † προκαταρτίσωσι τὴν προκατηγγελημένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὥσπερ πλεονεξίαν.

* 6 Τοῦτο δὲ, ὁ σπείρων † Φειδομένως, Φειδομένως καὶ θερίσει· καὶ ὁ σπείρων ἐν εὐλογίαις, ἐν εὐλογίαις καὶ θερίσει.

* 7 Ἐκαστος καθὼς † προκίρῃται τῇ καρδίᾳ μὴ ἐκ λύτης, ἢ ἐξ ἀνάγκης. † ἱλαρὸν γὰρ † δότιν ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

8 Δυνατὸς δὲ ὁ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεύει εἰς ὑμᾶς· ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν ἀτακτίαν ἔχοντες, περισσεύετε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

* 9 (Καθὼς γέγραπται· † Ἐτιμώσεν, ἔδωκε τοῖς † πένησιν ὁ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

10 Ὁ δὲ ἐπιχωρηγῶν σπέρμα τῷ σπείρει, καὶ ἅπτον εἰς βῆσιν χωρηγῆται, καὶ πληθύνει.

καὶ τὸν σπόρον ὑμῶν, καὶ ἀξήσαι τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν.)

* 11 Ἐν παντὶ † πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν † ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαρίστησιν τῷ Θεῷ.

12 Ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης, οὐ μόνον ἐστὶ προσηναπληροῦσα τὰ ὑπερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ.

13 (Διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας.)

14 Καὶ αὐτῶν δεῖται ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούτων ὑμᾶς διὰ τὴν υπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν.

* 15 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ † ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ † δωρεᾷ. 15. † 8.

Κεφ. ι'. 10.

1 Ἀτὰρ δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὅς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὸν δὲ βαρβάρῳ εἰς ὑμᾶς.

2 Δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἢ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας.

3 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα κρατούμεθα.

* 4 (Τὰ γὰρ † ὅπλα τῆς † στρατείας ἡμῶν οὐ † σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς † καθαίρεσιν † ἰχυρωμάτων.)

5 Λογισμοὺς καθαιρούντες, καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμηκωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ.

6 Καὶ ἐν ἐτοιμίᾳ ἔχοντες ἐκδικῆται

δικῆσαι πᾶσαν παρακοὴν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.

7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς κῆτος Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ.

8 Ἐάν τε γὰρ καὶ περισσότερον τι καυχῆσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἥς ἔδωκεν ὁ Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ εἰς καθάρσεις ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι.

* 9 Ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν † ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν.

10 Ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί, φησί, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί· ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.

11 Τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἱοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ.

* 12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν † ἐγκρίναι ἢ † συγκρίναι ἑαυτοὺς τισι τῶν ἑαυτοὺς † συνισανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες, καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ † συνιοῦσιν.

* 13 Ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ † ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὐ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρου, † ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν.

* 14 Οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς, † ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς· ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν † ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ.

15 Οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεΐαν.

* 16 Εἰς τὰ † ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι· οὐκ ἐν † ἀλλοτρίῳ † κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήτασθαι.

17 Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν

Κυρίῳ καυχέσθω.

18 Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος, ἀλλ' ὁ Κύριος συνίστησιν. 17. † 5.

Κεφ. ια. ιι.

19 **Ο**φελον ἡνείχεσθέ μου μὴ κρὸν τι τῆς ἀφροσύνης ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου.

* 2 Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς **Θ**εοζήλω. † ἡρμοσάμην γὰρ ὑμῖν ἐνὶ ἀνδρὶ περιβέρον † ἀγνὴν παρασῆσαι, τῷ Χριστῷ.

3 Φοβοῦμαι δὲ μήπως ὡς ὄφεις εὐὰν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαῖ τὰ νοήματα ὑμῶν, ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν.

4 Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἔδεξασθε, καλῶς ἡνείχεσθε.

5 Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑσερῆκεναι τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστολῶν.

6 Εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει· ἀλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσι εἰς ὑμᾶς.

7 **Ἡ** ἁμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν Ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε; ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμεν ὑμῖν;

* 8 Ἀλλας ἐκκλητίαις † ἐστύλησα, λαβὼν ὀψωνιοί, πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν· καὶ † παρῶν πρὸς ὑμᾶς καὶ † εσχηθῆς οὐ † κατενάρκητα οὐδενός.

* 9 Τὸ γὰρ ὅσον ἡμῶν † προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ † ἀβαρῇ ὑμῖν ἑμαυτὸν ἐτήρησα, καὶ τηρήσω.

10 Ἔσιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἑμοί, ὅτι ἡ καίχητις αὕτη οὐ φραγίσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας.

11 Διατί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ Θεὸς οἶδεν.

12 Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, Ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόν-

θελούντων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ
καυχῶνται, εὐρεῖσσι καθὼς καὶ
ἡμεῖς.

* 13 Οἱ γὰρ τοιοῦτοι † ψευ-
δαπόλοι, ἐργάται † δόλοι,
μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀπο-
λόλους Χριστοῦ.

14 Καὶ οὐ θαυμάζον· αὐτοὺς
γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματί-
ζεται εἰς ἄγγελον φωτός.

15 Οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ
ἄλλοι αὐτοῦ μετασχηματί-
ζονται ὡς διακονοὶ δικαιοσύνης·
ἐν τῷ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα
αὐτῶν.

16 Πάλιν λέγω, μή τις μὲ
ᾤξῃ ἀφρονα εἶναι· εἰ δὲ μή
τις, καὶ ὡς ἀφρονα δεξιᾷ με,
καὶ μικρόν τι καὶ γὰρ καυχήσω-
μαι.

17 Ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ
κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ,
ἐν ταύτῃ τῇ ὑποτάσσῃ τῆς καυ-
χήσεως.

18 Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται
κατὰ τὴν σάρκα, καὶ γὰρ καυ-
χήσομαι.

19 Ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν
ἀφρόνων, φρόνιμοι ὄντες.

20 Ἀνέχεσθε γὰρ, εἰ τις
ἡμᾶς κατατροιλοῖ, εἰ τις κατ-
είκει, εἰ τις λαμβάνει, εἰ
τις ἱκαίρεται, εἰ τις ὑμᾶς εἰς
ῥέπαιον διερεῖ.

21 Κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς
καὶ ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν· ἐν ᾧ δ'
τις τολμᾷ, (ἐν ἀφροσύνῃ
λέγω) τολμᾷ καὶ γὰρ.

22 Ἐδραστοὶ εἰσι; καὶ γὰρ. Ἰσ-
χυλῆται εἰσι; καὶ γὰρ. σπέρμα
βροχῆς εἰσι; καὶ γὰρ.

* 23 Διακονοὶ Χριστοῦ εἰσι;
† παραφροῶν λαλῶ) ὑπὲρ
ᾧ· ἐν κόποις περισσοτέρως,
† πληγαῖς † ὑπερβαλλόντως,
Φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν
κρίσεσι πολλάκις.

* 24 Ἐπὶ Ἰουδαίων † πεντά-
κωστος τεσσαράκοντα παρὰ μίαν
ἀββὸν.

* 25 Τρεῖς ἡμέρας ἐξέστην, † ἀ-
νέχεσθε † ἐλπίσθη, † τρεῖς † ἡμέρας
ἐξέστην, † νυκθήμερον ἐν τῷ
ἐκείνῳ πεποίηκα.

* 26 † Ὀδοιπορίαις † πολ-
λάκις, κινδύνοις ποταμῶν,
† κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ
γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν,
κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν
† ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ,
κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις.

* 27 Ἐν † κόπῳ καὶ † μόχ-
θῳ, ἐν † ἀγρυπνίαις πολλάκις,
ἐν † λιμῷ καὶ † δίψει, ἐν νη-
ξίαις πολλάκις, ἐν † ψύχει
καὶ † γυμνότητι.

* 28 Χωρὶς τῶν † παρεκτὸς,
ἢ † ἐπιστάσεις μου ἢ καθ' ἡμέ-
ραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκ-
κλησιῶν.

29 Τίς ἁσθενεῖ, καὶ οὐκ ἁ-
σθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ
οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;

30 Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ
τῆς ἁσθενείας μου καυχήσο-
μαι.

31 Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶ-
δεν, ὃ ὧν εὐλογητὸς εἰς τοὺς
αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι.

* 32 Ἐν Δαμασκῷ δ' † ἐθνάρ-
χης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως † ἐ-
φρούρει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν;
πιάται με βέλων.

* 33 Καὶ διὰ θυρίδος ἐν † σαρ-
γάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τεί-
χους, καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας
αὐτοῦ. 36. † 13.

Κεφ. ιβ'. 32.

1 **Κ**αυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει
μοι. ἐλεύσομαι γὰρ εἰς
ἐπαθείας καὶ ἀποκαλύψεις Κυ-
ρίου.

2 Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ
πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων (εἴτε
ἐν σώματι, οὐκ οἶδα· εἴτε ἐκ-
τὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ
Θεὸς οἶδεν,) ἀρπαγέντα τὸν
τοιοῦτον ὡς τρίτου οὐρανοῦ.

3 Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄν-
θρωπον, (εἴτε ἐν σώματι, εἴτε
ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα
ὁ Θεὸς οἶδεν.)

* 4 Ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν † πα-
ράδεισον, καὶ ἤκουσεν † ἁγίων
ρήματα, ἃ οὐκ ἐξ ἑνὸς ἀνθρώπου
λαλῆται.

5 Ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου καυχῆσομαι· ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου.

6 Ἐὰν γὰρ θελήσω καυχῆσθαι, οὐκ ἔσομαι ἔφρων· ἀλήθειαν γὰρ ἔρω. Φείδομαι δὲ, μὴ τις εἰς ἐμὲ λογίσσεται ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἑμοῦ.

* 7 Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ἡμεῖς ὑπεαἰρωμαί, ἐδόθη μοι ἡ σκόλοψ τῇ σαρκί, ἡ γυγελος τῇ σατᾷ, ἵνα με κολαφίσῃ, ἵνα μὴ ὑπεαἰρωμαί.

8 Ὑπὲρ τούτου τρεῖς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποσῇ ἀπ' ἐμοῦ.

* 9 Καὶ εἰρήκῃ μοι· Ἄρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. Ἡδίστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἡ ἐπιστηνὴ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.

10 Διὰ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν σενοχωρίαις ὑπὲρ Χριστοῦ. ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

11 Γέγονα ἔφρων καυχώμενος· ἐμεῖς με ἠναγκάσατε· ἐγὼ γὰρ ὡφείλον ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑξέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποσβῶν, εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι.

12 Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατεργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν.

13 Τί γὰρ ἐσιν ὃ ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτοὶ ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταυτην.

14 Ἰδοὺ, τρίτον ἐτοίμως ἔχω ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω ὑμῶν. οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θισαυρίζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις.*

* 15 Ἐγὼ δὲ ἡδίστα ἡδίστα παύσω καὶ ἐκπαυνηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἢ ἡττον ἀγαπῶμαι.

* 16 Ἐγὼ δὲ, ἐγὼ οὐ καταβάρητα ὑμᾶς· ἀλλ' ὑπερῶν τῷ πανουργοῦ, δόλω ὑμᾶς ἔλαβον.

17 Μὴ τινὰ ὦν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς;

* 18 Παρεκάλεσα Τίτον, καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μὴ τι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἵχνεσι;

19 Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν· τι δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς.

* 20 Φοβοῦμαι γὰρ, μὴ πω ἐλθὼν οὐχ ὅλους θέλω εὖρω ὑμᾶς, καὶ γὰρ εὐρεθῶ ὑμῖν ὅσον οὐ θέλετε· μὴ πως ἔρεις, ζήλοι θυμοί, ἐριθεῖαι, ἢ καταλαλῖαι ἢ ψιθυρισμοί, ἢ φυσιώσεις, ἢ καταξασταίαι.

21 Μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πενήσω πολλοὺς τῶν πνευματικῶν, καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ, καὶ ἀσελγείᾳ ἔπραξαν. 17. ἢ 10.

Κεφ 12. 13.

1 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπὶ φόβος δὲ μαρτύρων καὶ τριῶν ἐκλήσεται πᾶν ῥῆμα.

* 2 ἢ Προεῖρηκα καὶ ἢ προέγνω, ὥς παρὼν τὸ δεύτερον, καὶ ἢ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς ἢ πνευματικῶσι καὶ τοῖς λοιποῖς πιστοῖς, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ φέισομαι.

* 3 Ἐπεὶ ἢ δοκιμὴν ζητεῖ τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ ὅς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλ' ἢ δυνατὸς ἐν ὑμῖν.

4 Καὶ γὰρ εἰ ἐσαυρώθην

ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνά-
μειος Θεοῦ· καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς
ἀσθενούμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ
ἐκτίμεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως
Θεοῦ εἰς ὑμᾶς.

5 Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἔξε-
τε ἐν τῇ πίσει, ἑαυτοὺς δοκιμά-
ζετε. ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυ-
τοὺς, ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑ-
μῖν ἔστιν; εἰ μὴ τι ἀδόκιμοί
εἰσθε.

6 Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε
ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἔσμεν ἀδόκιμοι.

7 Εὐχομαι δὲ πρὸς τὸν Θεὸν
καὶ ποιῆται ὑμᾶς κακὸν μηδὲν·
ὅχι ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανώ-
μεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν
ποιῇτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι
ᾤμεν.

8 Οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ
τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς
ἀληθείας.

* 9 Χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς
ἀσθενώμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοί
ᾤησθε. τοῦτο δὲ καὶ ἡ εὐχόμεθα,

τὴν ὑμῶν † κατάρτισιν.

10 Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὸν
γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτό-
μως χρήσωμαι, κατὰ τὴν ἐξ-
ουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος
εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ εἰς καθ-
αίρεσιν.

11 Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαί-
ρετε, καταρτίζεσθε, παρα-
καλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε,
εἰρηνεύετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀ-
γάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

12 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
ἀγίῳ Φιλύματι· ἀσπάζοντες
ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

13 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ
Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου
πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.
Ἀμήν. 8. † 2.

Πρὸς Κορινθίους δευτέρα ἐγρά-
φη ἀπὸ Φιλίππων τῆς Μακεδο-
νίας, διὰ Τίτου καὶ Λουκᾶ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος (οὐκ
ἀπὸ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι'
ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγεί-
ναντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν)

2 Καὶ οἱ σὺν ἡμῖν ταυτὲς
ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
Ἀσσυρίας·

3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ,

4 Τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ
ἡμῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξ-
ληθῇ ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεσώ-
τος αἰῶνος πονηροῦ, κατὰ τὸ
ἐλεῆμα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς
ἡμῶν·

5 Ὡς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας

τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

6 Θαυμάζω ὅτι οὕτω τα-
χύως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ κα-
λεσάντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χρι-
στοῦ, εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον·

7 Ὁ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ μὴ
τινὲς εἰσιν οἱ ταρασσόντες ὑ-
μᾶς, καὶ βέλοντες μετατρέψαι
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ.

8 Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἡ ἀγ-
γελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται
ὑμῖν παρ' ὃ εὐαγγελισαμεθα
ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω.

9 Ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρ-
τι πάλιν λέγω, εἰ τις ὑμᾶς
εὐαγγελίζηται παρ' ὃ παρελάβ-
ετε, ἀνάθεμα ἔστω.

10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους τεί-

θω ἢ τὸν Θεόν; Ἡ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἡρέσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην.

11 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον.

12 Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ, οὔτε ἐδιδάχθην· ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 13 Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καὶ ἡ ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ἐπὶ ὁρμὴν αὐτῇ.

* 14 Καὶ ἡ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς ἡ συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, ἡ περισσοτέρως ἡ ζήλωτής ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων.

15 Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ,

16 Ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσηνέμεν σαρκεὶ καὶ αἵματι·

17 Οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους· ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν.

* 18 Ἐπειτα μετὰ ἑτὴ τρία ἡ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἡ ἰσοφῆσαι Πέτρον· καὶ ἡ ἐπιμεῖνα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε.

19 Ἐτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.

20 Ἀ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι οὐ ψεύδομαι.

21 Ἐπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας.

22 Ἦμην δὲ ἀγνωστούμενος τῷ πρῶτῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ·

23 Μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίσιν ἡν ποτε ἐπὶ ὁρμῇ.

24 Καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοί τὸ Θεόν. 11. † 3.

Κεφ. β'. 2.

1^ο Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἡτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβαν συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον.

* 2 Ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν. καὶ ἡ ἀνεθέμεν αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μή πως εἰς κενὸν τρέχω, ἡ ἔδραμον.

3 Ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, ἡ ἑλληνὺν, ἡ ἀναγκάσθαι περιτμηθῆναι.

* 4 Διὰ δὲ τοὺς ἡ παρειστάκτους ἡ ψευδαδελφούς, οἵτινες ἡ παρειστήλθον ἡ κατασκοπήτα τὴν ἡ ἐλευθερίαν ἡμῶν ἡν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς ἡ καταδουλώσωσινται·

* 5 Οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν ἡ εἵξαι μεν τῇ ἡ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνη πρὸς ἡμᾶς.

* 6 Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναι τι, ἡ ὑποταγῇ ποτε ἦσαν, οὐδὲν μοι διαφέρει· πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει· ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκῶντες, οὐδὲν ἡ προσηνέμεντο.

7 Ἀλλὰ τῶναντίον, ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς·

8 (Ὁ γὰρ ἐνεργήτας Πέτρον εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη·)

9 Καὶ γινόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκῶντες σὺλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβαν κοινωνίας· ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομὴν·

10 Μόνον τῶν πτωχῶν ἡ μνημονεύμεν· ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.

* 11 Ὅτε

* 11 Ὅτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντίστην, ὅτι ἡκατεγγνωσμένος ἦν.

12 Πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθειν τινὰς ἀπὸ Ἰακκλίου, μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήθειον· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέσχετο καὶ ἀφώριζεν ἑαυτὸν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς.

* 13 Καὶ ἡ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι· ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει.

* 14 Ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ἐξέποδον πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἐμπροσθεν πάντων· Εἰ μὴ Ἰουδαῖος ὑπάρχων, ἡ ἐθνικὸς ζῆς, καὶ οὐκ ἡ Ἰουδαϊκὴ, τί τὰ ἔθνη ἡ ἀναγκάζεις ἡ Ἰουδαίσεις;

15 Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι, καὶ οὐκ ἐκ ἐθνῶν ἀμαρτωλοί·

16 Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος ἐκ ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστάμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ οὐκ ἐκ ἔργων νόμου· διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐκ ἔργων νόμου πᾶσα ἄρξ.

* 17 Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιοῦναι, ἐν Χριστῷ, εὐρεθῆμεν καὶ αὐτοὶ ἁματωλοί, ἡ εἰς Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο.

18 Εἰ γὰρ ἡ κατέλυται, ταῦτα πάλιν εἰσδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνίστημι.

19 Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ τέθανον, ἵνα Θεῷ ζήτω.

20 Χριστῷ συνεσταυρώμαι. ζῶ εἰ, οὐκ ἐτι ἐγὼ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ ἡ ζωὴ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, οὗ ἀγαπήσάντός με, καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.

21 Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοῦνῃ, ἄρα Χριστὸς ὀφρεῖν ἀπέθανεν. 19. † 8.

Κεφ. γ'. 3.

* 1 Ὡς ἀνέηται Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἡ βλάσκα ἐκ τῆς ἀληθείας μὴ πειθεσθαι; οἷς κατ' ἐφ' ἑαυτοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς ἡ προεγράφη, ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος.

2 Τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀπὸ ὑμῶν, ἐκ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἐκ ἀκοῆς πίστεως;

3 Οὕτως ἀνέητοί ἐστε; ἐν ἀρετῇ πνεύματι, νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε;

4 Τὰ αὐτὰ ἐπάθετε εἰκῇ; εἰ γε καὶ εἰκῇ.

5 Ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα, καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐκ ἔργων νόμου ἢ ἐκ ἀκοῆς πίστεως;

6 Καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην·

7 Γινώσκετε ἔρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ἀβραὰμ.

* 8 ἡ Προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, ἡ προσηγγελίτατο τῷ Ἀβραὰμ· Ὅτι εὐλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη.

9 Ὡς οἱ ἐκ πίστεως, εὐλογουῦνται σὺν τῷ πατρὶ Ἀβραάμ.

10 Ὅσοι γὰρ ἐκ ἔργων νόμου εἰσιν, ὅπῃ κατάραν εἰσὶ. γέγραπται γάρ· Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ ποιῆσαι αὐτὰ.

11 Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιούται παρὰ τῷ Θεῷ, δὴλον· ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.

12 Ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως· ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

* 13 Χριστὸς ἡμεῖς ἡ ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς ἡκατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα· γέγραπται γάρ· ἡ ἐπικατάρατος πᾶς ὃς ἡ κρεμασμένος ἐπὶ ἡ ξύλου.

14 ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλο-

γία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίσεως.

* 15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω. ὅμως ἀνθρώπου † κεκυρωμένην † διαθήκην οὐδεὶς † ἀθετεῖ ἢ † ἐπιδιατάσσεται.

16 Τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει· Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὥς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός· Καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστι Χριστός.

* 17 Τοῦτο δὲ λέγω, διαθήκην † προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς Χριστὸν, ὃ μετὰ ἔτη † τετρακόσια καὶ † τριάκοντα γεγονώς νόμος οὐκ † ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν.

18 Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκ ἔτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός.

19 Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν παραβάσεων χάριν προστεθείη, ἀχριστοῦ ἑλθὲν τὸ σπέρμα ἢ ἐπιγγελται, διαταγὴς δι' ἀγγέλων, ἐν χειρὶ μεσίτου.

20 Ὁ δὲ μεσίτης, ἐνὸς οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ Θεός, εἰς ἔστιν.

21 Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; Μὴ γένοιτο· εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζῶποιοῦσαι, ὅντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη.

22 Ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

23 Πρὸ τοῦ δὲ ἔλθεῖν τὴν πίσιν, ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα, συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίσιν ἀποκαλυφθῆναι.

* 24 Ὡς ὁ νόμος † παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστὸν, ἵνα ἐκ πίσεως δικαιωθῶμεν.

25 Ἐλθούσης δὲ τῆς πίσεως, οὐκ ἔτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἵσμεν.

26 Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐσὶ διὰ τῆς πίσεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

27 Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἔβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε.

28 Οὐκ ἐνὶ Ἰουδαίῳ, οὐδ' ἐν Ἑλλην· οὐκ ἐνὶ δούλος, οὐδ' ἐλεύθερος· οὐκ ἐνὶ ἄρσεν καὶ θήλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἰς ἓς ἐσὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

29 Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἔρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐσὲ, καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

19. † 4.

Κεφ. δ'. 4.

1 Λέγω δὲ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὢν.

* 2 Ἀλλὰ ὑπὸ † ἐπιτρόπου ἐστὶ καὶ οἰκονόμους † ἄχρι τῆς † προθεσμίας τοῦ πατρὸς.

3 Οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἡμεῖς νήπιοι, ὑπὸ τὰ σοιχεῖα τοῦ κόσμου ἡμεῖς δεδουλωμένοι.

4 Ὅτε δὲ ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐν γυναικὶ, γενόμενον ὑπὸ νόμον.

5 Ἴνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν.

6 Ὅτι δὲ ἐσε υἱοὶ, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κράζον, Ἀβρὰ, ὁ πατήρ.

7 Ὡς οὐκ ἔτι εἰ δούλος, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.

8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν, ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει οὐσι θεοῖς.

9 Νῦν δὲ, γνόντες Θεὸν, μάλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ· πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθένη καὶ πτωχὰ σοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν βέλετε;

- 10 Ἡμέρας παρατηρεῖσθε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς.

11 φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή πως
εἰκὴ κεκοιτάκηαι εἰς ὑμᾶς.

12 Γίνεσθε ὡς ἐγὼ, ὅτι κα-
τὰ ὡς ὑμεῖς· ἀδελφοί, δέομαι
ὑμῶν, οὐδὲν με κακώτατε.

13 Οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθέ-
νειας τῆς σαρκὸς εὐαγγελισά-
μην ὑμῖν τὸ πρότερον·

* 14 Καὶ τὸν πειρασμὸν μου
τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξου-
νήσατε, οὐδὲ † ἐξεπτύσατε,
ἀλλ' ὡς ἀγγελὸν Θεοῦ ἐδεξασθέ
ἐσθε, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.

15 Τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς
ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι,
ὁ δυνατὸν, τοὺς ὀφθαλμοὺς
ὑμῶν ἐξορύξαντες ἄν ἐδώκατέ
μοι.

16 Ὡς ἐχρὴς ὑμῶν γέγονα
ἐλθεῖν ὑμῖν;

* 17 Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς,
ἀλλὰ † ἐκκληῖται ἡμᾶς βελου-
τον, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε.

18 Καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν
καλῶ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον
ἐν τῷ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς.

* 19 † Τεκνία μου, οὓς πά-
νιν † ὠδίνω, † ἄχρις οὗ † μορ-
θῶ ἡ Χρὶς ἐν ὑμῖν.

20 Ἠέλωι δὲ παρεῖναι πρὸς
ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλαβαῖαι τὴν
ἀνὴν μου· ὅτι ἀποροῦμαι ἐν
ὑμῖν.

21 Λέγετέ μοι εἰ ὑπὸ νόμον
ῥησιν εἶναι, τὸν νόμον οὐκ
κρύψετε;

22 Γέγραπται γὰρ· ὅτι Ἀ-
βραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν· ἓνα ἐκ
τῆς παιδείκης, καὶ ἓνα ἐκ τῆς
λευθερίας.

23 Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παι-
δείκης, κατὰ σάρκα γεγέννη-
ται· ὁ δὲ ἐκ τῆς λευθερίας, διὰ
τῆς ἐπαγγελίας.

* 24 Ἀτινά ἐστιν † ἀλληγο-
ρούμενα· αὗται γὰρ εἰσιν αἱ δύο
ἀδελφαί· μία μὲν ἀπὸ πρὸς
τοῦ νόμου, εἰς τὴν δουλείαν γεννώσα,
ἡ ἑτέρα δὲ ἀπὸ τῆς ἐπαγγελίας.

* 25 Το γὰρ Ἀγαρ, Σινᾶ ὅρος
ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, † συσφραγί-
σθαι τῇ νύν Ἰερουσαλὴμ, δουλεύει
ἐν μετὰ τῶν † τέκνων αὐτῆς.

26 Ἡ δὲ ἄνω Ἰερουσαλὴμ,
ἐλευθερία ἐστίν, ἣτις ἐστὶ μήτηρ
πάντων ἡμῶν.

27 Γέγραπται γάρ· Εὐφραν-
θητι σεῖρα ἡ οὐκ ἐκ τῆς σαρκὸς· ἥξουν
καὶ βόσκον ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι
πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου
μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἀν-
δρα.

28 Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοί, κα-
τὰ τὴν Ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα
ἐσμέν.

29 Ἀλλ' ὥσπερ τότε ὁ κατὰ
σάρκα γεννηθεὶς, ἐδίωκε τὸν
κατὰ πνεῦμα· οὕτω καὶ νῦν.

30 Ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή;
Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν
υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ μὴ κληρονο-
μήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ
τοῦ υἱοῦ τῆς λευθερίας.

31 Ἀρα, ἀδελφοί, οὐκ ἐσ-
μέν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ
τῆς λευθερίας. 13. † 5.

Κεφ. 6. 5.

1 **Τ**ῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ἡ Χρὶς
ἡμᾶς ἡλευθέρωσε, σῆκε-
τε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δου-
λείας ἐνέχεσθε.

2 Ἰδὲ, ἐγὼ Παῦλος λέγω
ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνηθε,
Χρὶς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει.

3 Μαρτύρομαι δὲ πάλιν παν-
τὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ, ὅτι
ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον
ποιῆσαι·

4 Κατηργήθητε ἀπὸ τοῦ Χρι-
στοῦ ὅτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε·
τῆς χάριτος ἐξεπέσχετε.

5 Ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ
πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπ-
εκόχευμεθα.

6 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε
περιτομή τις ἰσχύει, οὔτε ἀκρο-
βυσία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης
ἐνεργουμένη.

* 7 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς
ὑμᾶς † ἀνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ
πειθεσθαι;

* 8 Ἡ † πειτμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ
καλοῦντος ὑμᾶς.

9 Μικρὰ ζυμὴ ὅλον τὸ Φαρα-
μα ζυμοῖ.

10 Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν
Κυρίῳ,

Κυρίῳ, ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονή-
σετε· ὁ δὲ τρεῖς ἑσών ὑμᾶς βα-
ξάσει τὸ κρίμα, ὅς τις ἂν ἦ.

11 Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοί, εἰ πε-
ριτεμὴν ἔτι κηρυσσω, τί ἔτι
δικαίωμα; ἄρα κατήργηται τὸ
σκάνδαλον τοῦ σαυροῦ.

12 Ὅφελον καὶ ἀποκόβονται
οἱ ἀναστατοῦντες ὑμῖς.

13 Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ
ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ
τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ
σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης
δοουλεύετε ἀλλήλοις.

14 Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ
λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ· Ἀγα-
πήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἐαυ-
τόν.

* 15 Εἰ δὲ ἀλλήλους † δάκνε-
τε καὶ † κατεσθίετε, βλέπε-
τε μὴ ὑπὸ ἀλλήλων † ἀναλω-
θῆτε.

16 Λέγω δέ· Πνεύματι περι-
πατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς
οὐ μὴ τελέσητε.

17 Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ
τοῦ πνεύματος· τὸ δὲ πνεῦμα
κατὰ τῆς σαρκὸς. ταῦτα δὲ
ἀντίκειται ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἂ
ἂν θέλητε, ταῦτα ποιῆτε.

18 Εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε,
οὐκ ἐστὶ ὑπὸ νόμον.

* 19 Φανερά δέ ἐστι τὰ † ἔργα
τῆς σαρκὸς· ἅ τινά ἐστι, † μοι-
χεῖα, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀ-
σέλγεια,

* 20 † Εἰδωλολατρεῖα, † Φαρ-
μακεία, † ἔχθραι, † ἔρεις, † ζή-
λοι, † θυμοὶ, † ἐριβείαι, † δι-
χοστασίαι, αἱρέσεις,

21 Φέβνοι, Φόνοι, μέβαι, κῶ-
μοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ
προλεγω ὑμῖν, καθὼς καὶ προεί-
πον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πρᾶσ-
σοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κλη-
ρονομήσουσιν.

* 22 Ὁ δὲ † καρπὸς τοῦ πνεύ-
ματος, ἔστιν ἐγάπη, † χαρὰ,
εἰρήνη † μακροθυμία, † χρηστό-
της, ἀγαθότης, πίστις, † πραύ-
της, † ἐγκράτεια.

23 Κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ
ἐστὶ νόμος.

24 Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ, τὴν
σάρκα ἐσαύρωσαν σὺν τοῖς πα-
θήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις.

* 25 Εἰ ζῶμεν πνεύματι,
πνεύματι καὶ † ζοιχῶμεν.

* 26 Μὴ γινώμεθα † κενόδο-
ξοι, ἀλλήλους † προκαλοῦμε-
νοι, ἀλλήλοις † φθονοῦντες
25. † 5.

Κεφ. ε'. 6.

1 Ἄ Δεσφοί, ἐὰν καὶ προλη-
φθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι
παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευ-
ματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦ-
τον ἐν πνεύματι πραύτητος
σκόπων σεαυτὸν, μὴ καὶ σ-
πειρασθῆς.

2 Ἀλλήλων τὰ βάρη βαρύν-
ετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσα-
τε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

* 3 Εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι
τι, μὴδὲν ὦν, ἐαυτὸν † φρενα-
πατῇ.

4 Τὸ δὲ ἔργον ἐαυτοῦ δοκιμα-
ζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἐαυ-
τὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει
καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον.

5 Ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορ-
τίον βαρύνει.

* 6 † Κοινωνεῖτω δὲ ὁ † κα-
τιχοῦμενος τὸν λόγον τῷ κα-
τιχοῦντι, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς.

* 7 Μὴ πλανᾷσθε· Θεὸς οὐ
† μυκτηρίζεται· ὁ γὰρ ἐὰν
σπεῖρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θε-
ρίσει.

8 Ὅτι ὁ σπεύρων εἰς τὴν σάρ-
κα ἐαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θε-
ρίσει φθόραν· ὁ δὲ σπεύρων εἰς
τὸ πνεῦμα, ἐκ τοῦ πνεύματος
θερίσει ζωὴν αἰώνιον.

9 Τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ
ἐκκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θε-
ρίσομεν, μὴ ἐκλυόμενοι.

10 Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχο-
μεν, ἐργαζομεθα τὸ ἀγαθὸν
πρὸς πάντας, μάλις δὲ πρὸς
τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

11 Ἴδετε φιλικαίς ὑμῖν
γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ
χειρί.

* 12 Ὅσοι θέλουσιν † εὐπρο-
σωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγ-
καζου-

ἄξουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σαυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται.

13 Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν· ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῶνται.

14 Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχῆσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σαυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· δι' ἃς ἔμοι κόσμος ἐσαύρωται, καὶ τῷ κόσμῳ.

15 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις.

16 Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τοῦ τῷ σιγήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ.

* 17 † Τοῦ λοιποῦ, κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ † σιγήματα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βασάζω.

18 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἀμήν. 7. †. 5.

Πρὸς Γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ Ἡ ΠΡΟΣ ἘΦΕΣΙΟΤΕ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α'. 1.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ, καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατήρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογητὸς ἡμᾶς ἐν ἄσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἰσχυραίοις ἐν Χριστῷ.

4 Καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν ὑπῳ πρὸ καταβολῆς κόσμου, ἵνα ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καταστήσῃ αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

5 Προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὸν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ λήματος αὐτοῦ,

* 6 Εἰς ἵπαινον δόξης τῆς ἰρίτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ † ἔχαρίσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ.

7 Ἐν ᾗ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, ἣν ἀφῆκε τῶν ταπεινωμάτων, κατὰ τὴν πλοῦτον τῆς ἰρίτος αὐτοῦ.

* 8 Ἦς ἐπερίστευτεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ † φρονήσει.

9 Γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέβλετο ἐν αὐτῷ.

10 Εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἵνα κεκαλεισθῶσι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς.

* 11 Ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ † ἐκληρώθημεν, † προορισθέντες κατὰ † πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα † ἐνεργούντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ.

* 12 Εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἵπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ, τοῖς † προηλεκτοῖς ἐν τῷ Χριστῷ.

13 Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν· ἐν ᾧ καὶ πισθεύσαντες ἐτφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ.

* 14 Ὅς ἐστιν † ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς † ἀπολύτρωσιν τῆς † περιποιήσεως,

εἰς ἑπαινὸν τῆς δόξης αὐτοῦ.

15 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πρὶς ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους,

16 Οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνησθὲν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου.

17 Ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δῶῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ.

18 Πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς, τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις.

* 19 Καὶ τί τὸ ἄντικρυς αὐτοῦ μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἰσχύοντα τοῦ ἰσχύος αὐτοῦ.

20 Ἦν ἐνέργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,

21 Ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ἐνόματος ἰνυμνῶμένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς μέλλουσι.

22 Καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ,

23 Ἦτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου. 14. † 3.

Κεφ. β'. 2.

3 **Κ**Αὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἁμαρτίαις.

2 Ἐν αἷσι ποτε περιπατήσατε κατὰ τὴν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας.

3 Ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες

ἀνεσφράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιῶντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν καὶ ἡμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί.

4 Ὁ δὲ Θεὸς, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς,

5 Καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώματι, συνεζωποίησε τῷ Χριστῷ. χάριτί ἐξοστρωμένοι.

* 6 Καὶ ἡμεῖς συνήγειρε, καὶ ἡμεῖς συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

7 Ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομένοις τὴν ὑπερβάλλουσα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

8 Τῇ γὰρ χάριτί ἐξεσσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν Θεοῦ τὸ δῶρον.

9 Οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μὴ τις καυχῆσθαι.

* 10 Αὐτοῦ γὰρ ἐσμὲν ποιήματα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς ἡμεῖς προητοιμασμεν ὁ Θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

11 Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λειτουργίας περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου.

* 12 Ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἄσηλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ.

13 Νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν, ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ.

* 14 Αὐτοῖς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιῶν τὰ ἀμφότερα ἐν, καὶ τὸ ἡμετέροισιν τοῦ φραγμοῦ λύσας.

15 Τῇ

15 Τὴν ἐχθρὰν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν ὑβριστὴν τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας· ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιοῦν εἰρήνην.

16 Καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σαuroῦ, ἀποκτείνας τὴν ἐχθρὰν ἐν αὐτῷ.

17 Καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσασθαι εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ τοῖς ἐγγυς.

18 Ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα.

* 19 Ἄρα οὖν † οὐκέτι ἐς ἐξένοι καὶ † πάροικοι, ἀλλὰ † συμπολιταὶ τῶν ἁγίων καὶ † οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ.

20 Ἐποικοδομητέοντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνναίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

21 Ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογημένη αὕξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ.

* 22 Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς † συν-οικοδομεῖσθε εἰς † κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν πνεύματι.

13. † 4. Κεφ. γ'. 3.

1 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δούλος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν.

2 Εἶγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς.

3 Ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνώρισέ μοι τὸ μυστήριον, (καθὼς προέγραψα ἐν ἐλίγῳ.

4 Πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ.)

5 Ὅτι ἐν ἑτέrais γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὥς νῦν ἀπεκαλυφθῇ τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι.

* 6 Ἦναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ † σύστημα, καὶ † συμμετοχα τῆς ἐπαγγελίας

αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου.

7 Οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν δοθείσαν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

8 Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστότέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίασον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ,

9 Καὶ φωτίσαι πάντας, τίς ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 10 Ἴνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, διὰ τῆς ἐκκλησίας, ἡ † πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ.

11 Κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων, ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

12 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παῤῥησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει, διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ.

13 Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς ἐλπίσεσιν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν.

14 Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

15 Ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται.

16 Ἴνα δώῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον.

17 Κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.

* 18 Ἐν ἀγάπῃ † ῥιζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι· ἵνα † ἐπισχύσητε καταλαβεσθαι σὺν παντί τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος καὶ μήκος, καὶ βάθος καὶ ὕψος.

19 Γυνῶαί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ· ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ.

20 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ ὡν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν.

21 Αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν. 5. † 3.

Κεφ. δ'. 4.

1 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε,

2 Μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ·

* 3 Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν † ἐνότητα τοῦ πνευματος ἐν τῷ † συνδεδεσμῷ τῆς εἰρήνης.

4 Ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν·

5 Εἰς Κύριος, μία πίσις, ἐν βάπτισμα·

6 Εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν.

7 Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ὑμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ.

8 Διὸ λέγει· Ἀναβὰς εἰς ὕψος, ἡχημαλύτευσεν αἰχμαλωσίαν, καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις.

* 9 Τὸ δὲ, ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ † κατώτερα μέρη τῆς γῆς;

10 Ὁ καταβὰς, αὐτὸς ἐστὶ καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα.

* 11 Καὶ αὐτὸς ἔδωκε, τοὺς μὲν, ἀποστόλους, τοὺς δὲ, προφῆτας, τοὺς δὲ, † εὐαγγελιστὰς, τοὺς δὲ, ποιμένους καὶ διδασκάλους.

* 12 Πρὸς τὸν † καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ·

* 13 Μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίσεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ νοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον † ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ·

* 14 Ἴνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, † κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ † κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν † μεθοδεῖαν τῆς πλάνης·

* 15 † Ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ, αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός·

* 16 Ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα † συναρμολογούμενον καὶ † συμβιβαζόμενον διὰ πάσης † ἀφῆς τῆς † ἐπιχορηγίας, κατ' ἐνεργειαν ἐν μέτρῳ ἐνδὸς ἐκάστου μέρους τὴν † αὐξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται, εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

* 17 Τοῦτο οὖν λέγω, καὶ † μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ, ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν,

18 Ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ, ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἀγνοίαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν·

* 19 Οἵτινες † ἀπηλυγκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀτελείᾳ, εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ.

20 Ὅτι οἱ δὲ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν·

21 Εἶγε αὐτὸν ἠκούσατε, καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ·

* 22 Ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν † προτέραν † ἀναστροφὴν, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ὑπάτης·

* 23 Ἀνα-

* 23 † Ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν,

* 24 Καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ † δοσιότητι τῆς ἀληθείας.

25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀλήθειαν, ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ· ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη.

* 26 Ὁργίξεσθε, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ † ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ † παροργισμῷ ὑμῶν.

27 Μὴτε δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ.

28 Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιᾷτω, εργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσὶν, ἵνα ἔχῃ μεταδίδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι.

29 Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ εἴματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω· ἀλλ' εἰ τις ἀγαθὸς πρὸς εἰκόδομὴν τῆς χρεῖας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσι.

30 Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.

31 Πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ἐργὴ, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία, ἀρῆνται ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ.

32 Γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὐσπλαγχνοί, χαρίζομενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.

23. † 9.

Κεφ. 4. 5.

1 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά·

2 Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ ἑαυτὸν τῷ Θεῷ, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

3 Περνεῖα δὲ καὶ πάτα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις.

* 4 Καὶ † αἰσχροτύτης, καὶ

† μωρολογία, ἢ † εὐτραπελία, τὰ οὐκ † ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία.

5 Τοῦτο γὰρ ἔστι γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάβατος, ἢ πλεονέκτης, ὃς ἐστὶν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ.

6 Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

7 Μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν.

8 Ἦτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε·

9 (Ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθῇ σὺν καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ·)

10 Δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ.

11 Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκέραιοις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε.

* 12 Τὰ γὰρ † κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, αἰσχρὸν ἐστὶ καὶ λέγειν.

13 Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα, ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦνται· πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον, φῶς ἐστὶ·

* 14 Διὸ λέγει· Ἐγείραι ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ † ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός.

* 15 Βλέπετε οὖν πῶς † ἀκριβῶς περιπατεῖτε· μὴ ὡς † ἄσχοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί·

16 Ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι.

17 Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ βέλγημα τοῦ Κυρίου.

18 Καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἄσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι·

19 Λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς· ᾄδοντες καὶ ψάλλον·

λοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ·

20 Εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ.

21 Ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Θεοῦ.

22 Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ·

23 Ὅτι ὁ ἀνὴρ ἔστι κεφαλὴ τῆς γυναίκος, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας· καὶ αὐτός ἔστι σωτὴρ τοῦ σώματος.

24 Ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί.

25 Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς·

26 ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι·

* 27 ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἑνδοξον, τὴν ἐκκλησίαν μὴ ἔχουσαν ἄσπιλον, ἢ ἄρτιδα, ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος.

28 Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ.

29 Οὐδεὶς γὰρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτὴν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν·

30 Ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὁσέων αὐτοῦ.

31 Ἀντὶ τούτου καταλείψει ὁ ἀνὴρ πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

32 Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα

ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

33 Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα. 10. † 7.

Κεφ. 5. 6.

1 ΤΑ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ· τοῦτο γὰρ ἔστι δίκαιον.

2 Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα· (ἡτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ·)

* 3 ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.

* 4 Καὶ οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου.

5 Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἀπλότῳ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ·

6 Μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἄνθρωποι παρῶν, ἀλλ' ὡς σοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς,

* 7 Μετ' ἐκδοσίας δουλεύοντες τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἀνθρώποις·

8 Εἰδότες ὅτι ὁ ἕαν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομίζεται παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος.

9 Καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτοὺς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν· εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριος ἐστὶν ἐν οὐρανοῖς, καὶ πρωτοποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτῶν.

10 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμεῖσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ·

11 Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς σῆναι πρὸς τὰς μεθεσέας τοῦ διαβόλου·

* 12 Ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῶν ἢ ἄλλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τοῦ κόσμου·

κρά

κράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου· πρὸς τὰ ἡ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.

13 Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργαζάμενοι ὡς ἔσται.

14 Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφύν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης,

* 15 Καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἡτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης·

* 16 Ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν ἥτις ἐστὶν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνητέσθε πάντα τὰ ἡ βέλῃ τοῦ πονηροῦ τὰ πεφυρωμένα σβέσαι·

17 Καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ἡ ἔστιν ῥῆμα Θεοῦ·

* 18 Διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἡ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ ἡ προσκαρτερήσεται καὶ

ἡ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἀγίων,

* 19 Καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἡ ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ, γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου,

* 20 Ὅτι ἐπεὶ οὐ ἡ πρεσβύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάζωμαι, ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

21 ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμὲ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ·

22 Ὅν ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ὑμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

23 Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

24 Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ, Ἀμήν. 17. ἡ 8.

Πρὸς Ἐφεσίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικοῦ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ Ἡ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α'. 1.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίππῃς, συν ἐπισκόποις καὶ διακόνους·

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Ἰούχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάντι τῷ ἀγαθῷ ὑμῶν,

4 (Ποτε ἐν πάσῃ δεήσει μοι ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὸν δεῖσιν ποιούμενος,)

5 Ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης

ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν·

* 6 Πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἡ ἐναρμόνιος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθόν, ἐπιτελεῖται ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ·

7 Καθὼς ἐγὼ δικαίον ἐμὸν τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν τῇ ἀπολογία, καὶ βεβαιῶται τοῦ εὐαγγελίου, συγκατανοῦς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας.

8 Μάρτυς γὰρ μου ἐστὶν ὁ Θεὸς, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν

ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 9 Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ ἡ αἰσθήσει.

10 Εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰληκρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ.

11 Πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἑπαινον Θεοῦ.

12 Γινώσκεις δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν.

13 Ὡς τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσι.

14 Καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ, πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περιστοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν.

15 Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν· τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν.

* 16 Οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἡ ἀγνῶσις, ἀλλ' οἰόμενοι θλίψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου.

17 Οἱ δὲ, ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαὶν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι.

18 Τί γάρ; πλὴν παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάτει, εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται· καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι.

19 Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 20 Κατὰ τὴν ἀποκαρτοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ ἀσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου.

21 Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, Χριστός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.

22 Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἰρήσομαι, οὐ γνωρίζω.

* 23 Συνέχομαι γὰρ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσθαι, καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι· πολλὰ γὰρ μᾶλλον ἀκρεῖστον.

24 Τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκί, ἀναγκαϊότερον δι' ὑμᾶς.

* 25 Καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα, ὅτι μενῶ καὶ ἡ συμπαρμένη πᾶσιν ὑμῖν, εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως,

26 ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περιστεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοί, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

* 27 Ἡ μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἐλθὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπὸν, ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι σήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ ἀσυνθροῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου.

* 28 Καὶ μὴ ἡττυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων· ἡτις αὐτοῖς μὲν ἐστὶν ἐνδεΐξις ἀπολείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας· καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ.

29 Ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάτχειν.

30 Τὸν αὐτὸν ἄγωνα ἔχοντες ὅσον ἴδετε ἐν ἐμοί, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί. 16. ὁ 4.

Κεφ. β'. 2.

* 1 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι ἡ παραμυθία ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύματος, εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί,

* 2 Πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, ἡσύχῃ ψυχαί, τὸ ἐν ἡμῖν φρονούντες.

* 3 Μηδὲν κατὰ ἐρίθειαν, ἢ ἡ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφρο-

νοφροσύνη ἀλλήλους ἠγοούμενοι
† ὑπερέχοντας ἑαυτῶν.

4 Μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκο-
πεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων
ἕκαστος.

5 Τοῦτο γὰρ φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν
ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

* 6 Ὃς ἐν † μορφῇ Θεοῦ ὑπ-
άρχων, οὐχ † ἀρπαγμὸν ἠγή-
σατο τὸ εἶναι † ἴσα Θεῷ.

* 7 Ἀλλ' ἑαυτὸν † ἐκένωσε,
μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν † ὁ-
μοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος,

* 8 Καὶ † σχήματι εὐθεὺς
ὡς ἄνθρωπος, ἐταπεινώσεν ἑαυ-
τὸν, γενόμενος † ὑπήκοος μέχρι
θανάτου, θανάτου δὲ † σκαυοῦ.

* 9 Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν † ὑ-
περέψωτε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ
ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα.

* 10 Ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰη-
σοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων
καὶ † ἐπιγείων καὶ † καταχθο-
νίων.

11 Καὶ πᾶσα γλῶσσα ἔξομο-
λογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς
Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς.

* 12 Ὡς, ἀγαπητοὶ μου,
καθὼς πάντοτε ὑπήκουσατε, μὴ
ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον,
ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ
† ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου
καὶ † τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτη-
ρίαν κατεργάζεσθε.

13 Ὁ Θεὸς γὰρ ἔστιν ὁ ἐνεργ-
γὼν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ
τὸ ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐδο-
κίας.

14 Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογ-
γυσμῶν καὶ διαλογισμῶν.

* 15 Ἵνα γένησθε † ἀμεμπτοὶ
καὶ † ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώ-
μητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολισᾶς
καὶ † διαφραμιμένης ἐν οἷς φαί-
νεσθε ὡς Φωστῆρες ἐν κόσμῳ,

* 16 Λόγον † ζωῆς † ἐπέχον-
τες· εἰς † καιχημα ἡμῶν εἰς
ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κε-
νὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς κενὸν
ἐκοπίασα.

17 Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι
ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ
τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ

συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν.

18 Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαί-
ρετε, καὶ συγχαίρετέ μοι.

* 19 † Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ
Ἰησοῦ, Τιμόθεον † ταχέως
† πέμψαι ὑμῖν, ἵνα καὶ γὰρ † εὐ-
ψυχῶ, γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν.

* 20 Οὐδένα γὰρ ἔχω † ἰσό-
ψυχον, ὅστις † γνησίως τὰ περὶ
ὑμῶν μεριμνῇται.

21 Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν
ζητοῦσιν, οὐ τὰ τοῦ Χριστοῦ
Ἰησοῦ.

22 Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γι-
νώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον,
σὺν ἡμῶν ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐ-
αγγέλιον.

23 Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω
πέμψαι, ὡς ἂν ἀπίθω τὰ περὶ
ἡμῶν, ἑξαυτῆς.

24 Πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ, ὅτι
καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσεται.

25 Ἀναγκαῖον δὲ ἠγησάμην
Ἐπαφρόδιτον τὴν ἀδελφὸν καὶ
συνεργὸν καὶ συσρατιώτην μου,
ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ λαιτουρ-
γὸν τῆς χρείας μου πέμψαι
πρὸς ὑμᾶς.

26 Ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πᾶν-
τας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν, διότι
ἠκούσατε ὅτι ἡσθένησε.

* 27 Καὶ γὰρ ἡσθένησε † πα-
ραπλήτιον θανάτῳ· ἀλλ' ὁ Θεὸς
αὐτὸν ἠλέησεν· οὐκ αὐτὸν δὲ
μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, ἵνα μὴ
λύπην ἐπὶ λύπῃ σχῶ.

* 28 † Σπουδαιοτέρως οὖν
ἐπεμψα αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες
αὐτὸν πάλιν, χαρῇτε, καὶ γὰρ
† ἀλυπότερος ᾶ.

29 Προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν
ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς,
καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους
ἔχετε.

* 30 Ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ
Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἠγγικε,
† παραβουλευσάμενος τῇ ψυ-
χῇ, ἵνα † ἀναπληρώτῃ τὸ ὑμῶν
† ὑστέρημα τῆς πρὸς με † λει-
τουργίας. 40. † 13.

Κεφ. γ'. 3.

1 Τοῖς λοιποῖς, ἀδελφοί μου,
χαίρετε ἐν Κυρίῳ. τὰ αὐ-
τὰ

τὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ
δοκνήδον, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.

* 2 Βλέπετε τοὺς κύνας,
βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας,
βλέπετε τὴν † κατατομὴν.

3 Ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι Θεοῦ λατρεύοντες, καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιοῦτες·

4 Καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποι-
θῆσιν καὶ ἐν σαρκί. Εἴ τις δο-
κεῖ ἄλλος πεποισθῆναι ἐν σαρκί,
ἐγὼ μᾶλλον.

* 5 Περιτομή † ἡμετέρος,
ἐκ γένους Ἰσραὴλ, Φυλῆς Βεν-
ιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων,
κατὰ νόμον Φαρισαῖος,

Ὁ Κατὰ ζῆλον διώκων τὴν
ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην
τὴν ἐν νόμῳ γεγόμενος ἄμεμ-
πτος·

7 Ἄλλ' ἄτινα ἦν μοι κέρδη,
ταῦτα ἤγχαται διὰ τὸν Χριστὸν
ζημίαν.

* 8 Ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡ-
γοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ
τὸ † ὑπερέχον τῆς ‡ γνώσεως
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου,
δι' ὃν τὰ πάντα † ἐζημιώθη,
καὶ ἡγοῦμαι † σκιμβαλα εἶναι,
ἵνα Χριστὸν † κερδήσω,

9 Καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐταῖς, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει.

* ἵο τοῦ γυνῶναι αὐτὴν, καὶ
τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως
αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν
παθημάτων αὐτοῦ, † συμμο-
φούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ.

* II ‡ Εἰ πως ‡ καταντήσω
εἰς τὴν † ἐξανάξασιν τῶν νε-
κρῶν.

12 Οὐχ ὅτι ἦδη ἔλαβον, ἢ ἦδη τετελείωμαι· διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, ἕφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

13 Ἀδελφοί, ἐγὼ ἑμαυτὸν
οὐ λογίζομαι κατειληφέναι·

* 14 "Εν δὲ, τὰ μὲν ὀπίσω

ἐπιλανθάνομενος, τοῖς δὲ ἑμ-
προσθεν † ἐπεκτεινόμενος, κατὰ
† σκοπὸν † διῶκω ἐπὶ τὸ † βρα-
βεῖον τῆς † ἀντι † κλήσεως τοῦ
Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

* 15 Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἰ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει.

16 Πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν,
τῷ αὐτῷ σοιχεῖν κανόνι, τὸ
αὐτὸ φρονεῖν.

* 17 † Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἄδελφοι, καὶ ‡ σκοπεῖτε τοὺς † οὕτω περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς.

18 Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦ-
σιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν,
νῦν δὲ καὶ κλαίω ἰδὼν, τοὺς
ἐχθροὺς τοῦ σώματος τοῦ Χρι-
στοῦ.

19 Ὡν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν
δ' ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν
τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπι-
γεια Φρονοῦντες.

* 20 Ἡμῶν γὰρ τὸ † πολί-
τευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάχει, ἐξ
οὗ καὶ † πατέρα † ἀπεκδεχό-
μεθα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν.

* 21 "Ὁς † μετασχηματίζει
τὸ σῶμα τῆς † ταπεινώσεως
ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ
† σύμμορφον τῷ σώματι τῆς
δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέρ-
γειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ
ὑποτάξαι ἑαυτοῦ τὰ πάντα. 27.
† II.

Κεφ. 8. 4.

* 1^η Ως τε, ἀδελφοί μου ἀγαπῆτοι καὶ ἑπιπρόβητοι, χαρὰ καὶ σέφανός μου, οὕτω ζήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπῆτοι.

2 Εὐδοκίαν παρακαλῶ καὶ
 συντυχὴν παρακαλῶ τὸ αὐτὸ
 φρονεῖν ἐν Κυρίῳ·

* 3 Καὶ † ἐρωτῶ καὶ σὲ, † σύ
 ζυγε † γυνήτιε, συλλαμβάνου
 αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῇ εὐχῇ γυ-
 λῶ συνήβλησάν μοι, μετὰ Κλή-
 μεντος καὶ τῶν λοιπῶν συ-
 εργαῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα
 βίβλω ζωῆς.

4 Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε·
πάλιν ἔρω, χαίρετε.

5 Τὸ ἐπεικὲς ὑμῶν γνωσθή-
τω πᾶσιν ἀνθρώποις· ὁ Κύριος
ἐγγύς.

6 Μὴδὲν μεριμνᾶτε· ἀλλ' ἐν
παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ
δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰ-
τήματα ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς
τὸν Θεόν·

7 Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ
ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, φρου-
ρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ
τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ.

* 8 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα
ἐσιν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα
δικαία, ὅσα ἀγνὰ, ὅσα † προσ-
φιλῆ, ὅσα † εὐφίμα, εἰ τις
† ἀρετὴ καὶ εἰ τις ἐπαινος,
ταῦτα λογίζεσθε.

9 Ἄ καὶ ἐμάθετε, καὶ παρ-
ελάβετε, καὶ ἤκουσατε, καὶ
εἰδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράτ-
σετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης
ἔσται μετ' ὑμῶν.

* 10 Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ
† μεγάλως, ὅτι ἡδὴ ποτὶ † ἀν-
εχάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν·
ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, † ἡκχι-
ρεῖσθε δέ.

* 11 Οὐχ ὅτι καθ' † ὑσέρη-
σιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἐμάθον, ἐν
οἷς εἰμι, † αὐτάρκης εἶναι.

* 12 Οἶδα δὲ ταπεινοῦσθαι,
οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ
καὶ ἐν τᾷτι † μεμύημαι· καὶ
χορηγίσσθαι, καὶ πεπᾶν, καὶ
περιστεύειν καὶ ὑπερεῖσθαι.

* 13 Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ
† ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ.

14 Πλὴν καλῶς ποιήσατε,

συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλί-
ψει.

* 15 Οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς,
† Φιλιππησίαι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ
εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ
Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκ-
κλητικὴ ἐκοινώνητεν εἰς λόγον
† δόσεως καὶ † λήψεως, εἰ μὴ
ὑμεῖς μόνοι·

16 Ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ
καὶ ἄπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρείαν
μοι ἐπέμψατε.

17 Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δό-
μα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν
τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον
ὑμῶν.

* 18 † Ἀπέχω δὲ πάντα,
καὶ περισσεύω· πεπλήρωμαι,
δεξιόμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου
τὰ παρ' ὑμῶν, † ἱσμὴν † εὐω-
δίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον
τῷ Θεῷ.

19 Ὁ δὲ Θεὸς μου πληρώσει
πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν
πλοῦτον αὐτοῦ, ἐν δόξῃ, ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ.

20 Τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν
ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶ-
νων. Ἀμήν.

21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται
ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοί ἀδελφοί·

22 Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες
οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς
Καίσαρος οἰκίας.

23 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑ-
μῶν. Ἀμήν. 20. † 11.

Πρὸς Φιλιππησίους ἐγράφη
ἀπὸ Ῥώμης δι' Ἐπαφροδίτου.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ Ἡ

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α. 1.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπὸστολος Ἰησοῦ
Χριστοῦ διὰ θελήματος
Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός,

2 Τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις
καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ·
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
πατρὸς

πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι·

4 Ἀκούσαντες τὴν πίσιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους,

* 5 Διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἡμῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν ἡμεῖς προηκούσαμεν ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου,

6 Τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ· καὶ ἔτι καρποφορούμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ὥστε ἡμεῖς ἡκούσαμεν καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ·

7 Καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστις πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ·

8 Ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ὥστε ἡμεῖς ἡκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ·

* 10 Περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἡμέραν ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ,

* 11 Ἐν πάσῃ δυνάμει ἡμῶν ἐπιμένοντες κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς·

12 Εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἰκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ Φωτὶ·

13 Ὃς ἐξέρυσάτο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ·

14 Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπο-

λύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν·

15 Ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως·

* 16 Ὅτι ἐν αὐτῷ ἡ ἐκτίσθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὀρατά καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται·

17 Καὶ αὐτὸς ἐστὶ πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε·

* 18 Καὶ αὐτὸς ἐστὶν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, ὃς ἐστὶν ἀρχὴ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς ἡ πρωτεύων·

19 Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι·

* 20 Καὶ δι' αὐτοῦ ἡ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν ἡ εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σαυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἐπιπορευομένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλαξεν,

22 Ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τοῦ θανάτου παραστήσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμωμούς καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ·

* 23 Ἐπεὶ γὰρ ἐπιμένετε τῇ πίστει ἡμεῖς ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἡκούσατε, τοῦ κηρύττοντος τὸν θῆντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν· οὗ ἡ γενόμενος ἐγὼ Παῦλος διάκονος.

* 24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθεμασί μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἡ ἀναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν βλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου, ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ ἐκκλησία·

25 Ἦς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

26 Τὸ μυστήριον τὸ ἀποκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

27 Οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τις ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἐνέστιν, ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης.

28 Ὅν ἡμεῖς καταγγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

29 Εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ τοῦ ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ δύναμαι. 14. † 8.

Κεφ. β'. 2.

Ⓜ Εἶλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ ἰσράκασιν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί.

* 2 Ἴνα παρακληθῶσιν αἰ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων ἐν ἀγάτῃ, καὶ εἰς πάντα λαόν τοῦ † πληροφίας τῆς συνέσεως εἰς † ἐπιγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ.

3 Ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ διηγεύμενοι τῆς σοφίας καὶ τῆς γνωσεως τῆς δόξης.

* 4 Τοῦτο δὲ λέγω ἵνα μὴ ὑμεῖς † παραλογίζηται ἐν ἑαυτοῖς λογισμῶν.

5 Ἐγὼ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἀπώλει, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν αὐτῷ ἔμωμαι χαίρων καὶ βλέπων τὴν τῆς ταξίν, καὶ τὸ † τελευτᾶ τῆς εἰς Χριστὸν πίσεως.

6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν ᾧ περιπατεῖτε.

7 Ἐρρίξωμένοι καὶ ἐποικοδομοῦμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ.

* 8 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ † συλαγωγῶν διὰ τῆς † φιλοσοφίας καὶ † κενῆς † ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ σοῦχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν.

* 9 Ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς † θεότητος † σωματικῶς.

10 Καὶ ἐπεὶ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας.

* 11 Ἐν ᾧ καὶ † περιετμήθητε † περιτομῇ † ἀχειροτομήτω, ἐν τῇ † ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ.

* 12 † Συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίσεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν.

* 13 Καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυσσίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, † συνεζωοποίητε σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ὑμῖν πάντα τὰ παραπτώματα,

* 14 † Ἐφαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν † χειρόγραφον τοῖς ὀύγμασιν, ὃ ἦν † ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἔρκεν ἐκ τοῦ μέσου, † προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ.

* 15 † Ἀπεκδυσάμενος τὰς † ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας † ἐδειγμάτισεν ἐν † παρρησίᾳ, † θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

* 16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώτῃ ἢ ἐν † πότει, ἢ ἐν μέρει, ἐσθίης ἢ † νομηνίας, ἢ σαββάτων.

17 Ἄ ἐσι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

* 18 Μὴδεὶς ὑμᾶς † καταβραβεύτω βέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἢ μὴ ἰώρακεν † ἐμβλαπτεῶν,

τεύων, εἰκὴ † Φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοῦς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ.

19 Καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβάζόμενον, αὐξεῖ τὴν αὐξησιν τοῦ Θεοῦ.

* 20 Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ Χριστῷ ἀπὸ τῶν σοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ † δογματίζεσθε;

21 Μὴ ἄψῃ, μηδὲ γεύσῃ, μηδὲ βίγῃς.

* 22 Ἄ ἐσι πάντα εἰς † φόβον τῇ † ἀποχρήτει, κατὰ τὰ † ἐντάλματα καὶ † διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων.

* 23 Ἄ τινὰ ἐσι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν † ἐθελοθρησκείᾳ καὶ † ταπεινοφροσύνῃ καὶ † ἀφειδία σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς † πλησμονὴν τῆς σαρκὸς. 42. † 18.

Κεφ. γ'. 3.

1 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος.

2 Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς.

3 Ἀπεθάνετε γὰρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ.

4 Ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.

* 5 Νεκρῶτατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, † πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία.

6 Δι' ἧς ἔρχεται ἡ ἔργη τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.

7 Ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν αὐτοῖς.

* 8 Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν,

† ἀίσχρολογίαν, ἐκ τοῦ φόβου ὑμῶν.

9 Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους ἀπεκδυσάμενοι τὴν παλαιὰν ἀνθρώπου σὺν ταῖς πράξεσι αὐτοῦ.

* 10 Καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νόν, τὸν † ἀνακαινούμενον ἐπὶ γινώσκιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτιστοῦς αὐτόν.

11 Ὅπου οὐκ ἔστι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκρβυσία, βάρβαρος, Σκυθὴς, δούλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶτι Χριστός.

12 Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἀγαπημένοι, σπλάγχχνα οἰκτιρῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραότητα, μακροθυμίαν.

* 13 Ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ὡς τις πρὸς τινὰ ἔχει † μομφὴν καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς.

14 Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἀγάπην, ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος.

* 15 Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ † βραβεύεται ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν σώματι, καὶ † εὐχαριστήσθε.

* 16 Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν υμῖν † πλουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νοουθετοῦντες ἑαυτοὺς, ὡς μοῖς καὶ † ὕμνοις καὶ † ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν χάριτι † ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν Κυρίῳ.

17 Καὶ πᾶν ὃ, τι ἂν ποιεῖτε, ἐν λόγῳ, ἢ ἐν ἔργῳ, ὡς ἐν δυνάμει Κυρίου Ἰησοῦ εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ τρὶ δι' αὐτοῦ.

18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις ἀνδράσι ὡς ἡ ἐκκλησία ὑπὸ τὸν Χριστόν.

19 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκες, καὶ μὴ πικραίνετε αὐτάς.

20 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστος τῷ Κυρίῳ.

* 21 Οἱ πατέρες, μὴ ἡρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἡθυμῶσιν.

* 22 Οἱ δοῦλοι, ἡ ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ἡθυαλισμοῦς, ὡς ἡ ἀνθρωπάρεστοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ, φοβούμενοι τὸν Θεόν·

23 Καὶ πᾶν ὃ, τι ἐν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις·

* 24 Εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἡ ἀπολιψὸς τὴν ἡμετέραν τῆς κληρονομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε.

25 Ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὁ ἡσυχῆς· καὶ οὐκ ἐστὶ προσωποληψία. 17. † 6.

Κεφ. 8. 4.

1 Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν σέβειν τοῖς δούλοις παρέχετε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς.

2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ·

3 Προσευχόμενοι ἅμῃ καὶ τερψόμενοι, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θυρὰν τοῦ λόγου, λαλήται τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, ὅ ἐστι καὶ σοφία·

4 ἵνα φανερώσῃ αὐτὸ, ὡς δεῖ με λαλήσαι.

5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἑαυτῶν, τὸν καρὸν ἐξαγοράζοντες.

6 Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ὡς ἡμετέρος, εἰδέναι πᾶσι δεῖ ὑμᾶς ἐν ἐκείνῳ ἀποκρίνεσθαι.

7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσατε· οὐκ ἐστὶν ἡ ἀγαπητὸς ἀδελφός, καὶ πιστὸς διάκονος, καὶ συνδoulos ἐν Κυρίῳ·

8 Ὁν ἐπέμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γινῶ τὰ περὶ ὑμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν.

9 Σὺν Ὁμησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωριοῦσε τὰ ὧδε·

* 10 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναρχηγός μου, καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβᾳ, περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς· ἐὰν ἐλθῇ πρὸς ὑμᾶς, δεξασθε αὐτόν·

* 11 Καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουδῆς, οἱ ὅντες ἐκ περιτομῆς· οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγνωθήσαν μοι ἡ παρηγορία.

12 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν δοῦλος Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα ζητετέ τέλειοι καὶ πτελοῦσθε ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ.

13 Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τῶν ἐν Ἱερὰπόλει.

14 Ἀσπάζεταιται ὑμᾶς Λουκάς ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητός, καὶ Δημήτριος.

15 Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς, καὶ Νυμφῶν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν.

16 Καὶ ὅταν ἀναγινώσῃ παρ' ὑμῶν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικείᾳ ἐκκλησίᾳ ἀναγινώσῃ· καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγινώτε.

17 Καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ· βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

18 Ὁ ἀσπασμὸς τῷ ἐμῷ χεῖρι Παύλῳ. Μνημονεύετε μου τῶν δεσπῶν. Ἡ χάρις μετ' ὑμῶν. Ἀμήν. 3. † 2.

Πρὸς Κολοσσαίτας ἐν ῥῶμῃ ἀπὸ Παύλου διὰ Τυχικοῦ καὶ Ὁμησίμου.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ 'ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ 'Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΪΣ 'ΕΠΙΣΤΟΛΗ' ΠΡΩΤΗ.

Κεφ. α. 1.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ πατρὶ, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνησθῆναι ὑμῶν ποιοῦμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν.

3 Ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐμπροσθέν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν.

4 Εἰδέτεες, ἀδελφοί ἡγαπημένοι, ὑπὸ Θεοῦ τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν.

5 Ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ· καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς.

6 Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, δεξιόμενοι τὸν λόγον ἐν βλίφει πολλῇ, μετὰ χαρᾶς πνεύματος ἁγίου.

7 Ὡς γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ.

* 8 Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἔβηχεν ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν Θεόν, ἐξελέλυθεν, ὥς μὴ χρεῖαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι.

9 Αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἰσοδὸν

ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεσρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ.

* 10 Καὶ ἄναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ἐργῆς τῆς ἐρχομένης. α. † 2.

Κεφ. β. 2.

1 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἰσοδὸν ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν.

* 2 Ἀλλὰ καὶ ἔπροπαθόντες καὶ ἔδριτθόντες, καθὼς οἴδατε, ἐν φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῇ ἀγῶνι.

3 Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκκαβαρτίας, οὔτε ἐν δόλῳ.

4 Ἀλλὰ καθὼς θεοδοκιμάσαμε ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν οὐχ ὥς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.

* 5 Οὔτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ ἔκολακείας ἐγενήθημεν. καθὼς οἴδατε, οὕτως ἐν ἔμφρονι πλεονεξίας· Θεὸς μάρτυς.

6 Οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων· δυναμένοι βάρει εἶναι, ὥς Χριστοῦ ἀποστόλοι.

* 7 Ἀλλ' ἐγενήθημεν ἡπὶ ἐν μέτῳ ὑμῶν, ὥς ἂν ἔτροφῇ ἡμᾶς τὰ ἑαυτῆς τέκνα.

* 8 Οὕτως, ἔμετρομεν μεταδοῖν ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον

τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐαυ-
τῶν ψυχὰς, διότι ἀγαπητοὶ
ἡμῖν γεγέννησθε.

9 Μνημονεύετε γὰρ, ἀδελ-
φοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν
μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέ-
ρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ
ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν, ἐκηρύ-
ξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον
τοῦ Θεοῦ.

* 10 Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ
Θεὸς, ὡς † δοίωσιν καὶ δικαίως
καὶ † ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πι-
σεύουσιν ἐγενήθημεν.

11 Καθάπερ οἴδατε ὡς ἕνα
ἔκαρον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τέκνα
ἐαυτοῦ, παρακαλοῦντες ὑμᾶς
καὶ παραμυθούμενοι,

12 Καὶ μαρτυρούμενοι, εἰς
τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ
Θεοῦ τοῦ καλοῦντός ὑμᾶς εἰς
τὴν ἐαυτοῦ βασιλείαν καὶ δό-
ξαν.

* 13 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς
ἐὺχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ † ἀδια-
λείπτως, ὅτι περιλαβόντες
λόγον ἀκρίβειαν παρ' ἡμῶν, τοῦ
Θεοῦ, ἰδεξαμέντες οὐ λόγον ἀν-
θρώπων, ἀλλὰ (καθὼς ἐσιν ἀ-
ληθῆς) λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ
ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύ-
ουσιν.

* 14 Ὑμεῖς γὰρ † μιμηταὶ
ἡμετέων, ἀδελφοί, τῶν ἐκ-
κλησιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
ἵτι ταῦτα † ἐκράτετε καὶ ὑμεῖς
ἐπὶ τῶν ἰδίων † συμφυλετῶν,
καὶ οὗτοι ὑπὸ τῶν Ἰου-
δαίων.

* 15 Τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀ-
ποκτείναντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς
ἰδίους προφήτας, καὶ ὑμᾶς † ἐκ-
κλησιῶντων, καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσ-
τούντων, καὶ πάντιν ἀνθρώποις
ἀντικείμεν.

16 Καταδόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθ-
νεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς
τὸ ἀνα-ληφῶσαι αὐτῶν τὰς ἀ-
μαρτίας πάντοτε· ἑφάπαξ δὲ
ἐν αὐτοῖς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος.

* 17 Ἡμεῖς δὲ, - ἀδελφοί,
ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν

πρὸς καιρὸν ὥρας, πρωτῶται, οὐ
καρδία, περιστοτέρως ἐπιδουλό-
σαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν
ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ.

18 Δὶδ ἡθελήσαμεν ἐλθεῖν
πρὸς ὑμᾶς (ἐγὼ μὲν Παῦλος)
καὶ ἅπαξ καὶ δις, καὶ ἐνέκο-
ψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς.

19 Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς, ἡ
χαρὰ, ἡ σέφανος καυχίσεως;
ἡ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς ἐμπροσθεν τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν
τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ;

20 Ὑμεῖς γὰρ ἔσε ἡ δόξα
ἡμῶν καὶ ἡ χαρὰ. 16 † 7.

Κεφ. γ'. 3.

1 Δὶδ μὴκέτι σέγοντες, εὖ-
δοκῆταμεν καταλειφθῆ-
ναι ἐν Ἀθήναις μόνοι,

2 Καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον
τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκο-
νον τοῦ Θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡ-
μῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χρι-
στοῦ, εἰς τὸ σιγῆσαι ὑμᾶς καὶ
παρακαλεῖσθαι ὑμᾶς περὶ τῆς
πίσεως ὑμῶν.

* 3 Τῷ μὴδένα † σαίνεσθαι
ἐν ταῖς ἐλίψεσι ταύταις· αὐτοὶ
γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κεί-
μεθα.

4 Καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς
ἦμεν, προσελέγομεν ὑμῖν ὅτι
μέλλομεν ἐλθεῖν εἰς ὑμᾶς, καὶ οὐκ
ἐγένετο, καὶ οἴδατε.

5 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ μὴκέτι
σέγων, ἐπέμψα εἰς τὸ γίνεσθαι
τὸν πῖσιν ὑμῶν· μήπως ἐτεί-
ρατεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς
κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.

6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου
πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν, καὶ τοῦ
αγγελισμένου ἡμῖν τὴν πίσιν
καὶ τὴν ἀγαπὴν ὑμῶν, καὶ ὅτι
ἔχετε μνησίαν ἡμῶν ἀγαθῶν
πάντοτε, ἐπιτιθεσύντες ὑμᾶς
ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑ-
μᾶς.

7 Διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν,
ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν, ἐπὶ πάντῃ
τῇ ἐλίψει καὶ ἀναγκῇ ἡμῶν,
διὰ τῆς ὑμῶν πίσεως.

8 Ὅτι οὖν ζῶμεν, εἰν ὑμεῖς
σήμετε ἐν Κυρίῳ.

9 Τίνα γὰρ εὐχαρισίαν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ τῷ χαρᾷ ἢ χαιρομένῳ δι' ὑμᾶς ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν,

10 Νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ θεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑπερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;

11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύνει τὴν ἐσθὲν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς.

12 Τμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς.

13 Εἰς τὸ ζηρεῖναι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ, ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ. 1. † 1.

Κεφ. δ'. 4.

1 ΤΟ' λοιπὸν σὺν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον.

2 Οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδόξαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

3 Τοῦτο γὰρ ἐστὶ τέλοςμα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμός ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας.

4 Εἰδέναι ἔκαθεν ἡμῶν τὸ εαυτοῦ σκεῖναι κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ.

5 Μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας, καθάπερ καὶ τὰ ἐνθὴ τὰ μὴ εἰδῶτα τὸν Θεόν.

* 6 Τὸ μὴ † ὑπερβαίνειν καὶ † πλεονεκτεῖν ἐν τῷ † πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ὅτι † ἐκδικεῖ ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ † προσέταμεν ὑμῖν, καὶ διεμαρτυράμεθα.

7 Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ.

8 Τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸ Θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ἡμᾶς.

* 9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς † θεοδίδακτοι ἐστε εἰς τὴν ἀγαπᾶν ἀλλήλους.

10 Καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ· παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον.

11 Καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν, καὶ πράττειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγορήσαμεν.

12 ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἕξω, καὶ μηδεὶς χρεῖαν ἔχητε.

13 Οὐ βέλῳ δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί, περὶ τῶν κοιμημένων, ἵνα μὴ λυπήσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα.

14 Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ, ἄξει σὺν αὐτοῖς.

15 Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς ζῶντες οἱ περιλειπούμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ φθισόμεν τοὺς κοιμηθέντας.

* 16 Ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος † κελευσμάτι, ἐν φωνῇ † ἀγγελίου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ καταβύσεται ἀπ' οὐρανοῦ καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ, ἀνασούντα. πρῶτον.

* 17 Ἐπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ † περιλειπούμενοι, ἅμα αὐτοῖς ἀπαρητημέθα ἐν νεφελῇ εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου, εἰς ἅμα· καὶ οὕτω πάντοτε ὁ Κύριος ἐστέμεθα.

18 Ὡς παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις. 9. † 3.

Κεφ. ε. 5.

1 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρειᾶν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι.

2 Αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ, οὕτως ἔρχεται.

* 3 Ὅταν γὰρ λέγωσιν· Εἰρήνῃ καὶ ἀσφαλείᾳ, τότε ἡ αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὀλέθρος, ὥσπερ ἡ ἡμετέρα τῇ ἐν γαστρὶ ἔχουσῃ· καὶ οὐ μὴ ἐκφυγῶσιν.

4 Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, οὐκ ἔσθ' ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ.

5 Πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας· οὐκ ἐσμὲν νυκτός, οὐδὲ σκότους.

6 Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν.

7 Οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκτὸς καθεύδουσι· καὶ οἱ μεθύσκόμενοι, νυκτὸς μεθύουσιν.

* 8 Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ ἡ περισκεφαλίσαν, ἐλπίδα σωτηρίας.

9 Ὅτι οὐκ ἔβητο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ἔργον, ἀλλ' εἰς περιπόνησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

10 Τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν, εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ ὢμεν.

11 Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ναὸν, καθὼς καὶ ποιεῖτε.

12 Ἑρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν μῖν, καὶ προϊσαμένους ὑμῶν ἐν κυρίῳ, καὶ νομιζομένους ὑμᾶς.

13 Καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ, διὰ

τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.

* 14 Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἡ νοθεύετε τοὺς ἄτάκτους, ἡ παραμυθεῖσθε τοὺς ἡλιγοφύλους, ἡ ἀντέχεσθε τῶν ἡσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας.

15 Ὅρατε μὴ τις κακὸν ἀντι κακοῦ τινὶ ἀποδῷ· ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.

16 Πάντοτε χαίρετε.

17 Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε.

18 Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς.

19 Τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε.

20 Προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε.

21 Πάντα δοκιμάζετε· τὸ καλὸν κατέχετε.

22 Ἀπὸ παντὸς εἵδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.

23 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὅλοτε· καὶ ἡλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα ἡμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖν.

24 Πιθὲς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὅς καὶ ποιῆται.

25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν.

26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φιλήματι ἀγάμ.

27 Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον, ἀναγνωστῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς.

28 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετ' ὑμῶν. Ἀμήν. 11. † 3.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ ἢ ΠΡΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕῖΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Κεφ. α'. 1.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ.

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 3 Εὐχαρισεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἡ ἀξίον ἐσιν, ὅτι ἡμεῖς ὑπερυψώμεθα ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους.

4 Ὡς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχῆσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν, καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε.

* 5 Ἐνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ ἡμεῖς κατὰ κρίσιν ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ σάβητε.

6 Ἐπεὶ δὲ δικαίον περὶ Θεοῦ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν.

7 Καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἔσσωμα μὲν ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγελῶν δυναμειῶς αὐτοῦ,

8 ἐν πυρὶ φλογος, διδόντος ἐκδόκῃσιν τοῖς μὴ εἰσὶν Θεόν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 9 Οἵτινες ἡμεῖς δίκην ἡμῶν τίσουσιν, ἡμεῖς ὁλοκρῶν καὶ αἰσίων, ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

10 Ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, καὶ βασιλεῦσαι ἐν πᾶσι τοῖς πιστευού-

σιν, (ὅτι ἐπιτεύθη τὸ μαρτυρίον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

11 Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμεῖς ἀξιωτῆ τῆς κλήσεως ὃς Θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πᾶσιν ἐνδοξίαν ἀγαθωσύνης, καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει.

* 12 Ὅπως ἡμεῖς ἐνδοξασθῇ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς αὐτοῖς, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9. † 3.

Κεφ. β'. 2.

1 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυνωγωγῆς ἐπ' αὐτὸν,

2 εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι. ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοῦς, μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μηδὲ δι' ἐπιτολῆς ὡς οἱ ἡμῶν, ὅτι ἐνεσκήκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ.

* 3 Μήτις ὑμᾶς ἑξαπατῶμεθα κατὰ μηδένα τρόπον; ὅτι ἡμεῖς μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὃ υἱὸς τῆς ἀπειθείας,

4 ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπερβυθισμένος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥς αὐτὸς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Θεὸς καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ Θεός.

5 Οὐ μνημονεύετε ὅτι ὡς ὑμεῖς πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν;

6 Καὶ νῦν τὸ κατέχον αὐτὸν δατέ, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτόν.

αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ.

Τὰ γὰρ μυήριον ἡσὶ ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον δὲ κατέχων ἄρτι ζωὴ ἐκ μέσου γένεται.

8 Καὶ τότε ἀποκαλυφθήτεται ὁ ἄνεμος, ὃν ὁ Κύριος ἀνάλυται τῷ πνεύματι τοῦ εὐαγγελίου αὐτοῦ, καὶ καταργήσῃ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ.

9 Οὐ ἔστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σαταῦ ἐν πάτῃ δυνάμει, καὶ σημείοις, καὶ τέρασιν ψεύδους,

10 Καὶ ἐν πάτῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις· αὐτὸν δὲ τὴν ἀγαθὴν τῆς ἀληθείας οὐκ ἔδειξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς.

11 Καὶ διὰ τοῦτο πέμψῃ αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάτης, εἰς τὸ πειθεσθαι αὐτοῦς τῇ ψεύδει.

12 Ἰνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πειθεσκαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκῶντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ.

13 Ἡμεῖς δὲ ἐβόλλομεν εὐχαρισεῖν τῷ Θεῷ παντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἰλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγαθῷ πνεύματι, καὶ πίστι ἀληθείας.

14 Εἰς ὃ ἐκάλειν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ὑμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, σῴκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ας ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν.

16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, καὶ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ὑμᾶς, καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι.

17 Παρακαλεῖται ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ σφίξει ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ. 2. † 0.

Κεφ. γ'. 3.

1 Τοῖσι λοιποῖς προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ, καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς.

2 Καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις.

3 Πίστις δὲ ἔστιν ὁ Κύριος, ὃς σφίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

4 Πεποιθήμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἂν παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε.

5 Ὁ δὲ Κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.

6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ζήλῃτε ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβε παρ' ἡμῶν.

* 7 Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πᾶς δεῖ μιμεῖσθαι ὑμᾶς· ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν.

* 8 (ὅθεν † ὠρεῖν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος· ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νύκτι καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ † ἐπιβαρῆσαι τίνα ὑμῶν.

9 Οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον ᾤμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς.

10 Καὶ γὰρ ὅτε ἡμεῖς πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παραγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἰ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μὴδὲ ἐσθίτω.

* 11 Ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν † ἀτάκτως, μὴδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ † περιεργαζομένους.

12 Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν, καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡτυχίας ἐργαζόμενοι, τὸν ἐκτὸν ἄρτον ἐσθίσιν.

* 13 Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ, μὴ
† ἐκκακήσητε † καλοποιοῦντες.

* 14 Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει
τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπισ-
τῆς, τοῦτον † σημειώσθε· καὶ
μὴ † συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα
ἐντραπή.

15 Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεΐ-
σθε, ἀλλὰ νοουθετεῖτε ὡς ἀδελ-
φόν.

16 Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰ-
ρήνης δώῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ

παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ· ὁ Κύ-
ριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χει-
ρὶ Παύλου, ὃ ἐστὶ σημεῖον ἐν
πᾶσι ἐπιστολῇ· οὕτω γράφω.

18 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑ-
μῶν. Ἀμήν. 9. † 4.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς δευτέρᾳ
ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ Ἡ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

Κεφ. α. ι.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ
Χριστοῦ κατ' ἐπιταγὴν
Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν,

2 Τιμοθέε, γνησίῳ τέκνῳ ἐν
πίσει, χάρις, ἐλεος, εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ
Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Καθὼς παρεκάλεσά σε,
προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευό-
μενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα πα-
ραγγείλῃς τισὶ μὴ ἑτεροδιδά-
σκαλεῖν·

* 4 Μὴδὲ προσέχειν μύθοις
καὶ † γενεαλογίαις † ἀπεράν-
τοις, αἵτινες ζητήσεις παρέ-
χουσι μᾶλλον ἢ † οἰκοδομίαν
Θεοῦ τὴν ἐν πίσει.

5 Τὰ δὲ τέλος τῆς παραγγε-
λίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς
καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγα-
θῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου·

* 6 Ὃν τινες † ἀσοχήσαν-
τες, † ἐξετράπησαν εἰς † μα-
ταιολογίαν·

7 Θέλοντες εἶναι νομοδιδά-
σκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἅ
λέγουσι, μήτε περὶ τίνων δια-
βεβασιούνται.

8 Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς νόμος,
ἐάν τις αὐτῷ κομίμῳς χρῆται·

* 9 Εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαί-
ος νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ
ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁ-
μαρτωλοῖς, † ἀνοσίοις καὶ † βε-
βήλοις, † πατραλώαις καὶ † μη-
τραλώαις, † ἀνδροφόνοις,

* 10 Πόρνοις, † ἀρσενοκοί-
ταις, † ἀνδραποδευαῖς, ψεύσαις
† ἐπίδόκοις, καὶ εἰ τι ἕτερον τῆ
ὁμοιωσύνης διδασκαλίᾳ ἀντί-
κειται·

11 Κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆ
δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐ-
πιστεύθην ἐγώ.

12 Καὶ χάριν ἔχω τῇ ἐνδο-
ναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πίσυνός με ἡγή-
σατο, θέμενος εἰς διακονίαν·

* 13 Τὸν † πρότερον ὄντα
βλάτφημον καὶ † διώκτην καὶ
ὕβριστήν· ἀλλ' ἡλεήθην, ὅτι
ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν † ἀπιστίᾳ·

* 14 † Ὑπερπελεονάσας δὲ
χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ
πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χρ-
στῷ Ἰησοῦ.

15 Πιστὸς δὲ λόγος, καὶ πα-
σης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χρ-
στὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον
ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὃν πρῶτόν
εἰμι ἐγώ·

* 16 Ἀ

θεν· ἵνα μὴ εἰς ἐνεδίπτυον ἐμ-
πέση καὶ παγίδα τοῦ διαβό-
λου.

* 8 † Διακόνους † ὡσαύτως
† σεμνοὺς, μὴ † δολοῦς, μὴ
οἶνω πολλῷ προσέχοντας, μὴ
κίσχυροκερδεῖς·

9 ἔχοντας τὸ μυσῆριον τῆς
πίσεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει·

10 Καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέ-
σθωσαν πρῶτον, εἴτα διακονεί-
τωσαν, ἀνεγκλητοὶ ὄντες.

11 Γυναῖκας ὡσαύτως σεμ-
νὰς, μὴ διαβόλους, νηφαλέους,
πιστὰς ἐν πᾶσι·

12 Διάκονοι ἔωσαν μιᾶς γυ-
ναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς
προϊσάμενοι καὶ τῶν ἰδίων ὀί-
κων·

* 13 Οἱ γὰρ καλῶς διακονή-
σαντες, † βαθμὴν ἑαυτοῖς κα-
λὴν † περιποιῶνται, καὶ πολ-
λὴν παρρησίαν ἐν πίσει τῇ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ.

14 Ταῦτά σοι γράφω, ἡλί-
ψιν ἔλθεῖν πρὸς σε τάχιον·

* 15 Ἐὰν δὲ βραδύνῃς, ἵνα
εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀ-
νασρέφεσθαι, ἣτις ἐστὶν ἐκκλη-
σία Θεοῦ ζῶντος, † σύλος καὶ
† ἰδραῖωμα τῆς ἀληθείας.

* 16 Καὶ † ὁμολογουμένως
μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐτελείας μυ-
σῆριον· Θεὸς ἐφανερῶς ἐν σαρ-
κί, ἰδικαιώθη ἐν πνεύματι,
ᾧφθῃ ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν
ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
ἀνελήφθη ἐν δόξῃ. 14. † 5.

Κεφ. δ'. 4.

* 1 Τὸ δὲ πνεῦμα † ρητῶς
λέγει, ὅτι ἐν † ὕψεσις
καίροις ἀποσῃσονται τινες τῆς
πίσεως, προσέχοντες πνεύμασι
πλάνοις, καὶ διδασκαλίαις δαι-
μονίων,

* 2 Ἐν † ὑποκρίσει † ψευδο-
λόγων, † κεικαυτηριασμένων
τῇ ἰδίᾳ συνειδήσει,

* 3 Κωλύοντων γαμεῖν, ἀ-
πέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ Θεὸς
ἔκτισεν εἰς † μετάληψιν μετὰ
εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπε-
γνωκῶσι τὴν ἀλήθειαν.

* 4 Ὅτι πᾶν † κτίσμα Θεοῦ
καλὸν, καὶ οὐδὲν † ἀπόβλητον
μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμε-
νον.

* 5 † Ἀγιάζεται γὰρ διὰ
λόγου Θεοῦ καὶ † ἐντεύξεως.

* 6 Ταῦτα † ὑποτιθέμενα
τοῖς ἀδελφοῖς, καλῶς ἐστὶ δια-
κονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, † ἐντρο-
φόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίσεως,
καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας, †
παρηκολούθηκας.

* 7 Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ
† γυμνάσεις μύθους † παραιτοῦ·
γυμναζέσθαι δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐτέ-
λειαν·

* 8 Ἡ γὰρ † σωματικὴ
† γυμνασία πρὸς ἐλίγον ἐστὶ
† ἀφέλιμος· ἡ δὲ εὐτέλεια πρὸς
πάντα ἀφέλιμος ἐστίν, ἐταγγι-
λίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ
τῆς μελλούσης.

* 9 Πιστὸς δὲ λόγος καὶ πάση
† ἀποδοχῇς ἄξιος.

10 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶ
μεν καὶ ἐνεδύμεθα, ὅτι ἡλ-
πίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὃς ἐς
σωτῆρ πάντων ἀνθρώπων, μά-
λις πιστῶν.

11 Παράγγελλε ταῦτα καὶ
διδάσκε.

12 Μηδεὶς σου τῆς νεότητος
καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τόπος γί-
νου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀ-
ναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύ-
ματι, ἐν πίσει, ἐν ἀγνοίᾳ.

* 13 Ἐὰν ἔρχομαι πρότερον
τῇ † ἀναγνίσκει, τῇ παρακλη-
σει, τῇ διδασκαλίᾳ.

14 Μὴ ἀμελεῖ τοῦ ἐν σοὶ χα-
ρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προ-
φητείας, μετὰ ἐπιθέσεως τῶ
Χριστοῦ τοῦ πρεσβυτέρου.

15 Ταῦτα μελέτω, ἐν τοῖς
τοῖς ἰσθί· ἵνα σοὶ ἡ προκοπὴ
φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν.

16 Ἐπεχε σεαυτῷ, καὶ τὴν
διδασκαλίαν· ἐπιμενε αὐτοῖς
τοῦτο γὰρ ποιεῖν, καὶ σεαυτὸν
σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντας σου
19. † 9.

Κεφ. ε. 5.

* 1 Πρεσβυτέρω μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλεῖς ὡς πατέρα· νεωτέρους, ὡς ἀδελφούς.

* 2 Ἐπρεσβυτέρους, ὡς μητέρας· νεωτέρους, ὡς ἀδελφούς, ἐν πάσῃ ἁγνεύῃ.

3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας.

* 4 Εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔγγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἰδίον οἶκον εὐτεβεῖν, καὶ ἰκανοῖς ἢ ἀποδιδόναι τοῖς ἑκείνοις. τοῦτο γὰρ ἐστὶ καλὸν καὶ ἰκανοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

* 5 Ἡ δὲ ἁγία ὄντως χήρα καὶ ἁγία μεμονωμένη ἡλπίκειν ἐπὶ τὸν Θεόν, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νύκτας καὶ ἡμέρας.

6 Ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθνηκε.

7 Καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀκούσιν οἱ υἱοί.

8 Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάστιγα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίσιν ἔρηται, καὶ ἔστιν ἀτίσιμος χεῖρων.

* 9 Χήρα ἡ κατὰ τὸν νόμον μὴ ἔχουσα ἑκείνην καὶ ἑξήκοντα, γινώσκουσα ὅτι ἀνδρὲς γυνή.

* 10 Ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἔτεκνοτρόφησεν, εἰ ἔξενόχοισεν, εἰ ἀγαθὴν πόδα ἐνέψεν, εἰ ἑλισσομένης ἔταρκεται, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἑπικολουμένη.

* 11 Νεωτέρους δὲ χήρας παροτρύνει· ὅταν γὰρ ἡ κατὰ τὸν νόμον χήρα κατὰ τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ, γαρμεῖν θέλουσιν.

12 Ἐχούσας καὶ υἱοὺς, ὅτι τὴν πρώτην πίσιν ἔρηται.

* 13 Ἀμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι περισχέμεναι τὰς οἰκίας· οὐ μόνον δὲ ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δεόντα.

* 14 Βούλομαι οὖν ἡ κατὰ τὸν νόμον χήρα γαρμεῖν, ἡ τεκνογονεῖν, ἡ οἰκοδομεῖν, ἡ ἀποδοτεῖν, ἡ ἀποδοτεῖν, ἡ ἀποδοτεῖν.

μὴν δίδοναι τὸ ἀντικειμένον ἡ λαιδορίας χάριν.

15 Ἡ δὲ γὰρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ.

16 Εἴ τις πίσις ἢ πίσις ἔχει χήρας, ἐπαρκεῖται αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεῖται ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκεσθῇ.

17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιοῦσθωσαν· μάστιγα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλία.

18 Λέγει γὰρ ἡ γραφή· Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις. Καὶ· Ἄξιός ἐστι ἡ ἐργατίας τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.

19 Κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτός ἐστι μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων.

20 Τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι.

* 21 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς ἑκείνου, μὴδὲν ποιεῖν κατὰ τὸ πρῶτον κλισιν.

22 Χείρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινῶναι ἀμαρτίας ἁλλοτρίαις. σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει.

* 23 Μηκέτι τὸ ὕδρονόμιον, ἀλλ' εἰς ἐλπίδα καὶ διὰ τὸν ἑσπέρου σου, καὶ τὰς ἑκείνου σου καὶ ἀσθενείας.

24 Τινὲς ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι πρόδηλαί εἰσι, προήγουσαι εἰς κρίσιν· τίς δὲ καὶ ἐπακούσιν αὐτοῖς.

* 25 Ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα καὶ πρῶτον ἐστὶν καὶ τὰ ἄλλα ἔργα, καὶ πρῶτον ἐστὶν καὶ τὰ ἄλλα ἔργα, καὶ πρῶτον ἐστὶν καὶ τὰ ἄλλα ἔργα.

34. ἡ 16.

Κεφ. 6. 6.

1 Ὅσοι εἰσὶν ἐπὶ ζυγὸν δουλοῦ, τοὺς ἰδίους δεσπότης πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγέσθωσαν· ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασηθῇ.

2 Οἱ δὲ πιστοὶ ἔχοντες δε-

σπότας, μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν· ἀλλὰ μάλλον θουλεύετωσαν, ὅτι πικροί εἰσιν καὶ ἀγαπητοί, οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβάνόμενοι. Ταῦτα δίδασκε, καὶ παρακάλει.

* 3 Εἴ τις † ἑτεροδιδασκαλεῖ, καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὐσεβειαν διδασκαλίᾳ.

* 4 Τετύφωται, μὴδὲν ἐπιζάμενος, ἀλλὰ † νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ † λογομαχίας· ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίας, † ὑπόνοιαι πονηραὶ,

* 5 † Παραδιατριβαὶ † διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν † νοῦν, καὶ ἀπεσεριμμένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν· ἀφίσσας ἀπὸ τῶν τοιούτων.

* 6 Ἐστὶ δὲ † πορισμὸς μέγας ἢ εὐσέβεια μετὰ † αὐταρκειας.

7 Οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα.

* 8 Ἐχοντες δὲ † διατροφὰς καὶ † σκεπάσματα, τούτοις ἄρκετῆς ὀφέμεθα.

* 9 Οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν, † ἐμπίπτουσιν εἰς † πειρασμὸν καὶ † παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς † ἀνοήτους καὶ † βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἑλεθρον καὶ ἀπώλειαν.

* 10 Ῥίζα γὰρ πάντων τῶν † κακῶν ἐστὶν ἡ † Φιλαργυρία· ἧς τινες † δρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἐαυτοὺς † περιέπειραν † δοῦναις πολλαῖς.

11 Σὺ δὲ, ὡς ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεύγε· δίδωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίσιν, ἀγάπην, ὑπομονὴν, πραότητα.

12 Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς

αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης, καὶ ἀμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτυρῶν.

13 Παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τὰ πάντα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν·

* 14 Τηρήσαι σε τὴν ἐντολὴν ἀσπλουν, ἀνετιληπτον, μέχρι τῆς † ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·

15 Ἦν καιροῖς ἰδίους δείξει· ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευνόντων, καὶ κύριος τῶν κυριευόντων,

* 16 Ὁ μόνος ἔχων † ἀθανασίαν, ὥς † οἰκῶν † ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ὧς τὴν καὶ κράτος αἰώνιον. Ἀμήν.

* 17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, παράγγελλε μὴ † ὑψηλοφρονεῖν, μὴδὲ ἡλπικέναι ἐπὶ πλοῦτος † ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐν τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν·

* 18 † Ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, † εὐμεταδότους εἶναι, † κοινωνικούς·

* 19 † Ἀποθησαυρίζοντας ἐαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλαβῶνται τῆς αἰωνίου ζωῆς.

* 20 Ὁ Τιμόθεε, τὴν † παρακαταθήκην φύλαξαι, ἑκτρεπόμενος τὰς βιβλίας † κενοφωνίας, καὶ † ἀντιθέσεις τῆς † ψευδωνύμου γνώσεως·

21 Ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι, περὶ τὴν πίσιν ἡσέχισαν. Ἡ χάρις μετὰ σοῦ. Ἀμήν.

35. † 17.

Πρὸς Τιμόθεον πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας, ἣς τις ἐστὶ μητρόπολις Φρυγίας τῆς Πακτικῆς.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ Ἡ ΠΡΟΣ
ΤΙΜΟΘΕΟΝ ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Κεφ. 4. ι.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ διὰ θελήμα-
τος τοῦ, κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

2 Τιμωτέρω ἀγαπητῷ τέκνω,
χάρις, ἔλεος, εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ
πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν.

* 3 Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ
λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν κα-
θαρίᾳ συνειδήσει, ὥς ἢ ἀδιάλει-
πτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ ἡμερίαν
ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ
ἡμέρας.

4 Ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, με-
μνημένος τοῦ τῶν δακρύων, ἵνα
χαρᾶς πληρωθῶ.

* 5 Ὑπομνησιν λαμβάνων
τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως,
ἣτις ἐνώκησε πρῶτον ἐν τῇ
† μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μη-
τρὶ σου Εὐνίκῃ· πέπεισμαι δὲ
ὅτι καὶ ἐν σοί.

* 6 Δι' ἣν αἰτίαν ἢ ἀναμι-
μῆσκαι σὲ † ἀναξαρτοῦν τὸ χά-
ρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ
διὰ τῆς ἡμετέρας πίστεως τῶν χειρῶν
μου.

* 7 Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ
Θεὸς πνεῦμα † δουλίας, ἀλλὰ
δυναμείας καὶ ἀγάπης καὶ † σω-
φρονισμοῦ.

* 8 Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ
μικτόν σου τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μη-
δε ἐμὲ τὸν ὁπίσθιον αὐτοῦ· ἀλλὰ
† συγκακοποιήσον τῇ εὐαγγελί-
ᾳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ.

9 Τοῦ σωτῆρος ἡμᾶς, καὶ
καλιπτοῦ κλησὶ ἀγίᾳ· οὐ
κατὰ τὰ ἐργα ἡμῶν, ἀλλὰ
κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ
τὴν ἀγάπην τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ τοῦ προχρόνου ἀγαθοῦ.

10 Φαρισαῖται δὲ νῦν διὰ
τῆς ἐπιφανεῖας τοῦ σωτῆρος ἡ-

μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καταργή-
σαντος μὲν τὸν θάνατον, φω-
τίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρ-
σίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου.

11 Εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ
καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος
ἐδυνάμην.

* 12 Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦ-
τα πάσχω· ἀλλ' οὐκ ἢ ἐπαισ-
χύνομαι. οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα,
καὶ πέπεισμαι ὅτι. δυνατὸς ἐστὶ
τὴν † παραδύκην μου φυλάξαι
εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

13 Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγίαι-
νόντων λόγων, ᾧ παρ' ἐμοῦ ἤ-
κουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

14 Τὴν καλὴν παρακαταθή-
κην φύλαξον διὰ πνεύματος ἀ-
γίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

15 Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεγρά-
φισάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀ-
σίᾳ, ᾧ ἐστὶ φύγελλος καὶ ἑρ-
μογένης.

* 16 Δὴ ἔλεος ὁ Κύριος τῷ
Ὀνητιφώρῳ οἰκῶ· ὅτι πολλάκις
με † ἀνέψυξε, καὶ τὴν ἄλυσίν
μου οὐκ ἐπῆσχύνθη.

* 17 Ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώ-
μῃ, † σπουδαιότερον ἐζήτησέ
με, καὶ εὔρε.

* 18 Δὴ αὐτῷ ὁ Κύριος εἰ-
σεύρετο ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ
διηκόνησε, † βέλτιον σὺ γι-
νώσκεις. 14. † 9.

Κεφ. β'. 2.

1 ΣΤ' οὖν, τέκνον μου, ἐνδυ-
ναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ.

2 Καὶ ἡ ἡκούσας παρ' ἐμοῦ
διὰ πολλῶν μικτόρων, ταῦτα
παρά σου πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, οἵ-
τινες ἱκανοὶ ἐσονται καὶ ἑτέρους
διδάξαι.

3 Σὺ οὖν κακοπάθησον ὡς καλὰς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 4 Οὐδεὶς ἢ στρατευόμενος ἢ ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ ἢ στρατολογήσαντι ἢ ἀρέσῃ.

* 5 Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλή τις, οὐ ἢ στεφανοῦται ἔαν μὴ ἢ νομίμως ἢ ἀθλήσῃ.

6 Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.

7 Νόει ἢ λέγω· ὁ γὰρ σοὶ ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πάσι.

8 Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐξηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαβὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου.

9 Ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται.

10 Διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοῦς ἐκλεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου.

11 Πίστες ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν.

* 12 Εἰ ὑπομένομεν, καὶ ἢ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρούμεθα, καὶ κακὸς ἀρνήσεται ἡμᾶς.

13 Εἰ ἀπιστοῦμεν, ἡμεῖς ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται.

* 14 Ταῦτα ἢ ὑπομίμησκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μὴ ἢ λογομαχεῖν, εἰς οὐδὲν ἢ χρήσιμον, ἐπὶ ἢ καταστροφῇ τῶν ἀκούοντων.

* 15 Σπούδασον σεαυτὸν ἢ ὁκνῶν παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἢ ἀνεπαίτητον, ἢ ὀργισμένον τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

16 Τὰς δὲ βεβήλους κενοφρονίας περιτρίψας· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκίψουσιν ἀσεβείας.

* 17 Καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς ἢ γὰρ γράμματα ἢ νομὴν ἔχει· ὧν ἔστιν ἡμέτερος καὶ φιλητής.

18 Οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἐπόησαν, λέγοντες τὴν ἀνά-

σασιν ἤδη γεγονέναι· καὶ ἀνατρέπουσι τὴν τινῶν πίσιν.

-19 Ὁ μὲν τοι σερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἔθηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην· Ἐγὼ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ· καὶ· Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομαζὼν τὸ ὄνομα Χριστοῦ.

* 20 Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξυλίνα καὶ ἢ ὀστέκινα· καὶ ἢ μὲν εἰς τιμὴν, ἢ δὲ εἰς ἀτιμίαν.

* 21 Ἐὰν οὖν τις ἢ ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον καὶ εὐχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοίμασμένον.

* 22 Τὰς δὲ ἢ νεωτερικὰ ἐπιθυμίας φεύγε· δίδου δὲ διαικισμένην, πίσιν, ἀγάπην· εἰρήνην μετὰ τῶν ἐτιμολογμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας.

* 23 Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἢ παιδευτοὺς ἢ ζητῆταις παρὰ τοῦ, εἰδὼς ὅτι ἢ γεννητοὶ ἢ μάχας.

* 24 Δούλον δὲ Κυρίου οὐ δὲ ἢ μάχεσθαι, ἀλλ' ἢ ἡττον εἶναι πρὸς πάντας, ἢ διδασκῶν ἢ ἀνεξέλεκτον.

* 25 Ἐν πράδότητι παιδεύοντα τοὺς ἢ ἀντιδιατιθεμένους μῆποτε δὲ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μάταιον εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας.

* 26 Καὶ ἢ ἀνανήψουσιν τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἢ ζωηρόμενο· ὑπ' αὐτοῦ εἰς ἐκείνου θέλημά. 33. ἢ 13.

Κεφ. γ'. 3.

* 1 Τοῦτο δὲ γινώσκεις, ὅτι ἐτχάταις ἡμέραις ἢ ἡσούνται καιροὶ ἢ χαλᾶτοι.

* 2 Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι ἢ φίλοι, ἢ φιλέργοι, ἢ λαζόνες, ἢ ὑπερφάνοι, ἢ βλάφημοι, ἢ γονεῦται ἢ ἀπειθεῖς ἀχάρις, ἀνόστοι.

* 3 Ἀσεβεῖς, ἄσπονδοι, ἢ βολοὶ, ἢ ἀκρατοὶ, ἢ ἀνήμενοι ἢ ἀφιλάγατοι,

* 4 † Προδότες, προπετεῖς, † τετυφωμένοι, † φιλήδονοι μᾶλλον ἢ † φιλόθεοι.

* 5 ἔχοντες † μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρμημένοι. καὶ τούτους † ἀποτρέπου.

* 6 Ἐκ τούτων γὰρ εἰσιν οἱ † ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ † αἰχμαλωτεύοντες τὰ † γυναικάρια σεταρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐτιθυμίας ποικίλαις.

* 7 Πάντοτε μανθάνοντα, καὶ † μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα.

8 Ὅν τρόπον δὲ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντίστησαν Μωυσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίσιν.

* 9 Ἀλλ' οὐ προκίψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ † ἄνοια αὐτῶν † ἐκδηλὸς ἔστι πᾶσιν, ὥς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.

* 10 Σὺ δὲ † παρηκολούθηκός μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ † ἀγωγῇ, τῇ προβέσει, τῇ πίσει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ.

11 Τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίᾳ, ἐν Λύστρῃ· οἷους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύτατο ὁ Κύριος.

12 Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβεῖς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διωχθήσονται.

* 13 Ποῦνοι δὲ ἄνθρωποι καὶ † γόητες προκίψουσιν ἐπὶ τὴν χεῖρ σου, † πλανῶντες καὶ πλανώμενοι.

* 14 Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ † ἐπιστάτης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες.

15 Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίται εἰς σωτηρίαν, διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

* 16 Πᾶσα † γραφὴ, † θεό-

πνεύστος, καὶ ὁφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς † ἐλεγχον, πρὸς † ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ.

* 17 ἵνα † ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν † ἐξηρτισμένος. 34. † 17.

Κεφ. 3. 4.

1 Διμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

* 2 Κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίσηθι † εὐκαίρως, † ἀκαίρως· ἐλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλειστον ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ.

* 3 Ἐστὶ γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας οὐκ ἀνέχονται· ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς † ἐπισταρεύουσιν διδασκάλους, † κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν.

4 Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέφουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται.

5 Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάηστον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρηστον.

* 6 Ἐγὼ γὰρ ἤδη † σπένδομαι, καὶ ὁ καὶρὸς τῆς ἐμῆς † ἀναλύσεως ἐφῆσθε.

* 7 Τὸν † ἀγῶνα τὸν καλὸν † ἡγωνίσμαι, τὸν † ὁρμόν † τέτελεκα, τὴν πίσιν τετήρηκα.

8 Λοιπὸν, ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης σέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής· οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

9 Σπουδάσων ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως.

10 Δημᾶς γὰρ με ἐγκατέλιπον, ἀγαπήτας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θύτταλονίκην· Κρήτης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Ἀσλαμάκην.

11 Λουκᾶς ἔσι μόνος μετ' ἐμοῦ. Μάρκον ἀναλαβὼν, ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔσι γάρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν.

12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἑφέσον.

* 13 Τὸν † Φελόνην ἐν † ἀπέλιπον ἐν Τρωαδὶ παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλις αὐτὰς † μεμβράνας.

* 14 Ἀλέξανδρος δὲ † χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδείξατο. ἀποδοὺν αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

15 Ὅν καὶ σὺ φυλάσσου· λίαν γὰρ ἀνέβηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις.

16 Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδεὶς μοι συμπαραγένητο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· (μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν.)

17 Ὁ δὲ Κύριός μοι παρέση, καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἔρρυσθην ἐκ σώματος λέοντος.

18 Καὶ ῥύσεται με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

19 Ἀσπαταῖ Πρίσκην καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Οἰησιφόρου οἶκον.

20 Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ. Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀπέχοντα.

21 Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἔλθειν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος, καὶ Πούδης, καὶ Λίνος, καὶ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

22 Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις μετ' ὑμῶν. Ἀμήν. 14. † 7.

Πρὸς Τιμόθεον δευτέρα τῆς Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηέντα, ἔγραψεν ἀπὸ Ῥώμης, ὅτε ἐκ δευτέρου παρέση Παῦλος τῷ Καίσαρι Νέρωνι.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ Ἡ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α. ι.

1 ΠΑΥΛΟΣ δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίσιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ, καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν·

* 2 Ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ † ἀφευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰώνων,

3 Ἐφανερώσει δὲ καιροῖς ἰδί-οις τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐν κήρῳ· ματι δὲ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ·

4 Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίσιν, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆ-ρος ἡμῶν.

* 5 Τοῦτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ † λείποντα † ἐπιδιδῶς, καὶ κατασχῇς κατὰ πολὺν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην·

6 Εἴ τις ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναίκης ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστὰ, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀπωτίας, ἢ ἀνυπότακτα.

* 7 Δεῖ γάρ τὸν ἐπίσκοπον † ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ † αὐθάδῃ, μὴ † ἐργίλῳ, μὴ † παρεινῶν, μὴ † πλικτην, μὴ † αἰσχροκερδῇ·

* 8 Ἀλλὰ φιλόξενον, † φιλάγανον, σώφρον, δίκαιον, † ὅσιον, † ἐγκρατῆ·

9 Ἀν-

9 Ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ
τὴν ὁδοῦ πρὸς λόγου, ἵνα
δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν
τῇ ὁδοκαλίᾳ τῇ σφαιροειδεῖ,
καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγ-
χειν.

* 10 Εἰς γὰρ πολλοὶ καὶ
† ἀνυπότακτοι, † ματαιολόγοι
καὶ † Φρεναπάται, μάστιγα οἱ
ἐκ περιτομῆς·

* 11 Οὓς δὲ† ἐπιδομίζουσιν·
οἷτινες ἑαυτοὺς† δικαίους† ἀνατρέ-
πουσι, διδάσκοντες ἅ μὴ δεῖ,
† αἰσχροῦ† κέρδους† χάριν.

* 12 Εἰπέ τις ἐξ αὐτῶν ἰδίους
αὐτῶν πρῶτος· Κρίτες ἀεὶ
† ψεύσαι, καὶ θυρία, † γα-
ζέρες † ἀργαί.

* 13 Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθὴς· δι' ἣν κρίτιαν ἔλεγχον αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὁμολογήσωσιν ἐν τῇ πίσει·

* 14 Μη ἡ προσέχοντες † Ἰαυ-
δαίοις μύθοις, καὶ ἐντολαῖς
ἀνθρώπων ἡ ἀποστρεφόμενων τὴν
ἀλήθειαν.

15 Πάντα μὲν καθαρά τοῖς
καθαροῖς· τοῖ δὲ μεμιασμένοις
καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλ-
λὰ μέμινται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς
καὶ ἡ συνείδησις.

* 16 ὁ δὲν ὁμολογοῦσιν εἰδέ-
ναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται,
† βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπει-
θεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγα-
θὸν † ἀδόκιμοι. 30. † 11.

Κεφ. β'. 2.

Ι ΣΤ' δὲ λαλεῖ αὐτὸς πρὸς τὴν
ἐκκλησίαν ὁ δόξα καλῶς.

* 2 † Πρεσβύτεας † νηφαλιούς
εἶναι, σεμνοῦς, † σώφρανας,
† ὑγιαίνοντας τῇ πίσει, τῇ ἀ-
γάπῃ, τῇ † ὑπομονῇ.

* 3 † Πρεσβυτέρους ὁσούτως
ἐν † καταστάσει † ἐμπροσθεν,
μὴ σιαβόλους, μὴ οὐκ πολλὰ
† θεοφιλῶμενας, † καλοῦσθαι
σκαλούς,

* 4. 1. x † συμφρονίζουσι τὰς νέας, † φιλάνδρους εἶναι, † φιλοτεχνούς.

* ὁ Σώφρωνας, ἀγνὰς, † οἰ-
κουρούς, ἀγκυλὰς, ὑποτακτοῦ

μένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα
μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφη-
μῇται.

ὁ τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως
παρακάλει σωφρονεῖν,

* 7 Περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ † ἀδιαφθορίαν, σεμνότητά,

* 8 Λόγον υγιή, † ἀκατά-
γνωστον, ἵνα δ' ἐξ ἐναντίας ἐν-
τραπήῃ, μηδὲν ἔχων περὶ ὁμῶν
λέγειν ‡ Φαῦλον.

9 Δούλους ἰδίοις δεσπόταις
ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐκα-
ρέτους εἶναι, μὴ ἀντιλέγον-
τας·

10 Μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ
πίστιν ἔχοντες ἐνδείκνυμένους ἀ-
γαθῶν· ἵνα τὴν διδατκαλίαν
τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμή-
σιν ἐν πάσιν.

* II † Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ † σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις·

* 12 Παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα
 † ἀρνησάμενοι τὴν † ἀσέβειαν
 καὶ τὰς † κοσμικὰς ἐπιθυμίας,
 † σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ
 † εὐτερεῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν
 αἰῶνι.

13 Προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 14 "Ὅς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρῶς ἑαυτὴν λαβὼν ἰπεριούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

* 15 Ταῦτα λέλει, καὶ πα-
ρακάλει, καὶ † ἐλεγχέ μετὰ
πάσης † ἐπιτυχῆς. μηδεὶς σου
† περιφρονεῖτω. 28. † 15.

Κεφ. γ'. 3.

1 Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρ-
χαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑπο-
τάττεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς
τῶν ἔργων ἀγαθῶν ἐτοιμοὺς εἶ-
ναι·

* 2 Μηδένα βλασφημεῖν ,
‡ ἀμάχους εἶναι , ἐπιεικείς ,
πδ.

πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πρᾶξιν
πρὸς πάντας ἀνθρώπους.

* 3 Ἡμεν γὰρ ποτε καὶ ἡ-
μεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλε-
νώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμί-
αις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν
κακίᾳ καὶ φθόνῳ διαγόντες,
† συνητοὶ, μισοῦντες ἀλλή-
λους.

* 4 Ὅτε δὲ ἡ χριστοῦ καὶ
ἡ † φιλανθρωπία ἡμεῶν τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ,

* 5 Οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δι-
καιώσειν ἡμεῖς ἐποιήσαμεν ἡμεῖς,
ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον
ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ † λουτροῦ
† παλιγγενεσίας, καὶ † ἀνα-
καινώσεως πνεύματος † ἁγίου.

6 Οὐ ἐξέχευεν ἐφ' ἡμᾶς πλου-
σίως, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν.

7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκεί-
νου χάριτι, κληρονομήσωμεν
κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνί-
ου.

* 8 Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ
τούτων βούλομαι σε † διαβε-
βαιῶσθαι, ἵνα † φροντίζῃς
καλῶν ἔργων ποιεῖσθαι οἱ πε-
πιστευκότες τῷ Θεῷ· ταῦτά ἐστι
τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀν-
θρώποις.

9 Μωρὰς δὲ ζητήσεις, καὶ
γενεαλογίας, καὶ ἑρέας, καὶ
μάχας νομικὰς περισσώσῃ· εἰσὶ
γὰρ ἀνωφελεῖς, καὶ μάταιοι.

* 10 † Αἰρετικὸν ἄνθρωπον
μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοου-
θεσίαν παραιτοῦ·

* 11 Εἰδὼς ὅτι † ἐξέσραπται
ὁ τοιοῦτος, καὶ ἀμαρτανεῖ, ὡς
† αὐτοκατάκριτος.

12 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμῶν
πρὸς σε ἡ Τυχικὸν, σπουδασόν
ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν·
ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειρμά-
σαι.

13 Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ
Ἀπολλῶν σπουδαίως πρότεμψον,
ἵνα μὴ δύνῃσι λείπῃ.

14 Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ
ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προϊστα-
σθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας,
ἵνα μὴ ᾖ τιν ἀκαρποί.

15 Ἀσπάζονται σε οἱ μετ'
ἐμοῦ πάντες. ὑπάταται τοὺς φι-
λοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χά-
ρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.
12. † 5.

Πρὸς Τίτον τῆς Κριτῶν ἐκ-
κλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον
χειροτονηθέντα, ἐγράφη
ἀπὸ Νικοπόλεως τῆς Μα-
κεδονίας.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ Ἡ ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

ΠΑΥΛΟΣ δέσμιος Χριστοῦ
Ἰησοῦ, καὶ τιμώμενος ὁ
ἀδελφός, Φιλήμονι τῷ ἀγαπη-
τῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν,

* 1 Καὶ Ἀπφίκα τῇ ἀγαπη-
τῇ, καὶ Ἀρχίππῳ τῷ † συστα-
τικῷ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν
σου ἐκκλησίᾳ.

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου,
πάντοτε μετὰ σου ποιοῦμενος
ἐκ τῶν προσευχῶν μου.

5 Ἀκούων σου τὴν ἀγάπην,
καὶ τὴν πίσιν ἣν ἔχεις πρὸς
τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάν-
τας τοὺς ἁγίους·

6 Ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πί-
στεώς σου ἐνεργῆς γίνηται· ἐ-
πιγινώσκει πάντες ἀγαθοὺ τοῦ
ἐν ὑμῖν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν.

7 Χάρων γὰρ ἔχοντες πολλὰ
καὶ παρακλητικὴν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ
σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν
ἁγίων ἀναπέπταται διὰ σοῦ
ἀδελφέ.

8 Διὸ πολλὴν ἐν Χριστῷ παρ'
ἐμοῦ

ῥησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον.

9 Διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν, ὡς Παῦλος πρεσβυτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

10 Παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἑμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, Ὀνήσιμον.

* 11 Τὸν ἡ ποτὲ ἡ σοι ἡ ἀχρηστον, ἡ νυνὶ δὲ σοι καὶ ἑμοὶ ἡ εὐχρηστον, ὃν ἡ ἀνέπεμψα.

12 Σὺ δὲ αὐτὸν, ταυτέσι, τὰ ἑμὰ σπλάγχνα, προσλαβοῦ.

13 Ὅν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἑμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου.

* 14 Χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι. ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθὸν σου ἦ, ἀλλὰ κατὰ ἡ ἐκούσιον.

* 15 ἡ Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἡχωρίσθῃ πρὸς ὅραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς.

16 Οὐδέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητὸν, μάλιστα ἑμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοι καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ;

17 Εἰ οὖν ἡμὲ ἔχεις κοινωνὸν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ.

* 18 Εἰ δὲ τι ἡδίκησέ σε, ἡ ἡφείλει, τοῦτο ἑμοὶ ἡ ἡλλόγει.

* 19 Ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἡμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἡ ἀποτίσω. ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι ἡ προσοφείλεις.

* 20 Ναί, ἀδελφὲ, ἐγὼ σου ἡ ὀναίμην ἐν Κυρίῳ. ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ.

21 Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω ποιήσεις.

22 Ἀμα δὲ καὶ ἡτοίμαξέ μοι ξενίον. ἡλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.

23 Ἀσπάζονταί σε, Ἐκφράς, (ὃ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,) Μάρκος,

24 Ἀρίσαρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου.

25 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν. 13. ἡ 5.

Πρὸς Φιλήμονα ἡγράφῃ ἀπὸ Ῥώμης διὰ Ὀνησίμου οἰκέτου.

Ἡ ΠΡΟΨΕΒΡΑΪΟΥΣ

ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

Κεφ. α'. 1.

* 1 ἡ ΠΟΛΤΜΕΡΩΣ καὶ ἡ πολυτρόπως ἡ πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατέρας ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἡ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ,

2 Ὅν ἐθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἡποίησεν.

* 3 Ὅς ὢν ἡ ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ ἡ χαρακτὴρ τῆς ἡδοκασίας αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῇ ῥήματι τῆς δυνάμεως

αὐτοῦ, δι' ἡαυτοῦ καθαρισμὸν ποιητάμενος τῶν ἡμαρτιῶν ἡμῶν, ἡ ἐκάθισεν ἐν ἡ δεξιᾷ τῆς ἡ μεγαλυσότης ἐν ἡ ὑψηλότης.

4 Τοσοῦτον κρείττων γενόμενος τῶν ἡγγέλων, ὅτω διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

5 Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἡγγέλων. Τίς μοι εἶπὲν, ἐγὼ σύμερον γεγέννηκά σε; Καὶ πάλιν. Ἐγὼ ἡτοίμαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτός ἡῄσται μοι εἰς υἱόν;

6 Ὅταν

6 Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· Καὶ προσκυνήσάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ.

7 Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα.

* 8 Πρὸς δὲ τὸν υἱόν· Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· † ῥάβδος † εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.

9 Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχριστέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

10 Καί· Σὺ κατ' ἀρχὰς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί·

11 Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται·

* 12 Καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον † ἐλίξεις αὐτοὺς, καὶ † ἀλλαγῇσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ † ἐκλείψουσι.

13 Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρήκῃ ποτε· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ὥς ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;

* 14 Οὐχὶ πάντες εἰσὶ † λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποξελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν; 16. † 7.

Κεφ. β'. 2.

* 1 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμεῖς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μὴ ποτε † παραβρῶμεν.

* 2 Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα † παραβασία καὶ † παρακοή ἐλαβεν † ἐνδικὸν † μισθὸν ποδοσίαν·

3 Πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελειᾶντες σωτη-

ρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἰβεβαίωθη·

* 4 † Συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι, καὶ ποικίλαις δυνάμεσι, καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ † θέλησιν.

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν.

6 Διεμαρτύρατο δὲ πού τις, λέγων· Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ· ἡ οὖν ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;

* 7 † Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους· δόξα καὶ τιμὴ ἐσεφάνωτας αὐτόν, καὶ κατέστησας αὐτόν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου.

8 Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξει αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον· Νῦν δὲ οὕτω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα.

9 Τὸν δὲ βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου, δόξα καὶ τιμὴ ἐσεφανερωμένον· Ἐπὶ χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ πάντος γεύσεται θανάτου.

10 Ἐπρεπε γὰρ αὐτῷ δι' ὅν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱὸς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν οἷα παθημάτων τελειῶσαι.

11 Ὁ, τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι, ἐκ ἐνὸς πάντες. Δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν,

12 Λέγων· Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέτῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.

13 Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι πεποῖώς ἐπ' αὐτῷ. Καὶ πάλιν· Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παῖδιά ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός.

* 14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παῖδιά

κεκοί

κεκοινώνηκε σαρκὶς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς † παραπλησίως ‡ μετέτρεχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ ἰσχυροῦ καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτέστι τὸν διάβολον.

15 Καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ πάντες τοῦ ζῆν ἐνοχοὶ ἦσαν δουλείας.

* 16 Οὐ γὰρ † δήτρου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται.

* 17 ‡ Ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ‡ ὁμοιωθῆναι, ἵνα ‡ ἐλευθέρων γενῆται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ‡ ἱλασθῆναι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ.

18 Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθεῖν. 15. † 6.

Κεφ. γ'. 3.

1 Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὴν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερεα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Χριστὸν Ἰησοῦν.

2 Πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ Μωσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

3 Πλείονος γὰρ δόξης οὗτος παρὰ Μωσῆν ἡξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν.

4 Πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος· ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας, Θεός.

* 5 Καὶ Μωσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς † δεκάπλοον, ἐκ μαρτυρίων τῶν λαληθησομένων.

6 Χριστὸς δὲ, ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ· οὐ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάνπερ τὴν παθήσιν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἰλαστικῆς μέχρι τέλους βεβαίαν κατέσχωμεν.

7 Διὸ καὶ λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Σήμερον ἐάν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούετε,

8 μὴ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παρρη-

κρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

9 Οὐ ἐπείρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασαν με, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη.

10 Διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπον· Ἄεθ' πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἐγνώσαν τὰς δόσεις μου.

11 Ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

12 Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινι ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας, ἐν τῇ ἀποστῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος.

13 Ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπατὴ τῆς ἁμαρτίας.

14 Μέτοχοι γὰρ γεγόναιμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐάν περ τὴν ἀρχὴν τῆς υποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατέσχωμεν.

* 15 Ἐν τῷ λέγεσθαι· Σήμερον ἐάν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ ‡ σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ ‡ παρρηκρασμῷ.

* 16 Τινὲς γὰρ ἀκούσαντες † παρεπίκραναν, ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξελεῖντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωσέως.

* 17 Τίσι δὲ ‡ προσώχθισα τεσσαράκοντα ἔτη; Οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ † κῶλα ἐπίσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ;

18 Τίσι δὲ ὥμοσε μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν;

19 Καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελεῖν δι' ἀπιστίαν. 6. † 3.

Κεφ. δ'. 4.

1 Φοβησόμεν οὖν μύποτε καταλειπομένης ἱταγγελίας εἰσελεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, ὅσην τις ἐξ ὑμῶν ὑπερηκάνει.

* 2 Καὶ γὰρ ἴσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι.

ἄλλ' οὐκ ὠφέλητεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ † συγκεκραμένος τῇ πίσει τοῖς ἀκούσασιν.

3 Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιεεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν· Ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελευσονται εἰς τὴν κατάπαυσιν μου· καὶ τοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων.

* 4 Εἶρηκε γὰρ που περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτω· Καὶ † κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.

5 Καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· Εἰ εἰσελευσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.

6 Ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινας εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ προτερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπειθείαν·

7 Πάλιν τινὰ δρίζει ἡμέραν, σήμερον· ἐν Δαβὶδ λέγων, μετὰ τοσοῦτον χρόνον· (καθὼς εἶρηται) Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἄκουσῃτε, μὴ σκληρύνῃτε τὰς καρδίας ὑμῶν.

8 Εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας.

* 9 Ἀρα ἀπολείπεται † σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ·

10 Ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ· ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός.

11 Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν· ἵνα μὴ ἐν τῇ αὐτῇ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας.

* 12 Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ † ἐνεργῆς, καὶ † τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν † δίκομον, καὶ † διεικνύμενος ἄχρι † μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, † ἁρμῶν τε καὶ † μυελῶν, καὶ † κριτικὸς † ἐνθυμήσεων καὶ † ἐννοιῶν καρδίας.

* 13 Καὶ οὐκ ἔστι κτίσις † ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ· πάντα δὲ † γυμνὰ καὶ † τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

14 Ἐχόντες οὖν ἀρχιερεῶς μέγαν, διεληλυότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας·

15 Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερεῶς μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἁμαρτίας.

* 16 Προσερχόμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον, καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς † εὐκαιροὺς βοήθειαν. 17. † 8.

Κεφ. ε. 5.

1 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶκόν τε καὶ θυσίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν·

* 2 † Μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἁγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις· ἔπει καὶ αὐτὸς παρίκειται ἀσθενεῖαν·

3 Καὶ διὰ ταύτην ὑφείλει καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν.

4 Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἅτε καὶ ὁ Ἀαρών·

5 Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς σὺν ἑαυτὸν ἐδόξασε γεννηθῆναι ἀρχιερεῶς, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν· Τίός μου εἰ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.

6 Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχizedεκ.

* 7 Ὅς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δέησεις τε καὶ † ἱκετηρίας πρὸς τὸν συνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου, μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ ὁακροῦ προσενέγκας, καὶ εὐχαριστῶν ἀπὸ τῆς † εὐχαριστίας,

8 Καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν.

* 9 Καὶ ἡ τελειωθείς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν ἡ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου.

* 10 Ἡ Προσαγορευθεὶς ὁπὸ τοῦ Θεοῦ Ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχizedek.

* 11 Περὶ οὗ πολλὸς ἡμῶν ὁ λόγος καὶ ἡ δυσερμηνεύτος λέγειν· ἔπειτα ἡ νῦν γεγόναι ταῖς ἀκοαῖς.

12 Καὶ γὰρ ὁφείλοντες εἶναι διδασκαλοὶ διὰ τὴν χάριν, τάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τὴν τὰ σραχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ· καὶ γεγόναι χρεῖαν ἔχοντες ῥηλακτοῦ καὶ οὐ σεραῖς τροφῆς.

* 13 Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος, ἡ ἀπειρος λόγου δικαιοσύνης· (νῦν γὰρ ἐστίν.)

* 14 Τελείων δὲ ἐστὶν ἡ ἡμεῖς τροφή, τῶν διὰ τὴν ἡμεῖς τῇ αἰσθητικῇ ἡμεῖς γεγυμνασμένοι ἔχοντων πρὸς ἡμεῖς ἀκριτὴν καλοῦ τε καὶ κακοῦ. 14. ἡ 8.

Κεφ. 5. 6.

* 1 Ἡμεῖς ἀφέντες τὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον, πρὸς τὴν ἡμεῖς τελειότητα φερόμενα· μὴ τάλιν ἀμελείον ἡμεῖς καταλλόλουν· ἡμεῖς μετανοίας ἀπὸ ἐκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ υἱόν,

2 Βαπτισμῶν διδασκῆς, ἐπίστεως τε χειρῶν, ἀναστάσεως τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου.

* 3 Καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἵνα πρὸς ἐπιτρέτη ὁ Θεός.

4 Ἀδυνατον γὰρ τοὺς ἀπαξ πισθέντας, γευσάμενους τε ἡμεῖς δωρεὰς τῆς ἡμεῖς τουρανίου, καὶ ἡμεῖς ἐτόχους γεννηθέντας πνευματικῶν υἱῶν,

5 Καὶ καλὸν γευσάμενους τοῦ ἡμεῖς ἡμεῖς δυνάμει τε μέλντος αἰωνίου,

* 6 Καὶ ἡμεῖς παρατετόντας, ἡμεῖς ἀνακαίοντες εἰς μετάστασιν, ἡμεῖς ἀνακαρτοῦντας ἡμεῖς αὐτοῖς

τὸν υἱόν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας.

* 7 Ἡ γὰρ ἡμεῖς πρὸς τὸν αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον υἱόν, καὶ ἡμεῖς τίκτους ἡμεῖς βοτάνην ἡμεῖς εὐδοκίαν ἐκείνοις δι' οὓς καὶ ἡμεῖς γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

* 8 Ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθια καὶ ἡμεῖς τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρως ἐγγὺς, ἡμεῖς τὸ τέλος εἰς ἡμεῖς καυσίν.

9 Πεπεϊσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείττονα καὶ ἔχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν.

10 Οὐ γὰρ ἡμεῖς ὁ Θεός, ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης ἡμεῖς ἐνεδείξατο εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἀγίοις καὶ διακονοῦντες.

11 Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἡμεῖς ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἡμεῖς τέλους.

12 Ἴνα μὴ νῦν γεγόναι, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομοῦντων τὰς ἐπαγγελίας.

13 Τῷ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγελιάμενος ὁ Θεός, ἔπειτα κατ' οὐδενὸς εἶχε μερίζονος ἐμὸς, ὥστε καὶ αὐτοῦ.

* 14 Λέγων· ἡμεῖς μὴν εὐλογῶν εὐλογῆται σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε.

15 Καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας.

* 16 Ἀνθρώποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μερίζονος ἐμὸς, καὶ τῆς αὐτοῖς ἡμεῖς ἀντιλογίας ἡμεῖς πέρας εἰς ἡμεῖς βεβαίωσιν ὁ ἡμεῖς ὁ Θεός.

* 17 Ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεός ἐπιδείξει τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἡμεῖς ἐμεσίτευσεν ὁ Θεός.

* 18 Ἴνα διὰ δύο πραγμάτων ἡμεῖς ἀμεταβέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ἡμεῖς ψεύσασθαι Θεόν, ἡμεῖς σχυρὴν παρακλήτιν ἔχοντες ὁ Θεός καὶ καταφυγόντες κρατήσῃ τῆς

προκειμένης ἑλπίδος.

* 19 Ἦν ὡς ἔγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς † ἀσφαλῆ τε καὶ † βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ † ἐσώτερον τοῦ † καταπετάσματος.

* 20 Ὅπου † πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα. 27. † 9.

Κεφ. ζ'. 7.

* 1 Ὅτος γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποξέφοντι ἅπλῃ τῆς † κοπῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλογήσας αὐτόν.

2 Ὡς καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἔμέρισεν Ἀβραὰμ· πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ· ὁ ἐστὶ βασιλεὺς εἰρήνης.

* 3 † Ἀπάτωρ, † Ἀμήτωρ, † ἀγενεαλόγητος· μῆτε ἀρχὴν ἡμερῶν, † μῆτε ζωῆς τέλος ἔχων· † ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ † διηνεκές.

* 4 † Θεωρεῖτε δὲ † πηλίκος οὗτος, ὃς καὶ † δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν † ἀκροθινίων ὁ † πατριάρχης.

5 Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες, ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τούτῃ, τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξελιγυότας ἐκ τῆς ἐσφύς Ἀβραὰμ.

* 6 Ὁ δὲ μὴ † γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν, † δεδεκατοῦκε τὸν Ἀβραὰμ, καὶ τὴν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε.

7 Χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται.

8 Καὶ ὥδε μὲν δεκάτας ἀποδιδόντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν· ἐκεῖ δὲ, μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ.

* 9 Καὶ (ὡς † ἔπος εἰπεῖν)

διὰ Ἀβραὰμ καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται.

10 Ἐτι γὰρ ἐν τῇ ἐσφύῃ τοῦ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδέκ.

11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν (ὁ λαὸς γὰρ ἐκ' αὐτῇ νουμοθέτητο) τίς ἔτι χρεῖα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεται;

* 12 † Μετατιθεμένης γὰρ τῆς † ἱερωσύνης, ἐξ ἑκ' ἀνάγκης καὶ νόμου † μετὰθεσις γίνεται.

13 Ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, Φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἅφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκεν, τῷ θυσιαστηρίῳ.

14 Πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰοὺδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν· εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μωσὴς ἐλάλησε.

* 15 Καὶ † περισσότερον ἔστι κατὰδελόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν † ὁμοιότητα Μελχισεδέκ ἑτάσσεται ἱερεὺς ἕτερος,

* 16 Ὅς οὐ κατὰ νόμον ἐτολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς † ἀκατάλυτου.

17 Μαρτυρεῖ γὰρ· Ὅτι ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

* 18 † Ἀθέτησις μὲν γίνεται προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ † νωφελές.

* 19 Οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν νόμος, † ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττους ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίξεται τῷ Θεῷ.

20 Καὶ καθ' ὅσον οὐ χερκωμοσίαις.

* 21 (Οἱ μὲν γὰρ, χερκωμοσίαις εἰσὶν ἱερεῖς γεγεννημένοι· ὁ δὲ, μετὰ † χερκωμοσίου διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, καὶ οὐ † ταμεληνύσσεται· ὁ δὲ ἱερεὺς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.)

* 22 Κατὰ τοσοῦτον γὰρ

τους διαθήκης γέγονεν † ἔγ-
γυος Ἰησοῦς.

23 Καὶ οἱ μὲν, πλείονες εἰσὶ
γεγονότες ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ
κωλύεσθαι παραμένειν.

* 24 Ὁ δὲ, διὰ τὸ μένειν
αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, † ἀπαρά-
βατον ἔχει ἱερωσύνην.

¶ 25 Ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ
παντελὲς δύναται τοὺς προ-
ερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ,
πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχά-
νειν ὑπὲρ αὐτῶν.

26 Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρε-
πεν ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἄκακος,
ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ
τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότε-
ρος τῶν οὐρανῶν γενόμενος.

27 Ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν
ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς,
πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρ-
τιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἕπειτα
τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίη-
σεν Ἰησοῦς, ἑαυτὴν ἀνενέγκας.

28 Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους
καθίστητιν ἀρχιερεῖς, ἔχοντας
ἀσύνειαν· ὁ λόγος δὲ τῆς ἐκκο-
μίας τῆς μετὰ τὸν νόμον,
οὗτος εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμέ-
νος. 31 † 13.

Κεφ. 8.

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕ Εἰς τὰς λε-
γομένοις, τοιοῦτον ἔχο-
μεν ἀρχιερεῖα, ὃς ἐκασίτην ἐν
δικῇ τοῦ θεοῦ τῆς μεγαλω-
σύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς,

* 2 Τῶν † ἁγίων † λειτουρ-
γῆς, καὶ τῆς † σκηνῆς τῆς
ἀληθείας, ἣν ἱετέρεν ὁ Κύριος,
καὶ οὐκ ἀνάγκης.

3 Πας γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ
προσφέρειν δῶρα τε καὶ θυσίας
κατάκειται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν
τὴν καὶ τὴν τοῦ ὁ προστελέειν.

4 Εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς,
οὐκ ἂν ἦν ἱερεῖς, ὅτι τῶν
ἱερῶν τῶν προσφερόντων κατὰ
τὸν νόμον τα δῶρα.

5 Οἱ γὰρ ὑποδείγματι καὶ
σκῆνῃ λατρεύουσι τὸν Ἰουδαί-
ον, καὶ οὐκ ἐκ χρημάτων Μω-
σῆς, μίλλων ἐπιτελεῖν τὴν
σκηνὴν· ὅρα γὰρ, φησὶ, ποιῆ-

σης πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν
δειχθέντα σοι ἐν τῇ ὄρει.

* 6 Nunὶ δὲ † διαφορωτέρας
τέτευχε λειτουργίας, ὥσω καὶ
κρείττονός ἐστι διαθήκης † μετί-
της, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγ-
γελίαις † νενομοθέτηται.

7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν
ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας
ἐζητεῖτο τόπος.

8 Μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέ-
γει· Ἰδοὺ, ἡμέραι ἔρχονται,
λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω
ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ
τὸν οἶκον Ἰουδα διαθήκην καινὴν.

9 Οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν
ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν,
ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς
χειρὸς αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν αὐ-
τοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐ-
τοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ
μου, καὶ γὰρ ἡμέλητα αὐτῶν,
λέγει Κύριος.

10 Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν
διαθήτομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ με-
τὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει
Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς
τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρ-
δίᾳ αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτοὺς·
καὶ ἔσονται αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ
αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν.

11 Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἑ-
κάστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ
ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέ-
γων· Γινώσκει τὸν Κύριον· ὅτι πάν-
τες εἰδῆτοσι με, ἀπὸ μικροῦ
αὐτῶν ὥς μεγάλου αὐτῶν.

* 12 Ὅτι † ἴλεως ἔσομαι ταῖς
ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἀμαρ-
τιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν
αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

* 13 Ἐν τῇ λέγειν καινῇ,
πεπαλαίωκε τὴν πρώτην· τὸ δὲ
παλαιούμενον καὶ † γηράσκον,
ἐγγύς † ἀφαισμητοῦ. 10. † 2.

Κεφ. 9.

1 Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη
σκηνὴ δικαιώματα λα-
τρείας, τὸ, τε ἅγιον κοιτικόν.

2 Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη
ἡ πρώτη, ἐν ἣ ἦτε λυχνία καὶ
ἡ τράπεζα, καὶ ἡ πρὸς τὰς τῶν
ἡτῶν, ἥτις λέγεται ἅγια.

N

3 Μέ-

3 Μετὰ δὲ τὸ δεῦτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη ἁγία ἁγίων.

* 4 Χρυσὸν ἔχουσα † θυμιατήριον, καὶ τὴν † κιβωτὸν τῆς διαθήκης † περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσῷ· ἐν ἣ † σάμνος χρυσῇ ἔχουσα τὸ † μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης.

* 5 † Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς † Χερουβὶμ δόξης, † κατασκήνουντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος.

6 Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διαπαντὸς εἰσίσαισι οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες.

* 7 Εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἁπαξ τοῦ ἑνιαυτοῦ μόνος ὁ ἄρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ † ἁγναγμάτων.

* 8 Τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, † μήπω † πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ἐδδὼν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἔχουσας εἰσίν·

9 Ὅτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεσηκόντα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται, μὴ θανάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα,

* 10 Μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ † πόμασι, καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, καὶ δικαιώμασι σαρκὸς, μέχρι καιροῦ † διορθώσεως ἐπιτελείμενα·

11 Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἄρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειότερας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τούτέστιν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως,

12 Οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος.

* 13 Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ † τράγων, καὶ † σποδὸς † θυμιάσεως † ῥαντίζουσα τοὺς

† κεκοινωνημένους, ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς † καθαρότητα·

14 Πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἁμαρτον τῷ Θεῷ, καθαρῶς τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι·

15 Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου, εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας.

16 Ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαβεμένου.

17 Διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία· ἐπεὶ μὴ ποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος.

18 Ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἔγκεκαίνισται·

* 19 Ἀληθεύουσιν γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ Μωϋσεως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ † ἱεροῦ † κοκκίνου καὶ † ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὰν λαὸν ἐξράντισε,

20 Λέγων· Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός·

21 Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεῦη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐξράντισε.

* 22 Καὶ † σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς † αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἁφesis.

23 Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς· τούτοις καθαρίζεσθαι· αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαι· παρὰ ταύτας.

24 Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χριστός, ἀντύπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν·

25 Οὐδ' ἵνα πολλάκις πρὸς

Φέρη ἑαυτὸν, ὡς περὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνικυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ.

26 (Ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλὰ-κίς παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου) νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων, εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας, διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται.

27 Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις.

28 Οὕτως ὁ Χριστὸς ἅπαξ προσ-ενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὁφείτεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν. 24. † 8.

Κεφ. ι. 10.

1 ΣΚιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνικυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ὥς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶται.

2 Ἐπεὶ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας, ἅπαξ κεκαθαρμένους.

* 3 Ἀλλ' ἐν αὐταῖς † ἀνάμνησις αἰσθητῶν κατ' ἐνικυτὸν.

4 Ἀπολατὸν γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαρεῖν ἁμαρτίας.

5 Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν ἕβρον, λέγει· Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλητας, σῶμα οὐκ κατηρτίσω μοι.

6 Ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας.

* 7 Τότε εἶπον· Ἰδοὺ ἤκω ἐν † κεφαλῇ β. βλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ) τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεὸς, τὸ θέλημά σου.

* 8 Ἀνώτερον λέγων· Ὅτι θυσίαν καὶ † προσφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλητας, οὐδὲ εὐδόκησας· (αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται).

9 Τότε εἶρηκεν· Ἰδοὺ ἤκω

τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεὸς, τὸ θέλημά σου. Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δεύτερον γένη.

10 Ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἔσμεν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑξάπαξ.

11 Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔζηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας.

12 Αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προτενέγκας θυσίαν, εἰς τὸ διηνεκές ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ.

13 Τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ὥς τιθῶσιν οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

14 Μία γὰρ προσφορὰ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκές τοὺς ἡγιαζομένους.

15 Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μετὰ γὰρ τὴν προειρηκέναι.

16 Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διέθεσμαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, Διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς.

17 Καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.

18 Ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκ ἔτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.

19 Ἐχοντας οὖν, ἀδελφοί, παρήτιον εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ,

* 20 Ἡν † ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν † πρόσφατον καὶ ζῶσαν, διὰ τοῦ καταπετάσματος, τουτέστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ.

21 Καὶ ἱερεῖα μέγαν ἐπὶ τῶν οἶκον τοῦ Θεοῦ.

22 Προσερχομένα μετὰ ἁληθινῆς καρδίας ἐν πληροφωρίᾳ πίστεως, ἔρραντ. τιμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς.

* 23 Καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν † ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἁκλικῇ· (πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγελιάμενος).

* 24 Καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς ἡμετέρας παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων.

* 25 Μὴ ἡμετέρας ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισὶν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες· καὶ τοσοῦτω μᾶλλον ὅσω βλέπετε ἐγγιζούσαν τὴν ἡμέραν.

26 Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκ ἔτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία.

* 27 Φοβερὰ δέ τις ἡ ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ πῦρ ζήλος, ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους.

28 Ἀθετήσας τίς νόμον Μωσέως, χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ θυτὴν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει.

* 29 Πᾶσι (δοκεῖτε) χείρωνος ἡμετέρας ἀξιωθήσεται ἡ τιμωρία ὁ πῦρ τοῦ Θεοῦ καὶ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγισάμενος ἐν ᾧ ἡ γιάσθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἡμετέρας;

30 Οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. Καὶ πάλιν· Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ.

31 Φοβερὸν τὸ ἐμπεισεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος.

* 32 Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς ἡμετέρας φωτισθέντες, πολλὴν ἡμετέρας ἐβλήσιν ἡμετέρας ὑπερμείνατε ἡμετέρας παθημάτων.

* 33 Τοῦτο μὲν, ἡμετέρας δυνειδισμοῖς τε καὶ βλάβεσι ἡμετέρας θεατριζόμενοι· τοῦτο δὲ, κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀνασρεφόμενων γεννηθέντες.

* 34 Καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου ἡμετέρας συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ἡμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἡμετέρας ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὑπαρξιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ μένουσαν.

* 35 Μὴ ἡμετέρας ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ἡμῶν, ἥτις ἡμετέρας ἔχει μισθαποδοσίαν μεγάλην.

36 Ἐπομονῆς γὰρ ἡμετέρας ἔχετε χρεῖαν· ἵνα τὸ βέλημα τοῦ

Θεοῦ ποιήσαντες, κομίτησθε τὴν ἐπαγγελίαν.

37 Ἐτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ἐρχόμενος ἡμετέρας, καὶ οὐ χρονεῖ.

38 Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· καὶ ἐὰν ὑποσείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ.

* 39 Ἡμετέρας δὲ οὐκ ἔσμεν ὑποσολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

27. ἡ 9.

Κεφ. ια. 11.

1' Ἐστι δὲ πίστις, ἐλπίζομένων ὑποστάσις, πραγμάτων ἡλεγχος οὐ βλεπομένων.

2 Ἐν ταύτῃ γὰρ ἡμαρτυρήσαν οἱ πρεσβύτεροι.

3 Πίσει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰ τὸ μὴ ἔκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι.

4 Πίσει πλείονα θυσίαν Ἀβραμὰ καὶ Καὶν προτήνευκε τῷ Θεῷ· δι' ἧς ἡμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος ἡμαρτυροῦντες ἐπὶ τοῖς ὅμοις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ δι' αὐτῶν ἀποθανόντων ἔτι λαλεῖται.

5 Πίσει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον· καὶ οὐχ εὐρίσκετο, διότι μετετέθηκεν αὐτὸς ὁ Θεός· πρὶν γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ ἡμαρτυρεῖται εὐφρανέμεναι τῷ Θεῷ.

* 6 ἡ Χωρὶς δὲ πίστεως ἡμετέρας ἡμετέρας ἐμάρτυρεται· πίσειται γὰρ δεῖ τὸν προτερχόμενον τῷ Θεῷ· ὅτι ἐστὶν, καὶ τοῖς ἡμετέρας ἐκζητοῦσιν αὐτὸν ἡμετέρας μισθωτοῦ τῆς γνέσεως.

* 7 Πίσει ἡμετέρας χρηματισθεὶς Νώε περὶ τῶν ἡμετέρας μὲν τῷ βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς ἡμετέρας κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ σώματος αὐτοῦ· δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίσιν ἡμετέρας καιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος.

8 Πίσει καλούμενος Ἀβραμὰ ὑπῆκουσεν ἐξελεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἡμετέρας λαμβάνειν κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε, ἐπιστάμενος τοῦ ἐρχεσθαι.

9 Πίσει παροικῆσεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας.

μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκαληρομένων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς.

* 10 Ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοῦς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἥς † τεχνίτης καὶ † δημιουργὸς ὁ Θεός.

11 Πίσει καὶ αὐτῇ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν πέρματος ἔλαβε, καὶ παρὰ καιρὸν ηλικίας ἔτεκεν, ἔπει τις ἐν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγελιάμενον.

* 12 Διὸ καὶ ἂφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄλλα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὥσει † ἄμιμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ † ἀναριθμητός.

* 13 Κατὰ πίσιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ † πέρωθεν αὐτὰς ἰδόντες, καὶ πεισθέντες, καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ † δημολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ † παρεπίδημοι εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς.

14 Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες, ἐμυθαρίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι.

* 15 Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνεον ἂφ' ἧς ἐξῆλθον, εἰχον ἂν καιρὸν † ἀνακαμφαί.

16 Νυνὶ δὲ κρείττονος δρέγονται, τουτέστιν ἐπουρανίου· οἷο δὲ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεός, ὅτι ἐπὶ καλῶς αὐτῶν ἡτοίματε γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

17 Πίσει προτενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ τεμαζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ πιστεφέντα ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναρεξάμενος.

18 Πρὸς ἐν ἐλαλήθη· Ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληρονομεῖται τὸ σπέρμα.

19 Αἰστανόμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἡμεῖς δύναται ὁ Θεός· ὅτι αὐτοῦ καὶ ἐν παραβολῇ ἐκαστατο.

20 Πίσει, περὶ μελλόντων εὐλογητὴν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὴν Πηγά.

21 Πίσει, Ἰακώβ ἀπονήσκων ἐκείνῳ τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλογησας· καὶ προσκύνησεν ἐπὶ τὸ

ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ.

22 Πίσει, Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε, καὶ περὶ τῶν ὁσέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.

* 23 Πίσει, Μωσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη † τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον † ἀρεῖον τὸ παιδίον· καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ † διάταγμα τοῦ βασιλέως.

24 Πίσει, Μωσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ.

* 25 Μᾶλλον † ἐλόμενος † συγκακουχεῖται τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, ἢ † πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας † ἀπόλαυσιν.

* 26 Μείζονα πλοῦτον ἡγασάμενος τῶν ἐν Αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν βνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ· † ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μετὰκοδοσίαν.

* 27 Πίσει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀδρατον ὡς ὁρῶν † ἐκαρτέρητε.

* 28 Πίσει πεποίηκε τὸ † πάσχα καὶ τὴν † πρόσχυτιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ † ἐλοθεύων τὰ † πρωτότοκα, † θίγῃ αὐτῶν.

29 Πίσει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς· ἥς πέραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν.

30 Πίσει τὰ τεῖχη Ἱεριχθῆ ἔπεσε, κυκλωθέντα ἐπὶ ἐπτὰ ἡμέρας.

* 31 Πίσει Ῥαὰβ ἡ † πόρνη οὐ † συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τοὺς † κατασκοπούς μετ' εἰρήνης.

* 32 Καὶ τί ἔτι λέγω; † ἐπιλείπει γάρ με † διηγούμενον ὁ χρίστος περὶ Γεδεὼν, Βαρακ τε καὶ Σαρψλὸν, καὶ Ἰεφθάε, Δαβὶδ τε καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν.

* 33 Οἱ διὰ πίσεως † κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, † ἐπιτυχόν ἐπαγγελιῶν, † ἐφράξαν νόματα † λεόντων,

34 Ἐσβέσαν δύναμιν πυρὸς, ἡφύγον εἴματα μαχαίρας, ἐνε-
δυναμώθησαν ἀπὸ ὑστένης,
ἡγεινήσαν ἰσχυροὶ ἐν πολέ-
μῳ, παρεμβολὰς ἐκλιναν ἀλ-
λοτρίων.

* 35 Ἐλαβον γυναῖκες ἐξ ἀ-
ναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν.
ἄλλοι δὲ † ἐτυμπανίσθησαν, οὐ
προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρω-
σιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως
τύχωσιν.

* 36 Ἐτεροὶ δὲ † ἐμπαιγμῶν
καὶ † μαζῶν † πεῖραν ελαβον,
ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς.

* 37 Ἐλιθάσθησαν, † ἐπρί-
σθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόβῳ
μαχαίρας ἀπέθανον· περιήλθον
ἐν † μηλωταῖς, ἐν † αἰγείοις
† δέρμασιν· ὑπερούμενοι, θλι-
βόμενοι, † κακουχούμενοι.

38 (Ὦν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσ-
μος) ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι
καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ
ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς.

39 Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυ-
ρηθέντες διὰ τῆς πίσεως, οὐκ
ἔκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν.

* 40 Τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν
κρείττον τι † προβλεψάμενου,
ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι.
49. † 22.

Κεφ. ιβ'. 12.

* 1 † Τ Ουγαροὺν καὶ ἡμεῖς το-
σοῦτον ἔχοντες † περι-
κείμενον ἡμῖν † νέφος μαρτύ-
ρων, † ὄγκον ἀποθέμενοι πάν-
τα, καὶ τὴν † εὐπερίστατον ἀ-
μαρτίαν, δι' ὁποιοῦς περὶ χωρὶς
τὴν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα.

* 2 † Ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς
πίσεως † ἀρχηγὸν καὶ † τελειω-
τὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προ-
κειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμει-
νε σαρκεν, αἰτχύνῃς καταφρο-
νήσεως, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου
τοῦ Θεοῦ ἐκάθισεν.

* 3 † Ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν
τοιαυτὴν ὑπομεμεληκότα ὑπο-
τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀν-
τιλογία, ἵνα μὴ † κακῶς.
ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν † ἐκλυόμενοι.

* 4 † Οὐπω μέχρις κῆματος

† ἀντικατέστητε, πρὸς τὴν ἀ-
μαρτίαν † ἀνταγωνιζόμενοι.

* 5 Καὶ † ἐκλέλησθε τῆς πα-
ρακλήσεως, ἣτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς
διαλέγεται. Τίς μου, μὴ † θ-
λιγώρει παιδείας Κυρίου, μὴδὲ
ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος.

* 6 Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος,
παιδεύει· † μαζιγοῖ δὲ πάντα
υἱὸν ὃν † παραδέχεται.

7 Εἰ παιδεῖαν ὑπομένετε,
ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ
Θεός· τίς γὰρ ἐστὶν υἱὸς ὃν οὐ
παιδεύει πατήρ;

* 8 Εἰ δὲ χωρὶς ἐσε παιδεύ-
ας, ἥς μέτοχοι γεγόνατε· πάν-
τες, ἄρα † νόθοι ἐσε καὶ οὐχ υἱοί.

* 9 Εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς
ἡμῶν πατέρας εἰχομεν
† παιδευτὰς, καὶ ἐνετρεπόμε-
θα· οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποτα-
γητέμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευ-
μάτων, καὶ ζήσομεν;

* 10 Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας
ἡμέρας, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐ-
τοῖς, ἐπαιδεύουν· ὁ δὲ ἐπὶ τὸ
συμφέρον, εἰς τὸ † μεταλαβεῖν
τῆς † ἀγιότητος αὐτοῦ.

11 Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς
μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς
εἶναι, ἀλλὰ λύπης· ὕπερον δὲ
καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς
γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι· δι-
καιосύνης.

* 12 Διὸ τὰς † παρειμένας
χαῖρας καὶ τὰ † παραλελυμένα
δύνατα † ἀνορθώσατε.

* 13 Καὶ † τροχίαις † ὀρθᾶ
πυλῆτατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα
μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ
καλλόν.

14 Εἰρήνην διώκετε μετὰ
πάντων, καὶ τὴν ἀγιασμὸν, οὐ
χωρὶς οὐδεὶς ὀφείταται τὸν Κύριον.

15 Ἐπισκοποῦντες μὴ τις
ὑπερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ
Θεοῦ· μὴ τις ῥίζα πικρίας ἀν-
† φύσεια † ἐνοχλῶ, καὶ διὰ
ταύτης μιανθῶσι πολλοί.

* 16 Μὴ τις πόθος, ἢ βέ-
βηλος, ὡς Ἠσαΐ, ὃς ἀντὶ βρώ-
σεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ † πτω-
τοτόκια αὐτοῦ.

* 17 Ἰδοὺ

* 17 Ἰδε γὰρ ὅτι καὶ † μετ-
έπειτα βέλων κληρονομῆται
τὴν † εὐλογίαν, † ἀπεδοκιμά-
σθη· μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ
εἶρε, † καίπερ μετὰ δακρύων
ἐκζητήσας αὐτήν.

* 18 Οὐ γὰρ προσεληλύθατε
† ψηλαφωμένῳ ὄρει, καὶ κε-
καυμένῳ πυρὶ, καὶ † γνόφῳ,
καὶ † σκότῳ, καὶ † θυέλλῃ,

19 Καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ
Φωνῇ ῥιμάτων, ἧς οἱ ἀκούσαν-
τες παρητήσαντο μὴ προσεβῆναι
αὐτοῖς λόγον.

* 20 (Οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ
† διατελλόμενον· Ἐν θηρίῳ θί-
γῃ τοῦ ἔρους, † λιθοβοληθήτε-
ται, ἢ † βολίδι † κατατοξευ-
θήτεται.

* 21 Καὶ, οὕτω † Φοβερὸν ἦν τὸ
† Φανταζόμενον, Μωσῆς εἶπεν·
† Ἐκφοβός εἰμι καὶ † ἐντρομος.)

22 Ἀλλὰ προσεληλύθατε Σι-
ὼν ὄρει, καὶ πόλει Θεοῦ ζών-
τος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ,
καὶ μυριάσιν ἁγγέλων,

* 23 † Πανηγύρει καὶ ἐκκλη-
σίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπο-
γεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ
πάντων, καὶ πνεύματι δικαίων
τετελειωμένων,

24 Καὶ διαθήκης νέας μεσίτη
Ἰησοῦ, καὶ αἱματι ῥαντισμοῦ,
κρίττοντα λαλοῦντι παρὰ τὸν
Ἄβελ.

25 Βλέτετε μὴ παραιτήσησθε
τὸν λαλοῦντα· εἰ γὰρ ἐκεῖνοι
οὐκ ἔφυγον, τὸν ἐπὶ τῆς γῆς
παραιτητάμενοι χρηματίζοντα,
πολλῇ μαλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ'
οὐρανῶν ἀποσρεφόμενοι;

26 Οὐ ἡ Φωνὴ τὴν γῆν ἐσά-
λευσε τότε· νῦν δὲ ἐπηγγελ-
ται, λέγων· Ἐτι ἅπαξ ἐγὼ
σεῖω οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ
καὶ τὸν οὐρανόν.

27 Τὸ δὲ, ὅτι ἄρα, δηλοῖ
τῶν σαλευομένων τὴν μετάθε-
σιν, ὡς ποιοιμένων, ἵνα μεί-
νῃ τὰ μὴ σαλευόμενα.

* 28 Δὲ βασιλεὺς ἀτάλευ-
τοι, π.α.α.α.μ.β.άνοντες εἰ ἔχου-
μεν χάριν δι' ἧς λατρεύομεν

† εὐαρέσως τῷ Θεῷ, μετὰ αἰ-
δοῦς καὶ εὐλαβείας.

* 29 Καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν
πῦρ † καταναλίσκων. 49. † 24.

Κεφ. 17. 13.

1 Ἡ Φιλαδελφία μενέτω.

* 2 Τῆς † Φιλοξενίας
μὴ † ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταυ-
της γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες
ἁγγέλους.

* 3 † Μιμνήσκεσθε τῶν δεσ-
μίῳν, ὡς † συνδεδεμένοι· τῶν
κακουχουμένων, ὡς καὶ αὐτοὶ
ὄντες ἐν σώματι.

4 Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι,
καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους
δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός.

* 5 † Ἀφιλόργυρος ὁ τρόπος·
ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐ-
τὸς γὰρ εἶρηκεν· Οὐ μὴ σε ἀνῶ,
οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω·

* 6 Ὡς † θαρρόντας ἡμᾶς
λέγειν· Κύριος ἡμοῖ † βοηθός,
καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσῃ
μοι ἄνθρωπος.

* 7 † Μνημονεύετε τῶν ἡγου-
μένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάβησαν
ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ὧν ἀνα-
θεωροῦντες τὴν † ἐκβάσιν τῆς ἀ-
ναστροφῆς, † μιμεῖσθε τὴν πίσιν.

8 Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σή-
μερον ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς
αἰῶνας.

* 9 † Διδοχαῖς ποικίλαις καὶ
† ξέναις μὴ περιφέρεσθε. καλὸν
γὰρ χάριτι † βεβαιωθῆναι τὴν
καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ
ὠφεληθήσαν οἱ περιπατήσαντες.

10 Ἐχομεν θυσιαστήριον, ἐξ
οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν
οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες.

11 Ὡν γὰρ εἰσφέρεται ζῶων
τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ
ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τού-
των τὰ σώματα κατακαίεται
ἔξω τῆς παρεμβολῆς.

12 Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιά-
σῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν
λαόν, ἔξω τῆς πόλεως ἔπαυε.

13 Τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς
αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν
ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες.

14 Οὐ γὰρ ἔχομεν ὥς μένου-

σαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν.

* 15 Δι' αὐτοῦ οὖν † ἀναφέρωμεν θυσίαν † αἰνέσεως διαπαντός τῷ Θεῷ, † ποντήσι καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

* 16 Τῆς δὲ † εὐποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεσεῖται ὁ Θεός.

* 17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ † ὑπέικετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ σενάζοντες· † ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.

18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πεποιθᾶμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀνασρέφεσθαι·

19 Περισσότερως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.

20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποι-

μένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι δικτύκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν,

21 Καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντί ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ· ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ βραχείαν ἐπέσειλα ὑμῖν.

23 Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ (ἐὰν τάχιστα ἔρχεται) ὕψομαι ὑμᾶς.

24 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἀγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας.

25 Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. 19. † 6.

Πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμοθέου.

ἸΑΚΩΒΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ.

Κεφ. α'. 1.

1 ἸΑΚΩΒΟΣ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δούλος, ταῖς δούδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ, χαίρειν.

2 Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις·

3 Γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν·

4 Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἔχεται, ἵνα ᾗτε τέλειοι καὶ ἀλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.

* 5 Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ δίδόντος Θεοῦ τᾶτιν † ἀπλῶς, καὶ μὴ † ἐνεδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ.

* 6 Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μη-

δὲν δακρυδιενός· ὁ γὰρ † δακρυνόμενος † ἔσκει † κλυθώνι θαλάσσης † ἀνεμιζόμενῳ καὶ † ῥιπιζόμενῳ.

7 Μὴ γὰρ οἴεσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι ληφεται τι παρὰ τοῦ Κυρίου.

* 8 Ἀνὴρ † δίψυχος, † ἀκατάστατος ἐν πάταις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

9 Καυχᾶται δὲ ὁ ἀδελφεὸς δαπανᾶς ἐν τῇ ὕψει αὐτοῦ·

10 Ὁ δὲ πλούσιος, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χέρτου παρελευσεται·

* 11 † Ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ † καύσῳ, καὶ ἐξηρασε τὸν χόρτον, καὶ τὸ † ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ ἡ † εὐπρέπεια τοῦ

τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτω καὶ ὁ πλοῦσιος ἐν ταῖς † παρρησίαις αὐτοῦ † μαραινῆσεται.

12 Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δοκιμὸς γεγνημένος λήφεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

* 13 Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω· ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πειραζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς † ἀπειραστός ἐστὶ κακῶν, † πειράζει δὲ αὐτοὺς οὐδένα.

* 14 Ἐκαστος δὲ πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας † ἐξελλόμενος καὶ † δελεαζόμενος.

* 15 Εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία † ἀποτελεσθεῖσα † ἀποκύει θάνατον.

16 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί.

* 17 Πᾶσα δόσις ἀγαθῇ, καὶ πᾶν † δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔστι † παραλλαγή, ἢ † τροπῆς † ἀποσκίασμα.

18 Βουλευθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

* 19 Ὡς, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔγω πᾶς ἄνθρωπος † ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, † βραδύς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδύς εἰς ὀργήν.

20 Ὅργη γὰρ ἀνδρός, δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται.

* 21 Διδὼς † ἀποθέμενοι πᾶσαν † ὑπερηφανίαν καὶ † περηφανίαν κακίας, ἐν † ταπεινότητι δεξασθε τὸν † ἐμψυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σώσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

22 Γνωστὸν δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκραταί, παραλογίζεσθαι ἑαυτοὺς.

23 Ὅτι, εἰ τις ἀκρατὴς λόγου ἐστὶ καὶ οὐ ποιητὴς, οὗτος ἔοικεν ἀνὴρ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενετῆς αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ.

24 Κατενόησε γὰρ ἑαυτόν, καὶ ἀπεβλήθη, καὶ εὐθέως ἐπὶ λείπεται ὁ ὅτιος ἦν.

* 25 Ὁ δὲ † παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ περμεύσας, οὗτος οὐκ † ἀκροατὴς † ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ † ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ † ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.

* 26 Εἰ τις δοκεῖ † ὀρθὸς εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ † χαλιναγωγῶν † γλῶτταν αὐτοῦ, ἀλλ' † ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τοῦτο † μάταιος ἡ θρησκεία.

* 27 Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἁμάντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ ταπεινῇ, αὕτη ἐστίν, † ἐπισκέπτεσθαι † ὀρθοφάνους καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, † ἄσπιλον ἑαυτόν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου. 46. † 19.

Κεφ. β'. 2.

1' **Α** Δεελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης.

* 2 Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ † χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθήτῃ λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν † ῥυπαρᾷ ἐσθήτῃ,

3 Καὶ ἐπιβλέψῃτε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθήτα τὴν λαμπράν, καὶ εἴπητε αὐτῷ· Σὺ καλῶς ὡς καλῶς· καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε· Σὺ σῆθι ἕκεί, ἢ καλῶς ὡς ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου.

4 Καὶ οὐ διεκρίβητε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν;

5 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τοῦτου, πλουσίους ἐν πίσει, καὶ κληρονομοῦς τῆς βασιλείας τοῦ ἐπιγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν;

6 Ὅτι, εἰς τὸν ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν, οὐχ οἱ πλοῦσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἐλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια;

7 Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθῆν ἐφ' ὑμᾶς;

8 Εἰ μὲν τοι νόμον τελεῖτε βασιλευν, κατὰ τὸν γραφὴν· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου

ὡς σεαυτὸν, καλῶς ποιεῖτε.

* 9 Εἰ δὲ † προσηποληπτεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς † παρβαῖνται.

10 Ὅσις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἐνί, γέγονε πάντων ἔνοχος.

11 Ὁ γὰρ εἰπων· Μὴ μοιχεύῃς, εἶπε καί· Μὴ φονεύῃς. εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις δὲ, γέγονας παραβάτης νόμου.

12 Οὕτω λαλεῖτε, καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι.

* 13 Ἡ γὰρ κρίσις † ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· καὶ † κατακαυχᾶται † ἔλεος κρίσεως.

14 Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίσιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίσις σῶσαι αὐτόν;

* 15 Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἡ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπαρῶσι, καὶ λιπόμενοι ὧσι τῆς † ἐφημέρου τροφῆς,

* 16 Εἰπῇ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν· Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, † θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε· μὴ ὥστε δὲ αὐτοῖς τὰ † ἐπιτίθεται τοῦ σώματος, τί τὸ † ὄφελος;

17 Οὕτω καὶ ἡ πίσις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐσιν καθ' ἑαυτήν.

18 Ἀλλ' ἔρεῖ τις· Σὺ πίσιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω· δεῖξόν μοι τὴν πίσιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, κἀγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίσιν μου.

* 19 Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἰς ἐσὶ· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ θαύματα πιστεύουσι, καὶ † φρίσσουσι.

20 Θέλεις δὲ γινῶναι, ὃ ἀνθρώπε κενέ, ὅτι ἡ πίσις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐσιν;

21 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνεγένεας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιάζηριον;

* 22 Βλέπεις ὅτι ἡ πίσις † συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίσις ἐτελειώθη;

23 Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη

αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ Φίλος Θεοῦ ἐκλήθη.

24 Ὅρατε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον;

25 Ὅμοιος δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἑτέρα ὁδῷ ἐκβαλοῦσα;

26 Ὡς περ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν, οὕτω καὶ ἡ πίσις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐσιν. 15. † 7.

Κεφ. γ'. 3.

1 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρῖμα ληψόμεθα.

2 Πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες· εἰ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ· δυνατὸς χαλινάγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα.

3 Ἴδοὺ τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς εἰς τὰ σῶματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοῦ ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῷ μεταγόμεν.

* 4 Ἴδοὺ, καὶ τὰ πλοῖα † τιλικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα· † μεταγέτα· ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἂν ἡ † ὁρμὴ τοῦ † εὐθύνοντος βούληται.

* 5 Οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα κρὸν μέλος ἐστὶ, καὶ † μεγαλαυχεῖ. Ἴδοὺ, † ἐλάχισον πῦρ † ὑλίκην † ὑλιν † ἀνάπτει.

* 6 Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, κόσμος τῆς ἀδικίας· οὕτως ἡ γλῶσσα καίεσθαι ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ † σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ † φλογίζουσα τὸ † τροχὸν τῆς † γενέσεως, καὶ φλογιζμένη ὑπὸ τῆς γενέσεως.

* 7 Πᾶσα γὰρ † φυτὶς ὑπὸ τοῦ καὶ πετεινῶν, † ἐρπετῶν τε καὶ † ἐταλίων, † θαμάζεται καὶ † θαμάσαι τῷ φυτῷ τῷ ἀνθρώπῳ.

* 8 Τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων θαμάσαι· † ἀκατάσχετον κακόν· μεσίου † θανατηφόρον.

* 9 Ἐν αὐτῇ ἐνλογοῦμεν τὸ

Θεῷ

Θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ † καταρρέουσα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' † ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας·

* 10 Ἐκ τοῦ αὐτοῦ σώματος ἐκέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Οὐ † χρῆ, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι.

* 11 Μῆτις ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς † ὕλης † βρέει τὸ † γλυκὺ καὶ τὸ † πικρὸν;

* 12 Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, † συκὴ ἑλαιᾶς ποιῆται, ἡ ἀμπελος † σύκα; Οὕτως οὐδεμία † πηγὴ † ἀλκυὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

* 13 Τίς σοφὸς καὶ † ἐπισήμων ἐν ὑμῖν; δεῖξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πρᾶτῃ σοφίας.

14 Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐρίθειαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας.

* 15 Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος, ψυχικὴ, † δαιμονιώδης·

16 Ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐρίθεια, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα.

* 17 Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνὴ ἐστίν, ἔπειτα † εἰρηνικὴ, ἐπεικὴς, † εὐπειθής, μετῃ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, † ἀνιάκритος καὶ ἀνυπέκритος.

18 Καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην. 35. † 15.

Κεφ. δ'. 4.

1 ΠΟῦθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν. Οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν φρατευσόμενων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν;

2 Ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε· φονεῦτε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτιχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, οὐκ ἔχετε δὲ, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς.

3 Αἰτεῖτε, καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν ἀπαυδήσητε.

* 4 † Μοιχοὶ καὶ † μοιχαλίδες,

οὐκ οἶδατε ὅτι ἡ † φιλία τοῦ κόσμου, ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστίν; ὅς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται.

* 5 Ἡ δοκεῖτε ὅτι † κενῶς ἡ γραφὴ λέγει· Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατῴκησεν ἐν ὑμῖν;

6 Μείζονα δὲ δίδωσι χάριν, διὸ λέγει· Ὁ Θεὸς ὑπερφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

7 Ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ, ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ φέυγεται ἀφ' ὑμῶν.

8 Ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν· καθαρῖσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοὶ, καὶ ἀγγίσατε καρδίας, δίψυχοι.

* 9 † Ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαίσατε. ὁ † γέλως ὑμῶν εἰς † πένθος † μετασραφήτω, καὶ ἡ χαρὰ εἰς † κατήφειαν.

10 Ταπεινώσθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.

11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου, καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κριτής.

* 12 Εἰς ἐστίν ὁ † νομοθέτης ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέται· σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;

13 Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· Σήμερον ἡ αὐριον πορευσόμεθα εἰς τὴνδε τὴν πόλιν, καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα, καὶ ἐμπαρευσόμεθα, καὶ κερδήσομεν·

* 14 Οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὐριον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; † ἀτμὶς γὰρ ἐστίν ἡ πρὸς ἐλπίγον φαινόμενη, ἔπειτα δὲ ἀφανίζομένη.

15 Ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς· Ἐὰν ὁ Κύριος βελήτῃ, καὶ ζήσωμεν, καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἡ ἐκεῖνο.

16 Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζυνείαις ὑμῶν· πάντα καὶ

χῆσις τῷ αὐτῇ, πονηρά ἐσιν.

17 Εἰδότες οὖν καλὸν ποιεῖν, καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐσιν. 11 † 6.

Κεφ. ε'. 5.

* 1 † **Α** Γε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε † ὀλοῦντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.

* 2 Ὁ πλοῦτος ὑμῶν † σέσηπε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν † σητόβρωτα γέγονεν.

* 3 Ὁ χρυσοῦς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος † κατίωται, καὶ ὁ ἰδὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῶν ἐστί, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ· ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχαταῖς ἡμέραις.

* 4 Ἰδοὺ, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν † ἁμισάντων τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεσπριμένος ἀφ' ὑμῶν, κρᾶζει· καὶ αἱ † βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ἔκτα Κυρίου † σαβαὼθ εἰτεληλύθαι.

* 5 † Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ † ἐσπαταλήσατε· † ἐβρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ † σφαγῆς.

6 Κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

* 7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἄδελφοί, ὥς τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου. ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ, ὥς αὐτὸν λάβῃ ὕετὸν † πρῶτον καὶ † ὄψιμον.

8 Μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, σφιξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικεν.

9 Μὴ σενάζετε κατ' ἀλλήλων, ἄδελφοί, ἵνα μὴ κατακυβήτε· ἰδοὺ, κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἵστηκεν.

* 10 † Τπόδειγμα λάβετε τῆς † κακοπαθείας, ἁδελφοί μου, καὶ τῆς μακροθυμίας, τοῖς πρὸ Φύτας

οἱ ἐλάλησαν τῷ ἐνόματι Κυρίου.

* 11 Ἰδοὺ, † μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· τὴν ὑπομονὴν ἰδὼν ἡκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἴδετε, ὅτι † πολὺσπλαγχνὸς ἐστὶν ὁ Κύριος καὶ † οἰκτιρῶν.

12 Πρὸ πάντων δὲ, ἄδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὐ, οὐ· ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε.

* 13 † Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; † προσευχέσθω· † εὐδμεεῖ τις; † ψαλλέτω.

14 Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; † προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν, ἁλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου.

15 Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· καὶ ἁμαρτίας ἡ πεποιηκὸς, ἀφεθήσεται αὐτῷ.

16 Ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὥπως ἰαθῇτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη.

* 17 Ἠλίας ἄνθρωπος ἦν † δμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσήκατο τοῦ μὴ βρέξαι· καὶ οὐκ ἐβρέξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτούς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ.

18 Καὶ πάλιν προσήκατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὕετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς.

19 Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτὸν,

* 20 Γινώσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ † καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν. 24. † 11.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

Κεφ. α'. 1.

† ΠΕΤΡΟΣ ἀπόστολος ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῦς πατριδύμοις διακονῶνς Πέντον, Γαλιτίας, Κιλικίας, Αἰγυπτίας,

ας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας.

* 2 Κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατέρες ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ † ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη.

3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν,

* 4 Εἰς † κληρονομίαν † ἁφάρτον καὶ † ἀμίαντον καὶ † ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς.

5 Τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρούμενους διὰ πίσεως, εἰς σωτηρίαν ἰσοιμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ.

6 Ἐν ᾧ ἀγαλλιάσθε, ἐλίγον ἔρτι (εἰ δέον ἐστὶ) λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς.

* 7 Ἵνα τὸ † δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίσεως πολὺ τιμιώτερον χρυσοῦ, τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζόμενου, εὐρεθῇ εἰς ἐπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 8 Ὅν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἔρτι μὴ ὄντες, πιθεύετε δὲ, ἀγαλλιάσθε χαρῇ † ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῳ.

9 Κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίσεως αὐτοῦ, σωτηρίαν ψυχῶν.

* 10 Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζητίσαν καὶ † ἐξηρεώσαν προφήται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες.

* 11 Ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ πόσον καιρὸν ἐδάκρυον τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ, † προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας.

12 Οἷς ἀποκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ἡμῖν δὲ διηκόνουν αὐτὰ, ἀλλ' ἵνα ἀνιγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι, ἀρῶν ἀποκαλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.

* 13 Ἀναζωοτάμενοι τὰς ὁφείδας τῆς διανοίας ὑμῶν, † νή-

φοντες, † τελείως ἐλπίζατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 14 Ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ † συσχηματιζόμενοι ταῖς πρῶτον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις.

15 Ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον, καὶ αὐτοῖς ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε.

16 Διότι γέγραπται· Ἅγιοι γένεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι.

* 17 Καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν † ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὴν τῆς † παροικίας ὑμῶν χρόνον † ἀναστέφите.

* 18 Εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ † ἐλυτρωθῆτε ἐκ τῆς ματαιίας ὑμῶν ἀναστροφῆς † πατροπαραδότου.

19 Ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἁμνοῦ ἁμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ.

20 Προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς,

21 Τοὺς δι' αὐτοῦ πιθεύοντας εἰς Θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥς τὴν πίσιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν.

* 22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ πνεύματος, εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καρδίας καὶ ἀλλήλους ἀγαπήσατε † ἐκτενῶς.

* 23 † Ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ † σποῆς † φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα.

24 Διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶτα ὅσκα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χάρτου· ἐξηρανθή ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπετε.

25 Τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα· τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

23. † 10.

Κεφ. β'. 2.

1 **Α** Πουθέμενοι οὐκ ἔπαυσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιὰς,

* 2 Ὡς † ἀρτιγέννητα βρέφη, τὸ † λογικὸν † ἄδολον † γάλα † ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ ἀξιεθῆτε.

3 Ἐπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρησὺς ὁ Κύριος.

4 Πρὸς ὃν προσηρχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασμένον, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον.

5 Καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε, οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἁγίον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας, εὐπροσδέκτους τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 6 Διδὼ καὶ περιέχει ἐν τῇ γραφῇ. Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον † ἀκρογωνιαίον, ἐκλεκτὸν, † ἔντιμον· καὶ ὁ πειθεύων ἐκ αὐτοῦ, οὐ μὴ κατασχυρῇ.

* 7 Τμῖν οὖν † τιμὴ τοῖς πειθεύουσιν· ἀπειθοῦσι δὲ, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, καὶ λίθος † προσκόμματος, καὶ πέτρα † σκανδάλου.

8 Οἱ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ, ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν.

* 9 Τμεῖς δὲ, γένος ἐκλεκτὸν, † βασιλείον † ἱεράτευμα, ἔθνος ἁγίον, λαὸς εἰς περιποίησιν· ὅπως τὰς ἡμέρας † ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς.

10 Οἱ ποτὲ οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ· οἱ οὐκ ἡλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες.

11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους, ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες κρατεῦνται κατὰ τῆς ψυχῆς.

* 12 Τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔνεσιν ἔχοντες καλὴν· ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων † ἐποπτεύσαντες, δοξάτωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς.

13 Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον εἰς τὸ βασιλεῖν, ὡς ὑπερέχοντι.

* 14 Εἰς τὸ ἡγεμόσιν, ὡς δὲ αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, † ἐπαινοῦ δὲ † ἀγαθοποιῶν.

15 Ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀσπουδούντων φιλοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρωπίνην ἀγνοσίαν.

* 16 Ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς † ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῇ κακίᾳ τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς δούλοι Θεοῦ.

* 17 Πάντας τιμήσατε· τῇ † ἀδελφότητι ἀγαπᾶτε· τὸν Θεὸν φοβεῖσθε· τὸν βασιλεῖ † τιμᾶτε.

* 18 Οἱ † οἰκέται, ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῦ † δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ † ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς.

* 19 Τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ δι' συνείδησιν Θεοῦ † ὑποφέρειτε † λύπας, πάσχων † ἀδίκως.

* 20 Ποῖον γὰρ † κλέος, εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομνεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεοῦ.

* 21 Εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἐπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν † ὑπολιμπάνων † υπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσῃτε τοῖς † ἰχνεσιν αὐτοῦ.

22 Ὅς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ.

* 23 Ὅς † λοιδορούμενος οὐ † ἀντελοιδοῦναι, πάσχων οὐ † ὑπεῖλαι· παρεδίδοκε δὲ τῷ κρινοῦντι δικαίως.

* 24 Ὅς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνένεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον· ἵνα τὰς ἀμαρτίας † ἀπογενόμενοι, δικαιοσύνην ζήσωμεν· οὐ † † μαλωπὴ αὐτοῦ λαβήτε.

25 Ἦτε γὰρ ὡς πρὸς βλάστησιν πλανώμενοι· ἀλλ' ἐπεστέφον ὑμῶν ἐπὶ τὸν πνεύμα, καὶ ἐν σκεπῇ

σκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν. 32. † 13.

Κεφ. γ'. 3.

1 **Ο** Μοίως αἱ γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἰ τινες ἀπειθοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀνατροφῆς ἀνευ λόγου κερδηθῶσινται.

2 Ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνὴν ἀνατροφήν ὑμῶν.

* 3 Ὡν ἔσω οὐχ ὁ ἔξωθεν † ἐμπλοκῆς τριχῶν, καὶ † περιέσεως χρυσίων, ἢ † ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος.

4 **ἌΛΛ'** ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελής.

5 Οὕτω γάρ ποτε καὶ αἱ ἁγίαὶ γυναῖκες αἱ ἐλπίζονται ἐπὶ τὸν Θεόν, ἐκόντων ἑαυτὰς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν.

* 6 Ὡς Σάρρα ὑπήκουσε τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἧς ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιῶνται, καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν † πτόητιν.

* 7 Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, † συνεικοῦντες κατὰ γνώσιν, ὡς ἂν θεοεξέρῳ σκευεῖ τῷ † γυναικίῳ † ἀπονέμοντες τιμὴν, ὡς καὶ συγκληροδόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς τὴν μὴ ἐκκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν.

* 8 Τὸ δὲ τέλος, πάντες † ὁμόφρονες, † συμπαθεῖς, † φιλόστοργοι, † εὐσπλαγχοί, † φιλόφρονες.

9 Μὴ ἀποθιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ. ἢ λοιδόριαν ἀντὶ λοιδόριας τοῦναντίον δὲ, εὐλογοῦντες· εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.

10 Ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς, παρτάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀπὸ κακοῦ, καὶ χεῖλιν αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον.

11 Ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν· ζητινάτω εἰρήνην, καὶ διωξάτω αὐτήν.

12 Ὅτι οἱ ἐφιάλμοι Κυρίου

ἐπὶ δίκαιους, καὶ ὥτα αὐτοῦ εἰς δέητιν αὐτῶν· πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.

13 Καὶ τίς ὁ κακῶσων ὡμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμητὰς γένησθε;

14 **ἌΛΛ'** εἰ καὶ πάσχετε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι· τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε.

15 Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἀγαπάσκετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. ἔτοιμοι δὲ ἔειπτε πρὸς ἀπολογίαὺς παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ πρεῦτης καὶ φόβου.

* 16 Συνειδήσειν ἔχοντες ἀγαθὴν· ἵνα ἐν ᾧ † καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς † κακοποιῶν, † καταισχυνθῶσιν οἱ † ἐπιηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀνατροφήν.

17 Κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιῶντας, εἰ θέλει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχειν, ἢ κακοποιῶντας.

18 Ὅτι καὶ Χριστὸς ἁπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων· ἵνα ἡμᾶς προσκαλέσῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ, ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ πνεύματι.

19 Ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνευματικῇ πορευθεὶς ἐκήρυξεν,

20 Ἀπειθήσασι ποτε, ὅτε ἁπαξ ἐξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε, κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ἐλίγκαι (τοῦτέστιν ὁκτὼ) ψυχὰς διεσώθησαν δι' ὕδατος.

* 21 Ὡς καὶ ἡμᾶς † ἀντίτυπον νῦν σώζει † βάπτισμα, (οὐ σαρκὸς † ἀπάθεσις † ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς † ἐπερωτημα εἰς Θεόν) δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ,

22 Ὃς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυναμεῶν. 21. † 13.

Κεφ. δ'. 4.

* 1 Χριστὸς οὖν παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ, καὶ ὑμᾶς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν † ὁπλίσασθε.

σθε, ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκί, πέπαυται ἁμαρτίας,

* 2 Εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ τὴν † ἐπίλοιπον ἐν σαρκί † βιώσαι χρόνον.

* 3 † Ἀρκετὸς γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, † οἰνοφλυγίαις, κώμοις, † πότοις, καὶ † ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις.

* 4 Ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς † ἁσωτίας † ἀνάχυσιν, βλατφημοῦντες.

5 Οἱ ἀποδώσουσι λόγον τῷ ἐτοιμῶς ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς.

6 Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι.

7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἡγγιμ. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς.

8 Πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες· ὅτι ἡ ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

9 Φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους, ἄνευ γογγυσμῶν.

10 Ἐκαστος καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ.

* 11 Εἰ τις λαλεῖ, ὡς † ἀληγία Θεοῦ· εἰ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ † ἰσχύος ἢς † χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζηται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἔσιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος.

13 Ἀλλὰ καθὼς κοινωνοῦτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήματι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῇτε ἀγαλλιωμένοι.

14 Εἰ δυνειδίξεσθε ἐν· δνόματι Χριστοῦ, μακάριοι· ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται· κατὰ μὲν αὐτοῖς βλατφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται.

* 15 Μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ ὡς † ἄλλοτρι-επίσκοπος.

16 Εἰ δὲ ὡς Χριστιανὸς, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῇ μέρει τούτῳ.

17 Ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρῖμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ;

18 Καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται;

* 19 Ὡς καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὡς πιστῶ † κτισθῇ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν † ἀγαθοποιίᾳ. 15. † 10.

Κεφ. ε. 5.

* 1 Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ † συμ-πρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθμάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτει τῆς δόξης κοινωνὸς,

* 2 Ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνίον τοῦ Θεοῦ, † ἐπισκοποῦντες μὴ † ἀναγκαστῶς, ἀλλ' † ἐκουσίως· μὴδὲ † αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ † προέμμε.

3 Μὴδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου.

* 4 Καὶ φανερωθέντος τοῦ † ἐλπιζομένου, κομιεῖτε τὴν † ἀμαράντινον τῆς δόξης εἰφανον.

* 5 Ὅμοιως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις· πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τῇ ταπεινοφροσύνῃ τῇ ἐγκρατεῖ, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται, ταπεινοὺς δὲ δίδωσι χάριν.

* 6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὲρ τῆς † κριταίας χεῖρας τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς

ὁμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ.

* 7 Πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν † ἐπιβρίψαντες ἐπ' αὐτὸν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν.

* 8 Νήφατε, γρηγορήσατε, ὅτι ὁ ἀντίοικος ὑμῶν διάβολος, ὡς λέων † ὀρυόμενος, περιπατεῖ, ζητῶν τίνα καταπίῃ.

9 Ὡς ἀντίστητε σερεοὶ τῇ κρίσει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι.

* 10 Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αἰτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, † ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίζεται ὑμᾶς, σφριζαί,

† σθενώσαι, θεμελιώσαι.

11 Αὐτῷ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

* 12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιζοῦ ἀδελφοῦ (ὡς λογίζομαι) δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ † ἐπιμαρτυρῶν ταυτην εἶναι ἀληθὴ χάριν τοῦ Θεοῦ εἰς ἣν ἐξήκατε.

* 13 Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι † συνεκλεκτὴ, καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου.

14 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνῃ ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν. 16. † 12.

Π Ε Τ Ρ Ο Υ Τ Ο Υ Ἀ Π Ο Σ Τ Ο Λ Ο Υ Ἐ Π Ι Σ Τ Ο Λ Η Κ Α Θ Ο Λ Ι Κ Η Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Α.

Κεφ. ε. 1.

* 1 Σ Υ Μ Ε Ω Ν Πέτρος, δούλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς † ἰσότημον ὑμῖν λαχοῦσι πίσιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖν ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσεβείαν ἐπαρηγγελήσας, ὅνα τῆς ἐπιγνωσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς.

* 4 Δι' ὧν τὰ † μέγιστα ἡμῖν καὶ † τιμὰ † ἐπαγγέλματα † δεσφύονται, ἵνα διὰ τούτων γεννηθῇ † πίστις † κοινωνία φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς.

* 5 Καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πάσαν † παρειστενύγκαντες, † ἐπιχωρηγίσατε ἐν τῇ πίσει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνώσιν.

6 Ἦν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑποκρίσιν, ἐν δὲ τῇ ὑποκρίσει τὴν εὐσεβείαν,

7 Ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδέλφειαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδέλφειᾳ τὴν ἀγάπην.

8 Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα, καὶ πλεονάζοντα, οὐκ ἀργαῖς αὐδὲ ἀκάρπυς καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν.

* 9 Ὡς γὰρ μὴ πάρεσι ταῦτα, τυφλὸς ἔστι, † μυωπάων, † λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτιῶν.

10 Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάζατε βεβαιῶν ὑμῶν τὴν κλήσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσχητέ ποτε.

11 Οὕτω γὰρ πλεονεξίᾳ ἐπιχωρηγῆθήτεται ὑμῖν ἡ εἰσόδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

12 Διὸ οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς ἀλλ' ὑπομιμνήσκω περὶ τούτων, καί περ εἰδότες, καὶ ἐξηρημαίους ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀληθείας.

13 Δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἵφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι.

ματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήτει·

* 14 Εἰδὼς ὅτι † ταχινὴ ἔστιν ἡ ἀπόβεσις τοῦ † σκηνωματος μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς † ἐδήλωσέ μοι.

* 15 Σπουδάσω δὲ καὶ † ἐκᾶστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν † ἐξοδον, τὴν τούτων † μνήμην ποιεῖσθαι.

* 16 Οὐ γὰρ † σεσοφισμένοις † μύθοις † ἐξακολουθήσαντες † ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δυναμιν καὶ † παρουσίαν, ἀλλ' † ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου † μεγαλειότητος.

* 17 Λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατὸς τιμὴν καὶ δόξαν, Φωνῆς ἐνεχθεῖτης αὐτῷ † τοιαῦδε ὑπὸ τῆς † μεγαλοπρεποῦς δόξης· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα.

18 Καὶ ταύτην τὴν Φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ.

* 19 Καὶ ἔχομεν βεβαίωτερον τὸν † προφητικὴν λόγον, ὃ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες, ὥς λύχνῳ φαίνοντι ἐν † αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα † δικαιοσύνης, καὶ † φωτφόρος ἀνατείλη ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.

* 20 Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς, ἰδίως † ἐπιλύσεως οὐ γίνεται.

21 Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι. 31. † 14.

Κεφ. β'. 2.

* 1 Ἐγένοντο δὲ καὶ † ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται † ψευδοδοκτοκῆται, οἵτινες † παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπαλαίς, καὶ τὸν ἀγορασταυτὰ αὐτοῦ δεσπότην ἀναιμέμειοι, ἐπαγόντες ἑαυτοῖς ταχυνὴ ἀπώλειαν.

2 Καὶ πολλοὶ ἐξακολουθή-

σουσιν αὐτῶν ταῖς ὑπωλείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται.

* 3 Καὶ ἐν πλεονεξίᾳ † πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς † ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ κρῖμα † ἐκπαλαῶς † ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ † νυσᾷζει.

* 4 Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλω † ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφέτατο, ἀλλὰ † σειραῖς † ζόφοις † ταρταρώσας, παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους·

* 5 Καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφέστατο, ἀλλ' ὄγδοον Νῶ δικαιοσύνης † κήρυκα ἐφύλαξε † κατακλυσμένων κόσμῳ † ἀτερεῖ † ἐπάξας·

* 6 Καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας † τεφρώτας καταφροφῇ † κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων † ἀτερεῖν τεθεῖαι·

7 Καὶ δίκαιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἁστελείας ἀναφροφῆς ἐρρύτατο·

* 8 † (βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, † ἐγκατακίχεν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις † ἐβασάνιζεν.)

* 9 Οἷδε Κύριος εὐτεβεῖς ἐπείρασμοῦ † ῥύεσθαι, † ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολάζειν·

* 10 Μάλιστα δὲ τοὺς ἐπίσταντας ἐν ἐπιθυμίᾳ † μισμοπορευομένους, καὶ † κυριότητι καταφρονοῦντας· † πολμητὰς ἀνθρώπων, δόξας οὐ † τρεμοὺς βλασφημοῦντες·

11 Ὅπου ἀγγελοὶ ἰσχυροῦς καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες, οὐ φρουροῖ κατ' αὐτῶν παρὰ Κυρίου βλασφημον κρίσιν.

* 12 Οὗτοι δὲ, ὡς ἄλογα ζῷα φυσικὰ, γεγεννημένα εἰς † λωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φρενὶ αὐτῶν † κατασβαρῆνται.

* 13 Κοκκισμένοι, μισθὸν ἀκίας, ἡδονὴν ἠρῶμενοι τὴν ἡμέραν τρεφόν, σπ.λο. καὶ † μοι, † εντροφῶντες ἐν ταῖς

πάταις αὐτῶν, † συνευωχούμενοι ὑμῖν,

* 14 Ὁφθαλμοὺς ἔχοντες μεσοὺς μοιχαλίδος, καὶ † ἀκατακλύστους ἀμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀσηκίτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίαις ἔχοντες, κατάρας τέκνα·

15 Καταλιπόντες τὴν εὐθεΐαν ὁδὸν, ἐπλανήθησαν, ἑξακολουθῶντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βασίρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν·

* 16 † Ἐλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας † παρανομίας· † ὑποζυγιον ἄφωνον, ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγγόμενον, ἐκώλυτε τὴν τοῦ κροφῆτου † παραφρονίαν.

17 Οὗτοί εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμενοι, οἷς ὁ ζῶφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται.

18 Ὑπέρτοκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς, ἐν ἀσελγείαις, τοὺς οὕτως ἀποφυγόντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστροφόμενους.

19 Ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ὧ γάρ τις ἡττῆται, τούτῳ καὶ δεδούλωται.

* 20 Εἰ γὰρ † ἀποφυγόντες τὰ † μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγινῶσι τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες † ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χεῖρονα τῶν πρώτων.

21 Κριῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπιγινώσκοντες τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπιγινῶσιν ἐπιτρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς.

* 22 † Συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς ἐκ τῆς ἀληθοῦς † παροιμίας· Κοινὴ ἐπιστάσις ἐπὶ τὸ ἴδιον † ἐξέταμα καὶ † † Τε † λουταμένη, οἷο † κυλισμα † βορβόρου. 48. 1 24.

Κεφ. γ'. 3.

* 1 Τὴν ἡδὴ, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω

ἐπιστολὴν, ἐν αἷς † διεγείρω ὑμῶν ἐν † ὑπομνήσει τὴν † εὐλικρινῇ † διάνοιαν·

2 Μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἡμῶν ἐντολῆς, τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος·

* 3 Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' † ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν † ἐμπαίκεται, κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι·

4 Καὶ λέγοντες· Ποῦ ἐσιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἅφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτω διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως.

5 Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἑκπάλαι, καὶ γῆ ἐκ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα, τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ.

* 6 Δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι † κατακλυσθεὶς ἀπώλετο.

7 Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθισταυρισμένοι εἰσι, πύρι τιρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀτιβῶν ἀνθρώπων·

8 Ἐν δὲ τούτῳ μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὥς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὥς ἡμέρα μία.

* 9 Οὐ † βραδύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, (ὥς τινες † βραδυτῆτα ὑποβῶνται) ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ὑμᾶς, μὴ βουλομένης τινὰς ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι.

* 10 Ἦξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὥς κλέπτης ἐν νυκτὶ, ἐν ἣ οἱ οὐρανοὶ † ροιζήδην παρελεύσονται, φοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθίζονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται.

11 Τούτων οὖν πάντων λυομένων, ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις·

* 12 Προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυ-

στυρούμενοι λυθήσονται, καὶ
† φοιχέτω † καυσούμενα † τή-
κεται;

13 Καινοὶς δὲ οὐρανὸς καὶ
γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπ' αὐτῷ γε-
μα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς
δικαιοσύνη κατοικεῖ.

14 Δὶδ, ἀγαπήτοι, ταῦτα
προσδοκῶντες, σπουδάσατε ὑ-
ποταγεσθαι καὶ ἀμυνεσθαι αὐτῷ εὐ-
ρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ.

15 Καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν
μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἡμετέρας
καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν Ἀ-
δελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ
ἐδοξείσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν,

* 16 Ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς

ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς
περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστὶ † δυσ-
νόητά τινα, καὶ οἱ † ἀμαθεῖς καὶ
† ἀσήρικτοι † ερεβλοῦσιν, ὡς
καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς
τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπολειαν.

* 17 Ὅτι οὖν, † ἀγαπή-
τοι, † προγινώσκοντες, φυλάσ-
σατε, ἵνα μὴ τῇ τῶν † ἀθέσ-
μων † πλάνῃ † συναπαχθέν-
τες, ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου † σῆ-
ματός.

18 Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι
καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ
σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ
δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν
αἰῶνος. Ἀμήν. 23. † 8.

ἸΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ Ἀποστόλου Ἐπιστολὴ καθολικὴ πρὸς τὴν.

κεφ. α'. 1.

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκη-
κόαμεν, ὁ ἑώρακαμεν
τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἔδεξά-
μεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλά-
φισαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς.

2 (Καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ
ἑώρακαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν
καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν
ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς
τὸν πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡ-
μῖν.)

3 Ὁ ἑώρακαμεν καὶ ἀκηκόα-
μεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα
καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μετ'
ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡ-
μετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ
μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ.

4 Καὶ ταῦτα γράφομεν ὑ-
μῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπλη-
ρωμένη.

* 5 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγ-
γελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ,
καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ
θεὸς φῶς ἐστὶ, καὶ † σκοτία ἐν
αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐρανοῦ.

6 Ἐὰν εἰπωμεν ὅτι κοινωνίαν
ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ
σκοτίᾳ περιπατοῦμεν, ψευδό-

μεθα, καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἐ-
λήθειαν.

7 Ἐὰν δὲ ἐν τῇ φωτὶ πε-
πατώμεν, ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῇ
φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ'
ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰη-
σοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρὸν
ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

8 Ἐὰν εἰπωμεν ὅτι ἁμαρτί-
α οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανώμεθα
καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

9 Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁ-
μαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶ καὶ
δικαίος, ἵνα ἀφ' ἡμῶν τὰς
ἁμαρτίας, καὶ καθάρισεν ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης ἀδικίας.

10 Ἐὰν εἰπωμεν ὅτι οὐ
ἡμαρτήκαμεν, ψευδὴν ποιοῦ-
μεν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐ
ἔστιν ἐν ἡμῖν. 1. † 0.

κεφ. β'. 2.

* 1 Τεκνία μου, ταῦτα γρά-
φω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμαρ-
τήτε· καὶ ἐὰν τις ἁμαρτ-
ῇ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς
τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν δικαίον.

* 2 Καὶ αὐτὸς † ἰλασθῆναι
περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν·
περὶ τῶν ἡμετέρων οὐ μόνον.

Ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκωμεν ὅτι ἐγνωκαμεν αὐτὸν, ἔαν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.

4 Ὁ λέγων, ἐγνωκα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύτης ἐστὶ, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν.

5 Ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθὲς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκωμεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔτμεν.

6 Ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένει, ὁφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν.

7 Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς. ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστὶν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς.

8 Πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἐστὶν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν ὑμῖν· ὅτι ἡ σκοτία παράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει.

9 Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ὥς ἔρτι.

10 Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.

11 Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐπεφλῶσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

12 Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἀμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13 Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἐνικήκατε τὸν πονηρὸν· γράφω ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα.

14 Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς· ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα, καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νενικήκατε τὸν πονηρὸν.

15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ· ἔαν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ.

* 16 Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστὶ.

17 Καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστὶ· καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γινόμεναι· ὅθεν γινώσκωμεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστὶν.

19 Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμεινέκεισαν ἄν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν.

* 20 Καὶ ὑμεῖς ἢ χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἶδατε πάντα.

21 Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἶδατε αὐτὸν, καὶ ὅτι πᾶν ψεύδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι.

22 Τίς ἐστὶν ὁ ψεύτης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν.

23 Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱόν, οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει.

24 Ὅτι οὖν ὁ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω· ἔαν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε.

25 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία, ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

26 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανούντων ὑμᾶς.

27 Καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἔλαβετε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὥς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ

περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς ἐστὶ, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος· καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μενεῖτε ἐν αὐτῷ.

28 Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ· ἵνα ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυρόμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

29 Ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται. 4. † 0.

Κεφ. γ'. 3.

1 Ἰδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν.

2 Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐτόμεθα. οἶδαμεν δὲ ὅτι ἔαν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα· ὅτι ὅψόμεθα αὐτόν καθὼς ἐστι.

3 Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ, ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστι.

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ· καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία.

5 Καὶ οἶδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ· καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι.

6 Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων, οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων, οὐχ εἰώρακεν αὐτόν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν.

7 Τεκνία, μὴδεὶς πλανῶτω ὑμᾶς. ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν.

8 Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν· ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.

9 Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται.

10 Ἐν τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

* 11 Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ † ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους·

12 Οὐ καθὼς· Κεῖν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἐσφαξὲ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἐσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δίκαια.

13 Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

14 Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς. ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ.

15 Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἐστὶ· καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν.

16 Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τίθειναι.

17 Ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;

18 Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μὴδὲ γλῶσση, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

19 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμεν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν.

20 Ὅτι ἔαν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γινώσκει πάντα.

21 Ἀγαπητοί, ἔαν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν παρρησίαν ἔχωμεν πρὸς τὸν Θεόν.

22 Καὶ ὁ ἔαν αἰτῶμεν, λαμβάνει

βάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ ἄρεσά ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν.

23 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πισεύωμεν τῷ ἐνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγαπᾶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν.

24 Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν. γ. † 1.

Κεφ. 3. 4.

1 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πισεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον.

2 Ἐν τούτῳ γινώσκειτε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν.

3 Καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστίν· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἡδὴ.

4 Ὅστις ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, τεκνία, καὶ νενικηκότες αὐτοῦς· οἱ μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν, ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ.

5 Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶ, οἱ αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει.

6 Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· γινώσκουν τὸν Θεόν, ἀκούει αὐτῶν· ὅς οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὃς οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκουμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7 Ἀγαπητοί, ἀγαπᾶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· καὶ παρ' ὁ ἀγαπᾶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ γινώσκονται, καὶ γινώσκει τὸν Θεόν.

8 Ὁ μὴ ἀγαπᾶν, οὐκ ἐγνώσκει τὸν Θεόν· ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν.

9 Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήτωμεν δι' αὐτοῦ.

10 Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν.

11 Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν.

12 Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν.

13 Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.

14 Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα, καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν υἱὸν σωτήρα τοῦ κόσμου.

15 Ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ.

16 Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν· καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ.

17 Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μετ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνος ἐστίν, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

* 18 Φόβος οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔβη βάλλει τὸν φόβον· ὅτι ὁ φόβος † κύλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ.

19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. 20 Ἐάν

20 Ἐάν τις εἴπῃ· Ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύσεως ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπᾷ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακε, τὸν Θεόν ὃν οὐχ ἑώρακε, πῶς θύναται ἀγαπᾶν;

21 Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. 1. † 0.

Κεφ. 4. 5.

2 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται· καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ.

2 Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεόν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν.

3 Αὕτη γὰρ ἐστίν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βρεῖται οὐκ εἰσίν.

* 4 Ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστίν ἡ † νίκη ἡ νικησασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν.

5 Τίς ἐστίν ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

6 Οὐτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια.

7 Ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατήρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰσι.

8 Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν.

9 Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μέζων ἐστίν. ὅτι αὐτὴ ἐστίν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ ἣν μαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

10 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ

Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ, ψεύστην πεποίηκεν αὐτὸν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

11 Καὶ αὕτη ἐστίν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός· καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν.

12 Ὁ ἔχων τὸν υἱόν, ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱόν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.

13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, καὶ ἵνα πιστευήτε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

14 Καὶ αὕτη ἐστίν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἐάν τι αἰτῶμεθα κατὰ τὸ βέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν.

15 Καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὁ ἂν αἰτῶμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἡτήκαμε παρ' αὐτοῦ.

16 Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν, μὴ πρὸς θάνατον, αἰτῆται, καὶ ὁσπερ αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήτῃ.

17 Πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν· καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον.

18 Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἁμαρτάνει· ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, τηρεῖ ἑαυτὸν, καὶ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ.

19 Οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῇ πονηρίᾳ κεῖται.

20 Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὴν ἀληθινὴν· καὶ ἔπρεν ἐν τῷ ἁλβινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ· οὐτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος.

21 Τεκνία, φυλάττετε αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐσθάλων. Ἀμην. 1. †

19 A

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ Ἀποστόλου
Ἐπιστολὴ Καθολικὴ Δεύτερα.

1 Ὁ Πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ, καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἰγνωκότες τὴν ἀλήθειαν.

2 Διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα.

3 Ἐσται μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ πατρὸς, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὗρηκα ἕκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν ταύτην τοῦ πατρὸς.

5 Καὶ νῦν ἱρωτῶ σε, ἡ κυρία, οὐχ ὥς ἐντολὴν γράφω σοι ψευδῆ, ἀλλὰ ἣν ἐχόμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπήμεν ἀλλήλους.

6 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ, καθὼς ἤκουσάτε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατήτε.

7 Ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ

ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος.

8 Βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν τὴν εὐχαρίστησιν, ἀλλὰ μιθῶν πλήρῃ ἀπολάβωμεν.

9 Πᾶς ὁ παραβαίνων, καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει.

10 Ἡ τις ἐρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε, αὐτὸν εἰς οἶκόν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε.

11 Ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

12 Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἠβουλήσθην διὰ τὴν χάριτος καὶ μέλανος· ἀλλὰ ἐλπίζω ἔλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ εἶμας πρὸς εἶμα λαλήται, ἵνα ἡ χάρις ἡμῶν ἡ πεπληρωμένη.

13 Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς, Ἀμήν. 5. †. Γ.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ Ἀποστόλου
Ἐπιστολὴ Καθολικὴ Τρίτη.

1 Ὁ Πρεσβύτερος Γαίῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.

2 Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐδοῦταί σου ψυχῇ.

3 Ἐχάρην γὰρ λίαν ἐχόμενων ἀδελφῶν, καὶ μαρτυρούντων τοῦ τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς.

4 Ἡμεῖς οὖν τούτων οὐκ ἔχωμεν χαρὴν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐκ τῶν τέκνων ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.

5 Ἀγαπητέ, πῶς ποιεῖς ὁ ἴαν ἐργάτῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ εἰς τοὺς ξένους.

6 Οἱ ἐμαρτυρητὴν τοῦ τῇ ἀγάτῃ ἐνωπίον ἐκκλησίας· οὓς καλῶς ποιῶντες προέμελλας ἀξίως τοῦ Θεοῦ.

7 Τῷ γὰρ τοῦ ἐνδόματος αὐτοῦ ἐξήλθον, μὴδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνῶν.

8 Ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιοῦτους, ἵνα συνεχῶς γινόμεθα τῇ ἀληθείᾳ.

9 Ἐγχαίω τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν

Διοτρεφῆς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς.

* 10 Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς † φλυαρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ ἀκούμενος ἐπὶ τούτοις, οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς, καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει.

* 11 Ἀγαπῆτὲ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὁ δὲ † κακοποιῶν, οὐχ ἑώρακε τὸν Θεόν.

12 Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν.

13 Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλᾶμου σοὶ γράφαι·

14 Ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε καὶ εἶμα πρὸς εἶμα λαλήσομεν.

15 Εἰρήνη σοι. Ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. Ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα. 4. † 3.

ἸΟΥΔΑ ΤΟΥ ἘΠΙΣΤΟΛΗ

1 ἸΟΥΔΑΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ πατρὶ ἡγιασμένοις, καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς·

2 Ἐλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθεῖη.

* 3 Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράφαι ὑμῖν, παρακαλῶν † ἐπαγνίζεσθαι τῇ ἁπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίσει.

* 4 † Περαισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πάλαι προεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἄσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσελείαν, καὶ τὸν μόνον δεσπότην Θεὸν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι.

5 Ὑπομνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότες ὑμᾶς ἁπαξ τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δευτέρον τοὺς μὴ πειθεύσαντας ἀσώλεσεν.

6 Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἐαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς αἰετοῖς ὑπὸ βρόχον τετήρηκεν.

ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

* 7 Ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον † ἐκπορεύεσθαι, καὶ ἀπελθεῖν ἐπὶ σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται † δεῖγμα, πρὸς αἰωνίου δίκης † ὑπέχουσαι.

* 8 † Ὁμοίως † μὲν τοὶ καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, σάρκα μιαινόντες, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν.

9 Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσει· ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλ' εἶπεν· Ἐπιτιμῆται σοὶ Κύριος.

* 10 Οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν· ὅσα δὲ † φυσικῶς, ὡς τὰ † ἀλογα † ζῶα, † ἐπίσανται, ἐν τοῖς φθείρονται.

11 Οὐαὶ αὐτοῖς· ὅτι τῇ δόξῃ τοῦ Καὶν ἐπορεύθησαν, καὶ τὴν πλάνην τοῦ Βελζαὺ μισοῦ ἐνεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπώλοντο.

* 12 Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγαθαῖς ὑμῶν † σπιλάδες, συνευωχούμενοι, † ἀφόβως ἐκείνους † ποιμαίνοντες· † νεφελαι † ἄνυστοι, ὑπὸ ἀνέμῳ † περιφερόμενοι, δένδρα † φενοπωρινὰ, † ἀκαρπεῖ, † ἀπο-

ἀποθανόντα, ἱκρίζοντα.

* 13 Κύματα ἕγρια θαλάσσης, † ἐπαφρίζοντα τὰς ἐαυτῶν αἰσχύνας· ‡ ἀσέβεις † πλαυῖται, οἷς ὁ ζῆφος τοῦ σκότους εἰς τὸν αἰῶνα τετῆρηται.

14 Προεφῆτευσε δὲ καὶ τοῦτοις ἐβδόμος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνὼχ, λέγων· Ἰδοὺ, ἦλθε Κύριος ἐν μυριάσιν ἀγίαις αὐτοῦ,

* 15 Ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ † ἐξελέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ἃν ἠτέβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.

* 16 Οὗτοί εἰσι † γογγυσαί, † μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι· καὶ τὸ εἶδος αὐτῶν λαλεῖ ‡ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα, ‡ ὠφελείας χριν.

17 Ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18 Ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν

ἰσχύει χάρις ἔσονται ἐμπαῖ- κται, κατὰ τὰς ἐαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν.

* 19 Οὗτοί εἰσιν. οἱ † ἀποδιορίζοντες ἑαυτοὺς, ψυχικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες.

20 Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπητοί, τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίσει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς, ἐν πνεύματι ἀγίῳ προσευχόμενοι,

21 Ἐαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

22 Καὶ οὐς μὲν ἔλεεῖτε δικ- κρινόμενοι·

23 Οὐς δὲ ἐν φόβῳ σώζετε, ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρπάζοντες, μι- σοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.

* 24 Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλά- ξαι ὑμᾶς † ἀπταιστους, καὶ ζῆ- σαι ‡ κατενσπιν τῆς δόξης αὐ- τοῦ ‡ ἀμύμους ἐν ἀγαλλιάσει.

25 Μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. 23. † 15.

ἈΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ἸΩΑΝΝΟΥ ΤΟΤ' ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

Κεφ. α'. ι.

1 ἈΠΟΚΑΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐ- τοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει· καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ·

2 Ὃς ἠμαρτύνετε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα τε εἶδε.

3 Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας, καὶ τηροῦντες ταῦτα κατὰ γεγραμμένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

4 Ἰωάννης ταῖς ἐπὶ τὰ ἐκκλη- σίας ταύτας ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπ. τοῦ ὁ ὢν

καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος· καὶ ἀπὸ τῶν ἐπὶ τὰ πνεύματων ἃ ἔσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ·

5 Καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἀρχὼν τῶν βασιλείων τῆς γῆς· τῷ ἀ- γαπητάντι ἡμᾶς, καὶ λουσαν- τι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡ- μῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ·

6 Καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασι- λεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πα- τρὶ αὐτοῦ· αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ- νων. Ἀμήν.

* 7 Ἰδοὺ, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμός, καὶ οἰκτινὲς αὐτῶν

Ο. 2

‡ ἔξε-

† ἐξεκέντησαν· καὶ κόφονται
ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς
γῆς. καὶ, ἀμήν.

8 Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω,
ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ Κύ-
ριος, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχό-
μενος, ὁ παντοκράτωρ.

9 Ἐγὼ Ἰωάννης ὁ καὶ ἀδελ-
φός ὑμῶν, καὶ συγκοινωνὸς ἐν
τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ
καὶ ὑπομονῇ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐγε-
νόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμέ-
νῃ Πάτμῳ, διὰ τὴν λόγον τοῦ
Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* 10 Ἐγενόμην ἐν πνεύματι
ἐν τῇ † κυριακῇ ἡμέρᾳ· καὶ ἤ-
κουσα ἑπίτῳ μου φωνὴν μεγά-
λην ὡς σάλπιγγος,

11 Λεγούσης· Ἐγὼ εἰμι τὸ
Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ
ἄσχατος· καί· Ὁ βλέπεις γρά-
ψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον
ταῖς ἐκκλησίαις ταῖς ἐν Ἀσίᾳ,
εἰς Ἐφεσον, καὶ εἰς Σμύρναν,
καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς
Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεϊς,
καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς
Λαοδικεῖαν.

12 Καὶ ἐπέσρεψα βλέπειν τὴν
φωνὴν ἣτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ·
καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυ-
χνίας χρυσᾶς·

* 13 Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ
λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώπου,
† ἐνδεδυσμένον † ποδήρῃ, καὶ
† περιεζωσμένον πρὸς τοῖς † μα-
σοῖς ζώνῃν † χρυσῇν.

14 Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ
αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς τὸ ἔριον
λευκόν, ὡς χιών· καὶ οἱ ὀφ-
θαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός·

* 15 Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὁ-
μοιοὶ † χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν
† καμίνῳ † πεπυρμαμένοι· καὶ ἡ
φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων
πολλῶν·

16 Καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐ-
τοῦ χεῖρ ἄστρας ἑπτὰ· καὶ ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία
δις τοσοῦτα ὅσα ἐκτορευομένη· καὶ
ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει
ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

17 Καὶ ὅτε εἶδον αὐτὸν, ἐ-
πεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς
νεκρός· καὶ ἐπέθηκε τὴν δεξιὰν
αὐτοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμὲ, λέγων
μοι· Μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶ-
τος καὶ ὁ ἄσχατος·

18 Καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην
νεκρός, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι· καὶ
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν·
καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ ᾧδος
καὶ τοῦ θανάτου.

19 Γράψον ἃ εἶδες, καὶ
εἰσι, καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι
μετὰ ταῦτα·

20 Τὸ μυσῆριον τῶν ἑπτὰ
ἄστρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς
μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς
χρυσᾶς· οἱ ἑπτὰ ἄστρες, ἄγγε-
λοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσι·
καὶ αἱ ἑπτὰ λυχνίαι ὡς εἶδες
ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσι. 10. † 1-

Κεφ. β'. 2.

1 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς Ἐφεσι-
νῆς ἐκκλησίας γράψον·
Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπ-
τὰ ἄστρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ
ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπ-
τὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν·

2 Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὸ
κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονήν
σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βασάσαι
κακοὺς· καὶ ἐπειράτω τοὺς φά-
σκοντας εἶναι ἀποστόλους, καὶ
οὐκ εἰσὶ· καὶ εὗρες αὐτοὺς
ψευδεῖς·

3 Καὶ ἐβάσασας, καὶ ὑπομο-
νὴν ἔχεις, καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου
κεκοπίακας, καὶ οὐ κέκμηκας·

4 Ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι
τὴν ἀγάπην σου τὴν πρᾶτην
ἠφῆκας.

5 Μνημόνευς οὖν πόθεν ἐκ
πέπτωκας, καὶ μετανόησον
καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· καὶ
δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ
κιήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ
τόπου αὐτῆς, ἵαν μὴ μετανοή-
σῃς.

6 Ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι
μιτεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαι-
τῶν, ἃ καὶ γὰρ μισῶ.

7 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τὸ
τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλη-
σίαις·

σίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ
φαγεῖν ἐκ τοῦ ξίλου τῆς ζωῆς,
ὃ ἐστὶν ἐν μέτῳ τοῦ παρθεῖσου
τοῦ Θεοῦ.

8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκ-
κλησίας Σμυρναίων γράφον·
Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔ-
σχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς,
καὶ ἔζησεν·

9 Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν
θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν,
(πλούσιος δὲ εἶ) καὶ τὴν
βλασφημίαν τῶν λεγόντων
Ἰουδαίους εἶναι αὐτοὺς, καὶ
οὐκ εἶσιν, ἀλλὰ συναγωγή τοῦ
σατανᾶ.

10 Μηδὲν φοβοῦ ἔ μέλλεις
πατρεῖν· ἰδοὺ, μέλλει βαλεῖν
ἐξ ὑμῶν ὁ διάβολος εἰς φυλα-
κὴν, ἵνα πειρασθῇτε· καὶ ἔξε-
τε θλίψιν ἡμερῶν δέκα· γίνου
πιστὶς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω
σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

11 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί
τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλη-
σίαις· Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ
ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν
Περγάμῳ ἐκκλησίας γράφον·
Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν
τῆς σιτοῦν τὴν ἐξείαν·

13 Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ
ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ
σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά
μου, καὶ οὐκ ἤρηκται τὴν πίσιν
μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς
Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός,
ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου
κατοικεὶ ὁ σατανᾶς·

14 Ἄλλ' ἔχω κατὰ σοῦ δλί-
γμα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας
τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδί-
δα· κεν τὸν Βαλαάμ βαλεῖν σκάν-
δαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ,
φαγεῖν εἰδωλόθυτα, καὶ πορ-
νεύσαι.

15 Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρα-
τοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νι-
κολαϊτῶν· ὁ μισθός.

16 Μετανοήτων· εἰ δὲ μὴ,
ἔρχομαι σοι ταχὺ, καὶ πολε-
μήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ
τοῦ ῥομφαίου μου.

17 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί
τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλη-
σίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ
φαγεῖν ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κε-
κρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ
ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν
ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμ-
μένον, ὃ οὐδεὶς ἔγνω εἰ μὴ ὁ
λαμβάνων.

18 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν
Θυατείροις ἐκκλησίας γράφον·
Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὃ
ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς
φλόγα πυρὸς, καὶ εἰ πόδες αὐ-
τοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ·

19 Οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν
ἀγάπην, καὶ τὴν διακονίαν,
καὶ τὴν πίσιν, καὶ τὴν ὑπομονὴν
σου, καὶ τὰ ἔργα σου, καὶ τὰ
ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων.

20 Ἄλλ' ἔχω κατὰ σοῦ δλί-
γμα, ὅτι ἔαες τὴν γυναῖκα Ἰε-
ξαβὴλ, τὴν λέγουσαν αὐτὴν
προφῆτιν, διδάσκειν καὶ πλα-
νᾶσθαι ἑμὺς δούλους, πορνεῦ-
σαι καὶ εἰδωλόθυτα φαγεῖν.

21 Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον
ἵνα μετανοήσῃ ἐκ τῆς πορνείας
αὐτῆς, καὶ οὐ μετενόησεν.

22 Ἰδοὺ, ἐγὼ βάλω αὐτὴν
εἰς κλίβανον, καὶ τοῖς μοιχεύον-
τας μετ' αὐτῆς, εἰς θλίψιν με-
γάλην, ἵαν μὴ μετανοήσωσιν
ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν.

* 23 Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀ-
ποκτενῶ ἐν θανάτῳ, καὶ γνώ-
σονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι
ἐγὼ εἰμι ὁ ἁγῆς ἱεροῦ καὶ νεφροῦς
καὶ καρδίας· καὶ δάτω ὑμῖν
ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν.

24 Τμῖν δὲ λέγω, καὶ λοιποῖς
τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ
ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην,
καὶ οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βῆθη
τοῦ σατανᾶ, ὡς λέγουσιν· οὐ
βαλὼν ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος·

25 Πλὴν ὃ ἔχετε, κρατήσα-
τε ἄχρις οὗ ἂν ἔξω·

26 Καὶ ὁ νικῶν, καὶ ὁ τηρῶν
ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω
αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν θένων·

* 27 Καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· ὡς τὰ σκεῦη

τὰ † κεραμικὰ συντρίβεται, ὡς
καὶ γὼ εἶληφα παρὰ τοῦ πατρὸς
μου.

* 28 Καὶ δώσω αὐτῷ τὸν
ἀστέρα τὸν † πρῶτον.

29 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί
τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλη-
σίαις. 4. † 3.

Κεφ. γ'. 3.

1 Καὶ τῷ ἄγγέλῳ τῆς ἐν Σάρ-
δεσιν ἐκκλησίας γράψον·
Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ
πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς
ἑπτὰ ἀστέρας· Οἶδά σου τὰ ἔρ-
γα, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς
καὶ νεκρὸς εἶ.

2 Γίνου γρηγορῶν, καλεσθήσῃ
τὰ λοιπὰ ἃ μέλλει ἀποθανεῖν·
οὐ γὰρ εὗρηκά σου τὰ ἔργα πε-
πληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

3 Μνημόνευε οὖν πῶς εἶλη-
φας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει,
καὶ μετανόησον. Ἐὰν οὖν μὴ
γρηγορήσῃς, ἤξω ἐπὶ σε ὡς κλέ-
πτῃς, καὶ οὐ μὴ γνῶς ποῖαν
ὥραν ἤξω ἐπὶ σε.

4 Ἐχεις ὀλίγα ἐνόματα καὶ
ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατή-
σουσι μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς· ὅτι
ἀξιοὶ εἰσιν.

5 Ὁ νικῶν, οὗτος περιβαλεῖ-
ται ἐν ἱματίοις λευκοῖς· καὶ οὐ
μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ
τῆς βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ ἐξο-
μολογήσομαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ἐνώπιον τοῦ πατρὸς μου, καὶ
ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.

6 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ
πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

7 Καὶ τῷ ἄγγέλῳ τῆς ἐν
Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γρά-
ψον· Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ
ἀληθινὸς, ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα
τοῦ Δαβὶδ· ὁ ἀνοίγων, καὶ οὐ-
δεὶς κλείει· καὶ κλείει, καὶ
οὐδεὶς ἀνοίγει.

8 Οἶδά σου τὰ ἔργα· ἰδοὺ,
δίδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀ-
νεώγηται, καὶ οὐδεὶς δύναται
κλείσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔ-
χεις δύναμιν, καὶ ἐτηριάζω
μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἠνέσθω
τὸ ὄνομά μου.

9 Ἰδοὺ, δίδωμι ἐκ τῆς συνα-
γωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόν-
των ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι,
καὶ οὐκ εἰσιν, ἀλλὰ ψεύδονται·
ἰδοὺ, ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἤξωσι
καὶ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν
ποδῶν σου, καὶ γινώσκιν ὅτι ἐγὼ
ἡγάγησά σε.

10 Ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον
τῆς ὑπομονῆς μου, καὶ γὰρ σε
τήρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πει-
ρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι
ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πει-
ράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ
τῆς γῆς.

11 Ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ·
κράτει ὁ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λά-
βῃ τὸν σέφανόν σου.

12 Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν
σύλον ἐν τῷ ναβὶ τοῦ Θεοῦ μου,
καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξελεῖται ἐπὶ· καὶ
γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ
Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς
πόλεως τοῦ Θεοῦ μου τῆς και-
νῆς Ἱερουσαλὴμ, ἡ καταβαί-
νει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ
μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ και-
νόν.

13 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκ-
κλησίαις.

14 Καὶ τῷ ἄγγέλῳ τῆς ἐκ-
κλησίας Λαοδικέων γράψον·
Τάδε λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς
ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ
τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ.

* 15 Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι
οὔτε ψυχρὸς εἶ, οὔτε ζεθεός·
† ὁ φελὸν † ψυχρὸς εἶς ἢ † ζεθεός.

* 16 Οὕτως, ὅτι † χλιαρὸς
εἶ, καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζε-
θεός, μέλλω σε † ἐμέσαι ἐκ τοῦ
σώματός μου.

* 17 Ὅτι λέγεις· Ὅτι πλού-
σιός εἰμι, καὶ πεπλούτηκα, καὶ
οὐδένος χρεῖαν ἔχω. Καὶ οὐκ
οἶδάς ὅτι σὺ εἶ ὁ † ταλαίπωρος,
καὶ † ἐλεεινός, καὶ πτωχός,
καὶ τυφλός, καὶ γυμνός.

* 18 † Συμβούλευε σοι ἀγο-
ράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεпу-
ρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλου-
τήσῃς· καὶ ἱμάτια λευκά, ἵνα

περι-

περιβάλλῃ, καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχρὴ τῆς γυμνότητός σου· καὶ ἡ κολλούριον ἡ γυμνότητος τοῦς ὀφθαλμούς σου, ἵνα βλέπῃς.

19 Ἐγὼ ὅσους ἔδωκα φιλῶ, ἔλεγχω καὶ παιδεύω· ζήλωτον οὖν καὶ μετανόησον.

20 Ἰδοὺ, ἔρχεται ἐπὶ τὴν ὕμνην, καὶ ἡ κρούα· ἔδωκε τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσεται πρὸς αὐτὸν, καὶ ἡ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ.

21 Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίστα μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς καὶ ἐνίκητα, καὶ ἀκαίματα μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.

22 Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 12. † 4.

Κεφ. 3. 4.

Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, θύρα ἠνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος ἀκούσης μετ' ἐμοῦ, λέγουσα· Ἀνάβα ὧδε, καὶ δεῖξω σοι ὅσα δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα.

2 Καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ἰδοὺ, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενος.

3 Καὶ ἐκείμενος ἦν ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἡ σπινθί, καὶ ἡ σαρδίνη· καὶ ἡ ἰρις ἡ κυκλῶν τοῦ θρόνου ὅμοια ὁράσει ἡ σμαραγδίνη.

4 Καὶ κυκλῶν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι καὶ τέσσαρες· καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἶδον τοὺς εἴκοσι καὶ τέσσαρας πρεσβυτέρους καθήμενους, περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς· καὶ εἶχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς.

5 Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἄνεμοι καὶ ῥοεαὶ καὶ φωναί· καὶ ἐπὶ λαμπάδες τυρβὴ καίμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἰνῶσι τὰ ἔργα πνεύματος τοῦ Θεοῦ.

6 Καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου

θάλασσα ἡ ὕαλινη, ὅμοια ἡ κρύσταλλος· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἑμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν.

7 Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετωμένῳ.

8 Καὶ τέσσαρα ζῶα, ἐν καθ' ἑαυτὸ, εἶχον ἅντ' πτέρυγας ἐξ κυκλῶν, καὶ ἔστην γέμοντα ὀφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτός, λέγοντα· Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.

9 Καὶ ἔταν δώσουσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαρισίαν τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,

10 Πεσοῦνται οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέγοντες·

11 Ἄξιός ἐστι Κύριε λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν· ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ βέλγημά σου εἰσὶ, καὶ ἐκτίσθησαν. 8. † 2.

Κεφ. 4. 5.

1 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσθαι καὶ σφραγισμένον, ἡ σφραγὶς ἐπὶ τῷ ἔργῳ.

2 Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύττοντα φωνῇ μεγάλῃ· Τίς ἐστὶν ἄξιός ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ;

3 Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὐδὲ βλέπειν αὐτό.

4 Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιός εὐρέθαι ἀνοῖξαι·

καὶ ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό.

5 Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· Μὴ κλαίῃς· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ὢν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαβὶδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς ἐπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

6 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, ἄρνιον ἐξηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἐπτὰ, καὶ ὀφθαλμοὺς ἐπτὰ· οἱ εἰσι τὰ ἐπτὰ τοῦ Θεοῦ πνεύματα τὰ ἀπεκαλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

7 Καὶ ἦλθε καὶ εἴληφε τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

8 Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου, ἔχοντες βίβλος κιθάρας καὶ φιάλας χρυσᾶς, γεμούσας θυμιαμάτων, αἱ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων.

9 Καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν, λέγοντες· Ἀξίος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἡγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους.

10 Καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς· καὶ βατιλεύτομεν ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κυκλῶν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων.

12 Λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· Ἀξιὸν ἔστι τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.

13 Καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐστὶν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῇ, καὶ

ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῇ θαλάσσης ἅ ἐστι, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας· Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἁρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

14 Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα λέγον· Ἀμήν· καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. 2. †

Κεφ. 5. 6.

1 **Κ**Αὶ εἶδον ὅτε ἦνοιξε τὸ βιβλίον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, Φωνῇ βροντῆς· Ἐρχου καὶ βλέπε.

* 2 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος λευκός· καὶ ὁ καθημένος ἐπ' αὐτῷ, ἔχων † τόξον· καὶ ἰδόθη αὐτῷ σέφανος, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θρόνου, καὶ ἵνα νικήσῃ.

3 Καὶ ὅτε ἦνοιξε τὴν δευτέραν σφραγίδα, ἤκουσα τοῦ ὁμιλήσαντος λέγοντος· Ἐρχου καὶ βλέπε.

* 4 Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἑπτά πυρρός· καὶ τῷ καθημένῳ αὐτῷ ἰδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους † σφάξωσι· καὶ ἰδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.

5 Καὶ ὅτε ἦνοιξε τὴν τρίτην σφραγίδα, ἤκουσα τοῦ τρίτοντος λέγοντος· Ἐρχου καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἑπτά μέλας, καὶ ὁ καθημένος αὐτῷ, ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

* 6 Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγονσαν· Χοῖνιξ σίτου δηναρίου· τρεῖς † χοῖνικες † κριθῆς δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσης.

7 Καὶ ὅτε ἦνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγονσαν· Ἐρχου καὶ βλέπε.

8 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππες ἑσάρκεις, καὶ ὁ καθημένος ἐπ'

αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ ὁ Θάνατος· καὶ ὁ αἶψος ἀκολουθεῖ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἰδὼν αὐτοῖς ἔξουσία ἀποκτεῖναι ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

9 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον·

10 Καὶ ἔκραζον φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες· Ἔως πότε ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινὸς οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;

11 Καὶ ἰδὼσαν ἑκάστοις εὐλαὶ λευκαί, καὶ ἔβρεθον αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύωνται ἔτι χρόνον μικρὸν, ἕως οὗ πληρώσονται καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί.

* 12 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο ἡμίση ὡς ἡ σέλην ἡμίση ὡς αἷμα·

* 13 Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ἄλυσθους αὐτῆς, ὑπὸ μεγάλου ἀνέμου ἡ σεισμὸς.

* 14 Καὶ οὐρανὸς ἡμίση ὡς βιβλίον ἡμίση, καὶ πᾶν ὕψος καὶ ὕψος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήσαν·

* 15 Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἡγεῖστές, καὶ οἱ πλοῦσιοι, καὶ οἱ χιλιάρχοι, καὶ οἱ δυνατοί, καὶ τὰς οὐλὰς καὶ πᾶς ἡμισητός ἐκρυψάν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πετράς τῶν ὄρων·

16 Καὶ λεγοῦσι τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέτραις· Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κρυφάτε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθιστάμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀρ-

γῆς τοῦ ἁγίου.

17 Ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ τίς δύναται ὑποσβεῖν; 16. † 6.

Κεφ. 7. 7.

1 **Κ**Αὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἄγγελους ἐστῆσθαι ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνεῦν ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον.

2 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβᾶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα Θεοῦ ζῶντος· καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρτιν ἄγγελοις οἷς ἰδὼν αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν,

3 Λέγων· Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα, ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

4 Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων· ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ.

5 Ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ρουβὲν, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Γαδ, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι·

6 Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Νεφθαλαὶμ, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι·

7 Ἐκ φυλῆς Συμεὼν, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Λευὶ, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰσασαχάρ, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι·

8 Ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰουδὰς, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν, ἑξήκοντα ἑξαχίλιαδες ἐσφραγισμένοι·

9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ

ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἐσῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἁγίου, περιβεβλημένοι ζολὰς λευκάς· καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

10 Καὶ κρᾶζοντες φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες· Ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τῷ ἁγίῳ.

11 Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι ἐσήκασαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ,

12 Λέγοντες· Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

13 Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων μοι· Οὐτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς ζολὰς τὰς λευκάς, τίνες εἰσὶ, καὶ πόθεν ἤλθον;

* 14 Καὶ εἶρηκα αὐτῷ· Κύριε, εὐ οἶδας. Καὶ εἶπέ μοι· Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης· καὶ † ἐπλυναν τὰς ζολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν ζολὰς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁγίου.

15 Διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, σκηνώσει ἐπ' αὐτούς.

16 Οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέση ἐπ' αὐτοὺς ἡ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν καῦμα·

17 Ὅτι τὸ ἁγίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτοὺς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζώας πηγὰς ὑδάτων· καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ὑπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. ἰ. † ἰ.

κεφ. ἡ. 8.

* 1 **Κ**Αὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, ἐγένετο † σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς † ἡμῳρίον.

2 Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἄγγελους, οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐσήκασιν· καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.

3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε, καὶ ἐσάβη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἔχων λιβανῶν τὸν χρυσοῦν· καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου.

4 Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων, ἐκ χειρὸς τοῦ ἄγγελου, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

* 5 Καὶ εἰληφεν ὁ ἄγγελος τὸν † λιβανῶν τὸν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ † βρονταὶ καὶ ἄκραται καὶ τεῖται.

6 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας, ἠτοίμασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσκωσι.

7 Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένον αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκῆν, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκῆν.

8 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὅρος μέγας πυρὶ καπνόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης, αἷμα.

9 Καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς· καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη.

10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔτεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἄστὴρ μέγας καίόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔτεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑδάτων.

* 11 Καὶ τὸ ἔννομα τοῦ ἀέρος λέγεται Ἀψινθος· καὶ γίνεται τὸ

τὸ

τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς τὸ ἄψινδον, καὶ πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν.

* 12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων· ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνηται τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

* 13 Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἄγγελου ἢ πετωμένου ἐν τῇ μετουρανίᾳ, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ· Οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς ἐσάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σκαλπίζειν. 10. † 3. Κεφ. θ'. 9.

* 1 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ἄερα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ ἢ κλεῖς τοῦ ἢ φρέατος τῆς ἢ ἀβύσσου.

2 Καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης· καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἡλίας· καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος.

3 Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς.

4 Καὶ ἐρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χέρτον τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον· εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους· οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

* 5 Καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτοὺς, ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσι μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς ἢ βασανισμὸς ἢ σκορπίου, ὅταν ἢ πλίσσῃ ἄνθρωπον.

6 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐχ εὕρυσουσιν

αὐτόν· καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύγεται ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν.

7 Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς σέφανοι ὅμοιοι χρυσοῦ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων.

8 Καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν.

9 Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς· καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων, ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον.

* 10 Καὶ ἔχουσιν ἢ οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις, καὶ κέντρα ἦν ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν· καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικεῖται τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε.

* 11 Καὶ ἔχουσιν ἐφ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὄνομα αὐτοῦ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ ἢ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων.

12 Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ βυστιαζηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

14 Λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἄγγέλῳ ὃς εἶχε τὴν τέλπιγγα· Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἄγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῇ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ.

15 Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἑνιαυτὸν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων.

* 16 Καὶ ὁ ἀριθμὸς ἢ στρατευμάτων τοῦ ἢ ἵππου, δύο ἢ μυριάδες μυριάδων· καὶ ἤκουσα τὴν ἀριθμὸν αὐτῶν.

* 17 Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἢ ἵππους ἐν τῇ ἢ ὁράσει, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν ἔχοντας ἢ θώρακας ἢ πυρίνους καὶ ἢ ὅα-

πνέοντες καὶ † θεώδεις· καὶ αἱ κεφαλὰι τῶν ἰππῶν ὡς κεφαλὰι λεόντων, καὶ ἐκ τῶν σωματίων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον.

18 Ἐπὶ τῶν τριῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν σωματίων αὐτῶν.

19 Αἱ γὰρ ἐξουσίαι αὐτῶν ἐν τῷ σμάτι αὐτῶν εἰσιν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφειν, ἐχουσαι κεφαλὰς· καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσι.

* 20 Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὔτε μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια, καὶ εἰδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ † χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ † ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύναται, οὔτε ἀκούειν, οὔτε περιπατεῖν.

* 21 Καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν φαρμακείων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν † κλεμμάτων αὐτῶν. 20. † 6.

Κεφ. 9. 10.

1 **Κ**Αὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλῃν· καὶ ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς σῦλοι πυρὸς.

2 Καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνεωγμένον· καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τὴν γῆν.

* 3 Καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων † μυκᾶται· καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς.

4 Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς φωνὰς ἑαυτῶν, ἔμελλον γράφειν· καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν

μοι· Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ, καὶ μὴ ταῦτα γράψῃς.

5 Καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἐσῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἤρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν,

6 Καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανόν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκ ἔσται ἔτι.

7 Ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς εὐηγγελίετε τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις τοῖς προφήταις.

8 Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσα μετ' ἐμοῦ, καὶ λέγουσα· Ἦπαγε, λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ἐσῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

9 Καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ· Δός μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ λέγει μοι· Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό· καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ σμάτι σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι.

* 10 Καὶ ἔλαβον τὸ † βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ † κατέφαγον αὐτό· καὶ ἦν ἐν τῷ σμάτι μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου.

11 Καὶ λέγει μοι· Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ γλώτταις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς. 3. † 1.

Κεφ. 10. 11.

1 **Κ**Αὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὁμοῖος ῥάβδῳ· καὶ ὁ ἄγγελος εἰσήκει, λέγων· Ἐγείραι, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ.

2 Καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἑξώθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐτὴν

αὐτὴν μετρήσης, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι· καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαράκοντα δύο.

3 Καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου, καὶ προφητεύουσιν ἡμέρας χιλίας δικαιοσύνης ἐξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους.

4 Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαίαι, καὶ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς ἐσῶσαι.

5 Καὶ εἰ τις αὐτοὺς θέλη ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ κατακτείνει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἰ τις αὐτοὺς θέλη ἀδικῆσαι, οὕτω θεί αὐτὸν ἀποκτανῆναι.

* 6 Οὗτοι ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανὸν, ἵνα μὴ βρέχῃ ὑετὶς ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφητείας· καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, σφραγεῖν αὐτὰ εἰς αἶμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν πᾶτη πληγῇ, καὶ ὅσακις ἐὰν βελήτωσι.

7 Καὶ ὅταν τελῶσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἄβυσσος ποιήσει πόλεμον μετ' αὐτῶν, καὶ νικήσει αὐτοὺς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς.

8 Καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐσκαρῶθη.

9 Καὶ βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεῖναι εἰς μνήματα.

10 Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαρεῦσιν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ εὐφρανθήσονται· καὶ ὅρα πέμψουσιν ἀγγέλους, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προσήται ἐβατάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐπ' αὐτούς·

καὶ ἔζησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς.

12 Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν αὐτοῖς· Ἀνάβητε ὦδε. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ θεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν.

13 Καὶ ἐν ἡμέρῃ τῇ ὥρα ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά· καὶ οἱ λοιποὶ ἐμφοβοὶ ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.

14 Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ.

15 Καὶ ὁ ἔβδομος ἄγγελος ἐτάλπησε, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλας ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαι· Ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου, τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

16 Καὶ οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καύημενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκυνητῶν τῷ Θεῷ,

17 Λέγοντες· Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐρχόμενος· ὅτι εἴληφας τὴν δυνάμιν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας·

18 Καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ἔργη σου· καὶ ὁ κτερεὶς τῶν νεκρῶν, κριθῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις, καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις· καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.

19 Καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἐγένοντο

το ἄσραπαλ καὶ φωναὶ καὶ βρον-
ται καὶ σεισμός καὶ χάλαζα
μεγάλη. 2 † 0.

Κεφ. ιβ'. 12.

1 **Κ**Αὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν
τῷ οὐρανῷ· γυνὴ περιβε-
βλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σε-
λήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐ-
τῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐ-
τῆς στέφανος ἁσέρων δώδεκα·

2 Καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, κρά-
ζει ὠδίνουσα, καὶ βασκανιζομέ-
νη τεκεῖν.

3 Καὶ ὤφθη ἕλλο σημεῖον ἐν
τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων
μέγας πύρρως, ἔχων κεφαλὰς
ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα· καὶ
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ διαδή-
ματα ἑπτὰ.

4 Καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ
τρίτον τῶν ἁσέρων τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν·
καὶ ὁ δράκων ἔσηκεν ἐνώπιον
τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης
τεκεῖν, ἵνα ὕταν τέκη, τὸ
τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ.

5 Καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρρενα, ὃς
μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ
ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἡρ-
πάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς
τὸν Θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ.

6 Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν
ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοι-
μασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα
ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας
χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.

7 Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν
τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ
ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κα-
τὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δρά-
κων ἐπολέμησε, καὶ οἱ ἄγγελοι
αὐτοῦ·

8 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὔτε
τόπος εὗρεθι αὐτῶν ἐν τῷ
οὐρανῷ.

9 Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέ-
γας, ὁ ὄφις ὁ ἄρχατος, ὁ κα-
λούμενος διάβολος, καὶ ὁ σατα-
νᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην
ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ
οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ
ἐβλήθησαν.

10 Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγά-

λὴν λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ·
Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ
δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ
Χριστοῦ αὐτοῦ· ὅτι κατεβλήθη
κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν
ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός·

11 Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐ-
τὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἁγίου
καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυ-
ρίας αὐτῶν· καὶ οὐκ ἠγάπη-
σαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θά-
νατου.

12 Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ
οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκη-
νοῦντες· Οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσι
τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι
κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς
ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι
ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

* 13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων
ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε
τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκε τὸ
† ἄρρενα.

* 14 Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναι-
κὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ
μεγάλου, ἵνα † πέτηται εἰς
τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς
ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν κα-
καιρὸς, καὶ ἡμισυ καιροῦ, ἀπὸ
προσώπου τοῦ ὄφεως.

* 15 Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐπί-
σω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόμα-
τος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποταμὸν
ἵνα ταύτην † ποταμοφόρητον
ποιήσῃ.

16 Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ
γυναικὶ, καὶ ἠνοίξεν ἡ γῆ τὸ
στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιε τὸν
ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων
ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

17 Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ
τῇ γυναικὶ, καὶ ἀπῆλθε ποιῆ-
σαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν
τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τη-
ρουμένων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ,
καὶ ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

18 Καὶ ἐξάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον
τῆς θαλάσσης. 3. † 2.

Κεφ. ιγ'. 13.

ΚΑΙ ΕΙΔΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ ΘΗΡΙΟΝ ΑΝΑΒΑΙΝΟΝ, ΧΟΝ ΚΕΦΑΛΑΣ ΕΠΤΑ ΚΑΙ ΚΕΡΑΤΑ ΕΚΑ· ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ † ΚΕΡΑΤΩΝ ΑΥΤΟΥ † ΔΕΚΑ † ΔΙΑΔΗΜΑΤΑ, ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΑΣ ΚΕΦΑΛΑΣ ΑΥΤΟΥ ΜΑΚΡΑ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΣ.

ΚΑΙ ΤΟ ΘΗΡΙΟΝ Ο ΕΙΔΟΝ ΉΝ ΕΙΔΕΙΝ † ΠΑΡΔΑΛΕΙ, ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΔΕΣ ΑΥΤΟΥ ΩΣ † ΑΡΚΤΟΥ, ΚΑΙ ΤΟ ΣΩΜΑ ΑΥΤΟΥ ΩΣ ΣΩΜΑ ΛΕΟΝΤΟΣ, ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ ΑΥΤΩ Ο ΔΡΑΚΩΝ ΤΗΝ ΔΥΝΑΜΙΝ ΑΥΤΟΥ, ΚΑΙ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟΝ ΑΥΤΟΥ, ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΜΕΓΑΛΗΝ.

ΚΑΙ ΕΙΔΟΝ ΜΙΑΝ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΩΝ ΑΥΤΟΥ ΩΣ ΕΣΦΑΓΜΕΝΗΝ ΕΙΣ ΉΝΑΤΟΝ· ΚΑΙ Η ΠΛΗΓΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΘΕΡΑΠΕΥΘΗ, ΚΑΙ ΕΒΛΑΒΕΝ ΟΛΗ Η ΓΗ ΟΠΙΣΘΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ.

ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΚΥΝΗΣΑΝ ΤΟΝ ΔΕΚΟΝΤΑ ΟΣ ΕΔΩΚΕΝ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΤΩ ΘΗΡΙΩ, ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΚΥΝΗΣΑΝ ΤΟ ΘΗΡΙΟΝ, ΛΕΓΟΝΤΕΣ· ΤΙΣ ΨΗΜΙΟΣ ΤΩ ΘΗΡΙΩ; ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΑΙ † ΠΟΛΕΜΗΣΑΙ ΜΕΤ' ΑΥΤΟΥ;

ΚΑΙ ΕΔΩΘΗ ΑΥΤΩ ΣΩΜΑ ΛΑΘΥΝ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΙ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΣ, ΚΑΙ ΕΔΩΘΗ ΑΥΤΩ ΕΞΟΥΣΙΑ ΠΟΛΙΤΕΥΣΑΙ ΜΗΝΑΣ ΤΕΣΤΑΡΑΚΟΝΔΥΣ.

ΚΑΙ ΉΝΤΕΙΞΕ ΤΩ ΣΩΜΑ ΑΥΤΟΥ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΝ ΤΡΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ, ΚΑΙ ΤΗΝ ΣΤΗΘΕΝ ΑΥΤΟΥ, ΚΑΙ ΟΣ ΕΝ ΤΩ ΟΥΡΑΝΩ ΣΚΗΝΟΥΝΤΑΣ.

ΚΑΙ ΕΔΩΘΗ ΑΥΤΩ ΠΟΛΕΜΟΝ ΚΑΤΕΣΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ, ΚΑΙ ΚΑΤΕΣΤΑΙ ΑΥΤΟΥΣ· ΚΑΙ ΕΔΩΘΗ ΑΥΤΩ ΕΞΟΥΣΙΑ ΕΠΙ ΠΑΣΑΝ ΦΥΛΗΝ ΕΙ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΣ.

ΚΑΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΟΥΣΙΝ ΑΥΤΩ ΟΙ ΟΝΤΕΣ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ, ΟΙ ΟΙ ΖΩΝΤΕΣ ΤΑ ΕΝΟΜΕΝΑ ΕΝ ΤΗ ΒΙΒΛΩ ΤΗΣ ΖΩΗΣ Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΣΦΑΓΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΚΑΒΕΛΩΣ ΚΟΣΜΟΥ.

ΕΙ ΤΙΣ ΙΧΕΙ ΟΥΣ, ΑΚΟΥΣΑΝΤΕΣ.

ΕΙ ΤΙΣ † ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑΝ ΕΛΑΒΗ, ΕΙΣ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑΝ ΕΛΑΒΗ· ΟΙ ΤΙΣ ΕΝ ΜΑΧΑΙΡΑ

ΑΠΟΚΤΕΝΕΙ, ΔΕΙ ΑΥΤΟΝ ΕΝ ΜΑΧΑΙΡΑ ΑΠΟΚΤΑΝΘΗΝΑΙ. ΩΔΕ ΕΣΤΙΝ Η ΥΠΟΜΟΝΗ ΚΑΙ Η ΠΙΣΤΙΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ.

ΚΑΙ ΕΙΔΟΝ ΆΛΛΟ ΘΗΡΙΟΝ ΑΝΑΒΑΙΝΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΓΗΣ, ΚΑΙ ΕΙΧΕ ΚΕΡΑΤΑ ΔΥΟ ΨΗΜΙΑ ΑΡΝΙΩ· ΚΑΙ ΕΛΑΛΕΙ ΩΣ ΔΡΑΚΩΝ.

ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑΝ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΘΗΡΙΟΥ ΠΑΣΑΝ ΠΟΙΕΙ ΕΝΩΠΙΟΝ ΑΥΤΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΙΕΙ ΤΗΝ ΓΗΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΑΣ ΕΝ ΑΥΤΗ ΉΝΑΤΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΟΥΣΙ ΤΟ ΘΗΡΙΟΝ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ, ΟΥ ΕΘΕΡΑΠΕΥΘΗ Η ΠΛΗΓΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

ΚΑΙ ΠΟΙΕΙ ΣΗΜΕΙΑ ΜΕΓΑΛΑ, ΉΝΑ ΚΑΙ ΠΥΡ ΠΟΙΗ ΚΑΤΑΒΑΙΝΕΙΝ ΕΚ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΗΝ, ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ.

ΚΑΙ ΠΛΑΝΩ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ, ΔΙΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ Α ΕΔΩΘΗ ΑΥΤΩ ΠΟΙΗΣΑΙ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΘΗΡΙΟΥ· ΛΕΓΟΝ ΤΟΙΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΓΗΣ, ΠΟΙΗΣΑΙ ΕΙΚΟΝΑ ΤΩ ΘΗΡΙΩ Ο ΙΧΕΙ ΤΗΝ ΠΛΗΓΗΝ ΤΗΣ ΜΑΧΑΙΡΑΣ, ΚΑΙ ΕΖΗΣΕ.

ΚΑΙ ΕΔΩΘΗ ΑΥΤΩ ΔΥΝΑΜΙΣ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗ ΕΙΚΟΝΙ ΤΟΥ ΘΗΡΙΟΥ, ΉΝΑ ΚΑΙ ΛΑΛΗΣΗ Η ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΘΗΡΙΟΥ, ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΗ, ΟΣΤΙ ΑΝ ΜΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΩΤΙ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΘΗΡΙΟΥ, ΉΝΑ ΑΠΟΚΤΑΝΘΩΣΙ.

ΚΑΙ ΠΟΙΕΙ ΠΑΝΤΑΣ, ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΛΟΥΣΙΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΤΩΧΟΥΣ, ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΟΥΛΟΥΣ, ΉΝΑ ΘΑΤΗ ΑΥΤΟΙΣ ΧΑΡΑΓΜΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΧΕΙΡΟΣ ΑΥΤΩΝ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ, Η ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΕΤΩΠΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΑΙ ΉΝΑ ΜΗΤΙΣ ΔΥΝΗΤΑΙ ΑΓΟΡΑΣΤΑΙ Η ΠΩΛΗΣΤΑΙ, ΕΙ ΜΗ Ο ΙΧΩΝ ΤΟ ΧΑΡΑΓΜΑ, Η ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΘΗΡΙΟΥ, Η ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟΝ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΑΥΤΟΥ.

ΩΔΕ Η ΣΟΦΙΑ ΕΣΤΙΝ, Ο ΙΧΩΝ ΤΟΝ ΝΟΥΝ, ΨΗΦΙΣΑΤΩ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟΝ ΤΟΥ ΘΗΡΙΟΥ· ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΑΡ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΣΤΙ, ΚΑΙ Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΥΤΟΥ ΧΞΣ'. 7. † 2.

Κεφ. ιδ'. 14.

1 **Κ**ΑΙ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἄρνιον ἐσηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρμικοντατέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

2 Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ φωνὴν ἤκουσα κιθαρωδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν.

3 Καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρμικοντατέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς.

* 4 Οὗτοί εἰσιν οἱ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἔμολύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἄρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἄρνίῳ.

5 Καὶ ἐν τῷ εὐρέθει αὐτῶν οὐχ εὗρέθη δόλος· ἄμωμοι γάρ εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ.

6 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον, εὐαγγελίσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν·

7 Λέγοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· φοβήθητε τὸν Θεόν, καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων.

8 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκούσθησε, λέγων· Ἐπεσεν ἔπεσε βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικε πάντα τὴν γῆν.

9 Καὶ τρίτος ἄγγελος ἤκου-

λούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Ἐἴ τις τὸ θηρίον προσκυνεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τῇ χειρὶ αὐτοῦ·

* 10 Καὶ αὐτὸς πίνεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ κεκερασμένου ἡ ἀκράτου τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ βασανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἁγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ ἁγίου.

11 Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων· καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ.

12 Ὡδε ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν· ὥδε οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν πίστιν τοῦ Ἰησοῦ.

* 13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης μοι, γράψω· μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρῇ ἀποθνήσκοντες ἡ ἀπάρτι. καὶ λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υἱὸς ἀνθρώπου ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ξέου.

15 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἔφη· θεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν μεγάλῃ φωνῇ τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· Πέμψον τὸ δρέπανόν σου, καὶ θέρισον· ὅτι ἦλθε σοι ἡ ὥρα τοῦ θερίσαι· ὅτι ἔξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς.

16 Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

17 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἔφη· ἦλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῇ πόλει· καὶ ἔκραζεν ὡς ὁ

αὐτῶν, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέ-
ον θέυ.

18 Καὶ ἄλλος ἄγγελος
ἦλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου,
ζων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός·
καὶ ἐφώνησε ἡ κραυγὴ μεγάλη
ἔχοντι τὸ ἄδραν τὸ ἄδ-
λέγων· Πέμψον σου τὸ
τάνον τὸ θέυ, καὶ ἡ τρύγη-
τοὺς ἡ βότρυας τῆς ἄμπέ-
της γῆς, ὅτι ἡκμασαν αἱ
σταφυλαὶ αὐτῆς.

19 Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ
ἄδραν αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν,
καὶ ἐτρύγησε τὴν ἄμπελον τῆς
γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν λι-
νὴν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὴν
μεγάλην.

* 20 Καὶ ἡ ἐπατήρη ἡ ἡλινὸς
ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἱ-
α ἐκ τῆς λινοῦ ἄχρι τῶν ἡχα-
νῶν τῶν ἡππων, ἀπὸ ἡσταίων
χιλίων ἡ ἡκακοσίων. 20 ἡ 4.

Κεφ. 16. 15.

ΚΑΙ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν
τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυ-
μασίον, ἡ ἡγγέλοις ἐπὶ τὰς ἡχου-
ας πληγὰς ἐπὶ τὰς ἡσχάτας,
καὶ ἐν αὐταῖς ἡτελέσθη ὁ θυμὸς
τοῦ Θεοῦ.

2 Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν θα-
λινὴν μεμιγμένην πυρί· καὶ
τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θυρίου καὶ
τῆς εἰκόνης αὐτοῦ καὶ ἐκ
τοῦ χαράγματος αὐτοῦ, ἐκ τοῦ
οὐμοῦ τοῦ οὐνόματος αὐτοῦ,
ἡστατας ἐπὶ τὴν θάλατταν τὴν
ἐλινὴν, ἡχοντας κηάρας τοῦ
οὐοῦ.

3 Καὶ ἡδούσι τὴν ἡδὴν Μω-
ῆως δοῦλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν
ἡδὴν τοῦ ἡρνίου, λέγοντες· Με-
ἡλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἡργα σου,
Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ·
ἡκαίαι καὶ ἡληθιναὶ αἱ ἡδοί
σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἡγίων.

4 Τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε, Κύ-
ριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ἡνομά σου;
καὶ τίς μόνος ἡσίου· ὅτι πάντα τὰ
ἡγία ἡξουσι καὶ προσκυνήσουσιν
τῷ ἡνωπίῳ σου· ὅτι τὰ δικαιωμά-
τα σου ἡφανερῶθησαν.

5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον,

καὶ ἡδοῦ ἡνοίγῃ ὁ ναὸς τῆς
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ
οὐρανῷ.

6 Καὶ ἐξῆλθον οἱ ἐπὶ τὰ ἡγγε-
λοι ἡχοντες τὰς ἐπὶ τὰ πλη-
γὰς, ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι
λίνον καθαρὸν καὶ λαμπρὸν, καὶ
περιεστῆμένοι περὶ τὰ ἡγία ζώ-
νας χρυσᾶς.

7 Καὶ ἐν ἡ τῶν τεσσάρων
ζῶων ἡδωκε τοῖς ἐπὶ τὰ ἡγγέλοις
ἐπὶ τὰ Φιάλας χρυσᾶς, γεμού-
σας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ
ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰ-
ῶνων.

8 Καὶ ἡγεμίσθη ὁ ναὸς καπ-
νοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ,
καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ·
καὶ οὐδεὶς ἡδύνατο εἰτελεῖν εἰς
τὸν ναὸν, ἡχρι τελεσθῶσιν αἱ
ἐπὶ τὰ πληγαὶ τῶν ἐπὶ τὰ ἡγγέ-
λων.

Κεφ. 16. 16.

1 ΚΑΙ ἡκουσα φωνῆς μεγάλης
ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγούσης
τοῖς ἐπὶ τὰ ἡγγέλοις· Τάξτε
καὶ ἐκχέετε τὰς Φιάλας τοῦ
θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν.

2 Καὶ ἡπῆλθεν ὁ πρῶτος,
καὶ ἐξέχεε τὴν Φιάλιν αὐτοῦ
ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἡλ-
κος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς
ἡνθρώπους τοὺς ἡχοντας τὸ ἡχά-
γμα τοῦ θυρίου, καὶ τοὺς τῆ
εἰκόνης αὐτοῦ προσκυνούντας.

3 Καὶ ὁ δεύτερος ἡγγελος ἐξέ-
χεε τὴν Φιάλιν αὐτοῦ εἰς τὴν
θάλατταν, καὶ ἐγένετο αἷμα
ὡς νεκροῦ· καὶ πᾶσα ψυχὴ
ζῶσα ἡπέθανεν ἐν τῇ θάλαττῃ.

4 Καὶ ὁ τρίτος ἡγγελος ἐξέ-
χεε τὴν Φιάλιν αὐτοῦ εἰς
τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς πη-
γὰς τῶν ὕδατων· καὶ ἐγένετο
αἷμα.

5 Καὶ ἡκουσα τοῦ ἡγγέλου
τῶν ὕδατων λέγοντος· Δίκαιος,
Κύριε, εἰ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ὢν, καὶ
ὁ ὢσιος, ὅτι ταῦτα ἡκρινας.

6 Ὅτι αἷμα ἡγίων καὶ προ-
φητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐ-
τοῖς ἡδωκας πιεῖν· ἡξιοὶ γὰρ
εἶναι.

P 1

7 Καὶ

7 Καὶ ἤκουσα ἄλλου ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντες· Καὶ Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου.

8 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν Φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί.

* 9 Καὶ † ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι † καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας· καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν.

* 10 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν † Φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θυρίου· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ † ἐσκοτωμένη· καὶ † ἐμασσωντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ † πόνου·

11 Καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν· καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν.

12 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν Φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἑλίου.

* 13 Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ † δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θυρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὅμοια † βατραχοίς.

14 Εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμόνων ποιοῦντα σημεῖα ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς· καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.

15 Ἴδού, ἔρχομαι ὡς κλέπτης. Μακάριος ὁ γρηγορῶν, καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ

βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ.

16 Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἐβραΐς Ἀρμαγεδδών.

17 Καὶ ὁ ἑβδόμος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν Φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἕραν· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ τοῦ θρόνου, λέγουσα· Γέγονε.

18 Καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἄστραπαί· καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐ ἐγένετο ἂφ' οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικούτος σεισμὸς οὕτω μέγας.

19 Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ πόλεις τῶν ἔθνων ἔπεσον· καὶ βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ.

20 Καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε καὶ ὄρη οὐχ εὗρέθησαν.

21 Καὶ † χάλαζα μεγάλη ὡς † ταλανταῖα καταβαίνει ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν ἄνθρωποι τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλαζῆς· ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς † σφόδρα.

11. † 4.

Κεφ. ιζ'. 17.

1 ΚΑΙ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἄγγέλων τῶν ἔχοντων τὰς ἑπτὰ Φιάλας, καὶ ἔλαλητε μετ' ἐμοῦ, λέγων μοι· Δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρῖμα τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, τῆς κατηραμένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τοῦ πολλῶν.

2 Μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν.

3 Καὶ ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι· καὶ εἶδον γυναῖκα καθήμενην ἐπὶ θηρῶν κόκκινον, γέμον ἐνομμάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰν ἐπὶ

τὰ καὶ κέρατα δέκα.

* 4 Καὶ ἡ γυνὴ ἡ περιβεβλημένη πορφύρα καὶ κοκκίνω, καὶ † κεχυρωμένη χρυσῷ καὶ ῥίθω τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον † βδελυγμάτων καὶ † ἀκαθάρτητος πορείας αὐτῆς.

5 Καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον· Μυσήριον· βαβυλῶν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς.

* 6 Καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν θυγῶν, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν καρτέρων Ἰησοῦ· καὶ ἐθαύμασα, ἰδὼν αὐτήν, † θαῦμα μέγα.

7 Καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος· Ὁκτί θάυματας· ἐγὼ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυναίκης καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βασιλεύοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἐπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα.

8 Θηρίον ὃ εἶδες, ἦν, καὶ οὐκ ἔστι· καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀπωλείαν ὑτάγειν, καὶ θαυμάζονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, (ὧν οὐ γέγραπται τὰ δόγματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς πρὸ καταβολῆς κόσμου) βλέποντες τὸ θηρίον ὃ, τι ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καίπερ ἔστιν.

9 Ὡς δὲ οὗς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἐπτὰ κεφαλὰι, ὅσαι εἰσὶν ἐπτὰ, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν.

10 Καὶ βασιλεῖς ἐπτὰ εἰσιν· οἱ πάντες ἔπασαν, καὶ ὃ εἰς ἔστιν, ὃ ἄλλος οὕτω ἦλθε· καὶ ἔσαν ἑλθόντες, ἐλίγον αὐτὸν δεῖ εἶναι.

11 Καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἔστι, καὶ ἐκ τῶν ἐπτὰ ἔστι, καὶ εἰς ἀπωλείαν ὑτάγει.

12 Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλεύουσιν οὕτω ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ἴσταν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου.

13 Οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν τῷ θηρίῳ διαδίδωσουσιν.

14 Οὗτοι μετὰ τοῦ θηρίου πολεμήσουσι, καὶ τὸ θηρίον νικήσει αὐτοὺς, ὅτι Κύριος κυρίων ἐστὶ καὶ βασιλεὺς βασιλέων· καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί.

15 Καὶ λέγει μοι, τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ, καὶ ἔθνη καὶ γλώσσαι.

16 Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην, καὶ ἡρμωμένην ποιήσουσιν αὐτήν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρὶ.

17 Ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην, καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ ἄχρι τελεσθῆ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ.

18 Καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες, ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς. 5. † 2.

Κεφ. ιθ'. 18.

1 **Κ**ΑΙ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην· καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ.

2 Καὶ ἐκραξεν ἐν ἰσχύϊ, φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἔτεσεν, ἔτετε βαβυλῶν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ πάντες πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ πάντες πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου.

* 3 Ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπαινε πάντα τὰ ἔθνη· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ † ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυναμείας τοῦ

P 4

† εἰρή-

† ερήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν.

* 4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν· Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου, ἵνα μὴ † συγκοινωνήσῃτε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα μὴ λάβῃτε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς·

5 Ὅτι ἠκολούθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἁδικήματα αὐτῆς.

* 6 Ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν, καὶ † διπλώσατε αὐτῇ † διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν.

7 Ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν καὶ ἐξηνίασε, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος· ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει· Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω.

8 Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ θήξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός· καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν.

* 9 Καὶ κλαύσονται αὐτήν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οἱ μετ' αὐτῆς † πορνεύσαντες καὶ † ἐξηνίασαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν † καπνὸν τῆς † πυρώσεως αὐτῆς·

10 Ἀπὸ μακρόθεν ἐξηκότες, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες· Οὐαὶ, οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.

11 Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι·

* 12 Γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου, καὶ μαργαρίτου, καὶ βύσσου, καὶ πορφύρας, καὶ † σιρικοῦ, καὶ κακκίνου, καὶ πᾶν ξύλον † θύϊνον, καὶ πᾶν σκεῦος † ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ, καὶ

† σιδήρου, καὶ † μαρμάρου,

* 13 Καὶ † κινάμωμον, καὶ † θυμιάματα, καὶ μύρον, καὶ † λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ † σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων, καὶ † βεδῶν, καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων.

* 14 Καὶ ἡ † θπῶρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ † λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ εὐρήσῃς αὐτά.

15 Οἱ ἔμποροὶ τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν σήσονται, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες·

16 Καὶ λέγοντες· Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βυσσίνου καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινου, καὶ νεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ καὶ λίθω τιμίῳ καὶ μαργαρίταις· ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.

* 17 Καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ † ἱμιλος, καὶ † ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ † μακρόθεν ἔζησαν,

18 Καὶ ἔκραζον, ὀρῶντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέγοντες· Τίς ὁμοίᾳ τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ;

* 19 Καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες· Οὐαὶ, οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ἣ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς † τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη.

20 Εὐφραίνου ἐπ' αὐτήν οὐρανὸς, καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.

* 21 Καὶ ἔρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων·

έγων· Οὕτως † ὁρμήματι βλη-
ήτεται βαβυλῶν ἡ μεγάλη
τόλεις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι·

* 22 Καὶ φωνὴ † κιθαρωδῶν
καὶ † μουτικῶν καὶ † αὐλητῶν,
καὶ † σαλπιστῶν, οὐ μὴ ἀκου-
σθῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ πᾶς τεχνί-
της πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῇ
ἐν σοὶ ἔτι· καὶ φωνὴ μύλου οὐ
μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι·

23 Καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ
φανῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ φωνὴ νυμ-
φίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκου-
σθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροί
σου ἦσαν οἱ μεγιστάνες τῆς γῆς,
οἱ ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλα-
ύησαν πάντα τὰ ἔθνη.

24 Καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφη-
τῶν καὶ ἁγίων εὐρέθῃ, καὶ πάν-
των τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς
γῆς. 30. † 17.

Κεφ. ιθ'. 19.

ΚΑΙ μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς
φωνὴν ὄχλου πολλοῦ με-
γάλου ἐν τῇ οὐρανῷ, λέγον-
τος· Ἀλληλούϊα· ἡ σωτηρία,
καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ
ἡ δυνάμις Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν.

* 2 Ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαιαι
αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινε
τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἣτις
ἔφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ
αὐτῆς, καὶ † ἐξεδίκητε τὸ αἷμα
τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς
αὐτῆς·

3 Καὶ δεύτερον εἶρηκαν· Ἀλ-
ληλούϊα. Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς
ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αιώνων.

4 Καὶ ἔπεσον οἱ πρεσβύτεροι
οἱ εἴκοσι, καὶ τέσσαρες, καὶ τὰ
τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνη-
σαν τῷ Θεῷ τῷ καθήμενῳ ἐπὶ
τοῦ θρόνου, λέγοντες· Ἀμήν·
Ἀλληλούϊα.

5 Καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου
ἐξῆλθε, λέγουσα· Αἰνεῖτε τὸν
Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δούλοι αὐ-
τοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν,
καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.

* 6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν
ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν
ὁμάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν

βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων·
† Ἀλληλούϊα· ὅτι † ἐβασίλευσε
Κύριος ὁ Θεὸς ὁ † παντοκράτωρ.

7 Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώμε-
θα, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ·
ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου,
καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν
ἑαυτήν.

* 8. Καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα
† περιβάληται † βύσσινον † κα-
θαρόν καὶ † λαμπρόν· τὸ γὰρ
βύσσινον, τὰ δικαιοῦματά ἐσι-
τῶν ἁγίων.

9 Καὶ λέγει μοι· Γράψον·
Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ
γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι.
Καὶ λέγει μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι
ἀληθινοὶ εἰσι τοῦ Θεοῦ.

10 Καὶ ἔτεσον ἔμπροσθεν
τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνητὰς
αὐτῷ· καὶ λέγει μοι· Ὅρα μὴ·
σύνδουλός σου εἰμὶ καὶ τῶν ἁ-
δελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν
μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ, τῷ Θεῷ
προσκύνησον· ἡ γὰρ μαρτυρία
τοῦ Ἰησοῦ ἐστὶ τὸ πνεῦμα τῆς
προφητείας.

11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν
ἀνεωγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος
λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ'
αὐτόν. καλούμενος πικρὸς καὶ
ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ
κρίνει καὶ πολεμεῖ.

12 Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς
φλόξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφα-
λήν αὐτοῦ διαδήματα πολλά·
ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐ-
δεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός·

13 Καὶ περιβεβλημένος ἱμά-
τιον βεβαμμένον αἵματι· καὶ
καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Ὁ
λόγος τοῦ Θεοῦ.

14 Καὶ τὰ σρατεύματα τὰ
ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐ-
τῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἑνδε-
δύμενοι βύσσινον λευκὸν καὶ
καθαρόν.

15 Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐ-
τοῦ ἱκπορεύεται βρομφαία βεῖλα,
ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσῃ τὰ ἔθνη·
καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν
βάβθω σιδηρᾷ· καὶ αὐτὸς πα-
τεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυ-
μοῦ

μοῦ καὶ τῆς δρυὸς τοῦ Θεοῦ
τοῦ παντοκράτορος.

* 16 Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμά-
τιον καὶ ἐπὶ τὸν † μηρὸν αὐ-
τοῦ τὸ ὄνομα γεγραμμένον·
Ἰασιλεὺς βασιλέων, καὶ Κύριος
κυρίων.

17 Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον
ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ· καὶ ἔκραξε
φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς
ἰσχυροῖς τοῖς πετωμένοις ἐν με-
τανοήματι· Δεῦτε καὶ συν-
εγχεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ με-
γάλου Θεοῦ,

18 Ἵνα φάγητε σάρκας βα-
σιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρ-
χων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ
σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθη-
λένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας
ἐκόντων, ἐλευθέρων καὶ δούλων,
καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.

19 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον, καὶ
τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ
κρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα
ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ κα-
λημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ με-
τὰ τοῦ κρατεύματος αὐτοῦ.

20 Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον,
καὶ μετὰ τούτου ὁ ψευδοπρο-
φήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα
ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνη-
σε τοὺς λαβόντας τὸ χάραγ-
μα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσ-
κυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶν-
τες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν
λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομέ-
νην ἐν τῷ θείῳ·

* 21 Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάν-
θησαν ἐν τῇ † ῥομφαίᾳ τοῦ κα-
θημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐκ-
πορευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐ-
τοῦ· καὶ πάντα τὰ † ὄρνεα
‡ ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν
αὐτῶν. 12. † 1.

Κεφ. κ'. 20.

1 **Κ**Αὶ εἶδον ἄγγελον κατα-
βαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς
ἀβύσσου, καὶ ἄλυσιν μεγάλην
ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

2 Καὶ ἐκράτησε τὸν δράκον-
τα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς
ἐστὶ διάβολος καὶ σατανᾶς· καὶ

ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη.

3 Καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν
ἀβύσσον, καὶ ἐκλείσεν αὐτὸν,
καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ,
ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι,
ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη·
καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυ-
θῆναι μικρὸν χρόνον.

* 4 Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ
ἐκάθισαν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ κρίμα
ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυχὰς
τῶν † πεπελεκισμένων διὰ τὴν
‡ μαρτυρίαν Ἰησοῦ, καὶ διὰ τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ
προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ, οὔτε
τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἔλα-
βον τὸ † χάραγμα ἐπὶ τὸ † μέ-
τωπον αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖ-
ρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν, καὶ
ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ
τὰ χίλια ἔτη.

* 5 Οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν
οὐκ † ἀνέζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ
χίλια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ
πρώτη.

6 Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων
μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώ-
τῃ· ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ
δεύτερος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν,
ἀλλ' ἐσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ
καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύ-
σουσι μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη.

7 Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χί-
λια ἔτη, λυθύσεται ὁ σατανᾶς
ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ·

8 Καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι
τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι
γωνίαις τῆς γῆς, τὴν Γῶγ καὶ
τὴν Μαγῶγ, συναγαγεῖν αὐ-
τοὺς εἰς πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς
ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης.

9 Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλά-
τος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν
τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων,
καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημέ-
νην· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατ-
έφαγεν αὐτούς·

10 Καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν
αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην
τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὅπου τὸ
θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης·
καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας
καὶ

καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

11 Καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός· καὶ τόπος οὐχ εὗρέθη αὐτοῖς.

12 Καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς, μικροὺς καὶ μεγάλους, ἐσῴτας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ βιβλία ἠνεώχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεώχθη, ὃ ἐστὶ τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

13 Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκροὺς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκρούς· καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

14 Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτός ἐστιν ὁ δεύτερος θάνατος·

15 Καὶ εἰ τις οὐχ εὗρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. 5. † 1.

Κεφ. κα'. 21.

1 **Κ**Αὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε· καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι.

2 Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, Ἰερουσαλὴμ καινὴν, καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἄνδρι αὐτῆς.

3 Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγουσῆς· Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, Θεὸς αὐτῶν.

4 Καὶ ἔξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν θάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι· οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ,

οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον.

5 Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου· Ἰδοὺ, καινὰ πάντα ποιῶ. Καὶ λέγει μοι· Γράψον· ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ πιστοὶ εἰσι.

6 Καὶ εἶπέ μοι· Γέγονε. ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν.

7 Ὁ νικῶν κληρονομήσει πάντα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεός, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι ὁ υἱός.

* 8 † Δειλοῖς δὲ καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσι καὶ † πόρνοις καὶ † φαρμακεῦσι καὶ † εἰδωλολάτραις, καὶ πᾶσι τοῖς † ψευδέσι, τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ † λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ † θείῳ, ὃ ἐστὶ † δεύτερος θάνατος.

9 Καὶ ἦλθε πρὸς με εἰς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς γεμούσας τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων· καὶ ἔλαλτε μετ' ἐμοῦ, λέγων· Δεῦρο, δείξω σοὶ τὴν νύμφην τοῦ ἀρνίου τὴν γυναικα.

10 Καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν πνεύματι ἐπ' ὄρος μέγα καὶ ὕψηλόν, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ, καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

* 11 Ἔχουσταν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ὁ † φωστὴρ αὐτῆς ὁμοίος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθος ἱάσπιδι † κρυφαλλίζοντι.

12 Ἔχουσάν τε τεῖχος μέγα καὶ ὕψηλόν, ἔχουσταν πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἃ ἔστι τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ.

* 13 Ἀπ' † ἀνατολῆς, πυλῶνες τρεῖς· ἀπὸ † βορρᾶ, πυλῶνες τρεῖς· ἀπὸ νότου, πυλῶνες τρεῖς· ἀπὸ † δυσμῶν, † πυλῶνες τρεῖς.

14 Καὶ

14. Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἁγίου.

15 Καὶ ὁ λαὸς μετ' ἐμοῦ, εἶχε κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς.

* 16 Καὶ ἡ πόλις † τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ † μῆκος αὐτῆς † τοσοῦτόν ἐστιν † ὅσον καὶ τὸ † πλάτος. καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν τῷ καλᾷ ἐπὶ εἰς τοὺς δώδεκα † χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ † ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστὶ.

* 17 Καὶ ἐμέτρησε τὸ † τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν † τεσσαράκοντα † τεσσάρων † πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὃ ἐστὶν ἀγγέλου.

* 18 Καὶ ἦν ἡ † ἐνδομυσις τοῦ τείχους αὐτῆς, ἱάσπις· καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθάρν, ὁμοία ὁσάτω καθάρν.

* 19 Καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμῷ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος, ἱάσπις· ὁ δεύτερος, † σάπφειρος· ὁ † τρίτος, † χαλκήδων· ὁ † τέταρτος, † σμάραγδος·

* 20 Ὁ † πέμπτος, † σαρδένυς· ὁ † ἕκτος, † σάρδιος· ὁ † ἑβδόμος, † χρυσόλιθος· ὁ † ὀγδόος, † βήρυλλος· ὁ † ἑννάτος, † τοπάζιον· ὁ † δέκατος, † χρυσόπρασος· ὁ † ἑνδέκατος, † ὁάκινθος· ὁ † δωδέκατος, † ἡμέθυρος.

* 21 Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἰς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου· καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως, χρυσίον καθάρν, ὡς † ὕαλος † διαφανής.

22 Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ναὸς αὐτῆς ἐστὶ, καὶ τὸ ἁγίον.

23 Καὶ ἡ πόλις οὐ χρεῖαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελή-

νης, ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφωτίζει αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἁγίον.

24 Καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς περιπατήσουσι· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν.

25 Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας· νύξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ.

26 Καὶ οἴσουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνων εἰς αὐτήν.

27 Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κοινόν, καὶ ποιοῦν βδέλυγμα, καὶ ψεῦδος· εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἁγίου. 51. † 17.

Κεφ. κβ'. 22.

1 ΚΑΙ ἔδειξέ μοι καθάρν ποταμὸν ὕδατος ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου.

2 Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, ξύλον ζωῆς, ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕνα ἕκαστον ἀποδίδουν τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἔθνων.

* 3 Καὶ πᾶν † κατανάθεμα οὐκ ἔσται ἐντὶ· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἁγίου ἐν αὐτῇ ἔσται· καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ.

4 Καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μεταίων αὐτῶν.

5 Καὶ νύξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ· καὶ χρεῖαν οὐκ ἔχουσι λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς· καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

6 Καὶ εἶπέ μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ

ὡς δεῖ

2 δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει.

7 Ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ· μακάριος ὁ ἔχων τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

8 Καὶ ἰγὼ Ἰωάννης ὁ βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων· καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσον προσκυνῆσαι ἐμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεκνύοντός μοι ταῦτα.

9 Καὶ λέγει μοι· Ὅρα μὴ· εὐνδουλός σου γὰρ εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ Θεῷ προσκλῆυσον.

10 Καὶ λέγει μοι· Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὅτι ὁ καιρὸς ἔγγυς ἐστίν.

* 11 Ὁ ἀδικῶν, ἀδικησάτω ἔτι· καὶ ὁ ῥυπῶν, ῥυπωσάτω ἔτι· καὶ ὁ δίκαιος, δικαιοθήτω ἔτι· καὶ ὁ ἅγιος, ἁγιασθήτω ἔτι.

12 Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ· καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ ἔσται.

13 Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος.

14 Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶντιν εἰσελθόντιν εἰς τὴν πόλιν.

* 15 Ἐξὼ δὲ οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος.

* 16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἀγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἄστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὁ ἡδρινός.

17 Καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἐλθέ. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· Ἐλθέ. καὶ ὁ διψῶν ἔλθέτω, καὶ ὁ θέλων λαμβανέτω τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

18 Συμμαρτυροῦμαι γὰρ παντὶ ἁκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· Ἐάν τις ἐπιτίθῃ πρὸς ταῦτα, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν βιβλίῳ τούτῳ.

19 Καὶ ἐάν τις ἀφαιρῇ ἀπὸ τῶν λόγων βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφαιρήσει ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν βιβλίῳ τούτῳ.

20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· Ναὶ ἔρχομαι ταχύ· Ἀμήν. Ναὶ ἔρχου Κύριε Ἰησοῦ.

21 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. 4. † 4.

Τ Ε Λ Ο Σ. FINIS. END.

Δόξα αὐτῷ τῷ Θεῷ.

Peace to God on the earth and
will towards men.

Names &c.
 1. "Salom" that is Peace
 2. "Wagon of Peace"
 3. "the Lion of God"
 4. "el Kods" the Holy
 5. "from 15000 to 20000"
 6. "the Khalif Omar erected
 on the site of the Temple"

Pillar

JERUSALEM
 with the Sites
 OF
 MOUNT CALVARY
 GETHSEMANE BETHANY &c.

